SZŐNYI ISTVÁN

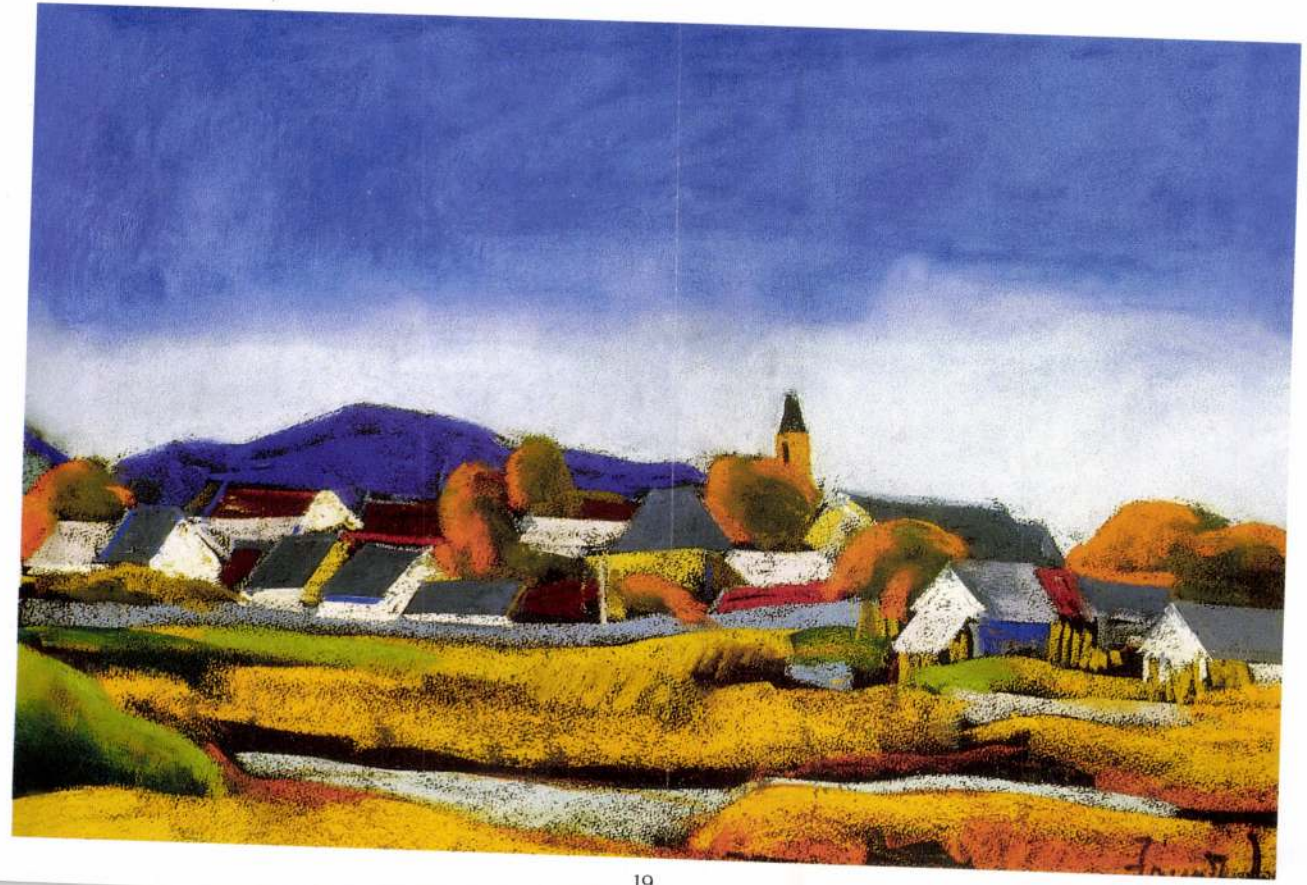

NY RÓBERT (1883–1953)

146

146 ▪ ZIFFER SÁNDOR (1880–1962)

Kék portré, 1922

90 x 80 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Ziffer Sándor 1922

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

147 ▪ MEDVECZKY JENŐ (1902–1969)

Feleségem

80 x 59 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra fent: Medveczky 1926

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

98 • KÁDÁR BÉLA (1877–1956)

Virágcsendélet hegedűvel, kottával,
1930-as évek második fele

78 × 58 cm
Tempera, papír
J. j. l.: Kádár Béla
Kikiáltási ár: 1 600 000 Ft

IRODALOM:
KÁDÁR BÉLA ÖNÉLETRAJZ–VALLOMÁSA (Közreadja: Sümegi György).
Művészet, 1987/11–12, 56–61. o.
KÁLLAI ERNŐ: Új magyar piktúra. Bp., 1990., 163–165.o.
KÁDÁR BÉLA EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK KATALÓGUSA,
Kat. bev. Bedő Rudolf. Budapest, 1971.

Öblös vázában álló gömbcsokor, összetekert, üres kottapapír, és húrozatlan hegedű – ezek volnának a Kádár Béla által kedvelt csendélet műfaj e darabjának szokatlanul összepárosított elemei. A tárgyak szigorú hármasságban, egy tömbként összeforva foglalják el helyüket a képsik közepén. Háttérről és előtérről nemigen lehet beszélni, mert a tárgyakat körbevonó lilás-mályva, halvány sárga, kopottas zöld vegetatív foltok, úgy tűnik, egy lassú és feltartóztathatatlan folyamat eredményeképpen lassan és biztosan bekebelezik a még egyelőre határozottabban létező tárgyi világot. A formátlan foltok felhámja alól még kikandikál néha egy-egy határozottabban megrajzolt ornamentális elem, azonban a dekoratív mustra sem képes összetartani, egy síkra feszíteni a tűnedezőben lévő kompozíciót. Talán csak a tárgyakat körülfodrozó, nagyobb sűrűségű, fekete árnyékok nyújtanak pillanatnyi védelmet. Ki tartóztatja fel az időt, „Quis evadet" (Ki fog megmenekülni?) – idézhetnénk e szállóigévé lett kérdést, ami éppúgy, mint hiszen a szirmok, a virágok, a zeneszerszám, a vanitas- eszme kifejtésére szolgáló klasszikus szimbólumtár elemei közé tartoznak. (Ebből az időszakból Bernáth Aurél: Fekete hegedű című képére lehet utalni, ami szintén e hiány-motívumot dolgozza fel szimbolikus formában). Mintha Kádár Béla a múlékony pillanatnak állított volna emléket ebben a csendéletében, miközben kompozicionálisan nagyonis rafinált eszközökkel próbálja visszajátszani a sík három irányába kiterjedő tárgyakat. A hegedű kacskaringós vége ugyan már nem látszik, de a kottalap összetekercselt csigavonala, s a hangjegyek nélküli vonalak (mint húrok), azt az allúziót keltik, akárha a hegedű a kottától kölcsönözné hiányzó tagjait, természetes hát, hogy kiegészítik egymást. A bomlás apró jeleit láthatjuk a lágy szirmait elhullató virágokban, amelyek rózsaszínűen itt-ott felfénylenek a fekete-szürke glória körül. Minden, ami ezen a képen megjeleneik, az eltűnés és szertefoszlás állandó és lassú mozgásában van, amit a vékony festésmód és irizáló háttér még inkább erősít.

A. K.

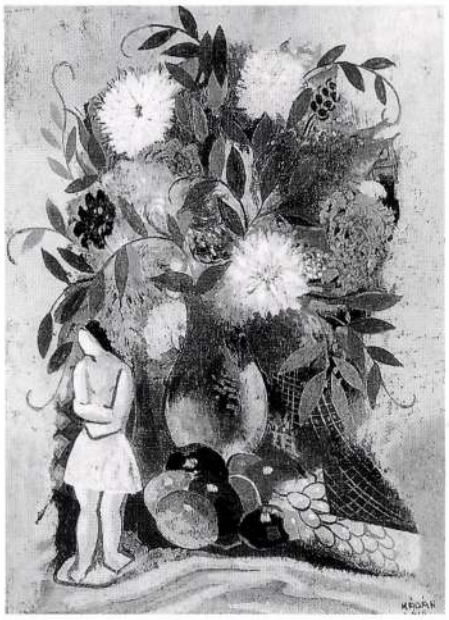

Kádár Béla:
Csendélet virággal és gyümölcsökkel
Vegyestechnika, papír
75×55 cm
J. j. l.: Kádár Béla

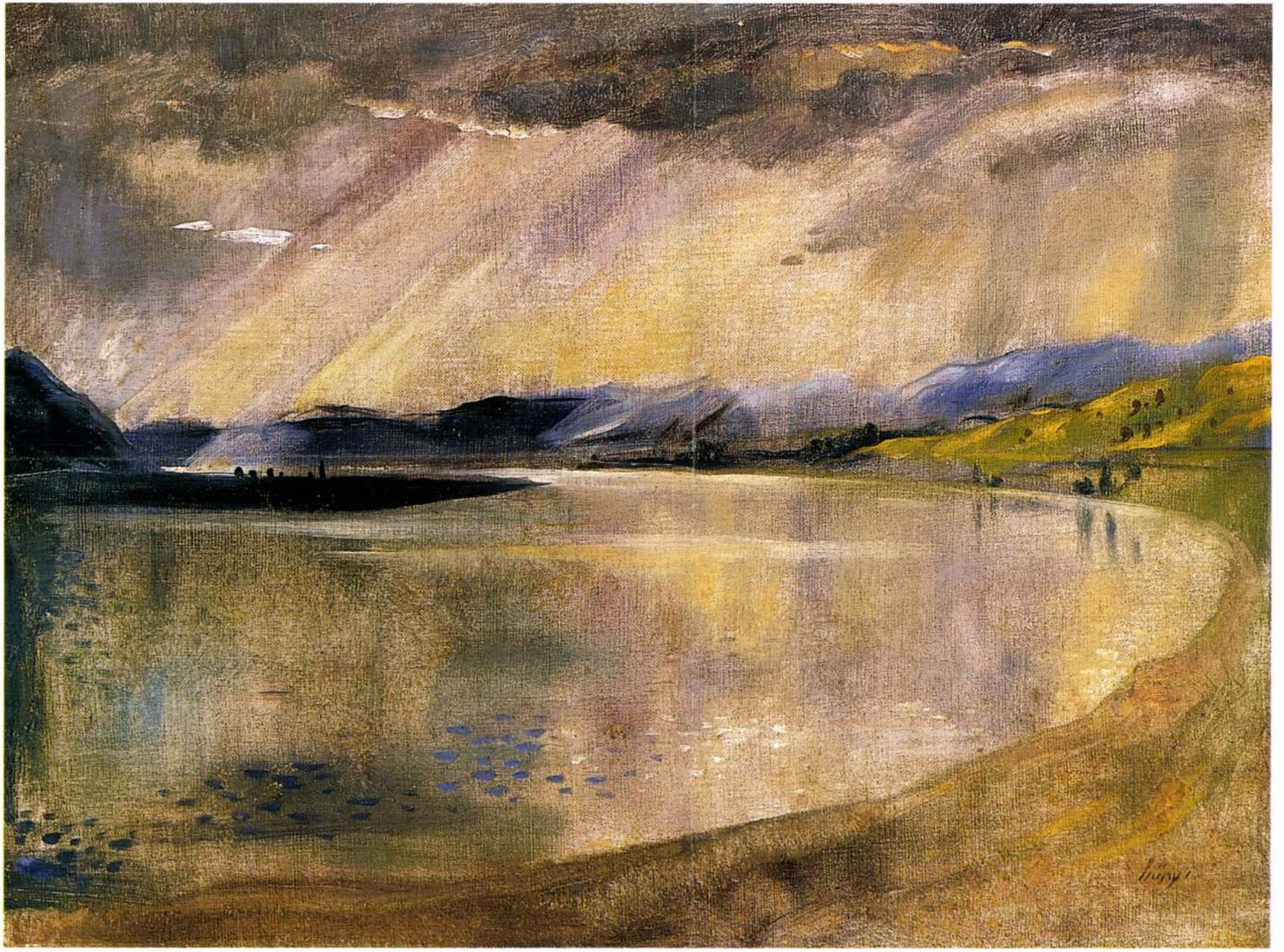

97 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Dunakanyar

60 × 80 cm
Olaj, vászon
J. j. l.: Szőnyi
Kikiáltási ár: 2 500 000 Ft

IRODALOM:
Fenyő Iván: Szőnyi István. Budapest, 1934.
Genthon István: Szőnyi István. Berlin, 1964.
Pataky Dénes: Szőnyi István. Budapest, 1971.

Szőnyi István festészeti tanulmányait 1913-ban Ferenczy Károly és Réti István tanítványaként kezdte a Képzőművészeti Főiskolán. Pályája indulásakor egyaránt hatott rá a nagybányai iskola ill. a Nyolcak és az Aktivisták expresszív konstruktivizmusa. Első munkái finom természeti megfigyeléseket rögzítettek, de később átmenetileg Uitz mozgalmas, konstruktív festészetének hatása alá került. Személyes habitusa, szemlélődő attitűdje azonban korán megmutatkozott, s képeiben már 1919-20 után a nyugodt harmóniára való törekvés figyelhető meg. Fiatalon iskolát teremtett maga körül, s már 1921-től nagy hatással volt kortársaira. A tiszta festőiség modern szellemű továbbfejlesztése mellett vonzotta őket Szőnyi egyéni művészi tehetsége és emberi értékei is. A művésztársak egybehangzó beszámolói szerint lényéből harmónia, melegség és nyugodt derű áradt, modora természetes és pózoktól mentes volt.

Első zebegényi munkái 1923-ban készültek, s 1924-ben kötött házassága után ez lett állandó lakhelye is. Tornácos-verandás házának kertje végében, a hegy hátát alkotó dombokról csodálatos kilátás nyílt a Dunakanyarra, a szemközti dombokra, a falu kis fehér házaira. A természeti szépségekben bővelkedő táj kedvezett a *plein air* napfényfestés továbbfejlesztésének. 1925-től festői palettája is gazdagodott, a zöld és a kék árnyalataival bővült.

„Dunakanyar" című olajképe 1926-28 körülre datálható. Tájképeit ekkor egyre inkább a világosabb, levegősebb ábrázolás és a puha ecsetkezelés jellemezte. A kékes párában ülő hegyek, a túlsó parton, a kanyarulatban sötét foltokként megjelenő fák, a lassan és csöndesen áramló folyó kiegyensúlyozottságot, már-már léten túli ürességet árasztanak. A táj nyugodt, mozdulatlan és letisztult. A sötét felhők közül barokkos fénynyalábként előbukkanó napsugár azonban éles fehér fénybe vonja a vízfelület egyes pontjait, feszültséget teremtve ezzel a viharos felhőktől súlyos égbolt és a meleg, puha fényben fürdő folyópart között.

P. R.

Szőnyi István: Dunakanyar
Olaj, vászon, 123 × 100 cm
J. b. f.: Szőnyi 927.

140

SZŐNYI ISTVÁN

140 ◆ SZŐNYI ISTVÁN
(1894–1960)

Kisgyermek

21 × 30,5 cm
Vegyestechnika, papír
J. j. l.: Szőnyi I. 1927
Kikiáltási ár: 55 000 Ft

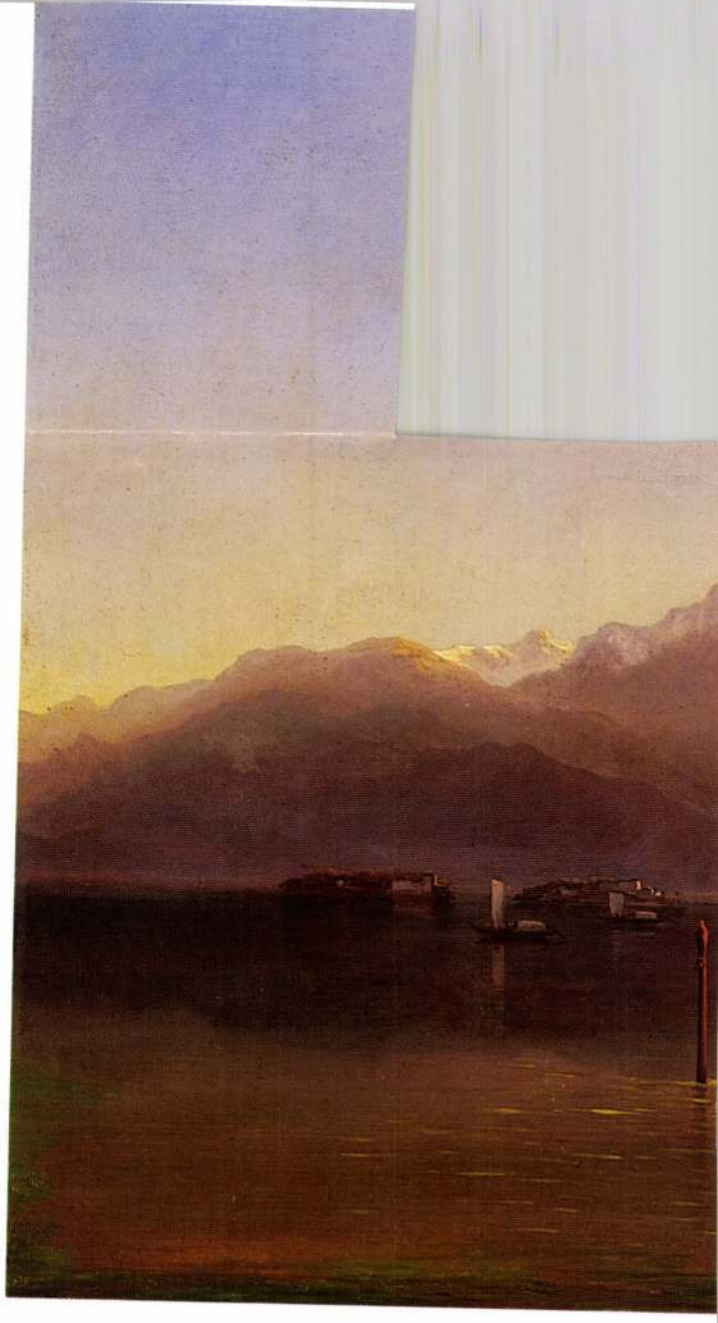

70

70 ▪ BÁRÓ MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852–1919)

Fák tavasszal

24,5 x 34 cm
Olaj, vászon, kartonon
Jelezve jobbra lent: Mednyánszky

Kikiáltási ár: 950 000 Ft

71 ▪ FESZTY ÁRPÁD (Ógyalla, Komárom vármegye, 1856–1914, Lovrana, Olaszország)

Betyárbarlang

65 x 59 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Feszty Árpád

Kikiáltási ár: 480 000 Ft

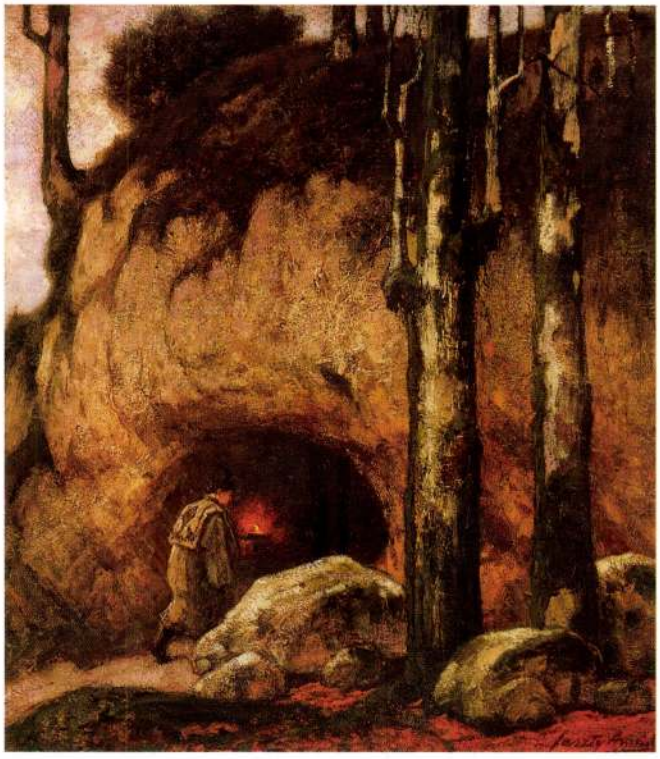

71

72 ▪ SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

Gesztenyefa alatt, 1922

112 x 122 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra fent: Szőnyi I. 922
Restaurált

Kikiáltási ár: 2 500 000 Ft

IRODALOM
Fenyő Iván: *Szőnyi István.* Budapest, 1934.
Végvári Lajos: *Szőnyi István.* Művészettörténeti Értesítő, 1954/2.
Genthon István: *István Szőnyi.* Berlin, 1964.
Pataky Dénes: *Szőnyi István.* Budapest, 1971.
Zwickl András: *Neoklasszicizmus a 20-as évek mnagyar festészetében.* Ars Hungarica, 1993/2.
Szőnyi István. 1894–1960. Szerk.: Klemmné Németh Zsuzsa, Zebegény, 1994.

1922-ben, festményünk keletkezésének évében rendezték meg az Ernst Múzeumban Szőnyi István első, önálló kiállítását, s könnyen lehet, hogy az akkor bemutatott anyagban már szerepelt ez a nagyméretű, igényesen megfestett kompozíció. A kiállított művek azonosítása köztudottan nehéz feladat részben a méret fel nem tüntetése, részben a különféle címvariánsok miatt. Elképzelhető, hogy a korabeli látogató az *Erdőszélen* c. Szőnyi műként azonosítaná festményünket, amely azóta is hiányzik a mester retrospektív kiállításairól.
A ma *Gesztenyefa alatt* címen ismert olajfestmény további érdekessége, hogy egy később az életművön belül meghatározó képtípus, a paraszti életkép egyik első képviselőjének tekinthető.
A fiatal Szőnyi már 1922-ben viharost karriert tudhatott maga mögött: érettségi után egyből felvették a Főiskolára, majd megjárta Nagybányát és az I. világháborút. 1919-ben főhadnagyként szerelt le, majd a Tanácsköztársaság alatt a főiskolai reformokat követelő fiatalok választották szószólójuknak, s emiatt aztán távoznia kellett a Főiskoláról, ez azonban egyáltalán nem ártott karrierjének. 1921-ben elnyerte a frissen alakult Szinyei-Társaság nagydíját, s ugyanebben az évben festett *Önarcképéről* mondta Barcsay Jenő, hogy *„Mind ebből a képből jöttünk ki. Akkor mindannyian így akartunk festeni."* (Pataky, 1971, 6.).
Ez a titokzatos mi legalábbis magába foglalta az akkor induló neoklasszicista generáció legjavát, többek között Aba-Novák Vilmost, Korb Erzsébetet és Patkó Károlyt, akik a huszas évek első felében részben Szőnyi festői példáját követték. Szőnyi pályájának indulását Nagybánya és az expresszionizmus (Uitz Béla) átmeneti hatása után az élete végéig legtöbbre becsült klasszikus (itáliai reneszánsz) és klasszicizáló (Hans von Marées) mesterek határozták meg. Az itáliai klasszika mellett a rézmetszőként is már fiatalon iskolát teremtő Szőnyit két németalföldi festőóriás, Rembrandt és id. Pieter Bruegel munkássága és technikai tudása káprázatta el. Az előbbi tisztelete és követése rézkarcain és korai festményein, míg az utóbbié csupán néhány kompozícióján érhető tetten. Ezek közé tartozik a *Gesztenyefa alatt* c. kép is. A szakirodalom általában a *Zebegényi temetés* kapcsán szokta Brueghel nevét emlegetni, de érzésem szerint a németalföldi mester kedves, bumfordi parasztjainak hatása a *Gesztenyefa alatt* szereplőin is fölfedezhető. Különösen akkor, ha a paraszt bácsi premier plánban megfestett hatalmas talpaira és a néni töprengő arcára fókuszáljuk tekintetünket. Festményünk amellett, hogy az életművön belül műfajteremtő kompozíció szervesen illeszkedik az eltérő tematikájú, korai Szőnyi művek sorába is. A néni arcának és kezének clair-obscure modellálásában ugyanarra a kézre ismerhetünk, aki az 1921-es *Fürdő után*t és az 1923-as *Betshabé*t festette. A szín- és drapériakezelés hasonlóságát is felfedezhetjük, ha összevetjük egymással a *Fürdő után* szolgálója és a gesztenyefa alatt ülő néni kendőjét és szoknyáját.
A *Gesztenyefa alatt* azonban a hasonlóságok ellenére sem egyértelműen klasszicizáló mű, mint ahogy Szőnyi sem tekinthető kizárólag klasszicizáló mesternek. A sárgás-zöldes-kékes, erdős háttérben ugyanis olyan erős szín- és fényhatások dominálnak, amelyek az 1923-as *Zebegényi dombok* fénypászmás expresszionizmusát és az 1924-es *Viadukt* neós kontrasztjait juttatják eszünkbe. Ez a különös, neós klasszicizálás vált a huszas évek első felének egyik legsikeresebb festői útjává Magyarországon, s Szőnyi színei köszöntek vissza a korszak fiatal festőinek munkáiról is.

Hornyik Sándor

Szőnyi István:
Fürdő után, 1921.
136 x 120 cm
Olaj, vászon

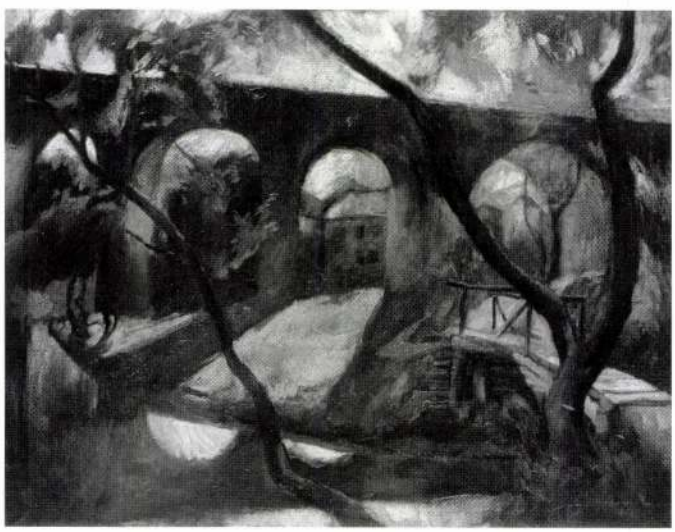

Szőnyi István:
Viadukt, 1924.
73 x 95 cm
Olaj, vászon

193

193 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Jelenet

11 × 8,5 cm
Lavírozott tus, papír
J. j. f.: Szőnyi I.
Kikiáltási ár: 15 000 Ft

195 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960) ➛

Zebegényi táj

60 × 80 cm
Olaj, tempera, vászon
J. j. l.: Szőnyi I.
Kikiáltási ár: 2 200 000 Ft

IRODALOM:

Fenyő Iván: Szőnyi István, Budapest, 1934
Végvári Lajos: Szőnyi István, Művészettörténeti Értesíto, 1954/2
Genthon István: István Szőnyi, Berlin, 1964
Bodri Ferenc: Szőnyi István, Látóhatár, 1969/3–4
Pataky Dénes: Szőnyi István, Budapest, 1971
Köpöczi Rózsa: A grafikus Szőnyi. Aquarellek és gouache-ok, Zebegény, 1994

Szőnyi István páratlanul gazdag életművében kitüntetett helyet foglal el a természet, a táj és mindenekelőtt Zebegény festői vidéke. Az 1920-as évek második felétől kezdve a már gyermekkorától festőnek készülő mester életének nagy részét a Dunakanyar kies vidékén töltötte, ahol 1923-ban házat is vásárolt magának és családjának. Ferenczy Károly tanítványa, a Gresham asztaltársaságának oszlopos tagja a lágy dombhajlatok között elterülő apró falucskában lelte meg a maga Árkádiáját és festői motívumainak gazdag tárházát. 1929-es Ernst Múzeum-beli kiállítását a szakma és a kritika egyöntetű lelkesedéssel üdvözölte, s nem fukarkodott az ötéves „hallgatás" gyümölcseinek méltatásával. A fiatalon tanítványból – lelkes követői gárdával övezett – mesterré érett Szőnyi élete végéig hűséges maradt a zebegényi tájhoz.

Festményünk nem a legismertebb, a Duna hömpölygő íve köré kanyarított, csillogóan levegős kompozíciók közé tartozik, de egyáltalán nem társtalan az életműben. Ha Szőnyi nagy ritkán megunta az ezerarcú Duna látványát, akkor szívesen fordította tekintetét és festőállványát a falut övező sárgás-barnás dombok és kéklő hegyek irányába is. Festményünk datálásában a MNG kompozíciójában és stílusában egészen hasonlatos tempera *Zebegényi tája* (ltsz.: L. U. 58.67., reprodukálva: Pataky, 1971, 23. kép) nyújt támpontot. Ezt a művet Pataky monográfiája és a MNG 1963-as emlékkiállításának katalógusa is az 1940-es évek második felére helyezi.

A negyvenes években olyan méltán híres művekben is, mint a fájdalmasan melankolikus *Kerti pad* (1943), vagy a gazdag szimbolikájú *Kút*nál (1945) az ecsetkezelés könnyed elnagyoltságára figyelhetünk fel a rongy és a kés használata mellett. Az 1950-es *Fuvaros* előterében pedig kifejezetten *Zebegényi táj*unk előteréhez hasonló, szálkás ecsetvonásokkal dolgozott az akkoriban még mindig ünnepelt (Kossuth-díj) mester. Szőnyi ódzkodva megírt ars poeticájából (Kép, Budapest, 1943) tudható, hogy Szőnyi a kép témáját másodlagosnak tartotta, nem a „mit" érdekelte, hanem a „hogyan". S bár a kifejezetten konzervatív természetelvű festők közé tartozott, a merő naturalizmustól, a természet üres és aprólékos másolásától mereven elhatárolta magát. Mint mondotta: *„A festőnek nem is lehet célja az egész optikai kép visszaadása. Ezzel a szándékkal csak pontos, de lélektelen, íztelen és a nézőnek élményt nem nyújtó naturstudiumot lehet létrehozni. A képen nem lehet a színnek, a fénynek, a felépítésnek, a vonalnak, a tónusnak egyforma súlyt adni, nem lehet egyszerre részletességre és egységre törekedni. A művészet az alakításnál kezdődik. A festőnek az alkotásnál az optikai képből el kell hagynia mindazt, ami nem segíti elő az ő élményének kifejezését, s viszont hangsúlyozni kell azokat az elemeket, amelyek azt előmozdítják."* – e festői hitvallás fényében kell szemlélnünk és értékelnünk az 1940-es évek második feléből származó Zebegényi tájat is.

Hornyik Sándor

194

194 • ABA-NOVÁK VILMOS (1894–1941)

Női akt

30,5 × 20,5 cm
Tus, papír
J. j. l.: Aba Novák
Kikiáltási ár: 25 000 Ft

24 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Tájkép égrerajzolódó fával, 1917

65 × 56 cm
Olaj, vászon
J. b. l.: Szőnyi 1917
MNG 7960
Kikiáltási ár: 450 000 Ft

IRODALOM:
Kállai Ernő: Új magyar piktúra, Bp., 1990.
Lyka Károly: Szőnyi István. Ars Una, 1923/1.
Pataky Dénes: Szőnyi István. Bp., 1971.
Réti István: A nagybányai művésztelep. Bp., 1994.
Végvári Lajos: Szőnyi István. Bp., 1962.

Szőnyi 1917- ben festett, Táj fával és házzal című képe a festő korai, egy időben, tematikában és festésmódban jól elkülöníthető korszakához – nevezetesen Nagybányához – kötődik. E „nagybányaiság" azonban bizonyos megszorításokkal vonatkozatható Szőnyire. Réti István tudósítása szerint Szőnyi már a harmadik generációhoz tartozott, afféle „külsős" volt, akit elsősorban a művésztelep, az életforma, a hely szelleme tartott fogva.

A Szőnyi Istvánról alkotható kép talán házasságkötésének és Zebegénybe költözésének dátumától kezdve tűnik ismerősnek, hiszen Szőnyi neve és Zebegény, a szeretett Duna-táj olyannyira egybeforrott, hogy helyét mára már senki nem vitatja a magyar művészet toposzai között.

Szőnyit 1917-18 nyarán tehát Nagybányán találjuk, ahol egész sor, lendületes, hatásosan komponált tus- és szénrajzai között találhatunk rá elemzendő képünk formai és tartalmi párhuzamaira. Kállai Ernő Szőnyi e kori periódusát az Uitz Bélából sarjadó expresszív naturalizmus tárgykörébe utalja, amely majd Szőnyi és követői (Aba Novák Vilmos, Jándi Dávid, Deli Antal stb.) nyomán két irányba ágazik szét *„egyrészt a természet képének, a színek és formák , a tér- és fényviszonylatok ritmikus fokozása irányában,...az expresszionizmus felé. Másrészt a természet képének reprezentatív elrendezése irányában... a reneszánsz módjára értett kompozíció felé."* Kállai megállapítása ugyanakkor Szőnyire vetítve a korszak grafikai termése és e tájképe között húzódó szemléletbeli különbségeire is rávilágít. A nagybányai tájról készült rajzok minden naturalisztikus kötődésük ellenére, szerkezeti összefogottságukkal, futurisztikus hatásokra törő áramló felületjátékukkal teszik elevenné, kifejezővé az ábrázolt témát, s jelenítik meg a tízes évek vége „haladó hagyományait".

A *Táj házakkal...* a magyar plain air festészet egy súlyosabb és borongósabb változatát lehet felismerni, amelyben az impresszionizmus mozgalmassága és könnyedsége nem az oldott felületjátékban, a vibráló világító reflexekben, hanem az erőteljes, clair obscure-ös tömegek mozgatásában, és az átgondolt kompozíciót tömör és zsíros színekkel megtöltő alkalmazásában áll. Az előtér enyhén emelkedő zöld mezőjén keresztül Szőnyi kis tanyára vezeti a tekintetet, ahol egy nagy fa árnyékában szelíden meghúzódó türkizkék falú, barna tetős házak állnak. A középtérben egy, a természetes és a kompozíció diktálta arányokon túlnövő hatalmas fa áll, amit – ebben a „dimenzióugrásban", a háttérben lévő fák elmosódottabb foltjaival szemben – nehéz nem valamiféle szimbolikus tartalmak megjelenítésére szánt motívumnak látni. Egyszerűbben szólva, ez a fa ott nyilvánvalóan valamit jelenteni akar. A fa- motívum gazdag és szerteágazó ikonográfiájában, most inkább csak arra utalunk, ami itt e kép kapcsán is kellő konkrétsággal jelenik meg; vagyis arra a fa- típusra, ami, mint „világfa" nyúlik a földről az égbe, a kis házak realitásából a gomolygó felhők transzcendens világába. A boronafalas pajta padlásán átfújó szél, a becsukott ablakok, a háttér fehérsége miatt szilueettszerűnek tűnő házak, mint megannyi vanitas-szimbólum, emlékeztetnek a múló időre. Azért az élet elevensége sincs kirekesztve, amely pedig ott játszik a fa törzsén és a mező zöldjén vibráló fényreflexekben. A fa- motívum olvasható úgy is, – legalábbis Csontváry Magányos cédrusa óta beszűrődő értelmezési lehetőség – mint, az önkép, vagy egy portré kibontása. A fa és az emberi test megfelelései, az antropomorf arányok, az ágak és lombok megszemélyesítései mind képi lehetőségek, amelyek kézenfekvő analógiát kínálnak a különféle lélekállapotok megjelenítéséhez. Szőnyi e fa megfestésekor, olajzöld- barna és kékek hármasságára komponált a vízszintesen kinyúló száraz ágakkal és az azokat telten körülfodrozó lombkoronával, is hasonló, romantikusan borongós lélekállapot tükröztetésére vállakozik. Kállai jellegzetesnek véli a „környezete fölött diadalmasan kimagasló egy-formá"-t, ami „igen gyakran kultivált stílusbeli kelléke nemcsak Szőnyinek, hanem az egész expresszív magyar naturlizmusnak."

A. K.

22

22 • BOLDIZSÁR ISTVÁN
(1897–1984)

Nagybányai táj

92,5 × 130 cm
Olaj, vászon
J. b. l.: Boldizsár 1924 Nagybánya
Kikiáltási ár: 300 000 Ft

23

23 • BALLA BÉLA
(1882–1965)

Pipacsos rét, 1920

49 × 58,5 cm
Pasztell, papír
J. n.
Hátoldalán kiállítási címke
Kikiáltási ár: 80 000 Ft

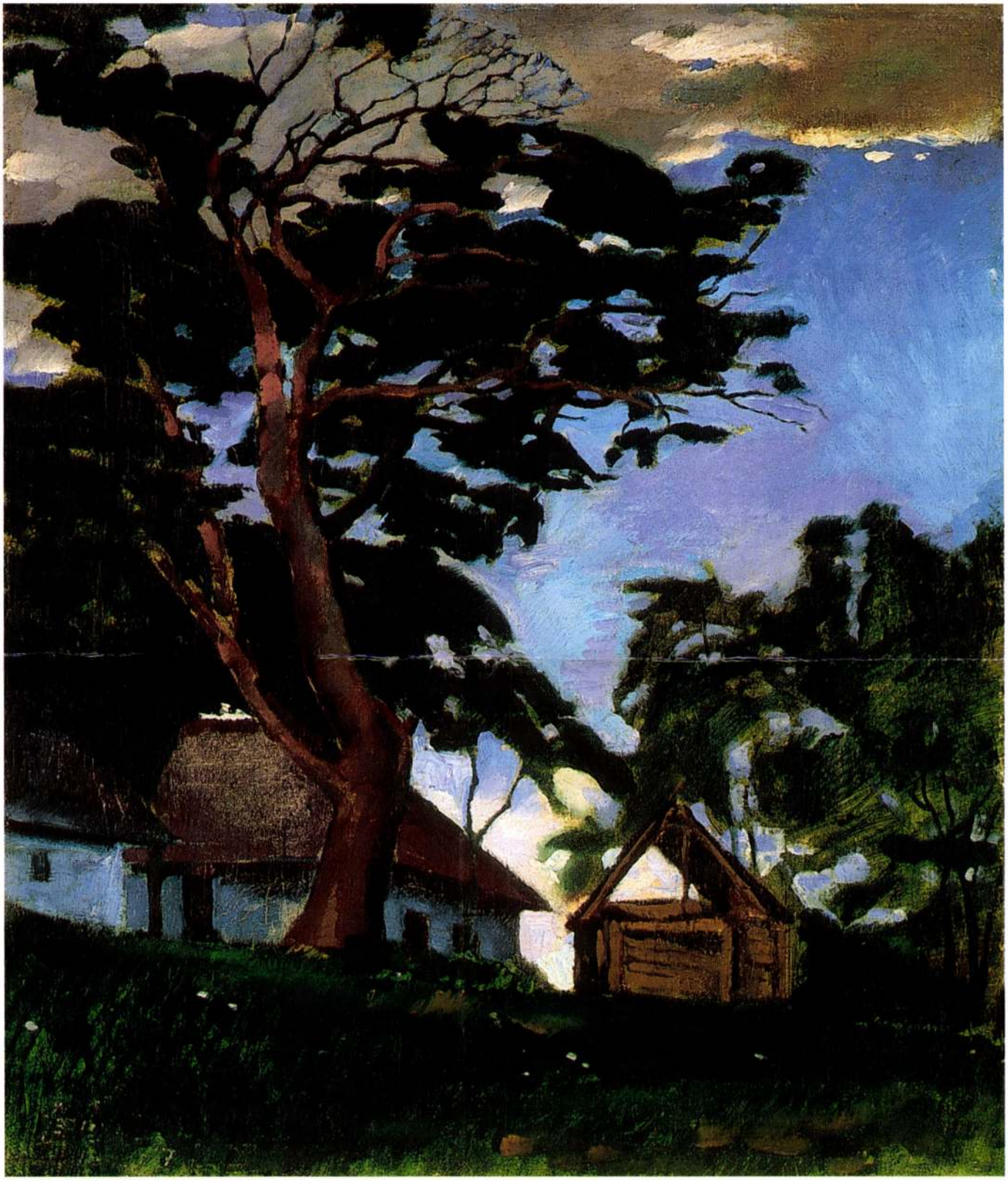

24

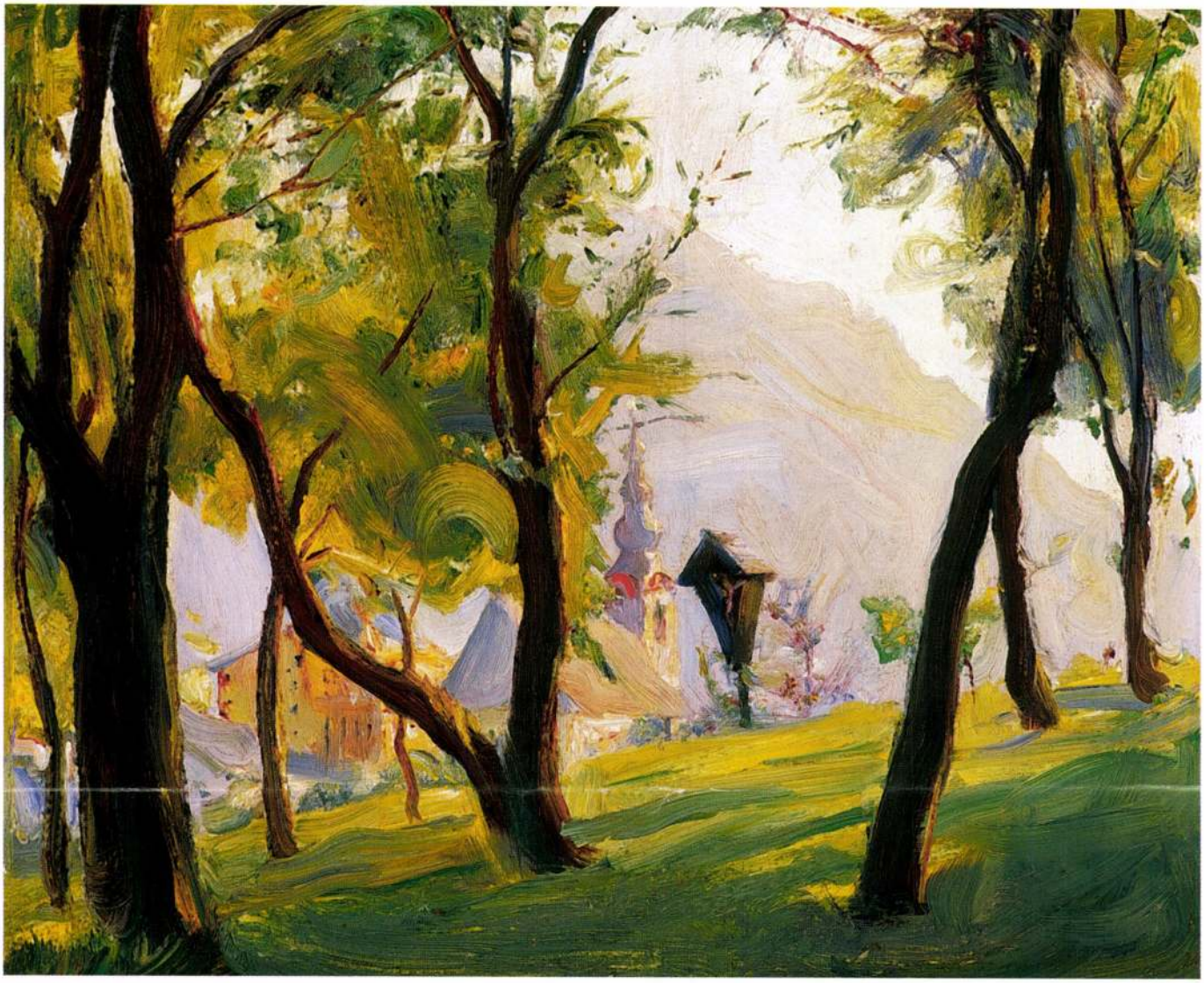

25

25 ◆ LÁSZLÓ FÜLÖP (1869–1937)

Tiroli táj

32,5 × 40,5 cm
Olaj, vászon, kartonon
Jelezve hátoldalán: de László 1935
Kikiáltási ár: 120 000 Ft

30

30 • LIGETI ANTAL (1823–1890)

Alpesi táj

25 × 30 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Ligeti
Kikiáltási ár: 450 000 Ft

31 • TELEPY KÁROLY (1828–1906)

A keszthelyi öböl

32,5 × 75,5 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Telepy K 890
Kikiáltási ár: 600 000 Ft

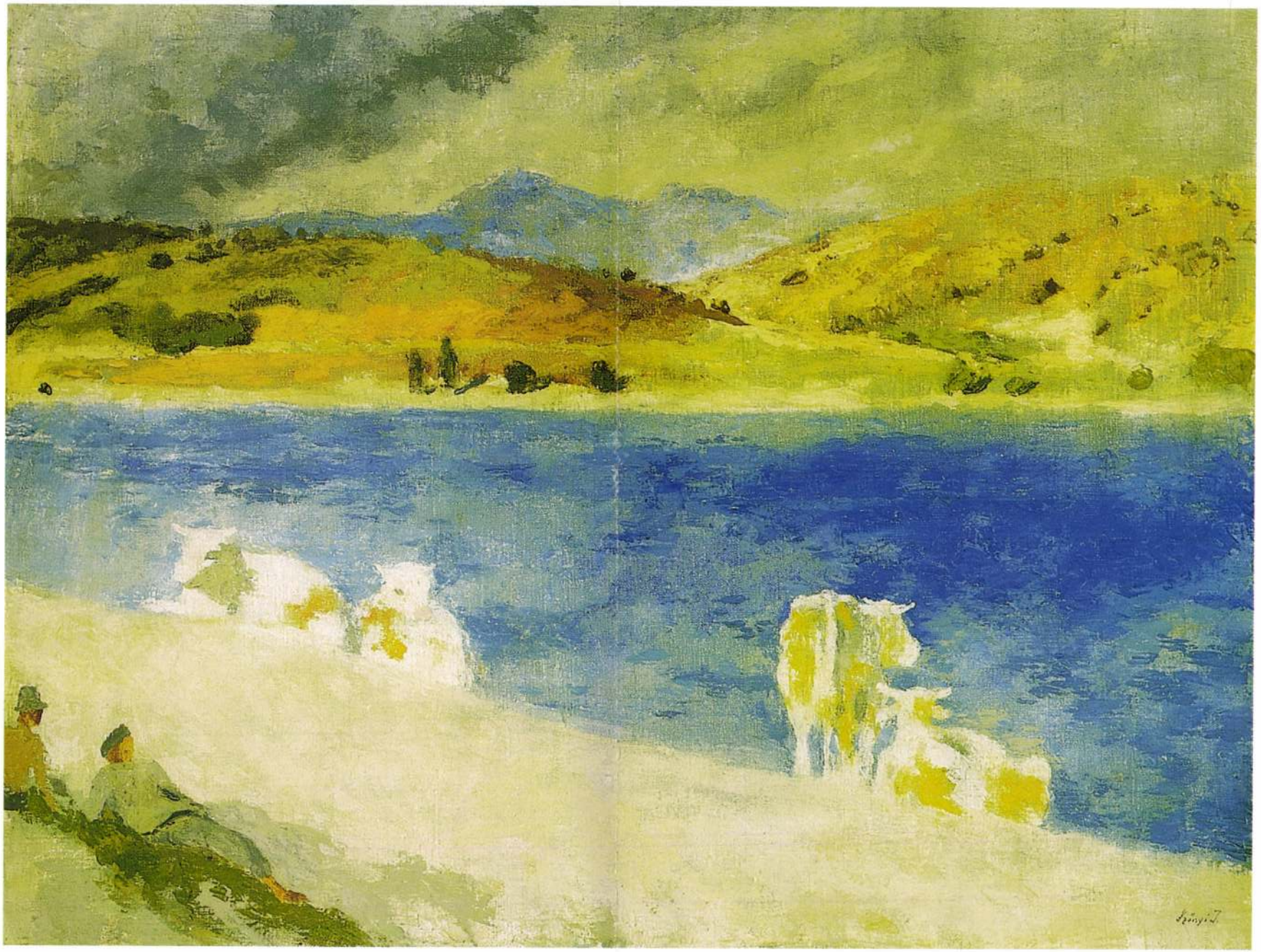

27

27 • FÉNYES ADOLF (1867–1945)

Dunapart a Margit-hídnál

24 × 32 cm
Olaj, karton
Jelezve jobbra lent: Fényes A
Hátoldalán kiállítási címke
Kikiáltási ár: 450 000 Ft

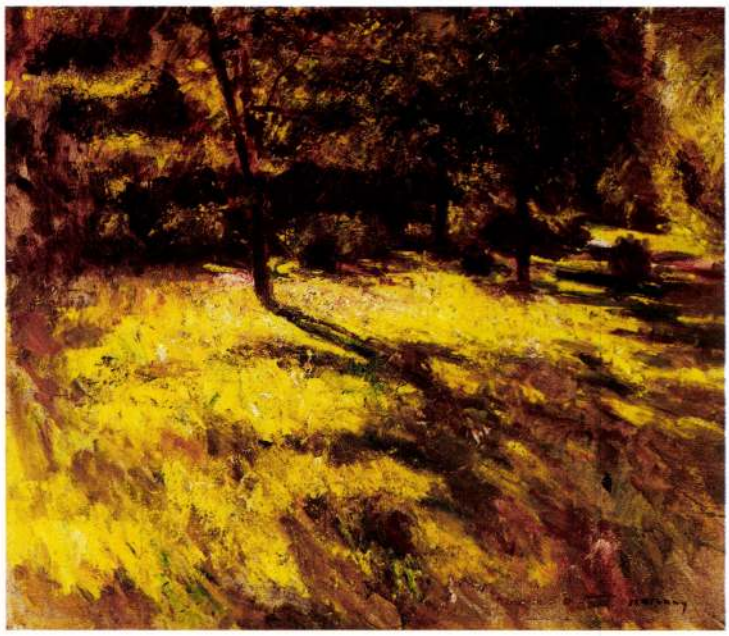

28

28 • BÁRÓ HATVANY FERENC
(Budapest, 1881–1958, Lausanne)

Napsütötte kert

69 × 81 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Hatvany
Hátoldalán Grüll Gergely Rt. Művészeti aukciós címke
Kikiáltási ár: 250 000 Ft

29 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Delelés a zebegényi Duna-parton, 1930-as évek vége

60 × 81 cm
Tempera, olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Szőnyi I
Kikiáltási ár: 2 000 000 Ft

IRODALOM
Fenyő Iván: Szőnyi István, Budapest, 1934.
Végvári Lajos: Szőnyi István, Művészettörténeti Értesítő, 1954/2.
Genthon István: István Szőnyi, Berlin, 1964.
Bodri Ferenc: Szőnyi István, Látóhatár, 1969/3-4.
Pataky Dénes: Szőnyi István, Budapest, 1971.
Köpöczi Rózsa: A grafikus Szőnyi. Aquarellek és gouache-ok. Zebegény, 1994.

Szőnyi István festői pályája a harmincas évek második felében zenitjére ért. A huszas évek elejétől folyamatosan és sikeresen kiállító művészt először 1934-ben hívták meg tanítani a Képzőművészeti Főiskolára, majd 1938-ban megkapta rendes tanári kinevezését is. 1941-ben már ő szerkesztette a *Képzőművészet iskolája* c. könyvet, melyben az olaj- és a temperafestés fejezetek megírását is magára vállalta. A havi rendszeres elfoglaltságot jelentő tanári hivatás miatt idejének egyre nagyobb részét kellett becses, állandó lakhelyétől, Zebegénytől távol töltenie. A nyári hónapok azonban továbbra is maradéktalanul rendelkezésére állottak, hogy újabb és újabb kompozíciókban örökíthesse meg a természetes valójában is festői Duna-kanyart. A harmincas évek második felére Szőnyi derűs személyisége és a falucska nyugodt szépsége egész kis festőkolóniát csábított Zebegénybe, akik Szőnyihez hasonlóan a természetelvű festészet mellett kötelezték el magukat, s rendszeresen megjelentek a Gresham Kávéház asztaltársaságában, amely ugyancsak a harmincas évek végén kezdett el fogalommá válni a magyar művészetben.

Szőnyi a huszas évek árkádiai újklasszicizmusa és expresszív színvilága után fokozatosan tért vissza a klasszikus nagybányai festészet párás színvilágához, s mestere, Ferenczy Károly egyszerű és világos komponálásmódjához. A finomabb és árnyaltabb színharmóniák kedvéért egyre gyakrabban választotta az olajfesték helyett a temperát, mivel az előbbi nagyon könnyen „kenődött". A szakirodalom a harmincas évek közepétől már az utóbbi dominanciáját jelzi az életműben. A *Delelés a zebegényi Duna-parton* is alapvetően temperával készült, de ahol a fénykezelés ökonómiája megkívánta, ott a mester olajjal is ráfestett a rá jellemző könnyed virtuozitással. A *Delelés* nemcsak harmonikus színvilága és gondosan eldolgozott faktúrája, hanem témája alapján is Szőnyi reprezentatív alkotásai közé tartozik. A festményben ugyanis a mester két kedvenc műfaja, a tájkép és a falusi életkép egyesül egyetlen világosan áttekinthető kompozícióban. A narratíva egyszerű: két csordás a rekkenő hőségben a Duna-partra hajtotta a falu szomjazó teheneit. A téma – a Szőnyinél megszokott módon – önmagáért beszél, nincs mögötte filozófia, vagy politikum, „egyszerűen" a pillanat derűs szépségét, álomittas hangulatát rögzíti. A Szőnyire jellemző borús, nyári ég és a világító föveny nemcsak a nyáron gyakran nyomott déli órák fülledtségét idézi föl, hanem kiemeli a Duna és a távoli hegyek bágyasztó kékségét is.

A festmény világos színvilága és finom faktúrája mellett az életművön belüli kompozíciós analógiák valószínűsítik a datálást. Nagyon hasonló, átlós szerkesztésmóddal találkozhatunk az 1939-es *Uszályok* és az 1938-as *Hazafelé* c. alkotásain. Az *Uszályok* érdekessége, hogy a Derkovits-képekről ismert pesti Dunát ábrázolja, a visszafogott kolorit gazdagsága és staffázs-szerű alakok azonban az analógia mellett szólnak. A *Hazafelé* ugyan eltérő tematikát mutat, a falusi életképek közé tartozik, de az utca elhelyezkedése és réteges felépítése a megszólalásig hasonlít a *Delelés* világosabb Duna-parti fövenyére.

Hornyik Sándor

Szőnyi István: Várakozás, 1940 körül
72 × 100 cm, olaj, tempera, vászon
Reprodukálva: Szőnyi István emlékkiállítása, Polgár Galéria, 1999. 41. tétel

Szőnyi István: Hazafelé, 1938
86 × 142 cm, tempera, vászon
Reprodukálva: Szőnyi István emlékkiállítása, MNG, Budapest, 1963. 59. kép

Szőnyi István

2

2 ◆ JÁNDI DÁVID (1893–1944)

Nagybányai kertben

40 × 56 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Jándi D
Kikiáltási ár: 220 000 Ft

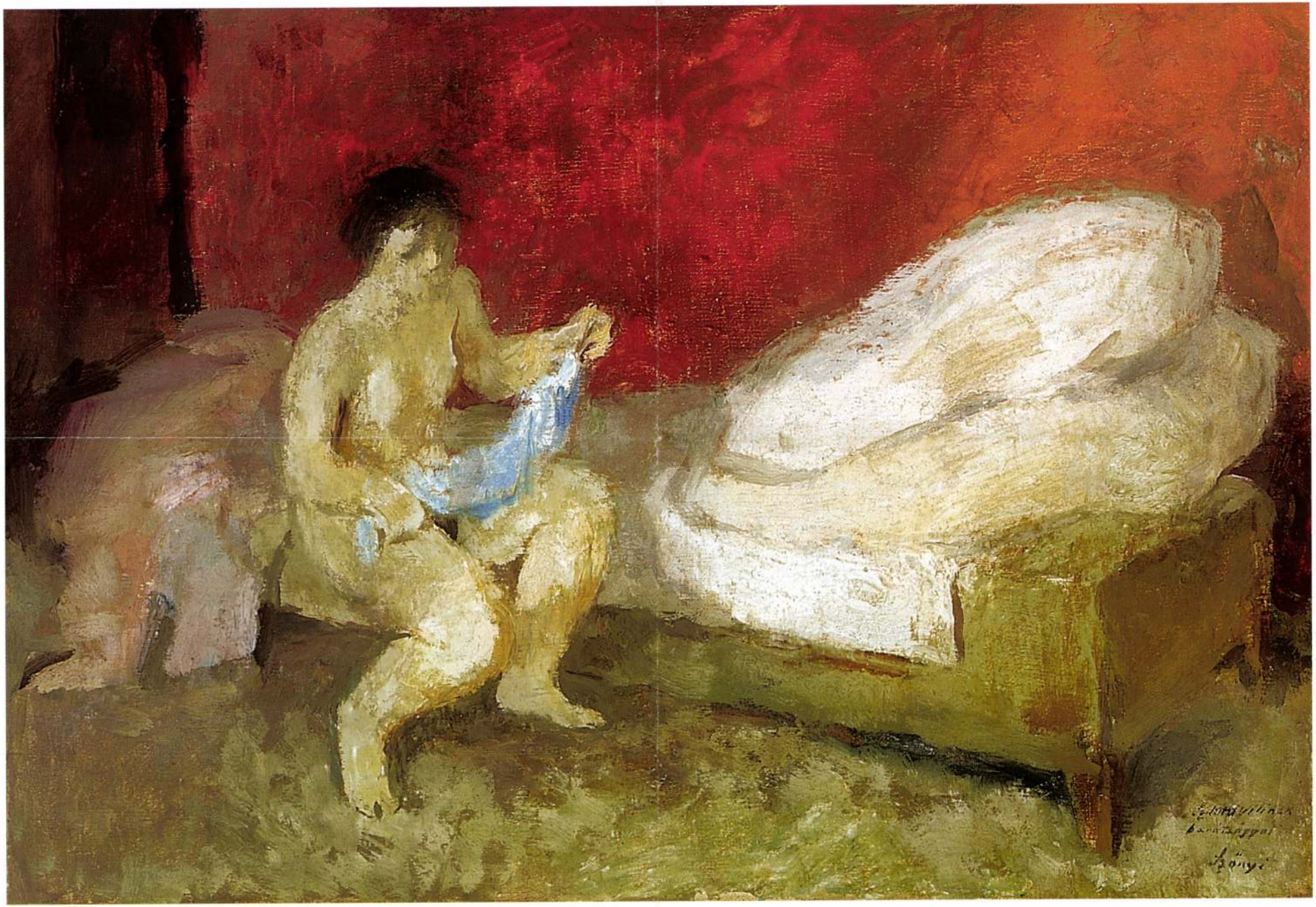

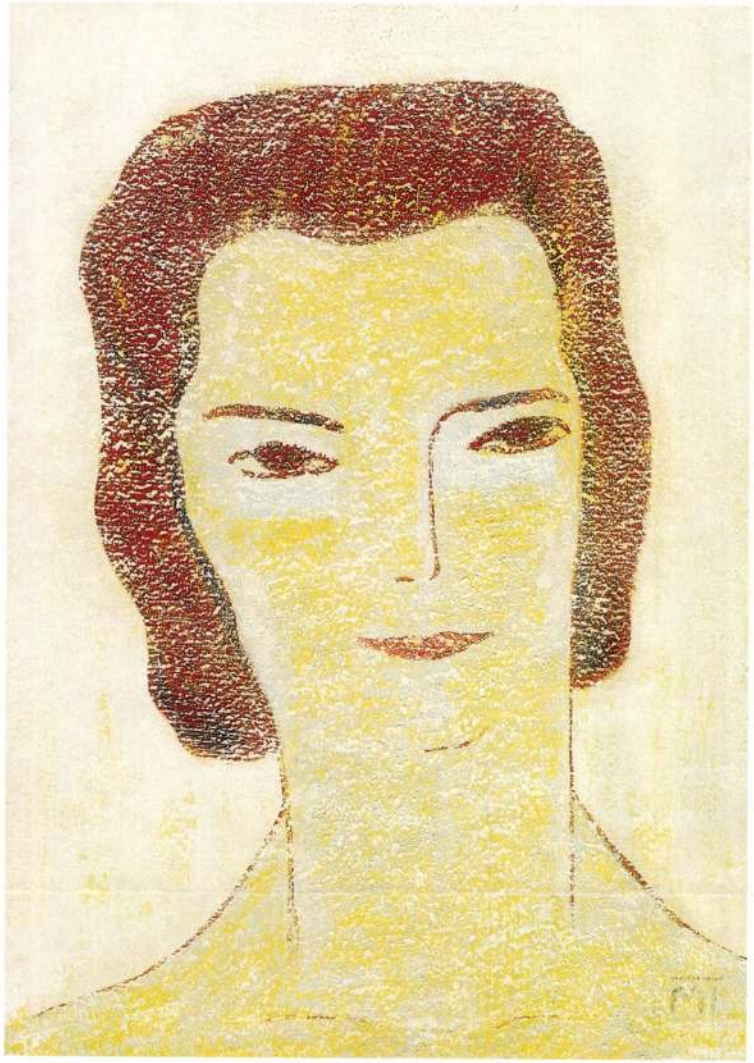

109

109 ◆ MATTIS-TEUTSCH JÁNOS (1884–1960)

Női fej

34,5 × 25 cm
Vegyestechnika, papír
J. j. l.: MT
Hátoldalán a művész fiának,
Mattis-Teutsch Waldemarnak az igazolása
Kikiáltási ár: 120 000 Ft

110 ◆ SCHEIBER HUGÓ (1873–1950)

Kamarazene

39 × 28 cm
Szén, papír
J. j. f.: Scheiber
Kikiáltási ár: 180 000 Ft

111 ◆ SCHEIBER HUGÓ (1873–1850)

Szivarozó kalapos önarckép

46 × 48 cm
Vegyestechnika, papír
J. j. l.: Scheiber H
Kikiáltási ár: 650 000 Ft

112 ◆ SCHEIBER HUGÓ (1873–1950) →

Táncosnő

71 × 51 cm
Vegyestechnika, papír
J. j. l.: Scheiber H
Kikiáltási ár: 450 000 Ft

110

111

54 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Zebegényi utca, 1920-as évek vége

67 x 74,5 cm
Tempera, falemez
Jelezve jobbra lent: Szőnyi I.
MNG 1736/970
Hátoldalán felirat: Szépművészeti kiállítás:
Magyar Mesterek műveiből M 121., 104. raglap
Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

IRODALOM:
Ybl Ervin: Szőnyi István művészete, Magyar Művészet, 1929/1.
Oltványi-Ártinger Imre: Szőnyi István legújabb képei, Magyar Művészet, 1935/2.
Fenyő Iván: Szőnyi István, Budapest, 1934.
Kállai Ernő: Szőnyi István, in: Művészet veszélyes csillagzat alatt, szerk.: Forgács Éva, Budapest, 1981.
Pataky Dénes: Szőnyi István, Budapest, 1971.

Kállai Ernő 1941-ben a Pester Lloydban vetette papírra a következőket: *„Szőnyi festőként is visszatalált eredendő lényéhez, mely berlini találkozásunkkor nyugodt és szemlélődő mélyáramként nyilatkozott meg. Lemondott az igényes témák és ideálok jelenetszerű megkomponálásáról és megelégedett az emberekről és a természetről alkotott közvetlen benyomásainak festői feltárásával és kidolgozásával."* – majd valamivel lejjebb így sommázta Szőnyi tematikáját: *„Szőnyi a csendes létharmóniák festője. Lényét a család és az egymással jószomszédi viszonyban élő falusi emberek meghitt köre vonzza. Szereti a Duna menti Zebegény apró házait, ahogy belemerülnek az esti vagy a vasárnapi nyugalomba."* (Kállai, 1981, 288.) Mindkét állítás mélyen találó, a második a *Zebegényi utca* egész légkörét jellemzi, az első pedig stílusához nyújt fogódzót.

Képünk témája nem szokatlan Szőnyi életművén belül, talán csak a kép közepén, hangsúlyos helyen újságot olvasó fiú alakja lóg ki az álmosan lézengő, vagy elmélyülten tevékenykedő Szőnyi-alakok sorából. A *Zebegényi utcát* stilárisan, színvilága és technikája (az olaj dominanciája) alapján a huszas évek végének alkotásai közé helyezhetjük, olyan művek mellé, mint a híres *Zebegényi este*, vagy a kevésbé ismert *Házak az országút mentén* (Ybl, 1929, 12.). Kékjei, zöldjei és lilái azonban nyersebbek a *Zebegényi este* gazdag koloritjánál. A magyarázat Berlinben keresendő. A Kállai által említett találkozás ugyan a harmincas évekre eshetett, de Szőnyi már a huszas években is találkozhatott a berlini expresszionizmussal. A *Zebegényi utca* fűrészfogszerű házai, fogpiszkáló-kerítése és rikító színei legalábbis erre engedni következtetni. A harsány kékek, zöldek és lilák ráadásul kifejezetten Ernst Ludwig Kirchnert, a nagyvárosi élet és a berlini utcák legelmélyültebb festőjét idézik.

Hornyik Sándor

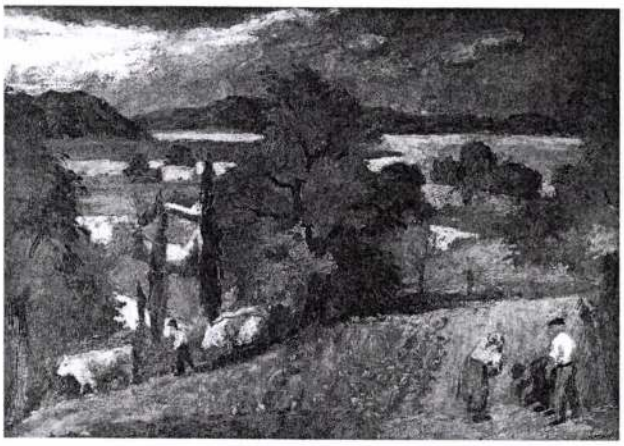

Szőnyi István: Kertben
70 x 100,5 cm, olajtempera, vászon
Reprodukálva: Szőnyi István emlékkiállítása, Polgár Galéria, Budapest, 1999. 37. kép

Szőnyi István: Házak az országút mentén, 1920-as évek vége, olaj, vászon,
Reprodukálva: Ybl Ervin: Szőnyi István művészete, Magyar Művészet, 1929/1, 12. oldal

54

55 ◆ BOROMISZA TIBOR (1880–1960)

Önarckép

78 x 61 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Boromisza Tibor, fölötte ajánlás
Kikiáltási ár: 2 700 000 Ft

IRODALOM
Jurecskó László: Boromisza Tibor nagybányai korszaka (1904–1914) MissionArt Galéria, Miskolc. 1996.
Nagybánya. Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig. MissionArt, Miskolc, 1992.
Murádin Jenő: Nagybánya. A Festőtelep művészei. Miskolc, 1994.
Réti István: A nagybányai művésztelep. Kulturtrade Kiadó, Budapest, 1994.
A nagybányai művészet és művésztelep a magyar sajtóban 1896–1909. MissionArt Galéria, 1996.

Boromisza Tibor tíz évet töltött Nagybányán 1904 és 1914 között. Ebben az időszakban festette életműve legjavát. Előtte – egy rövid, a katonai pályára tett kitérőt követően – Ferenczy Károly magániskolájában tanult. Itt érlelődött meg benne az a meggyőződés, hogy számára – aki mindenféle tekintély ellen tiltakozott – az autodidaxis az egyetlen járható út. 1904-ben érkezett meg tehát Nagybányára, ahol először Ferenczy korrigálta képeit, majd Grünwald. Grünwald Bélával és Maticska Jenővel ebben az évben Rómába utazott. 1905 végén párizsi tanulmányútra indult. Münchenben is eltöltött egy rövid időt, de ideje nagy részében Párizsban a Colarossi Akadémián tanult mintázni. Itteni tanulmányai művészetének egyik alapját jelentették, bár valószínűleg nem itt látta először Gauguin, Cezanne, Manet, Seurat, Signac, Van Gogh, Matisse képeit, hanem 1907-ben a Nemzeti Szalonban, Budapesten, a francia poszt-impresszionisták kiállításán. 1907-re már elkülönült a „neo-impresszionisták", vagy „neósok" csoportja Nagybányán, de egyelőre még csak a festőkolónián belül. Réti István így ír erről az időszakról: „Föntebb említettem volt, hogy Münchenben, de főleg Párizsban minden télen egy egész csoport fiatal nagybányai dolgozott az iskolákban, és éveken keresztül minden tavasszal ide hozta haza meggyarapodott tudását, fejlődő ízlését, és egyéniségének megfelelő művészi törekvéseit. A francia művészet legutolsó hullámcsapása, amely a Gauguin, Van Gogh, Matisse, Manguin neveit vetette fölszínre, egyszerre Nagybányán is érezhető lett. Előbb mint Magyarországon bárhol. Budapestet sem véve ki, először itt okozott kavarodást a fiatal lelkekben. 1906-ban Czóbel, utána Frim, a következő években Perlrott, Ziffer, Mikola is rövid ideig, aztán Boromisza, Bornemisza stb. jöttek haza az új irány kiforratlan igéivel és idegenszerű, de mindenesetre érdekes művészetével. (...) Forrongásból alakul ki az élet, káoszból alakul ki a világ új képe." (Réti István: Tizennégy esztendő a nagybányai festőkolónia életéből) A franciák kiállítása után rendezték meg a fiatal magyar modern festők kiállítását a Nemzeti Szalonban, ahol természetesen Boromisza is szerepelt. Ez a tárlat volt a neósok első bemutatkozása Magyarországon. 1908-ra egyre többen váltak a neósok híveivé, beleértve a mestert, Iványi Grünwald Bélát is. Bornemissza, Boromisza, Perlrott, Tihanyi, Ziffer már az iskola keretein kívül dolgoztak. Ekkor láthatta Boromisza Ziffer Párizsból hazahozott Önarcképét, amely minden bizonnyal hatással volt rá. Az itt bemutatott Önarckép a neósok eszméinek már tökéletesen megfelel. Valószínűleg 1910-ben készült. 1910 volt az az év, amelyben leginkább érződik Boromisza művein a fauve-ok és Gauguin hatása. Ebben az évben sokat dolgozott, stílusa változásokon ment keresztül. „Szinte teljesen felhagy a kis foltokkal, pöttyökkel, sávokkal való festéssel. Bár továbbra is jellemző rá az éles, vastag kontúrok használata, de a kontúrok által körülhatárolt részt általában nagy egységes színfoltokkal tölti ki, színei egyre intenzívebbek lesznek. Témáit tekintve egyaránt megtaláljuk az arcképet (önarcképet is), a nagybányai tájképet alakokkal és az aktképeket is" (Jurecskó, 51. oldal)

V. Á.

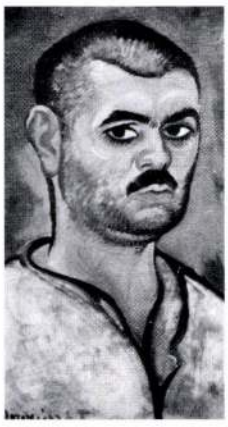

Boromisza Tibor: Önarckép, 1910 körül 50 x 26, olaj, karton, magántulajdon Reprodukálva: Nagybánya. Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig, MissionArt, Miskolc, 1992. 20. kép

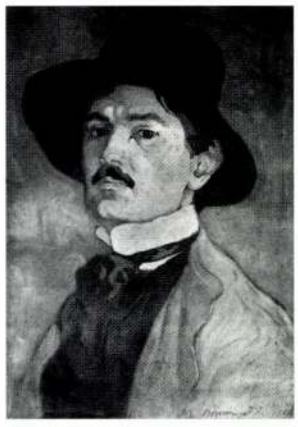

Boromisza Tibor: Önarckép, 1908 57 x 41, olaj, karton, magántulajdon Reprodukálva: Nagybánya. Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig, MissionArt, Miskolc, 1992. 16. kép

69

69 • SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Lányok szobában

27 × 42,5 cm
Vegyestechnika, papír
Jelezve jobbra lent: Szőnyi I. 1948
Kikiáltási ár: 600 000 Ft

67

67 ◆ A. RICHTER JELZÉSSEL,
1875 körül

Tájkép szekérrel

43 × 68,5 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent:
A. Richter 875
Kikiáltási ár: 800 000 Ft

68 ◆ K. SPÁNYI BÉLA
(1852–1914)

...NYI ISTVÁN

Új Művészet
2004. Febr.
XV. évf. 2.

43. dd.

Publikációs Adattára számára – intézeti

ját. Az intézeti leadási határidő március 15.

őrizze az adatokat, pótolja a hiányokat. Ez

kkal valószínűleg nem veszik fel a központi

újat tud mondani tárgyáról az új könyv, adatbelit vagy szempontbelit? Adatbeli újságot nem találtunk Hekler könyvében. Nem is könnyű dolog Michelangelóra vonatkozó újabb adatokat felkutatni, noha ismeretes, hogy egy csomó kiadatlan Vasari-levélben, mely a német császár közbenjárására került még a háború előtt firenzei tulajdonosától Karl Freynek, a legnagyobb érdemű Michelangelo-tudósok egyikének kezébe, Michelangelóra vonatkozó feldolgozatlan és közletlen adatok is lappanganak. Valószínű az is, hogy olasz nyilvános és családi levéltárakban bujkál még egy s más olyan ismeretlen számadat vagy lelki dokumentum, amely Michelangelo életének, művészpályájának és lelki fejlődésének rejtélyes szakaszait megvilágítaná, ha napfényre kerülne. Ilyen távoli helyekhez kötött és hosszú időre terjedő búvárkodó munkát kívánni a maga tanszékéhez szegezett magyar tudóstól azonban nem jogos dolog. Teljesen elég, ha a Michelangelo-kutatás minden eddig földerített adatának alapján dolgozott. S Heklerről, mint az olyan alapos tudósnál természetes is, elmondható, hogy minden adatáért annak a kútforrásáig hatolt le. Michelangelo kortársainak emlékezéseit eredeti nyelvükön tanulmányozta s az azóta keletkezett hatalmas irodalom minden eredményét feldolgozta. Michelangelóra, az emberre vonatkozó ismereteit a művész leveleiből, még inkább azonban Michelangelo költeményeiből merítette. Helyes érzékkel választotta éppen ezeket főforrásául, mert minden kívülről feléje tartott tükörnél teljesebben és megbízhatóbban vetítik vissza Michelangelo lelkének állapotjait, sőt szerkezetét ezek a maga számára versbe fojtott vallomásai. Zuhog bennök az indulat, háborog a keserűség vagy mélázik a lemondás és a hit.

Szempontbeli érdekes az adatbelinél több akad Hekler könyvében. Különösen tanulságosak azok a párhuzamok, melyekben Michelangelo művészetét összeveti a görögökével. Ezen a területen nagyon otthon van Hekler, ki a szobrászat stílusáról írt értékes munkájában oly kitűnő érzékkel alkalmazta a görög szobrászatra Hildebrand elméletét. Kár, hogy több helyet nem szentelt könyvében ezeknek a fejtegetéseinek, még a mű egységes hatásának rovására is. Igaz, hogy éppen az ilyen kitérésektől való tartózkodásának köszöni könyve kerek alakját. A tárgyalás menete benne időrendi egymásutánban követi Michelangelo művészpályájának fejleményeit, az egyes alkotások keletkezését és a hozzájuk fűződő viszontagságok sorrendjét. Az életrajz és a művek tárgyalása — leírása és méltatása — állandó érintkezésben van egymással. Folytonosságukat csak egyetlen közbeékelt fejezet szakítja meg, az, amelyikben Hekler külön foglalkozik Michelangelóban a költővel és az emberrel.

A tetszetős kiállítású könyvnek külön érdeme lenne a mi irodalmunkban szokatlanul gazdag képanyaga, ha a képek kivitele jobban sikerült volna. A nyomtatás azonban többjüket elhomályosította és határozatlanná tette. *(e. a.)*

Katalog kulturno-historijske izložbe Grada Zagreba prigodom 1000-godišnjice Hrvatskog Kraljevstva. 925—1925. (Zágráb város által a horvát királyság ezeréves évfordulója alkalmából rendezett kultúrtörténeti kiállítás katalógusa. 925—1925.) Zagreb, 1925, 128 l. + 17 reprodukció. 8°.

Duvno mezején 925-ben koronázta királlyá a pápa külön legátusa a hatalmas horvát bánt, Tomislavot, aki először egyesítette jogara alatt valamennyi horvát törzset. Ezt az évfordulót a horvát nemzet megünnepelte; nem azzal a fénnyel, melyet a millenium megérdemelt volna, hanem csak a nehéz viszonyoknak megfelelő arányokban. A zágrábi kiállítás is alig pár hónap hevenyészett munkájával ültetett össze.

Az emlékkiállítást Zágráb város képviselőtestületének védelme alatt a zágrábi hölgyek rendezték. Tehát az uralkodó és a kormány csak mint vendégek szerepeltek az ünnepen. A rendező-bizottság élén a horvát történetírók nesztora, dr. Klaić Vjekoslav, egyetemi tanár állott, támogatva a nemzeti érzésű intelligencia legjobbjaitól. Klaić a katalógus előszavában úgy határozza meg a kiállítás célját, hogy ez Zágráb városa és környéke multját és jelenét akarja bemutatni. Az idő rövidsége és a rendelkezésre álló anyagi eszközök korlátolt volta miatt a kiállítás a városban öt helyen szétszórva állíttatott fel: a Művészpavillonban, a Délszláv Akadémiában, az Egyetemi Könyvtárban, a Nemzeti Színházban és a Tanítók Házában.

Zágráb város létezésének első biztos adata 1093-ból való, mikor Szent László magyar király ott püspökséget alapított és Szent István magyar király emlékére székesegyházat emelt. A zágrábi püspökség ezen alapítására vonatkozó, annyit vitatott oklevelet a katalógus reprodukcióban is hozza. Ez időtől fogva számos okmány maradt fenn a város multjáról, melyek közül a kiállításon szerepeltek pl. IV. Béla magyar és horvát király 1242-ből való ú. n. aranybullája, mellyel a tatárjárás alatt tanusított hűségéért szabad királyi várossá teszi Zágrábot, a horvát Pragmatica Sanctio, az 1868-i kiegyezés eredeti horvát példánya stb. Nagyon érdekesek a székesegyház régi kéziratai is, melyekről a katalógus alapos tanulmányt is hoz dr. Fancev Ferenctől, az Egyetemi Könyvtár igazgatójától. E kéziratok arról tanuskodnak, hogy Zágrábban mindig latin jellegű püspökség volt, a szláv glagoljašok hatása csak későn és felületesen jelentkezik. A codexek

írói közül sokan tanultak Padua és Ferrara egyetemein és akad közöttük eredeti író is. A codexek közül sok igen díszes kiállítású. Facsimilében mutatja be a katalógus *Petrus Lombardus: Liber sententiarum* ízléses első lapját. Ennek a codexíró-tevékenységnek fénykora a XIV. századra esik. Ebből a századból négy festőről is van tudomás, aki Zágrábban mint illusztrátor működött.

Az újkorból a kiállítás rengeteg műveltségtörténeti emléket mutatott be, melyek művészi értéke természetesen nagyon különböző. A horvát főnemesek, nemesek, polgárok házai megnyílnak előttünk, hogy mindazt elénk tárják, amit ékszerben, bútorban, edényben, kézimunkában, iparművészetben, festészetben stb. a város és környéke produkált, vagy legalább is idegenben megszerezve megbecsült, családi kincsekké tett. Olaszország mellett, közeledve a mai idők felé, egyre gyakrabban találkozunk Bécs hatásával és itt-ott felbukkannak magyar vonatkozások is. Az a sok magyar főúr, aki horvát bán, zágrábi püspök és más magas méltóság volt, — egy cseppet sincsenek többen, mint ahány horvát úr töltött be nálunk magas állásokat, — mindig hozott magával egy darab magyar világot, többet, mint ezt e kiállítás elárulja. Érdekesek az illirizmus és a negyvennyolcas idők történeti emlékei is, melyeket igen nagy számmal mutattak be; aligha minden tendencia nélkül!

Külön csoport a néprajzé, melyről dr. Gavazzi Milován egyetemi tanár érdekes tanulmányát is hozza a katalógus. Itt már a zágrábvidéki parasztság játssza a főszerepet és Gavazzi finom elmeéllel igazítja el az embert a rengeteg változat között, mutat rá a közeli és távoli összefüggésekre, sokszor szívesebben a távoliakra, mint a közeliekre. Pl. azt a palástszerű ruhadarabot, melyet az esküvőkor az ara visel, a horvát főváros környékén ma is „kepenjek"-nek hívják. Gavazzi behatóan tárgyalja ennek fajait, de eszébe sem jut esetleges magyar összefüggéseket keresni, holott a szó világosan a magyar köpönyegre utal. (Ö betű nincs a horvátban.)

Az iskolai emlékek bemutatásából kiderül, hogy a horvát főváros már a középkorban intenzív szellemi életet élt. Zágráb szerencsésebb volt Budapestnél: soha hódítót Szent László óta falai között nem látott, így a kultúréiet folytonossága Zágrábban sohasem szakadt meg. A XVII. század elején már jezsuita főiskola működik a városban és ugyancsak a horvát jezsuiták a kezdeményezői 1607-ben a horvát színészetnek. A ma már nagy virágzásnak örvendő horvát színészettel, mintha egy kicsit mostohán bánt volna a kiállítás.

Zágráb szerencsésebb volt Budapestnél, mert a török uralmat megúszta, de abban közös a két főváros sorsa, hogy mindkét helyen akadtak barbárok, akik a modernizálás jelszavával a legszebb emlékeket tették tönkre. A zágrábi főbarbár Schmidt Frigyes volt, aki elpusztította a régi Zágráb, a Grič, főterét: a Szent Márk teret. A katalógus pontosan leírja és a kiállítás képekben is bemutatta, milyen volt ez a tér Schmidt működése előtt. Azt hiszem mindenki, aki egyszer megfordult Zágrábban, nem szívesen gondol vissza arra a templomra, melyet a régi lerombolása után Schmidt épített föl. Érsekek és kanonokok mellett Schmidté a főérdem a székesegyház tönkretétele körül is. A katalógus 70—71. lapjain G. Sz. (Gjuro Szabó, a szépművészeti múzeum igazgatója) külön cikkben mondja el, hogyan dobta ki Schmidt Szt. László oltárképét, mely Szabó szerint az Osztrák és Magyarmonarchia legszebb oltárképe volt, a székesegyházból és miként kellett a kép földarabolt részeit falusi kis templomokból és egészen lehetetlen helyekről összeszedni és nagy nehezen, hiányosan és megrontva összeállítani. Schmidt és társai kidobálták a székesegyház többi régiségeit is és ma úgy áll ott a templom, mint egy idétlen csűr.

Sok más egyébről is beszámol a katalógus. Dacára a kiállítás improvizáltságának, úgy látszik, jól sikerült és csak sajnálnunk kell, hogy a politikai viszonyok miatt alig láthatta a kiállítást egy-két magyar ember. Pedig nyolcszáz év együttes állami élete eltörölhetetlen marad mindkét nemzet történetében. Minden lépés, minden gondolat, mely a multba vezet, a multat idézi föl, akarva és akaratlan egymás felé irányítja a magyarságot és a horvátságot. Alig hiszem, hogy lett volna e kiállításnak olyan gondolkodó horvát megtekintője, aki legalább egy sóhajjal ne áldozott volna a közös multnak és ne tűnődött volna el az időkön, mikor még nem volt fenyegetve létében a nyugati kultúra ősi védtornya, minden horvát büszkesége, szemefénye, a Grič ormain, a Kaptol lankáin és a Száva síkján mosolygó fehér Zágráb. *B. C.*

HELYREIGAZÍTÁS. A Magyar Művészet I. évf. 8. számának „Ifjú magyar rézkarcolók" című cikke, mint utólag értesülünk, tévesen sorozta Olgyai Viktor tanítványai közé Szőnyi Istvánt. A történeti igazság kedvéért és jövendő tévedések megakadályozásáért szükségesnek láttuk ezt a helyreigazítást.

A jelen számunkban bemutatott képek közül a 211. (Lavery), 214. (Greenwood) oldalon közölteket a londoni *Apollo*, a 213. (Nicholson), 215. (Orpen), 216. (Philpot) oldalon közölteket pedig a *Studio* nyomán hozzuk.

Felelős szerkesztő: Dr. Majovszky Pál.

Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla.

Kiadó: Ormos György.

Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. II.

Magyar Művészet. 1926. 4. szám.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével.

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása.

Magyar Művészet
1926. 4. sz.

320 **Heppner A.** A pozsonyi német szinészet története a XVIII-ik században. Pozsony, 1910. 99 l. 2.—

321 **Jest and Jest.** Cinémaboulie. Satire du Cinéma. Illustré de 12 planches, hors texte, en héliogravure. 4° Genéve 1928. 3.60

322 **Legband, P.** Das Deutsche Theater in Berlin. Unter Mitarbeit von Mehreren hg. v. P. L. Mit Dekorationsskizzen, szenischen Aufnahmen u. Porträts. München: Müller 1909. Orig. L. 3.—

323 **A Living Theatre.** The Gordon Craig School. The Arena Goldoni. The Mask. With many illustrations. Florence, 1913. 2.40

324 **Mahler, Gustav.** Ein Bild seiner Persönlichkeit in Widmungen. (G. Hauptmann — H. v. Hofmannsthal — H. Bahr — Ang. Neumann — O. Bie — M. Burckhard — St. Zweig — R. Rolland — R. Strauss — A. Schnitzler — Br. Walter u. von mehreren Anderen) Mit 1 Bild: M's Büste von Rodin, 1 Bild v. Klimt u. 2 Notenbeilagen. 4° München: Piper 1910. 95 S. 6.—

325 **Mann, Kathleen,** Peasant costume in Europe. 8 illustr. in colour and 64 in black & white. With notes by J. A. Corbin. London, 1931. cloth. 12.—

Charming drawings. A collection of typical examples of peasant costume from those european countries whose traditional dress, embroidery, and jewellery is most interesting and decorative.

326 **Moszkva.** Kto, cto, kogda v. Moskovskom kamernom Teatre. 1913. (A moszkvai kamaraszinházra vonatkozó képanyag 1913-ból) Fol. 40 l. 3.—

327 **Mozart. Bartsch, R. H.** Besonntes Philisterium. Eine kleine Geschichte aus Mozarts Freundeskreis in Salzburg. Mit 9, teils farbigen Bildbeigaben. Wien, 1934. Or. Ln. 3.—

328 **Nijinsky, Romola.** The diary of Nijinsky. (written at St. Moritz during the year 1918—1919) Illustrated with 16 plates including many of the extra ordinary drawings made by N. during this period. 8vo London, 1937. cloth. 8.50

329 **Phoenix—Theatre (The)** 1930. With 24 illustrations. 4° London. 4.—

330 **Piper, M.** Die Schaukunst der Japaner. Dramen, Szenenbilder und Schauspielerporträts des altjapanischen Volkstheaters. Mit 102 Abbildgn. Berlin, 1927. X. 203 S. 6.—

331 **Programme** á la représentation d'Adieu de Monsieur Dehelly le 21 mars 1921 dans la Comédie Francaise. Illustré et orné separément de 3 dessins de Raoul Dufy. Tiré á 1000 exemplaires numerotés sur les Presses de Lecram á Paris. p. in-fol. 10 pag. 3.—

332 **Raquel.** La vie et l'art de Raquel Meller. Par Henriette Magy. Ill. de 8 gravures. 8° Paris, 1931. 4.50

333 **Reinhardt, Max.** Von S. Jacobsohn. Mit 16 Illustr. 8° Berlin: E. Reiss, Hln. X. 175 S. 6.—

334 **Rouché, J.** L'Art théatral moderne. Illustré. Paris: 1924. 4.—

Avec une etude par J. Kéméndy Inspecteur de l'Opéra, de Budapest: „La nouvelle Scéne". Illustrée.

335 **Sebestyén K.** Dramaturgia. A drámai müfajok története és elmélete. Bp. 1919. fv. 2.—

336 **Storz, G.** Das Theater in der Gegenwart. Eine Zeitkritische Untersuchung. Karlsruhe 1927. IV, 128 S. 2.—

337 **Toscanini, Arturo.** Von P. Stefan. Mit einem Geleitwort von St. Zweig. Mit 54 Abbildgn. gr 8° Wien: Orig. Ln. 3.—

338 **Tributary Theatre** seventh annual Yearbook. 1930. With many illustrations. 2.—

339 **Werth, L.** Danse, danceur, dancings. Paris: Rieder 1925. 3.—

340 **Widmann, W.** Theater u. Revolution. Ihre gegens. Beziehungen u. Wirkungen im XVIII. XIX. u. XX. Jahrh. Mit 25 Abbildg. Berlin, 1920. Hln. 2.—

341 **Winds, A.** Geschichte der Regie. Mit 6 Skizzen im Text und 145 Abbildgn auf 90 Tafeln. 4° Berlin. Orig. Ln. 9.—

342 **Ziege, F.** Leopold Jessner und das Zeit-Theater. Mit Abbildgn. Berlin (1928) Hln. 54 S. 2.50

KÉZIRATOK — GRAFIKAI LAPOK — RAJZOK

343 **Ady,** A megszépítők sorsa. Eredeti kézirat, 5 versszakból. (A versnek első konceptusa) aláírás nélkül. 24.—

344 **Bethlen Klára** kétoldalas levele (Pest 1840.) Madame La Baronne de Josika, Contessa de Csáky, címére, Klausenburg (Kolozsvár). A levélpapíron egy szép budai és pesti látkép, közepén a Lánchid, látható. 12.—

345 **Tompa Mihály,** 6 soros ismeretlen verse. Alsózsolca, 1846. 20.—

346 **Tóth Kálmán** levele, melyben választásának csalódásairól panaszkodik. Pest 1875. 6.—

347 **Wesselényi Miklós** báró, Utalványa Wodianer Sámuelhez, melyben felkéri, hogy 250 forintot fizessen Bártfay Lászlónak, 1842. 8.—

348 **Thekeli Mihály,** Rézmetszet, 1683-ból. Az arckép alatt Thekeli Mihály rövid életrajzi adataival. Szép, ovális arckép. 6.—

349 **Népviselet.** Ungarische Gruppen. Két lap. Trencsenszky, szines kőnyomat. Darabonként 3.60

350 **Magyarország térképe.** Carte Générale de la Turquie d'Europe, et de la Hongrie. Szinezett. 38×26 cm. 3.—

351 — Le Royaume de Hongrie. Divisé en Haute et Basse-Hongrie Transilvanie Esclavonie et Croatie. Dressé par le Sr. Janvier, Geographe. Szinezett. 44×31 cm. 4.—

352 — Royaume de Hongrie, Principauté de Transsilvanie. Sclavonie, Croatie, et partie de la Principauté de Valaquie, de la Bosnie, de la Servie et de la Bulgarie. Par le Sr. Robert, Géographe ordinaire du Roi. Avec Privilége 1751. Szinezett. 54×47 cm. 5.—

*

353 **Bonnart.** Két fiatal nő. Szines ceruzarajz. Signált. 42×24 cm. 15.—

354 **Derkovics,** Falusi házak. Háttérben egy templom. Krétarajz. Signált. 34×14 cm. 15.—

355 **Kernstock, K.** Tehenek. Vázlat. Tusrajz. Signált. 45×29 cm. 12.—

356 — Lovas. Háttérben csikók. Szines vázlat. Signált. 28×21 cm. 12.—

357 **Magyar Mannheimer.** Nő furulyával. Ceruzarajz. 44×30 cm. Signált. 15.—

358 — Oszlopnál álló kisfiu. Ceruzarajz. 26×20 cm. Signált 10.—

359 **Masereel Franz,** Georges Duhamel arcképe. Tusrajz. Signált. 29×22 cm. 18.—

360 **Molnár C. Pál,** Szines aktvázlat. Signált. 22×15 cm. 15.—

361 **Rippl Rónai.** Női fej. Tusrajz. 20×16 cm. Signált. 15.—

362 **Szőnyi István.** Aktvázlat. Szines. Signált. 20×12 cm. 15.—

363 — Két alak. Krétarajz. Signált. 18×11 cm. 10.—

364 — Falatozó munkás. Mögötte az ételthozó nő. 22×21 cm. Signált. 12.—

365 — Egy ökörkocsi a híd alatt. Tusrajzvázlat. Signált. 1926-ból. 21×22 cm. 12.—

366 — Kézzel szinezett rézkarc. Egy férfi és nő két gyermekkel víz partján. Signált. 20×15 cm. 20.—

*

366a **Böhm Lénárt.** Délmagyarország vagy az úgynevezett Bánság külön történelme. 2 kötet. 8⁰ Pest: Emich, 1868. Egybekötve, fvszn. 12.—

367 **Faulmann, Karl.** Illustrierte Geschichte der Schrift. Mit 15 Tafeln in Farben- u. Tondruck u. vielen Schriftzeichen u. Schriftproben. gr. 8⁰ Wien, 1880. Orig. Ln. 12.—

368 **Fromentin, E.** Die alten Meister, Belgien-Holland. Berlin, 1907. 2.50

369 **Hampel J.** A honfoglalási kor hazai emlékei. 80 képes táblával és 157 ábr. a szövegben. 4⁰ Bp.: Akademia, 1896. 24.—

370 — A báni méltóság eredetétől kezdve napjainkig. Pest: 1868. (Különleny. a „Győri tört. és Régészeti Füzetekből) 27 l. 2.60

371 — Ujabb tanulmányok a honfoglalási kor emlékeiről. 116 képes táblával és ábrákkal a szövegben. n. 8⁰ Bp.: Akadémia, 1907. 274 l. + 116 tábla. 16.—

372 — A régibb középkor emlékei Magyarhonban (IV—X. század) 2 kötet. 362 képes táblával és 143 ábrával a szövegben. n. 8⁰ Bp. M. Tud. Akad. 30.—

373 **Herman Otto** (1835—1914) Irta Ch. Chernel István. 4⁰ Bp. 1915. XLVIII és 1 arckép. Deutscher u. ungar. Text. 1.60

374 **Károlyi Ferencz gróf** és kora 1705—1758. Irta Éble G. 1. köt. Bp. 1893. Különl. papíron. 6.—

375 **Kazinczy Ferenc és kora.** Irta: Toldy F. K. arczképével. 4⁰ Pest: 1859. Akadémia. fv. 6.—

376 **Lázár Béla.** (Egy magyar képgyüjtemény) Petrovics Elek előszavával. n. 8⁰ Bp.: 1922. Számos képmelléklettel 6.—
Szám. példány merített papíron, a gyüjtő és szerző aláírásával.

377 **Letarouilly, P.** Édifices de Rome moderne ou recueil des palais, maisons églises, couvents ... de Rome. 1 vol. de texte

1939. dec.

et 3 vol. d'atlas avec 1 portr. 1 front., 1 plan et 354 planches grav. Bruxelles (1868?) 80.—

378 **Liszt, Franz,** in seinen Briefen. Von E. Reuss. Stuttgart. Or. L. 2.50

379 **Ludwig E.,** Napoleon. Mit 21 Bildnissen. Berlin: 1925. 695 S. 6.50

380 **Madarász I.** Emlékirataim. 1831—1881. Bp. 1883. 10.—

381 **Nádasdy Tamás gróf** élete, némi tekintettel korára. Irta: Horváth M. Egy arcképpel. Budán 1838. Kem. ppkts. 2.40

382 **Ruskin, John.** The seven lamps of Architecture. With illustrations drawn by the author. gr. in-8° London: Allen, 1903, cloth. 8.—

383 — The Stones of Venice. Ed. by E. T. Cook and Alex Wedderbum. With illustrations drawn by the author. 3 vols. gr. in 8° London: Allen 1903. cloth 28.—

384 — Modern Painters. Edited by E. T. Cook and A. Wedderburn. 5 vols. Illustrated gr. in 8°, London: Allen 1903. cloth 50.—

385 — Unto this last — Munera Pulveris — Time and Tide with other writings 1860—1873. gr. in 8° London, cloth 6.—

386 — The Bible of Amiens. Valle crucis. The Art of England. The pleasures of England. Illustrated. gr. in 8° London: Allen 8.—

387 — Lectures on landscape. Michel Angelo and Tintoretto. The Eagles nest. gr. in 8° London: Allen, cloth 8.—

388 — Poems. gr. in 8° London, 1903. cloth 6.—

389 — Turner. The Harbour of England. gr. in 8° London: Allen, 1904. cloth 8.—

390 — Giotto and his works in Padua. The Cavalli monuments. Verona. Guide to the Academy Venice. St. Mark's Rest. gr. in 8° London: Allen, cloth 8.—

391 — Sesame and Lilies — The ethics of the dust — The crown of wild olive. Illustrated, gr. in 8° London: Allen, cloth 8.—

392 — The elements of drawing and perspective. The laws of Fésole. Illustrated. gr. in 8° London: Allen, cloth 8.—

393 — Val d'Arno. The schools of Florence — Mornings in Florence. The shepherds tower. Illustrated. gr. in 8° London, 1906. cloth 8.—

394 **Salamon F.** Buda-Pest története. 3 köt. n. 8° Bp. Athenaeum, 1885. vsznköt. Szép példány 48.—
I. köt.: Budapest az ókorban. (VIII. 366 l.)
II. köt.: Budavár az 1458—1470-iki képével. (VIII. 615 l.)
III. köt.: Kutfőbírálatok. Buda 1687-iki térrajzával. (II.381 l.)

395 **Schaffer F.,** Általános geologia. Ford. Pappné Balogh M. 500 képpel. n. 8° Bp.: Természettud. Társ. Ered. félv. 6.50

396 **Schwicker, J. H.** Geschichte des Temeser Banats. 2. Ausg. gr. 8° Pest, 1872. Hln. XII, 3 Bl. 470 S. 16.—

Szövegért és kiadásért felel: Lantos Adolf

Klein S. könyvnyomda, Budapest, IV., Lovag ucca 14. Telefon: 1111-95.

MDK

Szőnyi J.

1929-ben Genovaban a Palazzo Rossoban megnyilt magyar kiállitason emlékérmet nyert.

Cikk: Az UME, az Uj Művészek Egyesülete.

RátStr. 91, 92.lap

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Tayáni Jenő kortársa
volt.

Lengyel Géza: Tayáni Jenő
Művészet, 1965. julius - 43 lap.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Patay István művészetére
Szőnyi mester volt nagy
hatással.

D. Fehér Ilona: Patay István festő kiállítása
Művészet, 1965. július – 45 lap

Szőnyi István
festő

M.D.K

Gábor Marianne mestere Szőnyi
István volt.

M: Gábor Marianne itáliai kiállításai
Művészet, 1965. aug – 22 lap.

M.D.K.

Szőnyi István festő

Tallós Ilona mestere volt, aki művészetében mesterét idézi.

D. Fekér Lovra: Kiállítási krónika
Művészet, 1965. aug. - 35 lap.

MDK

Szőnyi István

Miháltz P.: Szőnyi István: Kép. Megjegyzések a müvészetről. Rajzoktatás 1943. 1o. sz. 79.l.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Vass ~~István~~ Elemér műrekársága első felét
Zebegénybe töltötte el, akkor barátti
viszonyba volt Szőnyi Istvánnal.

Frank János: Vass Elemér műtermében
Élet és Irodalom, 1965. aug 21 - 8 lap.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Jó barátságban volt Farkas Loltán
művészeti essai rívóval.

Bodnár Éva: Farkas Loltán 85 éves
Művészet, 1965 julius – 29 kep

Szőnyi István festő

M.D.V.

Szőnyi István iskolájában tanult Benkő Erzsébet gobelinszövő művész.

Révész Zsuzsa: Benkő Erzsébet gobelinszövő művész

Művészet, 1965. aug - 31 lap.

M.D.K.

Szőnyi István

"Falusiak" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap a Műcsarnokban rendezett kiállitásról.

Szentgyörgyi Elvira: "A magyar művészetért" c. Szinházi Magazin, Bp. 1942. juni 1o-16. V.évf. 25. sz. 6-7. lap

Szőny. István?

Auszdviából hazakerült
képeit kiállították a
győri múzeumban

Nemzeti, 1965, jul. 28, 2.

MDK.

Szőnyi István

Rövid emlités a müvészről

Tolnamegyei Népujság 1965 május 9.lap 6.

Szőnyi István MDK

Szabadban, olf.

Zebegényi főtér, tempera

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Szőnyi István MDK

Öreg asszonyok, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Szőnyi István, festő MDK

Győrött újra kiállították az Ausztriából hazaszállított festményeket, köztük Szőnyi-műveket is.

— : Kulturális Lírek 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. aug. 10.

Szőnyi István, festő MDh

Basch Andor (Önarchép) meg döbbentően hasonlít Szőnyi Istvánra.

Murányi-Kovács Endre: Basch Andor emlékkiállítása 8

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. aug. 24.

Szőnyi István, festő MDK

Az esztergomi múzeumban látható képei:
Viadukt (1924), Hegytetőn, Udvaron
(1935), Dunai táj, Zsuzsa falozával,
stb.
„Haladó, nagyon emberi festészet Szőnyié."
Rózsa Gyula: Szőnyi, egyedül 8

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. aug. 28.

MDK

Szőnyi István

Művészek az erdélyi bevonuláson. Szépművészet, 1940. 51.l.

árnyék: megvilágító
letkező sötét tér. Le

MDK

Szőnyi István
festő

Szász Endre a Képzőművészeti
Főiskolán Szőnyi növendéke volt.

P. Brestyánszky Ilona: Szász Endre grafikáinak kiállítása
Művészet, 1965: szept. – 40 kép.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Méltatás.

Hamar Imre: A győri tárlat
Művészet, 1965. szeptember – 47 kep.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Faukas Magdolnának – mint
annyi másnak – példaképe
volt.

Ecsery Elemér: Faukas Magdolna
művészete, 1965. szeptember - 36 lap.

M.D.K.

Szőnyi István

Csoportképen fényképét közli a lap.
"Bajor Gizi akció Medveczky Jenő műtermében" cimmel fényképsorozat a művészekről müveik kisorsolásával kapcsdatban.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. juni 2-8. VI. évf. 24. sz. 7. lap

Szőnyi István festő M.D.K.

Kossuth-dijas

3 évtizedné hosszabb ide ig lakott Zebegényben. Mellszobrát far agja Vilt Tibor, Zebegényben állit-ják fel.

Szobrot kap Zebegény festője

Pest megyei H irlap 1965. augusztus 20. 3. l.

Szőnyi István

Beszélgető halászok, vf.

Via Aureliana, vf.

Tavaszi délután, vf.

Képzm. Társ. 1931 őszi kiáll. kat. 42 l.

M.D.K.

Szőnyi István.

Festőművész.

Munkácsy, Derkovits, Szőnyi képek az áprilisi aukción
Magyar Nemzet 1961. márc. 30. 4.old.

Szőnyi István.

Freskói

Emlétve,

Népművelés, 1965. 6. u. 34. old.

MDK

Szőnyi István

Viztükör, vf.

Lófürdetés a Dunán, vf.

Szénásszekér, vf.

Kék fények a Dunán, vf.

Képzm. Társ. 1931 őszi kiáll. kat. 42 l.

M.D.K.

Szőnyi István.

Festőművész ujpesti szülőházán amléktáblát állitanak fel.

Napló.
Magyar Nemzet.1961. ug.26. .4.old.

M.D.K.

Szőnyi István.

Festőművész szülőházát emléktáblával jelölték meg.

Napló.
Magyar Nemzet.1961. aug.31. 5.old.

M.D.K.

Szőnyi István

Festőművész.

Németh József kiállitása a Mücsarnok kamaratermében.
Magyar Nemzet 1961. febr. 26. 9. old.

MDK

Szőnyi István

Vizpartján, of.

Fürdő után, of.

Dunaparti részlet, of.

Árv. Közl. 1936. febr. 1.rk.sz.

23 l.

MDK

Szőnyi István

Falusi utca, of.

Zebegényi utcarészlet, of.

Írv. Közl. 1936. febr. 1.rk.sz.

23 l.

Könyi István, költő

A tanulmány írója megemlíti.

-o-: Farkas Zoltán: Egry József 573.

KÖNYVBARÁT

Ny. 1959. december

MDK

Szőnyi István

Falurészlet, remp.

Udvarban, of.

Tájkép, vf.

Árv. Közl. 1936. febr. 1.rk.sz.

23 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

„Tricsöh hutya", „Delelés", „Kerti pad", „Anya a lányával", „Kútnál", „Lebegéneje táj", „Kik a Duna", freskóterveiről, „Pásztorlány", c. műveiről.

Patahy Deins: Szőnyi István
Műveszet, 1960. november. – 21 lap.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

„Eladó a borju", „Este", „Udvaron", „Kertben"
„Volgyben", „Legelő lovak", „Szürke a Duna",
„Gyermekmosdatás", „Anyaság", „Péter"
„Tél Lebegényben", „Öreg révész", „Női akt"
„Hanfelé" cimü müvei, „Esernyöl"

Patahy Deins: Szőnyi István
Müvészet, 1960. november – 20 lap.

Könyi István
festő

M.D.K

„Evezősöl", „Lebegényi parton ábrázolt" aktjai, „Gyümölcsszedők", „Áthelés a Dunán", „Vízparti jelenet", „Anya Gyerekeivel", „Lebegényi estét", „Lebegényi temetés" c. műveiről.

Pataly Dénes: Könyi István.
Művészet, 1960. november — 18 kep.

Szőnyi István

festő

M.D.K.

„Statás alkonyatkor", „Feleségem és Zsuzsa", „Anyám", „Zsuzsa az ajtóban", „Ezüstös a Duna", „Vízparti jelenet", „Asszonyok a vízparton", „Verandán", „Gyerekek" c. művei.

Pataky Dénes: Szőnyi István.

Művészet, 1960. november. — 20 kop.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Festményeiről.

Solymár István: Műalkotások a tízéves Sztalinvárosban
Művészet, 1960. november – 24 lap.

M. P. K.

Svolený Jaroslav
Jarda

Terminologický.

Svolený Jaroslav: Mikrolitické a holocénní stanice
Plzeňsko, 1950. Rukopis — 24 str.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Méltatás. —

Oltványi Imre: Szőnyi István emlékezete.
Művészet, 1960. november. — 23 lap.

Szönyi István
festő

M.D.K.

Méltatás — Meghalt Szönyi István.

Élet és Irodalom, 1960. szept 2 — 3 lap.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Pásztortűz
(repro)

Élet és Irodalom, 1960. szept. 2 — 1 lap.

N. P. N.

Sincerely yours
Ernie

Ingrate!
(Ingrid)

Get in touch malabout it — S. Ingrid Bergman — 1 Rep

M.D.K

Szőnyi Sztván
pstő

Életéről. — Méltatás.
„Behavazott falu" (repro)

Végvári Lajos: Emlékezés Szőnyi Sztvánra — 4 lap
Élet és Irodalom, 1960. szeptember 23.

MDK

Szőnyi István [festő]

(Apja Szőnyi József volt.)

Tóth Ervin: Hajdúböszörmény képzőművészeti múltja és jelene.
Alföld, Debrecen, 1959. 1. sz. 110. l.

MDK

Szőnyi István

Baccháns, tusr.

Női tanulmányfej, tusr.

Tájképvázlat, vf.

Árv. Csarnok 194. aukc. 1942 máj.

12. 1.

MDK

Szőnyi István

Levelet olvasó hatona, hig.tusr.

Tere-fere, vf.

Szabadban, vf.

Árv. Csarnok 194. aukc. 1942 máj.

12. 1.

MDK

Szőnyi István

Csónakázás, sz.rézk.

Tájkép, vf.

Árv. Csarnok 104. aukc. 1942 máj.

12. 1.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Zebegényi temetés
Esernyők
Este
Favaros
A zebegényi Duna-kanyar

} repró

Patay Dénes: Szőnyi István
Művészet, 1960. november. — 21 lap.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Szomjuság", „Anyaság", „Tél falun", „Gyci-
mölcsszedők", „Behavarott falu", „Halászok
a Duna partján", „Szántás" c. művei.

Pataky Dénes: Szőnyi István
Művészet, 1960 november, 21 lap.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Bordácsné H. Lenke: Deli Antal emlékére. — 48 lap.
Művészet, 1960. november.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

„Fürdő után", „Bethsabe", „Danaidak"
„Zebegényi domboldal", „Felszegem ésén",
„Duna hangar", „Zsuzsa", „Zsuzsa a
falóval", „Pétert mosdatják" c. művei.

Patahy Dénes: Szőnyi István
Művészet, 1960. november – 18 lap.

M.D.K.

Szécsy István
fotó

„Fürdő-után", „Bálinsele", „Dan aldak"
„Lehegyik dombaldal", „Telerégen rózsa",
„Dana hangar", „Lovasa", „Lovasa a
jobbal", „Pétert mesdatjak" e munici.

Fotolyf Dénes: Szécsy István
Münchnt, 1960. December – 18 kep.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Méltatás. — „Ülő nő" tusrajza, Szilágyi Jolán és „Petrovics Románt" ábrázoló olajképe, — 1919-ben Réti növendéke lett.

Patahy Dénes: Szőnyi István.
Művészet, 1960. november. — 18 kep.

MDK

Szőnyi István

A lobogó, temp.

Magy. Művészetért kiáll. r.Mics. 1940. febr.

12. l.

MDK

Szőnyi István

A köszörüs, temp.

Magy. Művészetért kiáll. r. Mcs. 1940. febr.

12. l.

MDK

Szőnyi István

Szomszédok, temp.

Magy. Művészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr.

12. 1.

MDK

Szőnyi István

Olvasó leány, t4mp.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec., 19. 1.

MDK

Szőnyi István festőm.

Vizparti táj, festm.repr.

A kutnál, festm. repr.

A keritésnél, " "

Genthon: A magy.festőmüv.tört. A Szépmüv. könyve. Bp. 194o. 985, 987 l. 988 l.

MDK

Szőnyi István

Dunai táj

Beszélgetők

Pirosszinü táj

Kutnál

Debreceni represzent. kiáll. 1937. 7 l.- 8 l.

MDK

Szőnyi István

Szobám

Tárlatbeszámoló. Magy.Kulturszemle, 1942.jan.15.
19-2o l.

MDK

Szőnyi István

Tavasz, repr.

Árv.Közl. 1940. dec. 7.fk.sz. 96. auko.

XII. tábla.

Szőnyi István, Jestő

M Dh

Parasztfej,
tézlet.

Repr.

— : A nép a művészetben

9. l

Népszabadság, Bp. Jan. 1.

Szőnyi István festő. NDk.

Neve megemlítve:

Kállai Sándor: „A művészi grafika"

Dunántúli Napló. 1954. XI dec. sept. 11. 4. l.

Sróni Istvánné
festő

M.D.K.

A csepeli posta falfestményének vázlata
(rézmetszet)

Csap Erzsébet: A felszabadult Budapest művészetének kiállításáról
Művészet, 1961. január, 1 oldal, 9 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Munkái körül néhány a békéscsa-
bai muzeum kiállitásán van.

– 41 l.
Művészet, 1961. január. – 1 oldal

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Az esztergomi Keresztény Múzeumban
emlékkiállítást rendezték.

– 41 l.

Művészet, 1961. január. – 1 szám

Szönyi István, festö.

Erzsébet-hid.	Tempera.
Eladó a borju.	"
A viz partján.	"

Bp.Mücs.-OMKT Nemz. Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall. és Közokt.Min./1953 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 46.l.

Szőnyi István festő.

1894.jan.17. Ujpest.
Képzőművészeti Főiskola.

Olvasó férfi. Olaj.
Hegytetőn, Olaj.

Szépmüvészeti Muzeum Uj Magyar Képtárának Kat.
Bp. 1928. 26 l.

MDK

Szőnyi István, 1894-1960

Este

Nagy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

12. 1.

MDK

Szőnyi István

Kutnál

Nagy.műv.szet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

12. l.

Lőnyi István festő M.D.IX.

Malomudvar c. képe a IV. képző-
művészeti kiállításon.

Redő F.: IV. magyar képzőművészeti kiállítás. Művelődés. Évf. 1954 1 sz. 164

Szőnyi István M.D.K

pannói emlitve:

Redő F.: IV. hagyar képzőművészeti kiállitás. hűvtört. Ért. 1954 1 sz. 160

Szőnyi István, festő

MDk

„A szépség iránti érzékről" beszélő Szőnyi szavait idézte a cikk írója.

Murányi-Kovács Endre: Régi festmények varázsáról, s egy szép könyvről 8-l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1960. dec. 18.

Könyi István, festő

Nevét a „Nyolcak" felemlítésével együtt megemlíti a recensens.

Czobor Ágnes: Lyka Károly: Festészetünk a két világháború között

48. f

VI/6.

bp. 1956. június

KÖNYVBARÁT

Könyi István, festő MDh

Az Új Képzőművészet sorozatban
Könyi Istvánról fog megjelenni — Németh
Lajostól — monográfia

Izobor Ágnes: A Képzőművészeti Könyvek jövő
évi tervei 27-28. l

VI/10.

KÖNYVBARÁT, Bp. 1956. október

Szőnyi István, festő

MDk

Szőnyi szerkesztésében készül A képzőmű-
vészet iskolája c. mű.

Czobor Ágnes: A képzőművészeti könyvek jövő évi
tervei 27-28. l.

VI/10.

KÖNYVBARÁT, Bp. 1956. október

Szőnyi István, festő

17 DG

Az utána következő nemzedék egyik legnagyobbját: Szőnyit, csaknem félévvel élte túl Czók István.

Rónai Mihály András: Czók

9. p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 5.

MDK

Rónyai István festő

Az első világháború utáni művére jellemző a monumentális, robosztus alakok, nagy plasztikai formák és a fény-árnyék ellentéte. Ez időből való Hagyatékon c. kettős önarcképe. Nagy hatással volt a fiatalokra. Tagja lett a Rónyai Társaságnak. Életében új szakasz zebegényi tartózkodása. Formái oldottabbak lesznek.

Kürti Balázs: Rónyi István emlékezete (1894–1960. augusztus 30.).
Alföld, Debrecen, 1960. 5. sz. 119–120. l.

MDK

Szönyi István festő

Született 1894-ben, meghalt 1960. augusztus 30-án. (A. cikk halálával kapcsolatos megemlékezés.) Említve: Zebegényi temetés c. műve. A természetelvűség képviselői közé tartozott. Ferenczy és Rippl tanítványa volt. Az első világháború után jelentős hatással volt rá Uitz Béla.

Kiss Lajos: Szönyi István emlékezete (1894–1960. augusztus 30.)
Alföld, Debrecen, 1960. 5. sz. 119–120. l.

MDK

Szőnyi István festő

(A cikk idéz Lyka Károlytól.) Műveinek főszereplője a táj. Említve: arcképei; a falusi életet ábrázoló novellisztikus képei. A 30-as, 40-es években többnyire tájképeken dolgozik. Ebben az időben készül a Zebegényi Dunakanyar; Debrecenben van a Kallós-gyűjteményben.

Kürti Katalin: Szőnyi István emlékezete (1894–1960. augusztus 30.)

Alföld, Debrecen, 1960. 5. sz. 120. l.

MDK

Szőnyi István festő

A felszabadulás után is kissé a l'art pour l'art bűvöletében él. Továbbra is főleg tájképeket fest. 1951-ben nagyméretű panneaut fest a magyar parasztság felszabadulás utáni életéről. Említve Mezőgazdaság c. freskója. Említve még: rajzai, rézkarcai, akvarelljei.

Kürti Katalin: Szőnyi István emlékezete (1894–1960. augusztus 30.).
Alföld, Debrecen, 1960. 5. sz. 120. l.

Szőnyi István

MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás/1945/:

"Interieur" akvarell

"Tájkép" akvarell

"Társaság" tusfestmény

""Anya gyermekével" rézkarc

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.
229.l.

ŐZŐ/ Szőnyi István

MDK

Szinyei Merse Pál jubilária kiállitás/1945/:

"Kutnál" olajf.

"Krumpli szedők" tempera

"Mosónők" olajf.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960.221-250.l.
229.l.

Könyi István, festő ✓ 7 Dk

A Csók Galériában nem sikerrel szereplő

Ujvári Lajos festőművész mestere volt.

Péter Imre: Jegyzetek Kiállításokról 8.l

Nemzetvédség, Dr. 1960. nov. 10.

Szőnyi István, festő grafikus

D Dh

1-

A költséges rézmetszés napjainkban a grafika egyik nemes ágaként él tovább és „Szőnyi Istvántól Picassoig sok kiváló művén foglalkozik vele."

Kéki Béla: A rézmetszés mint könyvillusztráció

B-17. l.

A Könyv

[Könyvbarát], Bp. 1955. január

V/1

Szőnyi István, festő

M Oh

„Megtiszteltetés barátságával" Nyergesi János, a munkás-festőművészt.

Vadász Ferenc: A jánlott levél egy műpártoló tanítónak Esztergomba 9. l

Népszabadság, bp. 1960. dec. 9.

Szőnyi [István], festő MDK.

Képzőművészetünk egyik legnagyobb értéke.

R.: Egy albumra 9.l

Népszabadság, Bp. 1960. nov. 27

Szőnyi István, festő

B Dh

A TIT Szőnyi István emlékestet rendez a MEDOSZ előadótermében okt. 18-án. Előadó: dr. Genthon István. Előadása után bemutatják a „Szőnyi István művészete" c. filmet.

– : Hír

10. l

Népszabadság, Bp. 1960. okt. 18.

MDK

Szőnyi István, 1894-

A Duna Zebegénynél, festm.

Ernst Muz. 48/a.aukc. 1934. 39 l.

MDK

Szőnyi István

Domboldal

Kocsi lovakkal

Táj tehenekkel

Debreceni reprezent. kiáll. 1937. 7 l.- 8 l.

Szőnyi István, festő 17 Dh

Anya gyermekével c.

festménye. Repr.

—: A nép a művészetben 7.l

Népszabadság, bp. 1961. jan. 15.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Munkássága hatott Ujvári Lajosra is.

Aradi Nóra: Utóhagos megjegyzések a III. Képzőművészeti Kiállítás-
ról.
Élet és Irodalom, 1960. jul 1. — 27 szám. — 6 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Méltatás — Szőnyi néhány portréja.

Vámos Ferenc: Bartók és Szőnyi
Élet és Irodalom, 1960. okt 7 — 41 szám — 3 l

MDK

Szőnyi István (festő)

Kapáló asszonyok c. képe és Mezőgazdaság c. freskóterve szerepelt a Mezőgazdaság a Képzőművészetben c. kiállításon.

Kürti Katalin: A „Mezőgazdaság a Képzőművészetben" kiállításról.

Alföld, Debrecen, 1960. 2. sz. 86. l.

M. D. K.

SZÖNYI István festő

Műveiből emlékkiállítás az esztergomi Keresztény múzeum képtárában

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 245. sz. 7. l.
okt. 16.

Szőnyi István MDK

1925 dec 29-én irja:

"Vettem egy tehenet, nagyon boldog vagyok vele és azt hiszem, hogy jobb teheneket fogok róla festeni mint az összes legendákról és babonákról, amik a magyar népköltészetben szerepelnek."

1926 jan 15-én: "már egy lovunk is van...el sem tudod képzelni, mit jelent számomra egy ló modell..."

245.o.

VÁMOS FERENC: Levelek Szőnyi Istvántól.
Müv. Ért. 1960. IX. évf. 3. sz. 244-247.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

A Korányi TBC Intézetben kiállítás
nyílt a volt betegek műveiből.

Sik Csaba: „... nem bírta más, csupán az értelem"
Élet és Irodalom, 1961. március 10 – 12 e.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Mélbatás.

Kisdéginé Kiszmi Irén: Nagybányai utijegyzetek
Művészet, 1961. március – 18 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Gerthon István: Boldizsár István kiállítása.
Művészet, 1961. május. — 39 l.

Könyi István, festő — 47 Ok

Fáry Győzőnek mestere volt egykor.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9.p

NÉPSZABADSÁG, Dn. 1961. febr. 24.

Szőnyi István, festő Toh

Az Országos Korányi TBC Intézetben a szanatórium volt kezeltjeinek műveiből rendeztek kiállítást. Szőnyi István művészetét magángyűjteményekből idekerült ritkán látható szép rajzok és akvarellek képviselik.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 24.

Könyi István, festő 7 Ok

A főiskolán tanára volt a fiatal Németh József, hódmezővásárhelyi festőművésznek.

Péter Imre: Jegyzetek-Kiállításokról 8.p

NÉPSZABADSÁG bp. 1961. márc. 2.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Kovács Péter: Fejér megyei képzőművészek kiállítása 1960, 40 e.
Művészet, 1961. február.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás:

Pernecsky Géza: Ujvári Lajos. 42 l.
Művészet, 1961. felszár

MDK

Szőnyi István festő

Temetésén részt vettek a művészvilág és a barátok százai, valamint a hivatalos körök küldöttei. A temetésen ott volt Zebegény úgyszólván egész lakóssága. A festőt a zebegényi temetőben temették el.

([redacted] Pór Bertalan: Szőnyi István halála az egész magyar nép nagy veszteségé.)

Ország-Világ, Bp. 1960. 36. sz. 4. l.

M.D.K.

Szőnyi István festő

Munkácsy, Derkovits, Szőnyi képek az áprilisi aukción

Magyar Nemzet 1961. márc. 30. 4. l.

Szőnyi István, festő

A recensens megemlíti Szőnyit mint példaképet a derűs alkotásban.

Réz Pál: Kói Arcképek: Nagy László 202-204

bp. 1968. május VIII/5.

KÖNYVBARÁT

Szőnyi István, festő MOh

A filmhíradók között első díjat kapott Szemes Marianne rendező, filmje ~~a~~: Szőnyi temetése c. filmriport után.

–: Kitüntették az 1960-as év leghiemelkedőbb rövidfilmjeit 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. márc. 21.

Szőnyi István, festő

A nemrég elhúnyt nagy festőművésznek volt álma, hogy a Duna-kanyar egyik legszebb nyaralóhelyéből, Zebegényből, zenei és művészi centrum legyen.

Ráthonyi János: Egy gimnáziumi zenekar, amely már „nem középiskolás fokon" muzsikál

9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. márc. 31.

M. D. U.

SZŐNYI István festő

Az ízterét ápoltja volt, ezért szere-
pel a PBC Ízterét kiállításán

K. G. Gy.: Képkiállítás a Korácsi-szo-
nátóriumban
Magyar Nemzet 1961. febr. 28. 4. l.

Szőnyi István festő M.D.K.

a rajzról s a festő eljárásokról
náló tanulmánya a Képzőművészet
iskolája c. kötetben.

László Gy: Könyvismertetés. hűvtört.
Ért. 1958 4 sz. 305

Szőmy István
festő

M.DK.

Anya és leánya
(repro)

Élet és Irodalom, 1961. május. – 5. – 1 lap.

MDK

Szőnyi István festő

A Tanácsköztársaság iránt rokonszenvet érzett. Az emigráció első éveiben Berlinben felkereste Pór Bertalant. Utána csak 1948-ban találkoztak, a Képzőművészeti Főiskolán.

(Mosónők c. műve repr.) (Fényképe repr.)

Pór Bertalan: Szőnyi István halála az egész magyar nép veszteségé.

Ország-Világ, Bp. 1960. 36. sz. 4. l.

MDK

Szőnyi István festő

Az előző évek hosszas betegeskedése után az utóbbi évtizedben sokat dolgozott. Pór Bertalan 1919-ben ismerte meg az akkor a Képzőművészeti Akadémián tanuló Szőnyit. Szőnyi – bár nem volt Pór növendéke – gyakran felkereste őt, hogy készülő művére bírálatot kapjon.

Pór Bertalan: Szőnyi István halála az egész magyar nép nagy vesztesége. Ország-Világ; Bp. 1960. 36. sz. 4. l.

Szőnyi István
festő

M.D.V.

„bezőgazdasági pannicani"-ról

Pogány Ö. Gábor: A riéhesfehérvári vasútállomás.
Művészet, 1961. május – 9 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Beda Ernő Szőnyi István rabad
iskolájában tanult

Vellnacker Anna: Beda Ernő emlékezete
Művészet, 1961. május. – 28 l.

Szőnyi István

festő és grafikus

Művészet, 1937. II. évf. 8-9. sz. 88.l.

Szőnyi István grafikai kiállítása a Fränkel Galériában. /K. G./

Szőnyi István

festő és grafikus

Nouvelle Revue de Hongrie

1932. XXV. a. XLVII. k. 370-374. l.

Gál Ervin: Szőnyi István.

Szőnyi István

festő

Művészet, 1938. III. füz. 21. sz. 154. l.

Egy magyar magánygyűjtemény a Tamás Galériában.

Szőnyi István

festő

Művészet, 1938. IV. pót. 30. p. 127. l.

Kemeri Béla: V. Nemz. Képzőmüv. kiállítás Kassán.

Szönyi István, 1936, II.2-25-ig.hely?..

Tükör. 1936. IV. ev. 3.sz. 226.l.
Péter András A Hónap kiállitásai.

Kiállitás.

Szönyi István kiállitás. Ernst-muzeum.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 166. l.

Szőnyi István grafikai Kiállítása. —

Fränkel-Salon, Gy., 1937.

Művészet, 1937. II. évf. 8-9. sz. 88. l.

Szőnyi I. grafikai kiállítása a Fränkel Szalonban. (K. Gy.)

Táblakép. „Két munkás“, Szőnyi

Pesti Hírlap. 1925. dec. 16. 10

Kiosztották az Akadémia díjait

Szőnyi István

festő

Magyar Csillag, 1941. dec. I. évf.

3. sz. 238-239. l. – Farkas Zoltán:

Patkó Károly emlékkiállítása.

Szőnyi István

festő

Magyar Csillag, 1941. nov. I. évf.

2. sz. – 123. l. – Farkas Zoltán: Aba-Novák

Vilmos.

Szőnyi István

festő

Művészet, 1940. V. évf. 32. n. 45. l.

Erdélyi Árpád: Magyar kiállítás

Belgrádban.

Szőnyi István
festő

Magyar Csillag, 1942. jan. II. köt.
1. sz. 44–52. l. — Kállai Ernő:
Írásunk bevándorló egy festőnkről.

Kőnyi István, festő

Müggyűjtő 1930. X. 300.

Kiállitás.

Szönyi István gyüjteményes kiállitása.

KUT..1927.II.4-5.sz.23.l.

Kiállitások

Szépmüvészeti Kiállitások. Szőnyi kiáll. 1936.

Budapesti Szemle CCXLII. 1936.
110[illegible]. Ybl Ervin: Képzőmüvészet

-121.

Molnegh Gábor festő

152.

Szönyi István festö.

ARS UNA,1923/24.II.évf.204.l.

Szőnyi (István)

festő

Magyar Csillag 1943 III. évf.

21.sz. 567. l. Farkas Zoltán:

Csoportkiállítások a Műcsarnokban

Szőnyi István festő

Magyar Csillag 1942 II. évf.

11. sz. 305-306 l. Farkas Zoltán:
képzőművészeti hetek.

Szőnyi István

festő

Magyar Csillag 1943

III. évf. 11. sz. 698 l. Farkas Zoltán:

A „Magyar Művészet" II. kiállítása.

Szőnyi István festő

Magyar Csillag 1943 III. évf.

22.12.630 l. Farkas Zoltán: A képzőművészek új társaságának kiállítása..

Szőnyi István festő

Magyar Csillag, 1943. III. köt.

15. sz. 179. l. Farkas Zoltán:

Képzőművészeti ABC-k.

Szönyi István festö.

ARS UNA 1923/24.I.évf.12.l.

Szönyi István festö.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 166. l.

Szönyi István festö.

ARS UNA.1923/24.II.évf.165/66.l.

Szőnyi István festő

Magyar Csillag, 1943 VI. 1.

III. köf. 11. sz. 698. o.

Farkas Zoltán: A „Magyar Művészet" IV. kiállítása.

Szőnyi István festő

Magyar Csillag, 1943 XI. 1.

III. évf. 21. sz. 565. o.
Kadár Erzsébet: 150 év rajzai a
Fővárosi képtárban.

Szőnyi István festő

Magyar Csillag, 1942 XI. 1

II. évf. 11. sz. 305-306. l.

Farkas Zoltán: képzőművészeti hang.

Kiállítások

Ernst Muzeum . Szönyi István kiáll. 1929.

Budapesti Szemle CCXIII. 1929. 142-152. o. Gál Ervin: Képzőművészet

Beck Andreas notaire

91, 114, 118, 154, 162,

Szőnyi István grafikai kiállítása - 1926.

Bp. - Magyar Rézkarcnyomó Műhely.

Magyar Művészet, 1926

539. o.

kiállítások.

Kiállítások

Tamás Galéria. Szőnyi István kiáll. 1932.

Budapesti Szemle CCXXVI. 1932. 232-239. Ybl Ervin: Képzőművészet

Szőnyi-kollekció, Ernst-múzeum

Pesti Hirlap. 1924. jan. 13. 8

K. k. l. Szőnyi István kiállítása

Festészet.

Nyár, Szönyi István.

ARS UNA.1923/24.II.évf.166.l.

Festészet.

Olvasó férfi, Szönyi István.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 166. l.

Festészet.

Alföldi táj, Szönyi István.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 166. l.

Festészet.

Alföldi táj, vizfestmény.

Szönyi István.

ARS UNAä 1923/24.12.1.

Festészet.

Bethabe, festette Szönyi István.

ARS UNA.1923/24.II.évf.166.l.

Festészet.

Danaidák, Szönyi István.

ARS UNA.1923/24.II.évf.166.1.

Festészet.

Tékozló fiu, Szönyi István.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 166. l.

Önálló táblakép

Szőnyi: Tanulmány egy rézkarchoz

Pesti Napló, 74 éf. 1923 XII.25

Táblakép. „Szerelmesek", Szüngi

Pesti Hirlap. 1932. márc. 13. 5

Fóthy János: Három kiállítás

Festészet.

Hegyi ut , Szönyi István.

ARS UNA.1923/24.II.évf.166.l.

Festészet.

Gyümölcsszüret, vizfestmény,

Szönyi István.

ARS UNA. 1923/24.12.1.

Festészet.

Kilátás a fehér hegyről, Szönyi István

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 166. l.

Táblakép. „Kanyarodó Duna", Szőnyi!

Pesti Hirlap. 1932. márc. 13. 5

Fóthy János: Három kiállítás

Kiállitás.

Szönyi István tárlatáról.

Katol.Szemle.1936.I.214.l.

Festészet, Önálló táblakép, 1919-1945

Szőnyi: Falusi főtér, Tavasz

Pesti Hirlap 1932 LIV okt.16.11 o.

~~xFótkyxJános~~ f.j.: Aba Novák stb.

Művészetelmélet.

Szönyi István:"A szkfvári Szt.István bazilika néhány problémája."

Katol.Szemle.1936.I.365-370.l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Németh József Szőnyi tanítvány volt.

Végh János: Németh József kiállítása
Művészet, 1961. május. 32 l.

Szőnyi István
festő

A főiskolán Arató János is a
Mala tanult

Ivánez Sándor: Arató János kiállítása.
Élet és Irodalom, 1961 Anajus 5. — Slap.

Szőnyi István

MNK

két beküldött képe mutatja, hogy megfogant nála is az érdeklődés korunk képzőművészeti problémái iránt.

Végvári Lajos: Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás.
Festőszet V.
Magyar Nemzet. 1950. VIII.27.

MDK

Szőnyi István

három falképrészlete a moszkvai mezőgazdasági pavilonhoz.

Repr.: Falképrészlet a moszkvai mezőgazdasági pavilonhoz.

Pogány Ö. Gábor: A III. Magyar Képzőművészeti Kiállitás.

Irodalmi Ujság. 1953.1.1. 6.1.

Hőnyi István

Csepeli posta falkép ké-
szítése közben keresi fel
(fénykép felv.: Z. E.)

Hőnyi I-nál a Csepeli
Imre Postapalotában.

Irodalmi lýság
1956. jun. 16.

MDK

Szőnyi István

Repr:/Szöveg utáni számozatlan képtáblák./

"Falusi Este"

VEZETŐ az Országos Korányi TBC. Intézetben Derkovits Gyula, Dési Huber István, Vajda Lajos Szőnyi István, Anna Margit, Bálint Endre és Orosz Gellért műveiből rendezett kiállításhoz.

Bp. 1961.

Szőnyi István MNK

"Vérmező" aquarell
"Szegénység" "
"Őszi fák" "
"Dunakanyar" "
"Hófelhők" Olaj.

VEZETŐ az Országos Korányi TBC. Intézetben Derkovits Gyula, Dési Huber István, Vajda Lajos, Szőnyi István, Anna Margit, Bálint Endre és Gross Oellért műveiből rendezett kiállításhoz.

Bp. 1961.

30.1.

Szőnyi István [illegible]

"Zebegény" aquarell
"Cserjés" "
"Havazás" "
"Dunapart" "
"Nyárfák" rézkarc
"Falusi Esték"tuss

VEZETŐ az Országos Korányi TBC. Intézetben Derkovits Gyula, Dési Huber István, Vajda Lajos Szányi István, Anna Margit, Bálint Endre és Orosz Gellért műveiből rendezett Kiállitáshoz. Bp. 1961

30.1.

MDK

Szőnyi István

A második nagybányai nemzedék tagja.
Több évtizede visszavonult Zebegénybe.
G őri freskói. Hát hatalmas mezőgazdasági témá
ju f Pannója. Rövid méltatás:

D.Fehér Zsuzsa:Szőnyi István 1894-1960.

VEZETŐ az Országos Korányi TBC. Intézetben
Derkovits Gyula, Dési Huber István, Vajda Lajos
Szőnyi István, Anna Margit, Bálint Endre és
Orosz Gellért müveiből rendezett
kiállitáshoz.

Bp. 1961. 16-19. lap.

Szőnyi István, festő

Doh

Deli ~~István~~ Dutal festőművén fiatakori műveiben a fiatal Szőnyi útján járt.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9-l

NÉPSZABADSÁG, Bn. 1961. máj. 19.

MDK.

Szőnyi István festő

"Verandán" /tempera/
"Reggel" /tempera/
"Falusika" /olaj/
"Szerelmesek" /tempera/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1955. 21.1.

MDK.

Szőnyi István grafikus

"Csepeli postaépulet freskojának kartonja" /szén/

" Tanulmányok a csepeli póstaépület freskójához/ /I-IX./" /szén/

"Vázlatok a csepeli póstaépület freskójához /I-III/ /tempera/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok,1955. 39.1.

MDK

Szönyi István, festömüvész

gyüjteményes kiállitása:1929 ill. 193o jan.13

az Ernszt Muzeumban.

Kiállitási Naptár.
Képzömüvészet.1929. 16.sz. 32.l.

OIDK

Szőnyi [István festő]

Művei vannak a Nemzeti Szép modern képtárban.

A genovai Palazzetto Rosso történelmi falai között.

Ország-Világ, Bp. 1950. 52. sz. (15 l.)

MDK

Szőnyi István (festő)

A zebegényi ház vendégfogadó szobáinak falán egyetlen kép függött, a zebegényi [redacted] tanyáról. Fia, Szőnyi Péter húsz éves korában halt meg, a 44-45-ös ostrom nélkülözései közepébe. (A cikk idézi Szőnyi szavait. A művész fényképe rajta.)

Dénes Zsófia: Posthumus beszélgetés Szőnyi Istvánnal.

Ország Világ, Bp. 1960. 44. sz. (18. l.)

MOK

Szőnyi István (festő)

(A cikk eredeti formában 1957 nyarán készült.)

Zebegényi házához öt magyar holdnyi kert tartozott. A művész a zebegényi temetőben nyugszik. Könyvei, melyeket serdülő kora óta gyűjtött, három falat töltöttek meg a mennyezetig. (A cikk leírja a ház vendégfogadó szobáját.)

Dénes Zsófia: Posthumus beszélgetés Szőnyi Istvánnal.

Ország-Világ; Bp. 1960. 44. sz. 18. l.

Könyi István, festő 7 Ok

Elek Artur baráti társaságához tartozott.

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete 269-l.

Könyvbarát, bp. 1959. június IX/6.

Gőnyi István

los másolat hiteléül:

Farosch

iniszteri iroda s.tiszt.

Budapest, 1929. évi október hó 19

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri osztálytanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Jaroszy

miniszteri iroda s.tiszt.

Szőnyi István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

1957 MÁR 21

NÉPAKARAT

610

— BERLIN DEMOKRATIKUS ÖVEZETÉBEN — a Deutsche Bücherstubeban — hétfőn kiállítás nyílt Szőnyi István magyar festőművész műveiből.

MDK

Szőnyi István

Diplome d'honneur kitüntetése az 1937-évi parisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 178.l.

Szőnyi István I.

festő

Domanovszky Endre és *Szőnyi* István, valamint más neves képzőművészek alkotásai díszítik az őszi mezőgazdasági kiállítást. Építészetileg is harmonikus egészet alkotnak a kiállítás épületei, melyeket kívül-belül gazdag, magyaros motívumú ornamentika díszít.

**

Magyar Nemzet

1954. aug 17

A m. kir. vall. és közokt. min
s a IX. ker. m. kir. állampénz

1921/22. évi költségvetés, VI

A Műemlékek Országos
Hihály művezető részére gyolcs
szolga részére pedig hatszáz /
az állampénztárt, hogy ezt az
és az említett Bizottság elnök
tanácsos által láttamozott nyu
megjelölt alnaplójában kiadási

A hivatalos másolat

Szőnyi István I.

festő

vid

Képzőművészetünk
tíz éve. / Bp. 1955.
(Keppel.)

/ Műcsarnok

Szőnyi István I.

festő

lárd

Szabad Művészet

1955, 8. n. borítók

401. l.

(Hírek)

[Szönyi István] I

wod

Artner Tivadar

[ ]. Szabad

Művészet. 1954.

163 – 168. l.

(Képekkel.)

Szőnyi István I.

Dávid Katalin:

Hozzászólás Szőnyi István kiállításához. Szabad Művészet, 1954. 169–171. l. (Kézirattal.)

Szönyi István I.

Festő

vod

Artner T. Egy

kritika kritikája.

Szabad Művészet

1954. 287.

288. e.

~~Edvi Illés Aladár~~

Szőnyi István I

festő

cód.

Az 1938. évi állami nagyaranyérmet Edvi Illés Aladárnak, az **1939. évi állami nagyaranyérmet** pedig **Szőnyi Istvánnak** adományozta a Vallás- és Közoktatásügyi M. Kir. Miniszter,

Képzőm. Körlény

1939. 3-4. sz

Nyitra. 1. Vár alaprajza
Méret. 20 cm = 100 méter
Halmapapírpausa
nagy. 34 x 30

Nyitra Kolozs. 1. Templom
rom, sienben. Szöts
Fronrajz. nagy. 24 x 16
2. ugyanaz. Keresztmetszet
gyámkő is ablak részletek
Fronrajz. nagy. 24 x 16

Nyitra Pográny. 1. Templom
alaprajza. Méretrúdkül
Sztehlo O.
Fronrajz. nagy. 35 x 19.
2. ugyanaz. Keresztmetszet
Méret. 1:100. Sztehlo O
Fronrajz. nagy. 30 x 19

Szőnyi István F

festő

Szabad Művészet
1953. 74. l. (Szőnyi István kiállítása)

a Fővárosi Képtár
Fényes Adolf
termében
1953. febr.

Szőnyi István I.

l

Varga Adatt. II.

141. l

megküldöm.

Budapest, 1931. szeptember hó 3.-án

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

Avvalb

~~Beck Ö. Fülöp~~

Szőnyi István

Kell. kiáll. a
Tamás-galeriában

N. 3417

Fóthy János:
Szőnyi István és
Beck Ö. Fülöp a
Tamás-Galeriában.
Pesti Hirlap. 1932.
márc. 13.

Szolnok 1938. szept. 1.

Benton

Centrum rsz. 101.

szólalásokat csak 3 napon belül vehet$^{ek}_{ünk}$ figyelembe.

Átvett$^{em}_{ük}$:

Szőnyi István I.

festő

Szabad Művészet

1952. 1. sz. 2. l.

(többször)

ROSI NYOMDA RT.

A felelősség a hibás adatokért természetesen ily
ságot terheli.

Különös gond fordítandó a *család-* és *előnevek*
A kefelevonat beküldése után történő változás
kesztőségével (Központi statisztikai hivatal, II., Keleti
Címtár kinyomtatásáig figyelembe fogja venni.

2.

Az adatszolgáltatásnak minden egyes egyénre
ben kell kiterjednie:

1. Esetleges nemesi vagy vitézi előnév, vezeték-
herceg, stb.).
2. Tudományos képesítések (jogtud., államtud.,
is. NB. Csak a dr. jelzés használandó).
3. Szaktanácsokban elfoglalt állások.
4. Magán- és tudományos intézeteknél, egyletek
5. Udvari méltóságok (b. t. t., kamarás, stb.).
6. Legfelsőbb helyről adományozott címek és e
bányaügyi tanácsos, egészségügyi tanácsos, gazdasági
tanácsos, kormánytanácsos, illetve főtanácsos).
7. Végül az állás, melyet az illető hivatalnál vag
megfelelő fejezetének beosztásához képest esetleg a

3.

A Tiszti Címtár feladata lévén az is, hogy leve
szükséges, hogy minden egyes hivatal, intézet székhely
kelő hatóságoknál, intézeteknél pedig mindig megjelöl
melyik kerületben, utcában és házszám alatt van elhely
Oly Budapesten székelő hatóságoknál vagy in
lyezve, minden egyes helyiség lakcíme kiteendő az ot
felsorolandók a különítmények, kirendeltségek, fiókin
cím kitüntetésével.

Szőnyi István F.

Szabad Művészet

1957. 11. 484. l.

Szőnyi István I.

~~Berény Róbert 15.t.~~

~~Bernáth Aurél 17.t.~~

~~Egry József 21.t.~~

Szőnyi István 16.t.

tovább

Kopp Jenő:

Uj magyar festészet.

[Bp. 1948?] 7.l. —

21.t.

Nagytekintetü B

Tiszteletteljesen jelentem, hogy
ru időtartamára történt b
szére rajzolói minőségben
urnak müködését is beszün
hóra már el nem számolom.

Egyidejüleg tisztele
zássy József katonai szol
abban a helyzetben, hogy
engedélyezett felméréséhe

Szönyi István, festőm. MDK

alapitó tagok, a később hozzájuk csatlakozott fiatal művészek képviselik az anyagtalanság diszéretét zengő művészetet. /Egry József talán legszéltibben képviseli ezt az irányzatot.

Sz.I. bársonyos tónusu kompozicióival szerepel.

Sz.J:-A KUT kiállitása. - Nemzeti Szalon.

Nemzeti Ujság, 1938 okt. 30.XXXXX. 27.1.

MDK

Szőnyi István

F.J.: Két kiállitás. Pesti Hirlap 1938. nov. 27. 9.l.

mdk.

Szőnyi István

Női akt : reprodukció.

Tamás Ervin : A tanulmányrajzolás problémái.

Népművelés, 7 köt. 2.sz 1960, 27. l.

MDK

Szőnyi István

Freskóvázlat, repr.

KUT kiáll. N. Szal. 1929. jan.

MDK

Szőnyi István

Olvasó leány, repr.

KMTárs. Horthy jub. kiáll. kat. 1939-4o.

MDK

Szőnyi István

Olvasó férfi, repr.

Szépm. Muz. uj magy. képtárának kat. Bp. 1928.

MDK

Szőnyi István

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926.5.sz. /La Libre Belgique, jun.9./
301, 302.1.

MDK

Szőnyi István

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926. 5. sz. /La Meuse/.
302.l.

MDK

Szőnyi István

Augusztus

ASzinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926.5.sz. /L'Horizon,jun.5./
301.1.

MDK

Szőnyi István

Urnapja

Fürdőzők

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben.
Magyar Művészet 1926.5.sz. /XXXX /Etoile Belge,jun.1.
299.l.

MDK

Szőnyi István

Augusztus

A Szinyei Merse Pál Társaság brüsszeli kiállitása.
Magyar Müvészet 1926. 5. sz. /Le Soir máj. 30./.
298.1.

MDK

Szőnyi István

A Szinyei Merse Pál Társaság kiállitása Brüsszelben. Magyar Müvészet 1926. 5. sz. /Standaard. 1926.máj.31/. 298,299.l.

MDK

Szőnyi István

Este Zebegényben, repr.

Hankiss 224.l.

MDK

Szőnyi István

Lyka K.: A Szinyei Merse Pál Társaság kiáll. Magyar Művészet 1926. 1. sz. 2.l.

MDK

Szőnyi István

Tájkép, repr.

Árverési Közlöny 1938. 6. rk. sz.

MDK

Szőnyi István

Alvó nő, repr.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz.

MDK

Szőnyi István

Udvarban repr.

Árverési Közlöny 1936. febr. 1. rk. sz.

MDK

Szőnyi István

Falurészlet, repr.

Árverési Közlöny 1936. febr. 1. rk. sz.

MDK

Szőnyi István

B. Turchányi E.: Fiatal képzőművészek a Főv. Képtárban. Budapest 1947. jan. 15. 32.l.

MDK

Szőnyi István

Alkony, repr.

Művészet 1936. 33.l.

MDK

Szőnyi István

A Szinyei Merse Pál Társaság tagjai 1940.

MDK

Szőnyi István

Halászok

Szerelmesek

Örményi M.: Rajongó levél - képekről és szobrokról.
Magyar Nők Lapja 1942. márc. 1. 13.l.

S z ő n y i I s t v á n

festő

Budapesti Hirlap.1925.márc.15.
/Y.E.: A Szinyei-Társaság által
dijazott müvészek kiállitása./

MDK

Szőnyi István

Képkiállitások. Magyarország. Esti lap. 1940. máj. 15.

MDK

Szönyi István, festöm.

Falusi este. Repr.

Orsz.Korányi Tbc Intézetben. Bp.1961., Kat. 32.l.után Derkovits, Dési Kuber, Vajda, Szönyi I.,Arma M., Bálint E., Orosz Gellért csop.kiáll. -á.

MDK

Szönyi István, festőm.

Hófelhők.	Olaj.
Zebegény.	Akvarell.
Cserjés.	"
Havazás.	"
Dunapart.	"
Nyárfák.	Rézkarc.
Falusi estély.	Tus.

Orsz. Korányi Tbc Intézetében. Bp.1961.Kat. 30. l.
Berkovits, Dési Huber, Vajda, Szönyi I., Anna M., Bálint E. Orosz Gellért csop. kiáll. -a.

MDK

Szönyi István, festőm.

Vérmező.	Aquarell.
Szegénység.	"
Őszi fák.	"
Dunakanyar.	"

Orsz. Korányi Tbc Intézetében. Bp.1961.Kat. 30.l.
Derkovits, Dési Huber, Vajda, Szönyi I., Anna M., Bálint E. Orosz Gellért csop. kiáll. -a.

MDK

Szönyi István, festőm.

A csepeli posta falképét romantikus felfogás töltötte. - Zebegényi magányában is érezte az ország ,művésztársak tanitványok öszinte megbecsülését. Kossuth-dijjal és a kiváló művész cimmel elismerte a népi állam csodálatos művészetét.

/D.Fehér Zsuzsa/.

Orsz. Korányi Tbc Intézetében. Bp.1961.Kat. 19.1. Derkovits, Bési Huber, Vajda, Szönyi I., Anna M., Bálint E. Orosz Gellért csop. kiáll. -a.

MDK

Szönyi István, festőm.

Hét hatalmas mezőgazdasági témáju pannó a parasztságnegváltozott életének nagyszabásu vallomása.
Több méteres vásznakaon foglamzta meg a földosztást, az elsö gépek munkábaállását.
Hasonló tárgykörben készült a földalatti-vasut állomásához készült freskoterve, kartonja, az ehhez kapcsolodó rajztanulmányok.

Orsz.Korányi Tbc Intézetben .Bp.1961. Kat. .17-19.
Berkovits,Dési Huber, Vajda, Szönyi I.,Anna M., Bálint E.,Orosz Gellért csop.kiáll.-a.

Szönyi István, festőm.

A háboru alatt készült legjobb képein a részvét szólal meg a reménytelen emberi sorsok iránt.
Családtagjainak vonásait beszivesen örökitete meg.
Rézkarcok és gouache-képecskék százai a tartalom mindmegannyi meggyözö kifejezései.
Egyetlen monumentális feladatot kapott a háboru elött s ez a györi freskó

Orsz. Korányi Tbc Intézetben .Bp.1961. Kat. .17-19. Berkovits, Dési Huber, Vajda, Szönyi I., Anna M., Bálint E., Orosz Gellért csop. kiáll.-a.

M.D.K.

Czőnyi István festő

Alkotása az üzletben

Két eredeti grafika

/ r -n/ Grafikai szaküzlet nyílt Budapesten

Magyar Nemzet 1966. szeptember 28. 3.l.

MDK

Szőnyi István

Gyümölcsszüret, vf.

A Szépmüvészeti Muzeum gyarapodása 1925-ben. Magyar Müvészet 1926. 41.l.

MDK

Szőnyi István

Képzőművészet 1934. 199.l.

MDK

Szönyi István, festöm.

A második nagybányai nemzedék tagjaként az ember és a természet mellett tett életre szóló esküt.
Hegytetön. c képe festészetének szimbóluma lett.
Évtizedek óta visszavonultan Zebegényben élt.
A Duna-kanyar motivumai sok témát szolgáltattak képeihez. A müvésztársakkal összekötötte a Képzöm. Föiskola.

Orsz.Korányi Tbc Intézetben .Bp.1961. Kat. .17-19.l. Derkovits,Dési Huber, Vajda, Szönyi I.,Anna M., Bálint E.,Orosz Gellért csop.kiáll.-a.

MDK

Szönyi István, festöm.
1894-1960.

A XX.sz. egyik legnagyobb magyar festöje. 1960-ban még szerény boldogsággal mutatta be uj zebegényi mütermét, alig élvezhette. Évtizedek óta féltüdövel élt, nagyon vigyázatos életmódja mellett a motor felmondta a szolgálatot. Legutóbb i olaszországi utjának képeit mutatta, s uj terveiröl beszélt.

Orsz.Korányi TBC. Intézetben.Bp. 1961. Kat. 1961.1.
Derkovits, DésiHuber, Vajda, Szönyi I. Anna M. Bálint E. Orosz Gellért csp.kiáll. -a.

Szőnyi István festő M.D.K.

Kiállitás a müveiből a berlini Állami Muzeum Nemzeti Galériájában. . Több min 20˘ festményét és grafikáját mutatják be.

Napló

Magyar Nemzet 1963. augusztus 4. 8.1.

Szönyi István, festöm. MDK

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ferenczy Béni szobrászm.kortársa.

98.	Gyümölcsfák.	1953.	Gouache.
99.	Interieur.	1953.	"
100.	Estalkonyat a faluban.	1953.	"
101.	Virágzó gyümölcsfa.		"
102.	Virágzó fák.		"
103.	Présház.		"
104.	A Dunakanyar Zebegénynél.		"

Művészház. /Künstlerhaus/. Bécs.1963.
Ferenczy Béni szobrászm.kortársai körében.
M.Képzöm.kiáll. Kat. 32.1.

MDK

Szönyi István, festöm.

Ferenczy Béni szobrászm.kortársa.

92.	Fészerek. 1947.		Gouache.
93.	Zebegény dombjai.		"
94.	Beszélgetés.	1947.	"
95.	Este.	1953.	"
96.	Interieur.	1953.	"
97.	Borju.		"

Müvészház. /Künstlerhaus/. Bécs.1963.
Ferenczy Béni szobrászm.kortársai körében.
M.Képzöm.kiáll. Kat. 82.l.

MDK

Szönyi István, festöm.

Ferenczy Béni szobrászm.kortársa.

87.	Szobában.	1943.	Gouache.
88.	Kratás.	1947.	"
89.	Pásztorfiu.	1947.	"
90.	Oltárkép vázlata.	1949.	"
91.	Dunai uszályhajó.		"

Müvészház. /Künstlerhaus/. Bécs.1963.
Ferenczy Béni szobrászm.kortársai körében.
M.Képzöm.kiáll. Kat. 32.l.

MDK

Szönyi István, festőm.

Ferenczy Béni szobrászm.kortársa.

82.	Esernyők.	1938.		Gouache.
83.	Család.	1938.	Cer.	és akvarell.
84.	Zebegényi udvar.	1939.		Gouache.
85.	Csónakok.	194o.		Gouache.
86.	Kertben	1942.		Gouache.

Művészház. /Künstlerhaus/. Bécs. 1963.
Ferenczy Béni szobrászm kortársai körében.
M. Képzőm.kiáll. Kat. 82.1.

MDK

Szönyi István, festöm.

Ferenczy Béni szobrászm.kortársa.
Szül.1894 Ujpest. Megh. 1960. Zebegény-ben.

A Föiskán Ferenczy Károly és Réti istván tanitványa volt. A Föiskola ösztöndijasaként került Nagybányára, de az elsö világháboru tanulmányait megszakitotta. Feltünt nagy tehetsége már fiatal müvészkorában. Ernst-Muzem-beli önálló kiállitása után a Szinyei-Társ. tagjává választotta. 1929-ben és a rákövetkezö években ismételten Rómában tartózkodott.

Müvészház. /Künstlerhaus/.Bécs. 1963.
Ferenczy Béni szobrászm kortársai körében.
M. Képzöm.kiáll. Kat. 81.1.

MDK

Szönyi István, festőm.

Ferenczy Béni szobrászm.kortársa.
Sok hazai- és külföldi kiállitáson szerepelt, 1936 és 1940-ben a velencei Biennálén mutatták be képeit. 1954 -ben a bp.-i Ernst-Muzeumban nagy retrospektiv kiállitása volt. Főiskola tanára volt. Kossuth-dijas müvész. Legszivesebben a festöi Zebegényben élt. Sokoldalu müvész, kia freskófestéstöl kezdve a metszetig a legkülönbözöbb technikákat müvelte. Fontos pedagógiai szerepet vitt az müvészkortársak körében mint szabadiskolájában, mint a főiskolán.

Müvészház. /Künstlerhaus/. Bécs. 1963.
Ferenczy Béni szobrászm kortársai körében.
M. Képzöm. kiáll. Kat. 81.l.

SZŐNYI ISTVÁN

I.Megérkezik az első Sztálinyec
2.Megbeszélik a földosztást és az Alkotmányt.
3.A tszcs első megbeszélése.
/A Moszkvai Magyar Mezőgazdasági Pavillon pannói/
105ox4oo

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Szőnyi István

Betsabé c. képe
repr

Kecskepásztorok
c. képe repr.

Karczag magyállam

lapszám szám

MDK

Szőnyi István

Kecskék.
Anyám.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV.A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat.18.1.

MDK

Szőnyi István

Dunapartja.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV. A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó.
Kat. 9.1.

Könyi István festő

MDK

Négy képe kerül aukcióra.

Gy. J.: Művészeti aukció

6. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. máj. 15.

M.D.K.

Szönyi István
festő

Szönyi István hagyatékából: A kútnál" című mű reprója.

Élet és Irodalom, 1963. október 19 - 2 lap

Szőnyi István, festő MDK

Műtermében ábrázolja Czeizing Lajos fotoalbuma.

A. T.: Művészi album — művészekről 8.

NÉPSZABADSÁG, Bu. 1963. szept. 5.

MDK

Szőnyi István

Az Erzsébet-hid, repr.

Magyar Művészet 1933. 5. sz.

MDK

Szönyi István, festőm.

"Zebegényi vásár". Lágyabbak a vonalak és szabad a vonalvezetés.
Módszerét sokan követték, mert a grafikában anyagszerüség szempontjából is kiválónak bizonyult, különösen metszeteknél.
Ujabb alkotásain bravuros módon, vázlatszerüen jegyzi le kompozicióit, ezáltal azok mindig elevenek és frissek.

Szentmer Lajos: Karc és fametszet-művészetünk fejlődése. - Képzőművészet, 1934. 77. sz. 180-201.l.

Szönyi István, festőm.-graf.

a modern rézkarc legelső igazi művelője.
Kosztümös alakjain és akttanulmányain kezdetben
sok sürü és párhuzamos vonallal, raszterszerüen rög-
zitette le elgondolásait. Esetenként a konturokat is
végig lezárta. Később müveiben lágyabb lett a forma.

Szentner Lajos: Karcz és fametszet-művészetünk fejlődé-
se. - Képzőművészet.1934. 77.sz. 195-201.l.

mdk.

Szönyi István

Agitátor e. feljegyzése

Lengyel István. 1961-ről szakmai Beszámoló
Legújabbkori Történeti Múzeum Évkönyve. 1961-62
3-4. sz. Bp. 1963 126. l.

mdk

Szőnyi István (1894-1960)

Falusiak e. müve

reprodukció

L-y Muzeumi sétak
Népmüvelés 1963 9. sz 31, 32. l

mak.

Szönyi István

művei a kiállításon IV. Galéria.

— dor XX Századi magyar művészet
Népművelés 1963, 8. sz.
33. l.

Szőnyi István festő M.D.K.

Műve szerepel Oltványi Imre gyűjteményében, melyet 1936-ban szülővárosának Bajának adományozott

Oltványi-emlékkiállítás Baján

Magyar Nemzet 1963. szeptember 10. 4.l.

Szőnyi István.

A Tamás Galériában kiállitották müveit 1932-b

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Szőnyi István.

Müveiből kiállitást rendez az Ernst muzeom 1924.-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

SZőnyi István.

Rész vett a "Kut" müvészegyesület által rende
zett kiállitáson 1925-ben.

Bende : A Képzőművészeti egyesületek tröténete

Szőnyi István.

Müveiből kiállitást rendez az Ernst muzeom 1929-ben.

Pende J:

A Képzőmüvészeti egyesületek története, kézirat.

Szőnyi István.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1933-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Szőnyi István 3,

A két irányzat: A Nagybányai impresszionizmus és a „Nyolcak" konstruktivizmusa hatnak rá főiskolás korában. 1914 őszén bevonul és a háború végéig harcol, csak 1917 és 1918 nyarán tud néhány hetet Nagybányán tölteni. Ezidőben művei Uitz Béla közvetlen hatását mutatják.

Pataky Dénes: „Szőnyi István"

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962. 127 l.

Szönyi István

2.

1894 január 17 Újpesten született. Iskolai elvégzése után 1913-ban beiratkozik a képzőművészeti Akadémiára, ahol Ferenczy Károlynál tanul. A következő év nyarán ösztöndíjjal Nagybányán dolgozik Ferenczy Károly irányítása alatt.

Pataky Dénes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962
126 l.

Szönyi István

1.)

Generációja folytatója a Nagybányai impresszionista tradicióknak a két világháború között.

~~A nagy~~ Szönyi generációjának többsége a Nagybányai iskola tanítványai

Pataky Denes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8. 1962
125 l.

Szőnyi István

Dunai tájképek

Vályi Gábor: „A Modern Magyar Festészet"
(Könyvszemle)

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. II No. 1 1961

1671.

Szönyi István. festöm. MDK

komoly müvészete is képviselve volt müveiáltal.

Budai Vigadó. - Magyar karácsonyi vásár. Budán.
Az Est. 1937.dec.14.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

1917-ben a Képzőművészeti Főiskolára
került Nagy Imre és Szőnyi István
egyaránt dolgozik.

M. Kiss Pál: A hetvenéves Nagy Imre
Művészet, 1964. január – 15 lap

MDK

Szönyi István, festöm.

fiatalos drámaisága, éles szin - és formalátása jellemzi
zik.
Rézkarcai is szerepelnek a kiállitáson.

Ernst Muzeum.- A Szinyei M.P.Társ. müv.tagjainak II.kiállitása az E.M.-ban./Az I.1923-ban volt. /
1926.jan.24.-február 28. Kat. 4.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

Szönyi István

SZŐNYI ISTVÁNNAK, az 1960-ban elhunyt kiváló festőművésznek munkáiból kiállítás nyílik meg a nyár folyamán a nyugatberlini National Galerie-ben.

1961

A RÁDIÓ ÉS A

Szőnyi István
fotó

M.D.K

A Magyar Nemzeti Galeria dec. 20'án
nyitotta meg Szőnyi kiállitását

– : Hírek
Művészet, 1964. január – 46 lap.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Szőnyi művéből is adott a bajai
múzeumnak Oltványi Imre.

—: Sütő
Művészet, 1964. január – 46 kép.

Szőnyi. István

Több képe van a pécsi Janus Pannonius Múzeumban.

Múzeumi sétán.
Népművelés, 1963 12. szám, 37. kép.

Szőnyi István.

Várakozó

Utolsó önportré

Palántázók

Rajzok, reprodukciók.

Új Írás, IV. évf. 1964. 1. szám. 4, 10, 21. lapok.

Szőnyi István

Emlékkiállítását szombaton nyitják meg a Magyar Nemzeti Galériában.

Népszava, 1963. december 19. 91. évf. 296. szám.

Bozsányi István festő M.D.K.

Freskótanulmány, repr.

Magyar Nemzet 1963. december 24. 11.1.

Szőnyi István festő M.D.K.

Emlékkiállitása a Nemzeti Galériában

Napló

Magyar Nemzet 1963. december 22. 9.1.

Szőnyi István festő M.D.K.

Emlékkiállitása a Nemzeti Galériában

Napló

Magyar Nemzet 1963. december 19. 4.l.

Szőnyi István

The Hungarian Quarterly, Vol I. No 1. 1936

(François Gachot)

Szönyi István

„A szépművészet iskolája" c. művészeti szakkönyv szerkesztője.

The New Hungarian Quarterly, Vol. I. No 1. 1960
(Genthon István)

Kőnyi István, festő

Dec. 21-én nyílt meg a Kőnyi emlékkiállítás

-: Gazdag karácsonyi program a múzeumokban 10

NÉPSZABADSÁG Mn. 1963. dec. 23.

Szőnyi István, festő

Emlékkiállításán 90 festményét és 100 grafikai művét mutatják be.

Kossuth c. képe. Repr

—: Megnyílt Szőnyi István emlékkiállítása a Nemzeti Galériában p.

NÉPSZABADSÁG, hn. 1963. dec. 22.

Rónyi István, festő

M Dk

Dec. 21-én nyílik meg emlékkiállítása a Nemzeti Galériában. 90 képét állítják ki.

=: Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Szn. 1963. dec. 20.

MDK

Szőnyi István
festő

A Nemzeti Galériában volt emlékkiállítása. – Méltatási

Murányi Kovács Endre: Szőnyi István emlékkiállításán

Élet és Irodalom, 1964. január 4. – 9 lap

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Dunapart (repro)

Élet és Irodalom, 1964. január 4 – 1 lap

Szőnyi István, festő

MDK

Nagy Istvánhoz viszonyítva, bár a parasztság avatott festője, inkább a városi ember vidéki benyomásait örökítette meg.

Perneczky Géza: Nagy István képeinek kiállítása Baján 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. dec. 4.

Szőnyi István, festő

MDK

Emlékkiállítása nyílik a Nemzeti Galériában.

—: A szinházak, a mozik, a TV, a Rádió és a kiállítási termek karácsonyi programjából 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. dec. 8.

Mak

Szőnyi István

„is elég támogatást élvezett 1945 előtt" (Corvinkoszorú Corvin lánc)

Dévényi Iván: Két könyv a XX Század Magyar Képzőművészetéről

Jelenkor 1963, 11 sz

1103. l.

mdk.

Szönyi István

mondta e sorok írójának: „Öt év kellett míg átereztem a fáj lelkét, amíg vissza tudtam adni mindazt amit látok, amíg véremmé vált az optikai kép ami körülvett"

Képek: (Szönyi otthonáról)
Glink Károly felvételei

/. Lebegény Szönyi-Nélkül

Népművelés 1963 11. sz. 43. l.

mak.

Szönyi István

Dunakanyar e. festménye

reprodukció

Lebegény Szönyi Nélkül

Népmuvelés 1963. 11. sz

44. l

M.D.K.

Szőnyi István

fotó

Lebegényi temetés"

"Anyaság

A mester Lebegényben } repro

f. a.: Egy kiállítás születése

Vők hapja 1964. jan 4-8 lap

MDK

Szőnyi István

Az Ernst-Muzeum 1928-29.évi kiallitasai közé tartozik Szőnyi István kollektiv megjelenése.

Cikk: A képzőművészeti év története.

Pesti Hirlap nagy naptára az 1930 évre. /képpel./ 83.l.

Szőnyi István

Fuvaros

Tavaszi Tárlat, kiállítás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, 1952. máj. 18

Mák

Szönyi István

emlékkiállítás dec 21.én nyílik
a Nemzeti Galériában

/. Karacsonyi Program h Muzeumokban
Nejszava. 1963. dec 17.

8. L

MAK.

Szőnyi István

emlékkiállítása a Magyar Nemzeti

Galériában

Megnyitja: Szőnyi István

Napsugár, 1963. dec 14

4. L

Szönyi István

Freskóterv, a földalatti vasút részére

Séla a II. magyar képzőművészeti kiállításon

Nők Lapja Budapest 1951 nov 7.

Szőnyi István

Vázlat a moszkvai mezőgazdasági pavillon falképéhez (repr.)

Tavaszi térlat a rücsarnokban (Pogány Ö. Gábor)
Nők Lapja Budapest 1952 máj. 24

MDK

Szőnyi István

Reggel a Dunán.
Könyöklő nő.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI.A Munkácsy-céh
II.Reprezentatív Kiáll.Spest.1929.Okt.hó
Kat. 19.1.

Szőnyi István

MEGHÍVJUK ÖNT

A

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

SZŐNYI ISTVÁN EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

1963 DECEMBER HÓ 21-ÉN, SZOMBATON DÉLI 13 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET

GENTHON ISTVÁN

MOND

5052 fnyv 1

Szőnyi István

MEGHÍVJUK ÖNT

A

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

SZŐNYI ISTVÁN EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK

SAJTÓBEMUTATÓJÁRA

1963 DECEMBER HÓ 21-ÉN, SZOMBATON DÉLELŐTT FÉL 11 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST, A RENDEZŐ

DR. PATAKY DÉNES

ISMERTETI

5051 tnyv 1

Szántó Istvánt I.
Pesszó

Szentiványi Gyula dr.
Bp. Lágymányosi-u. 10.

MAGYAR RÉGÉSZETI MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
ÉS ÉREMTANI TÁRSULAT
MÜVÉSZETTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY
Budapest, Üllői-ut 33-37.

M E G H I V Ó

a Szakosztály 1954. november 25-én, csütörtökön d.u. 6 órakor az Eötvös Lóránt Tudományegyetem /Pesti Barnabás-u.1./ I.em. 2 sz. tantermében rendezendő ülésére.

Tárgy: dr. Végvári Lajos: Szőnyi István müvészete.

Vendégeket szivesen látunk.

Budapest, 1954. november 18.

ELNÖKSÉG.

Szőnyi István

Triptichon, egy tszcs. jövőbenézőéletét ábrázolja.

Megbízást kapott hét 4x3.5 m. felületű falkép megfestésére, a moszkvai mezőgazdasági kiállítás magyar pavilonjának díszítésére.

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás festményei (Dutka Mária)
Magyar Nemzet 1952. dec. 27

Szönyi István

Vázlatok a Moszkvai Mezőgazdasági Pavilon falképeihez.

Tavaszi Tárlat

Népszava, 1952. máj. 15.

MDK

Szőnyi István

A Szinyei Merse Pál Társaság kiáll. Dunántul 1922. nov. 22.

MDK

Szőnyi István

-ie.:A mai lakás diszitőművészete.Évadnyitó kiáll.
a Tamás Galériában. Pesti Napló 1937. szept. 26.

MDK

Szőnyi István

Kézdi-Kovács L.: Az elmult két év történetéből.
Évk. KMT. 1930. 21.l.

MDK

Szőnyi István

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1933. évi nagy naptára. 54.l.

MDK

Szőnyi István

Szent István lovasszobrának bemutatása Sidló Ferenc műtermében. Pesti Hirlap 1938.jan.18.

Szőnyi István.

A Nagybányai tradició továbbtej-
lesztője.

Vaky Gábor: „Modern Magyar Festészet"
(Könyvszemle)
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. II. No. 1. 1961
168 l.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi táj, temp.

Anya gyermekével, rézk.

Zebegény, of.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 29.1.

MDK

Szőnyi István

Alvó nő, temp.

Szénahordás, of.

Nyár, of.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 29.1.

MDK

Szőnyi István

Testvérek, of.

Tájkép, of.

Legelésző lovak, temp.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 29.1.

MDK

Szányi István

Falurészlet, of.

Falu vége, of.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 29.l.

M.D.4

Szőnyi István

festő

Végvári János vihány képen
Szőnyit idén

Artner Tivadar: Entergomi képek
Élet és Irodalom, 1963. jan. 5 – 11 kap

MDK

Szönyi István, festőm.

605.	Tájkép.	Rézkarc.	
	Csónak a Dunán.	Vizf.	Jelzett.
	Fekvő akt.	Olf.	"

Árverési Közlöny. 1937.okt.rk.sz. 38.1.

MDK

Szőnyi István

Falusi parasztudvar, of.

H.Szol.1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi táj, of.

Ráj fákkal, of.

N.Szal. 1947.jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Szőnyi István

Kertben, of.

N.Szal.1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Szőnyi István

"Kecskepásztorok" c.kép repr. a 9.old.-on.

Kut 1926.márc.28. 9.l.

MDK

Szőnyi István

"Alvó nő" c.kép repr.

Árverési Közlöny 1939.4.rk. sz.

MDK

Szőnyi István

"Terefere" c.kép repr.

Képzőművészet 1934. 78.sz. 216.l.

M.D.V.

Szöngi István
festő

Műveiből néhányat a Nemzeti
galeriában lévő kiállításon
bemutattak

Láttuk: A magyarányai festők kiállítása
Nők Lapja, 1963. jan 19 – 22 lap.

MDK

Szőnyi István, festőm.

765. a Magyar Rézkarcnyomó Műhely két Rézkarc - Mappájában egy eredeti szignált rézkarca van. 6o.l.

Dr.Szemlér Lőrinc gyüjteményének aukciója.Bp.1936. Árv. Közl. 1936. 5.rk.sz. melléklete. Kat. 6o.l.

Könyvdiszek. - Könyvillusztrációk.

MDK

Szőnyi István, festőm.

Zsuzsa. Rézkarc. Repr.

/Kapossy János: A magyarországi barokk európai helyzete./ - Magyar Müvészet. 1931. 25.1.

MDK

Szőnyi István

Város látképe, vf.

Tivornya, tusrajz

Kompozicióvázlat, of.

Ernst Muzeum aukciói XXX. 54.1.

Könyi István, festő MDG

Bor Pálra erősen hatott.

Murányi - Kovács Endre - Jegyzetek kiállításokról 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. aug. 5.

Szönyi István, festöm. MDK

Háboru után a magyar festészet biztató lendülettel tört elöre. A nagybányai iskola tanulságai még az uj utakat keresö fiataloknál sem ment veszendöbe. Látjuk ezt Sz.-nél.

A neoklasszicizmus ujra tért hódit, de amellett a magyar táj és népélet hatalmába keriti müvészeink képzeletét. Bizonyitják Szönyi alkotásai.

/"Magyar képirók " csoprtja./ Meggyözö erre a Nemz.Szal.ez év eleji kiállitása./

Entz Géza:A magyar festészet fejlödése.
Magyar Kultúraszemle. 1939. szep.t. II.évf. 6.sz.
1.2.lap

M.D.K.

Szőnyi István

Rajza "Karácsonyi Ének" cimmel Somlyó Zoltán hasonló cimü versének illusztrálására.

Szinházi Élet. Bp. 1932. dec. 18-24. XXII. évf. 52. sz. 56. lap.

MDK

Szőnyi István

Gyümölcsszüret c. művével (vizf.) gyarapodott a Szépműv.Múz.1925-ben.

Cikk: A Szépműv.Múz.gyarapodasa 1925-ben.

Magyar Művészet, 1926. 1.sz. 41.l.

Szőnyi István

MDK

Fürdő után, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Szönyi István, festöm.

a mai müvészneuzedék másik része István király alakjában már nemcsak az egyház szentjét, hanem a történelmi hőst is megörökiti.

Képe ugyancsak elbeszélö és freskóhangulatu. Tömegelhelyezése mondhatni áramvonalas. Diszletteleniil, egyszerü ábitatával szentkép anélkül, hogy követné a hagyományokat.

Kemle Béla: Szent István kiállitás a Mücsarnokban. Müvészet.-Tárlatok. 1938. 87.old.

Szőnyi István MDK

Férfiarckép, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás.

MDK

Szőnyi István

Beszélgetők c.festm.Repr. (Kemény Simon tul.)

Magyar Művészet, 1931. 17.1.

Szőnyi István, festő. MDK

Erősen hatott Tóvári Tóth Istvánra.

Rózsa Gyula: Jegyzetek Kiállításokról 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. júl. 23.

Szőnyi István
festő

M.DK

Művennik reprodukcióit a művelődési autók vidékre viszik ahol anonnali tárlatot rendezve bemutatják.

Varga Edit: 17 „Láda" képzőművészet
Művészet, 1964. augusztus - 23 kap.

MDK

Szőnyi István
festő-

Patay László Szőnyi növendéke
volt a Főiskolán.

Horváth Terézia: Patay László műtermében
Művészet, 1964. augusztus – 34 lap.

Szőnyi István
festő-

M.D.K.

A Főiskolán a mester növendéke
volt Bakay Sándor.

N. Perényes Éva: Bakay Sándor és Mezgéri Barna kiállítása
Művészet, 1964. augusztus – 44 kép.

Szőnyi István MDK

Kompozició, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli tárlat

MDK

Szőnyi István

állami kis aranyérmet kapott

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1934 évi naptára. 60.l.

MDK

Szönyi István, festőm.

598.	Tájkép.	Vizf.	Jelz.
	Dunarészlet.	Gouache.	"
	Halászók.	Olf.	"

Árverési Közlöny. 1937.okt.rk.sz. 38.1.

MDK

Szönyi István, festőm.

Kompozició.	Vizf.	Jelzett.
Alvó kisgyermek.	"	"
Modell.	Tusrajz.	"
Kakas.	Vizf.	"

Árverési Közlöny. 1937.okt.rk.sz. 38.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1962. JÚN 22.

ESTI HIRLAP

Szónyi István

1021

Szónyi kiállítás Berlinben

Csomagolásra készítik elő a Zebegényi temetést, a Kerti padot, A kútnál című művet és társait, s hamarosan útnak indítják Berlinbe, hogy a nyugatnémet közönség is megismerje *Szőnyi István* művészetét.

— A National-Galerie meghívására rendezi a Nemzeti Galéria Nyugat-Berlinben a kiállítást — tájékoztatnak bennünket. — A National-Galerie vezetősége az épület egész második emeletét bocsátotta a tárlat céljára, ilyen módon az 1960-ban elhunyt mester alkotóművészetét gazdagon reprezentálhatja a kiállítás. Nyolcvan festményt, százhúsz rajzot, akvarellt mutatunk be. A tárlathoz terjedelmes katalógus készült, húsz oldalas bevezetőszöveggel, hatvan reprodukcióval. Szőnyi István alkotásainak rendezését *Molnár Zsuzsa* muzeológus, a Nemzeti Galéria munkatársa irányítja, s augusztusban már láthatja a közönség a gazdag tárlatot.

PILAP

ottságának
képviselőivel
kozóról

A plénum helyeslően állapítja meg, hogy

/1021

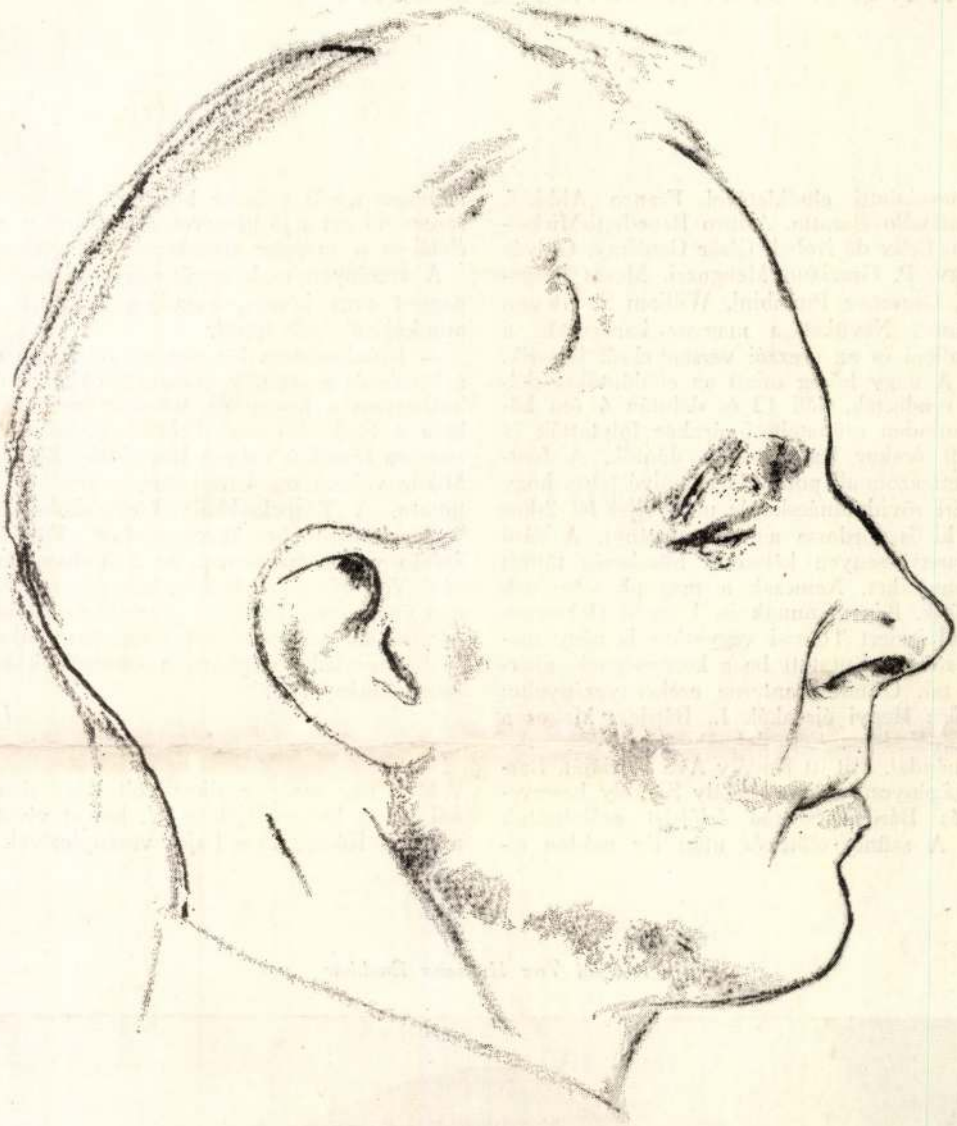

HUMANA" SIKERE AREZZÓBAN

A. Bucciolotti elnökletével Franco Abbiati, P. Raffaello Baratta, Arturo Benedetti-Michelangeli, Felix de Nobel, César Geoffray, Gulyás György, P. Graziano Mengozzi, Moses Pergament, Giuseppe Piombini, William S. Gwynn Williams. Nevüket a magyar karvezetők a llangolleni és az arezzói versenyekről ismerik.

— A nagy hőség miatt az elődöntőket délelőtt rendezték, déli 12 és délután 4 óra között minden szünetelt, 5 órakor folytatták és este 9 órakor kezdődtek a döntők. A fentemlített azonnali pontozás lehetővé tette, hogy a zsűri rövid tanácskozás után éjjel fél 2-kor már ki is hirdesse a végeredményt. A záró díszhangversenyen kétszeres büszkeség töltött el bennünket. Nemcsak a magunk sikerének örültünk, hanem annak is, hogy a Debrecenből jól ismert Tours-i vegyeskar is négy magyar művet mutatott be a közönségnek, akárcsak mi. Claude Panterne ezeket vezényelte: Kodály: Hegyi éjszakák I., Bárdos: Magos a rutafa, Kodály: Esti dal, Bartók: Négy szlovák népdal. Mit itt Kodály Ave Mariáját, Bartók Legénycsúfolóját, Kodály Székely keservesét és Bárdos Szeged felől-jét szólaltattuk meg. A szünet előtt és után ily módon elhangzott nyolc magyar kórusmű élénken reprezentálta azt a jó hírnevet, amit Európa zeneéletében a magyar zeneszerzők elfoglalnak.

A szerényen csak együtteséről beszélő karnagyot arra kérem, mondjon valamit saját munkájáról, pályájáról.

— Ifjúságomban két vezérlő csillagom volt: a kémia és a zene. Vegyészmérnökhallgatónak iratkoztam a budapesti Műegyetemre és mellette a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában zongora főszakos voltam Horusitzky Zoltánnál. Mikor választásra került sor, a zenét választottam. A Zeneakadémia középiskolai énekzenetanárképzőjén karvezetésben Vásárhelyi Zoltán volt a mesterem. Az 1938-ban alakult váci Vox Humana énekkarban basszus szólamot énekeltem. 1942 óta vezetem az énekkart. A muzsika szeretete tart össze bennünket, a próbák családias légköre, a szereplések nagyszerű élményei...

L. L.

*

Még egy magyar siker volt Arezzóban: a női karok kategóriájában IV. helyet vívott ki a Vasas Kórus, Vass Lajos vezényletével.

A Váci Vox Humana Énekkar

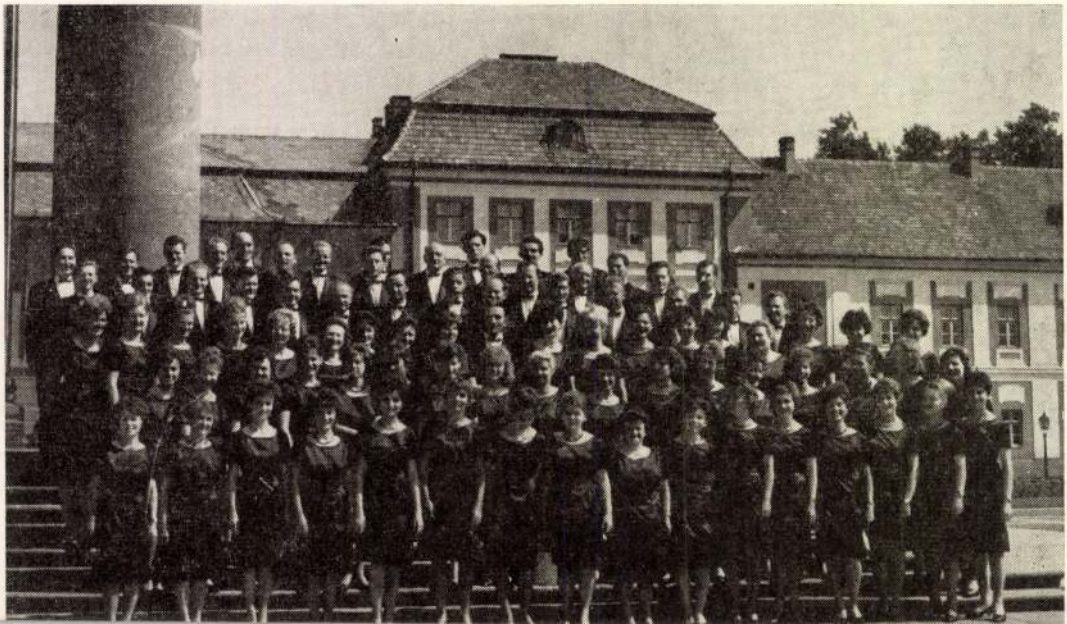

SZŐNYI ISTVÁN ISMERETLEN BARTÓK-RAJZA

Szőnyi István hagyatékából most került elő egy finom, Bartók Bélát ábrázoló rajz, amely a zeneszerzőt profilban mutatja, néhány leegyszerűsített vonallal. Szőnyi sohasem adta át a nyilvánosságnak e rajzát, mert csupán tanulmánynak, műhelymunkának tekintette, egy megfestendő Bartók-arcképhez.

Hogyan került kapcsolatba az elzárkózott életet élő festő, s a még elzárkózottabb muzsikus? Bartók Béla édesanyja orosházi születésű volt, s arra a vidékre vezethette vissza családfáját Szőnyi István feleségének édesanyja is. A két idős hölgy barátsága Budapesten is folytatódott, s a mamák teadélutánjain szövődött a szép terv, 1929—30 táján, hogy az akkor már ismertnek számító festő készítse el Bartók első, klasszikus igényű portréját.

Bartók nehezen egyezett bele a megörökítésbe, mert haszontalan dolognak tartotta az ilyesmit, s csupán édesanyja unszolására üzente meg Szőnyinek, hogy látogassa meg egyszer pasaréti lakásán. Szőnyi sem szeretett portrét készíteni, mert mindig zavarta, hogy mást várnak tőle, mint amit kedve volt megcsinálni. A legjobb portrék nem is készültek megrendelésre, mint pl. az édesanyjáról készített felejthetetlen arcmás. S zavarta az is, hogy fiatal korában csupán pénzért vállalkozott ilyesféle feladatra. Ám Bartók Béla esetében találkozott az ihlet és a passzió, hiszen szerette, s még inkább nagyrabecsülte Bartók munkásságát, még ha szíve szerint a klasszikus zene, Bach, Beethoven és Mozart közérthetőbb művei vonzották is.

Bartók egy télikert-szerű üvegezett verandán fogadta Szőnyit, s kívánságára ott kellett volna lefestenie őt. Az első találkozásnál készült a rajz, mintegy a legerősebb arcvonások feljegyzésére. Ám Szőnyi a műtermében szerette volna látni modellként Bartókot, hiszen a verandán sem a világítás nem volt alkalmas a festésre, sem a felszerelés nem volt kielégítő e nagyobb munkához. De Bartók elfoglalt ember volt, komponált, tanított, s szabadidejét nem szívesen áldozta volna arra, hogy heteken át Szőnyi Baross utcai műtermébe járjon. Ilyenformán elmaradt a portréfestés.

Szőnyi ezután egyszer találkozott még Bartókkal. A művészek, festők, zenészek és írók közösen tartottak a Zeneakadémián egy műsoros estet, amelyen Bartók Béla és Basilides Mária is szerepelt. Szőnyi István, mint a rendezőbizottság tagja, egy másik művésztársával Bartókért ment. Esett az eső, nem kaptak taxit, s elkéstek. Bartók már türelmetlenül fogadta őket, s szigorúan megrótta a rendezőket e pontatlanságért. (Szőnyi talán éppen ebből az esős utcai sétából merített ihletet híres, s elegáns festményéhez, a városi hangvételű „Esernyők" képhez.)

Azután hosszú évekig próbálta még Bartók zenéjét megszeretni. Zebegényi magányában a hosszú esték hűséges társa a gramofon s a rádió volt — a Bartók-portré megalkotására azonban már nem kerülhetett sor...

Tóbiás Áron

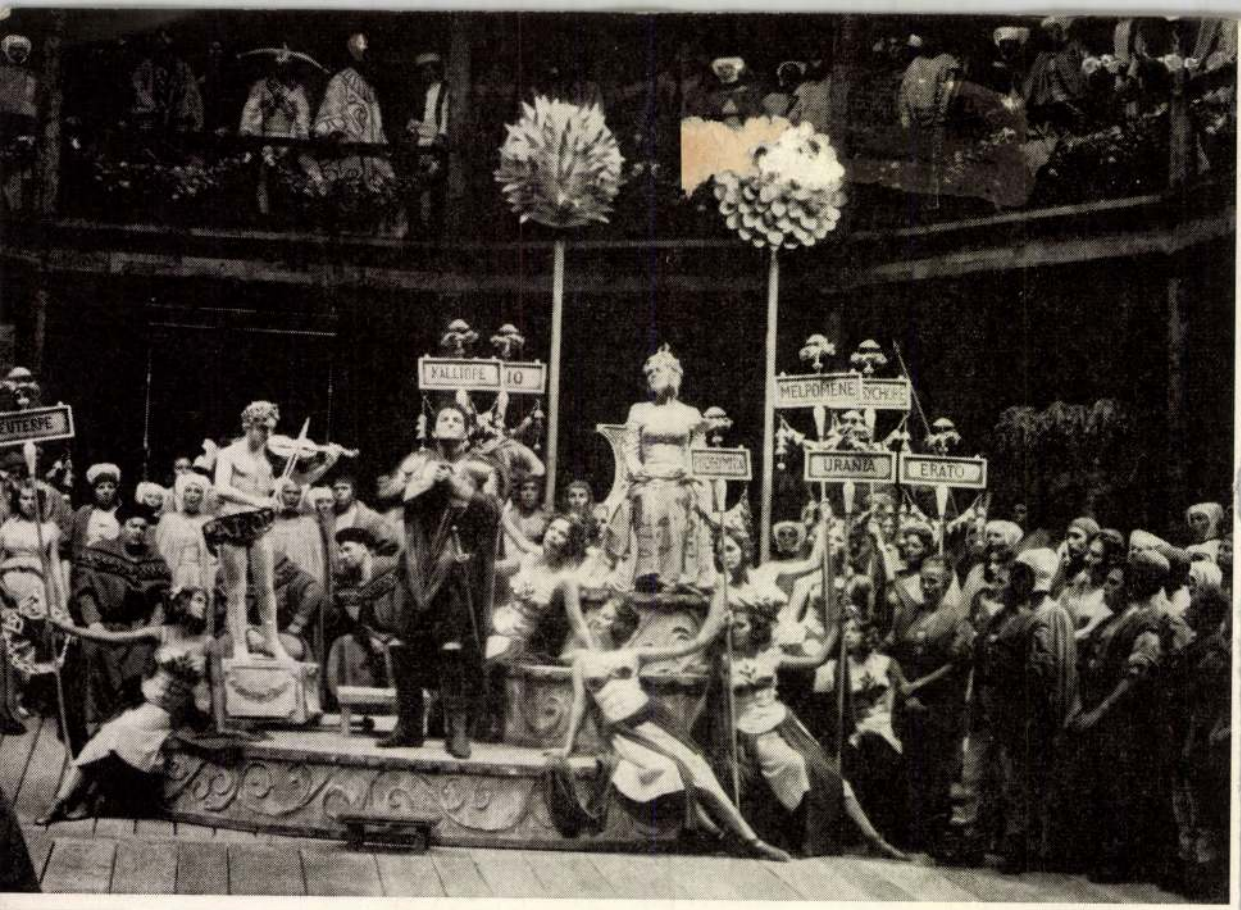

Jelenet a Nürnbergi mesterdalnokok III. felvonásából (Foto: Siegfried Lauterwasser)

BAYREUTH, 1963

Az Ünnepi Játékok díszes külsőségei az elmúlt évtizedek alatt aligha változhattak. Annál gyökeresebben alakult át Wagner értékelése. Ma már koránt sincs olyan imádat, kritikálatlan, elfogult tisztelet a „Mester" iránt, mint valaha. Bayreuth a legkevésbé sem zarándokhely; elsősorban a nagyszerű előadások vonzzák a publikumot.

A város művészi élete az Ünnepi Játékok négy hete alatt rendkívül sokrétű. Nemzetközi Ifjúsági Találkozót szerveztek — itt a legkülönbözőbb nemzetiségű fiatalok muzsikáltak együtt Bachot, Purcellt, számtalan régebbi és mai művet. Az ún. Wagner-szemináriumokon sok szó esett az úttörően modern rendezésekről, de nem, mint Wagner „megszentségtelenítéséről", vagy „Bayreuth bukásáról"; korszerű, új értelmezés hódít teret, egészségesen, 20. századi távlatból vizsgálják Wagner oeuvrejét. A város azonban nemcsak muzsikusok találkozóhelye: júliusban modern képzőművészeti kiállítás nyílt, írók tartottak felolvasó esteket, és így tovább. Ilyen „rendezéssel" már senki sem érzi nyomasztónak a wagneri örökséget. S a felejthetetlen produkciók ünneppé varázsolták az itt töltött napokat.

A Rajna kincse kivételével mindig délután négykor kezdik az előadásokat, de már jóval előbb megindul a luxuskocsik és ruhaköltemények káprázatos felvonulása. (Természetesen az ellenkező végletre is akad példa, még pulóveres fiatalembereket is láthatunk a nézőtéren.) Felvonások előtt a műsoronlevő opera jellegzetes motívumait játsszák a fanfárok, stílusosan így jelzik a több mint egyórás szünetek végét.

MDK

Szőnyi István

Szénahordás, of.

Tájkép, of.

Balaton, of.

Árverési Közlöny 1939.4.rk.sz. 30.l.

MDK

Szőnyi István

Tájkép, of.

Dunamenti táj, of.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 30.l.

MDK

Szányi István

Pihenő fiuk, of.

Tájkép, of.

Árverési Közlöny 1939.4.rk.sz. 30.l.

I l k u Pál elvtársnak,
művelődésügyi miniszter.
B u d a p e s t.

A településfejlesztési F
a Müemlékjegyzéket az al
tani:

I. Felvétel a Müemlékjeg

1. Budapest, Csalogány u

MDK

Szőnyi István

Épitès, of.

Haza a legelőről, of.

Árverési Közlöny 1939. 4. rk. sz. 29.l.

Szőnyi István

MDK

Dújkiosztás a KUT tav. kiállitásán. Kut, 1927,

3.sz. 8.1. kép

MDK

Szőnyi István

Bauernhofs

Veranda

e.k.: Kunstverein N.Szal. Pester Lloyd 1944. febr. 26.

MDK

Szőnyi István

/8o festm.,rézkarc,rajz/

Medgyessy és Szőnyi kiáll. Prágában. Népszava 1958. ápr. 4.

MDK

Szőnyi István

Balla E.: Meglátogattuk Vergiliust Zebegényben.
Ország-Világ 1958.márc.12.

Szőnyi István festőm.

Rekszétome O.Gszt.tanács tagjainak névsora 1941.

Orszöszt 1939/40.

63 l.

MDK

Szőnyi István festő

O. Ösztöndijtanács tagjainak névsora. Orszöszt
1941/42 71 l.

MDK

Szőnyi István

~~Pétzay dd~~

Fürdőzők, of.

Falusi parasztudvar, of.

A törzstagok 2. kiáll. N.Szal. 1944. febr.

MDK

Szőnyi István festőm.

Vizparton terefeħélő asszonyok

Ybl E: Képzőművészet. Budapesti Szemle, 1933. okt.
103 l.

MDK

Szőnyi István

Kislány, temp.

Veranda, "

A törzstagok 2. kiáll. [illegible]. 1944. febr.

MDK

Szőnyi István

Szekér, temp.

VI. N. Képzőm. Kiáll.on megvásárolt mütárgyak.

Szépmüvészet, 1942. 2o6.1.

Szőnyi István, festő MD4

Életművét bemutató, 24 színes reprodukcióval illusztrált mű jelenik meg a Képzőművészeti Kiadó albumsorozatában.

–: Kulturális hírek 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. júl. 5.

MDK

Szőnyi István

Tihanyi J.L.: Védelmet a kontárok ellen! Pesti Napló 1934.jan.14.

MDK

Szőnyi István

Évk. KMT. 1930. 21.1.

MDK

Szőnyi István

Tavasz, repr.

Magyar Művészet 1933. 374.l.

MDK

Szőnyi István

Falusiak, repr.

Testvérek, repr.

Magyar Művészet 1932. 185,186.l.

Bűnügyi Lexikon

Polgárok, repr.

Testvérek, repr.

Magyar Művészet 1932. 109, 166. l.

MDK

Szőnyi István

Major a Duna mentén, repr.

Magyar Művészet 1926. 22.1.

MDK

Szőnyi István

1.

Velencei Biennale, 1932. 301.l.

MDK

Szönyi István

KUT.II.kiáll.Nemzeti Szalon 1925.marc.

Rónyi István, festő

Dk

A cikkíró egy alkalommal (15 éve) Perenczy Bélával és Rónyival Winterthurban járt, hogy megnézzék ott a híres magángyűjteményeket.

Hubay Miklós: Ülő nő a Honvéth-kertben. 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. aug. 23.

Szőnyi István, festő MDK

Rokonindulású kortársa volt
Aba-Novák Vilmosnak.

Péter Imre: Aba-Novák Vilmos emlékkiállítás
a Nemzeti Galériában 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. aug. 5.

Szőnyi István
festő

M.D.K

A Főiskolán Szilvássy Pál
is a növendéke volt.

Frank János: Szilvássy Pál
Művészet, 1962. szeptember — 40 lap

Szőnyi István festő

Cserepezők, temp.

V.ö.: K.Szel. törzstagjainak sírjai. Szépművészet 1941. 197 l.

MDK

Szőnyi István festő

r.sz.l: N.Szal. törzstagjainak kiáll. Uj Magyarság, 1941,ápr.27. 16.l.

- Wiese, E. Die

Szőnyi István, festő

MDK

Postakürtöt fúró legény.

Réalet a csepeli posta-hivatalban lévő falfest-ményéből

Repr

Dr. Kiudzierszky Emil: Miért a kürt a posta jelvénye?

17

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. dec. 20.

Szőnyi István, festő

Több képe szerepel az aukción.

–: Ma nyílik a II. Művészeti Képaukció

8.

NÉPSZABADSÁG 1964. dec. 5.

L/. MDK

Szönyi István, festőm.

362. Aktvázlat. Színes. Signált.

363. Két alak. Krétarajz. Signált.

364. Falatozó munkás. Mögötte ételhozó nő. Signált.

Grafikai lapok.
Lantos.Tud.antiquarium. 23.1.

1939 dec.

MDK

2/.

Szönyi István.

365. Egy ökörkocsi a híd alatt.
Tusrajzvázlat. Signált.

366. Kézzel színezett rézkarc. Egy férfi és nö két gyermekkel, viz partján. Signált.

Grafikai lapok.
Lantos.Tud.antiquarium. 23.1.

1939 dec.

Szőnyi István, festő MDA

A Dunakanyar c. képének reprodukció ja szerepel.

—bel—: Munkácsy, Derkovits, Szőnyi a Kofferműzeumban 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1963. okt. 12.

MDK

Szőnyi István

Csepeli postaépület freskójának kartonja	szén	320x723
Tanulmányok a csepeli postaépület freskójához /I-IX./	szén	34x24

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok. 1955.Kat. 39.1.

MDK

Szőnyi István

Vázlatok a csepeli posta-
épület freskójához
/I-III./ tempera 48x134
58x117
46x118

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 39.1.

MDK

Szőnyi István

"Reggel" c.kép repr.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Mücsarnok.
1955.Kat.

MDK

Szönyi István, festöm.

	Olf.	Jelz.
Udvarban.	"	"
Vizpartján.	"	"
Fürdö után.	"	"
Zebegényi utcarészlet.	"	"
Fürdés után.	"	"
Favágók.	"	"

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 51.l.

MDK

Szönyi István, festöm.

Fekvö nöi akt.	Olf.	Jelz.	
Dunaparti részlet.	Tempera.	"	
Falurészlet.	"	"	52.1.
Falusi udvar.	"	"	52.1.
Falusi táj.	Vizf.	"	52.1.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 51,52.1.

MDK

Szönyi István, festőm.

Csónak a Dunán. Vizf. Jelz.

Fekvő akt. Olf. "

Árv. Csarn.1967.okt. 83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 38.1.

MDK

Szönyi István, festöm.

598.	Tájkép.	Vizf.	Jelz.
	Dunarészlet.	Gouache.	"
	Halászók.	Olf.	"
	Kompozició.	Vizf.	"
	Alvó kisgyermek.	"	"
	Modell.	Tusrajz.	"
	Kakas.	Vizf.	"
605.	Tájkép.	Rézkarc.	

Árv. Csarn.1937.okt.63.sz./Árv.Közl. 4k.sz./ 38.1.

MDK

Szönyi István, festőm.

Szent József
érvényesül előnyösen.

—

-r-: Egyházművészeti kiáll.
Nemz. Szal. -Magyarország. 1941. febr. 15. 4.l.

MDK

Szőnyi István

Olvasó férfi, repr.

Szépm. Muz. Uj. magy. képtárának kat. Bp. 1928.

MDK

Szőnyi István

Szent István, repr.

KMTárs. Szent István kiáll. 1938.

MDK

Szőnyi István

Uszályok, repr.

V. Nemzeti képzőm. kiáll. 1939. Kassa.

MDK

Szőnyi István

Átkelés a Dunán, repr.

Műcsarnok 1932. febr.-márc. kiáll. kat.

MDK

Szőnyi István

Eső, repr.

Szinyei Társ. VII. kiáll. N. Szalon 1940. jan.

MDK

Szőnyi István

Ipoly mellett, repr.

Magyar Művészet 1937. 357.l.

MDK

Szőnyi István

Terefere, repr.

Képzőművészet 1934. 78. sz. 216.l.

MDK

Szőnyi István

Köszörüs, repr.

Magyar müvészetért 194o. febr.

MDK

Szőnyi István

Verandán, repr.

Szinyei Társ. III. kiáll. /1931/.
XXI.

MDK

Szőnyi István

Reggeli fürdőzés, repr.

Ernst Muzeum kiáll. LXXXI./1926/. Szinyei Társ. II. kiáll. kat.

MDK

Szőnyi István

A csornai plébániatemplom freskóterve, repr.

Szépmüvészet 1941. 3. sz.

MDK

MDK

Szőnyi István

Lóitatás, repr.

Magyar Művészet 1937. 24.1.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

A Főiskolán Bizse János Szőnyi
növendék volt.

~~Kocz~~ogh Ákos: Bizse János fallépa
Művészet, 1963. február – 47 kap

M.D.K.

Szőnyi István
jelző

Tóvári Tóth István Szőnyi
tanítványa volt

Szatmári Gyula: Tóvári (Tóth) István kiállítása
Művészet, 1963. február — 43 lap

M.D.K.

Szőnyi István

J.B.: Kunsthalle Bern. Ungarische Kunst.

Neue Berner Zeitung 1944 febr. 16.

M.D.K.

Szőnyi István festőművész

Szent József életének jeleneteiből összeállitott falfestményterve az egyházművészeti kiállitáson.

Cikk: Az egyházművészeti kiállitás, irta Somogyi Antal dr.

Jelenkor 1941.márc.15.6.sz.12.o.

M.D.K

Szőnyi István
festő

Méltatás.

Bolgár Vilmáné: Szurcsik János
Művészet, 1963- május 38 lap

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Esernyők (rysz-)

Abortólapon
Művészet, 1963. május.

MDK

Szőnyi István

Falusi udvar

R.Szőrédi I.: A magyar rajz ötszáz éve. Uj Magyarság 1940. jan. 28.

MDK

Szőnyi István

A képzőművészet 1937-ben. Ujság 1938. jan. 1.

Sz[illegible]nyi István, festő M Dk

Aug. 31-én leplezik le az emléktáblát, melyet Szőnyi szülőházán: Újpest Deák Ferenc utca 23 számú ház falán elhelyeztek.

— : Emléktábla Szőnyi István festőművész szülőházán 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. aug. 31.

MDK

Szőnyi István

Művével résztvett a Nemzeti Szalon "Magyar Nép" cimmel rendezett kiállításán.

/-sly./:"Magyarország a képzőművészetben."

Esti Kurir, 1940. febr. 20.

M.D.K.

Szőnyi István

Az Ernszt Muzeumban a Magyar Rézkarcolók Egyesületének kiállitői között szerepel neve.

Csoportkiállitás Ernsztnél c.
Szinházi Élet. Bp. 1923. ápr. 8-14.
XII. évf. 15. sz. 49. l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Szőnyi Ötvarchépe, festményei, temperai, akvarell-jei gazdagítják a Molnár gyűjteményt.

Szíj Béla: Molnár Béla gyűjteménye
Művészet, 1963. április – 20 lap.

Mdk.

Szönyi István

munkásságát bemutató tárlat
nyílik augusztusban Berlinben
(NDK)

Mozaik: Múzeumok esereje
Népszava 91. évf 85. sz 1963 ápr 12. 4. l

MDK

Szőnyi István

Velencei Biennale 1930. 170.1.

MDK

Szönyi István, festöm.

Tájkép. Szépia. 30x23. J.l.j.

Árv. Közl.1930. 4.rk.sz.55.szám.

35.l.

MDK

Szőnyi István

F.J.: Téli tárlat a N. Szalonban. Pesti Hirlap 1938. jan. 23.

MDK

Szőnyi István

/Vigil/: Pohárnok Zoltán gyüjteményes kiáll. Magyarság 1938. okt. 19.

MDK

Szőnyi István

Erdőmélye

b.a.: Téli tárlat a Szalonban. Magyarság 1938. jan. 23.

MDK

Szőnyi István

/k.i./: Téli tárlat a Nemzeti Szalonban.
Pesti Napló 1938.jan.23.

MDK

Szőnyi István

S.L.: "A magyar rajz ötszáz éve" a Szépmüv. Muzeumban. Pesti Hirlap 1940.jan.30.

MDK

Szőnyi István

Dékány A.: Szolnoki művészek a Nemz.Szalonban. Uj Magyarság 1936. márc. 15.

MDK

Szőnyi István,

Több művét mutatják be az üzemi kiállításokon.

–: Kossuth-díjas festőművészek képei az üzemi művelődési otthonokban 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. nov. 1.

Szőnyi István, festő

MDk

Dunakanyar című alkotása – a Szegedi Móra Ferenc Múzeum Fulajdona – gyakran szerepel külföldi kiállításokon. Az 1920-as években készült pasztell képet legközelebb Olaszországba viszik.

– : Hír

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. okt. 19.

Szőnyi [István], festő MDk

Szerepel a bécsi Künstlerhausban rendezett magyar festészeti kiállításon.

—: Ma hallottuk 2.l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 17.

MDK

Szönyi István, festőm.

Álló női akt.	Tusrajz. Jelz.
Zebegény.	Vizf. "
Falusi utcarészlet.	" "
Öregasszony.	Rézkarc.

Árv.Közl.1940.1.rk.sz. 36.1.

MDK

Szönyi István, festőm.

Tájkép.	Vizf.	Jelz.
Körhinta.	Rézk.	
Ülő kisfiu.	Tempera.	Jelz.
Illusztrálva a cimlapon.		
Kompozició tanulmány.	Olf.	Jelz.

Árv.Közl.1940.1.rk.sz. 36.l.

Szőnyi István MDK

Résztvett a Dunaujvárosban nyilt kiállitáson. /Bartok Béla Müvelődésház/.

"Falusiak"
"Szerelmespár"

Horváth György: Mai magyar festészet.

DUNAUJVÁROS. 1962. jul. 24.

MDK

Szőnyi István

/f.j./ Rozs János festményei a Tamás Galériában. Pesti Hirlap 1943.okt.2o.

Szőnyi István

MDK

Részt vett a kiállításon.

"Szerelmesek"

--: "Mai festészetünk" kiállítás Sopronban. Kisalföld. 1962 szept. 21.

M.D.K.

Gröger István
festő

Méltatás

Farkas Zoltán: In memoriam Oltványi Imre
Művészet, 1963. június - 32 kép

Szőnyi István

festő

M.D.K.

Illyés Gyula: Ifjúság-ót
vérkarc illusztrációval látta el
1932-ben.

Szíj Rezső: A Magyar Helikon és a képzőművészet
művészet, 1963. junius – 20 lap

MDK

Szőnyi István

Verandán. Tempera. 110x120
Reggel. " 90x120
Falusiak. Olajf. 90x120
Szerelmesek. Tempera 90x120

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállitás. Műcsarnok.
1955. Kat. 21. I.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET
Szőnyi István

1964 JAN 17.

1021

ar Nemzet — Péntek, 1964. január 17.

Szőnyi István emlékalbum készül

Ma 70 éve született Szőnyi István. A Nemzeti Galériában gyönyörű kiállítás mutatja életművét, hagyatékának, hátrahagyott rajzainak, vázlatainak összegyűjtése most folyik. A festményekből, rajzokból, rézkarcokból díszes Emlékalbumot állítanak össze. A Képzőművészeti Alap kiadásában, *Tóbiás* Áron szerkesztésében megjelenő kötet összegyűjtve adja Szőnyi István írásait, levelezését, nyilatkozatait a művészetről, a róla szóló méltatásokat és tanulmányokat, kiállításainak történeti áttekintését, valamint a kortársak — mesterek és tanítványok — magnetofonra rögzített vallomásait, »*Élő beszélgetések Szőnyi Istvánról*« fejezetcímmel.

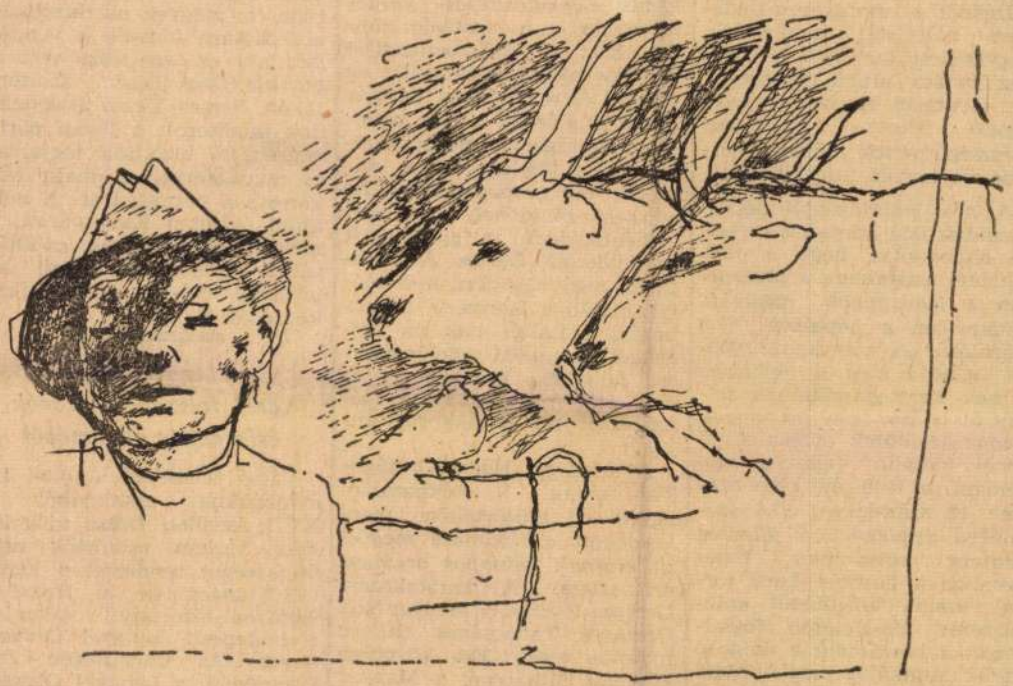

Szőnyi István rajza

A festőművész mellett jelentősége szerint helyet kap a vizuális nevelésért oly sokszor meggyőző és érvelő módon síkraszálló mester is, ki a Képzőművészeti Főiskola tanáraként új nemzedéket nevelt a szocialista művészet számára. Emlékeztetőnek álljon itt egy 1954-ből keltezett nyilatkozata:

»Hiányolom, hogy az iskolák felső fokozatában nincs rajztanítás. Nem művészeti vagy kézügyességi nézőszögből helytelenítem ezt, hanem azért, mert aki rajzolni tud, másként látja a világot. Nemegyszer halljuk, hogy az emberek »néznek, de nem látnak«. Ehhez a »látáshoz«, az emberré neveléshez feltétlenül szükséges a szem bámulatos finomságának a fejlesztése és ennek legjobb pedagógiai eszköze a rajztanítás. Már a csecsemő is az optikai kép segítségével ismerkedik meg legnagyobb mértékben a világgal. A világkép kialakulása a társadalom megismerésének nélkülözhetetlen eleme.«

A nőmozgalom társadalmi munkásainak ünnepi nagygyűlése

A budapesti Nőtanács anya- és gyermekvédelmi bizottságának tízéves fennállása alkalmából a mozgalom budapesti aktivistái csütörtökön nagygyűlést tartottak a fővárosi tanács klubhelyiségében. Dr. *Gyergyei* Károly fővárosi vezető főorvos Budapest egészségügyének időszerű kérdéseiről tartott tájékoztatót.

A nők legfontosabb népességstatisztikai adatait ismertetve elmondotta, hogy *a »nőtöbblet« hazánkban a fővárosban a legnagyobb mértékű.* Budapesten a népesség 53,8 százaléka nő, számuk 135 000-rel haladja meg a férfiakét. A nők kormegoszlásának jellemző vonása, hogy *viszonylag magas az idősek száma.* A 60 évnél idősebb nők aránya például az 1949. évi nem egészen 13 százalékról 17,4 százalékra emelkedett, s jelenleg mintegy kétszázezer. Ezzel szemben a hasonló korú férfiak száma körülbelül százhúszezer. Részletesen foglalkozott a beszámoló a dolgozó anyák munkáját megkönnyítő intézkedésekkel, valamint a nők egészségvédelmére tett hathatós intézkedésekkel.

Az előadás és az azt követő vita után dr. *Róna* Borbála főorvos, a budapesti Nőtanács anya- és gyermekvédelmi bizottságának eredményeit és további feladatait ismertette. Elmondotta, hogy *sok intézkedés megvalósítását kezdeményezte ez a bizottság:* többek közt az örökbefogadási törvény megváltoztatását, az otthoni és a bölcsődei nevelés egybehangolását, a nők szülési szabadságának meghosszabbítását, a félelemmentes szülés nagyobb propagandáját. Az elkövetkező időben sokat szeretnének tenni a gyermekek és felnőttek helyes életmódjának megvalósítása, a személyi higiénia, korszerű táplálkozás, a fiataloknak az öregekkel szembeni felelősségérzés felkeltése érdekében, és még sok más fontos problémát ölel fel munkaprogramjuk.

A Magyar Nők Országos Tanácsának székházában egyébként csütörtökön megkezdődött *a Nőtanács megyei titkárainak kétnapos országos értekezlete.* A tanácskozást *Ortutay* Zsuzsa, a Magyar Nők Országos Tanácsának titkára nyitotta meg. Ezt követően *Makoldi* Mihályné, a Magyar Nők Országos Tanácsa pedagógiai bizottságának elnöke, a Nőtanács alelnöke, tartott előadást. A Nőtanács pedagógiai bizottságának munkája a családi nevelés segítésében címmel.

Nemes Dezső látogatása Somogy megyében

Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, január 15—16-án Somogy megyében tett látogatást. Szerdán Kaposvárott *Németh* Ferenc, a megyei pártbizottság első titkára fogadta a vendéget, aki ezután részt vett a pártbizottság ülésén. Csütörtökön Nemes Dezső Nagyatádon találkozott a járási pártvégrehajtó bizottság tagjaival és munkatársaival, majd felkereste a cérnagyárat. A délutáni órákban Kaposvárott, a megyei pártbizottság székházában tájékoztatót tartott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről.

Lengyel est Varsó felszabadulásának évfordulója alkalmából

Varsó felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából a XVII. kerületi Dózsa művelődési házban csütörtök este ünnepséget rendezett a kerületi tanács és a Hazafias Népfront-bizottság, valamint a budapesti Lengyel Olvasóterem. Az ünnepségen Jan Bystrzycki, a Lengyel Olvasóterem igazgatója mondott beszédet.

Megalakult a Magyar Kereskedelmi Kamara svéd tagozata

Csütörtökön délután megalakult a Magyar Kereskedelmi Kamara svéd ta[gozata]

Csökken a fővárosban munkát vállaló vidékiek száma

Tíz munkahelyre öt jelentkező
Jelentősen emelkedett a nőknek alkalmas munkahelyek száma

Elkészült az értékelés a főváros munkaerő-helyzetéről. A jelentés megállapítja: míg a — *több mint 12 százalékkal emelkedett a nőknek alkalmas munkahelyek szám[a]*

Szőnyi István.

Író gyermekeket ábrázoló rajz, reprodukció.

Népszava, 1964 január 19. 7. kép.

Szőnyi István

MDK

Repr: Freskórészlet a Győri templom belsejéből.
Magyarország Hódolata Szüz Mária előtt/Győri templomfreskó/

Móricz Virág: Él a magyar müvészet.
Képes Világ 1945. jun 1-7.
Látogatás Bernáth Aurélnál és Szőnyi Istvánnál.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szőnyi István

MAGYAR NEMZET

1963
1741 22

Vasárnap, 1963. december 22.

NAPLÓ

December 22

Szombaton megnyílt Szőnyi István emlékkiállítása a Magyar Nemzeti Galériában. A megnyitón részt vett Aczél György, a művelődésügyi miniszter első helyettese, Szilágyi Béla külügyminiszter-helyettes, továbbá kulturális és társadalmi életünk számos képviselője. Pogány Ö. Gábor főigazgató üdvözlő szavai után Genthon István művészettörténész méltatta Szőnyi munkásságát.

anykonvektor sza-
alom. Modern szo-
ítés. Üzemek ré-
re is. Pándi Osz-
képészmérnök VI.
das László u. 19.

or, balatonfüredi
ósági riesling, VII.,
njanich u. 19. —
dden, pénteken 17
ától 19 óráig. Tel.
rására munkanapo-
n bármikor jövök.
-953. 25 literen
ül.

FOGSORJAVITAS

egvárható 224-105
ajakovszkij u. 95

ortelekcserélés, ház-
ási gépek javítása
anciával. Tóth mű-
ész, Bp. VII. ker.,
u. 58. 222-643.

Nyugdíjas iparos egye-
dülálló, független, —
pesti főbérleti lakás-
sal rendelkező felesé-
get keres. »Nyugdíjas
N. 2402« jelig. kiadó-
ba.

Vezető állású, 156 ma-
gas, 26 éves, barna,
fiatalember, házasság
céljából keresi hozzá-
illő leány ismeretsé-
gét 25-ig. »Tavasz N.
4499« jelig. a kiadóba.

38 éves, magas, jó
megjelenésű, modern
lakással, jó anyagiak-
kal rendelkező diplo-
más férfi, csinos, telt-
karcsú hölgyet — vi-
dékről is —, feleség-
ül venne. Részletesebb
választ »Határkő N.
4517« jelig. a kiadóba.

25 éves, középmagas,

Szőnyi István

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17

Telefon: 188-296, 188-307

Komárom Megyei Dolgozók Lapja

1963 NOV 2

— **Huszonegyféle művészi naptár** készül 1964-re. Szőnyi István alkotásaiból például válogatott képek teszik vonzóvá a „Házi képtár" című naptáralbumot. Tizenhat külkereskedelmi vállalat részére összesen százezer naptárt készítenek.

1021

tajekoztatta a tanacsulest, es
bejelentette, hogy az esztergo-

MDK

Szönyi István, festö

Nyári esö.

Az Ernst-Muz.kiállitásai. CXLVII. Munkácsy -Céh VII. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1934. május. Kat. 11

MDK.

Szőnyi István festő

"Déli pihenő" /rézkarc/
"Anya gyermekével" /olaj/
"Tájkép" /szépia/

Árverési Közlöny 4. sz. 1939. december.

48.1.

MDK

Szőnyi István

Piéta, tusr.

Margitsziget, toll

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 25. 1.

MDK

Szőnyi István

Kolozsvári táj, toll

Néger nő, vf.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 25. l.

MDK

Szőnyi István

Akt, toll.

Néger nő, toll

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 25. l.

MDK

Szónyi István

Nagybányai kunyhó, tusr.

Öreg ember, tusr.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 25. l.

MDK

Szónyi István

Barakkok, tusr.

Fürdő nő, "

M.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 25. l.

MDK

Szőnyi István

"Anya gyermekével"
"Zebegényi táj"

---: Képző- és iparművészeti kiállitás nyilt Szegeden.
Délmagyarország, Szeged. 1956. máj.31.

Szőnyi István MDK

"Reggel"

"Szerelmesek"

Diószegi Balázs: Képek a VI. magyar képzőművészeti kiállitás anyagából a Jósa András muzeumban.

Szabolcs-Szatmári Néplap, Nyiregyháza. 1956.jun.5.

M.D.K.

Szőnyi István.

Festőművész.

Genthon István opponensi véleménye Aradi Nóra kandidátusi disszerlációjáról.

Müv.Tört.Ért. 1960. 1.szám. 64.lap

Srönyi Istvan
festő

M.D.K.

Méltatás.

László Miklós: Festményei nevelnek
Magyar Ifjúság, 1958. dec 20 – 51 sz.

M.D.F.

Szőnyi István
festő

Holmann Márton Szőnyinél
tanult.

Művészeti életünk
Művészet, 1961. április – 4½ lap.

M.D.K.

Szőnyi István, festő

mint az új magyar festészeti lira egyik
magteremtőjét
emliti

B. Supka Magdolna: Aba-Novák festészetének
nemzeti sajátosságairól,

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 80. old.

M.D.K.

Szőnyi István, festő

1958-as prágai kiállitását emliti

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1957-58-as években,

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960.II. sz. 124.old.

MMKX

MDK

Szőnyi István

Az első Pécs-Baranyai Országos Kiállitás /megnyilt 1956 máj.6/ alkalmából Janus Pannonius emlékérmet kapott.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok; Bp.1960. 221-250/ 250. 247.l.

/Janus Pannonius Múzeum irattára./

Szőnyi István MDK

Egry, Derkovits, Ferenczi Béni művészetében Bernáth Aurél, Szőnyi István korai műveiben éled fel a konstruktiv irányzat.

DÁVID KATALIN: A XX.század magyar művészete. I. Konstruktiv törekvések. Művészettörténeti tanulmányok. Bp.1960. 73-89.

82.1.

M.D.

Szőnyi István
grafikus

Kiszórús

Élet és Irodalom, 1964. ort 24 – 6 lap.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

A Főiskolán Károlyi Ernőnek
volt a mestere.

M.A.A.: Károlyi Ernő kiállítása.
Művészet, 1964. október – 44 kép.

M.D.K.

Szőnyi István
festő-

Szőnyi művészete a vásárhelyi csoportba tartozó Németh Józsefre és Szabay Ferencre hatással volt.

Rátky Valéria: Vásárhely tíz éve.
Művészet, 1964. október - 14 kép.

kel és ritmussal. Előadásmodoruk határos úgy a realisztikus kezdettel, mint a dekorativ impresszionizmussal.

Igen sok lett művészt ismerünk: Ilyen :V. Tone (1892), akinek női alakjai titokzatos festői légkörben élnek; K. Ubanis (1893), tájképfestő; J. Liepins (1895), akinek halász és paraszt alakjaiban az élet minden lemondása és szenvedése testet ölt; az erőtől duzzadó, mégis romantikus L. Liberts (1893), aki az egyszerűségében is festőien hangulatos O. Skulme-val (1889) együtt kiváló művelői a díszletfestészetnek; ilyen kiválóság még L. Svemps is (1897), akinek műveit heves lendület és benső feszültség jellemzi; a paraszti élet röghözkötöttségét kihangsúlyozó G. Eliass (1879), a nyugalmat és megbékélést glorifikáló E. Sveics (1895), a színekben teljesen egyéni U. Skulme (1895), J. Cielovs (1890), akinek a képei muzsikaszerűen hatnak, azokkal a művészien tompított halk hangokkal, amelyek mégis a tulajdonképpeni melódiát képviselik; A. Annus (1893), aki már kompozíciókra törekszik, a finom elégikus F. Varslavans (1899), a paraszti élet vázolásánál és arcképeiben egyaránt realisztikus K. Meismieks (1887) és J. Binne (1895), aki egyesíti magában a realizmust a dekoratív hatásokkal. A lett állami művészi akadémiából kikerült legfiatalabb tehetségek közül megemlítendők a római díjjal kitüntetett E. D. Kalmins (1904), az elvont fényhatásokat kedvelő O. Neilis (1906), a pompásan ábrázoló E Vardaunis (1910), a mély érzésű A. Egle (1905), a hangulatosan dekoratív V. Kanroze és a színeiben pompazó A. Spalvins. A jelenkori lett szobrászat különösen monumentális alkotásaiban erőteljes léptekkel halad. Karlis Zále (1888), aki Lettország két leghatalmasabb emlékét a rigai katonai temetőben felállított lett hősök emlékművét, a fenséges szabadságszobrot megalkotta, úgy plasztikában, mint építészeti művészetében bátran sorozhatók Európa legjobbjai közé E. Melderis (1889) a monumentalizmusnak és a nagyvonalúságnak kiválósága, M. Skulme Liepine (1890), ugyancsak ennek az iránynak a képviselője, talán több bensőséggel, míg ellenben K. Zemdega (1894) átszellemült idealizmusával megkapó.

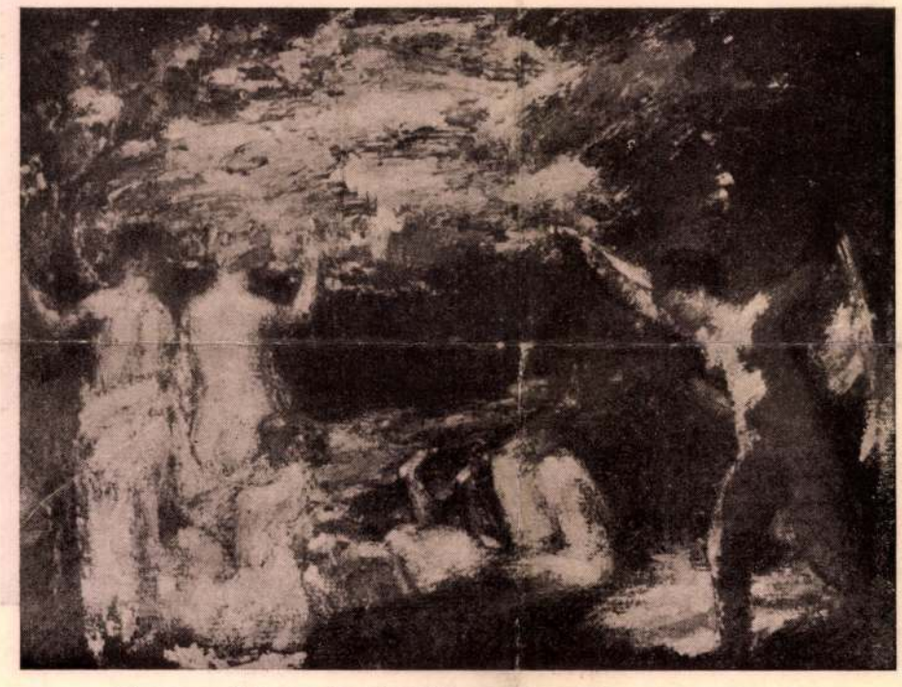

Vaszary János: Fürdő nők — Fammes ses baignents

A Fővárosi Képtár ujabb szerzeményeinek kiállításáról —
Nouveaux acquisitions de l'exposition de la Galerie municipale

KENDE BÉLA:

A FŐVÁROSI KÉPTÁR UJ SZERZEMÉNYEINEK KIÁLLITÁSA

Ahogy egész életünk fejlődése az egyéni elrendezettségből lassan a közösségi életformák felé fordul át, úgy a műpártolásban is egyre nagyobb szerepet kap két nagy közületünk, a Főváros és az Állam. Az állami műpártoló hagyományokhoz azonban, csak alig hat éve csatlakozott tehetséges segítőtársként a főváros, amelynek Közművelődési Ügyosztálya mintegy átvette a pénzétvesztett pesti műpártoló középosztály műpártoló feladatait. Rendszeres gyűjtésről azonban csak azóta lehet beszélni, mióta a Fővárosi Képtár az Egyetem-utcai Károlyi palotában kapott helyet. *Némethy tanácsnok* széleskörű műveltsége, ügyszeretete és hozzáértése volt az alap, amin a Fővárosi Képtár igazgatóságának szaktudása, izlése érvényesülhetett.

A Fővárosi Képtár így gyors idő alatt teljesített olyan kívánalmakat, amiket egyszerű hivatal kielégíteni sohasem tudna, ha nem volna meg hozzá a művészetek vallásos szeretete.

A korábbi időben ötletszerűen vásárolt fővárosi képek és szobrok csak hiányosan voltak beállíthatók egy olyan muzeális műtárgysorozatba, amelynek rendezettségét előre lehetett volna meghatározni. Amióta azonban a rendszeres

gyűjtés megkezdődött, el kellett tekinteni a XVII. és a XVIII. század művészetétől, amely korokban inkább csak magyar származású művészekről, mintsem magyar művészetről lehetett beszélni s a fővárosnak egyáltalán nem is volt képzőművészete. A Fővárosi Képtár vezetősége, tehát legalább a „táblabíró kor" művészetének emlékeit akarta kiteljesíteni s ezt az elmult évben be is mutatta az egyik tárlatán.

A kiállítást Kopp Jenő dr. rendezte azzal a finoman kiszámított összehangolással, amelynek hatása öntudatlan és így a tárlatrendezés teljességét tudja adni.

Minden kép és szobor létjogosultsággal került a muzeumba: *Wágner* Sándor (1838) *nőrablása,* bár a mester lelkes Piloty tanítvány volt, mégis Delacroix hatását mutatja s *Valentiny* (1842) elkésve az új korszakban *női képmását* a táblabíró világ porcellánosságával festette meg. *Benczur (1844)* kilenc képe jó példa a mester más-más évtizedeiből. *Hollóssy* (1857)-nek egy nagyon finom müncheni leányarcképén látni, hogyan tette ő bensőségessé a száraz müncheni stílust. *Kacziány* önarcképét (1852) a népszerűsége engedte ide, ép úgy, mint *Margittay* (1859) gyenge képecskéjét is, mig *Karlovszky* (1858) sokszor megcsodált „nagy stilusa" főhelyre való. A kevéssé ismert *Kimnach (1857)* női fejével nemcsak magát emelte felül, de kortársait és a híres sokoldalú *Kőrösfői-Kriesch* (1863) *„Tordai országgyűlésén"* müncheni modorban magyar levegőt tudott érezteini, mig *László Fülöp* (1869) fiatalkori édeskés képe még semmi értéket sem mutat. *Pataki* László (1857) *„Virrasztása"* bizonyíték arra, hogy nem csak rajzoló, de komoly festői érték volt, *Peske* Géza (1859) csendélete pedig, hogy ő milyen megrögzött akadémikus.

A kiállításon helyett kapott a kispolgárok városfestője *Berkes* (1874) is. Minden festői irány kiváló képviselőjétől bemutat e tárlat képeket. A valóságfestő *Nádler* Róbert (1858), *Kézdy-Kovács* Elemér (1864), *Rubovics* Márk (1867), *Pállya* Celesztin (1869), *Olgyay* Ferenc (1872) és *Vesztróczy* Manó (1875) vásznai mellett látni br. *Medgyánszky* László (1852) tájait, amiket örökifjúvá tett stilizáló impresszionizmusa és mig *„Csavargó feje"* lélektani tanulmány lehet, önarcképén nem találni nagy tulajdonságait. E festőnemzedékben önállóan és sötéten ragyog *Vaszary* János (1867) vászna, ami háborus éveire jellemző, egy új korszakára, amikor mozgalmasakat festett, vastag festékkezeléssel. *Iványi-Grünwald (1867)* finom szobarészletében együtt keveredik az impresszionista és expresszionista festőstílus, *Juszkó Béla* (1877) vászna mellett szintén különlegesség, mig *Márffi Ödön* (1878) képe mutatja eddig soha ki nem teljesedett festőképességét. *Ferenczy* Károly (1862) négy korszakából a *„Kődobálók"* abból a szentendrei idejéből való amikor Bastien-Lepage hatásától szabadulni vágyva, még nem találta meg önmagát.

Az ezután következő festőnemzedékből *Csánki* Dénest (1885) egy szép képe, *Szüle* Pétert (1886), vitéz *Tamássyt* (1881), *Sárkány* Gyulát (1882), *Kövér* Gyulát (1883), *Györffy* Istvánt (1890), *Horváth* Bélát (1888), *Komáromi Katz* Endrét (1880), *Körmendy-Frim* Ervint (1885) egy

Szőnyi István: Aratás után — Après la moisson

A Fővárosi Képtár ujabb szerzeményeinek kiállításáról —

Nouveaux acquisitions de l'exposition de la Galerie municipale

egy valóságosan megfestett kép, *Mattyasovszky-Zsolnay* Lászlót (1885), *Pogány* Ferencet (1888), *Pólya* Tibort (1886), *Remsey* Jenőt (1885), *Tihanyi* Jánost, *Vass* Elemért (1887), *Zádor* Istvánt (1882), egy-egy impresszionista, illetve javítottan valóságos képe képviseli.

Mellettük az önmagától tanult, beteg *Gulácsy* Lajos (1882) gyöngéd színű rajzai feledtetik egyéb látomásos, sokszor zavaros festményeit.

Van néhány festőnk, akikről eddig nem igen vehettek tudomást hivatalosan s akik a nyugati festőirányok erősen haladó művelői, ezek most helyet kaptak a Képtárban, amiktől azt nemzetközi iz lengi be. *Ilyen Egry József* (1883) a jóformán rajztalan víz-fény-színfestő, aki néha olajfestését pasztellal keveri, *Berény Róbert* (1887), aki csak nemrég fejlődött természetesebbé expresszionizmusából.

A vásárbizottság előítéletmentes szabad szellemét mutatja, hogy a fiatalabb festőnemzedék mindenfajta festőfel-

Művészet 1939. IV. évf.
27. 27

és önkéntelen, hogy a «kompozició»

Kép

Szőnyi István képei a Szépművészeti kiállítások szalónjában.

A Mária Valéria-utcai Szépművészeti kiállítások helységében Szőnyi István mutatta be legújabb termését, mennyiségben nem sokat, mindössze harminc-negyven vásznat, de minőségben annál jelentékenyebbet. Ez a kis kiállítás jóideig nevezetes marad, mert a művész stílusának új, pompás virágbaborulását mutatja s egyik legjobb festőnkről lévén szó — vagy talán a legeslegjobbról — művészetének változása döntő lehet mai festészetünk kialakulására. Szőnyi több alkalommal bebizonyította, már, hogy vezérnek született, tanítványok és követők kísérték lépteit bemutatkozása óta. Ezek a követők azutóbbi években magára hagyták, midőn Szőnyi legsúlyosabb harcait vívta új formanyelvének kialakításáért. Az epigonok lélektanából folyik, hogy most, midőn a küzdelem Szőnyi javára diadalmasan eldőlt, majd újból seregesen jelentkeznek s ismét mindent jobban akarnak tudni mesterüknél.

A változás mélyreható. Csirái az *Eladó a borjú* című hatalmas vászonban rejlettek, mely a mult évi Nemzeti kiállításon szerepelt. Az expresszív nyugtalanság s a vele járó barokk szerkesztési rendszer, a fény és árnyék folytott, ki-kirobbanó ellentéte eltűnt, helyét a nyugalom foglalta el. Ez a nyugalom, mely a képszerkesztési elveket is módosította — egyszerű, nagyvonalúan látott, derűs és világos színekbe öltözött figurák jelennek meg a térben — korántsem pátosz nélküli. Az alakok olykor bálványokká magasztosulnak. Műfajilag a képek figurális kompoziciók, előadásuk azonban oly fölényesen nyugodt és férfias, oly természetes szót, mely jelentése szerint a szerkesztéssel összefügg, nehéz reájuk alkalmazni.

Ez a művészet boldogan, felszabadultan ragyog, semmi köze sincs a külföldi eredményekhez és mégis ízigvérig korszerű. Erkölcsi tisztasága és emelkedett szelleme a nagybányaiak felfogását idézi emlékezetbe. A budapesti közönséget gyakran szidják, hogy csak a ravasz blöfföket vagy érzelmes kontármunkákat honorálja. Ezúttal rácáfolt rossz hírére : a képek egy-kettő kivételével mind vásárlóra találtak.

Szőnyi István

Napkelet

1935. márc. 1.

NÉGY OKIRAT.

Mellékletek az Irodalomtört. Közlemények II. évf. IV. füzetéhez.

...s vonalvezet..., Nagy György a gazemberlelkiismeret ébredésének jó rajzával, Z. Molnár László, a szakmabeli megkérgesedés mintapéldánya, Boray a kitűnő beszédű és még kitűnőbb hallgatású ügyvéd, Baróti, a törvényszéki elmeorvos nagyképű mindentudásának szomorúan mulatságos jelenetében, Apáthy az emberséges ösztönein még zsarnokká nem keményedett fiatal rendőrtisztviselő heveskedésével: az előadásnak csupa számottevő értéke. Keresztessy Mária művészi igazsága is figyelmet érdemel rövid epizódjelenetében. Nemkülönben őszinte méltánylást és megbecsülést Hermán Richárd rendezői tudása, mind a pillanatok hatáselemeit, mind azoknak az egészben megkívánt összhangját fínom érzékkel mérlegelő művészete.

Rédey Tivadar.

Árverési Közlöny.
1936. 2. sz.

Szőnyi István

856. SZŐNYI ISTVÁN, Udvarban. Olajf. 40×50. (Jelzett.) . . . . . .
857. —, Vízpartján. Olajf. 38×56. (Jelzett.) . . .
858. —, Fürdő után. Olajf. 170×115. (Jelzett.) . . .
859. —, Zebegényi utcarészlet. Olajf. 50×70. (Jelzett.)
860. —, Fürdés után. Olajf. 40×50. (Jelzett.) . . .
861. —, Favágók. Olajf. 45×55. (Jelzett.) . . . .
862. —, Fekvő női akt. Olajf. 80×110. (Jelzett.) . .
863. —, Dunaparti részlet. Tempera. 45×58. (Jelzett.)

Kikiáltási ár pengőben

864. —, Falurészlet. Tempera. 70×60. (Jelzett.) . .
865. —, Falusi udvar. Tempera. 36×47. (Jelzett.) . .
866. —, Falusi táj. Vízf. 50×60. (Jelzett.) . . .

hatnám át e láncot utódomnak, amilyen jó szándékkal és odaadással eltelve azt ma átvettem." Nagyvonalú, lelkes, céltudatos, erélyes, de mindig szeretettel és melegséggel telt vezetése, fáradhatatlan tevékenysége, mindig tapintatos és körültekintő bölcsesége, meleg szíve, közvetlen egyenes, szeretetreméltó egyénisége nagy mértékben növelte műegyetemünk tekintélyét és súlyát, egyúttal öregbítette azt a tiszteletet és szeretetet, amellyel mi — tanártársai — már előbb is körülvettük.

Hangsúlyozva mondom, hogy Őméltósága azzal a megelégedettséggel adhatta át a láncot, amilyent óhajtott. Rektori működésére a legnagyobb megnyugvással és büszkeséggel gondolhat vissza. Ezért a tökéletes rektori működésért fejezem ki egész műegyetemünk — a tanárok és az ifjúság — szívből fakadó őszinte köszönetét.

Második szavam a kérelem szava. Bizalommal fordulok a vallás és közoktatásügyi miniszter úrhoz s kérem, hogy a jövőben is tartsa meg jóindulatú pártfogásában a műegyetemet s tegye lehetővé továbbfejlődését.

Szőnyi István

Az Est
1936
május 6.

Szőnyi István aranyérmet kapott Bécsben

— *Az Est tudósítójától* —

A Bécsi Képzőművészek Egyesülete Hans Ranzoni elnöklésével *Szőnyi* István festőművészt a bécsi Künstlerhaus jubiláris kiállítása alkalmából az *arany jubileumi éremmel* tüntette ki. Szőnyinek a bécsi jubiláris kiállításon *Kapáló asszonyok* című nagy kompozíciója szerepelt, amely az osztrák fővárosban épúgy teljes elismerésre talált, mint ahogy ez a kép valóban a modern piktúra egyik kiemelkedő reprezentáns alkotása. Amikor a képet *Szőnyi* a Nemzeti Szalónban kiállította, a művet egyik ismert modern képgyüjtőnk vásárolta meg s ez a kép szerezte meg a kiváló magyar művésznek a nagy bécsi kitüntetést is.

Szőnyi István

80. Szőnyi István: Zebegényi este. 1928.
(Budapest, Szépművészeti Múzeum)

Két kiállítás

1.

Szőnyi István képei

A *Szépművészeti Kiállítások* helyiségében ma, vasárnap kerülnek bemutatásra *Szőnyi* István új képei. Ez a kiállítás nemcsak a kiváló művész pályájának eddig legnevezetesebb állomását jelzi, hanem a mai magyar festészet életében is jelentős, kiemelkedő esemény. Szőnyi István kivételes tehetségét a maga teljes érettségében, kifinomult nemességében, szinte klasszikus nagyvonalúságában és szárnyaló fölszabadultságában szólaltatják meg tiszta festőiségben fogant legújabb művei. Férfias lírájú, letompított színek csodálatosan gazdag árnyalásával pompázó vásznai meggyőző erővel hirdetik egy nagy és igaz művész diadalmas beérkezését. A *nagy stílus* ritka lendülete dalol ezeknek a figurálisoknak és zebegényi tájképeknek meleg színeiben és lágy formáiban, amelyek szinte szemérmesen leplezik a mögöttük duzzadó, minden vívódó bizonytalanságon túljutott, robusztus kifejező erőt. Szépség, tisztaság, a lélek előkelősége árad az egész kollekcióból, amelynek színvonala szokatlanul magas és szokatlanul egyenletes. A termő, gazdag nyár, a meghiggadt férfikor legértékesebb eredményeit hirdetik itt olyan megkapó remekművek, mint amilyen a *Mosdatás*, a *Kertben*, a *Fürdőzők*, az *Ebédelők*, a *Völgyben*, a *Cséplés* vagy a *Tájkép*. Öröm és gyönyörűség elandalodni rajtuk s jóleső alkalom rajtuk keresztül egy egészen magasrendű, nagy magyar festő szerencsés csúcsraérkezését köszönteni.

2.

Mai kisplasztika és szoborportré

Ugyancsak élményerejű meglepetéssel szolgál a *Tamás-Galéria* ma megnyíló kisplasztikai és szoborportré-kiállítása, amely mintegy keresztmetszetét adja mai szobrászatunk kialakulásának az utolsó emberöltő folyamán. Tegnapiak és maiak, kezdeményezők és beteljesítők mind itt vannak, a legfiatalabb generáció képviselőiig, egy-két jellemző, gondosan kiválasztott művükkel, hogy szemléltetően s áttekinthetően mutassák fel a modern fejlődés vonalát. *Ligeti* Miklós, *Telcs* Ede, *Kallós* Ede, *Szentgyörgyi* István, *Vedres* Márk, *Pásztor* János, *Lányi* Dezső jellemző munkái mellett *Beck* Ö. Fülöp, *Cser* Károly, *Pátzay* Pál, *Csorba* Géza, *Medgyessy* Ferenc, *Ferenczy* Béni, *Gádor* István, *Mészáros* László, *Vilt* Tibor, *Bokros* Dezső, *Varga* Oszkár java portréit és intim figuráit találjuk az izlésesen elrendezett kollekcióban, amelyet *Petri* Lajos, *Sidló* Ferenc, *Lux* Elek, *Körmendi-Frimm*, *Hüvös* László, *Telcs* Gina, *Varga* Julia, *Goldmann* György, *Beck* András, *Boda* Gábor, *Gerő* Gyula, *Halmágyi* István, *Schaár* Erzsébet és *Schönbauer* Henrik szobrai tesznek teljessé. Hasznos és tanulságos feladat betöltésére vállalkozott a *Galéria* ennek a művészi együttesnek összehozásával s ezen a téren szinte úttörő munkát végzett, mingyárt első alkalomra, teljes sikerrel. —i.

Schuschnigg osztrák kancellár februárban utazik Párizsba

Ujabb német propagandahullámtól tart Franciaország

Párizs, január 19.

(A Pesti Napló külön tudósítójától.)

Itteni politikai körökben megjegyzik, hogy Németországnak a saarvidéki népszavazás során aratott győzelme újabb német propagandahullámhoz vezetett, amely főleg Ausztriában és más közép-európai államokban érezhető. A francia sajtó igyekszik elkerülni a vitát a német lapokkal és e jelenségek fölött elsiklik. Ennek ellenére Párizsban nagy figyelemmel kísérik az új állítólagos német mozgolódást, amely politikai kihatással járhat a római megállapodásra. Schuschnigg osztrák kancellárt februárban várják Párizsba és a látogatás részletes programját Laval külügyminiszter és báró Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter pénteki megbeszélésük során megállapították.

A Newyork Herald párizsi kiadása kijelenti, hogy Schuschnigg kancellár párizsi látogatása alkalmával sor kerül az osztrák integritás garanciájának megállapítására. *(T.)*

Bécs, január 19.

A saarvidéki népszavazás után Ausztriában megállapíthatóan *fokozódott a nemzeti szocialisták agitációja*. Röpiratokat terjesztenek titokban. E röpiratok egyik sorozata a jugoszláv lapoknak Ausztria elleni támadásait közölte. Horogkereszttel díszített nikkelérmek is láthatók. Az agitáció most is, mint a népszavazás előtt, a legerősebb Felső-Ausztriában. Az uccákon sok szétszórt papírhorogkereszt látható, a titokban terjesztett röpiratokban pedig azt követelik, hogy miként a Saar-vidéken, Ausztriában is népszavazást rendezzenek.

Azokat a hirdeteléseket, hogy Felső-Ausztriában a Heimatschutz szövetségeiből tagjaik kilépnek, a felsőausztriai Heimatschutz határozottan cáfolja. Mértékadó személyek véleménye szerint szélsőséges nemzeti óhajtásoknak a saarvidéki népszavazás után előrelátható fellángolásáról van szó, amely a jelenlegi európai elgondolásokat nem fogja zavarni.

A vásár második hetében is nagy árutömegek várják Önt mélyen leszállított árakon!

Bársonyflanell ruha- és pongyolamintákban ... mtr —.78
Krepdesin imprimék Transparentek, kockás flamisolok és egyéb kiváló műselyem ruhaanyagok ... 1.98
Matlassépongyola különböző színekben ... 8.80, 5.80
3 mtr elsőrangú férfiszövet teljes hozzávalóval együtt ... 36.—
Divatos női filckalapok elegáns szép kivitelben ... 2.90, 1.90, 1.28
Kötött női ruha csinos fazónokban, jó színek ... 6.90
Női flanell pizsamaköntöny vagy flanell hálóing vásári ára ... 2.98
Meleg flanelltakarók kockásak, finom pasztelszínűek ... 3.90

Férfi freskóing 2 gallérral, jó kivitelben ... 2.88
Teveszőrszerű házicipő bőr- és filctalppal, 43–46-ig 2.58, 42-es számig ... 2.20
Férfi téli maccoing vagy macco alsónadrág ... 2.80
Ismert jó férfiöltönyeink visszamaradt egyes méretek ... 39.–, 27.—
Gyermek flanellpizsama szép kivitelben, 1-es 2 évesnek (+ —.15) ... 1.75
Matt női műselyemnadrág egész nehéz kivitelű, kis hibával ... 1.38
Divatos női pullover jelenleg még nagy választékban ... 2.50
Gyermek bőr bélelt kesztyű míg a készlet tart, bármely nagyság ... 3.28

Női jégzokni visszahajtóval ... —.28
1 vég 3 m gumizsinór jó mosóműselyem minőség ... —.22
1 levél gyöngyházgomb különböző nagyságban, 12 db ... —.16

Szaru fésűkészlet 1 bonto-, 1 por-, 1 zsebfésű ... —.88
10 db illatos kézmosó szappan kellemes illatu, jól habzó ... —.88
Férfi bőrlevéltárca ... —.88

Alpakka evőkanál v. villa ... —.88
Alpakka evőkés ... 1.80
Alpakka kávéskanál ... —.44

1 kg M. D. Cs. malátakávé megszokott jó minőségünk ... —.44
1 kg Trapista sajt jó félsovány minőség ... —.88
1/2 kg teavirsli kiváló jó gyártmány —.78

A népszerű Kis-Ár osztályon
1 kézibalta aprófavágáshoz ... —.33
M. D. Cs. izzólámpák 10, 15, 25, 40 wattosak ... —.66
+ ado, 10, 15, 25-ösnél 35 f, 40 wattosnál 40 f

A régi épület földszintjén
női és férfi tehernemű, kesztyű, harisnya, kötöttáru
csodás olcsósága lep meg Önt.
A szuterénben szőnyeghegyek, függönyök, paplanok, terítők, maradékok

A régi épület félemeletén
sokezer közszükségleti cikk, kerékpáralkatrészek, villamossági cikkek, szerszámok, piperék, stb. stb.
22, 44, 66, 88 fillérért a Kis-Ár osztályon
Az első emeleten Férfiöltönyök, kabátok, bundák

Az új épület földszintjén
illatszerek, bőröndök, díszműáruk, órák, hamis ékszerek, rövidáruk, szabókellékek
utólérhetetlen vásári árakon.
A soda fountainnál: 1 csésze fekete, 1 pár virsli 10 fillér

Az új épület első emeletén
finom szövetek, selymek, mosóruhaanyagok, vásznak, ágy- és asztalneműek, cipők papucsok tömegei
mesebeli vásári árakon!

Az új épület második emeletén
női bundák, kabátok, ruhák, blúzok, aljak, pongyolák, gyermekkabátok, ruhák, pizsamák, kötények, játékszerek kerülnek eladásra
mélyen az értékük alatt
Női kalapok, sapkák, sálak

Az új épület harmadik emeletén
üvegek, porcellánok, faáruk, edények, háztartási cikkek, élelmiszerek, cukorkák, gyümölcsök várják naponta a jó haziasszonyok tízezreit, hogy most **vásári árakon kerüljenek az éléskamrába.**
Csokoládé-deszertek helyben készülnek

Postai megrendeléseknél a vásár alatt a portóköltséget felszámítjuk.

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi út 70, 72, 74, 76

Mendelssohntól a Markó uccáig

Óvadéksikkasztás miatt letartóztatták a Bizánc-kávéház tulajdonosának Phil Sharp hegedűművésznek feleségét

(Saját tudósítónktól.) Muzsikával és szerelemmel kezdődött, óvadéksikkasztással és letartóztatással végződött ez a tipikusan mai regény, amelynek hősnőjét, egy szép fiatalasszonyt akkor kísértek a rendőrség hírhedt 200-as cellájából az ügyészség Markó uccai fogházába, amikor üzletét, a Bizánc-kávéházat *Új Bizánc* névre keresztelte át az új tulajdonos. A mozgalmas történet egyik érdekes állomásához érkezett el szombaton, amikor a főkapitányság bűnügyi osztályán dr. *Hennel* Ernő rendőrfogalmazó *letartóztatta* Phil *Sharp amerikai hegedűművész 26 éves feleségét, Tankó Zsanettet.*

A kis Fülöp

Hogy került a hegedűművész és a felesége a Bizánc kávéházig, hogy került az asszony a rendőrség cellájába, majd soronkívül szombat délután a Markó-uccai fogházba: ez a regény. Phil *Sharp* — akkor még Scharf Fülöpke — 1904-ben született, Przemysl mellett, egy kis lengyel faluban. Szülei jómódú vállalkozók voltak, akik hamar felfedezték gyermekükben a muzsikus talentumot. A kisfiú már négyéves korában kitűnően hegedült, a varsói zenetanárok és a szentpétervári professzorok is elragadtatva nyilatkoztak a csodagyermek tudásáról. Azt tanácsolták édesapjának, hogy képeztesse ki fiát és vigye ki Amerikába.

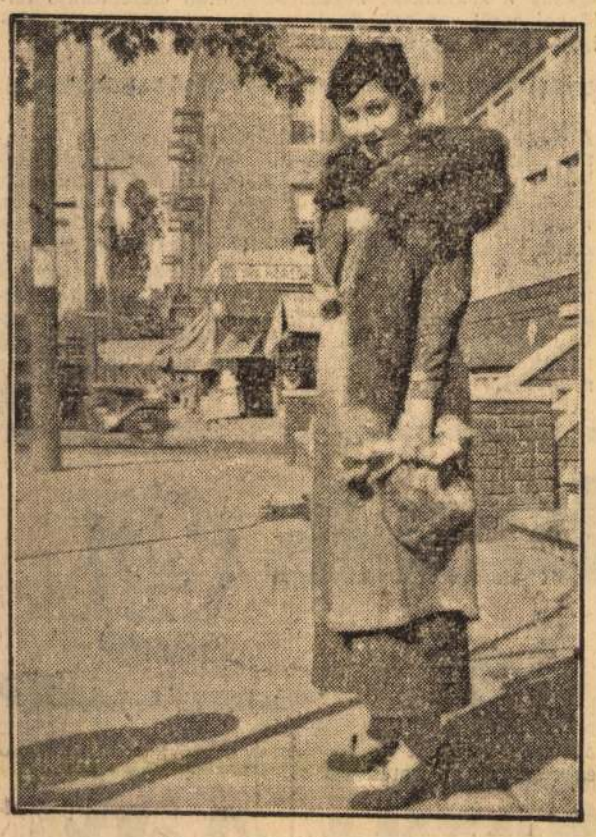

A letartóztatott Sharpné

Három évig tanult a kis Fülöp a legkitűnőbb lengyel és orosz mesterektől. Hétéves volt, amikor szülei Amerikába vitték. Ott nagy feltűnést keltett a csodagyerek s egymásután adta a hangversenyeket. Édesapja sem maradt tétlen, vállalkozásokba fogott, vendéglőt, szállodákat bérelt és vagyonát, amelyet magával vitt megsokszorozta. Amikor a fiatal Scharf felnőtt, *a Metropolitan Operába került mint elsőhegedűs*, később a philadelphiai filharmonikus zenekar karmestere lett. 1923-ban a szülei pénzzé tették amerikai vállalkozásukat és Bécsbe költöztek. Akkor már Phil *Sharp* volt a neve s a fiatal hegedűművész a bécsi tartózkodást felhasználta arra, hogy európai koncerteket rendezzen. 1923-ban fellépett a budapesti Filharmonikus Társaság egyik hangversenyén, ahol egy Mendelssohn-koncertet játszott. 1927-ben megint hallotta Sharpot a budapesti közönség, de sűrűn adott koncertet Bécsben is, ahol egy alkalommal *Németh* Máriával, máskor *Saljapinnal* együtt lépett fel.

Egy szép rajongó az első sorban

Egyik bécsi hangversenyén kezdődött *szerelmi regénye*. A koncertterem első sorában szép, fiatal hölgy ült és gyönyörködve hallgatta a művész játékát. Sharpnak feltűnt az elragadtatott néző, megkérte impresszárióját, hogy tegye lehetővé az ismeretséget. Az impresszárió rövid nyomozás után megállapította, hogy az elegáns fiatal hölgy a Steyer autóképviselet bécsi vezérigazgatójának titkárnője. *Tankó* Zsanett Édesapja, Tankó Hugó magyar származású bécsi vállalkozó. A fiatal hölgyet rendkívül szerették a Steyer-műveknél, tökéletesen beszélt, levelezett magyarul, németül, angolul és franciául és mind a négy nyelven kitűnő gyorsírónő is volt.

A bemutatás megtörtént. Sharp beleszeretett Tankó Zsanettba, a fiatal leány is megszerette a muzsikust és amikor Sharp megkérte Tankó Hugótól leánya kezét, az esküvőnek semmi akadálya nem volt. Vőlegény, menyasszony jó anyagi helyzetben élt, úgyhogy néhány hetes ismeretség után megállapodtak abban, hogy *Budapestre utaznak*, hogy itt megtörténjék az esküvő.

1929-ben az esküvő után a fiatal pár *Amerikába utazott*. Brooklynban van *Sharp* villája, itt éltek 1931-ig. Közben kisleányuk született, *Virginia*.

Amerikából a fiatal pár visszajött Európába. Egy ideig Bécsben laktak, ahol sokszor együtt voltak Scharfékkal, Tankóékkal, akik ekkor már nyugalomba vonultak és vagyonuk kamataiból éltek. Később elhatározták, hogy *Budapestre költöznek*, annál is inkább, mert Tankó Hugó Budapesten szeretett volna vállalkozásba fogni.

Kávéház — ital nélkül

Hosszas keresgélés után a *Bizánc kávéházhoz jutottak el*, amelynek akkor az *Arányi*-fivérek voltak a tulajdonosai. Tankó *megvásárolta a kávéházat*, az összeg egy részét Phil Sharp fektette a vállalkozásba. Após és vő a kávéház vezetésében nem tudott megegyezni és amikor a hegedűművész *néhányezer dollárt örökölt*, megegyeztek abban, hogy *Tankó kilép a kávéházból*, az általa befektetett összeget a hegedűművész megfizeti és most már *ő fogja vezetni az üzemet feleségével együtt.*

»Bizánc kávéház-étterem korlátolt felelősségű társaság« néven vezette a Sharp-házaspár a kávéházat. Hatalmas tábla került ki a Teréz körúti frontra, amely hirdette: »*Phil Sharp, az ismert amerikai hegedűművész zenekarával együtt itt hangversenyez*«. Amikor a házaspár dolgozni kezdett, már a budapesti kávéházak annak a gazdasági válságnak a mélypontján voltak, amely a kávéházak városának egész sor kávéházát tüntette el. Nem voltak szakemberek, nem tudták, hogyan kell tökéletesen üzemben tartani egy ilyen helyiséget, hiába szerződtettek két zenekart, kitűnő énekeseket, hiába volt jó konyhájuk, a kávéház nem ment olyan jól, ahogy szerették volna.

Már az elején is bajok jelentkeztek. *Nem sikerült italmérési engedélyt kapniuk.* A házaspár ugyanis *nem magyar állampolgár* és Magyarországon csak magyar állampolgár kaphat italmérési engedélyt. Hogy ez ne tegye tönkre az üzemet, előbb a korlátolt felelősségű társaságból *kilépett Sharp, azután a felesége*, helyükre a család két barátja került. Ezek már *magyarok voltak* és bár a kávéházat továbbra is a Sharp-házaspár vezette, strómanként ez a két férfi szerepelt a hivatalos írásokon.

Az italmérési engedély megszerzése nem sokat lendített a kávéházon. *Néhány év alatt körülbelül százezer pengő úszott el a Bizáncban.* Tavaly már ott tartottak Sharpék, hogy *ékszereiket el kellett zálogosítaniok és zálogházba került a hegedűművész mesterhegedűje is.* Sharp Bécsben élő szülei kisebb kölcsönöket is folyósítottak, végeredményben összesen *ötezer sillinget*, de az összeg sem segített. Tavaly augusztusban Sharp elhatározta, hogy *az üzemet modernizálja* és a berendezést átalakítja. Ehez természetesen pénz kellett.

Az óvadék és a „könyvjó"

A ruhatárat albérletbe adta, 2500 pengőt kapott érte, még meglévő ékszereit és egyéb vagyontárgyait zálogba tette és így sikerült olyan összeget szereznie, amely elegendő volt az építkezéshez. Szeptemberben azonban hiába várták a szezónkezdetkor szokásos fellendülést. Ekkor már ott tartottak, hogy néha a napi rezsire sem volt elég pénzük. Ekkor határozták el, hogy mint mások, *ők is óvadékos alkalmazottakat vesznek fel.* Ügynökök útján találtak két főpincért, akik néhányezer pengő óvadékot tettek le. A főpincérek azonban nem találták meg számításaikat, mert azt hitték, hogy legalább 12—15 pengőt keresnek naponta, ezzel szemben pontosan *a felét* kapták részben a vendégektől borravaló címén, részben, amikor panaszra mentek, Sharp engedményezett 5—5 fillért minden csésze kávé után.

Az éjszakai főpincér épúgy elégedetlenkedett, mint a nappali, mert éjszakánként a régi időkben, amikor a Bizánc kávéház még jól ment, mindennapos volt a napi 20 pengős főpincéri bevétel, de szombat éjszakánként magától értetődő volt 60—80 pengős kereset is. Az elégedetlenkedésnek véget vetett az, hogy *a főpincérek felmordtak és visszakövetelték óvadékaikat.* Ekkor már nemcsak az óvadékokkal tartoztak Sharpék, hanem külön 500 pengővel, úgynevezett »*könyvjó*« címén.

Mi a könyvjó? Így nevezik a budapesti kávéházakban azt a rendszert, amely az utóbbi években alakult ki. A főpincér a napi bevétel várható keretét naponta köteles előlegezni a tulajdonosnak. Ebből történnek a minden reggeli bevásárlások. Ha azután a bevétel kisebb lesz, mint amennyit ő előlegezett, *a különbözetet bevezetik egy könyvbe.* Ezt az összeget nevezik »könyvjó«-nak és ezt bizonyos idő múltán a tulajdonos, ha közben a bevétel nem emelkedik az átlag fölé, *köteles kiegyenlíteni. Sharpék nem tudták megfizetni a »könyvjót«, mire ügynökök útján újabb főpincérek után néztek.* Sikerült is találniok két főpincért, *Nemes* Ernőt és *Winternitz* Dezsőt. Ők váltották le a két óvadékos és »könyvjós«-főpincért, úgyhogy *az új főpincérek óvadékaiból kifizették a régieket.*

Sharp elutazik

Hiába jöttek új főpincérek. Novemberben az egyik hitelező ügyvédjét ültette be a kávéházba, mint *zárgondnokot.* Ettől az időtől kezdve a bevétel a napi rezsin és a személyzeti fizetéseken kívül a zárgondnokhoz került. Ugyanekkor *Sharp* egyik bizalmi emberével, aki különben a korlátolt felelősségű társaság stróman-beltagja volt, *státust csináltatott.* Amikor így kiderült, hogy nincs remény arra, hogy befektetett pénzét viszontlássa és amikor az anyagi gondok a Sharp-házaspár magánéletét is feldúlták, *egyik napról a másikra elutazott Budapestről.* Elutazott pedig azzal, hogy *soha többé nem jön vissza a magyar fővárosba.*

Ettől az időtől kezdve a Bizánc-kávéház nemcsak hogy hitelt nem kapott, hanem *az élelmiszereket mindennap készpénzben kellett fizetni.* A főpincérek ekkor megijedtek: féltek, hogy óvadékuk *elvész.* Sharpnén követelték a pénzt, ő azonban nem tudott fizetni.

Azzal fenyegetőztek, hogy a rendőrségen feljelentést tesznek, mire az asszony kétségbeesetten

Phil Sharp

írt férjének, aki akkor még Bécsben tartózkodott. A hegedűművész kilencoldalas levélben írta meg az asszonynak, hogy *egy fillért sem küld*, nincs módjában szüleitől pénzt kérni, még akkor sem, ha az óvadékos főpincérek rendőrséggel fenyegetőznek.

— Akár egy évig, akár két évig, akár tíz évig ülök veled szívesen a börtönben, — írta a hegedűművész feleségének. — De többé egy pillanatig sem vehetek részt ezekben a dolgokban...

Árverés

Az asszony nem tehetett mást: érdeklődni kezdett, hátha akad bérlő a kávéházra. Az Angol kávéház főpincére, *Lovász* Lajos jelentkezett. Tárgyalni kezdett a hitelezőkkel és *20 százalékos kvótát ajánlott fel nekik.* A hitelezők ezt *nem fogadták el*, hanem Lovászt megkérték arra, hogy mint szakértő, *zárgondnokként üljön be a kávéházba és vezesse most már ő az üzemet.* Ezt Lovász megtette, de közben házbértartozás miatt a háztulajdonos *Backhus rt.* január 9-ikére *árverést tűzött ki.* Az árverést nem lehetett elhalasztani és az árverésen *Rosenfeld* Márton kávéházberendező *megvette a berendezést* és eladta Lovásznak, aki közben megegyezett a háztulajdonossal, hogy ő bérli a kávéházat.

A két főpincér ekkor még mindig nem kapott meg egy fillért sem. Lovász megígérte Sharpnénak, hogyha a kávéház menete megengedi, *juttat neki kétezer pengőt*, amit ő majd tovább ad az óvadékosoknak, de az ígéretet nem tudta betartani. Winternitz és Nemes erre *bűnvádi feljelentést tett Sharp Fülöp és felesége ellen a főkapitányságon.*

Letartóztatják Sharpnét

A férfit már nem találták a detektívek, *az asszonyt azonban előállították szombaton Dessewffy ucca 30. számú házban lévő lakásáról.* Nem is sejtette, hogy az előállításnak milyen következménye lesz és amikor a rendőrtiszt kihirdette előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést, meg kellett fogni, hogy össze ne essen.

Az ügy az asszony letartóztatásával és fogházba szállításával nem ért véget, eljárás indult azért is, hogy *a főpincéreknek átadott kaució-leveleket miért a Sharpházaspár úta alá akkor, amikor már hivatalosan nem ők voltak a korlátolt felelősségű társaság beltagjai, hanem két megbízottjuk.*

Az *Új Bizánc* természetesen tovább működik. Az új tulajdonos, a hitelezők és azok a vendégek, akik szeretik ezt a helyiséget, remélik, hogy a sokat hányatott kávéház most már révbe jut.

SZINKRON mindig pontos villamos óra Oragyár, Tömő u.

Szőnyi István

Fürdő aktok

Repr.

Árverési Közlöny

1938. 8. rk. n.

JEGYZETEK

	Kikiáltási ár pengőben
2685. VÁZA FEDŐVEL. Öntött vas, bronzbevonattal	25.—
2686. DÍSZDOBOZ. Ezüstözött fém, vésett díszítéssel, berakott karneol-kövekkel. XIX. száz. első fele	20.—
2687. BURNÓTSZELENCE. Zománcozott vörösréz, festett képecskékkel. XVIII. század. (Rongált.)	15.—
2688. TÁL. Ezüstözött fém	18.—
2689. SÉTABOT. Ébenfa, elefántcsontból faragott fiúfej fogóval. XIX. század	20.—
2690. SÉTABOT. Fa, elefántcsontfogóval	8.—
2691. FALI INGAÓRA. Feketére fényezett ökörszemes keretben, ütő- és zenélő szerkezettel . .	58.—
2692. PIPEREKÉSZLET. Bőrtokban	20.—

Szőnyi István

neve említve

"Pátzay Pál 75 éves"

Magyar Nemzet 1971 szeptember 17

5.old.

Szőnyi István

Berda Ernő mestere volt-emlitve

Magyar Nemzet 1971 augusztus 14
4.old.

Szőnyi István

neve emlitve

Magyar Ubmszt 1971 szeptember 7
4. old.

Szőnyi István

nővendéke a Képzőművészeti Főiskolán Czinke Ferenc.

Barbély László: Városi gyűjtemény.
Miskolci képtár, Miskolc, 1971

18P

Szőnyi István

Országh Lili 1950-ben a tanítványaként végzett.

Szabadi Judit: Országh Lili festészete; Képzőművészeti Almanach 1, Corvina 1969, 123. l.

1-25.

t alábbi müvek kölcsönzési határ-
könyveket a Könyvtárba haladéktа-
enkező isetben a könyv értékének
.

Szőnyi István

1923 - 1970 (?!) :ig alkotott

Zebegényben

(- Szőnyi István 1960 aug. 30-án halt meg - a szerk.:)

Pestmegyei Hírlap 1971 július 18

4. old.

Szőnyi István

Művei szerepeltek a Közlekedési Muzeum "Festmények és grafikák a közlekedésről" c.kiállitásán

Magyar Nemzet 1971 november 1o

4.old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-063, 337-748, 340-726

Bónyi István

ZALAI HÍRLAP

14/1 MAI 12

1021

— A nyári képzőművészeti szabadiskolát Zebegényben, Szőnyi Istvánnak, a világhírű festőművésznek emlékmúzeummá berendezett házában júliusban nyitják meg. A most negyedik alkalommal megrendezendő tanfolyam népszerűségét tükrözi, hogy az első évi 67-es létszám tavaly már 219-re nőtt.

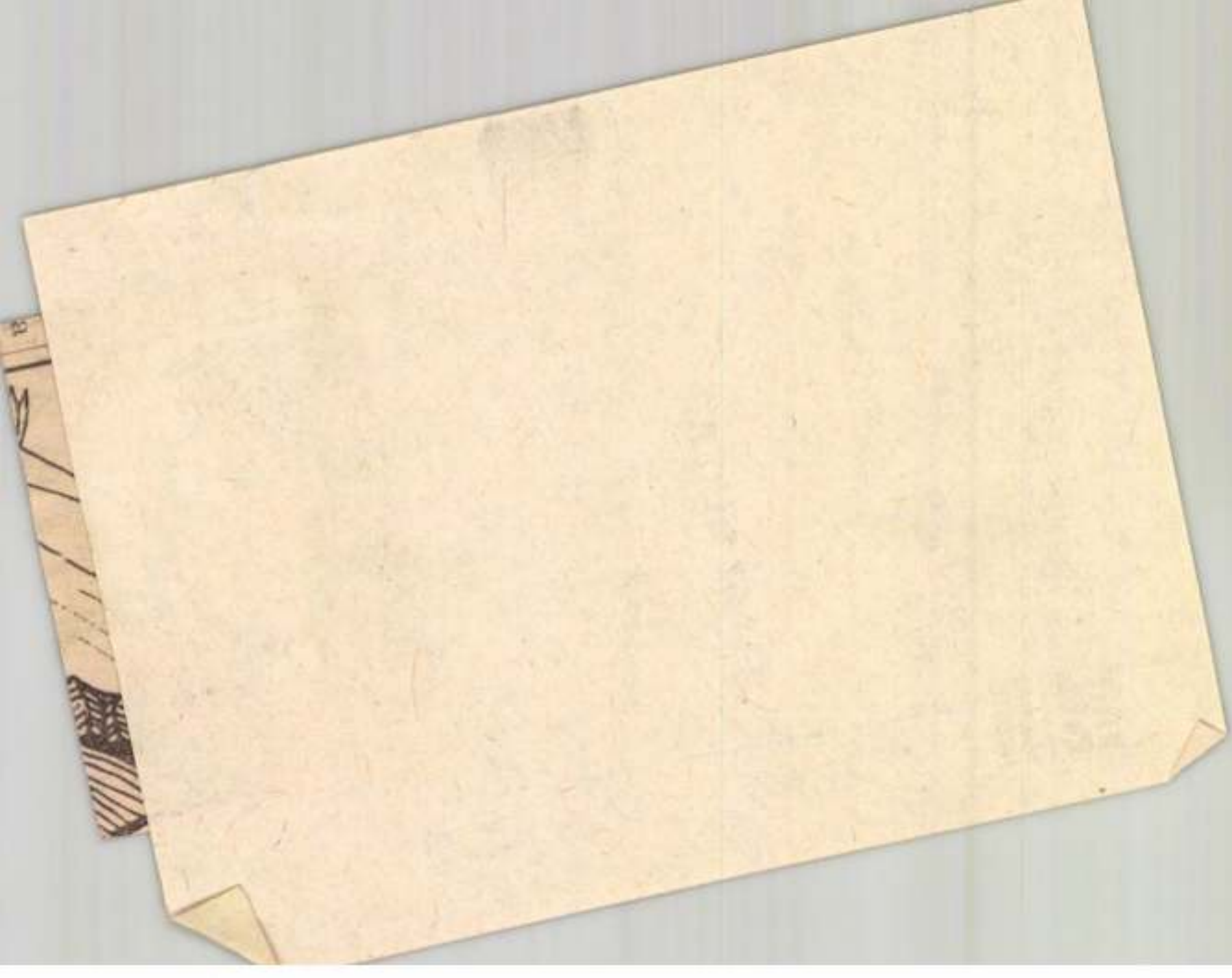

Szőnyi István

Indulásakor sokat merített az aktivisták grafikájából.

Pernecky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 22. l.

Szőnyi István

Rézkarcai a magyar grafika példás darabjai, ugyanígy gonache-ai.

Németh Lajos: Mai magyar grafika, kiállítás a MNG-ban; Képzőművészeti Almanach I, Corvina 1969, 24. l.

Szőnyi István

tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán
Szántó Piroska.

Gándó Tibor: Graphica Hungarica I.
mai magyar iparművészet, Budapest, é.n.

Szőnyi Istvánt, kossuthdíjas festő- és grafikusművészt (1894-1960).

A vásárhelyi Tornyai János Múzeum emeleti termében május 6-án megnyílt Megyer László festő- és grafikusművész kiállítása. A művész 1956-ban fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán. Tanárai közül Szőnyi Istvánt vallja a legnagyobb hatással, a táj a környezet érzékeny festői módszerekkel történő megörökítésében.

Nagy Imre: Megyer László képeiről.
Csongrád Megyei Hírlap, 1984. máj. 6.

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész 2) Folytatás

a Nemzeti Galériában látható a magyar rajzművészeti anyag. Izgalmas nyomon követni azt a tényt, hogy a huszas években az utókubizmus jegyében milyen pompás lapok születtek Farkas István, Szőnyi István és Hincz Gyula szóltából.

Új magyar rajzművészet.

Napló (Veszprém), 1984. ápr. 30.

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész (1894-1960)

Festődinasztiából származik V. Barta Éva, Édesapja, Barta Ernő – első mestere egyben – már 1900-ban részt vett a müncheni „Secession" kiállításán, a 30-as években fontos missiót teljesített, megismertetve Svédország, Norvégia, Dánia, Hollandia műértő közönségével az új magyar festészetet, többek között Derkovits Gyula, Barcsay Jenő, Szőnyi István műveit.

Losonci Miklós: V. Barta Éva képei. Nagykanizsa, Egri József Terem.

Új Tükör, 1984. márc. 11. 4. old.

Szántyi István, Kossuth-díjas festő és grafikusművész

Frank József a Képzőművészeti Főiskolát
Szántyi István tanítványaként végezte,
1952-ben.

Bruckner Éva: Egy festő két arca.
Zalai Hírlap, 1984. ápr. 15.

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

Molnár C. Pál, a battonyai születésű festő 1981-ben húnyt el. Ilyen nevek fémjelzik a kortársak sorát, mint Szőnyi István, aba Novák Vilmos.
Molnár C. Pál egy nagyra hivatott és nagy értékeket felmutatott képzőművész-generációhoz tartozott.

Paál Mária: Molnár C. Pál képei a Kisgalériában.
Csongrád Megyei Hírlap, 1984. jan. 24.

Szöllősi István fm

Meggyes L. tanársaként
említve

→ Meggyes László fm

MŰVÉSZET 1985/11,12/
/19

Szönyi István fm

→ Dési Huber J.

Művészet 1985/5/8

Szőnyi István L

tanósa

↓

→ Kurucz D. István-nak

MŰVÉSZET 1985/5/36

Szőnyi István festőművész

– neve megemlítve a „Barta Csanó interkontinen-
tális festői munkásságon c. cikkben.

Heresi Szemle

1988. dec.

Szőnyi István fm

festményei

Tüzet J. Múz-ban

→ Nagy István f

MŰVÉSZET 1985/11-12

/69

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő és grafikusművész (1894-1960).

Szr. A.: Majdnem kortárs múzeum

Tükör, 1983. dec. 25.

Szőnyi István: Este. 1934

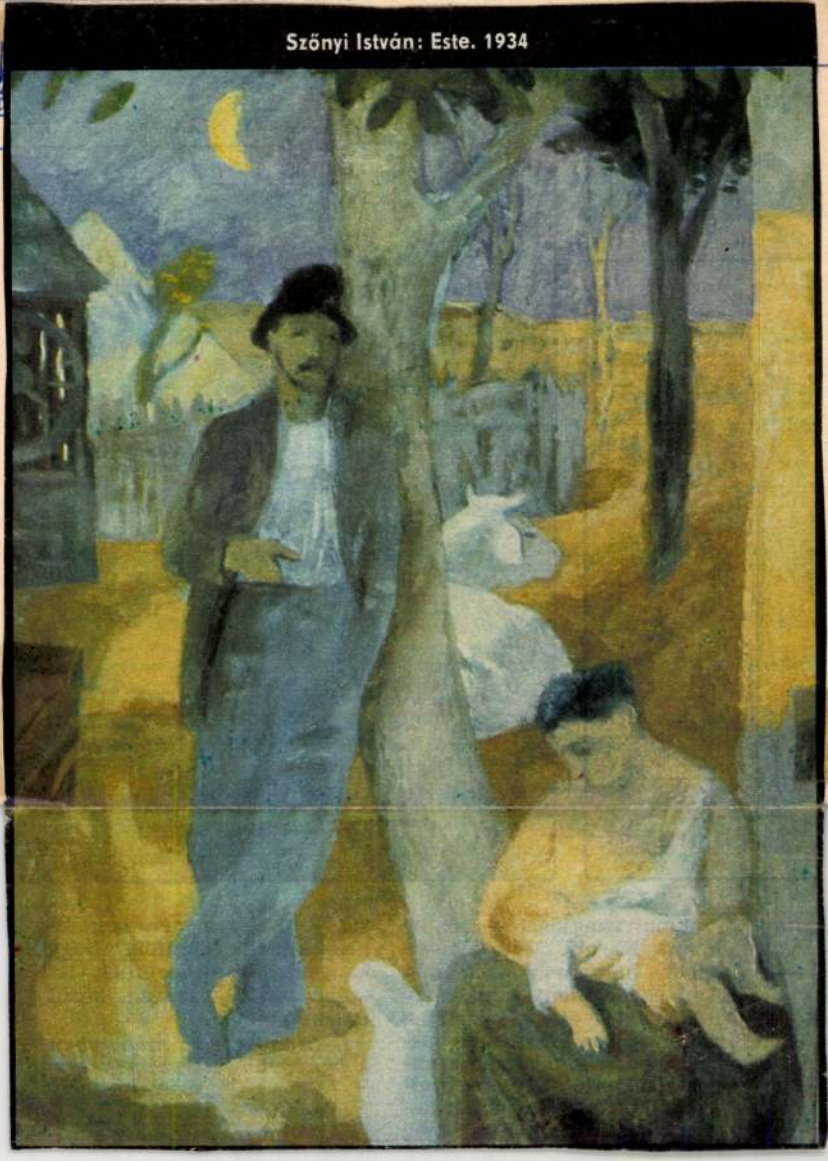

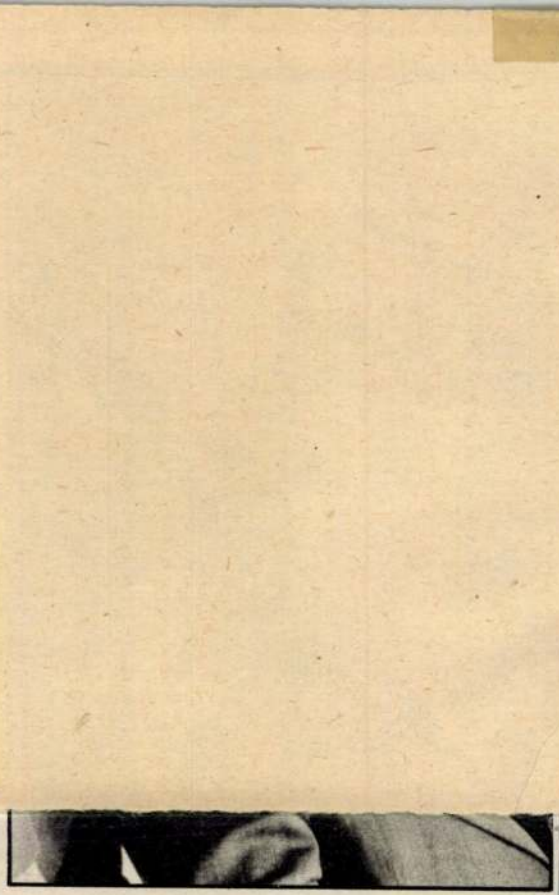

tyatar-
ól esz-
regi-

elegyes
ele:
éve vá-
ztergа-
a kis

szakmai rangjáért — az ifjabbik Károly. Már nem sziheder, hatvanegy esztendős. Ami egyet jelent azzal, hogy felfogását és képzeletét, munkafogásait és az izzó vashoz fűződő vonzalmát a dinasztiaalapító nagy öreg szelleme alakította. Apjának kemény keze alatt tanulta meg

sot... Nagyon nehéz időknek kellett jönniök, hogy kényszerből, átmenetileg iskolabútorok készítése körül dolgozzam.

— *Hány éves a műhelyben a legrégebbi szerszám?*

— Van hatvan-, vagy nyolcvanéves is.

Átvillan rajtam a gondo-

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő-grafikusművész (1894-1960).
A Budapesti Történeti Múzeum Kiscelli kastélyában
új, állandó kiállítást nyitott. E kiállítás jelzi a
mai magyar művészet irányait és teljesítményeit.
A reveláció erejével hat ránk Szőnyi, Derkovits,
Bernáth képe is.

L.M.: Századunk üzenete,
Kisalföld, 1983. okt. 29. 8. old.

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő- és grafikusművész

Első alkalommal a Pécsi Galériában nyílik meg a „Képzőművészet ma" címmel a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának árusítással egybekötött kiállítása, – melynek következő helyszíne Bpesten, a Vigadóban lesz. – A kiállításon szerepelnek Rippl-Rónai, Szőnyi István, Czóbel Béla, Márffy Ödön művek, a klasszikus alkotók közül.

Dunantúli Napló, 1983. okt. 8.

Szőnyi István, Kossuth-díjas festő és grafikusmű ész /1894-1960/.
A Ypesti Történeti Múzeum kiscelli részlegében megnyílt új állandó kiállításon a reveláció erejével hat sok Bernáth-Derkovits-Egry-Szőnyi-kép.

Losonci Miklós: Képzőművészetünk múltja és jelene a kiscelli múzeumban.
Népújság /Heves/, 1983. okt. 29. 6. old.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 JUN. 15

Szőnyi István festőm.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Kossuth-díjas

1021

Testvérek

Szőnyi István alkotása

A hermetikus műhelyben Sóvári István szerelő egy 150 literes való feltöltését végzi svájci gyártmányú töltőberendezés segítsé resszorokat javítják abban a műhelyben, ahol Dojcsák László h zett lágy fagylaltgép teljes felújításán dolgozik (jobb oldali kép)

Ipari hűtőgé

A Termolux Ipari Szolgáltató Vállalat Szabó Lajos utcai üzemében javítják az iparban, valamint a kereskedelemben használatos hűtőgépeket. A Lehel Hűtőgépgyárban gyártott hűtőberendezések márkaszervizében például a Borsodi Vegyi Kombinát és a Tiszai Vegyi Kombinát részére vegyszerhűtők, vagy a Gasztrofolnál levő gyorsfagyasztó gépek karbantartását, nagyjavítását vég-

A szervizben a munkát három csoport, a beüzemelők, a karbantartók, valamint a műhelybe behozott berendezések javításával, felújításával foglalkozó csoport végzi. Jelenleg a beüzemelő csoport az Avas III. ütemének épülő ABC-áruház Lehel márkájú hűtőberendezéseket szerel. Nemcsak a várost, de a vidéket is kiszolgálja a vállalat. Azok a vidéki vállalatok, amelyek karban-

Szőnyi István, kossuth-díjas festőgrafikus, új magyar rajzművészet.

1) Folytatás

ODALOM – MŰVÉS

Napló / Veszprém, 1984. ápr. 30.

Szőnyi István: Testvérek

Vállaljuk épületek utólagos vegyi falszigetelését

Szilikofob anhydro-eljárással magyar szabadalom alapján, garanciával.

Címünk:

Tolna megyei Szolgáltató Ipari Szövetkezet,
7100 Szekszárd, Mikes u. 23.

Telefon: 12-314.

BAKONY MŰVEK
Fémtömegcikk Gyáregysége

KERTA

felvételre keres:

felsőfokú műszaki végzettséggel,
vagy gépipari technikusi végzettséggel
és 5 év szakmai gyakorlattal
rendelkező dolgozókat,
technológusi munkakör betöltésére.

Jelentkezni lehet személyesen a kertai munkaügyi előadónál.

Bérezés megegyezés szerint.

A Péti Nitrogénművek pályázatot hirdet

okleveles közgazdász és számviteli főiskolai végzettségüek számára:

– számviteli főosztályvezetői,
– terv- és üzemgazdasági főosztályvezetői,

Szőnyi István tr

főiskolatanárnál, ~~módszere~~

Gerson Palmak is

→ Berényi Ferenc tr

MŰVÉSZET 1985/2/42

Szőnyi István, festő;

L: Vadler István

Vadas József: Alternatívák

12.

Élet és Irodalom Bp. 1985. szept 13 XXIX/37

Szőnyi István, festő

L: Szabó Iván

Grecs a Terem - Szabó Iván-mál 138 - 142.

Tiszatáj, Szeged, 1978. okt. XXX 11/10

Szőnyi István, festő

L: Moravánszky Ákos

–: A harmincas évek magyar társadalma és kultúrája
4–5

Magyar

Építőművészet Bp. 1983 83/2

Szőnyi István, festő

L. Bernáth Aurél

Vadas József Sötétkék ég alatt 13

Élet és Irodalom. Bn. 1985. márc. 29. XXIX/13

Szőnyi István

Szőnyi 60. születésnapján úgy nyilatkozott, hogy: „Életem alakulására és munkásságom kifejlődésére döntő jelentőségű esemény volt, hogy 1924-ben megnősülve, ki kerültem Lebegénybe."

Tóbrás Áron: Szőnyi műterme.
Új Tükör, 1978. augusztus 20 – 11. lap.

Szőnyi István, festő

L: Németh József

Grezsa Ferenc: Németh Józsefnél 88-92

Tiszatáj, Szeged, 1979. febr. XXXIII/2.

Sröngi István

1933-ban készült az „Eladó a bor-
ja", 1934-ben az „Udvarom" és
az „Este", 1935-ben a „Tavasz" és
az „Anyaság" 1936-ban az „Ara-
tás után", 1939-ben az „Uszályok".

Bretyánszky Ilona: Sröngi István
Vörös Hajnal, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

1941-ben hiszitette a mester a győri Szt. Imre templom freskóit. Élete utolsó iveiben olajhépcket festett, lazuros felfogással.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

1960-ban halt meg Szőnyi István. A zebegényi kistemetőben helyezték örök nyugalomra.

Irodalom: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20 - 16. lap.

Srőmyi István

Srőmyi István mestere a Képző-
művészeti Főiskolán Formery Kár-
oly volt. Mestere szemléletére egy
életre ható hatást gyakorolt rá.

Brestyánszky Ilona: Srőmyi István.
Nők lapja, 1979. január 20 – 16. lap.

Szőnyi István

1911-től tanulmányait a Képzőművészeti Főiskola esti szabadiskolájában végezte. 1913-tól a Képzőművészeti Főiskolán tanult.

Bresztyánszky Flóra: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

Középiskolai tanulmányait a Markó utcai reáliskolában végezte, ahol Földessy Gyula irodalomtörténész Ady Endre barátja volt pártfogója és első mecénása.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

1894 januárjában Ujpesten
született Szőnyi István Rendki-
vüli tehetsége már gyermek-
korában megmutat hozott.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

Stílusa a nagybányai mesterik
hez kapcsolódott. A tradíció
megőrzését, tovább építését, a tu-
mészetelvű művészet kialakítását
vállalta.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

A két világháború közötti magyar festészet iskolateremtő mestere Szőnyi István kétszeres Kossuth-díjas, kiváló művész.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20 – 16. lap.

Szőnyi István

„Eladó a borjú"
„Uszályok"
„Vethörő nő"
„Udvaron"

repro

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20 – 16. lap.

Szőnyi István

„Zebegényi temetés"
„Hegytetőn"
„Ünyasáig"

} repro

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Vök Lapja, 1979. január 20 – 16. lap.

Szőnyi István

Szőnyinek 1920-ban volt
első gyűjteményes kiállítása,
ez emlékezetes szkert szerzett
a művésznek.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. jamnár 20-16. lap.

Szőnyi István

A háborúból visszatérve Szőnyi az új népiségeszmény, az időtálló monumentalitás kialakítása felé fordult.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20 - 16. lap.

Szőnyi István

Szőnyi részt vett az első világháborúban, ahonnan tüdőbajjal szabadult.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

Szőnyi világa, a munka, a béke, a csend, dicsérete, a szelid, de az élet érvelmi kapcsolataić, az anyai szeretété, a családé, a szépségé, a harmoniáć.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi Istoán

Bernáth Aurélhal, Berényi Ró-
berttal és Patzay Pállal a poszt-
nagybanyai iskola vezéralak-
jaivá váltak.

Bresty Ausztry Ilona: Szőnyi Istoán.
Nők Lapja, 1979. január 20 - 16. lap.

Szőnyi István

A főiskolán Szőnyi István
növendéke volt Vajda Hajdu
István.

Csik Bence: Varga Hajdu István grafikái.
Uj Tükör, 1979. aprilis 1-4. lap.

Szőnyi István

1929-ben kapott ró mai
ösztöndíjat Szőnyi István.
Rómába költözött a mű-
vész egész családjával. Igen
rövid ideig éltek ott, hana
jöttek.

T. Á.: Római álmok Zebegényről.
Új Tükör, 1978. augusztus 20-11. lap.

Szőnyi István

1943-ban Kolozsvárott egy kiállításon szerepelt a művésznek a „Kerti pad" című képe.

T. Á.: Róman válnak Zebegényről.
Új Tükör, 1978. augusztus 20–11. lap.

Szőnyi István

Szőnyi István leánya Isuzsa,
akit a festő sokszor festett le.,
30 éve él Rómában.

T.Á: Római álmok Lebegényről
Új Tükör, 1978. augusztus 20-11. lap.

Szőnyi István

Szőnyi képeinek témája a Lebegény és a családja.

Tóth Aron: Szőnyi műterme.
Új Tükör, 1978. augusztus 20 – 11. lap.

Szőnyi István

Szőnyi István 30 esztendős korában
költözött ki Lebegénybe, ahol aru-
tán mindvégig élt, alkotott és
pihent.

Tóbiás Áron: Szőnyi műterme
Új Tükör, 1978. augusztus 20 - 11. lap.

Szőnyi István

A 30-as években festett szegé-
nyi képek hosszú során Szőnyi
líráian ábrázolta a minden-
napi élet apró jelenetét.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

1928-ban festette egyik főművét a Lebegőnyi temetést. A mű a maiv művészekhez közelálló felfogásával páratlan erejű.

Keresztúry Flóra: Szőnyi István
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

A művész családja volt az
a kiapadhatatlan festői téma,
mely újra meg újra megihlette.

Brestyánszky Klára: Szőnyi István
NŐK Kapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

1924-ben véglegesen Lebegényben telepedett le, ahol harom és fél évtizeden át figyelte a Duna-kanyar népségeit és a hisfalu paraszti életét.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20 - 16. lap.

Szőnyi István

1919-ben kizárták a főiskolá-
ról. Szőnyi magába húzódott,
az ember belső világát kezdte
tanulmányozni és a felületek,
a formák, a fényelosztás törvény-
szerűségét.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20 - 16. lap.

Szőnyi István

Szőnyi 1937-től herdve a Rajszőmüvészeti Főiskola tanára.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István.
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

A felszabadulás után művészete új ösztönzéseket kapott a parasztság megváltozott életétől. Monumentális freshóterveket és nagypannóhat alkotott.

Brestyánszky Ilona: Szőnyi István
Vök Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István festő

Gy. Szabó Béla, Gallasz Nándor, Szolnay Sándor, Podlipny Gyula, Balázs Péter, Ziffer Sándor, Kunovits András, Pittner Olivér, Jándi Dávid, Vida Géza, Klein József, Katz Mártonnal említi együtt a szerző a munkásmozgalmi tevékenységükről szóló cikkében.

Andrásy Edit: Képzőművészet-osztályharc

Igaz Szó 1971/2 277. old

van, Deák Ferenc, Ferenc Jó-
zsef, Teszt László Szobotka
András, Szőnyi István, Szent-
imrei Judit, Gy. Szabó Béla,
Hunyadi László, Kós András,
Jecza Péter, Nagy Imre, Mi-
kola András, Kovács Zoltán,
Puskás Sándor, Szervátiusz
Jenő és Tibor, Tóth László

Kovács János: Egység és sokoldalúság
a képzőművészetünkben

Igaz Szó 1973/1 134. old

Szőnyi István festő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1980 JAN 2
Egészségügyi Dolgozó

Szönyi István,
festő- és grafikusművész

1021

TÉL A FALUN

Szönyi István festménye

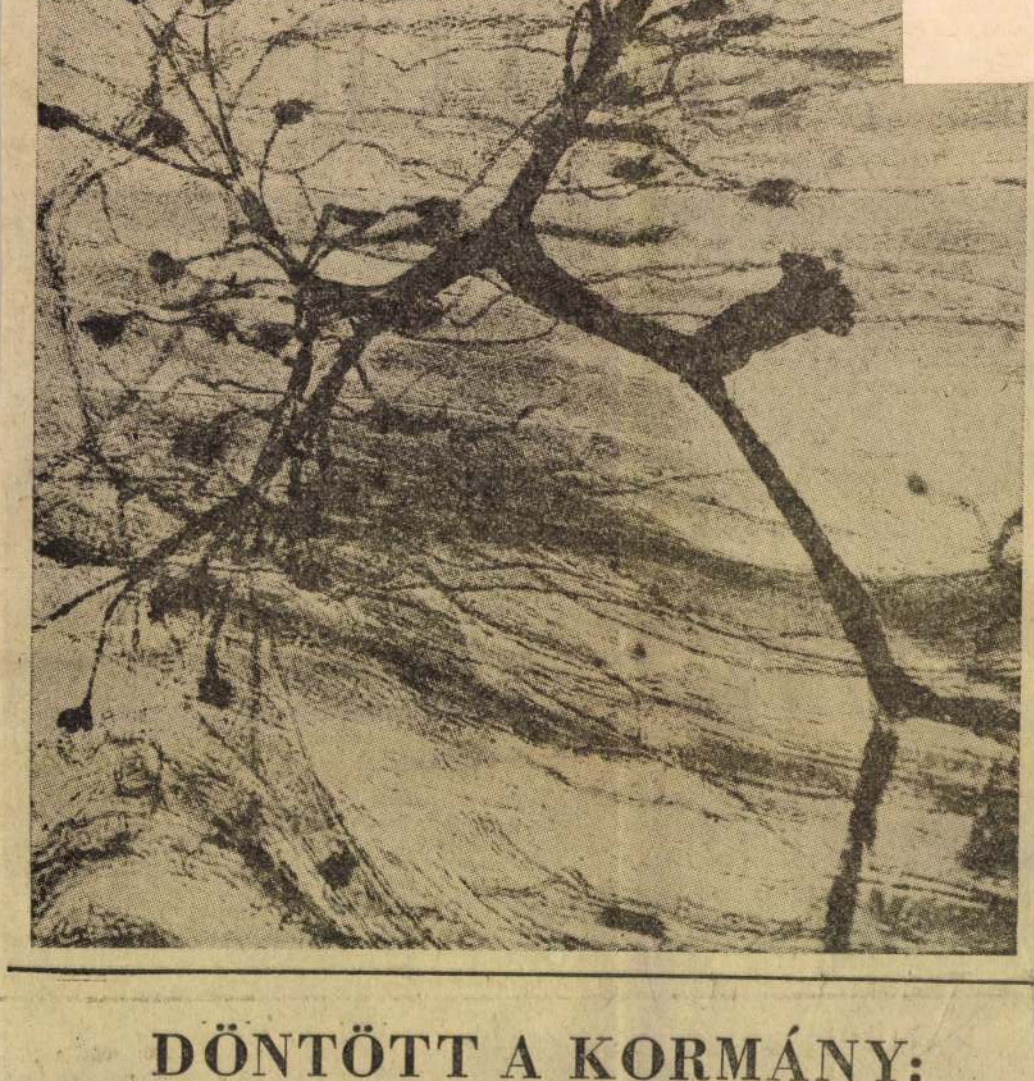

DÖNTÖTT A KORMÁNY:
a hepatitisz foglalkozási betegség

A Minisztertanács 1979. december 27-i ülése több tartozó lakosságcsoportéra és annak ellenére foglalkozási betegségként való

ban elért eredményeinkről ne
zetközi fórumokon is elismer

Általánosan érezhető, hogy
szús óta megnőtt a társadalom
segítőkészsége az egészségügy
iránt. Az egészségügyi dolgozó
zéssel zárhatták az évet, hog
munkájukért elismerést kapta
litikai Bizottság határozatban
„az egészségügyi dolgozók áld
kával, hivatástudattal tesznek
zettségeiknek. A gyógyító mu
emelkedett, javult a lakosság
pota".

Valóban a felszabadulás ut
eredményeként olyan lehetősé
állampolgárok egészségügyi e
történelmünk folyamán sohas
jelentősen bővült intézményhá
eredmények születtek az V. ö
lesztési, szakmai, szervezési
valósításában, így a kiemelt
ban is. Az év folyamán elvégz
műtétek száma megközelítet
több mint 1000 pacemaker-be
40 körülire emelkedett a vese
ma. Jelentős az előrehaladás
alkalmazásában, az év folyam
ültetésre került sor. De nemc
sabb betegek ellátásában jav
geink, nagyon sok intézményb
nál vezettek be új diagnoszti
tási eljárást. Befejeződött a p
zív központok hálózatának ki
nyabban működtek az anya-
delem intézményei. A közeg
ványügyi hálózat korszerű m
dagodott. Új tudományos ered
tek, sok területen nyílt mód
mány eredményeinek szélese
mazására.

A gyógyító-megelőző ellát
után első évben dolgoztak e
zetben az időseket gondozó in
gálatok, s ez sok helyen máris
vította az ellátást. Növekedett
dalom részvállalása is. Javul
sokkal való foglalkozás lehetős
alapi központi intézet megnyit

A legszigorúbb szemmel is jo
állapítani, hogy a nehezedő k

Szőnyi István

- 19 éves korában rendezi az első önálló kiállítását.
- 2 évvel később beiratkozik a Temesváron lévő Szépművészeti Iskolába ahol Podlipny Gyula is tanára.
- 1938-ban párizsi utazást tesz ott is marad egy idig
- Hazatérte után bekapcsolodik a munkás mozgalomba

Említve: Ferenczy Béni, Ferenczy Noémi Basch Andor, Bornemisza Géza, Csártornyai Zoltán, Tihanyi, Czóbel, Czigány, Mattis Teutsch János, Ziffer Sándor, Perlrott Csaba, Boromisza Tibor, Hollósy Simon, Klein József, Katz Márton, Kunovits András, Pittner Oliver, Csizér Lilla, Weith László, Kazár László Ruzicskay György Ferenczy József, Gallasz Nándor, Podlipny Gyula, Réti István, Kós Károly Szervátiusz Jenő. Gy. Szabó Béla, Pesi Huber István, Szolnay Sándor, Vida Géza.

Borghida István: Harcos művészet

Igaz Szó 1973/7 114. old

Szőnyi István festő"

Szőnyi István festő

Gallasz Nándor, Varga Albert, Podlipny Gyula, Lausch Gyula, Gál András munkásmozgalmi tevékenységét méltatja a cikk.

Izsák László: Egy évtized harcai Temesváron

Igaz Szó: 1971/4

Szőnyi István festőművész

Kurucz D. István Szőnyi István magánisko-
lájában hamar felismerte progresszív szár-
nyának szándékait, — a Főiskolán ismét
Szőnyihez került, mellette tanult, majd
dolgozott mint tanársegéd, egészen haláláig.

Tandi Lajos: Műteremlátogatás Kurucz D.
Istvánnál.
Tiszatáj, 1978. június. 92-93 old.

Szőnyi István

Az aktivista művészek együttesen és erősen hatottak több harai művészre, a többi között a fent említettre is.

Romváry Ferenc: Ulitz Múzeum Pécsett.
Művészet, 1979. január – 46 lap.

Szőnyi István, festő

megemlítve vers ajánlásban

Mátyás Ferenc: Téli temető 11.

Nénszabadság, Bp. 1979 febr. 25.

Szőnyi István

Egész Kovács József mestere
volt a Főiskolán.

– Békés képzőművészet.
Művészet, 1978. július – 18. lap.

Szőnyi István

„Kerti pad" vízfestmény 25x35 cm

J.l.j.: Szőnyi I. Kiállítási ár: 6000 ft

„Ülő nő" vízfestmény 30x20 cm

J.l.j.: Szőnyi Kiállítási ár: 3000 ft

BÁV 47.Képaukció katalógus,Bp.1978.december

Szőnyi István (1894-1960)

„Felhőtanulmány" Vízfestmény 20x33 cm

J. l. j.: Szőnyi I.

kiáltási ár: 3000 ft.

BÁV 47.Képaukció katalógus,Bp.1978.december

Szőnyi István

Szőnyi István növendéke volt
Hajós Éva is.

Vizy Ottó: Hajós Éva festményei.
Új Tükör, 1978. június 25 - 3 lap.

Szőnyi István

Méltatás.

Brestyánszky Ilona: Tiszteletadás Berényinek
Nők Lapja, 1978. december 9-16. lap.

Szőnyi István

Szőnyi megismerkedett a kubizmussal, a dadaizmussal, az expresszionizmussal. A Nyolcak körül Uitz Béla művészete hatott rá.

Breznyánszky Ilona: Szőnyi István
Vők Kapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

1917-ben ugyis a magyarnyai
hegyek között találjuk Szőnyi
Istvánt, aki egész életében vonz-
ódott a falu világához

Breznyánszky Klára: Szőnyi István
Nők Lapja, 1979. január 20-16. lap.

Szőnyi István

„Zebegényi motívum"

- festmények

Múzeumi magazin 1974/3 14. old

Szőnyi István festő

„Tutajosok"

- festmény

Igaz Szó 1973/7 134 old

Szönyi István festőművész

A MOM Művelődési Házában az 50 képaukcióra kerülő festmények kiállítását rendezték meg. Az árverést dec. 11-12-én tartják meg. Szerepel e kiállításon Csák István egy műve, Szönyi István életének különböző korszakaiból nyolc képe.

Jó reggelt!

1979. dec. 1. 4.25 |N.|

Szőnyi István festő- és grafikusművész Molnár C. Pál életében jelentős fordulót az 1928-as év, amikor Aba-Novák Vilmos-Patkó Károly-Patkay Pál- és Szőnyi Istvánnal Rómába költöznek, ott ismerkedik 3 éves ösztöndíj és idejének alatt a reneszánsz mesterek művészetével.

Béla Ottó: Molnár C. Pál kiállítása.
Békés Megyei Népújság, 1979. nov. 11.

Szőnyi István, festő- és grafikusművész

Derkovits Gyula 1916-ban Budapestre költözött, beiratkozott Kernstok Károlyhoz a Képzőművészeti Szabadiskolába. – Mesterénél is nagyobb hatást tettek rá művésztársai, először Szőnyi István, aki akkor a poszt-impresszionizmust képviselte.

A. M.: Derkovits nevével.

Szövetkezet, 1979. okt. 31.

Szőnyi István festő- és grafikusművész

Tavaly nyáron adták át Kohán György Múzeumát, ezzel megint lényegesen gyarapodott az ország kulturális térképe. A, mostanában alapított múzeumok, gyűjtemények között van: Badacsonyban Rózsy Gyula; Zebegényben Szőnyi István gyűjteménye.

L.M.: Kohán György emlékmúzeuma.
Kelet-Magyarország, 1980. febr. 24.

Szőnyi István, festő- és grafikusművész

Kórusz József 1953-ban tagja lett a Képzőművészeti Alapnak és a Rézkarcoló Művészek Közösségének, amely olyan mestereket egyesített, mint Csók István, Szőnyi István, Rudnay Gyula, Glatz Oszkár.

Veszeli, Lajos: Kórusz József képei előtt.
Napló (Veszprém), 1979. dec. 7.

Szőnyi István, festőművész

„Magyar festők Bánátban" címmel rendezett kiállítást a Zrenjanini Múzeum, amelyen az elmúlt 50 évben Becskereken, a mai Zrenjaninban megfordult festők műveit állították ki. Szerepel a kiállításon Iványi Grünwald Béla, Szőnyi István és más művészek művei.

Hid, 1980. január.

Szőnyi István, festő- és grafikusművész

Gyulán a Kohán György Múzeumot tavaly nyáron avatták fel. Ezzel megint lényegesen gyarapodott az ország kulturális térképe. Badacsonyban Egry József, Zebegényben Szőnyi István gyűjteményei láthatók.

Losonci Miklós: Kohán György emlékmúzeuma Gyulán.
Békés Megyei Népújság, 1980. febr. 24.

Szőnyi István festőművész

a Miskolci Képtárban rendezett kiállításon szerepel a művész alkotása.

Tasnádi Attila: a XX. század magyar festészete a Miskolci Képtárban.

Népszava, 1979. febr. 23.

Szőnyi István, festőművész

A belső-társadalmi és ideológiai-forradalom közvetlen agitatív szolgálatát az 50-es évek végén a korszerű művészi nyelv és feladatok vállalása, ill. megfogalmazása követte. A valóság alakulására visszaható művészeti látásmód számított az érték ismérvének. Nem csupán egyes művekben, hanem egyéni gyűjteményes kiállítások tükrében válnak kitapinthatóvá a romániai magyar művészet jegyei. Gondolunk a a művész és mások egyéni kiállításaira. Banner Zoltán: Azzal fejezik ki egyéniségüket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi éfetéhez kapcsolódnak művészetükkel.

Kortárs, 1979. febr.

Szőnyi István festőművész.

dr. Kunváry Bella halála után, műgyűjteménye teljes egészében Pécsre, a Modern Magyar Képtárba került. — A gyűjteményben olyan neves alkotók is vannak, mint Szőnyi, Vajda festményei és még többen.

Romváry Ferenc: Kunváry Bella emlékezetére.
Dunántúli Napló, 1949. máj. 13.

Szőnyi István kiáll.

SZŐNYI ISTVÁN emlékkiállítást nyitottak meg pénteken Tatabányán a Kernstok-teremben. A tárlaton a művész 30 akvarelljét mutatják be a zebegényi Szőnyi Múzeum anyagából.

– ku

8.

Népszabadság, Bp. 1981 márc. 7.

Szőnyi István festő

L: Simon Béla

– : Simon Béla

Boróka 3.

Jelenkor, Pécs, 1980. dec.

XXIII/12

Szőnyi István, festő

Megemlíthe

de Molnár – de Ignác: Miért nem szoptat sok anya?

784–786

Élet és Tudomány, Bp. 1981. jún. 19. XXXVI/25

Szőnyi István, festő

L: Pór B.

Ratzky Rita: Nyugat-emlékek Budán 278.

Élet és Tudomány, Bp. 1981 - febr. 27. XXXVI/9.

Szőnyi István, festő

L: Böhm Pál

←: Ma: Képaukció

Esti Hírlap, op. 1980. szept. 17 8

Szőnyi István, festő

L. Vanga Hajdu J.

Tüskés T. Búcsú Vanga Hajdu Istvántól 737-738

Jelenkor, Pécs, 1981. júl-aug. XXIV/7-8

Szőnyi István, festő

L: Páldy

Kőbányai György: Ide nekem az oroszlánt 4.

Esti Hírlap Bp. 1981 márc. 20

Szőnyi István, grafikus

● *SZŐNYI ISTVÁN emlékkiállítás nyílik ma délután a tatabányai Kernstok teremben.*

-: Szőnyi István

12

Esti Hírlap Bp. 1981 márc. 6.

Szönyi István festő- és grafikusművész.

A Fränkl-Szalonban is rendezték a művész kiállítását. (a 20-30-as években.)

Művészeti Magazin.

19 ÉS. XII. 5. TV. 21. 10 (D).

Szőnyi István, festőművész

a hónap műtárgya:

Szőnyi István: „a fuvaros."

A Magyar Nemzeti Galéria Programja

1980. December.

MDK

Szőnyi István 1 mü

Second International Exhibition of Prints. The Print Club of Philadelphia, 1929.

MDK

Szőnyi István

Varga N.L: Ismertető a művészi grafikához. Bp. 1943.
képekkel

MDK

Szőnyi István

Magy. grafikusok sikere külföldön. Magy. Müvészet, 1927. 6.sz. 43o 1.

MDK

Szőnyi István

Tiz magyar rézkarc. Ujság, 1926. ápr. 21.

MDK

Szőnyi István

Szépm. Muz. Évk. VII. 185 l.

MDK

Szőnyi István

v.Nagy Iván: Cseh-magyar kulturális kapcsolatok.
Tükör, 1937, jun. 398 l.

MDK

Szőnyi István:

"Kettős arckép"
"Önarckép"
"Hegytetőn"
"Zebegényi temetés"
"Anyám"
"Kert pad"
"Szántás"
"Hazafelé"
"Anya és leánya"
"Uszályok"

Vigilia,1954.XIX.évf.8.sz. aug.-444-445.l.-D.L.:Szőnyi I
István gyüjteményes kiállitása. 444-446.l.

MDK

Szőnyi István

a nagybányaiak köst

Vigilia,1955.dec. XIX.évf.12.sz. 664.l.-Dévényi Iván: Réti István könyve a nagybányai művésztelepről.664-667.l.

MDK

Szőnyi István

grafika

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 25 l.

MDK

Szőnyi István

Álló akt, festm.

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 17 l.

MDK

Szőnyi István

Holdvilág, rézk.

M.Rézkarcolók Egyesülete kiáll. Wien. 1939.

31 l.

jan. KM Társ.

MDK

Szőnyi István

Eső, tus
Vásárban, ~~xmx~~ rézk.

M.Rézkarcolók Egyesülete kiáll. Mücs. 1939. jan.
KM.Társ.

MDK

Szőnyi István

Tisztás, rézk.

M.Rézkarcolók Egyesülete kiáll. Műcs. 1939. jan.
KM.Társ. 32 l.

MDK

Szőnyi István

Domboldal, temp.

KUT kiáll. N. Szal. 1943. okt. 7 l.

MDK

Szőnyi István festőművészről készitett kisfilm résztvesz a brüsszeli filmfesztivál kisfilm-versenyén.

Müterem 1958 I. évf. 6. sz. 47.o.

Szőnyi István MDK

festő

művei a / XXIV. Biennálén /1948/ a megrongálódott nagy magyar pavilon helyett a ki nem állító Románia pavilonjában találtak helyet.

16.o.

Vayer Lajos: Magyar művészet a Biennálén. Műterem 1958 I. évf. 9. sz. 14-19.o.

MDK

Szőnyi István

Szinyei-Társ. ösztöndij-bizotts. tagja

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 10 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Lóitatás

Ernst Muz. aukc. 53.sz. 1936. máj. 34 l.

MDK

Szőnyi István
Udvaron, festm.

III. Nemz. Képzm. kiáll. 1935.

MDK

Szőnyi István
Tavasz, festm.

Ujság, 1932. okt. 16. /e.a. cikke./

MDK

Szőnyi István

L.M: Magyar művészek londoni kiáll. Az Est, 1934. jun. 16. 15 l.

MDK

Szőnyi

A londoni magy.kiáll nagy sikere. Az Est, 1934. jun. 2o. 8 l.

MDK

Szőnyi István

Péter András: A hónap kiállitásai. Tükör, 1936. nov.

MDK

Szőnyi István portréja
Iván Szilárd festménye

III.M.Képzőmüv. kiáll. 1952. dec.

Szőnyi István. [festő] MDK

„A képzőművészet iskolája" c. könyvben a festő, a szobrán, a rézkarcoló művén és a restaurátor mesterségének titkait kiváló magyar mesterek:

Szőnyi István, Ferenczy Béni, Molnár C. Pál, Elekffy Jenő és Kákay Szabó György ismertetik."

ff: A művészi alkotás műhelytitkaival...

Esti Hírlap, I. évf. 119. a. 1957. máj. 24. pé.
2. old.

Szőnyi István [festő] 4Dk

Film készül Szőnyiről, a felnételeket most Epreskerti mintermében forgatják.

~~Ki~~ : Szőnyi Istvánról filmet készítenek.

Esti Hirlap, II. erf. 83. n. 1957. ápr. 10. sze.
2. old.

Szőnyi István, festő MDK.

A Kairóban megrendezésre kerülő egyptomi Magyar képzőművészeti Kiállításon – többek között – Szőnyi művei is szerepelnek.

–: Magyar képzőművészeti kiállítások külföldön

Népszabadság, Bp. 1959. febr. 22. 7.(

M.D.K.

Szőnyi István
festő

„Krumplíszedők" c. képe + falképe amelyik a „Mezőgazdasági Kiállítás" részére készült.

L. Aljosina: Szovjetlap bírálata a moszkoai biennalen
Magyar Nemzet, 1959. febr. 25.

4l.

MDK

Szőnyi István

Kikötő, tusr.

Szénahordás, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88.auke.

31 l.

MDK

Szőnyi István

Halászok, temp.

Szénahordás, of.

Fürdő aktok, of.

Árverési közl. 1938. dec. 8.rk. 88.auke.

31 l.

MDK

Szőnyi István

Akttanulmány, tusr.

Kompozició tanulmány, of.

Női akttanulmány, tusr.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88.aukc.

31 1.

Aktitanulmány, tusr.

Komponiert tanulmány, öt.

Női aktitanulmány, tusr.

MDK

Szőnyi István

Dunaparti részlet, temp.

Akttanulmány, tusr.

Falurészlet, temp.

Árverési közl. 1938. dec. 8.rk. 88.aukc.

31 1.

MDK

Szőnyi

s.f: Grafikai ... művészetünk ...
Az Est, 1934. máj. 19.

MDK

Szőnyi István

Déli pihenő, rézk.

Árverési Közl. 1931. 2.rk.sz. 42 l.

MDK

Szőnyi István festőművész

gipszszobor, Kunvári Lilla müve

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 11 l.

Szőnyi István MDK

Reggel, temp.

Magyar Képzőművészetért. l. Kiáll. Ernst Múz.
1946. jul. 8 l.

MDK

Szőnyi István

Művészek az erdélyi bevonuláson.
Szépművészet, 1940. 51 l.

MUZ

Szőnyi István

törzstag

XUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 2 l.

Szőnyi István

Ház az országut mellett

Országut

[illegible] 3. kiáll. Ernst Múz. 1926. márc. 8 l.

MDK

Szőnyi István

Kertben

KUT 3. kiáll. Ernst Múz. 1926. márc. 8 l.

NDK

Szőnyi István

Cséplés

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 8 l.

MDK

Szőnyi István

Áttörő napsugár

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 9 l.

MDK

Szőnyi István

Perspektiva
Kain

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 9 l.

MDK

Szőnyi István

Tavasz, vizf.
Szabadban, "
Kompozició tanulmány, olaj
Merengés, temp.

Árverési Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.auk.
33 1.

MDK

Szőnyi István

Tájkép, temp.
Naplemente, "
Zebegényi táj, vizf.
Falurészlet, temp.

Árverési Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.auk.
33 **l.**

MDK

Szőnyi István

péter A: A hónap kiáll. Tükör, 1936. máj.
379 l.

Szőnyi István

Aktok, of.

Csónak a Dunán, of.

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88.aukc.

1.

MDK

Szőnyi István

Udvarlás, of.

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88.aukc.

1.

31

Szőnyi István

Nő gyümölccsel, tusf.

Zebegény, vizf.

Tájkép, vizf.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88.aukc.

1.

MDK

MDK

Szőnyi István

Esti hangulat, of.

Zebegény, of.

Dunaparton, rézk.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

31 1.

MDK

Szőnyi festőmüv.

Árv. Közl. 1941. márc. 2.rksz. 97.auk.
13 l.

MDK

Szőnyi István

Genthon I: A Római M.Akad. kiáll. Szépművészet, 1942. 203-204 l.

MDK

Szőnyi István

Virágzó hegyoldal, vizf.

Árv. Közl. 1940. dec. 7.rksz. 96. auk.
1o l.

MDK

Szőnyi István

Nagy Zoltán: A művészi vázlat jelentősége.
Műbarát-füzetek, Bp. 1940.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi táj, olaj

Tavaszi szántás, "

Freskó-vázlat, vizf.

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szőnyi István

Napnyugta, tusr.

Tanya, vizf.

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szőnyi István

Duna partján, olaj

Estefelé, szén

KUT kiáll. N.Szml. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szőnyi István

a KUT Művészetanácsának tőrzstagja.

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szőnyi István

M.Képzőművészek Orsz.Szöv. és a Délvidéki Szépmives Céh ... kiáll. Ujvidéken. Szépmüvészet, 1941. 1.sz. 32 l.

MDK

Szőnyi

-ch: Könyvszemle. Szépművészet, 1941. 1.sz.
34 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894. jan. 17. Ujpest

Hegytetőn, olaj

Szépmüv. Muz. uj szerzemények kiáll. 1924-26.
1926. okt. 16 l.

Gyönk (Tolna)

Sztálin-tér, Ref.paplak, földszi
Ma gimnázium.

(Dobó Sárika, 1955)

MDK

Szőnyi

F.A.E: A dolgozó nő és anya. Szabad Nép, 1948. nov. 27. 6 l.

Gerecse-hagy tetején. A helybeliek
n középkori bástyaromnak tartják.

Emlé Eos: Bp. 1906, 448 l — Szádvári

Szőnyi István MDK

Erzsébet-hid, temp.

Eladó a burju, "

A viz partján

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

46 l.

MDK

Szőnyi István

Elek Artur: Uj magyar grafikai művészet.
Erdélyi Helikon, 1930. jan. 12 l.

MDK

Szőnyi

Magyar művészek sikere Svájcban. Esti Kurir, 1924. jul. 13. 5 l.

MDK

Szőnyi István

Arbeiter Zeit. Basel. 1944. jun. 26. grt: Moderne ungarische Kunst im Kunstmuseum.

MTK

Szőnyi István

Forrás Rabinovszky M: Forró művészi sikerek a hideg télben. Magy. Grafika. 1929. 1-2.sz. 5 l.

MDK

Szőnyi István

Martinet, Edouard: L'art hongrois moderne. L'Illustré. Lausanne. 1944. jun. 8.

MDK

Szőnyi
Rain, festm. repr.

Exhib London 1948.

Szőnyi István

Tanís Galéria. 73/a.sz. 1936. máj.

MDK

Szőnyi István

Rheinwald, Albert: L'Art hongrois d'aujourd' hui. Journal de Geneve. 1944. máj. 23.

Szőnyi István [illegible]

Kiáll. a Csók-Gal.-ban.

Aradi Nóra: Képzőm-i krónika. MN. 1956. ápr. 11.

Szőnyi István

Cseh M: Jegyzetek a kiállítás alkalmából. Szabad Művészet, 1956. 1-2.sz. 1 o l, kép

MDK

Szőnyi István portréja
Iván Szilárd festménye, Munkácsy-dij II.fok.

Szabad Nép 1953. ápr. 4.

MDK

Szőnyi István

Cikk: Festészetünk a VI. M. Képzőm. Kiáll. tükrében.
MN. 1956. jan. 7.

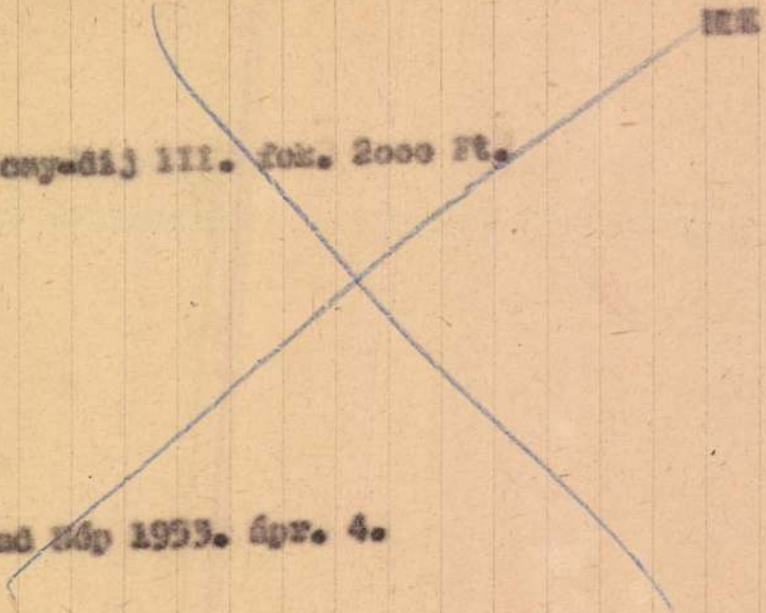

Munkácsy-díj III. fok. 2000 Ft.

Szabad Nép 1953. ápr. 4.

MDK

Szőnyi István portréja
Iván Szilárd festm.

Kiosztották az 1953. irod. és müv. díjakat.
Magyar Nemzet, 1953. ápr. 4.

MDK

Szőnyi István
Vizparton, rézk.
Anya, "
Szénahordás, hidegtü

Szépm. Muz. graf. oszt. 87. kiáll. 1954. 27 l.

M. D. K.

SZÓNYI István festő

Nagybányán a szabadiskolában dolgozik 1914., 1917., 1918.
Itt festette első kiállított képét:
Kettős arckép (1918) (Repr. 79. t.)

Réti István: A nagybányai művésztelep
Bp. 1954. 18., 127., 267., 268., 279. l. 78. l.

MDK

Szőnyi István festő
1894-

I. Faluvége (tempera) } Déri Museumban.
II. Víz partján

I. Déri Museum Debrecen. Vezető a képtárhoz Bp 1952. 6. lap.
II. Déri Museum képtára Debrecen 1954. 16. lap

MDK

Szőnyi István

Szinyei M.Társ. bizalóbizottsági tag

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.

2 l.

MDK

Szőnyi István és Herman Lipót
a kiáll. rendezői

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.

2 I.

SZŐNYI István

Csepeli posta fresko kartonja

NN: Dec. 17 én nyilik...
P: A M. magyar képzőm. kiáll. megnyitása előtt
Művelt Nép 1955 M érf. 50 n. dec. 11. 1 l.
" " " " 51 " " 18 1 l.

SZŐNYI István

Tanulmány, kréta, (repr.)

NN: Szőnyi I. Mutermében

Művelt Nép 1955 Vért 42, n. okt. 16. 2. l.

SZŐNYI István

K. Gy.: Kiállításon, még fiatal festő,

Művelt Nép, 1955. 11. évf. 29. sz. július 17.

7 l.

Szőnyi István festőm.

Gogolák: A II. m. képzőm. kváll. festményei és grafikái

Nyíregyháza 1955. dec. 31. 83 évf. 308 m. 3 l.

Szőnyi István festőm.

Nonloni: 3 kiállítás; Szépm. Múzeum grafikai ont.

Nepszava 1955 okt. 30, 83 évf. 256 n. 4 l.

Szőnyi István

festő

Nonlogi: Képzőművészetünk 10 éve

Népszava 1955 május 22, 83 évf. 119 n. 4 l.

SZŐNYI István

N.N.: Szovjet vendégeink művészeti látogatásai

Művelt Nép, 1955 VI. évf. 11 sz. március 13 8 old.

Szőnyi István festőm.

Tivater után

Cifra P.: A kép szőm. kiáll. festm. és grafikái

Művelt. Nép 1955 4 évf. 3 n. jan. 16, 12.

Szőnyi István festőm.

kiállítása Szegeden a Móra t. Múzeumban

NN: Szőnyi)...

Művelt Nép 1955 II évf. 3 sz. jan. 16. 8 o.

SZŐNYI István

N.N: Felnőbadult haránk fájai

Művelt Nép, 1955, VI évf. 14. n. április 3. 6. old.

SZŐNYI István

Csifka P: Tíz entendő képzőművészete

Művelt Nép, 1955 4. évf. 17. sz. április 24, 2 old

SZŐNYI István festőm.

Csek U.: Az V. m. képz. kiáll. festményei

Nagyszava 1955. jan. 6. 83. évf. 5. n. 6 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Grafikájáról.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 20 8l

Dutha Mária: A magyar grafika és erémművesek

MDK

Szőnyi István

Épitkezés, tusr.

Békeplakát és 5 évesterv graf. kiáll.
Ernst Muz. 1953. szept.

Szőnyi István
festő

a Magyar Képzőművészek Szövetségének t

Megalakult a Magyar Képzőművészek Szövet
Magyar Nemzet, 1959. június 23

MDK

Szőnyi István

Via Aureliana, of.

Fürdőzők, of.

Zebegényi est, of.

Római Magy. Int. ösztöndijas művészeinek 1. kiáll. N.Szal. 1931. máj. 18 l.

Dormánd (Heves)

Sz.Mária-szobor, a temetőben. Ba

(Végh Kálmán Mátyás: Barokk mű
Közlöny, LVIII-1926, 74 l)

MDK

Szőnyi István

Népmese, of.

Dunai kikötő, of.

Római Magy. Int. Ösztöndijas művészeinek
l. kiáll. N.Szal. 1931, máj. 1/8 l.

MDK

Szőnyi István

Anya gyermekkel, of.

Anyám, of.

Római Magy. Int. Ösztöndijas művészeinek
1. kiáll. N.Szal. 1931, máj. 18 1.

MDK

Szőnyi István

Halászok, temp.

KUT; N.Szal. 1938. okt.

MDK

Szőnyi István

Ibolya csokor, festm.

Hazafelé, temp.

V.Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa

10 l.

MDK

Szőnyi István

Lóvásár, rk.

Mohács emléke, Ernst muz. 84.kiáll. 1926. szept.

13 l.

MDK

Szőnyi István

Szekfük, festm.

Zsuzsa, "

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 10 l.

MDK

Szőnyi István

Falusi házak, temp.

Uszályok, "

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 10 l.

Szőnyi István

Dunakanyar, olaj
Dunaparton, olaj
Zebegényi utca, temp.

Uj magyar képzőművészet. Főv. Képtár bányavidéki vándorkiáll. 1948. jun. 33 l.

Szőnyi István
Freskóterv, temp.

II. Magy. képzőműv. kiáll. Műcs. 1951. nov.
9 l.

Szőnyi István
82-89. Rézkarcok

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
5 **l.**

olnája régi volt, de már régóta nem
yén, azaz a hegygerinc északnyugati
ni kántortatnitó végzett, fazekat,
ált, ezek akkor muzeumba kerültek.

r- fekvésü, szépen karbantartva.
t-Ivány Bogomér Iván /+1867/ egy-

körül.
ki végén áll, szép régi kerttel. Tég-
t, két sor szobával /beosztás már
sak déli bejárattal, előszobával.
ó. A bejárat előtt tornác, két tég-
zloppal, ezen külön sátortető. ~~cserép-~~
; nyeregtető cserép~~ből~~fedés. ~~Sima falak~~
lon két-két ablak, a keletin kettő,

Szőnyi István
Női akt

Alkotás Müvészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
3 l.

k /ma öt és egy ajtó/. A nyugati ol-
A bejárati zöldre - mint az ablak-
tásbeosztásu faajtó. Állapota eléggé
ellene hozatni.
bát most napközi otthonnak használ-

ázad végén a Szent-Iványi-család szá-
aládé.
részletekkel.
felé, a hosszoldalával derékszögben
omszögü oromzat, két ivelt ablakkal.
őtt, bagy gazdasági udvar volt. Arra
s pilléren nyugvó egyenes, vizszintes
A harmadik és negyedik, a hatodik és
falában egy-egy klasszicizáló orom-

Szőnyi István

Aktok

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.

4 l.

Nőtincs /Aggházy/ 1

Rétsági jám

~~Könnyű~~:

Története: 1317-ben Róbert
adományozta. ~~Széchyek magvás~~ mus
birtokul. 1562-1563 évi tör
les háza van. 1592-ben Miha
szán hübérbirtoka. 1598-ban
1634-ben a nógrádi szandzsá
les házzal. 1660-ban feleré
gyar, 1720-ban 20 magyar és
ben gr. Balassa Pál, Gyurcs
József, és Podhorszky János
urak.

Forgalmi út mellet
építéssel.

R.kat.templom. /Szt.Márton.
Jellege: Épült 1415-ben, -
Külseje: Előreugró ~~egy~~ ho
róköves bejárati pitó, fel

Története

Szőnyi István
Női fej

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
3 l.

ıdmegyer 1

par. 1771. jul. 27, jegyzőkönyve
int, tekintve, hogy a templom, iskola,
tanitólakás fennáll, csak paróchiát
ene emelni. 1776. jan. 23. 484.sz.
t.t. irat szerint a tüz a paróchiát,
lomot és a hozzájuk tartozó épületeket
emmisitette. 1775. jul.11. 3649.sz.
ıegyei jelentés beszámol arról, hogy
mplomból csak a puszta falak maradtak.
ıból épült parochiából csak a kémény
, a tanitó és a harangozó háza teljeelpusztult. A templom teljesen fel volt
relve és hátom oltára volt.

~~feriek a kotábbi nógrádmegyeri anyagba~~
~~olgozandók.~~

Szőnyi István
Szénahordás, olaj
Halászbárka a Balatonon, olaj
Tájkép, olaj
Nyár, olaj
Testvérek, olaj
Tájkép, olaj
Fiuk a füben, olaj
Faluvége, olaj
Épitás, olaj

Árverési csarnok, 1939. 22-24 l.

343

7

ő várnak csak az északnyugat felöli
ljes magasságukban. A vár külső és
tt. A külső várat a sziklába vágott
el vizzel, mely azóta teljesen betö-
tlen sziklába vágott folyosó vezetett,
éhány lépcsőfoka ma is látható. A vár
hős védőinek 4oo éves fordulója alkal-
táblaját helyezték el. (000 rés)
: Beschreibung des Königreichs Ungarn...
Bonbarius, Michael:/ Topographia magni
5o, 398, 4oo l. - Vályi András: Ma-
.kötet, Buda, 175o. 323-324 l. - Ör-
rga. Vasárnapi Ujság, 1856, 11o l. - J
özépponti Kárpátok felé és vissza.
8 l. Rákosi László: Tárcalevél vidékről.
. Hőke Lajos: Drégely-Palánk. Vasárnapi
622-623 l. - Thallóczy Lajos: Magyar

Szőnyi István
Esti hangulat, olaj
Fürdő aktok, olaj
Tájkép, olaj
Kompozició tanilmány, olaj
Udvarlás, olaj
Szénahordás, olaj

Szénahordás, olaj

Árverési csarnok, 1939. 22-24 l.

42

o 6

e. Felirata: "Pallancka" Ismeretlen
leg Gerhard Graas müve az 1650-1660-
r L.i.m. 201.sz. Fotókópiája: Építészeti
léki Csoport. MOB. C/1370-917.sz. A 3.

e. Felirata: "Pallancko." Ismeretlen
K. i.m. 902.sz.
e. Felirata szalagon: "PALANKA." Réz-
. Jelezve nincs. Megjelent: Bouttats,
des Royaumes de Hongrie ... Antwerpen,
i.m. 53 l. A Houfnagel-féle kompozi-
előtér alakjai mások.
e. Felirata: "PALANKA. Superioris Hun-
e jobbra lent: "Gasp: Bouttats fecit.
etszet. 11.7 x 24.8 cm. Megjelent: Pee-
gariae Turcis ereptae. Antwerpen, 1700./
arnok lt.sz.T.2369. Pongrácz L.i.m.

Szőnyi István
Hazafelé, olaj
Pihenő fiuk, olaj
Tájkép, olaj
Tájkép, olaj
Dumamenti táj, olaj
Tájkép, olaj
Balaton, olaj
Falurészlet, olaj

Árverési csarnok, 1959. 22-24 l.

zázadban. Hadtörténelmi Közlemények,
csády Ignácz: Végváraink és költségeik
történelmi Közlemények, I-1888. 75-76 l.
zágos Bizottságának müködése a mult
IX-1889. 413 l. - Ásatások Drégely vá-
441 l. - Honvédtisztek és Szondy György.
- Acsády Ignácz: Szondy György emléke-
o2. 164 l. - Hegyi József: Hazánk tör-
s meglévő müemlékei. Gyöngyös, 19o3.
. /19o6./ 38-4o, 244 l. /képe 32o l.
Sándor: A magyar vár, Századok. XLI-
elsőmagyarországi várak és várbirtokok
Közlemények, XV-1514. 223, 233, 43o,
zok a török világból. II.kötet. Bp.
tartandó müemlékei hivatalos jegyzéké-

Szőnyi István
139. grafika

Helikon III. kiállitása.
1922. ápr. 25 l.

Szőnyi István
Lóitatás, olaj
Reggel, temp.

Székesfővárosi Képtár és Történelmi Muz. kiáll.
Nemz. Szal. 1937. jan. 17 1.

Szőnyi István

Ló vásár, rézk.

Székesfővárosi Képtár és Történelmi Muz. kiáll.
Nemz. Szal. 1937. jan. 19 1.

Szőnyi István
Gyermek a szobában

Könyves Kálmán 103. kiállitás. 2 1.

Szuha /volt zuhahuta/ Bar

kiugró széles ereszpátkán
A falu felső részé
faharangláb és a fakeresz

Szuhahutai harangláb.

Jellege! ~~Jellege: 1800 körüli épül~~

Külseje: Hosszu, négyszög
sze villaszerüen ketté ág
~~Fakerezetexczsinxelgxkisx~~
kis gulateteje zsindelybő

Szuhahutai fakereszt.

Jellege: Népies.

Külseje: Tölgyfa. Rudból
talapzattal. A több részr
különféle ornamentika dis
futó csavart csikok, fele
és pontozott sorok, ehhe

Szőnyi István
Hegyvidék legelő tehenekkel, olaj
Falusi utca, vizf.

Árverési csarnok, 1939. 22-24 l.

ről fülő, lapos, négyszögletes, kür-
már ismeretlen.
k a régibb alaptipust megőrizvé már
letve zárt kéményesek. Elrendezésük a
szoba/ + pitvar /konyha/ " hátsóház
tálló. A tulságosan elaprózott telke-
gazdasági adottságuknál is fogva:
tvar /konyha/ elrendezésben épültek,
viségből állanak, esetleg különálló
őleg a jobbmóduak, az utcavonallal
an, zártsoru beépitéssel épitik lakó-
les, nagy kocsiáthajtóval, s emellett
alon nagyobb kamrával /magtárral/.
ő nagy, füstlyukas, vizvetős, sarkain
su tetőzet még általános. A későbbi
kontyos deszkaoromzatos tetőzet vi-
rdul elő. A kisvárosi /városszéli/

Szőnyi István

Zebegény házikókkal, temp.
Duna Zebegénynél, "
Téli táj, olaj
Zebegény, temp.
Zebegény, olaj
Vizparton, rézk.

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 15 l.

Szőnyi István
Önarckép

Tamás Galéria XXIII. kiáll. 1930. okt.

Szőnyi István
Álló akt, festm.

Helikon III. kiállítása. 1922. ápr. 17 l.

Szőnyi István

Nagymosás, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1937. ápr.

Szőnyi István

Udvaron, olaj
Tájkép, temp.
Halászok, "

KUT kiáll. N.Szal. 1938. okt. D.

Szobotka Imre

Kártyázók a kertben, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1938. okt. 1.

Szőnyi István
Szobában, temp.

KUT. kváll. N.Szal. 1941. nov.

Szőnyi István
Vázlat, temp.
Ajtóban, "
Nyár, olaj
Borus idő, temp.

KUT kiáll. N.Szal. 194o. nov.

Szőnyi István

Viharos táj, temp.
Ajtóban, temp.
Tehenek az Ipolynál, temp.

KUT kiáll. N.Szal. 1942. nov.

KUT kiáll. N.Szal.194o. nov.

Szőnyi István

Lépcsőház, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr. 6 l.

Szőnyi István, grafikus MDK

egyetlen műve sincs reprodukálva Servolini könyvében,
huszas évekbeli döntő kezdeményezése is tökéletesen elsikkad.

Genthon István recensiója Servolini , Luigi: L'incisione originale in Ungheria (Bologna 1953) c. művéről.
Müv. Ért. 1956. V. ~~VI~~ évf. 1. sz. 83. o.

Szőnyi István
Ablakok

Uj magyar aquarellek, Tamás Gal. CXI. kiáll.

Szőnyi István
Reggel, olaj

Alkotás Művészház XXXV. kiáll. 1947. jun.

Szőnyi István

Testvérek, temp.
Duna partja, "

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec. 6 7 1.

Szőnyi István, festő MDK

a két világháboru közt tudatosan tért vissza a (Réti koncepcióján keresztül szemlélt) nagybányai hagyományokhoz.

Dobai János ismertetése: Réti István: A nagybányai müvésztelep c. müvéről.
Müv. Ért. 1956. V. évf. 1. sz. 81-83.
82.o.

SZŐNYI István

Szerelmesek, tempera (repr.)
Vendég " "

DARVAS J: Mai életünk a képzőművészetben

Művelt Nép 1955 VI évf 52 sz dec. 25, 1. l.
" " " " 6. l

SZŐNYI István

(főiskolás ok kiállítása)

NN: Tu entendő fejlődését ...

Irodalmi vizsg., 1955 nyár. 18 n. ápr. 30,8 s.

SZŐNYI István

Posta festőművészet, I. díj

NN: A magyar posta bélyegei ...

Irodalmi Újság 1955 II évf. 15 sz. ápr. 9. 6 l.

Szőnyi István

BJ: A képrőm. Fősk. évvégi kiáll.

Modalmi nyság 1955 II ét. 27. n. jul. 2, 8 l

Szőnyi István

Péter J.: A vázlatkönyv védelmében

Irodalmi Újság 1955 VI évf 30 n. jul. 23. 8 e

Szőnyi István

Csepeli posta freskója.

NN: A „france soir" (megemlítése Párisban)

Szodalmi Lipsány 1956 VII ért. 19. n. május 12, 10 l.

Szőnyi István

Kompliszedők

LG: Mai magyar festőművészet kiállítása (Kórogi pal)
el: Kiállítás csók, J. tisztelete
Szodalmi Ujság 1956 III. ért. 9. sz. márc. 3. 8 l.
" " " 15 " ápr. 14. 1 e

Szőnyi István

Reggel
Verandán
Falusiak

Erdei S.: Az élet pillanatai a kiállításon

Irodalmi Ujság 1956. VII évf. 1. sz. jan. 7, 2 l.

Szőnyi István

rip ort

Péter J.: Szőnyi I.-nál a csepeli Postapalotában

Irodalmi Ujság 1956 VII ért. 24. n. jun. 16. 8 l.

Szőnyi István

Csek M: Kertészkedés a magyar képzőművészetben (Gerlitei): A velencei Biennálé

Irodalmi Ujság 1956 III ét. 36 n. szept. 8

" " " " 2 l.

3 l.

Szőnyi István, festő

"Fuvaros" (repr. is)
"Zivatar."

185.o.

Körner Éva: Festőművészetünk uj utjai. Kiállitás az Uj Magyar Képtárban - 1956 február. Művészet. 1956. V.évf. 2-3.sz.183-188.

MDK

Szőnyi István

Die Tat /Zürich/. 1944. ápr. 5. Moderne ungarische Kunst im Kunsthaus.

MK

Szőnyi István

L'Express. 1944. márc. 9. S.N.: Une exposition remarquable a Neuchatel. La peinture hongroise moderne.

Szőnyi István

Der Bund. Bern. 1946. márc. 28. W.A: Ausstellung ungarischer Kunst im Kunstmuseum.

Szőnyi István

Feuille d'Avis de Neuchatel. 1944. márc. 8. Th. D: L'art hongrois moderne au Musée des Beaux-Arts.

MDK

Szőnyi István

Fürdő aktok, festm. repr.

Árverési Közlöny. 1938. 8.sz.

Szőnyi István

Basler Nachrichten. 1940. jun. 30. sy: Neuere ungarische Malerei.

MDK

Szőnyi István

Iványi, Batthyány, Bernáth, Szőnyi, Aba novák festményei Newyorkban. Pesti Napló, 193[illegible]. szept.1o.

MK

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs,
1927. nov. 1.

MDA

Szőnyi István

Die Weltwoche. Zürich. 1944. ápr.25. /cy: Ungarische
stler im Zürcher Kunsthaus./

Szőnyi István

MTK

Berner Tgnblatt. 1944. febr. 18. Moderne ungarische Kunst in der Kunsthalle.

MDK

Szőnyi István

Angliában sosem láttak még a magy.művészek kiáll. foghatót. Nemz. Ujság. 1934. jun. 19. 13 l.

M. D. K.

SZŐNYI István Jestő

Művért 1955. 1. 7.

Pataky Dénes: Ferenczy Béni rajzai. Jo. l.

MDK

Szőnyi István

Hegedüs Ádám cikke. Magyarság. 1934. jun. 17. 13 l.

MDK

Szőnyi István

akvarellje /19o4/

Klek Artur: Az első ecsetvonások. Az Ujság Karácsonyi Magazinja. 1932. dec. 25. 46 l.

MDK

Szőnyi István

Y. [illegible]: Uj szerzemények a Szépmüv. Muzeumban. B.H. 1934. jun. 17. 2o 1.

MDK

Szőnyi István

G.P: Magyar kiáll. Londonban. B.H. 1934. jun.17. 19

MDK

Szőnyi

Ny.K.J.: A Studio uj számát a magy.képzőművészetnek szenteli. A Reggel, 1937. febr.22.

MDK

Szőnyi István

Artner T: Szép kiállitás - katalógus nélkül. Sz.N. 1956. szept. 9. /Kertészet a m.képzm.-ben. Műcs./

MDK

Szőnyi István

Galerie Neumann & Salzer, Wien, 1936. márc.

M. D. K.

SZŐNYI István festő

Kiállítás műveiből 1954.

Művért. 1955. 1. sz.

Végvári Lajos: Tíz év kiállításai 81. l.

M.D.K.

Szőnyi István festő

Művért. 1955. I. sz. Harasztiné-Takács Mariannal? Az Országos Szépművészeti Muzeum uj szerzeményei 1945- 19

89.

M.D.K.

SZŐNYI István festő

1952)
Művért. Fogány O. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás 124.l

124.

Szőnyi István, festő MDK

művészetének egy fontos korszaka is példa arra, hogy polgári művészeink a nemes értelemben vett belső élményanyagot sem tudták világnézetté fejleszteni. -.-

299.o.

Aradi Nóra: A polgári kultura hanyatlásának főbb jellemzőiről a magyar képzőművészetben.
Müv. Ért. 1956. V. évf. 4/3. sz. 295. -300.o.

MDK

Szőnyi István

rézkarcok

Magyar müv. dániai kiáll. Az Est, 1934. jun. 15.

8 l.

Szőnyi István

- a Szolnay-tanulmányban több teret lehetett volna szentelni a Szőnyi hatás tárgyalásának

Említve: Jucze János, Szervátiusz Jenő, Vida Géza, Szolnay Sándor, Nagy Imre, Nagy István, Nagy Albert, Tihanyi Berényi, Kmetty, Czigány, Fülöp Antal Andor, Mohi Sándor, Kós András, Balázs Péter, Balogh Péter, Csontváry, Szőnyi István, Krizsán János, Gyárfás Jenő, Bortnyik János, Vasarely Victor, Moholy Nagy, Kassák, Dési Huber István, Kemény Zoltán, Thomna János hattis ~~Th~~ v Teutsch János, Klein József

Jakabovics v Miklós: Művészeti monográfiákról és a képzőművészeti közneveléskről

Komuk 1978/7 606 old

Szőnyi István

Szőnyi István, festő

L. Szántó Piroska

Havas Ervin: Emberek, virágok 11.

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 4

Szőnyi István

- csoportkiállításon szerepelt Bokros Birman Dezső, Bernáth Aurél mellett a pozsonyi Káptalan utcában.
Említve: Mátray Lajos, Maróti Géza
Lehel Mária

Szuchy M. Emil: Szobrok és Ady-portrék Bokros Birman Dezső művészetében

Irodalmi Szemle 1977/9 820. old.

Szőnyi István, festő

Szőnyi-tárlat brigádoknak

Szőnyi István rézkarcait állítják ki a Teréz Távbeszélő Központ Nagymező utca 52—56. alatti kultúrtermében. A kiállítás a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság és a Teréz Távbeszélő üzem első ilyen rendezvénye a „szocialista brigádok tárlatainak" eseménysorozatában. A tárlat január 9-ig, a hétvégék kivételével délután négytől hatig látható — de előzetes bejelentés alapján más időpontokban is fogadnak csoportokat.

Szőnyi-tárlat brigádoknak

Esti Hírlap, Bp. 1980. dec. 15.

2.

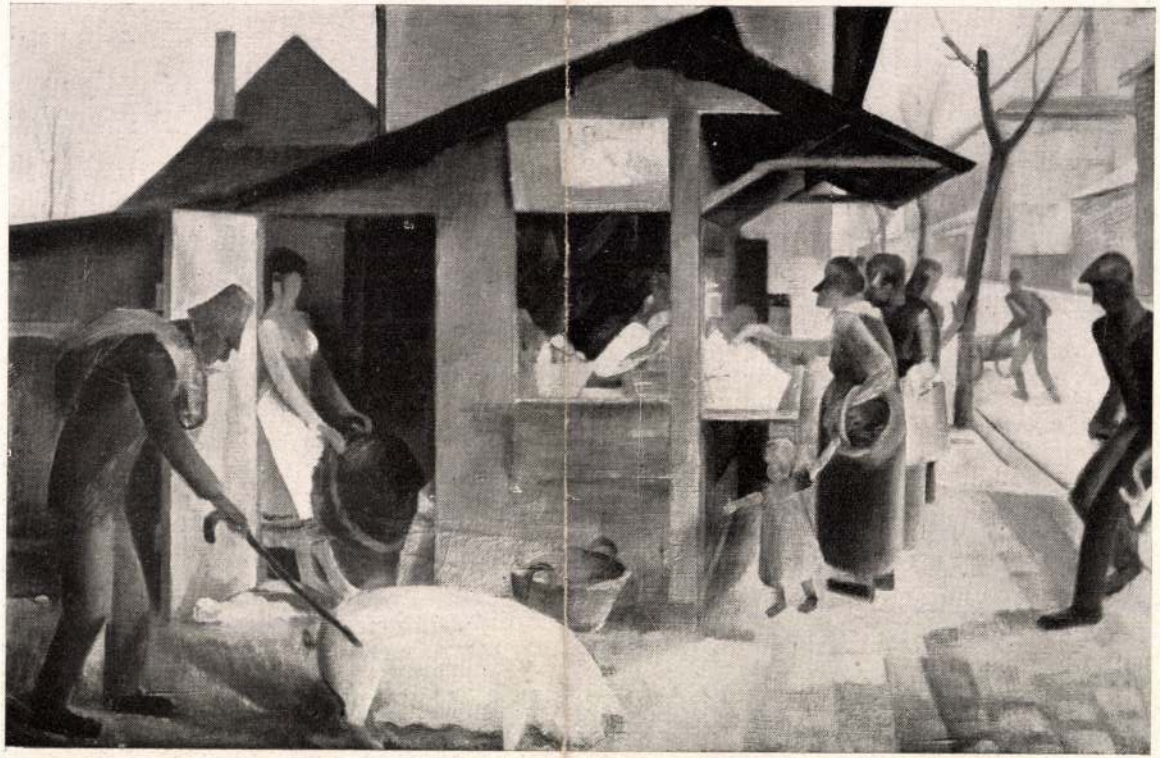

Szobotka Imre: Piac

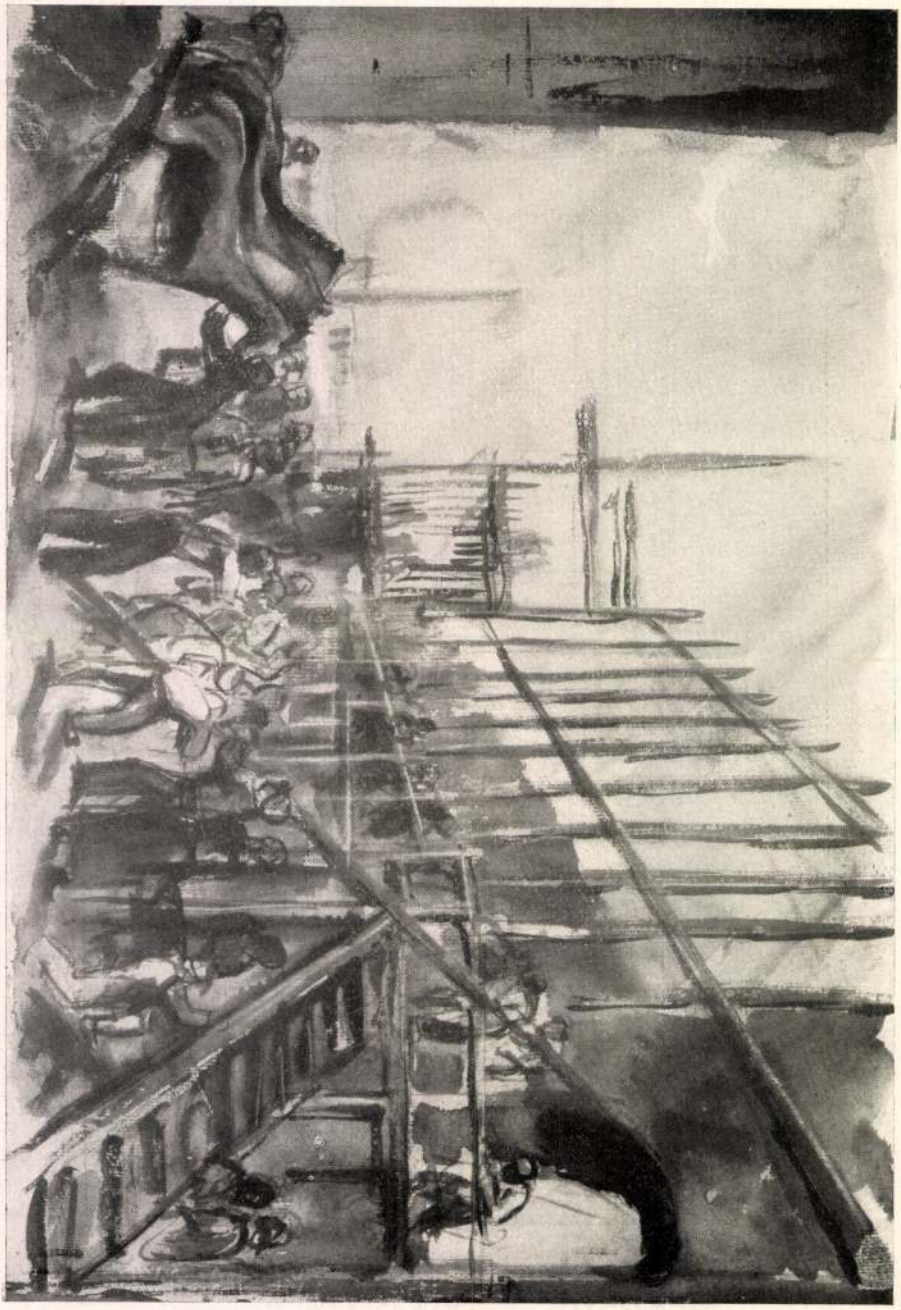

Szőnyi István: Freskóvázlat

Nemzeti Szalon 1929. jan.
Kat.

Szőnyi István
(Újpest 1894 - Zebegény, 1960)

„Zebegényi Dunaparton" o.v. 100 x 140 cm
s. l. j.: Szőnyi I. 1937 Védett. Kiáltási ár: 45000 ft.

—

„Erdőrészlet" gonache 20,5 x 37,5 s. l. j. Szőnyi I. 1938.
~~Védett~~ Kiáltási ár: 8000 ft.

—

„Anya gyermekével" vegyes technika 20 x 26,5 cm
s. l. j.: Szőnyi I. 1938. Védett. Kiáltási ár: 6000 ft

—

„Híd az autóút felett" Vízfestmény 20 x 33 cm
s. l. j.: Szőnyi I. 1932 Kiáltási ár: 8000 ft

—

„Házak a Dunakanyarban" tempera 20 x 32 cm
s. l. b. Szőnyi I. (Foltos) Kiáltási ár: 7000 ft

—

„Heverő legény" Tus 26,5 x 40 cm s. l. j.: Szőnyi I. (Sérült)
Védett. Kiáltási ár: 7000 ft.

BÁV 56. Képárkció Bp. 1981 december

Szőnyi István

Kőnyi István, festő

megemlítve

Aczél György: A kultúra. növekvő feklősséje 7.

Nirszabadság, Bp. 1979 jún. 17.

Szőnyi István, festő

megemlítve

84-85.

Simon Ferenc: József Attila mintázása kolbon

Jászkunság, Kolnok, 1980. márc, XXVI/1-2

Kőnyi István, festő

L: Kabó Iván

Grezsa F: Kabó Iván

138–142.

Tinatáj, Szeged, 1979. okt.

XXXIII/10

Szőnyi István, festő

L. Gulácsy

Dolcestó: Tárlat, árverés előtt 8.

Nemszabadság, Bp. 1979 dec. 7.

Szőnyi István, festő

L: Frank Frigyes

(gy. Kárpáti): Galéria a kórteremben 2.

Esti Hirlap, Bp. 1979. nov. 30

Szőnyi István, festő

L.: László Gyula

Domány János: László Gyula festői önarcképei 377-381
Jelenkor, Pécs, 1980. évf.

XXIII/4.

Szőnyi István

irányitása alatt végezte el a főiskolát

Németh József

Magyar Hirlao 1979/238/8

Kenessei: Németh kiállitása

Szőnyi István, festő

L: Vinkler Lánló

Tandi L: Vinkler Lánlónál 91-96

Tisztáj, Szeged, 1979, dec. XXXIII/12

Szőnyi István

„Tavaszi dombok" o.v. 72x92 cm

S.l.j.: Szőnyi I. 1926. Védett

Kikiáltási ár: 25000 Ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Szőnyi István

Szőnyi István (1894–1960): Kossuth-díjas festő és grafikus, a posztnagybányai iskola vezető művésze, főiskolai tanár. A 20-as évektől főként Zebegényben dolgozott, ahol kialakította egyéni stílusát, melyet atmoszferikus színhatások, puha ecsetkezelés, lírai színvilág jellemez. Rézkarcokat és monumentális hatású seccókat is készített.

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. 1977. Corvina

Szőnyi István, festő

d: Simon Béla

Romváry Ferenc: Simon Béla kiállítása 701-704.
Jelenkor, Pécs, 1980. júl.—aug. XXIII/7-8.

Szőnyi István festőművész

Uitz Béla művészete 1919-ben érte el első csúcspontját és annyira meggyőző volt, hogy még évekig elevenen hatott a hazai művészetre. Ezt a hatás jellemezte akár Novák Vilmos és Szőnyi István pályakezdését. Ebből nem Uitz forradalmisága, hanem festői monumentalitása vonzotta.

a.m.: A művész és a forradalom.
Népművelés, 1979. 3. 16. old.

Stróbl István (1894-1960)

„Zebegény" o. tempera 50x70 cm

J. l. j.: Stróbl I. Védett.

Kikiáltási ár: 30000 Ft

DÁV 50. Képaukció katalógus, Budapest, 1979. december

Szőnyi István

„Triptichon vázlat Középen fehér lóval"

o. tempera 38x98 cm S.l.j.: Szőnyi I.

Kiáltási ár: 35000 ft.

BÁV 5o.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Szőnyi István

„Tragikus nap" o.v. 56x75 cm

J.l.j.: Szőnyi I. 1929.

Műtárgyi ár: 20000 Ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Stőry István

„Zebegény völgy" olajfestmény 77,5 x 95 cm

J. l. b.: Stőry 1927 Védett.

Kikiáltási ár: 25000 Ft.

BÁV 50. Képaukció katalógus, Budapest, 1979. december

Fényi István

„Zebegényi parasztudvar" o. tempera
60x80 cm S. l. j.: Fényi I. Védett.
Kikiáltási ár: 30000 Ft

BÁV 50. Képaukció katalógus, Budapest, 1979. december

Szőnyi István

Szőnyi István volt Sz.
Győrfy Klárov mestere a
Képzőművészeti Főiskolan

— Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május — 40 lap.

Szőnyi István

„Tavasz Zebegényben" Gouache 21x33 cm

s. l. j.: Szőnyi I. Kiáltási ár: 9000 ft.

BÁV 5o.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Szőnyi István

„A korona felajánlása" vízfestmény 29 x 17

s. l. j.: Szőnyi I.

Utáltási ár: 8000 ft.

BÁV 5o.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Szőnyi István

hol élt.

SZŐNYI ISTVÁN emlékkiállítását tegnap nyitották meg Tatabányán, a Kernstock-teremben. A tárlaton a művész 30 akvarellje mutatják be a zebegényi Szőnyi-emlékmúzeum anyagából.

Magyar Hirlap 1981/3/7/9

SZŐNYI ISTVÁN 1

A Nemzeti Galériában Szőnyi István *A fuvaros* című festményét, az Iparművészeti Múzeumban pedig három darab XVII—XVIII. századból származó mézeskalácsformát ajánlanak a múzeumlátogatók figyelmébe a hónap műtárgyaiként.

Magyar Hirlap 1980/41/29/8

SZŐNYI ISTVÁN 3

Magyar Hirlap 1

tatható művészetszemlélete, képeinek lírai hangulata, a fények ábrázolása iránti vonzalma. A fuvaros című kép témája beillik azoknak az alkotásoknak a sorába, amelyek a Duna-kanyar, Zebegény vidékének szépségét, valamint az e tájon élő emberek hétköznapjait örökítik meg. A festő az élet mindennapi gondjait, a munka világát tárja fel képeiben.

A karácsonyi szokásokhoz is kapcsolódnak az Iparművészeti Múzeum decemberi műtárgyai: egy-egy kassai, magyaróvári és soproni XVII—XVIII. században készült mézeskalácsforma.

Szőnyi István, festő

L. a Ménálos hárfa

kilógyi J: A magyar szoc. kult. Tört. (5.) 14.

Nepszabadság, Bn. 1980 júl. 20

Szőnyi István, festő

L: Koffán K.

Rózsa Gy: Életmű

11 ....

Népszabadság, Bp. 1980 jún. 1.

Szőnyi István

Derkovits már elismert festő volt, amikor felkereste Szőnyi műtermét.

Varga Imre: Vallomások Derkovits Gyuláról. Művészet, 1980. március – 40. lap.

Szőnyi István

Méltatás

Horváth György: A korral nembesülve.
Művészet, 1980. április – 4 lap.

Szőnyi István

Mészi Szabó István a festőmű-
vész a képzőművészeti Fő-
iskolán Szőnyi István és Do-
manovszky Endre tanítvá-
nya volt.

— : Tolna megye képzőművészei.
Művészet, 1960. augusztus - 15. lap.

Szőnyi István

(Lipest, 1894 – Zebegény 1960)

„Tehenek a vízparton" vegyes technika

20×33 cm J. l. j. Szőnyi I.

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 55. Képaukció Bp. 1981. szeptember

Gyöngyi István

fotója a 18. oldalon

Tükör 1965 július 13
18. old.

Szőnyi István

tanítványa a Képzőművészeti Főiskolán

Szász Endre

Szántó Tibor: Graphica Hungarica I.

Mai magyar illusztráció, Budapest, é.n.

Szőnyi István, festő

ZEBEGÉNYBEN mától tizenharmadik alkalommal várja a részvevőket a Szőnyi István nyári képzőművészeti szabadiskola a nagy művész egykori otthonában. Az augusztus 9-ig tartó tanfolyam védnöke Hincz Gyula.

– Hír

21

Népszabadság, Bp. 1980 júl. 13

Szőnyi István, festő

L: B. Bencze Lilla

Rálffy Judit: Tűzzománc kentindén 2:

Esti Hírlap, Bp. 1980 júl. 10.

MDK

Szőnyi István

Falu a Dunánál, temp.

Eső, temp.

~~Eső~~ Este, temp.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 1o l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

A Tamás Galériában mutatta
be műveit első alkalommal

Pro memoria – 37 lap.
Művészet, 1960. augusztus

RDK

Szőnyi István

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. szept. Kassa

27 l.

H.D.K

Szőnyi István
festő

Részlet a merőgardasági falkipszorozatból
(repro)

Művészet, 1960. augusztus. — 8 lap.

MDK

Szőnyi István

Önarckép, grafika

Az önarckép. Alkotás Művészház, 1923. márc. 24. l.

MDK

Szőnyi István

választmányi tag

KUT és UME kiáll. N.Szal. 1932. nov.

3. 1.

Szőnyi István, festő

MDK.

Kiállításra kerülnek képei.

–: Nagyszabású kiállítást rendeznek képzőművészetünk felszabadulás utáni termésétől

Népszabadság Bp. 1960. márc. 23.

7. l

Szörnyi István
festő

M.D.V.

"Vettiorö nő" + repro

"

Artner Tivadar: Favaszi tárlat
Wöh Lapja, 1959. ápr. 23 - 17 szám.

19.11

MDK

Szőnyi István

Önarckép, festm.

Az önarckép. Alkotás Művészház, 1923. márc.
17 l.

MDK

Szőnyi István

Önarckép, graf.

Az önarckép. Alkotás Művészház. 1923. márc.

22. l.

MDK

Szőnyi István

Önarckép, graf.

Az önarckép. Alkotás Művészház. 1923. márc.

22. l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894

Erdőrészlet, xecsetr.

Almásy-Teleki 7. sukc. 1941. okt. 59 l.

Szönyi István, festö

Erdö mélye. Olf.
Dabasdi gulya. "

Nemz. Szalon. Téli tárl. 1938 jan.-febr. Kat.

MDK

Szőnyi István

Emberek, of.

Viadukt, of.

Kaszálás, of.

KUT és UME kiáll. N.Szal. ~~1934~~ 1932. nov.
14 l.

MDK

Szőnyi István

Álló női akt, tusr.

Zebegény, vf.

Öregasszony, rk.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz.

39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Tájkép, vf.

Aktok, toll

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz.

39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Férfi tanulmányfej, tollr.

Ülő női akt, vf.

Árv. Csarnok, 1940. jún. 94.sz.

39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Szénahordás, temp.

Falusi utcarészlet, temp.

Pihenő férfi, tusr.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz.

39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Pihenő fiuk, of.

Szénahordás, temp.

Dunamenti táj, of.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Téli hangulat, of.

Női akttanulmány, tusf.

Haza a legelőről, temp.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Faluvége, of.

Tájkép, temp.

Nyár, of.

Árv. Csarnok, 194o. jun. 94.sz.

39-4o l.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi táj, vf.

Naplemente, temp.

Falurészlet, "

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 39-40 l.

MDK

Szőnyi István

Fekvő női akt, vf.

Lovak, "

Ülő kisfiu, temp.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 39-40 l.

MDK

Szőnyi

Árv. Csarnok, 1940. jún. 90.sz. 29. 1.

MDK

Szőnyi festőm.

Gerevich T: A magy. müvészet és "Hirünk a világban. Szépmüv. 1944. 1.sz. 2o l.

MDK

Szőnyi István

Kertben

100 év festészete. Szalmássy Gal. kiáll. 1948. jan.

MDK

Szőnyi István

freskóterv

Asztalos: 2. M. Képzőm. Kiáll. ... Magy. Nemz. 1951. dec. 1.

MDK

Szőnyi István

csornao freskóterv

Molnár B: Egyházművészeti kiáll. Magyar Iparművészet, 1941. 3.sz. 30.l.

MDK

Szőnyi István

Lóvásár, rk.

Mohács emléke. Ernst Muz. 84.kiáll. 1926. szept.

MDK

Szömyi István, festö

Szobában.	Tempera.
Tükör elött.	"
Sárga tehén.	

OMKT.-Kücsarnok. IV.Nemzeti Képzömüv.kiáll. Bp.1937.
ápr3.29.-jun.2o. Kat.

5.l.

Szőnyi István MDK
/1894- /

Reggel. 1955.
Tempera, vászon. 90.120 cm.
/Szines repr./

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX. században.
Bp. 1959. XL. tábla.

Szőnyi István MDK
/1894- /

Zebegényi részlet. 1935-36 körül.
Olaj, vászon. 60.80,5 cm.
/Szines repr./

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX. században.
Bp. 1959. XXXII. tábla.

Szőnyi István festő M.D.K.

Ferenczy és Réti tanítványa.
Zebegényi temetés. – repr.: 537
Zebegényi Dunakanyar, Zebegényi este,
Falun, Eladó borjú, Napsütötte pad
Győr-gyárvárosi tyklom falképei
Csepel, Postaépület freskója

Kanyús, hagy. műv. Bp. 1960 536

MDK

Szőnyi István, 1894

Női fej

Zebegényi táj

Vásárhan

Rézk.művészete. Művész Gal. 6.kiáll. 1948.jan.

MDK

Szőnyi István festőművész.

Lépcsőház

K.A: KUT kiáll. Pesti Napló, 1936. febr. 23. 12 l.

MDK

Szőnyi István

N.Szal. Tav.Szal. kiáll. 1934.

MDK

Szőnyi István

Rózsa Miklós arcképe, of.

Zsuzsa, of.

KUT, N.Szal. 1957. nov

14 l.

MDK

Szőnyi István

Udvaron, of.

Tájkép, temp.

KUT; N.Szal. 1938. okt.

MDK

Szőnyi István

Anya gyermekével

M.grafika 100 éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.
13 l.

MDK

Szőnyi István

Három parasztasszony

M.grafika 1co éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.
13 l.

Szőnyi István, festő (2) MDh

Néhány hete még zebegényi új műtermét mutatta meg boldogan látogatóinak, és kérülő képeit és Olaszországban festett akvarelljeit. Egészségesnek látszott, pedig évtizedek óta félfüdővel lélegzett. A második nagylányai nemzedékhez tartozott. Az ember és a természet mellett áll ki művészetével. Felképe magatartásának Hegytetőn c. korai képe.

D. Sehér Ismeri: Szőnyi István 6.1

Népszabadság, bp. 1960. aug. 31.

Könyi István, festő (1.) MDK

(1894 = 1960)

A Magyar Képzőművének Követségének gyánjelentése: Könyi István Kossuth-díjas festőművén, a Magyar Népköztársaság kiváló művéne, Zebegényben, augusztus 30-án, 66 éves korában elhúnyt.

Ő: fehér Zsuzsa megemlékezése.

D. fehér Zsuzsa: Könyi István

Népszabadság, Bp. 1960. aug. 31. 6 h

09

MDK

Szőnyi István

Freskóterv

2. M. Képzőm. Kiáll.... Asztalos S. cikke. Magy. Nemz. 1951. dec. 1.

M. Ö. K.

SZŐNYI István festő

Temetése Zebegényben volt

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 209. sz. 5. l.
A zebegényi temetés Bónis István utolsó útja

Könyi István, festő Dok

Az elhúnyt művészt 1960. szept. 1-én, kütöstökön 17 órakor temetik a zebegényi temető halottasházától.

—: Hír

8.1

Népszabadság, bp. 1960. szept. 1.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Műveiből a pécsi múzeumban
is vannak.

Aradi Nóra: A pécsi ~~Janus~~ Pannonius Múzeum kincsei
Művészet, 1960. október.

MDK

Szőnyi István

Folyó partján

100 év festészete. Szalmássy Gal. kiáll. 1948. jan.

MDK

Szőnyi István

H.Gr: Kunsthaus Zürich. Moderne ungarische Kunst. Neue Zürcher Nachrichten. 1944. ápr. 27.

MDK

Szőnyi István

Kampis Antal: A Szépmüv.Mus. uj szerzeményei.
Magy.Művészet 1948.

MDK

Szőnyi István festőm.

dm: Magyar katona a szabadságért. Kis Ujs. 1951. máj. 8. 4 l.

MDK

Magyar kiállitó müvészek névsora. Mücsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Szőnyi István

Fürdő aktok, festm. repr.

Árv. Közl. 1938. dec. 8.rk.sz. 88. aukc.

I. tábla

MDK

Szőnyi István

Dunánál

Arckép

M.grafika 100 éve. Főv.Képtár 32.kiáll. 1948.jan.
12 l.

Szőnyi István

Udvarban, olaj
Vizpartján, olaj
Fürdő után, olaj
Zebegényi utcarészlet, olaj
Fürdés után, olaj
Favágók, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.rendk. sz.
51-52 l.

Szőnyi István

Fekvő női akt, olaj
Dunaparti részlet, temp.
Falurészlet, temp.
Falusi udvar, temp.
Falusi táj, vizf.

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.rendk. sz.
51-52 l.

Szőnyi István, 1894-...

Álló női akt, vizf.

Mű- és Régiségkereskedelmi Váll. IX.Művészeti aukció. Bp. 1948. 21 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Átkelés a Dunán
Tavasz

Végvári hajós: Szőnyi István
Művészet, 1954. 2. sz. 245 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Ebadó a borjú"

"

Végvári bajos: Szőnyi István
Művészet, 1934. 2 sz. 243 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

„Hegyletőn" (1925)

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 237 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Déli pihenő

Végvári fotós: Szőnyi István
Művelt, 1954. 2. sz. 240 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Este Lebegényben
Udvaron

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2sz. 240 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Brueghel művészetéhez fordul.

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művészet, 1954. 2 sz. 239 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Feleségem és én
Isuzsa - fej
Isuzsa a falóval
Anyám (portré)

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 238 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Vízparti jelenet
Tebegényi temetés

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 239 l.

MDK

Szönyi István Jestő

Hegytetőn. Szépmüv. Mag. Repr.: 85.
Pihenés. Corvin testv. tul. " 86.

A magyar aktkiállítás albuma. Öneáll.
Lyka-Majovszky-Petrovics. Bp. 1926. 85, 163

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Zebegénybe költözött.

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 237 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

„Danaidák" kompozíciója

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 236 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Az expressionizmus és a magyar proletárforradalom művészete igéite meg.

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művészet, 1934. 2. sz. 235 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

A fiatal Szőnyi embereszménye; az érzés, a jellem kulturáltságát dicsőíti

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 236 l.

M.D.K.

Srönyi Istvánné
festő

1920-25 között festett aktképei.

Végvári Lajos: Srönyi Istvánné
Művészet 1954. 2 sz. 23 6 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

1921-es önarcképe.

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 236 l.

Könyi István
festő

M.D.K.

Ferencyvel rokon a művészetük.

Végvári Lajos: Könyi István
Művért, 1954. 2 sz. 235 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Nagybányai hagyomány munkásságában jelenthe-
zik legdúsabban.

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művészet, 1954. 2 sz. 234 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Parasztábrázolása monumentális

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művért, 1954. 2 sz. 234 l.

M.D.K.

Szőnyi István

festő

Művészetében folytatódik a harai tradíció.

Végvári Lajos: Szőnyi István

Művért, 1954. 2 sz. 234 l.

M.D.K.

Szönyi István
festő

Ferenczy volt az első mestere.

Végvári Lajos: Szönyi István
Művészet, 1914. 2. sz. 234 l.

Szőnyi István
festő

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művészet 1954. 20. évf. 232 l.

M.D.K.

...nyi István
festő

Posztimpresszionisták közé tartozik.

Végvári Lajos: Rőnyi István
Művért, 1954, 2 sz. 234 l.

MDK

Szőnyi István festő

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliografiája Művért 1957.VI.évf.4.sz.341.l.-342.l.

Srömyi Istvan
festő

M.D.K.

Udvaron Tempera. 1935.
Este Tempera 1934.
Anatás utan Tempera 1936. } repro.
Harafelé. Tempera. 1938

Végvári Lajos: Srömyi Istvan
Művészet, 1954. 2 old.

MDK

Szönyi István
festő

Kútnál. Tempera 1945.
Krumpliszedők. Olaj, 1950.
Freskóterv. Tempera, 1952
} repr.

Végvári Lajos: Szönyi István
Művészet, 1954. 2 sz.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Végvári Lajos: Szőnyi István
Művészet, 1954 2 sz. 24 6 l.

Szőnyi István festőmüvész
Fürdözők, olajf.
Falusi parasztudvar, olajf.
Kislány, tempera
Veranda, tempera
Magyar Képirók kiállitása, 1941 január

szteri tanácsos.

A hivatalos másolat hiteléül:

Fetzmann Károly

miniszteri s.hiv.igazgató.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
1152. 1927. szám
Érk. 1927. év ápr. hó 29. n.

Szőnyi István MDK

"Uszályok" repr. 58.o. 4. kép.

Németh Lajos: A "Magyar Forradalmi Művészet" kiállításáról.
Műv.Ért. 1958. VII.évf. 1. sz. 54-61.o.

Szőnyi István

l.

Szépmüvészet
1942. 204-l-

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

MEGHÍVÓ

a

KORVIN MÁTYÁS

MAGYAR-OLASZ EGYESÜLET

KÖZGYŰLÉSÉRE

az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—35) dísztermében folyó évi június hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor

Gerevich Tibor
elnök

Franklin-Társulat nyomdája

Szőnyi István

39. Délutáni napsütés . . . . 600.—
40. Zebegényi ucca . . . . . 900.—
41. Sulykoló asszonyok . . . . 600.—

Szépművészeti kiállítások magyar mesterek műveiből. II.
Sopron, 1931. ápr.

42. Ünneplők . . . . . 600.—
43. Szobi révház . . . . . 300.—
44. Földmunkások . . . . . 220—
45. Virágzó fák . . . . . 200.—

92 14
150 159
94 163
169 181
174 115 Wilhelm
129 (Melk. 4
162
119

Szőnyi István

TAJKEPEK MAGÁNGYŰJTEMÉNYEKBŐL címmel kiállítás nyílik május 6-án délután 16 órakor a XI. kerületi Bartók '32-es Galériában. A tárlaton többek között Csók István, Egry József, Hollósy Simon, Mednyánszky László és Szőnyi István alkotásait láthatják az érdeklődők. Megnyitó beszédet mond Bereczky Loránd művészettörténész, az MSZMP KB munkatársa.

Magyar Hirlap 1981/5/5/9

Szőnyi István, festő

BECSKEREKEN, Békéscsaba jugoszláv testvérvárosában „Magyar festőművészek a Bánátban 1890—1940" címmel kiállítás nyílt meg, amelyen hatvanhárom művész, köztük Székely Bertalan, Edvi Illés Aladár, Herman Lipót, Iványi Grünwald Béla, Nógrády Antal, Szönyi István, Barabás Miklós és Ferenczy Károly csaknem száz, magántulajdonban levő festményét mutatják be.

-: Hír

8

Népszabadság, Bp 1980 jan. 15.

Szőnyi István (Lippert, 1894 - Tebegény, 1960)

„Stoberban" o.v. 70x100 cm J. l. j.: Szőnyi I. 1937
Kiállítási ár: 25000 ft.

—

„Tebegényi udvar" Gouache 21x33,5 cm J. l. j.: Szőnyi I.
Kiállítási ár: 6000 ft.

—

„Kertrészlet" Gouache 20x33 cm J. l. j.: Szőnyi I.
Kiállítási ár: 8000 ft.

—

„Dunakanyar" Tus 31x46 cm J. l. j.: Szőnyi I. Kiállítási ár: 7000 ft.

—

„Vízparti táj parasztokkal" o.v. 64x83 cm J. l. b. Szőnyi I.
Kiállítási ár: 30000 ft.

—

„Dunaparti részlet" Gouache 20x33 cm J. l. j.: Szőnyi I.
Kiállítási ár: 8000 ft.

—

„Farsor" Vízfestmény 20x33 cm J. l. j.: Szőnyi I.
Kiállítási ár: 8000 ft.

—

„Borjú" Vízfestmény 20,5 x 32,1 cm J. l. j.: Szőnyi I.
Kiállítási ár: 8000 ft.

BAV 57. Képaukció Bp. 1982. május

Szőnyi István

Szőnyi István (1894–1960)

„Borospincék" vízfestmény 20 x 33 cm
s. l. j. Szőnyi I. Kiáltási ár: 8000 ft

„Domboldal fákkal" Vízfestmény 19,5 x 29 cm
s. l. j.: Szőnyi I. Védett. Kiáltási ár: 8000 ft

„Hegyi legelő" o. v. 53 x 66 cm s. l. b.: Szőnyi 1924.
Kiáltási ár: 20000 ft.

„Dunakanyar" o. v. 79 x 105 cm s. l. j. Szőnyi 1930.
Védett. Kiáltási ár: 30000 ft.

„Kompozíció" o. v. 79 x 126 cm s. l. b.: Szőnyi I. (Szerult)
Védett. Kiáltási ár: 40000 ft.

BÁV 54. Képaukció Bp. 1981 május

Szónyi István

Szőnyi István (1894–1960)

„Dunakanyar" olaj, tempera 26,5 x 38,5 cm
J. l. j.: Szőnyi I. Kikiáltási ár: 8000 Ft

—

„Fehér akt" vegyes technika 30 x 46,5 cm
J. l. j.: Szőnyi I. (Folton) Kikiáltási ár: 8000 Ft

—

„Dunakanyar Zebegénynél" Vízfestmény 21 x 34 cm
J. l. j.: Szőnyi Kikiáltási ár: 8000 Ft.

—

„Tájkép" Vízfestmény 22 x 28,5 cm J. l. j. Szőnyi 920.
Kikiáltási ár: 8000 Ft.

—

„Domboldal" Gouache 20 x 34 cm J. l. j. Szőnyi I.
Kikiáltási ár: 8000 Ft.

—

„Tájkép virágzó fával, és fut ültető asszonnyal"
Gouache 25 x 34 cm J. l. j. Szőnyi I. Kikiáltási ár: 10000 Ft.

—

„A művész gyermekei (Zuzsa és Péter) o. v. 55,4 x 70,5 cm
J. l. j. Szőnyi I. Kikiáltási ár: 35000 Ft.

—

„Varrónő" o. v. 71 x 105 cm J. l. j.: Szőnyi I.
Kikiáltási ár: 40000 Ft.

Szőnyi István (1894-1960)

BAV 53. Képarkció Bp. 1980. december

SZŐNYI ISTVÁN

43. Szőnyi István: Ökrös szekér vézkarc 193x256 mm

Grafikát és rajzot a Mihatyfi gyűjteményből
in Mihatyfi Ernő: Művészet, barátaim
Bp. Corvina 1977

Szőnyi István

„Zebegényi réplet" Gouache 20x33 cm
J. l. j. Szőnyi I. Kiáltási ár: 8000 ft.

„Két női akt" Tusrajz 30x46 cm
J. l. j.: Szőnyi I. 1923 ~~cm~~
Kiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 49.Képaukció Budapest,1979.szeptember

Szőnyi István (1894-1960)

„Ülő női akt" Ceruzarajz

20x11 cm s.l.j.: Szőnyi 1919.

Kikiáltási ár: 1200 ft.

„Malom előtt" Gouache 18x34. s.l.j.: Szőnyi I.

Kikiáltási ár: 10000 ft.

BÁV 49.Képaukció Budapest,1979.szeptember

Szőnyi István (1894-1960)

„Domboldal" Tempera 71×53 cm
kikiáltási ár: 8000 Ft.

„Telemer" Gouache 24×19 cm
s.l.l.: Szőnyi I. kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 48.Képaukció Budapest,1979.május

Szőnyi István

„Szilvarzedők" Vízfestmény 25x34 cm
J.l.j.: Szőnyi I.
kikiáltási ár: 5000 ft.

„Téli táj" Gouache 20x32 cm
J.l.j.: Szőnyi I. kikiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 48.Képaukció Budapest,1979.május

Szőnyi István
Ködös reggel, olaj
Vén diófa, olaj

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940. október,

1.

12

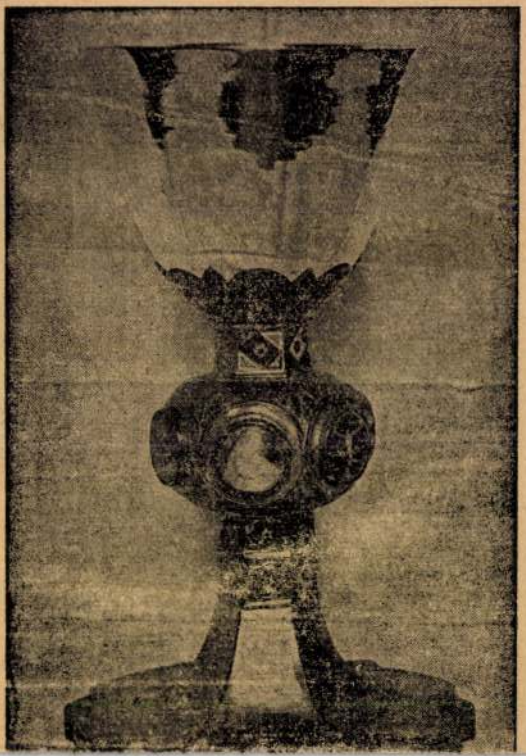

Szőnyi István
Kettős arckép, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 15 l.

képe, 14. l.) — Gerevich: A régi magyar művészet európai helyzete. Bp., 1924., 18. l.— Genthon: Magyar művészet Ausztriában a mohácsi vészig. Bp., 1927., 57. l. — Genthon: Az apostolvértanúságok mestere. AÉ., XLIII. 1929., 161. l. — Gerevich, IPGY, 86. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 38. szám. — Genthon RMF., 31. l. (Képe: 5. kép). — Pigler Evag, 132—134. l. — Csánky Miklós: A szepesi és sárosi táblaképfestészet 1460-ig. Bp., 1938., 9. l.

KOLOZSVÁRI TAMÁS (működött 1427-ben)

1. *Kálvária* (4. kép)
Középkép, oromdísz nélkül 242×177 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos 1937—1939.

2. *Olajfák hegye* (5. kép)
Belső bal felső kép 90×67 cm.
Egy része, némely fontos részlet (pl. Krisztus feje) új.
Restaurálta Nikássy Lajos, 1936.

3. *Keresztvitel*
Belső bal alsó kép. 87×68·5 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos, 1933.

4. *Krisztus mennybemenetele* (6. kép)
Belső jobb felső kép. 90×71·5 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos, 1935.

5. *Feltámadás*
Belső jobb alsó kép. 87×68·5 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos, 1933.

Szőnyi István
Kompozició, olaj

Téli tárlat. Mücsarnok, 1919-2o. 23 l.

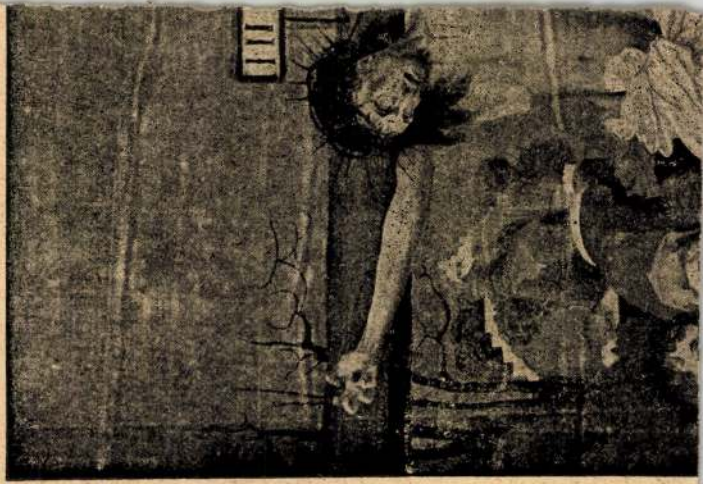

Szőnyi István

Este, vizf.

Asszonyok, vizf.

Delelő, vizf.

Szállingózik a hó, vizf.

Pesti kikötő, vizf.

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállítás. Ernszeti Szalon, 1940, november, 1, 16 l.

edificium librarie, et plura gratuita domui fecit. Ideo felix sit memoria ejus. Amen."

Az ősnyomtatványt 1558-ban ajándékozta a könyvtárnak Csergő Miklós esztergomi kanonok, az előzéklapon olvasható bejegyzés szerint: „Per Venerabilem quondam Nicolaum de chergo Archidiaconum Barsiensem et canonicum ecclesie Strigoniensis, Ecclesie sancti Nicolaj Tyrnavie fundate Anno domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo octavo In testamento legatus." Az incunabulum szerepel Pribélyinek a könyvtár ősnyomtatványairól 1840-ben kiadott jegyzékében.

A Corvina-ősnyomtatvány első ismertetője Knauz Nándor szerint a könyv díszítéseit Mátyás király készíttette vagy a lövöldi karthauziak festették. Knauz az Absolutio jelenetét ábrázoló miniatura gyónó alakját Beatrix királynéval azonosítja, miként később Berzeviczy Albert is. Ezzel szemben Csontosi János a térdeplő alakban Mátyás királyt látja. Szerinte a lövöldi karthauziak így akarták megörökíteni a fejedelmi látogatás történeti eseményét a Mátyás királytól kapott könyvben.

Egészen valószínűtlen, hogy a sablonos ábrázolású miniatura, egyszerű, jelentéktelen térdeplő figurájában akár Mátyást, akár pedig Beatrix királynét akarta volna ábrázolni az egyforma arctípusokkal dolgozó miniátor. Úgy az iniciáléba illesztett miniatura, mint a címer vörösbélésű nagy, zárt koronája, s a nagyszárnyú angyalok is távol állnak a budai renaissance miniaturafestészet modorától. Feltehető, hogy egy lövöldi karthauzi szerzetes, vagy más vidéki miniátor munkája. De valószínűbb, hogy miként az

Szőnyi István festőművész
Tájkép,
Nemzeti Szalon, 1930. ápr.

eptember 30 áig.—
yszáznyolczvan korona évi bért,
tartozik a várfelügyelő kezéhez

evő által csak a m. kir
kéből való végleges eltávozás
napi felmondás után, bérbe-
pi felmondással bármikor
ha érdekei ugy kivánják.
öre nézve azonnal az alá-
dara nézve pedig felsőbb jová-
—

mius hó 25 én.

Sabauroo Ferenc
várfelügyelő.

Kucsera András

Szőnyi István

festő

1.

Szépművészet

1941. 279. l.

Negli ultimi decenni dell
il contatto della pitt m
con qui it divenne
La gioventù guardo piutt
verso Monaco ~~dove~~ di Ba
dove nell'Accademia t
iamo molti giovani arti
~~ungheresi~~ ma anche profe
ungheresi ~~g~~ che qui inseg
Attorno al millenovecen
~~l'attrattiva~~ a commin
attirare la nuova gene
zione Parigi, prima l'
pressionismo e poi
correnti più moderne
perfino le esibizio
anarchiche e la coside
scuola di Parigi non m
carono e in parte
mancano ancor o
a suggerire una pa

Szönyi István

lásd oko

Szépmüvészet

1941. 271–276. l.

képekkel

győri Szent Imre

hercog-uti templom

falképei

Szőnyi István

festő

1.

Szépmüvészet

1942. 206. 1

Szőnyi István

d.

Ernst Mur Bi. kiáll.
135, 139, 185, sz.

Godreccius, Venczel IV. 224

nem térképmetsző!

Szőnyi István

Harapelé c. képe
repr.

Művészet
1941. 42. n. 83. l.

Bunda, vnifra IV. 139

Szönyi István

Olvasó leány c.
kép repr.

Művészet
1940. 31-7. 6. l.

kimstór képtár megtekin-
tésére Esztergomba érkezünk
kérünk szíves intézkedést
Ugrevich

Szabadi Ugrevich

8470

Szőnyi István

Nemzeti Szalon 1934
18 magy művész kiáll

Domboldal olaj.
Reggel, tempera
Dél, tempera
Este, tempera
Udvaron olaj.

1934

TIZENNYOLC MAGYAR MÜVÉSZ

Aba Novák Vilmos
Berény Róbert
Bernáth Aurél
Bokros Birman Dezső
Bornemisza Géza
Csorba Géza
Czóbel Béla
Farkas István
Ferenczy Noémi
Kmetty János
Márffy Ödön
Medgyessy Ferenc
Pátzay Pál
Perlrott Csaba Vilmos

Szönyi István
Kapu 1939/40. szezon II.

SZÖNYI ISTVÁN :

216. Uszályok. - Temp. v., 100 x 70 cm. Jelz. l.b. "Szönyi I. 1939".

Szőnyi István

Árverési Csomókat. aukciós

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. ápr.
37. sz. 1927 márc
38 sz. 1927 máj
40. sz 1927 dec.

~~Aranyérmecske fibigrán Rezében K. 149~~

Szőnyi István

Karben, tempera
Erdőszélen, olaj.

⇒Művészeti Hotek, Ungvár
1941

K n a u s s

festő

Fővárosi Lapok.1868.okt.6. /Fővárosi hirek./

SZŐNYI ISTVÁN

Alvó leány. Olajfestmény.

Művészeti Hotek Pécs

1941

1850 körül . . . . . 35.—
2871. KEREK ASZTAL. Diófa. Biedermeier . . . 50.—
2872. OVÁLIS ASZTAL. Mahagonifa. Angol Biedermeier. (Hibás.) . . . . . 40.—
2873. ASZTALI VITRIN. Diófa. 1830 körül. (Az üveg repedt.) . . . . . 24.—
2874. NAGY VELENCEI TÜKÖR . . . . . 300.—
2875. KÉTAJTÓS KÖNYVSZEKRÉNY. Fényezett diófa. 1850 körül . . . . . 170.—
2876. ÍRÓASZTAL. Fényezett diófa. 1850 körül . . 190.—
2877. HÁROMAJTÓS SZEKRÉNY. Fényezett diófa, berakott díszítéssel. Biedermeier modorban . 190.—
2878. OVÁLIS ASZTAL. Fényezett diófa, berakott díszítéssel, rézpántokkal. Louis, XVI. . . . 60.—

Szőnyi István

A kép c. könyvének ism. Művészet 1943. 52. sz. bőrtékján

Szőnyi István

Hajnal, tempera
Kertben "

Müvészeti Hotek Komàrom

1941

geschlossenere [illegible]
keiten oder künstlerischer Anspruchslos
welches aus der Tiefe der Volksseele kam.

Zur wenigsten teilweisen ungarisc
einen kleinem Kreis beschränkten siebenb
die ungarischen barocken Kunstdenkmäle
eigenheiten ausübten. Das interressantes
zwischen 1718—24 erbaute Kolozsvárer
ristenkirche, welche mit ihren niedrigen
ihrem geraden Gesimse, der dreiteiligen
sich erhebenden Giebelwand mit Volut
fahre der 1671 erbauten Kaschauer Jesu
der zurückhaltenden Frühbarock-Denkm
der Kaschauer Kirche, der etwas früher
Eperjeser Franziskanerkirche dem Werk
ganz nahe steht. Es ist möglich, daß die
Piaristenkirche entworfen hat.

Bei einer Gruppe der siebenbür
breite und ruhige Barockstil der Umg
den sogenannte Grassalkovichbarock lebh
ist infolge seiner guten Gliederung Stilr
migem Grundriß erbaute, mit zweifach
nyeszeger Kastell des Grafen Dominik
Mittelrisalit das an die Hoffassade de
schöne offene Loggia aufweisende und a
stammende, schon klassizisierende Zsibó
ausladender, geräumigen Loggia erbau
(1779—79), das Kastell des Grafen Steph

Nach dem in Grunde fremdarti
siebenbürgische ungarische Kunst in der
und sparsame Ornamentik charakterisier
klassizismus schmiegte sich ohne Schwieri

Szőnyi István

Szőnyi István (szerk.): A képzőművészet iskolája. A festőművészet, grafiak és szobrászat technikai eljárásai. Irták: **Szőnyi István, Molnár C. Pál** stb. Budapest: Győző 8°, 396 [4] p. 20 t.

1941

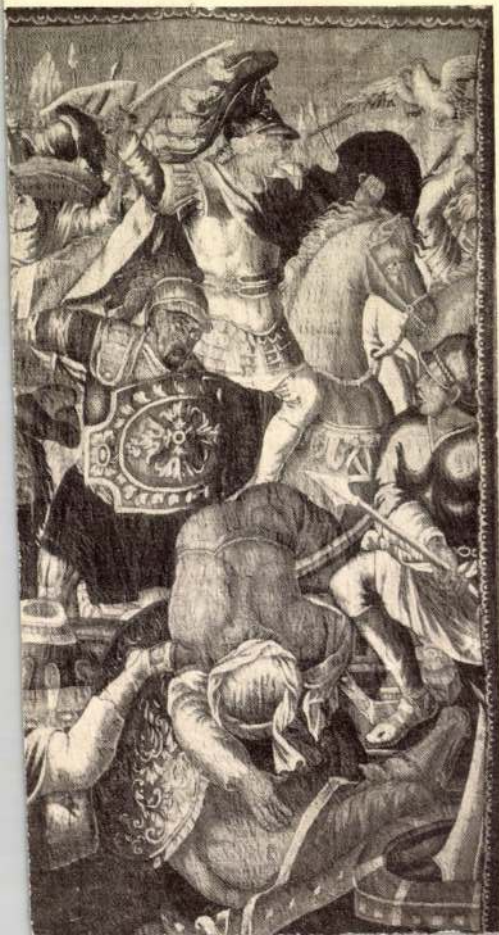

SZÖNYI ISTVÁN :

374. Udvaron. - Monochr.vizf., p. 46 x 30 cm.
Jelz.l.b.: "Sz. I. 932".

375. Belvizek. - Vizf., p. 32.5 x 19.5 cm.
Jelz.l.j.: "Szőnyi I."

376. Tanuló. - Vizf., p. 29 x 43 cm. Jelz.
l.j.: "Szőnyi I."

377. Tisztás. - Monochr.vizf., p. 46.5 x 30
cm.Jelz.l.j.o.:"Szőnyi 1932".

Koppmagygraf 150 éve

378. Szállingózó hó. - Vizf. p. 32x20 cm.
Jelz.l.j.: "Szőnyi I."

Szőnyi István

EGYSZERŰ
világos módszerek

Szókincs, nyelvtani olvasmányok. Levelezési és gyorsírási függelék

Dezséri Bacho László:

Gyakorlati Olasz

Szőnyi István

Milano. Galleria d'Arte Moderna.

Tamkmány, 2100. l.

Poglayen-Neuwall, Stefano

Itinerario per ~~~~ i turisti ungheresi. Roma, 1942.

34. l.

Szőnyi István, festő

A ZEBEGÉNYI SZŐNYI ISTVÁN EMLÉKMÚZEUMBAN őrzött alkotásokból nyílt szerdán kiállítás Szegeden, a Bartók Béla Művelődési Központban. Az emlékkiállításon az alkotó akvarelljeit és gouache technikával készült képeit mutatják be.

— : Hí —

8.

Nők szabadsága, Bp. 1978 dec. 21.

Szőnyi

Szerepelt az 50. képcsikón

festménysorozattal

Magyar Hirlap 1979/282/13

Szőnyi István festő- és grafikusművész.

Kolozsvári Ernő györi műgyűjtővel folyik az adás-Kb. 150 festménye van, mellett 20 év alatt gyűjtött. 1974-ben a Xantus Múzeum a gyűjteményből kiállítást rendezett. – Tulajdonában van Szőnyi István, Egry József műveiből is.

Magánmúzeum kari fizetéiből.

1979. X. 14. Petőfi 20.43 /Kiné/

Szőnyi István, festő- és grafikusművész

Az alanti címmel indított kiállítássorozatot a Magyar Nemzeti Galéria, elsőként a két világháború közötti sokszorosító grafika rézkarcanyagának bemutatásával. – A klasszicizmus és romantika által megújított „Arkádia-gondolatkör" ott van a fiatal Szőnyi István aktcsoportjain. (említve) Ennek a vonulatnak a jellemzői tűnnek fel főként vallásos tárgyú művein, az aktivizmus bizonyos törekvései a kor hivatalos művészete, a „római iskola" neoklasszicizmus felé kanyarodik.

Sarkantyú Mihály: A magyar grafika múltja.

Népszava, 1979. jún. 1.

Szőnyi István festőművésza

a Magyar Nemzeti Galériában a napokban nyílt nagyszabású tárlat állandó anyagi, évekig várja látogatóit. — Szőnyi István műveket láthatunk, Egry József műveit és Klokkja szerepel a tárlaton.

Losonci Miklós: Az újkori magyar képzőművészet

Pest Megyei Hírlap, 1979. júl. 17.

SZŐNYI ISTVÁN 2

Szönyi István a két világháború közötti magyar festészet legjelesebb képviselője 1951-ben alkotta A fuvaros című temperáját. Az alkotáson, mint Szőnyi több más nagy munkáján megfigyelhető, hogy a nagybányai tanulmányok kitörölhetetlen nyomokat hagytak munkásságában. Innen származ-

Magyar Hirlap 1980/11/29/8

1021

1978.VI.13.Televizió 18.3o Gné
Hogy a közösség jól járjon...

- Ha a világot formáljuk, hisz az ember azért ember, akkor közben mi is átalakulunk. Az egymás mellett élés gondjai, örömei közösek. Hogy a közösségeknek, hogy mindenkinek a sorsa, élete, közérzete jó legyen, ez a törekvés a politika fogalma. Hogy lakhatóbbá tehessük szükebb világunkat, ezt csak közösen, egyet akaró munkával tudjuk elérni. A Hazafias Népfront mozgalma is ezt sugallja, ezt segiti.

- Közvélemény kutatást tartottak Nagymaros lakossága körében és igy nagyarányu pénz és társadalmi munka felajánlás történt, amely buztatást adott nekünk arra, hogy a társadalmi munkába, a község lakosságának erejének felhasználásával egy orvosi rendelőt és gyógyszertárt tudjunk épiteni.

- Hogy gyüjtötték össze a felajánlásokat.

- Egy egy tanácstag a Népfront bizottság tagjaival lejárta házról házra a lakókat és a felajánlott összeget és társadalmi munkaórát ezt felfektették egy egy füzetbe, erről kimutatást készitettek, ami alapját adta tulajdonképpen annak, hogyelkezdhettük ezt az orvosi rendelő, gyógyszertár épitését.

-Mennyi lett a végeredmény?

- 16 ezer társadalmi munkaóra felajánlás történt és fél millió forint. Az engedély okirat szerint az egészségház jövő év szeptember 3o-ra kell, hogy befejezést nyerjen,. mi szeretnénk ezt augusztus 2o-ra átadni.

- Nagymaroson régi hagyományai vannak a társadalmi munkának.

- Mindenkiben égett a tettvágy, mindenki szerette volna, hogy minél hamarébb megóvjuk azt, amit elözőleg nagyon nagy költséggel megépitettek, ugye itt már csak a járda hiányzott a széliről, az uttest széléről és ennek a megszervezése hát kb egy hónapi munka volt, ami a szervezés és mindössze három hét alatt meg is csinál tuk véglegesen, ugyhogy most elfogadható állapotban van és szeretnénk még hogyha még szebb lenne, mert most már az embereken a sor, hogy a társadalmi munkával meg is védjék azt, amit csináltak. Hát nagyon rossz volt ez az utca, télen egyáltalán nem lehetett eljárni az utcába, se mentő, se tüzelőt vagy tüzelőt vagy ilyesmit nem lehetett elhordani. Ez rettenetes nagy társadalmi munkát adott,mert nagyon hosszu az utca, egész lehet mondani másfél km hosszu, és kb 3 hét alatt kész lett az utca.

- Hány ember vett részt ebbe?

- Hát az utcába mindenki résztvett, nagyon érdekes volt, még az öreg nénik is, akik özvegy asszonyok,mert lehet mondani özvegy utcának is nevezték már, mert nagyon sok az özvegy, végig lelkesen dolgoztak.

- Az 1976-os évbe az egy lakosra jutó társadalmi munka az 54o forint volt, az 1977-es évben végzett társadalmi munkaaz pedig 634 forint volt, ebbe a lakosság teljes létszáma beleértendő. Az ország-

gos átlag 3o4 forint.

- Folyamatos kapcsolat alakult ki a Népfront bizottság, elnökség és a tanács tagok között, folyamatosan menetközben a választási ciklus egész ideje alatt figyelik a tanácstagok tevékenységét, közéleti tevékenységét, ennek eredményeképp nagyon sok tanácstag munkáját tudtuk eredményessé tenni.

- Ma este lesz a falugyülés, mi lesz a téma?

- A Nagymaros-Gabcsikovói vizlépcső épitése, ami ugyan országos, de elsősorban a nagymarosi lakosságot érinti közvetlenül, ennek a tájékoztatására megkértük a beruházó egyik vezetőjét, főmérnökét, Jurcsek Viktor elvtársat, aki résztvesz a mai falugyülésünkön.

- Mért jött erre a falugyülésre?

- Én tulajdonképpen azért jöttem erre a falugyülésre, érdekel az a vizierőmü épitése, és már többen megkérdezték ott a vállalatomnál, ahol dolgozom, hogy mikor mi készül itt. Egyenlőre annyit tudtam mondani, hogy majd a mai estétől többet tudok mondani.

- Még a háboru előtti időből ismerem Nagymarost, és hát ez a lakóhely szeretet ez vezetett arra, hogy ezzel a munkával a hely történeti mozgalomnak a kifejlesztésével foglalkozzak. Hát a Hazafias Népfront keretén belül végezzük ezt a munkát, a Népfront és a tanácsnak a támogatásával, célunk az, hogy a helyi müvelődést elő-

segitsük és hát természetesen ezt a helytörténeti honismereti mozgalmat ezt kiszélesitsük és a lakosság minden rétegére kiterjesszük. Ugy a fiatalokra, mint az idősekre.

- Ön most hol dolgozik?

- Jelenleg a Számitástechnikai Szervezési Intézetnél, mint müszaki üzemszervező dolgozom és hát kissé olyan másodállásom ez a társadalmi munka, mert amelyet a Hazafias Népfront keretén belül végzek, hát nagyon sok időtöltést igénylő, de sok szeretettel végzem ezt a munkát.

- Én nem nagymarosi születésü vagyok, én szokolyai vagyok, szüleim is itt laktak, de magáért a tájért szeretem és valahogy közel állt a szivemhez Nagymaros. Azóta is nagyon szeretem. Ide kerültem mondom, Szobról ide helyeztek, és itt mindjárt megbiztak a Hazafias Népfront elnökségi tisztségének a betöltésével. Most 1978-at irunk Ön még mindig a Hazafias Népfront elnöke.

- Hát igen, ennek már ide stova olyan 28 év körüli.

- Tudna arról beszélni, hogy mi a különbség az akkori idők Hazafias Népfront munkája és a mai között?

- Igen. Óriási különbség, mondok egy érdekes dolgot. Annak idején Szobon voltunk egy értekezleten aztán a Népfrontról volt szó és

van a baráti kör tagsága, pedagógustól kezdve mindenki van.

- Mik a legfontosabb tevékenységeik?

- Hát a legkedvesebb és az induló a képzőművészeti szabadiskolánk. De aztán egy olyasmire gondolva, még az ifjusági törvény előtt hogy minden gyereknek módot adjunk, hogy a kirándulását kulturáltan töltse el, ismerkedve zenével, müvészettel, irodalommal, beinditottuk a Két nap a muzeumban müsor.t. A szabadiskolánk létszáma az kötött tavaly 260 körül volt a hallgatók száma egy hónap alatt, de már az egész világról érkeznek hallgatóink. Sokan olyanok is, akik nem tudnak magyarul, de nem számit épp azt akarjuk, mint a Népfront is, hogy egy itt élő, vagy bárhol élő népek megértsék, megszeressék egymást, és együtt dolgozzanak valami szebb és tisztább világért.

Szőnyi István

Gácsi Mihály mestere volt a Képző-
művészeti Főiskolán

Magyar Hirlap 1980/9/3/6

Magyar:Vendégségben Gácsinál

Szőnyi István, Jerk"

Képcsarnok Vállalat egri Rudnay terme az ország legnagyobb forgalmat lebonyolító üzleteinek egyike.

A képzőművészcsoport közreműködésével válik egyre népszerűbbé az 1968 óta kétévenként megrendezett akvarellbiennálé, amelyen egy-egy klasszikus alkotásait is bemutatják. Eddig *Bornemisza Géza*, *Ferenczy Béni*, *Vaszary János* és *Szőnyi István* hagyatékával ismerkedhetett meg Eger művészetkedvelő közönsége.

Országos hírnévre tettek szert az Agria-napok kiállításai, tárlatai, képzőművészeti és közművelődési programjai; a városban néhány év alatt ugrásszerűen nőtt a kiállítások száma.

—: Művészetpártolók Egerben 21.

Népszabadság. Bp. 1980. jan. 6.

Szőnyi István

Iványi Grünwald Béla, Rippl-Rónai József, Glatz Oszkár, Réti István, Mattyasovszky-Zsolnay László, Szentgyörgy István, Csók István, Vaszary János, Szőnyi István nevét sorolja fel Mátrai Vilmos "A Szinyei-Merse Pál Társaság első kiállítása" címmel, értékelve műveiket a Nemzeti Szalon tárlatán.

Szőnyi István: "a grafika terén képviseli az "uj" /idézőjel kritikustól/ stilust. Itt-ott kicsillan tehetsége, s még várhatnak tőle jó dolgokat."

Élet, Bp. 1922. dec. 1o. XIII. évf. 25. sz. 605. lap.

Szőnyi István, festő

L.: Zichy M.

É. J.: Képzőművénet és Iparművénet 379.

Élet és Tudomány, Bp. 1980. márc. 21. XXXV/12

Szőnyi István

Olgyai Viktor tanitványa volt a művész, a MNG megrendezett Magyar grafika I. cimü tárlaton alkotáaival szerepelt.

Uj tükör 1979/25/3

P/Szabó: Magyar Grafika I

100 # Szőnyi István gyűjteményes kiállítása

Fränkel Szalon

Azokat a művészi eredményeket, amelyekről Szőnyi István új képei beszámolnak, lehetetlen itt részletesen méltatni, de nem is az a hivatásunk, csak az, hogy a közönség figyelmét felhívjuk a jelentős és maradandó művészi eseményre.

Van Szőnyi Istvánnak egy-két képe ezen a holnap nyíló kiállításon, amely vasárnap délután álmodó falut ábrázol. De nem ezek teszik, hogy az egész kiállítás bennem a falusi vasárnap délután hangulatát idézi, amelynél nyugalmasabb nyugalom és tisztább tisztaság talán nincs is. Másnál biztosan más, gyermekkori rétegeződésű emlékek szabadulnak fel ezek előtt a képek előtt. Élet és évek súlyai alá temetett tudattalan emlékek, amelyek felé örökös sejtéssel vágyakozunk, de amelyeket csak az igazi művészet tud felszabadítani. A zene old fel így, az tesz ilyen szabaddá és súlytalanná, mint ezek a képek.

A művészi forradalmakon túljutott új magyar festészet igazi értékei ezek. Semmi hangoskodás, semmi pátosz, semmi üres gesztus; egyszerű, csöndes, meleg emberi hang. Az elmúlt évtizedek lármájához szokott felületesebb néző talán azt is mondhatná, hogy hiszen csak egy lépésnyire van Nagybányán túl. (De az a lépés olyan, mint a modern állatkertekben az oroszlán és a néző közti távolság, nincs köztük vasrács, csak egy észre nem vehető, de átugorhatatlan vizesárok.)

Ez az „egy lépés" két generáció forradalmán vezetett keresztül, nem hagyhatta ki, nem ugorhatta át egyetlen fázisát sem a művészi válságnak, amelyekben generációk reménytelenül elítélve elvéreztek. Ezeknek a forradalmaknak minden tanulsága és eredménye belső kultúrává nemesedett Szőnyi művészetében. Talán csak szerencsésebb kortársainál, de bizonyos, hogy ő az, aki a megvívott harcok után „az eredményt" megmutathatja.

Nem szakadt el a természettől, és nem „tért vissza" hozzá, hanem egy nagyobb egységbe olvadt össze a természet minden jelenségével, és az igazi költői átélés ritka képességével mutatja meg nekünk az embereket, házakat és fákat. Kapáló asszonyokat, halászokat, legelőt, anyát és gyermekét, a Dunát vagy egyszerűen a lépcsőházat, vagy még egyszerűbben: a Csendet.

Nagyon szép kiállítás.

Magyarország, 1936. február 2.

Mihályfi Ernő: Művészet, barátaim
Bp. 1977. Corvina

Gergely Tibor kiállítása a Tamás Galériában

A gyűjteményes kiállításoknak kétségkívül legnagyobb haszna a művészre nézve az, hogy új világításban, mint egy hatalmas tükörben látja meg munkáit, és észreveheti esetleges hibáit, tévedéseit. Gergely Tibornak ez az első önálló kiállítása, amelyen festményeivel megismerkedhetünk. Rendkívül tehetséges, ötletes rajzolónak, illusztrátornak ismertük eddig, és kitűnő képességeit igazolja most is minden ecsethúzása, minden színe, minden toll- és ceruzavonala. De ha képeit végignézi a kiállítási teremben, ő maga is rögtön rá fog jönni arra, hogy túlságosan hatása alá került egy másik művésznek, annyira, hogy ez az alárendeltség csak zsákutcába vezethet.

Azt tanácsoljuk Gergely Tibornak, éppen azért, mert tehetséges művész, hogy soha többet ne dolgozzon együtt Berény Róberttel, felejtse el Berény színeit, technikáját, modorát, legalább két évig ne is lásson Berény-képet, hogy teljesen megszabadulhasson ennek a művésznek szuggesztív hatásától. Hiszen régebbi, önálló grafikai stílusát is elveszíti így.

Azután majd nagy érdeklődéssel várjuk új kiállítását.

Magyarország, 1936. január 26.

- A táj és az ott élő emberekmindig meghatározói egy-egy művésztelep kialakulásának. Így volt ez Zebegényben is, amikor Szőnyi István köré tömörülve megalakult az a Baráti Társaság,- ötven évvel ezelőtt,- amelyik olyan sokféleképpen megfestette ezt a csodálatos fekvésü Duna-parti települést. Az ott élő embereket, házakat, udvarokat, a tájat, a Dunát. Szőnyi és Zebegény neve elválaszthatatlan egymástól, festményei tökéletesen visszaadják az ottani atmoszférát. A lirai jelzőt szoktuk emlegetni Szőnyi művészetével kapcsolatban, s ha most mégis egy drámai cselekvésü képét emeltük ki, ezt aktuálissá teszi az emlékezés. 18 évvel ezelőtt egy augusztusi napon halt meg Szőnyi István, akinek egyik főmüvét, a Zebegényi temetést választottuk a hónap mütárgyául. Szabó István filmrendezőt kérem meg, mondja el gondolatait a képről.

- Miért szép egy kép? A képzőmüvészetet szerető néző kiállitásokon sokszor lát olyan képeket melyeket mintha Matisse festett volna, vagy mintha Picasso, vagy mintha Szőnyi István festette volna. Olyankor az ember csodálkozik, hogy mennyire érdekes a kép, de mégis valami hiányzik. Azután a terem egyik sarkában az egyik falon megpillant egy képet, ami valóban szép és amikor odamegy, akkor látja, hogy ezt tényleg Matisse, Picasso vagy Szőnyi festette. Ime teját egy kép, amelyet Szőnyi István festett 1928-ban, a kép cime: Zebegényi temetés és nagyon szép. Felteszem tehát magamnak a kérdéstmint mindig amikor ilyen csodálatos kép előtt állok, vajon miért szép? Mi az amit elmond a kép? Egy Duna-parti temetést ábrázol, a természethez közel álló ember, a természetben feloldódó világát. A halál a természet része, az alakok hasonlóak a fákhoz. Milyen kompoziciós rendben állitva látjuk ezt a mondandót, hiszen a kompozició, a keret, amely a világot, a festő világát végül is rendben elénk tárja. Ha most elkezdjük kutatni a képet, akkor furcsa egymáshoz tartozó vonalakat figyelhetünk meg. Ha megnézik a Duna-parti dombok ivét, a vizpart hasonló ivét, a kerités hasonló ivét melyek-

1978. aug. 15. Televízió 20.55 M.
Művészeti Magazin.

nek kapcsolatuk van egymáshoz. Vagy megnézzük ezzel ellentétben a fák egymást követő ivét, az emberek alakját, amely hasonló a fák ivéhez. Vagy nézzük a szineket. A kép nagyrészt fehér és fekete szinekből épül, nagyon sötét és nagyon világos szinekből, talán kevés zöld van a képen, amelyet a fekete-fehér televiziós készülékkel rendelkező nézők talán kevésbé látnak. De elmondanám, hogy a viz, a Duna, a jeges Duna szöllőjének szineit a hóban megjelenő zöldben egyenliti ki a festő és azt is elmondanám, hogy a téli dombok rozsdabarna szine megjelenik az asszonyok kendőjének szinében is. Még azt hozzátenném, hogy a fák egészen sötétbarna feketéje megjelenik a ruhák és a koporsó feketéjében, ső hogy a kompozició szép egyensúlyban, szigorú rendben legyen a temetőkeresztek barnája itt egy barna szinüre formált zászló egyensúlyában jelentkezik. És most furcsa más vonalakat is megfigyelhetünk ez a faág innen indul ki a kép bal felső sarkából, ha végigmegyünk ezen a vonalon, találunk egy másik faágat és ha meghosszabbitanánk ezt a vonalat, akkor eljutunk ezen a faágon keresztül a kép jobb alsó sarkába és ugyanezt megfigyelhetjük ha elindulunk akár a jobb fölső sarokból a bal alsó sarok felé, akár forditva. És milyen szép, ahogy az asszonyok tömör alakja itt a fák ágainak tömör formájában egyensúlyozódik ki. Az alakok mint a fák, talán csak annyi a különbség, hogy mig az alakok a haladás irányában jobbra dőlnek, addig a fák ugyanolyan erővel az ellenkező irányban. És most nézzük az arcokat. Furcsa karakteres figurák, különös arcok és mégis nem annyira egyéniek, hogy ne oldódjanak föl egy közösségben, egy közösség tagjai. Nézzék meg ahogy a kezek és arcok ritmusa vezet a koporsó felé és ahogy a koporsónál az arcok és kezek ritmusa tovább a tájba. Talán a legfontosabbat hagytam utoljára a kép terének különös tagoltságát. Az előteret, a középső részt, a Dunával, a falu házaival és a hátteret a Duna túlpartján lévő dombokkal és a különös zöldes bárnás hihetetlen éggel. A kép,- gondolom sokunknak eszünkbejut Breugel: Tél cimü képére emlékeztet, talán csak az emberszeretete, a táj szeretete az, ami azonos. De hiszen a képzőművésznek ugyanúgy mint minden más müvészet tagjai szivesen beszélgetnek egymással az évszázadokon át.
És most valamit el szeretnék mondani, ami teljesen egyéni, azt, hogy úgy érzem a magyar filmművészetre nagy hatással volt ez a kép, hogyha nem is konkréten ez a kép, az a szellemiség amit ez a kép sugall. Emlékezzenek csak Sára Sándor képeire a Tizezer napból, vagy a Feldobott kőből ha a fekete-fehér képet nézők televizió-nézőkre gondolunk, s ha a szines televizióval rendelkező nézőkre, akkor emlékezzenek a Szindbád hófehér-fekete szinekből álló temetésére, vagy emlékezzenek Huszárik Zoltán Tisztelet az öregasszonyoknak cimü filmjének képeire és talán a nem régen bemuzatott Appiacere temetési jeleneteire, ugyanerre a táj-élményre, ugyanerre a mélységre.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 SEP 1

Egészségügyi Dolgozó
Szőnyi István
festőművész

1021.

Szőnyi István: Két gyerekfej

Ehhez a kornak megfelelő oszteoporózis és csigolyameszesedés társul. Felvetődött a pajzsmirigy csökkent működésének lehetősége is, de végül nem kezelték vele. A keringés kompenzáltnak látszott.

Ilyenkor megkérem a pácienst, mondja el élete történetét. S.-né kopott irattárcát vett elő, fényképeket katáborban, ahol Radnóti Miklós. Férje egy német haláltábor gázkamrájában fejezte be az életét. Rokonai meghaltak, vagy szétszóródtak a nagyvilágban. Amikor S.-né 1945 nyarán hazaérkezett, hamarosan kiderült, hogy egyszál maga maradt. Ettől kezdve egyedül, özvegyen élt, emberi kapcsolatot nem tudott kötni, maradék

S.-né nem Chabert ezred és nélkülözi annak embe nagyságát, egyben azonba hasonlít Balzac hőséhez: éle tükön keresztülment a törté nelem bulldózere, és szin elsöpörte múltjukat. Továt bi életük már csak tengő dés, esetleg évtizedeken á Nem könnyű eldönten mennyire felelősek ezér mégis nehéz szánalom né kül tekinteni rájuk. A vég ső következtetést vagy ta nulságot Balzac a visszavo nulni készülő ügyvéd szájá ba adja, aki ezt mondja if jú és a praxist átven ni készülő kollégájának „...mindaz a borzalom amiről a regényírók azt hi szik, hogy ők találták fe alatta marad az igazságnak.

Dr. Szebenyi Béla
körzeti orvos

...K A KETTŐ EGYÜTT!

...edek István „Anyacsavar és emberi méltóság" című cikkéhez

...TŐSÉG!

...ndolatébresztőnek tartom Be... és emberi méltóság" című ...olgozó júliusi számában. Jó... ny kérdésben azonban ellen...

...vázolja azokat az etikai ... az anyacsavar vásárlásánál ...kapcsolatban felmerülnek — ...teszi: „Csakhogy ha már be... ...k meg, hogy például az or... ...tod rangú szerepet játszik a ...sági kérdés címen itt érte...

válasza: „Ha rangsorolni lehet az orvosi etika követelményeit, az első helyre feltétlenül a mesterség alapos elsajátítása kerül... Az áldozatkész orvos közhasználatú fogalom, a tudatlan orvos ezzel szemben alig ismert, pedig kevesebb szükség van arra, hogy az orvos áldozatkész legyen, annál nagyobb szükség van rá, hogy tudjon." Senki sem vitathatja, hogy a tudásra elsőrendűen szükség van, de kétlem, hogy az áldozatkészségnek ne lenne ugyanolyan fontos szerepe a gyógyításban.

Egyes súlyos esetekben a baj megállapítása és a gyors ellátása megköveteli a beteg állapotának többszöri, akár folyamatos ellenőrzését. Ilyen és még megterhelőbb — az orvosi gyakorlatban nem ritka — feladatok ellátására csak az az orvos képes, aki nemcsak tud, de

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 337-748/340-726

Szőnyi István festő- és grafikusművész

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP
1979 FEB 11

102

gyilkosra gondol s lelke varjú-képében szökni készül

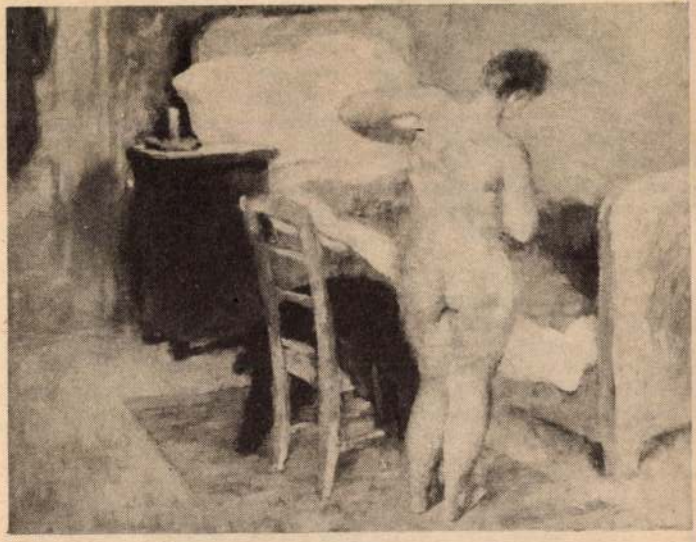

Szőnyi István: Reggel

A Videoton rádióit a vásárlókon kívül Jug viában, Csehszlovákiába NDK-ban és a Szovjet ban is ismerik

millió különböző típusú tévé készült a Videotonban.

Az úgynevezett csöves rendszerű készülékek gyártását már évekkel ezelott abbahagyták: a Munkácsyban például — megannyi hibale-

gyományos fekete-fehér készülékek 140, a színesek 340 watt-tal üzemeltek. A modulrendszer jó társa energiatakarékossági elképzeléseinknek is: ezek a tévék működésükhöz már jóval kevesebbet, 60, illetve 120 wattot igényelnek.

Nagyüzemi számítógépgyártás

A rádió és a televízió — e

foglalkoztak számítástechnikával a gyárban, ma három-

Szőnyi István, festő

L: Simon Béla

– : Hír

21

Nincs szabadság

Bn. 1980 nov. 2.

Szőnyi István, festő

L: Varga Hajdu István

Füskés T: Varga Hajdu Istvánról három levelben 431-434

Jelenkor, Pécs, 1979. máj. XXII/5

Szőnyi István festő- és grafikusművész

Az aktivisták-elsősorban is Uitz-erősen hatottak az őket követő generációkra utalhatunk itt akár Aba Novák, Derkovits, Szőnyire, akár Gábor Jenő-Patkó Károly, vagy Korb Erzsébetre.

Romváry Ferenc: Uitz Múzeum Pécsett.
Dunantúli Napló, 1978. nov. 6.

Könyi István, fest.

Malomudvar c. alkotása megemlítve.

Mátrai László: Mühelyeim Sosténete 40-62.

Látóhatár, Bp. 1979. május

Szőnyi István

A Magyar Nemzeti Galériában rendezett Derkovits-életmükiállitásról ir Vadas József: "Csillag a püspöksüvegen" cimmel. A terjedelmes kritika pályája kezdetétől végig vezet a müvész utján. Az életmü részletezése folyamán megemlit néhány olyan nevet, akiknek müvészete Derkovitséhoz hasonlóan maradandó, vagy Vadast idézve kiteljesedő.Hirtelenében csak három három müvész jut eszébe: Egry József, Ferenczy Béni és Bokros Birman Dezső. Ezután Ferenczy Károly sorsát ecseteli, "akit akkor neveznek ki főiskolai tanárrá, amikor már véget ért ragyogó nagybányai korszaka és rangos akadémikussá esik vissza." Majd szót ejt arról, hogy "az 1919 után megtorpant magyar festészet" következtében Szőnyi István és Berény Róbert "kényszerüen más irányba vette utját". Fenti kritikát lásd: Derkovits Gyula nevénél. Élet és Irodalom, Bp. 1979.okt.27.XXX XXIII.évf. 43.sz. 12.lap.

Szőnyi István festőművész

Berény Róbert és Szőnyi István szövetségben dolgozott s ezt Zebegény jellentette. Amit Berény itt elkezdett, Szőnyi folytatta teljes emberi, festői apparátussal.

Losonci Miklós: Tisztelet Berény Róbertnek. Pest Megyei Hírlap, 1978. okt. 21.

Szőnyi István, festő

L: Ország Lili

P. hűv J: Ország Lili ről – elfogulatlanul 7.

Népszabadság, Bp. 1979 máj. 11.

Szőnyi István

Méltatás

Chikán Bálint: Ki miért akvarellez?
MŰVÉSZET, 1979. augusztus - 19. lap.

Szőnyi István

Kocsis Árpád festőművész tanárai voltak:
Boldizsár István, Varga Nándor Lajos és
Szőnyi István.

Összeállitotta:
F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET,1979.augusztus- 32.lap.

Szőnyi István és Kassák Lajos

Voltak az 1945-ben alakult és
1949-ben megszűnt Magyar Művészeti Tanács
alelnökei

Major Máté: A Szabadság-híd díjjai

Budapest 1980/6

S.o.

Szőnyi István

Kocsisné András Gizella festőmüvész ~~tanáraixxxxxxxx~~ Szőnyi István, Elekfy Jenő és Varga Nándor Lajos tanitványa volt.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megyei képzőmüvészei. MÜVÉSZET,1979.augusztus - 32.lap.

Szőnyi István

„Zebegényi Duna-kanyar" Gouache

36 x 49 cm s. l. j.: Szőnyi I.

Kiziáltási ár: 15000 ft.

„Sírbatétel" Diópác - 24,5 x 30 cm

s. l. j. Sz. 1921. (Szerült)

Kiziáltási ár: 10000 ft

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Szőnyi István (1894-1960)

„Szobában" o.v. 60x80 cm

J. l. j.: Szőnyi I. Kikiáltási ár: 30000 ft.

„Lépcsőház" o.v. 114x70 cm J. l. j.: Szőnyi I. 1936.

Kiállítva K.V.T. 1936. 18. tabla

Kikiáltási ár: 35000 ft

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Szőnyi István

Szőnyi István „Ősszi domboldal", és „Tebegényi táj, télen" című képe a székesfehérvári Ybl gyűjteményben van.

K. Kovalovszky Márta: Fehérvári gyűjtemények. Művészet, 1978. október - 12. lap.

Szőnyi István

Szőnyi István osztályán
végezte tanulmányait a
Főiskolán Bodor Aladár.

—: Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október – 20. lap.

Szőnyi István

Szőnyi István művészetéről volt
a főiskolán Ballagó Imre.

—: Fejős megye képzőművészei.
Művészet, 1971. október – 20. lap.

Szőnyi István

Szőnyi István volt a mestere
a Főiskolán Országh Lilinek.

Tabáki József: Országh Lili tere.
Művészet, 1979. október – 16. lap.

Szőnyi István, festőművész

a Szegeden élő Lucs-házaspár félszáz értékes festményből álló gyűjteményét felajánlotta a Móra Ferenc Múzeumnak. – E gyűjteményhez tartozik a művész „Kerítésnél" c. műve. /emlitve/.

Szelesi Zoltán: Lucs gyűjtemény a múzeumban.

Délmagyarország, 1978. júl. 16.

Szőnyi István, festő

l.: Berény Róbert

Fáj Béla: Berény Róbert művészete 1423-1426

Élet és Tudomány, Bp. 1978 nov. 10.

XXX/45

Kosnai Miklós: Szőnyi István emléke.
Pest Megyei Hírlap, 1970. jan. 17.

Szőnyi István emléke

Ma, szerdán, 85 évvel ezelőtt született a nagy zebegényi mester, *Szőnyi István*. Minden megadatott számára; mesterművek és művészetének méltó és megérdemelt utóélete. Egykori műterme helyén ma látogatók százezreit látja vendégül *a zebegényi Szőnyi István Múzeum*, nyaranta *nemzetközi szabadiskola* működik ott, ahol egykor a *Zebegényi este*, az *Eladó a borjú* és a *Kerti pad* született. Szerencsés maradandóság övezi, európai, sőt világfigyelem, s hogy ez így van, abban részes művelődéspolitikánk s ezen belül Pest megye odaadása is. Külön öröm, hogy az évforduló emlékező óráiban műveit nemcsak a Magyar Nemzeti Galéria és a zebegényi emlékmúzeum gyűjteményében láthatjuk ezúttal, hanem *Szobon* és *Szegeden*, ahová vándorkiállítás keretében érkeztek meg most januárban Szőnyi István festményei és grafikái. Kettős jóhírrel. Szőnyi értékeinek romláson felülemelkedett derűjével és a képzőművészet új távlataival.

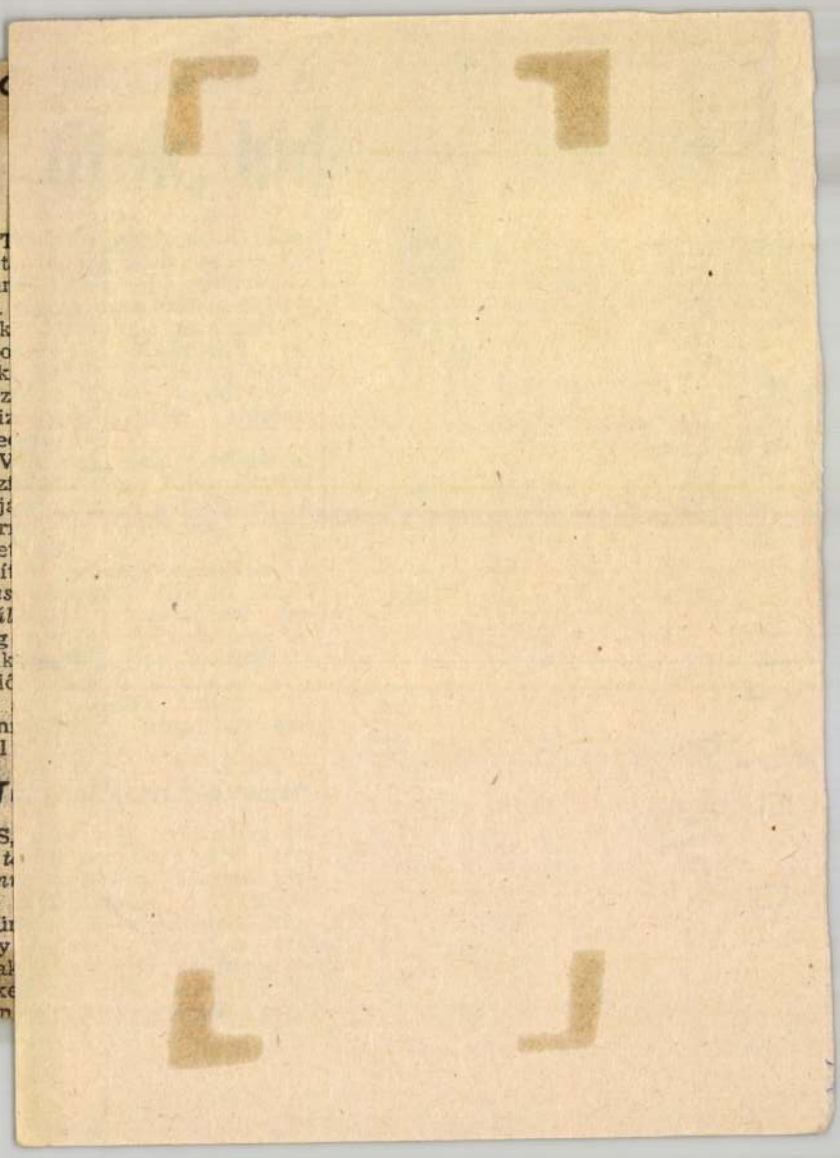

Szőnyi István, festőművész

1) Folytatás

Alig van olyan személyisége a két háború közötti magyar festészetnek, aki ne lett volna tagja valamilyen csoportosulásnak. E nagyon kevésnek egyike volt Farkas István. Nem tartozott sem a Kassák Körül szervezkedő aktivistákhoz, sem a Szőnyivel és Bernathtal büszkélkedő Gresham művésztársasághoz.

Budapest, 1978. 7. 24. old.

Szőnyi István, festőművész

Zebegény, ez a Duna-menti üdülőhely a művész nevével forrt össze. Hajdani otthona, parkja, lakóháza ma múzeum

Jó utat!

1978. VI. 23. Petőfi 14.00 |Szné.|

Szőnyi István

A Képzőművészeti Főiskolán
Országh Lili Szőnyi István mű-
vészetéről volt.

Ury Ibolya: Országh Lili kiállítása.
Művészet, 1979. április – 46. lap.

Szőnyi István 2) Folytatás

A 20.-as években lett Farkas István expresszionista, amikor hazánkban senki sem volt az. Pontosabban, amikor a tehetségek sorra elpártoltak ettől az iránytól és másfelé tájékozódtak. Bernáth és Szőnyi lírává oldotta.

Budapest, 1978. 7. 24. old.

1021

TAKÁCS MENYHÉRT

SZŐNYI ISTVÁN VILÁGSZEMLÉLETE

Szőnyi István *művészetének* lelkes rajongója voltam kora ifjúságomtól kezdve. De amikor 1946-ban előadó lettem a Képzőművészeti Főiskolán s így alkalmam nyílt vele többször is találkozni, *emberi* nagyságával is lenyűgözött. Elhatároztam, hogy írok róla egy kis tanulmányt, nem is annyira a nagy nyilvánosság, mint inkább a magam és hallgatóim számára. Mikor elkészültem írásommal, bemutattam neki. Egy-két nap múlva a portásnál adta le kéziratomat a következő, hevenyészve papírra vetett néhány sor kíséretében:

Kedves Kartárs, köszönöm a [illegible] kéziratot. Nekem tetszik. De hogy mit fogunk hozzá szólni a kuratóriumi ülésen, azt nem tudom. Úgy látom, hogy sok apró van. Egyébként nincs a megadott példányra úgy szükségem, és nagyon a rendelkezésére állhatnak.

1946 XI 8

Szeretettel üdv.

[illegible]

Régi írásaim között kutatva megtaláltam ezt a kis tanulmányt. Most közreadom. Sokat kellene még hozzáfűznöm, de nem teszem, mert így „tetszett" Szőnyinek.

Hálátlan feladat élő művészek lelkivilágát vizsgálni. Ilyenféle vizsgálódásnak csak úgy van értelme, ha tanulhatunk belőle. Ez pedig feltételezi, hogy a vizsgált művészlélek nagy művész lelke legyen, a vizsgálódás pedig főképpen a nagyság vonásait domborítsa ki. Így aztán az író könnyen abba a gyanúba keveredik, hogy hízelegni akar. A művész meg úgy érzi magát — mint Szőnyi találóan mondotta —, hogy viszket az orra, de nem szabad megvakarnia. Mindezek ellenére e hálátlan feladat elől nem szabad kitérni. Egészséges világszemléletre sohasem volt nagyobb szükségünk, mint ma, keresnünk kell tehát azt mindenütt, ahol megtalálhatjuk. És Szőnyi Istvánnál megtaláljuk; erről kezeskedik életerős, harmonikus művészete. Ezért a Mester ne vegye rossz néven ezt a kis tanulmányt, nem hiúságát akarom csiklandozni vele. Okulni akarok művészetéből, ezért szeretném megérteni és megértetni az abban kifejezésre jutó világszemléletet. Nincs szándékomban áttekintést nyújtani művészi munkájáról, főleg nem foglalkozom művészi fejlődésével. Művészi és emberi egyénisége a maga befejezettségében érdekel és főképpen az, ami ennek az egyéniségnek a befejezettséget megadja.

világú festmények hirtelen elfakulása, és a Nyolcak, az aktivisták eredményeinek elejtése. A korszak polgári művészeinek valóban sikerült olyan piktúrát kialakítaniuk, amely tradícionális értelemben „szebb" volt, mint pl. Bartók világégéseket és igazi emberiséget összemérő disszonanciái, vagy a harmincas évek újraébredő forradalmiságában Derkovits „Végzés'-ének szorongó és sírásra torzuló aszonyarcra. Mellettük csak Egry izzó költőisége, és minden feszültséget magára vállaló humanitása ért fel a kor valóságának egészéhez. Ő az, aki ha nem is volt képes a feloldás útját megtalálni, de az elvállalás heroikus küzdelmében Derkovits forradalmi nagysága mellé növekedett.

Ezeken a példákon mérhető le azoknak tévedése és mulasztása, akik a két világháború közti festészet nagy egészének útját is szimbolizálják. A forradalom bukása ugyan mérhetetlen veszteség volt, de megmaradt volna a lehetősége annak, hogy a kínzóan éles ellentmondásokat a művészek lássák és láttassák, ha feloldani nem is képesek, legalább *elvállaják*. A kiegyenlített szépség bástyái mögé visszahúzódó művészet politikai kérdésekben ellenzéknek érezhette magát a rendszerrel szemben — minden bizonnyal az is volt — mégis kevés jele maradt annak, hogy a harmincas évek végén, amikor a helyzet válságosra fordult, e művészet számottevő ellenállásra lett volna képes. Valaki egy beszélgetésben az „eucharisztikus világkongresszus ízléskultúrájának" nevezte azt az eszmét, amelyet a rendszert kiszolgáló római iskola képviselt, és tragikusan igaz, hogy ezzel az ízléssel és a római iskolások szellemével végsősoron összeegyeztethető volt a sokkal igényesebb és igazán tartalmas művészetet produkáló Gresham-kör is, a szépség és a jó ízlés bástyája. És ez azért volt lehetséges, mert humanitásuk már nem előre, a valóság felé irányult, hanem vissza a múltba, a tradíciók biztonságérzete felé. Az ilyen humanizmus tele van megengedő gesztussal azok iránt, akik a tradíciók nevében közelednek, és megengedi az összeegyeztetést az összeegyeztethetetlen dolgokban is. És míg szemlélődő szépségkultuszának áldoz, vakon siet elébe a kibékülés harangszavának és nem veszi észre a nagy elődöket, és nem érti a mellette elhulló társak: a szárszói sínekre bukó, az éhhalállal küzdő, vagy a koncentrációs tábor felé tartó békétlenek mélyebb igazságát.

Humánus művészet harcrakötelezettség nélkül, harmóniák továbbrezgetése a disszonanciák vállalása nélkül — ez a rangja és ez egyben a súlyos tévedése e szemléletnek. Rang, mert azokban az években, amikor minden értéket pusztulás fenyegetett, e megőrző és megtartó humanitás is bátorító lehetett, de fatális tévedés is, mert a megőrzés gesztusa illúzióvá foszlott, tehetetlenné vált. *A humanitást nem lehet megőrizni, csak mindig újra kiharcolni, új formában megteremteni.* Ehhez az új formához a XX. század közepén a passzív polgári humanizmusnak már nincs hozzászólása. Berény visszalépését a körülmények magyarázzák, de a veszteséget semmi nem pótolja: a teljesség igényét adta föl, amikor forradalmiságát a polgári humanizmusra szűkítette, bár személyes oka volt rá, hogy a soviniszta környezettel ne egyezkedjen, fegyvertelenné vált, és művészetét csak az illúziók éltethették: a szépség és tisztesség megőrzésének vígasza.

Ez a szépség és ez a tisztesség még napjainkban is az ösztönökbe ivódva él, és a művészettől csak az élet gondjait ellensúlyozó vígaszt várja. Hiába cáfol rá erre a várakozásra maga a művészet, az ösztönös esztétikai ízlés megelégszik ennyivel és a többitől szívesen eltekint. Még sokat kell küzdenünk azért, hogy ettől a kényelmes szemlélődéstől elfordítsuk az ízlést, és úgy látassuk a művészetet, amilyen valójában: az élet részeként és harcainak fegyvereként. Vajon kiolvasható ez Berény Róbert retrospektív kiállításából is? Pesszimisták lennénk, ha nem bíznánk a fiatal Berény sikerében. De nem tekinthetünk el a kudarcoktól sem; a művész tisztelőinek és kortársainak jelentős része még mindig kompromittálónak érzi Berény forradalmi tendenciájú korszakát, és a tárlaton csak a harmincas évek szelidebb hangulatosságát látná szívesen. Hogy mégsem követhetjük ezt az ízlést kiállítás beszámolónkban, az azért van, mert normatív igényekhez kell ragaszkodnunk. És még egy érvünk van: ha a hangulat és a szépség meditáló szemlélődéseinek rovására a forradalmiság cselekvőképességét tekintjük értékesebbnek, akkor az ő életművének egésze nem vallja ennek kárát, hanem gazdagodik.

Szőnyi művészetének a befejezettség, a teljesség legjellemzőbb vonása. Minden alkotása úgy hat, mintha belesűrűsödnék az egész univerzum: a kis kert, a falusi utcarészlet, a gabonaföld, a Duna-part lankái kitágulnak szemünk előtt és a végtelen jelenlétét sejtetik. Önkéntelenül is Schelling jut eszünkbe, aki esztétikájának alapgondolatává tette, hogy a művészetben a véges és a végtelen találkoznak. Schelling mesterkélt spekulációi ma már távol esnek tőlünk, mégis úgy érezzük, hogy ebben a megállapításában sok igazság rejlik, csak éppen „talpára kell állítanunk". Hogy valami reális élményre támaszkodik, azt mi sem bizonyítja jobban, mint éppen Szőnyi festészete, melynek szinte ez lehetne a jelmondata: a végtelent ábrázolni a végesben. Milyen módon éri ezt el és milyen eszközökkel? Ez adja meg művészetének egyéni stílusát, veretét.

Ha Szőnyi egy-egy képének szemléletébe elmerülünk, egyszerre valami más világban találjuk magunkat. Olyan világban, mely mentes mindennapi életünk kicsinyes gondjaitól és korlátaitól, ahol mindennek megvan az értelme, minden valami örök nagy harmóniába olvad össze. A végtelen jelenlétét érezzük és ez az érzés *egyszerre*, egy csapásra ébred lelkünkben. Valahogy immanensen, a dolgokban magukban van jelen a végtelen és nem transcendensen, rajtuk kívül. Nem kell haladnunk, hogy odajussunk; egyszerűen benne vagyunk. A művész nem irányít, nem vezet oda, hanem belehelyez. A végtelen immanenciájának éreztetése, mindenütt jelenlevőként való ábrázolása Szőnyi stílusának alapvető ismérve, melyre minden jellemvonását visszavezethetjük.

Megfigyelhetjük mindenekelőtt térábrázolásában, de formakezelésének is ez a jellemző vonása. Alakjaiban jelen van a végtelen, ezért nincsenek kemény körvonalaik. Mintegy keresztül látunk anyaguk légies szövevényén. Szőnyi nem rajzos, nem vonalas művész. A vonalak festményeiben nem azt a célt szolgálják, hogy az alakokat elválasszák egymástól, inkább arra valók, hogy összekapcsolják őket. Nem vezetnek egyik tárgy*tól* a másik*hoz*, hanem valahogy egyik*ből* a másik*ba*. A végtelen immanenciája következtében minden tárgy, minden alak egy-egy mikrokozmosz, amely közelebbről meg nem határozható módon, magában foglalja, tükrözi a többi tárgyat, a többi alakot is.

Szőnyi elsősorban a színek mestere. Ezek segítségével szuggerálja azt a meseszerű hatást, hogy úgy érezzük, mintha tündérországba jutottunk volna, mely már az első megpillantásra megragad és fogvatart. A színek, már csak a mindent átjáró atmoszféra hatására is, sokkal kevésbé individualizáló erejűek, mint a vonalak, sokkal inkább éreztetik az egyetemest, a dolgok belső rokonságát. Így érthető, hogy Szőnyi vezető szerepet biztosít számukra művészetében. Színei valóban mesterien érzékeltetik a tárgyak összetartozását, egymásba válását, megvan az a sajátos erejük, hogy mintegy át- és túllátunk rajtuk.

Világszemléletéből következetesen folyik fénykezelése is. A fényben már az újplatonikusok és nyomukban sok nagy gondolkozó, maga Schelling is, valami metafizikai princípiumot látnak, mely megadja a dolgoknak lényeget adó formáját. Szőnyi fényábrázolása valahogy ezt a filozófiai elképzelést valósítja meg. Kiforrott stílusát mutató képein a fény nem felhőkárpitból kitörő sugárnyaláb, hanem maguknak a tárgyaknak immanens adottsága, mintegy metafizikai formája, mely belőlük árad ki, Maga mondotta, egy beszélgetésünk során, hogy szereti a szórt fényt, a világosságot, mert a kívülről jövő fény valami többlet, ami hozzájárul a színekhez, míg a világosság, valahogyan a színekből nő ki, azoknak hiánytalan érvényesülését jelenti. Ez az előszeretete a világosság iránt bizonyítja, hogy tudatosan is kereste az eszközöket, melyekkel az örök végtelen jelenvoltát érzékeltetheti. A térbe sugarasan betörő fény ugyanis önkéntelenül *vezeti* a szemet a fényforrás, a határtalan távlatok felé s így nem immanensnek, hanem trancendensnek tünteti fel a végtelent.

Ugyancsak világszemléletéből érthetjük meg sajátos komponálásmódját is. Nem lehet ezt a kompozíció általánosan ismert, külsőleges elveivel helyesen jellemezni. Mellérendelésről vagy alárendelésről, centrális vagy diagonális elrendezésről beszélni itt merő formalitás volna, ami nem ragadja meg a lényeget. Szőnyi alakjai nincsenek sem egymás mellé, sem egymás alá rendelve, hanem valamiképpen egymásban élnek, mint ahogy terük sem a valóság mérhető és megszámlálható vonatkozása, hanem maga a mindenütt jelenlevő végtelen. Úgy érezzük, mintha minden alakja *egy* láthatatlan belső erő emanációja volna.

A konkrét valóság mindig csak arra szolgál ecsetjének, hogy abban a végtelen örök jelenlétét érzékeltesse. Ezért nem nyúl vissza a történeti múltba sem, nem fest történelmi képeket. Sajátos módon nyilvánul meg *megjelenítő* ereje vallásos

tárgyú képeiben. (Győri freskó.) Bibliai [illegible] hanem a jelenben élő, magyar földből s tesen érvényesíti világszemléletét. Nem beleállítja jelenünkbe.

Drámai, epikus vagy lírai-e Szőnyi művészete? Bajos lenne erre a kérdésre rövid és határozott választ adni. Az immanensen ábrázolt végtelen nemcsak a távollevőt hozza kézzelfogható közelségbe, hanem a jövőt is beleülteti a jelenbe. Ezért, drámát, megoldásokat hozó cselekvést hiába keresnénk Szőnyi műveiben. Ez azonban nem jelenti azt, hogy képeiben nincs erő, nincs élet. Alakjai telve vannak férfias akarással; ez sugárzik a pihenő testek izmaiból és komoly vonásaiból. De ezt az erőt nem nyugtalan cselekvésvágy, nem harcra készülődés, hanem a beteljesülés tudata, a győzelem öröme hatja át. Szőnyi képei csordultig telve vannak élettel, de ez az élet nem a mi mindennapunk sokszor a legkevésbé sem szép küzdelme, hanem a megvalósult harmónia nyugodt békessége.

Epikusnak nem mondhatjuk Szőnyit a szó poétikai értelmében. Nem az, ha az epika lényegét abban látjuk, hogy a művész egymásutánban beszéli el az eseményeket. Ismét csak arra hivatkozhatunk, hogy műveiben a végtelen, tehát a cél, az eredmény *jelen* van. Az örök jelen csendje hatja át képeit s azért azokban a tovafolyó elbeszélés csörgedezését hiába keresnők. Műveinek egy jellemvonása azonban valahogyan mégis összefügg az epikus jelleggel: a meseszerűség. Szőnyi képei a tündérek országába röpítenek, oda, ahol a legunalmasabb hétköznapok is ünnepi köntösben jelennek meg, ahol a mindennapi élet útszéli érzelmei örök értékekkel gazdagodnak. Nem mondja el, hogy hogyan jutunk el ebbe a világba, hallgat arról, hogy miképpen jött az létre, mégis úgy érezzük, mintha sokat, igen sokat beszélt volna. Mintha minden képében elmesélné azt a hosszú, küzdelmes utat, amelyet ő maga megjárt, míg elérkezett a mindenütt jelenlevő szépség meglátásához.

A lírai művészetnek minden feltételével rendelkezik Szőnyi. Megvan benne a képesség, hogy önmagát, saját belső világát gátlások nélkül elénk tárja. És ez a belső világ elég gazdag is ahhoz, hogy művészi mondanivalójának tartalmat adjon.

A meghitt, családias érzés genre-képeinek légköre. Ott érezzük a házi munkával foglalatoskodó menyecske mozdulatában, a reggelihez hívogató kerti asztalkában, a falusi ház előtt asszonyt, gyermeket váró kocsi hangulatában egyaránt. De nem hiányzik ez az érzés tájképeiből sem. Ha csak annyit mondanánk, hogy ezekben minden összetartozik: ég és föld, hegyek és lankák, erdők és rétek... még nem jellemeznők eléggé Szőnyi stílusát, hiszen a részek minden tájképben harmonikus egységbe olvadnak. Az összetartozás, az egybeolvadás *mikéntjén* van itt a hangsúly, azon a meleg, bensőséges kapcsolaton, mely tájainak a haza, az otthon hangulatát adja.

Tiszta, családias szeretettel szereti Szőnyi az embert, s ezért ez az érzés hatja át minden alakját. A családi érzés azonban nemcsak a legtisztább, hanem talán éppen ezért, a legegyetemesebb formája is a szeretetnek. Benne az ember lényege, a humánum maga nyilatkozik meg. Az egyetemes lényeg a legtisztábban a természetes, egyszerű emberekből sugárzik. Innen van Szőnyi előszeretete a nép gyermekei, a parasztember egyszerűen mély lelkisége iránt. A túlfinomult városlakók bonyolult lelkét nem elemezgeti, de mesterien állítja elénk a természetben élő, természetes munkásember romlatlan érzésvilágát. Tipizáló beállítottságánál fogva ábrázolásmódja mindig nemes és általánosan érthető. Nem torzít, nem kanyarodik el a karikatúra felé: a furcsaságok nem érdeklik. Nincs szüksége az érzelmi élet eltorzítására sem, hogy képeit „érdekessé" tegye. Műveiben hiába keresnők a raffinált, Freud „tudatalatti" világából száz- és ezerféle arcban ránk vigyorgó szekszualitást. Erzékisége az egészséges ember természetes ösztöne.

A Szőnyi világszemléletét átható szeretet biztosítéka kimeríthetetlen optimizmusának. Az ő világa valóban tündérvilág, melyben vannak ugyan gonosz szellemek is, de ezek tehetetlenek a mindenütt és mindenben uralkodó harmóniával szemben. Az optimista filozófusok azt tanítják, hogy a világ a maga egészében szép és jó. A rosszat és csúnyát csak a mi kicsinyes, szűk látókörű, egyéni érdekekhez kötött szemléletünk mutatja. Ha kellő távolságból tudjuk nézni a világot, még a legdurvább disszonanciában is felfedezhetjük a harmóniát, a szépséget. Szőnyinek megadatott, hogy ebből a messzeségből nézze a világot; a végtelenből tekint vissza reá. Ez a férfiasan komoly lélek megtalálta a maga belső harmóniáját s ennek derűs nyugalmát sugározza mindenre, amihez hozzányúl.

Szőnyi István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1964 DEC 1

1021

Tízéves a Diafilmgyártó Vállalat

Meséktől a szociográfiáig

Az egyenlítő hosszának egynegyede, vagyis tízmillió méter nem nevezhető kis méretnek: s ha ez a hosszúság diafilmekből készült, különösen elgondolkoztató. A most jubiláló Diafilmgyártó Vállalat tízéves termése a több mint tízmillió méterré növekedett sok-sok filmtekercs.

A mesefilmek, az ismeretterjesztő, szakoktató, és iskolai oktató filmek legváltozatosabb témáiból válogathat a néző. Az Évfordulók sorozatban, a Szőnyi István festőművészről, Shakespeareről, Galileiről készült filmek éppen olyan érdekesek, mint például a Hamlet Madách-Színházi felvételei, vagy a „Világhírű képtárak" egy-egy színes filmje az Ermitázs, a Louvre, a drezdai Zwinger, a madridi Prádó, vagy a firenzei Uffizi legszebb kincseit színesen bemutató értékes alkotások. Az „Akik életünkért harcoltak" sorozat az orvostudomány nagyjainak: Kochnak, Semmelweisnek, Pasteurnak, Mecsnyikovnak, Hőgyes Endrének állít emléket, s bemutatják korunk két nagy tudósát, Salkot és Sabint is, akik a nagy járvány a gyermekparalízis ellen vették fel sikeresen a küzdelmet.

Hazánk legszebb tájait, történelmi nevezetességeit, műemlékeit, népviseleteit színes diafilmeken vihetik magukkal a külföldiek: kiválaszthatjuk a filmekhez a

négynyelvű szöveg

közül a legmegfelelőbbet. Nagy sikerük van mindenütt ezeknek a kis alkotásoknak, főleg a Budapestről, a balatoni tájakról, a Dunakanyarról, Sopronról, Szegedről, Kecskemét-Bugacpusztáról, a világhírű Aggtelek-Jósvafő cseppkőbarlangjáról, és nem utolsó sorban a legkisebb magyar városról, Kőszegről készültek.

A filmgyár munkatársai az idén olyan alkotásokat is készítettek, amelyek országunk iparának fejlődéséről adnak számot. A Dunai Cementműveket, az Alsózsolcai Épületelemgyárat, a Hungária Vegyiműveket gyártási folyamat közben mutatják be a képkockák; de a Törpeóriások, a miniatürizálás eszközeinek kialakításáról szóló, vagy a Láthatatlan parányok nyomában, az atomok észlelési módszerét és alkatrészeinek érzékelését bemutató filmek is igen népszerűek.

A jubileumi év

sok meglepetést szerzett a diafilmkedvelők nagy táborának. Elkészült a Párizsi kommün, Szép városok és terek, A vitaminok szerepe életünkben, A mélység meghódítása című diafilm.

A mezőgazdaság dolgozóit is bőven ellátják a szakmai előadásokat szemléltető diafilmekkel, mint amilyenek például a talajelőkészítést, a konyhakerti növényeket ismertető, vagy a méhészkedéshez tanácsokat adó filmek. A sokféle téma közül még a szakszervezeti, oktatást segítő filmkockák sem hiányoznak.

Az elmúlt napokban az ezerötszázadikkal ünnepelték a Diafilmgyártó Vállalat munkatársai gazdagtermésű tíz esztendeiük jubileumát. A jubiláris diafilm a híres Afrikavadász, Széchenyi Zsigmond legújabb afrikai vadászkirándulását idézi fel, a házaspár eredeti felvételeiből.

De nemcsak e rangos témájú filmek kerülnek az ünnepekre a vásárlókhoz. Elkészül addig másik negyven — elsősorban szakoktató film is. Ezek között szerepel majd

a mezőgazdasági szakosítást

állattenyésztést, méhészkedést, dömperkezelést — szemléltetően népszerűsítő diafilm is. A dömperkezelést bemutatók angol, német és orosznyelvű mellékletekkel is megjelennek majd az exportra kerülő dömperekhez.

Az eredményes évtized után újabb szép tervek megvalósítása következik. Hazánk felszabadulásának huszadik évfordulója alkalmából. Mi építettük címmel színesfilm készül hatvan kockán bemutatva hazánk legnagyobb és legszebb új létesítményeit. A Régen és most az ország népének megváltozott életét dokumentálja. A felszabadulási jubileumhoz méltó film lesz a Magyar egészségügyi húsz éve is, bemutatva a csecsemőhalandóság felszámolását, a tbc megszűnését, a kórházak, szülőotthonok és más egészségügyi intézmények fejlesztését. A magyar könyvtárak gyarapodásáról is készül film és a Húsz év képzőművészeti eredményei című kétrészes színes film a festészet, szobrászat, grafika két évtizedes fejlődéséről ad majd számot.

V. A.

Koszorúzás a karancsaljai mártírok emlékművénél

Nem felejtünk!

Ez a felirat áll a bazaltkőből formált emlékművön. Öt kivégzett bányász és két ismeretlen magyar katona mártírhalálának tiszteletére építették, ők voltak az áldozatai az 1944-ben szervezett ellenállásnak. A bányászok közül több mint háromszázan megtagadták a frontszolgálatot, a hadimunkát s a bányába vonultak, hogy itt várják be a szovjet felszabadító hadsereget.

Vasárnap, 29-én volt húsz éve annak, hogy lezajlottak a tragikus események. Sokan jöttek el ide Baglyasaljáról, a környező községekből, Salgótarjánból, hogy emlékezzenek a húsz év előtt történtekre és fejet hajtsanak a vértanúk emlékműve előtt. Itt voltak a kis Gusztáv bányatelep lakói, az egykori szemtanúk, kor- és harcostársak.

Miután a bányászzenekar eljátszotta a Himnuszt, *Halász Sándor*, a karancsaljai pártszervezet titkára nyitotta meg az ünnepséget. A résztvevők között ott volt *Pothornik József*, a Központi Bizottság tagja, a Nógrádi Szénbányászati Trösztigazgatója, *Jakab Sándor*, a Központi Bizottság póttagja, a megyei pártbizottság első titkab Sándor mondott beszédet.

— Emlékezni, a tisztelletünket, kegyeletünket leróni jöttünk ide — mondotta. — Az uralkodó osztály kifejezést. Ekkor a hegyek közt már ott rejtőznek a szökött katonák, harcolnak a partizánok, csehek, szlovákok, spanyolok, franciák, magyarok.

Jakab Sándor beszédét mondja.

Szőnyi István

18.)

„Anya és gyermeke" (repr.)

„Zsuzsi az ajtóban" (repr.)

„Esernyők" (repr.)

„Zebegényi táj" (repr.)

„Zebegényi temetés" (repr.)

Pataky Dénes: „Szőnyi István"

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962

128-129 l.

Sj

Szönyi István

A fiatal művészek vezére lesz és majdnem mindegyik~~ek~~ munkájára hatással van.
E periódusában erőteljes akt figurális kompozíciókat fest. Korai munkái legszebbje: „Fürdő után" (1921)
„Batseva" (1923) „Danaidák" (1923)

Pataky Dénes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1937 128 l.

Szőnyi István MDK

"Reggel"

c. müve szerepel a 15 képből álló

"Nagy magyar mesterek" cimü vándorkiállitáson.

Bánszki Pál:Képzőművészeti nevelés Szolnok megyében.

NÉPMÜVELÉS 1964. 6. szám.

Szőnyi István

6.)

Tájképek:

„Zebegényi dombvidék" (1923)

Zebegényt 1924-ben házassága nyomán ismerte meg.

„Dunakanyar" (1925) A Nagybányai hatás erősödik.

A családi képek közül legszebb:

Lánya „Zsuzsa a falóval" (1927)

Pataky Dénes: „Szönyi István"

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8 1962 128 l.

Szőnyi István

7.)

„Evezősök" (1927)

„Gyümölcsszedők" (1928)

„Dunai átkelés" (1928)

„Vízparti jelenet" (1928) kisebb kép.

Legérettebb művei az első periódusból:

„Zebegény este" (1928)

„Zebegényi temetés" (1928)

Pataky Dénes: „Szőnyi István"

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8. 1962. 128-129 l.

Szőnyi István 8.)

1929-től stílusa megváltozik.

„Zsuzsa az ajtóban" (1931) az átmeneti periódusba tartozik.

„Eladó borjú" (1933) második periódus terméke.

Az uj periódus első remeke:

„Este" (1934)

Olajfestéket és ecsetet temperára és késre cseréli fel.

Pataky Dénes: „Szőnyi István"

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8, 1962 129–130 l.

Szőnyi István 4,

1919-ben visszatér az Akadémiára, ahol egyideig Réti István tanítványa.

1920-ban a Szépművészeti Társaság tárlatán állít ki.

Ugyanez évben megrendezi első egyedül álló, kollektiv kiállitását az Ernst Múzeumban, ahol megkapja a Szinyei Társaság nagydiját és a Társaság tagjalesz

Pataky Dénes: „Szőnyi István"

THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962

127 l.

Szönyi István

9./

„Szürke Duna" (1935)

„Esernyők" (1939)

A második periodus tus és vízfesték vázlatait, kiszoritja a guas, amely a temperához áll közelebb.
Sokat festi zebegény tájait, házát, kertjét, családját, a parasztok életét

Pataky Dénes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8. 1962
130 l.

Szőnyi István

10.,

1942-ben megbizást kap Győr-Nádorváros templomának freskó festésére.

Kerti pad (1943) egyik legbrilliánsabb képe.

„Anya és lánya" (1944) a Győri freskó egy motivjának alapján festette.

A háború alatt lakása, studiója és sok képe elpusztult, fiát Petert is elvesztette.

Pataky Dénes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8 1962
130-131 l.

Szőnyi István

11.)

Első munkái közé tartozik a felszabadulás után „A Kútnál" (1945)
Tipikus művei e korszakból;
„Zebegényi táj" és egy guas vázlat a „Duna Kanyar".
1950-től újra freskókat fest.
Megnyer egy pályázatot egy tervezett állami épület részére, de nem lesz kivitelezve.

Pataky Dénes: „Szőnyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962
131 l.

Szőnyi István

12,

E nagyméretű freskóterv csak egy
gyas vázlat marad.
Ugyanerre a sorsra jutott egy földalatti
állomás részére készült freskóterve is.
1951-ben befejezett egy hét táblából álló
paraszti életet ábrázoló megbízást,
1957-ben faltestményt a Csepeli Posta
részére.

Pataky Dénes „Szőnyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962
131 l.

Szönyi István

13.,

Egy sorozat kisebb képet is fest, egyik legszebbe „Pásztorlány" (1957) az 1937-ben használt motivumra épült.
1957-ben film készültróla munka közben.
Munkássága egész ideje alatt foglalkozott metszetekkel is.

Pataky Dénes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8 1962
132 l.

Szőnyi István

14.)

A legjobbak közé tartoznak:

„Szamjúság" (1923)

„Anyaság" (1923)

„A falu télen" (1924) zebegényi táj.

„Gyümölcsszedők (1925) később egy festményhez használta fel.

~~„Hófedte falu" (1928)~~ „Behavazott falu" (1928)

Pataky Dénes: „Szőnyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962
132 l.

Szőnyi István 15.)

Emüvei a magyar gratika ujjászületéséhez vezettek a huszas években.
Ámsodik periódus gratikáiból a legjobbak a harmincas évekből:
„Halász a Duna partján"
„Erzsébet híd"
Későbbi a „Szántás" egy 1954-ben festett vászon témája.

Pataky Dénes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III. No. 8. 1962
132 l.

Szönyi István

16)

Az alkotó munka mellett mint tanár is működött:
1925-1930 a Városi Szabad Iskolán,
1930-tól otthon saját iskolájában tanított
1937-ben a Képzőművészeti Akadémián lett kinevezett professzor.
Váratlanul halt meg 1960 augusztus 30-án

Pataky Denes: „Szönyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No. 8. 1962
132 l.

Szőnyi István

17.)

„Kerti Pad" (repr.)

„Zebegényi táj (repr.)

„A Kútnál" (repr.)

„Pásztorlány (repr.)

„Este" (repr.)

Pataky Dénes: „Szőnyi István"
THE NEW HUNGARIAN QUARTERLY, Vol. III No.8. 1962
128-129 l.

Czőnyi István festő M.D.K.

A Csepeli Posta freskókartonja

Csap Erzsébet: A felszabadulást ünneplő kiállításainkról
154.1.
Magyar Nemzeti Galéria Közlemények IV. sz. p. 1963

Szőnyi István

Emlékkiállításáról diafilmet készít a Magyar Diafilmgyártó Vállalat.

Népszava, 1964 január 18. 8. lap.

Szőnyi István
festő

14.D.4

Bohros László mestere volt.

Kocsogh Ákos: Bohros László kiállítása a Fenyes Adolf teremben

Művészet, 1964. február - 43 lap.

Szőnyi István festő M.N.G.

Zsuzsi.

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es évben 158.1.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. kp. 1963.

Szőnyi (István)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1964 JAN 17.

1021

A SZÍNEK KÖLTŐJE

AZ Ó-ESZTENDŐ búcsúztatásaként fejedelmi ajándékot nyújtott át a Magyar Nemzeti Galéria a képzőművészet barátainak: megnyílt Szőnyi István emlékkiállítása. Még élénken él emlékezetünkben a hatvanadik születésnapja tiszteletére 1954-ben rendezett gyűjteményes kiállítása: a tévedések és félremagyarázások közepébe vágott bele, s a tematikus naturalizmus festőietlenségének uralma után a festőiségnek „kért eget" a pikturában. Akkor becsmérlésszámba ment őt Munkácsyval egy sorban emlegetni, ma már nyugodtan beszélhetünk róla, hogy Szőnyi István pikturája a magyar festészet legszebb, legszínesebb fejezetei közé tartozik, neve méltón sorakozik a két világháború közti időszak nagy művészegyéniségei: Derkovits Gyula, Egry József, Berény Róbert, Medgyessy Ferenc, Bernáth Aurél és a többiek mellé.

1894. január 17-én született Ujpesten; középiskoláinak elvégzése után a Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly növendéke lesz; a nyaralatokat ösztöndíjasként Nagybányán tölti. Tanulmányait a háború szakítja ketté, s csak 1919-ben Réti István tanítványaként tudja folytatni azokat. Erősen hat rá ez időben Uitz Béla monumentális piktúrája: ennek láthatjuk nyomait többek közt a Hegytetőn c. alkotásában is, amely a korszaknak kiemelkedő alkotása. Ekkor készülnek monumentális akt-képei is — ezekben plaszticitásra törekszik, a napfény ragyogását a levegő és az emberi test felfokozott értékeivel adja vissza.

1924-ben megházasodik és kiköltözik Zebegénybe. Ez döntő fordulatot hoz festészetében. Először csak a téma megváltozásában látjuk ennek nyomát, majd festésmódja is változik. A nagy kifejező formák helyét a dekoratív szépségű körvonal, majd a színek gazdag, változatos skálája veszi át; később a folt-festés, a színnel mintázás lesz uralkodó stílusában. Ekkor születnek a Zsuzsa-képek, az Anyám, az Átkelés a Dunán, az Eladó a borjú, s a híres Zebegényi temetés. Mind jobban belemetszkedik a falu hangulatába; de ebből nem az ellentéteket érzékeli, hanem a csendet, a nyugalmat. A természet rendjének lassú, egyenletes fordulásait vetíti ki a falu emberellenek életére, a parasztság életének nyugodt, egyenletes ritmusát emeli jelképpé, s ezt közvetítik a harmincas években született, csodás színekben pompázó temperaképei: az Este Zebegényben, az Este, a Szürke a Duna, az Uszályok.

A HÁBORUBA rohanó ország viharai közepette magányába, a szépség birodalmába zárkózik. De e magány, a szépség már nem elegendő védelem: ez magyarázza festészetének pangását. Súlyos csapások is érik: elesik hőn szeretett fia, ő maga súlyos műtéten esik át. A bombázások megsemmisítik egy sor képét, másokat pedig csak nehéz munkával lehet restaurálni. A felszabadulás egy új, termékeny korszak kezdetét jelzi művészetében; monumentális elgondolásai kifejezésí lehetőséghez jutnak: freskómegbízásokat kap, hét részes pannót fest a parasztság életéről, melyet 1957-ben fejez be; ugyanakkor adja át a csepeli posta részére készített freskóját is. Egyre nehezebben viseli súlyos betegségének terhét; 1960. augusztusában végleg eltávozott az élők sorából.

A MAGYAR nép a színek költőjét vesztette el benne; festészetünknek azt a vonalát vitte tovább, amelynek kezdetén Ferenczy Károly neve áll; ez a piktúra a világ szépségeinek észrevételésére törekszik: a Nap csodás ragyogását, a vízparti bokrok csábító nyugalmát, a test szépségét énekli — s ezek a csendes örömek éltetik, ezek táplálják. A Pataky Dénes és P. Molnár Zsuzsa rendezte emlékkiállítás most, születésének 70-ik évfordulóján teljes pompájában és gazdagságában idézi elénk életművét.

Láncz Sándor

Hetven éve született Szőnyi István

Uj híd épül a Bodrogon

Megyénkben az idén 15 hidat korszerűsítenek. Egyebek között korszerű vasbetonhidat építenek Tiszalúcnál a Takta, valamint Abaújszántónál a Szerencs patakon. Ezekre a munkákra több mint hét millió forintot fordítanak. Ezenkívül az idén megkezdik Alsóberecki községnél az új, korszerű Bodrog-híd építését is. A 115 méter hosszú, 9,5 méter széles, gyalogjárókkal ellátott vasbetonhíd építésére mintegy 11 millió forintot irányoztak elő. A két pilléres, íves híd építését a tervek szerint a jövő év végére fejezik be.

enin-díj bizottság

zottság megbízatása lejárt, összetételét újjáalakították: 121 tagja között ismert tudósok, gazdasági vezetők, munkás-újítók vannak.

ipar fejlesztéséért

par termelése évi 700 ezer tonanyos Akadémia Kémiai Kutős feladata a műanyag-kutaag alapanyagok káros polimezó anyagok előállításán.

Profilátvétel — ráfizetés és bosszúságok

A gépiparra vonatkozó párthatározatban van egy rész, amely azzal foglalkozik: *a szerszámgépipar bővítse termelőképességét, széles körben felhasználva a meglévő lehetőségeket.*

Azóta, hogy napvilágot látott ez a határozat, több helyen megszüntették az úgynevezett *párhuzamos gyártást*, másutt profiltisztítást hajtottak végre. Egyszóval gépipari üzemeink többségében megértették, hogy e határozat megvalósítása mindennapi életünk, előrehaladásunk fontos része.

Ilyen gondolatok és törekvések után enyhén szólva érthetetlennek tűnt, amit a minap hallottam a Diósgyőri Gépgyár kollégiumi ülésén. *Kádas István főtechnológus* ugyanis arról beszélt, hogy milyen nehézségeket jelent az E—I—N típusú műszerész esztergapad gyártása Diósgyőrött, s hogy ez a *„profilátvétel"* sehogy sem egyeztethető össze a párt gépiparra vonatkozó határozatával.

Ezt a gépet korábban a Kőbányai Szerszámgépgyárban készítették. Ott több ehhez hasonló masina gyártásával foglalkoznak. Megvannak a szükséges szerszámok, készülékek, idomszerek, *a gyár-*

A gépeket igényes külföldi megrendelők várják. Precíz, jó minőségű gyártásokra költséges a felkészülés — s olyan kicsiny a megrendelt mennyiség, hogy az *„átprofilírozás"* gazdasági kiadásainak megtérülésére aligha van lehetőség.

Félreértés ne essék, itt nem valamiféle *tartózkodásról van szó* a gépgyáriakat illetően. Csupán arról, hogy az a kicsiny gép valahogy *idegen az ő általuk gyártott masináktól* és a felkészülés sok időt, energiát igényel az amúgy is szűkös létszámú műszaki gárdától.

Észrevételüknek van egy másik oka is. Tavaly új profilként megrendeltek a gyárban 200 pár dömper futóművet, s közölték, hogy további 6—800 párra tartanak igényt évente. A gyár alaposan felkészült a sériagyártásra — *30 ezer órát fordítottak a műszaki előkészítésre, a legyártott segédletek, szerszámok, készülékek, idomszerek értéke meghaladja a 2 és félmillió forintot*, s nagy meglepetésre az idén egyetlen dömper futóműre sem kaptak megrendelést. Pedig a gyártást a kor követelményeinek meg-

DECEMBER

Szőnyi István

Az év kimagasló képzőművészeti eseménye kezdődött a napokban a Magyar Nemzeti Galériában: Szőnyi István emlékkiállítása. Egy ~~rom~~ éve elhunyt kiváló festőművész egész életművét felölelő nagyszabású tárlat iránt máris rendkívül nagy az érdeklődés. A kiállításon látható mesternek csaknem valamennyi nevezetes alkotása. Az itt közölt portré Szőnyi fiatalkori rézkarca önmagáról. »A zebegényi temetés« című híres kép, amelyet a közönség már régebbi tárlaton láthatott, mostantól állandóan látható lesz majd, mert a nevezetes darab végleg a Galéria tulajdonába került.

Íme, 1963 tizenkét nevezetes sikere a művészetel hazai birodalmából. Nen kételkedünk: mához egy esztendőre is hasonlóképpen nehéz lesz majd a válogatás.

Népszava 1963 dec 31

balyait. Világvárosi forgalom elképzelhetetlen többsoros közlekedés nélkül. Nálunk még mindig kevesen alkalmazzák és értik a szabályt. Sok-

Hívják a szerelőt, de ismerjék a KRESZ-t!

»Ludas« a járművezető-képzés és vizsgáztatás jelenlegi módszere is. Túl sok időt szánnak műszaki kérdések oktatására. A magángépkocsivezetőket is hosszan faggatják, pedig a legtöbben arra a kérdésre, hogy mit csinálnak, ha elromlik a gépkocsijuk, tiszta szívből azt válaszolnák: *hívom a szerelőt.* Egy magángépkocsivezetőnek nem kell többet tudnia a műszaki kérdésekről, mint azt, hogy miképpen ellenőrizze a biztonsági berendezéseket. Ugyanakkor a gyakorlati és a KRESZ-vizsgára csak percek jutnak. Egyébként véleményünk szerint a KRESZ-ből nem kellene szóbeli vizsgát rendezni, csak írásbelit, a forgalomban bizonyítsa be a »jelölt«: tudja-e alkalmazni a szabályokat, mert ez a legfontosabb. Több tízezer ember kap minden évben jogosítványt. Nem közömbös, hogy kinek a kezébe adják a volánt.

A KRESZ életbe lépésének nyomán valamennyi városban, megyében hozzáláttak az új forgalmi rend kialakításához. Néhány helyen az országos gyakorlattól, *elvektől eltérően túl sok táblát, tilalmi utasítást alkalmaztak* — például Kecskeméten —, holott az vot használni kell.

A tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy hibát követtek el: *el kellett volna rendelni a kötelező KRESZ-vizsgát.*

zatában ezt
ságírónak: »
kelni, festen
hogy tanulr
orvostudomá
érzékem. El
den szakfol
hez hozzá
me tanultan
gyó szertar
— Vajon
hi vagy
há jutt
az rek
gét ilt

— A
lye és a
ni szoktak –
És még hoz
ső orvosi
éves korábó
késsel békál
érdeklődve
ta az állat f
— *Órákig*
játszani így.
Azután r
rész lett. Me
szak t, ha

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Szőnyi István

1021

1964. január 17, péntek

A színek költője

Hetven éve született Szőnyi István

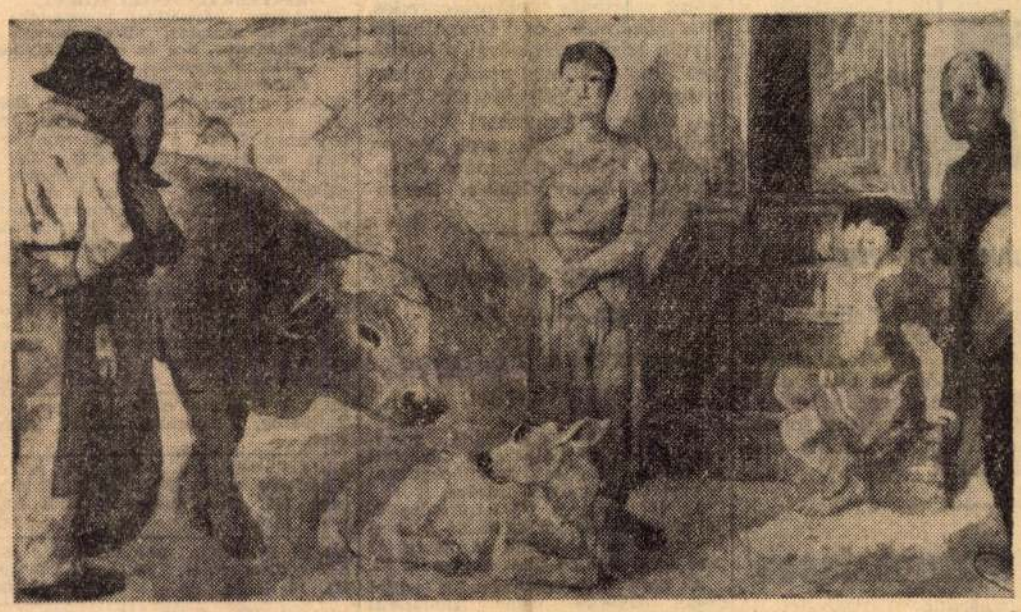

Eladó a borjú (Szőnyi István temperaképe).

Az óesztendő búcsúztatásaként fejedelmi ajándékot nyújtott át a Magyar Nemzeti Galéria a képzőművészet barátainak: megnyílt Szőnyi István emlékkiállítása. Még élénken él emlékezetünkben a hatvanadik születésnapja tiszteletére 1954-ben rendezett gyűjteményes kiállítása: a tévedések és félremagyarázások közepébe vágott bele, s a tematikus naturalizmus festőietlenségének uralma után a festőiségnek „kért eget" a piktúrában. Akkor becsmérlésszámba ment őt Munkácsyval egy sorban emlegetni — ma már nyugodtan beszélhetünk arról, hogy Szőnyi István piktúrája a magyar festészet legszebb, legszínesebb fejezetei közé tartozik, s neve méltón sorakozik a két világháború közti időszak nagy művészegyéniségei: Derkovits Gyula, Egry József, Berény Róbert, Medgyessy Ferenc, Bernáth Aurél és a többiek mellé.

1894. január 17-én született Újpesten. Középiskoláinak elvégzése után a Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly növendéke lesz; a nyarakat ösztöndíjasként Nagybányán tölti. Tanulmányait a háború szakítja ketté, s csak 1919-ben Réti István tanítványaként tudja folytatni. Erősen hat rá ez időben Uitz Béla monumentális piktúrája; ennek láthatjuk nyomait többek közt a Hegytetőn c. alkotásában is, mely e korszakának kiemelkedő alkotása. Ekkor készülnek monumentális aktképei is — ezekben plaszticitásra törekszik, a napfény ragyogását a levegő és az emberi test felfokozott értékeivel adja vissza.

1924-ben megházasodik és kiköltözik Zebegénybe. Ez döntő fordulatot hoz festészetében. Először csak a téma megváltozásában látjuk ennek nyomát, majd festésmódja is változik. A nagy kifejező formák helyét a dekoratív szépségű körvonal, majd a színek gazdag, változatos skálája veszi át; később a foltfestés, a színnel mintázás lesz uralkodó stílusában. Ekkor születnek a Zsuzsa-képek, az Anyám, az Átkelés a Dunán, az Eladó a borjú, s a híres Zebegényi temetés. Mind jobban beletemetkezik a falu hangulatába; de ebből nem az ellentéteket érzékeli, hanem a csendet, a nyugalmat. A természet rendjének lassú, egyenletes fordulásait vetíti ki a falu embereinek életére, a parasztság életének nyugodt, egyenletes ritmusát emeli jelképpé, s ezt közvetítik a harmincas években született, csodás színekben pompázó temperaképei: az Este Zebegényben, az Este, a Szürke, a Duna, az Uszályok. A feltartóztathatatlanul háborúba rohanó ország viharai közepette magánya, a szépség birodalmába zárkózik. De e magány, a szépség — már nem elegendő védelem: ez magyarázza festészetének pangását. Súlyos csapások is érik: elesik hőn szeretett fia, ő maga súlyos műtéten esik át. A bombázások megsemmisítik egy sor képét, másokat pedig csak nehéz munkával lehet restaurálni. A felszabadulás egy új, termékeny korszak kezdetét jelzi művészetében; monumentális elgondolásai kifejezési lehetőséghez jutnak: freskómegbízásokat kap, hétrészes pannót fest a parasztság új életéről, melyet 1957-ben fejez be; ugyanekkor adja át a csepeli posta részére készített freskóját is. Egyre nehezebben viseli súlyos betegségének terhét; 1960 augusztusában végleg eltávozott az élők soraból. A magyar nép a színek költőjét vesztette el benne; festészetünknek azt a vonalát vitte tovább, melynek kezdetén Ferenczy Károly neve áll. Ez a piktúra a világ szépségeinek észrevétetésére törekszik: a napcsodás ragyogását, a vízparti bokrok csábító nyugalmát, a test szépségét énekli —, s ezek a csendes örömök éltetik, ezek táplálják.

A Pataky Dénes és P. Molnár Zsuzsa rendezte emlékkiállítás most születésének 70. évfordulóján teljes pompájában és gazdagságában idézi elénk életművét.

L. S.

FIDE

VILÁGBAJNOKI SAKK-ZÓNAVERSENY

KECSKEMÉT

1964. JANUÁR 11 — FEBRUÁR 4

áit tartalmazó bulletint a me-
ei sakkszövetségtől lehet ren-
lni 10.— Ft befizetése ellené-
h. A befizetőknek a szövetség
gküldi a már eddig kiadott
szmákat, ezután pedig folyta-
agosan küldi a kiadott bul-
in oldalakat.

ág Kiskunhalason

3. Pogatsnik. — Férfi ifjú-
i: 1. Becker, 2. Halász, 3.
gatsnik. — Női felnőtt: 1.
rik; 2. Mongyiné, 3. Becker.
Női ifjúsági: 1. Lőrik, 2. Bec-
, 3. Kunszeri. — Vegyespá-
: 1. Mongyiné—Mongyi, 2.
rik—Ónodi. (Valamennyi a
skunhalasi Postás tagja.)

Edzőtáborba utazik

a Kecskeméti Dózsa labdarúgó-csapata

A Kecskeméti Dózsa labdarúgó-csapata január 17-én pénteken reggel autóbusszal indul Galyatetőre a kéthetes alapozó edzőtábor színhelyére. Dr. Losoncz Mihály orvosalezredes, sportkörelnök és Dragollovits Gyula edző vezetésével a következő húsz játékos utazik a csapattal: Gór, Czéh, Molnár Cserkó, Határ, Fleishacker, Winkler, Koltai, Berán, Menczel, Peller, Morvai, Kelemen, Tanács, Szappanos, Vékony, Kasza, Rozgonyi, Ézsi.

Értékelték a Medicina Könyvkiadó sportszerkesztőségének pályázatát

A Medicina Könyvkiadó sportszerkesztősége pályázatot hirdetett a testnevelési és sportmozgalmat népszerűsítő művek írására.

Az 1963. május 1-i határidőre 23 jeligés pályamű érkezett be a szerkesztőségbe. A bíráló bizottság az 5000 forintos első díjat nem adta ki.

A 3000 forintos második díjat **Nagy György** tanár (Budapest) **„Történetek az iskolai testnevelés és sportmozgalomról"** jeligéjű pályaműve nyerte.

Az 1000 forintos harmadik díjat **Tóth Tibor** tanár (Nagykőrös) **„Tornászok és atléták"** jeligéjű pályaműve kapta.

Ezenkívül a bíráló bizottság külön 500 forintos jutalomban részesítette **Somkúti Ede** tanár (Komló) **„Mecsek"** jeligéjű pályázatát.

yőztek a kecskeméti asztaliteniszezők

Vasárnap folytatódtak az asz-
liteniszezők osztályozó mér-
zései az NB II-be jutásért.
Kecskeméti Vörös Meteor asz-
liteniszezőinek jó napjuk volt,
ert mind a férfiak, mind a
ők győztek.

A férfiak csoportjában a cso-
ort eddigi két nyeretlenje, a
ecskeméti Vörös Meteor és az
rosházi Kinizsi mérte össze
ejét Kecskeméten. A küzde-
m ől a kecskeméti együttes
er ki győztesként minimá-
s 8 arányú győzelemmel. A
y elem értékét emeli, hogy a
ecskemétiek nélkülözni voltak
énytelenek legjobb versenyző-
iket, Kulcsárt. A találkozón
ézsi 4, Varga 3, Rigó 2, és a
ézsi—Rigó páros 1 győzelmet
ratott. De a mutatott játék
apján a két csapat még nem
rett meg az NB II-ben való
zereplésre, így azután csopor-
ukban a két utolsó helyen áll-
ak.

Még örvendetesebb volt a
Kecskeméti Vörös Meteor női
sztaliteniszezőinek a szerepl

E győzelemmel a Kecskeméti Vörös Meteor nagy lépést tett az NB II-be jutás felé. A csoportjában vezető Budapesti MAFC után biztosan tartja a második helyet. Ha ellenfeleit — az eddigiekhez hasonlóan — visszavágó mérkőzésen is legyőzi, a MAFC mögött másodikként felkerül az NB II-be.

*

A Kecskeméti Városi Asztalitenisz Szövetség január 18-án és 19-én, szombaton és vasárnap rendezi meg az Újkollégium tornatermében Kecskemét város 1964. évi bajnokságát. A versenyen egyéni felnőtt és ifjúsági versenyzők indulhatnak. Nevezni írásban lehet a Kecskeméti Városi TS-nél január 17-én estig. A versenybíróság kivételes esetben január 18-án du. 3 órakor, a verseny kezdetekor is elfogad nevezést. A felnőtt számokban az ifjúságiak indulását engedélyezte a szövetség.

*

Január 19-én, vasárnap a me-

Apróhirdetések

ELADÓ hálószobabútor, ágyak, szekrények. Kecskemét, Zsinór utca 50. 194

SZÉP festett hálóbútorok, konyhabútorok, négyszemélyes garnitúra, kétszemélyes rekamié, fotelok, székek, konyhaszekrény, ágyak, kedvezményesen eladók. Kecskemét, Vak-Bottyán utca 9. Városi mozinál. 197

ÉPÍTÉSZTECHNIKUSOKAT, kőműves, parkettás, vízvezeték-szerelő, asztalos, villanyszerelő, épületbádogos, ács és cserépkályhás szakmunkásokat, valamint **építőipari segédmunkásokat** felvesz a Bács-Kiskun megyei Építési és Szerelőipari Vállalat. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán (Kecskemét, Tatár sor 1/a. szám), vagy az építésvezetőségeken (Baja, Bezerédi u. 14. szám, Kiskunhalas, Somogyi Bacsó u. 14. szám). Irásbeli jelentkezés esetén a munkafeltételekről pontos tájékoztatást adunk. 163

A SZÖVETKEZETEK Bács-Kiskun megyei Értékesítő Központja gyakorlott, képesített könyvelői oklevéllel rendelkező könyvelőket keres azonnali belépéssel. Cím: Kecskemét, Bercsényi u. 4—6. sz. 164

KÉT öl szalma eladó. Kecskemét, Ballószög, I. kerület 30. Ifj. Nagy Elek. 166

KÜLÖN bejáratú bútorozott szoba albérletre kiadó. Kecskemét, Zsinór utca 111. (3-as buszmegállótól két perc járás.) 167

250-ES Pannónia motorkerékpár eladó. Kecskemét, Rákóczi út 10. III. 10. 168

ELADÓ 150 mázsa takarmányrépa, 10—20 mázsás mennyiségben is. Kecskemét, Máriaváros, Jász u. 33. szám. 172

ELADÓ Széchenyi körúton félig kész villa. Érdeklődni: Kecskemét, Mária u. 8. 184

KITŰNŐ állapotban levő sötét háló eladó. Kecskemét, Gáspár András u. 1. sz. 185

TÜZELŐFA vagy épületfa, kanadai nyár eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Horváth Döme u. 6. Király. 186

ELADÓK: Szarkásban 1379 négyszögöl szőlő 5000-ért, 240x106-os szaboásztal, varró és konyha asztal, deszkafal, szabó kályha, mosdókagyló, kis és nagy mosóteknő, jutányosan. Kecskemét, Arany János utca 6. szám, II. em. 2. 189

ELADÓ beköltözhető kis ház, Kecskemét, Vacsihegy 219. szám. (Ceglédi úton.) 191

ELADÓK hálók, kredencek és mindenféle bútorok. Kecskemét, Kossuth körút 23. (Volt zsibpiacnál.) 192

ELADÓ hordozható cserépkályha. Kecskemét, Bethlenváros 38/b. Tóth Lajos. 193

ESKÜVŐ előtt álló fiatal pár sürgősen üres vagy bútorozott szobát keres. Lehetőleg a város központjában. „Március 102904" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe. 195

A DÉL-MAGYARORSZÁGI Áramszolgáltató Vállalat Kecskeméti Üzemvezetősége gyakorlattal és műszaki anyagismerettel rendelkező raktárvezetőt keres. Jelentkezés az üzemvezetőségen, Kecskemét, Csongrádi út 26. sz. alatt. 173

A KÖZPONTI Statisztikai Hivatal kecskeméti járási felügyelősége érettségizett (elsősorban közgazdasági vagy mezőgazdasági technikumi érettségivel rendelkező) gyakorlott előadót alkalmaz. Jelentkezés személyesen vagy levélben, önéletrajzzal. Kecskemét, Katona J. tér 10. III., az igazgatóságon. 156

szakmunkásokat

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

Szőnyi István

1964 JAN 18.

1021

ELADÓ A BORJÚ

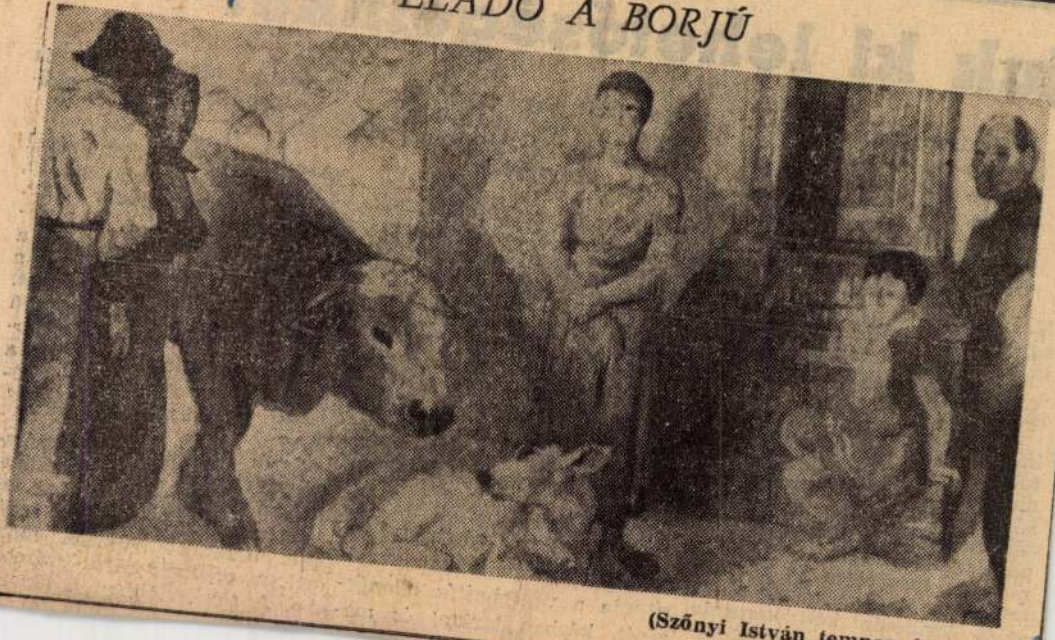

(Szőnyi István tempera festménye)

NÉPÚJSÁG

ljuk ki lehetőségeinket

a pártirányítás ne személyi beavatkozásra törekedjék, ne anyagbeszerzéssel, vagy hasonló dolgokkal foglalkozzék, hanem elvi irányítást nyújtson a gazdasági vezetők számára.

Más tekintetben pedig: egy-egy termelő közösség életében biztosítsák azt a légkört, amely a feladatok elvégzéséhez szükséges.

Ahhoz, hogy pártszervezeteink az előttünk álló feladatoknak eleget tehessenek — mondotta a pártbizottság első titkára —, a maguk területén nélkülözhetetlen a helyes politika kialakítása, a körülmények megértése és megértetése. A pártvezetőnek tehát saját területén kell keresnie a megoldásokat a tervek sikeres végrehajtása érdekében. Természetesen ehhez is

a feladatát, hogy egyértelműen, a cél érdekében folytathassa egész tevékenységét.

— A mi pártszervezeteinknek egy-egy termelő- vagy irányító szerven belül a karmester szerepét kell betölteniök. Úgy vezényeljenek, hogy valamennyi szerv részmunkája a kívánt összhangot eredményezze. A tömegszervezeteknek is pontosan meg kell jelölniök a feladataikat. Különös tekintettel a nagy tömegeket magába foglaló KISZ szervezeteket kell szem előtt tartanunk.

— Ezért a pártirányításnak hatékonyan kell megvalósítania a végrehajtás ellenőrzését, kézben tartani és menet közben alkotó

korszerűbb, kivitelezésben is modernebb, tetszetősebb gáztűzhelyet.

A selejt csökkentésével kapcsolatban elmondotta, hogy annak két oldala van. A gyártáselőkészítés, a munkaszervezés. Ezen belül a munkásnak biztosítani kell a megfelelő gépet, anyagot, szerszámot. A jobb minőségű ésszerűbb termékek létrehozásának ugyancsak feltétele a dolgozók szakmai képzettségének folyamatos emelése.

Seres Valdemárné elvtársnő, a megyei nőtanács titkára, az Országos Nőtanács tavalyi kezdeményezésére indított baromfitenyésztési mozgalom eredményeiről számolt be. A továbbiakban a hízottba tenyésztésre hívta fel a

Szönyi István

Fénytörés

(Fränkel Halon kiáll.)

Repr.

Művészet

1937. 78. l.

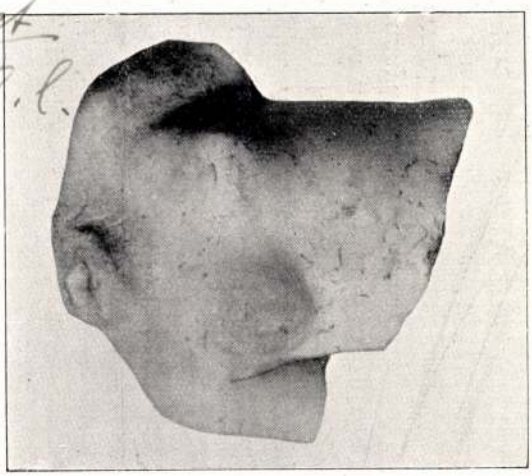

17.

19. KYBELE OROSZLÁNON ÜLVE.

Márvány. Magassága 13 cm. Hossza 22·5 cm. Hiányzik Kybele alakjának felső része a csipőtől fölfelé, az oroszlán mindnégy lába, farka, orrának és felső állkapcsának egy része. Azonkívül kisebb-nagyobb sérülések az istennő és az állat alakján. Rómából való.

Kybele istenasszony tisztelete Kis-Ázsiából terjedt el Görögországba. A görögök későbbi időben gyakran Rhea istennővel, a főbb olymposi istennek anyjával, azonosították. Nagyon népszerű volt Kybele a rómaiaknál, akik a nagy istenanyát (Magna Mater) matrona alakjában két oroszlántól vont kocsin, vagy csak oroszlánon ülve ábrázolták. Így ismerhetünk rá egész biztosan a mi szoborcsoportunk töredékes női alakjában is Kybelére. Tunicát (alsó ruha) és pallát (köpeny) hord az istennő. A szobor kifaragása, különösen a fúrónak bő alkalmazása az Antoninusok korát (Kr. u. II. század) jelöli meg keletkezése

Szőnyi István

Holdvilág c. képe

(Fränkel-szalon)

Repr.

Művészet

1937. 80. l.

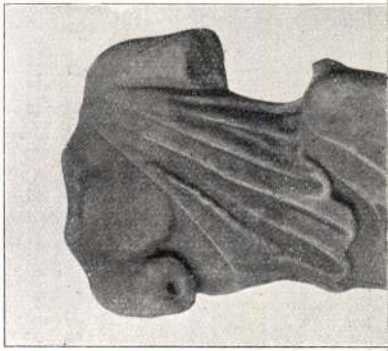

az æginai oromcsoportok íjászai. És ha ez a föltevés volna a találó, akkor a férfi ruhájából Odysseusre lehetne következtetni, aki koldusnak öltözve feszíti meg híres íját, amellyel a kérők előbb hasztalan próbálkoztak. E föltevéshez igen jól illenék a törzsnek szinte túlságosan hatalmas alakítása. Torzónk a Kr. e. V. század első feléből valónak látszik, de a kidolgozás részletei annyire lekoptak, hogy biztos itéletet alig lehet róla mondani. Archaikus jellege onnan is származhatik, hogy a régieskedő művészetnek a terméke a Kr. e. első századból. Valószínűen görög eredeti szobor.

Helbig, Führer 615. szám.

Paul Arndt: Torso eines Wagenlenkers oder Bogenschützen. Wahrscheinlich archaisch. Original.

16. MEZÍTELEN ÜLŐ FÉRFI TORZÓJA.

Szönyi István

163

László

Művészet

1937. 10-11.

104. l.

143. APHRODITE-FEJ.

Márvány. Magassága 25.3 cm. Új kiegészítés gipszből: az orr, részek az ajkakon és az állon. Megcsonkult: a haj több helyen és a nyak. Athénből származik.

Egy Aphrodite-szobornak töredéke ez a fej. Tipusa

Szőnyi István

cród
2

Művészet.
1937. 88. l. (k. b.:
Sz. I. grafikai kiáll
a Fränkel Szalon
ban)

gasra, a melynek alsó nyílásából a sugarat a bal kezében lévő csészébe ereszti. Fején kalathost (kosár alakú fejdísz) hord. Előtte gyümölcsel és kaláccsal megrakott asztal áll. Ugyanazon klinén a férfi lábainál chitonba és köpenybe öltözött nő ül, a kinek cselekvését azonban most már nem lehet megállapítani, mert mindkét karja letörött. Az asztal alatt a férfi kutyája fekszik.

Az egész jelenet tehát semmiben sem különbözik rendes földi lakomától, a melyen a férfiak feküdni, a nők ülni szoktak; sőt még a házi eb is ott van, a mint a neki odadobott falaton rágódik. Az alapgondolata ezeknek az ábrázolásoknak az, hogy az elhunytnak, mint magasabbrendű lénynek, áldozatot mutatnak be hozzátartozói, még pedig lakoma alakjában, a melyen maga az elhúnyt vesz részt nejével. Gyakran maguk az áldozók is jelen vannak kicsinyített alakban, többnyire bal oldalt, s mint-

Szőnyi István
szül. 1896.

laid

Szépm. Múz. graf. o.
45. kiáll. (1922.)
171, 172. sz.

1940 Lupk

U. M. E.

(UJ MŰVÉSZEK EGYESÜLETE)

KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA.

Szönyi István

Téli reggel a Wetterhornnal
Wintermorgen am Wetterhorn

KARL KESSLER

Csánky Kolozsvár

WALDEMAR FINK

A kút mellett (Adelboden vidékén)
Am Brunnen ; bei Adelboden

SZŐNYI ISTVÁN (szül. 1894).

190. *Lóvásár.* 1925. — Rézkarc.

191. *Illés próféta mennybemenetele.* 1922. — Rézkarc. — Rados Ernő úr ajándéka.

192. *Kukoricakórók.* 1926. — Rézkarc.

SZŐNYI ISTVÁN (szül. 1894)

194. *Tél a falun.* 1929. — Rézkarc.

SZŐNYI ISTVÁN (szül. 1894).

188. *Gyárváros.* Jelezve: Szőnyi 923. — Tussrajz. — Fleissig Sándor és Forbáth Róbert urak ajándéka

Szépm. Múz. grafi. O.

Szőnyi István

Vázlatkönyvéből, rajz

Rózsa 1962. 155. l.

233. l.

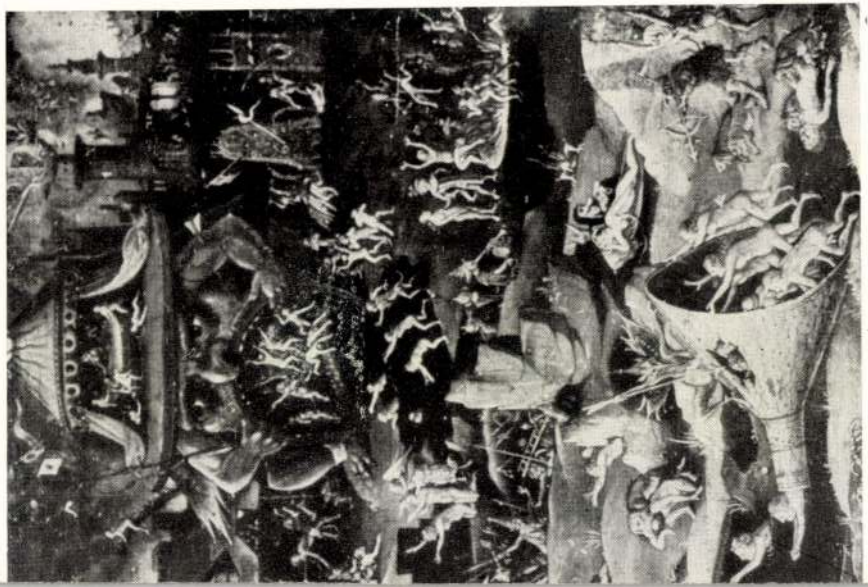

Szönyi István

cród

Bort Kétezer

349, 400. l.

Repr.

Este a falun XI. tábla
259. l. elöll.

Kaszás, freskórészlet.
820 sz.

A Duna Zebegénynél.
991. sz.

Szőnyi István

, részt vett az alábbi kiállításon Philadelphiában

Third 1930

FARKAS BÉLA

PUTNOK

Szönyi István

írod

Neue Zürcher Zeitung

1924. jun. 23.

(Ungarische Graphik im „Wolfsberg.")

Szönyi István

részt vett az alábbi
kiállításon

Tent Hága 1934

Szőnyi István

reizt vett az alábbi
kiállitáson

The Cleveland 1931

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szőnyi István

21 művével részt vett
a Magyar Rézkarcoló-
művészek Egyesületének
zürichi kiállitásán

Ungarische Graphik

Zürich 1924.

16, 17. l.

Képpel

erkesztő Ür !

. mellékelt meghivónkon jelzett

· szombat d.e. 11lórától jan 7-ig

Kiváló tisztelettel

Szőnyi István

irad.
2

Vallógyár 1943

Tex.

Europa lapterj. vál

Budapest.

J. Visegrádi u. 36.

Szomlatvány.

MAGYAR KIR. POSTA
KONTÚLY
943 JUL 10
B

Szőnyi István

részt vett Philadelphiá-
ban az alábbi kiállí-
táson

Fourth 1931

Feladó

Pápai János

Tiszalök

Könyi István

részt vett az alábbi Eiáll
magyar csoportjában

Cat Firenze 1927

97. l.

SZOBR

Talán a művészet egyetlen ágába
Nagy Lajos korában, mint a szobrásza
plasztikai alkotásai magasan a kor színvon
úgy elsősorban az előző korszak kőfaragás
a templomok gazdag plasztikai dísze,
hanem külföldi mintáktól függetlenedő
következtetni. Talán elegendő, ha utalu
fehérvári apostolokra, vagy a jáki főka
A gótika, ha nem is kedvezett az épületszo
teljesen háttérbe, hanem újabb területek,
felé fordítja a kétségtelenül erősen jelentk

A gótikus építészet stílusa — me
uralkodó volt — nem kedvezett az épület
falfelület, a tömör oszlopokat és pillére
kevésbbé volt alkalmas faragványok elhely
nagyszámú oszlopai. De csak ezen az egy
szemben. Az oszlopfők gazdag díszíté
sokszor egész bibliai jeleneteket ábrázoló
foglalja el, melynek dúsan kibomló flórá
jelennek meg.

A gazdag levéldíszt felváltó néha
torzfejek, maszkok nem a román stílus
élései, hanem a kor szorongó démonok

Szönyi István

124 – 127. 4.

Lásd

Ujvidéki kiáll. Est

1943. dec.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szőnyi István
Falusiak

Ernst-Múzeum CXXXI. /jubiláris/ kiállítása.
1932. május. 16 l.

MILIONE, VINCENZO (műk. 1780—1810 között)

VII. Pius pápa arcképe

Roma, 1801. Vászon, olaj, 117×92 cm. (Lépcsőház.)

Maszlaghy II., 399. szám.

OLASZ FESTŐ, XV. század

Trónoló Madonna angyalokkal

Csúcsos felső záródással.

Fa, tempera, 108×64 cm.

A kölni Rombaux- és Ipolyi-gyüjteményből. Rongált. (Képtári raktár.)

Trostspiegel in den Widerwärtigkeiten des Lebens. Dreissig Marienbilder aus der Privatsammlung . . . J. A. Romboux. Köln, é. n. 5. kép.

OLASZ FESTŐ, XVI. század

V. Pius pápa arcképe

Vászon, olaj, 74×62 cm. (Lépcsőház.)

Maszlaghy II., 415. szám.

OLASZ FESTŐ, XVI. század

V. Sixtus pápa arcképe

Vászon, olaj, 155×110 cm. (Első emeleti fogadó.)

Simor prímás Rómában vette.

Maszlaghy II., 462. szám.

Szőnyi István
Gyümölcsszedők

Ernst-Museum CCXXI. /jubiláris/ kiállítása. 1932.
május, 19 2.

Szőnyi István
Est a faluban

Ernst-Muzeum CXXXI. /jubiláris/ kiállitása.
1932. május. 16 1.

áró Baldácsy gyüjteményéből.
Maszlaghy II., 483. szám.

OLLAND FESTŐ, XVIII. század
ő ékszerekkel
ászon, olaj, 78×98 cm. (43. szoba.)
fentebbinek párja.
áró Baldácsy gyüjteményéből.
Maszlaghy II., 484. szám.

ÉMETALFÖLDI FESTŐ, 1480 körül
risztus mellképe
, tempera, 50×42 cm. (43. szoba.)
Maszlaghy II., 478. szám.

ÉMETALFÖLDI FESTŐ, 1552
Mária és Erzsébet találkozása
ódexlap, pergamenen, 15×12 cm.
lezve középen alul: Alvaro GLLZ.
3. szoba.)
Bertinelli gyüjteményből.
Maszlaghy II., 314. szám.

ULFRAAT, MATHIAS (1648—1727)
eg férfi zsöllyében
ignálva: MA WP 1698. és Mathias Wulfraat
axit.
, olaj, 00×00 cm. (43. szoba.)

Szőnyi István
Kapálók, temp.
Hajósok, olajf.

Magyarország a képzőművészetben. III. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940. február. 12 l.

26. kép. *Báti festő, 1480 körül : Szent Borbála és Katalin.*

Szőnyi István

Jestő

készítette az alabbi templom falfestményeit.

Magyar Építőművészet

1943. 296. l.

(Győr-nádorvárosi rom. kat. templom.)

Kerekegyháza

Szőnyi István

Gémeskut, rézkarc
Déli pihenő, rézkarc
Olvasó öreg ember, rézkarc
Elhagyott malom, rézkarc
Szakállas önarckép, rézkarc
Lóversenytér, rézkarc

A XIX.-XX. század magyar grafikája 1924. junius
Orsz. Szépm. Muzeum katalogusa 10 lap

2

SZÖNYI ISTVÁN :

256. Anyám. - Olajf., d. 55 x 100 cm.Jelz. a.b.s.: "Szőnyi 1930".

257. Reggel. - Temp., v. 89 x 120 cm.Jelz. l.j.: "Szőnyi I. 1934".

258. Aratás után. - Olajf., v. 140 x 100 cm. Jelz.l.j.s.: "Szőnyi I.1936."

Szőnyi István

Székesfőv. képz. pub. kiáll.
1944.

MÁTZON FRIGYES :

173. Járventans arcmása. - Szobor, br.Mag.: 32 cm. Jelz. nélkül.

MÁGORI VARGHA BÉLA :

174. Lázadó. - Olajtemp., v. 116 x 96.5 cm. Jelz.l.b.:"Mágori Vargha".

MÁRFFY ÖDÖN :

175. Tavasz. - Olajf., v. 93 x 73.5 cm. Jelz.l.j.: "Márffy Ödön".

MÁRK LAJOS / 1867 - 1942 / :

176. Merengő. Olajf., v. 61 x 82 cm. Jelz.j.a.s.: "Márk".

Szönyi István

Íród

158.

Művészet. 1937. 157. l.

(Sz. I. a Fränkel Szalonban.)

Radocsay Dénes.

TALPAS POHÁR,

vésett és domború dísszel. Felirata: E. V. I. V. F. K. — P. I. F. K. ISTEN DÜTSÖSSEGERE ATTAK EZ POHART AZ T—N UJHELYI REFORMATA ECCLESIANAK A. D. 1714.
Sárospataki munka 1630 körül.
Részben aranyozott ezüst, mag. 20 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Radisics Ipolyi 80. szám. — Erdélyi kiállítás, 1931., 182. szám. (Brassói munka.) — Kőszeghy 1920a. szám. (Sárospataki munka.)

MELLBOGLÁR,

trébelt levéldísszel, türkiszekkel és festett zománccal. Hátlapján vésett virág és PS mesterjegy.
Petrus Schnell nagyszebeni ötvös műve 1645 körül.
Aranyozott ezüst.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Erdélyi kiállítás, 1931., 341. szám. — Kőszeghy, 1402. szám.

KANÁL,

nyelén öntött sassal. Felirata: XIII. OPP. off. Ao 1647 I : O :
A tizenhárom elzálogosított szepesi város ajándéka.) PT iglói mester műve, 1647.
Mag. Ezüst.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Radisics Ipolyi 84. szám. — Kőszeghy

Szöngi István

Ősz c. képe repr.
(Fränkel Salon Eiáll.)

Művészet.
1937. 153. l.

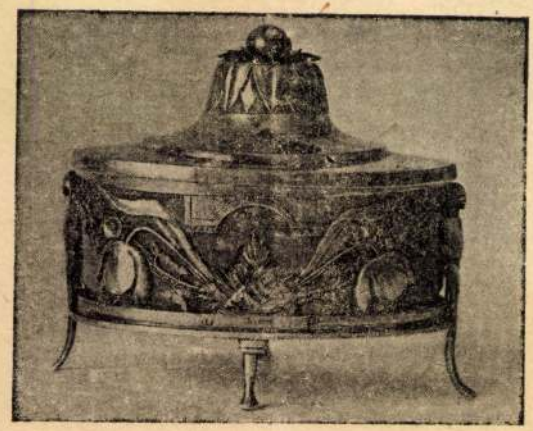

192. kép. *Cukortartó. Esztergom, 1780 körül.*

GOMBOLYÍTÓ,
ICM betűkkel.
XVIII. század.
Aranyozott réz és fa, mag. 19 cm.

BULLA,
kívül Kálvária, belül Sz. Mária és az angyalok.
Balkán, XVIII. század.
Öntött ezüst, átm. 9 cm.

KARPEREC,
ágyazott zománcos dísszel, XVIII. század.
Ezüst.

GÁRDOS ALADÁR: Paál László emléktáblája

LAKATOS ARTUR: Vajdahunyad vára a Városligetben

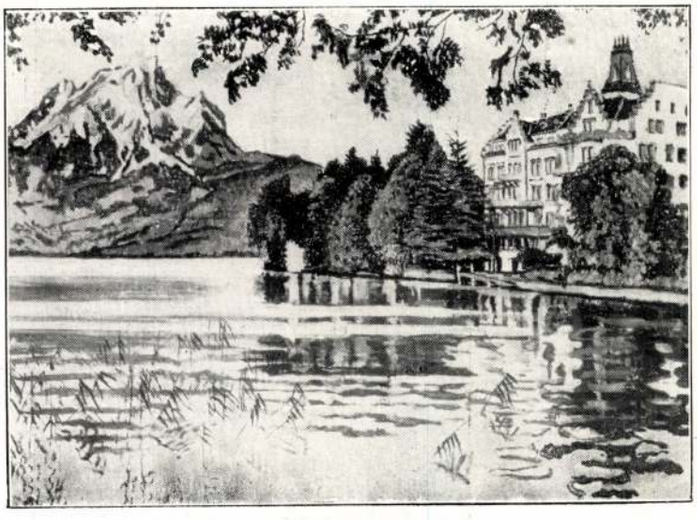

BIRÓ JÓZSEF: Svájc

A PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG KIÁLLITÁSÁRÓL

Képzőművészet

1929. 17. sz.

TÁRLATOK

SZŐNYI ISTVÁN KIÁLLÍTÁSA

Egészen különleges az a művészi pálya, amelyet *Szőnyi* István alig tíz esztendő alatt megfutott. Különös és különleges egész bizonyosan az eredményeiben is, de egész kivételes a hatásában. S ez a hatás kétféleképp nyilvánult meg: az egyik értelme vele egykorú vagy nálánál fiatalabb kortársaira vonatkozik. Valahányszor az ő piktúrájáról van szó, — s most bő alkalom erre az Ernst-múzeumban megnyílt nagy kiállítása — föl kell jegyezni, hogy fiatal festő, aki maga is pályája és fejlődése kezdetén állt, soha még olyan intenzíven a mi művészetünkben fiatalokra nem hatott, mint Szőnyi. Alighogy jelentkezett és első hitelét megszerezte, a tárlatokon egymásután tüntek föl szinte túlságosan alázatos hívei, akik nemcsak úgy akartak látni, mint ő, nemcsak az ő nyomában kerestek, hanem aprólékos részletekig ugyanazokkal az eszközökkel, sőt néha a palettának ugyanavval a színeivel akarták elmondani e tőle kapott problémák vizióit.

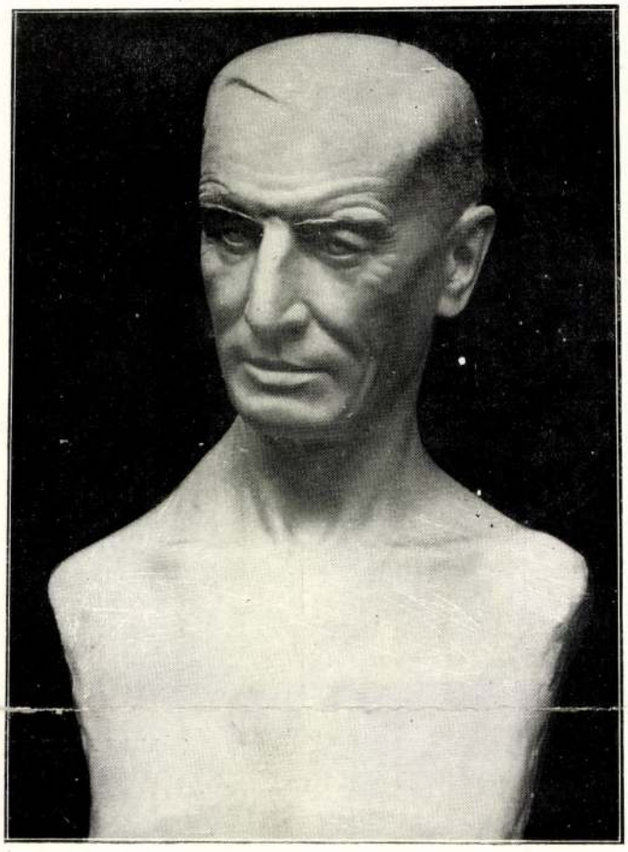

KASZAB KÁROLY: Férfi fej
A Műcsarnok Téli Tárlatáról

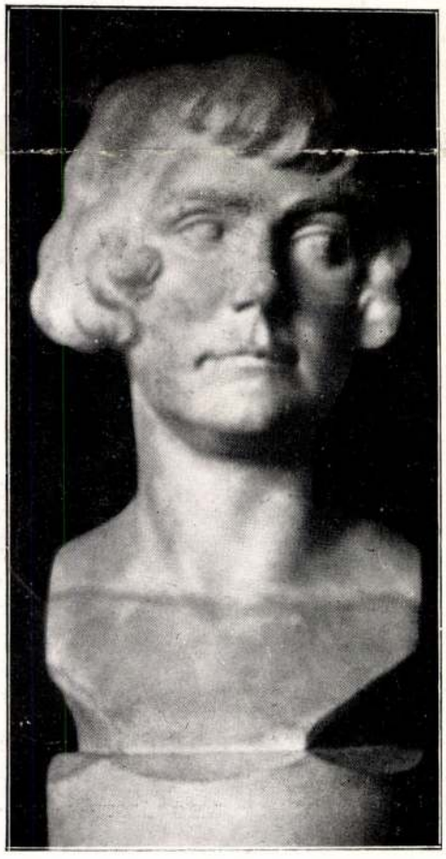

PATZÓ PÁL: Németh Mária

Ezzel talán egyértékűen fontos az a hatása, amelyet a nagyközönségre gyakorolt. Első jelentkezésében tudvalevőleg nem állott távol a kubizmustól. A formák analizise, monumentális törekvések, a természettől eléggé elszakadt piktúra alapjában véve nagyon idegen volt a magyar publikumtól, még sokkalta idegenebb, mint ma. Új célkitűzések, új törekvések, a térbeliség keresésének új problémái előtt elég zárkózottan, gyakran közömbösen, sőt idegenkedve állt. Szőnyi piktúrájában azonban volt valami elementáris erő, amely minden új és idegenszerűsége ellenére, a maga vehemenciájával megfogta a közönséget. Minden szakadékon át megérezték, hogy itt, e különleges problémák mögött valami nagyon ősi és erős, értékes és becsületes tehetség áll.

Ezzel a nagyon hatásos debüvel indúlt el *Szőnyi* István, s míg hagyta, hogy ifjú és lelkes követői javarészt megmaradjanak abban a problémavilágban, amelyben maga elindult, — ő a keresés különböző állomásain át, amelyek

VIGH BERTALAN: Manon

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

akár a fénynek tett nagy szerelmi vallomás zenéjét szólaltatták meg, akár barokkosan megnyújtott emberi figurák világában jártak, — mindig valóban ezt a természettel harcbanálló jelszót hirdették. Amíg aztán legutóbbi periodusában, — mint külföldön és itthon még néhányan az igazán hivatottak közül — visszaérkezett a természet együttese iránt való komoly és elmélyült meghódolásához.

De félre ne érttessék, amint ezt az imponálóan gazdag és darabjaiban kiváltságosan értékes teljesítményt végignézzük, egy pillanatig nem szabad arra gondolnunk, hogy Szőnyi szakított ezzel a sajátmagával viaskodásban eltelt esztendőkkel; sem pedig arra, hogy ez a tegnapja eredménytelen és meddő lett volna tanúlságaiban mai művészete számára. Új hitvallása a természet mellett egyben régi hitvallása a fény örök uralkodása mellett s ha úgy látjuk, hogy a „*Déli pihenő*" című kompozicióján múltjával szemben egy új naturalizmus bontogatja szárnyait s ha az „*Átkelés a Dunán*" című hatalmas vásznában a természet együttesének zenéje harsog föl, — az a természetábrázolás ez, amely a művésztől nem rabszolgaságot követel, hanem vizionárius erőt, lobogó fantáziát és teremtő színvilágot. Nem elszakadni kell a természettől itt már, — hanem olyan gazdagnak lenni, hogy a művészi alkotóerő s a lélek dús bősége hozzáadni tudjon. Vonalak és formák ritmusában, mint *Szőnyinek* sportoló férfiakat ábrázoló aktcsoportja, a fény új teremtő erejét, mint egy-két tájképén és főleg új színeket, mint *Havas uccájának* rózsás opalizálása, vagy az „*Este Zebegényben*" szinte immaginárius zöldjei.

Szőnyi István ezzel a mostani nagysikerű kiállításával nem végső állomásához érkezett el, de művészetének teljesüléséhez gazdag, erős és megragadó kiéréséhez. *Bálint Lajos.*

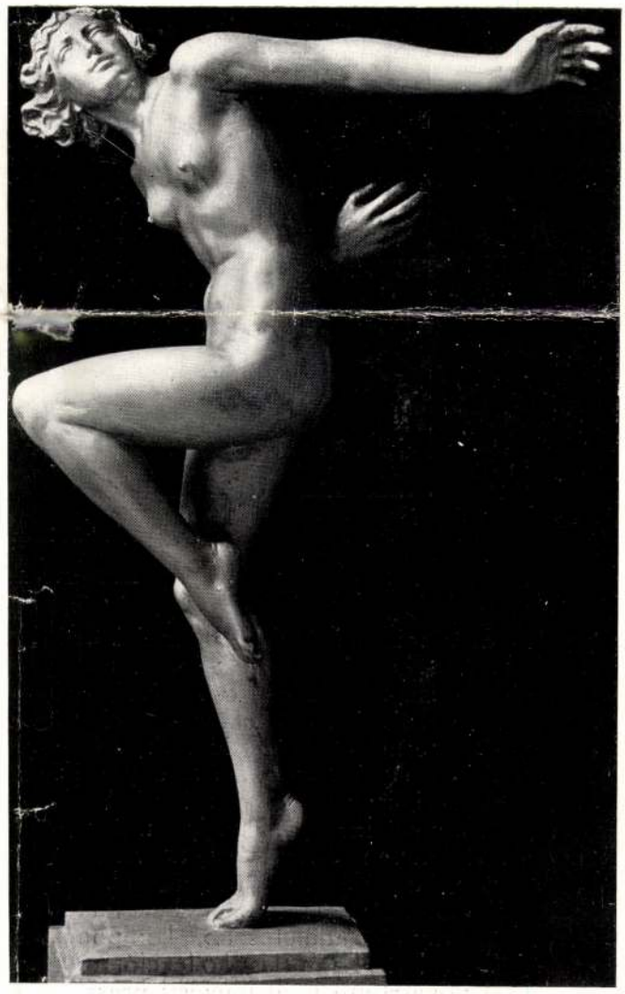

MARTINELLI JENŐ: Varázstánc

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

A PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG KIÁLLÍTÁSA

A Nemzeti Szalon termeiben az idén harmadszor vonult fel a *Paál László Társaság* együttese, hogy bizonyságot tegyenek művészi törekvéseik komolysága mellett. Állapítsuk meg mindjárt, hogy ez az idei kiállítás bizonyította be legmeggyőzőbben a Társaságnak nemcsak létjogosultságát, de művészi törekvéseinek egységes karaktere mellett egyes tagjainak emelkedő nivóját is. Itt van mindjárt elsőnek *Vesztróczy* Manó, aki ugyan a legkevesebb képpel szerepel, de azok valamennyije egyéni művészetének jellegzetes képviselői. Hegyoldal és Krumpli-

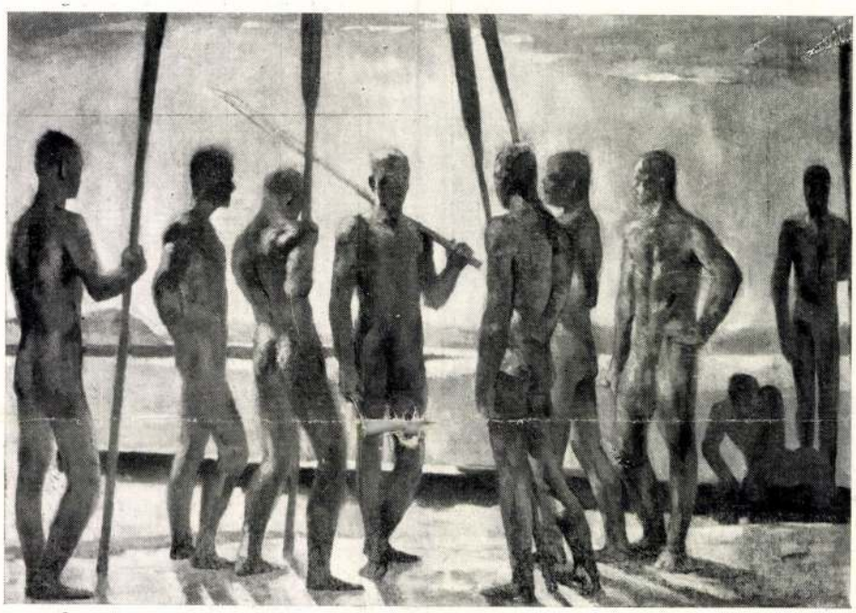

SZŐNYI ISTVÁN: Evezősök

Az Ernst Múzeum Tárlatáról

kapálók c. képeinek erőteljes színfoltjai ezúttal is különálló helyet igényelnek számára a magyar pikturában. *Biró* József, ez a mindig artisztikus, finoman disztingváló piktor schweizi útjának gazdag termését hozta ide. *Schweizi ház, Erdei lak, Legenda, Vierwaldstätti tó* c. vásznai és ceruza rajzai igazolják azt a fokozódó megbecsülést, melyet Biró József képei műértők és kollégák ítéletében élvez. *Lakatos* Artur tájképei ennek a tehetséges művésznek ujabb fejlődési állomásáról számolnak be. Palettája színesebb, rajza lendületesebb, komponálása egységesebb lett. Ez a kis kollekciója egész klasszissal növesztette meg művészi presztizsét. *Belányi* Viktor a tárlatnak talán legkészebb művésze. Csendéletei tónusban rendkivül finomak, színei választékos izléssel összehangoltak, az a sorozat csendélete, mely itt szerepel, megoldotta azokat a művészi problémákat, melyekkel Belányi évek óta birkózott. Ezek a képei már nemcsak kisérletek, de keresztülvitt megoldások és képszerüségükben teljesek. Belányi markáns pikturájával szemben áll *Csizik* Gyula rendkivüli gonddal készült tájképei, melyeknek az aprólékos kidolgozás nem hátránya, hanem erénye, mert nem megbontják a kép egységét, hanem elősegítik annak összhatását. Művészetének minden darabja ebben a zsánerben tökéletes megoldás. *Gara* Arnoldnak különösen pasztellje váltanak ki erős hatást. A sablónt kerülő vonalritmusa és színeinek delikátsága adnak egyéni bélyeget művészetének. *Rózsaffy* Dezső sötét, széles színfoltjai ismét egy más egyéniséget mutatnak be, melynek karakterét a színfoltok gondos egymáshozhangolása és egy meditáló lélek intim hangulatai adják meg. Legkarakterisztikusabb képei a *Kék váza és piros fotelek* c. és *Éjjel a Dunán* c. olajfestményei. *Szigeti* Jenő a vérbeli pasztellista rutinjával brillíroz. Tabáni részletei és budai tájai kitünő munkák, melyeknek legfőbb erénye a tónusok egysége és a táj lelkének hangulatos visszaadása. *Barta* Ernő ugyancsak a pasztellben excellál. *A búcsú* c. képe a nagytudású piktornak egyik chef d'œuvre-e. Nagyon kedvesek kis képei, melyek a magyar falu eredeti szinességét tükrözik.

Feszty Masa olaszországi rajzokat küldött, melyek a tehetséges művésznő eredeti felfogását megnyerően tolmácsolják.

A Paál László Társaságnak e régi tagjain kivül, eljöttek az ujak is, akik közül *biai Föglein* István ennek a tárlatnak legnagyobb szenzációja. A fiatal művész eddigi munkássága sok kapkodást és útkeresést mutatott és úgy láttuk, hogy inkább járta a modern sablonok útját, mint a magáét Ezúttal azonban igen kellemes meglepetésben volt részünk. Ugylátszik, hogy biai Föglein Istvánt a divatok zsákutcáiból hazavezette tehetsége a művészetnek arra az örök

SZŐNYI ISTVÁN: Gyümölcsszedők

Az Ernst Múzeum Tárlatáról

ösvényére, mely a Természet nagy titkainak kapuihoz vezet. *Tennisruhás leány* c. életnagyságú képe és néhány egyéni kézjeggyel alkotott tájképe a legjobb úton mutatják. Viszont *Bertalan* Albert *Tök a tengerparton* c. vászna, melyben sok a tehetségre valló momentum, még tulságosan idegen hatások alatt fest. Picasso és számtalan epigonjának tulságosan erős hatása látszik rajta. *Csabai Ékes* Lajos pikturájának legérettebb darabja egy kis aktkompozíciója. *Bátky* József barokkos kompozícióinál sokkal jobban tetszett nekünk egy rendkivül finom hangulatú tájképe — egyetlen kiállított tájképe a művésznek — melynek közvetlensége és egyszerü bája kompozícióinak minden csinált grandiozitásánál többet ér. Végül *Vadász* Endre rézkarcairól kell még beszámolnunk, melyeknek egyéni vonalai ezúttal is nivót jeleznek. Szerepel a kiállításon *Gárdos* Aladár kitünően sikerült Paál László reliefje is.

A Paál László Társaság kiállítása egy sereg tehetséges művész szimpatikus felvonulása volt.

(gy.)

AZ ERNST-MUZEUM CSOPORT-KIÁLLÍTÁSA

Az eseményekben gazdag képzőművészeti szezonban egészen szerényen jelentkezett az Ernst Múzeum legújabb csoportkiállítása. Pedig ennek a kiállításnak számos olyan értéke van, amely a legkomolyabb vonzóerőt jelentheti a komoly műértő számára. Az Ernst Múzeum legújabb kiállítása nemcsak szemre szép, sőt főképen nem arra — bár változatos anyagával, képeinek tetszetős faktúrájával, színeinek gazdag bőségével, a művészileg kevésbbé iskolázott közönséget is megfogja, — hanem néhány egészen súlyos magyar talentum értékes fejlődéséről tesz nagyszerű tanúbizonyságot.

A nagyszerű *Burghart* Rezső művészetének méltatását e lap más helyén találja az olvasó.

A kiállítás legérdekesebb tehetsége *Szűts* Péter. A magyar piktúra jó néhány éve egészen komoly fajsúlyú értékei közé számítja, mostani

PATZÓ PÁL: Síremlék

Felállítva a bécsi Friedhofban

kollekciója azonban szinte tehetségének delelőpontján mutatja ezt a kitünő művészt. Szüle igazi mestere a tónusos piktúrának s az a nyugodt harmónia, amely képeiből sugárzik, a formáknak tiszta képzése bizonyos klasszikus törekvést sejtet nála. A meleg barna és sárgás tónusok egységesen összefogó alaphangjából természetesen kevésbbé zengnek ki a színek. De ezeknek a színeknek belső tüzük, mély izzásuk van. S az egységes tónuson belül gazdagon érvényesül a színek árnyalatskálája is. Egy nagyobb kompozició (*Bessenyei György testőrtársai közt*) annak néhány igen értékes vázlata, számos portré és tanulmányfej tesznek tanulságot ennek a művészetében teljes szeretettel elmerülő festőnek értékes tehetségéről.

A másik nagy értéke a kiállításnak *Istokovics* Kálmán grafikája. Robusztus őserő buzog ebben a vérbő áradású, barokk fantáziában, amely rézkarcainak monumentális felépítésű kompozicióiban döbbenetes erejű viziókat ad. Hatásokért is a legkitünőbb forrásokhoz megy vissza. A világításoknak szinte transzcendentális sugárzását *Rembrandttól* tanulta, fantáziáját *Goya* groteszk rémlátásai termékenyítették meg, de amit bámulatos technikájú karcoló tűje elénk varázsol, az mégis keményen és törzsökösen magyar.

Sokban rokon vele a másik értékes grafikus, *Sinkovics* Jenő, aki szintén rézkarcokat állított ki. Néhány kompoziciójában ugyancsak megtaláljuk a fantasztikumot, de ez korántsem olyan groteszk és döbbenetes, mint Istokovicsnál. De élvezhetjük a tónusok lágyságát a karcokon, amelyek mélységükben színekké izzanak néhány aktkompozición és finom portrén.

Ugyancsak a tónushatások finomságát keresi a kiállítás egy fiatal művésze, *Abonyi* Tivadar, aki most lép először kollekcióval a közönség elé. Nagyon sikerültek hangulatos tájképei, danzigi ónémet uccák és terek, amelyek különösen alkalmasak arra, hogy a lágy barna és szürke tónusok elmosódó melankóliája érvényesüljön.

Annál élénkebb színekkel, vibráló ragyogással, a fény csillogó üde játékával hat *Vass* Ele-

Szőnyi István

Női képmás és
Anyám c. képe, mely
Budapesszékesfőváros
tulajd.

Repr.
a Magyar Művészet
1931. 191. l.

52078. — ATHENAEUM

a Gerevich Tibor Római
magyar művészet.

A Szent Család Szt. Ambrussal és do- 217
A Szent Család 217
ária mennybemenetele. Részlet. Az apos- 219
Tóbiás az Angyallal 219
ária mennybemenetele 221
: Férfiarckép 223
eánya, Lavinia 223
parművészeti múzeum földszinti jobb- vosója 226
ester : Paradicsomi kert 228
r : A Madonna a rózsalugasban 228
festő : Krisztus az Olajfák hegyén 229
iatűr a Roman de la Rose-ból 232
viarium két lapja 233
eide c. époszának egyik jelenete. 237
et tollrajzai ..... 240—241
Lajos : Salgótarjáni utca szemben az esti 244
Akácos út szélben. Rk. 244
: Szegény emberek. Rk. 245
ó Kálmán : San Vito Chietino II. Fa- 246
Cseszneki vára a Bakonyban. Színes fa- 246
Lajos : Önarckép. Fametszet 247
Lajos : G. Rózsika. Rézmaratás 247
mán : Álom. Rk. 248

Tizian : Madonna des Hauses Pesaro. Venedig. Santa Maria dei Frari 216
Paris Bordone : Die Heilige Familie mit dem heiligen Ambrosius und anbetendem Stifter, Milano, Brera 217
Bordone : Die Heilige Familie. National Gallery London 217
Tizian : Himmelfahrt Mariä. Detailaufnahme 219
Paris Bordone : Tobias mit dem Engel. Venedig. Kirche S. Caterina 219
Tizian : Himmelfahrt Mariä. Venedig. Santa Maria dei Frari 221
Paris Bordone : Männliches Bildnis. München 223
Tizian : Bildnis der Neuvermählten. Dresden 223
Die rechtsseitige, ebenerdige Gallerie im Kunstgewerbemuseum 226
Mittelrheinischer Meister : Paradiesgarten. Frankfurt, Historisches Museum 228
Ungarischer Maler : Christus am Oelberg. Kassa. Dom 229
Miniatur aus d. Roman de la Rose. London, British Museum 232
Miniaturen aus dem Breviarium Grimani 233
Scene aus Boccaccios's Theseide. Wien, Staatsbibliothek 237
Zeichnungen von Elisabeth Ringer ..... 240—241
F. L. Varga : Strasse in Salgótarján. R. 244
Stephan Zádor : Akazienweg. R. 244
Julius Komjáti A. R. E. : Arme Leute. R. 245
C. Szabó Gáborjáni : San Vito Chietino II. Holzschnitt 246
J. Conrád : Burgruine Csesznek. Farbiger Holzschnitt 246
F. L. Varga : Selbstbildnis. Holzschnitt 247
F. L. Varga : Röschen 247
Coloman Istokovits : Traum. R. 248

M.D.K.

Szönyi István
festő

465) Dunapart
Győri Városi Múz.

Egyéb köztulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.
30 l.

MDK

Szőnyi István festő

mezőgazdasági panno
földalatti vasut freskóterve

Képzőművészeti ankét a Műcsarnokban Magyar Építőművészet 1955.IV.évf.6.sz.191.l.

Szőnyi István

Anya gyermekével
Napos táj
Önarckép
Akttanulmány
Varró nő
Tájkép
Déli pihenő
Elhagyott malom
Facsoport
Falu vége

XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Művészet" anyagából kiállítás, Bp. 1923. katalogusa

Szőnyi István

Szépmüvèszet

1944. 206 l.

BUDAP
41 XII

Szőnyi Zoltán

l.

Szépmüvészet

1944.94.l.

96.l.

Szőnyi István

Kilátás a Lágymányosra /tussrajz, 192o
Akttanulmány, tussrajz,192o.
Önarckép, tussrajz, 1921.
Nagybányai utca, tussrajz, 1918.
Fürdő nő /tusrajz 1o2o.

XVIII.Magyar grafikusok a "Magyar Mükiadó
anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

Szőnyi István

Kunyhó
Lóversenytér
Római fürdő
Fürdőzők
Gémes kut
Megdicsőülés
Kompozició
Panoráma
Nővérek

XVIII. Magyar garfikusok a "Magyae Mükiadó" anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

Szőnyi Magda

Hóolvadás, olaj,
Kora tavasz, pasztell

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társasága
első mohácsi kiállitás, Mohács 1943.katalogusa

15 lap

Szőnyi István,

Freskóterv

Egyházmüvészet a Lakásban kiállitás, Budapest 1944.február katalogusa.

Szőry i István

Krisztus sirbatétele, rézkarc

A XIX-XX.század magyar grafikája 1924.junius
Orsz.Szépmüv.Muzeum katalogusa

Szőnyi István

130. Tavasz a Dunán, tempera
131 Rálátás a Dunáre, olaj
132. Estefelé a Duna mellett, olaj
133. Duna télen, olaj

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó n7 lap

Szánp István

Magyar Művészet
IV. kiáll.

Barátnők, tempera

Vkrain. és Képművészeti
Museum közös vásárlása

Szépművészet
1943. 159. l.

A JUBILÁ

A világháború egymásra torlódó, nagy eseményeinek közepette is az egész magyarság meleg szívvel figyelt föl arra a komoly idők követelményeihez illően puritán keretek között lefolyt, de annál bensőségesebb ünnepre, melyet Győr szabad királyi város kiváltsága elnyerésének kétszázadik évfordulóján ült meg. A Dunántúl régi kultúrgócpontja a szép alkalomból nagyszabású várostörténeti kiállítást rendezett. A jubileumi ünnepségek és a kiállítás megnyitására odautazott *dr. Szinyei Merse Jenő* vallás- és közoktatásügy miniszter ünnepi beszédében tömör jellemző erővel, meleg elismeréssel mutatott reá Győr szabad királyi város nevezetes történeti szerepére, s a kultúra terén elért kivételes érdemeire. Beszédében kiemelte, hogy mily sok történeti és kulturális emléket, magyar kincset őriz a város falai között, hogy hány nagy magyar elme csillogása fűződik Győr históriájához. Reámutatott arra, hogy „a város a történelem folyamán mindig ütköző pontja volt a Nyugatnak és Keletnek, annak a két külön világnak, amelynek drámai, hősi és sokszor oly kevéssé becsült kiegyensúlyozására a magyarság rendeltetett." „Mi Keletről jöttünk és keleti nép vagyunk — mondotta *Szinyei Merse Jenő* —, de az európai kultúrának minden

Szőnyi István

Magyar Művészetért
IV. kiáll.

Hegyoldal, tempera

vall. és km. vásárlása

Szépművészet
1943. 159. l.

tányolva a városnak a kulturális élet terén kifejtett példaadó áldoztakészségét, a város kérésére hívta össze a bizottság ülését Győrbe. A Bizottság azután részletesen megbeszélte a Városi Múzeum létesítésére, valamint a városszépítésre vonatkozó terveket. Ezek között különösen jelentékenyek a következők: az úgynevezett Frigyszekrény-szobor (a barok szobrászatnak egyik legszebb győri emléke) környezetének rendezése, az ú. n. Apátúr-ház és a régi Városháza között levő Szent László-köz művészi vasrácsos kapuval leendő elzárása, a Széchenyi-téri művészi emlék elhelyezése s a tér megfelelő rendezése, a téren levő külsőleg elrontott házak frontjainak stílszerű visszaállítása, méltó restaurálása, a régi várfalak és kazamaták rendezése, a lebontandó mozgófényképszínház helyén kialakuló tér megfelelő díszítése, művészi elrendezése, az Erzsébet-tér rendezése, a régi bástyafalak kiszabadítása, stb. A város vezetősége hangsúlyozta, hogy Győr művészeti és városszépítési terveit egységes elgondolás alapján igyekszik majd megoldani.

A Bizottság azután mindenütt helyszíni szemlét tartott s ezeken alaposan megvitatta a teendőket és elhatározta, hogy minden fontosabb kérdésben kikérendő majd a Műemlékek Orsz. Bizottságának előzetes véleménye. A nagyszabású elgondolás lehetővé teszi, hogy Győr minden fincm, patinás szépsége újra érvényesülhessen majd s az újabb középítkezések művészi megoldást nyerve, méltóan illeszkedhessenek

MDK

Szőnyi Festőmüv.

Kállai Ernő: Kassai Nemz. Kiáll. Jelenkor, 1939. dec. 1. 5.sz. 12 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

659) Téli táj

Győri Városi Mur.

Egyéb-köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Bp. 1952.

46 l.

MDK

Szőnyi István

Pécsi Nagy.Akad. ösztöndíjasa

Campagna
Lóitatás
Malomvölgy
Magányos pad

Klebelsberg emlékkiáll. tárgym. 1933. 26 l.

a 127. ik oldalon Szőnyi István
Zsuzsika az ajtóban
c. képe repró.

Szőnyi István: Kettős arckép, 1917. Olajfestmény Dr. Czigler István úr tulajdona.

Magyar Művészet
1934.

Gedő Lipót rajza. Az Orsz. M. Szépművészeti Múzeum tulajdona

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szőnyi István

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1984 ÁPR 29.

— **Szőnyi István festőművész kiállítása** nem május 1-én — mint korábban közöltük —, hanem május 10-én nyílik meg a Rippl-Rónai Múzeumban.

[illegible] Nem ertette
ugyan hogy ennyi munka

Szőnyi István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1963 JUL 18

Ö

Július
18

1021

Szőnyi István műveiből rendeznek kiállítást augusztusban a Német Demokratikus Köztársaság fővárosában.

június 30-ig az építőipar (A

Szőnyi István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FÉLEGYHÁZI KÖZLÖNY 3

1964 MÁJ 7 8

— **Portrék** és fejtanulmányok címen egy szép érdekes kiállítás nyílik még a Kiskun Múzeumban folyó hó 10-én. Mai magyar művészek 53 alkotását mutatja be a Műcsarnok. A szerzők közt olyan kiváló művészek is szerepelnek, mint a nemrég elhunyt Szőnyi István, a félegyházi származású Holló László és a Munkácsy-díjas Kohán György. — A kiállítás 24-ig lesz nyitva, naponta 14- és 18 óra között, hétfő kivételével.

városnézö ko

Május 1-től rend·szere

Városnéző körséta

Mindennap: de. 10 órakor
du. 14 órakor

Szönyi István

ord

Pétermagyarmuv

Verecke V. 113. l.

(Keppel) 118. l

Szönyi István

Kállai, Ernst.

Zum Wesen der ungarischen Kunst.

Forum. 1938. 216-l.

Szönyi Zoltán

l.

Szépmüvészet

1942. 290-l

Szőnyi István

Esernyősök, vízf.

Repr.

Szépmüvèszet

1942. 286. l.

után

Europa

Tek.

Kiadó hivatala

Budapest V. k.

Rolhermes-u- 12.

I.

Szönyi István

illustrációi a

Budapest 1946. II. évf.

1. számában

u. o. 2. számban

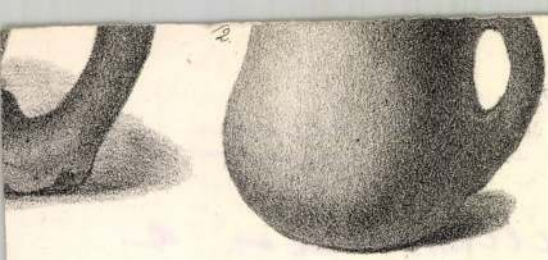

2.

11.

12.

1/2.

15.

1/2

1/3.

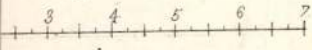

Szönyi István

ved

Jblképrom

335. l.

de Girandole

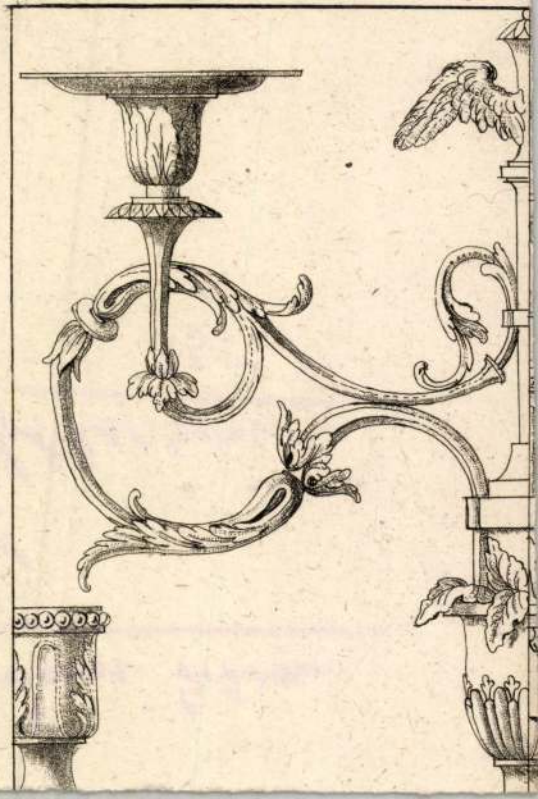

Szőnyi István

wód
z
Michel
1016. l

a fehér mentés

Frangepán Kristóf. Gyarapodás.

'orult

~~i jobbra néz és~~ a kinek hosszú haja,
~~gombok nagyok, fehér mentéje piros~~
on két jelenetét szemléljük, midőn öt a
zerzetes vigasztalja és a midőn fejét
~~Kiszé balra fordul és~~ forgos prémkalpagot
öntös ~~piros~~ és vállra vetett mentéje prémes visel
~~, kinek szemét bekötötték,~~ a hohér eme-
k és jobbról a vigaszt nyujtó szerzetesek
~~zemlélhető balra néz~~ ~~Hosszú haja,~~
örösbarna és mentéje világoskék. ~~Lent ki~~ ~~Képe~~ Alatta
~~ábrázolva, midőn~~ a végrehajtó közeg a
ek segédkezése mellett a ~~kivégzettnek~~ megholtnak
~~van~~ a felirat ez: Actum Anno Dni 1671

sz. leirat alapján a tulajdonjog fen-
i muzeumegyletnek.

maratát szemléljük, midőn már
l a sieken és

az a jelenet van megörökitve, midőn

344

Szönyi István

l.

Szépmüvészet
1943.2 33.l

Kongsberg
Buas

Szőnyi István

Barátnők c. képe

Repr.

Szépmüvészet

1943. 102. l

után

BUDAPEST
42 I. 15-6
62 TB

Szönyi István

A ferencvendiek
belvárosi temploma,
rézkarc

Repr.

Budapest 1946,
II évf., 156 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Szőnyi István

l.

Szépmüvészet
1943. 61. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Nyomtatv.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Szőnyi István

Határok c. képe

Repr.

Szépmüvészet

1943. 62. l.

után

BUDAPEST
12 1 1910

Szönyi István

wód

Nemzujskorf

3. l.

~~Tü VII. 243~~

Szőnyi István

l.

Művészet (Kende)

1939. 30-n

131. p

A tárgymutató képeit *Petrás István*, a *Magyar Filmiroda* munkatársa készítette és mélynyomásban az *Athenaeum műintézete nyomta.*

Szőnyi István

vad

Tolnay Lapcint

2 képpel

13. l.

14. l. 15. l.

17. l.

Bodajk

15, 22, 23, 64 [illegible]

CXXV

Szőnyi István

wód
z

Barát-Eber-Takács

A művészet története.
II. k. Európa művészete.
Bp. 1934. 337. l.

tekben művészi alkotás egy ilyen műszer és kérdés: vajjon másodszor is oly jól sikerül-e mint első izben?

Különösen áll ez a nagyobb műszerekre. Ez az oka annak, hogy nagy messzelátók készitése éveket vesz igénybe és mig egy nagy lencse öntése és csiszolása oly tökéletességgel sikerül, milyet a csillagász meg-

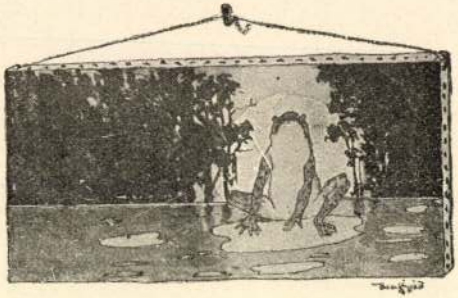

tásának negyedszázados évfordulóját ünnepelte. Ugy a belföld, mint a külföld tudományos társulatai és vezető férfiai részint személyesen, jelentek meg az ünnepélyen, vagy képviseltették magukat, részint irásban üdvözölték az érdemes alapitót és őszinte elismerésüket fejezték ki a csillagvizsgáló munkálkodása felett.

E munkálkodás a megváltozott körülmények között is folytatódik. A csillagvizsgáló tulajdonosának nagylelkű adományozása folytán most az állam birtokába jutott és a tudós világ méltó érdeklődéssel várja további működését az uj éra alatt. A vezetés most is az alapitó kezében marad; a tudományos vezetés gondjait megosztja vele dr. *Kövesligethi* Radó egyetemi tanár, három tudományosan képzett férfiu pedig a csillagvizsgáló állandó tisztviselője.

Szőnyi István

laid
=
Fényi Iván:

Szőnyi István.

Ars Hungarica 3.

Bp =

778 Klein, Adam

Tábori kovács.

Rk.

K.2.

127 × 198 mm.

Szőnyi István

Temetés, repr.

A Szép 1936. 1–2. sz.
6. l.

kiáll. a Műcsarnok
jub. tárlatan

Tiberius diszkardja VIII. 207

Szőnyi István festőművész
Kutnál, olajf
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

kinevezésnél Méltóságod jóin-
nagy szerepet játszott, -
leghálásabb köszönetemet.
a műemlékek érdekében kifej-
megkettőzésére való serkentés-

s z K. R ó b e r t urnak
llamtitkár,
ságos Bizottságának elnökhelyet-
tese
B u d a p e s t.

Szőnyi István

MDK

Pályázat a Belvárosi templom főoltárának elkészítésére. Palyaterve impresszionizmus.

Fajcsay János: A 900 éves Belvárosi templom és új főoltára
Vigilia 1948. 638.o.

Szönyi István

wód

Kállaineue

32, 56 — 60, 119. l.

27 - 29 t.

terjednek, a lengyel

. A pecsét kétség

szült attól csupán

esztt el diszitett

paizsban tér el.

k nézve fontosabb,

övez tisztában

xxxxxxszemben

gész alak tartása

lsó évtizedére es-

eink, melyekxxxxxgy

l elevenitik fel

dex, a Képes króni-

szent Simeon szarko-

lkodásának

só évtizedére esett

iken Nagy Lajos

ezek az emlékek

Szőnyi István MDK

Esté a tarlón, temp.

Műcsarnok 1936. máj. jun. Jub. kiáll.

Szőnyi István MDK

Zebegényi temetés

Micsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

M. D. K.

Szőnyi István két

művei a kiállitáson

Magyar képzőművészeti kiállitás a leningrádi Ermitázsban

Magyar Nemzet 1962. március 20. 4.l.

MDK.

Szőnyi István
festő

Reggel (repro)

A borítólapon.

Művészet, 1962. április —

Szőnyi Istvan
festő

MDK.

Tóth B. ~~[illegible]~~ László látásmódja leg-
inkább Szőnyievel rokon.

Székely Loltán: Tóth B. Lászlóról.
Művészet, 1962. április — 31 l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Az 1942 márc 29-én a „Szabadság és Nép" kiállítására részt vett.

Vértes György: Művészek a szabadságért
Élet és Irodalom, 1962. március 17 – 31.

Könyi István, Jestő

MDK

Tanára volt Tahi Tóth Nándor Jestőművésznek.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról

9 f

Bp. 1962. márc. 23.

NÉPSZABADSÁG

M.D.K.

Szőnyi István

A fővárosi és a debreceni képzőművészek alkotásaiból rendeztek kiállitást a debreceni Vigszinház és az Apolló mozik előacsarnokaiban.
A hetekig tartó kiállitáson a képzőművészek felsorolása mellett, kiállitott alkotásaik elnevezését az errevonatkozó hiradás nem közli.

Tárlat a debreceni mozikban.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. junius 15. II. évf. 24. sz. 14. l.

MDK

Szőnyi István

Szalatnyay József festőm. kiáll. Derkovits Gyula terem, 1960. május 7.

MDK

építész

Magánép. eng. Építő Ipar, 1910. dec. 11. 503. l.

Szőnyi István
pestő

M.D.K

Méltatás:

Szég Béla: Berény Róbert
Művészet, 1902. március — 18 l

MDK

Szönyi István, festö
szül. 1894

Falu a völgyben.	Jelezve.	Szinezett rézkarc.
Dunaparti városka.	"	Vizf.

20 x 28 cm.

Almásy-Teleki XI. 1943. Kat. 31.l.

Szőnyi István

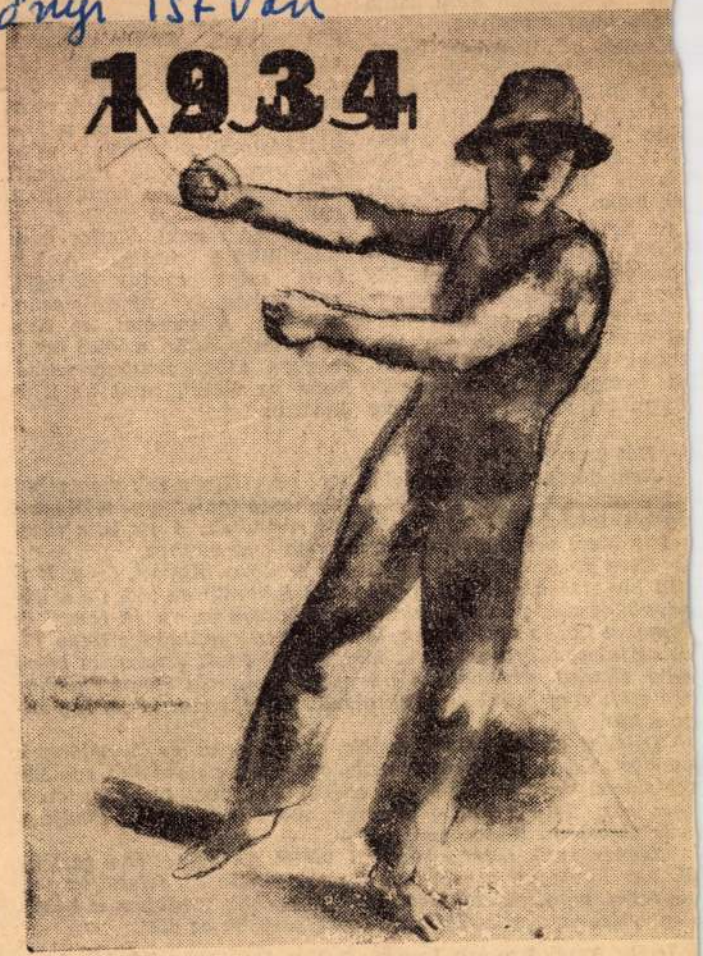

Szőnyi István rajza 1934. május 1.

Magyar Nemzet
1958. V. 1.

l. Fütyürészve forgatja a
lánt, s gyakran azon kapja
ágát, hogy mosolyog.

Később a Tefuhoz kerül,
eszet, téglát, homokot szál-
t az építkezésekhez, csodál-
ozó szeme előtt nőnek ki a
ldből a gyárak, iskolák, bér-
ázak és változik meg az ál-
la jól ismert városok, fal-
ak képe.

Az árvíz idején menteni
üldik. Jajveszékelés, faltör-
elékek, áradó hullámok, kis
atyúk, bútorok, riadtan szét-
zaladó állatok, egy-egy ház-
ól már csak a kémény lát-
zik ki — s ő száguld az autó-
al, besegíti a kocsiba az asz-
onyokat, gyerekeket, sietve

hály bácsinak ugyanis két év-
vel ezelőtt meghalt a felesé-
ge, s az öreg nyugdíjas egye-
dül maradt. Katica néni is
egymagában élt. Mihály bá-
csinak felesége halála óta
még a falat is rosszul esett
egyedül, a helyét sem találta
a lakásban, a kedve is min-
dig borongós volt. Hiányzott
neki egy hasonló korú, öreg,
megértő társ. S amikor ezt
megmondta neki, Katica néni
odaköltözött hozzá. A két
öreg most együtt éldegél,
csendeskén, nyugalmasan,
békében. A szeretet, az ösz-
szetartozás talán a késő öreg-
ségben még napfényesebbé
teszi az életet, mint az ifjú-
korban.

Hát ez volt a ház.

Nem jártunk minden lakásban, nem látogattuk meg mind huszonnégy lakót, csak bekukkantottunk úgy találomra gy-két lakásba, feljegyeztük, amit mondtak. A jót is, a rosz-zat is. Mert mind a kettő hozzátartozik az élethez.

Ilyen ez a ház a Nagyfuvaros utcában. Kopott, öreg, lép-őit kimarta a sok cipősarok, falait kikezdte az idő. De a há-om rigófészek új életet hirdet az udvaron és gerlék ébresztik lakókat korán reggel: kru, kru! És siet a műhelybe Nagy Ti-or asztalos, Moróczné tejet forral a férjének, Jankovics bácsi edig elindul gépkocsiján a munkába. Rábely János ilyenkor ég csak megfordul a másik oldalára. Neki van ideje. Így éb-ed a ház.

Délelőtt gyerekek lármáznak az udvarán és összejönnek eszélgetni a szomszédasszonyok, benéznek egymáshoz egy kis écselésre, közben főzik az ebédet és fával tüzelnek, mert incs gáz. Este korán fekszenek, mert más az élet rendje a ózsefvárosban. Kicsit csendesebb.

Elbúcsúzunk most a háztól, lakóitól, a rigóktól és a gerlék-ől. Azt kívánjuk a régi háznak: tatarozzák ki, frissüljön fel, zépüljön meg. A lakóinak pedig: éljenek továbbra is békés gyetértésben, egy családként. Így könnyebb az élet.

Írták: Aczél Kovách Tamás, Balázs Éva, Illés Sándor, Lányi Mihály, Szabó József.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

A csepeli postahivatal freskójához
készített kartonja.

Bertalan Vilmos: A Szőnyi képzőművészeti kiállítás rendezése.
Művészet, 1961. június, 20 lap

M.D.K.

Szőnyi István /1. sz. cédula/

A "Rézkarcolómüvészek Egyesülete" külföldi kiállitásain szerepel. 1924-ben Zürichben, ahol a svájci sajtó szép kompozicióiról beszél. Később Stockholmban, majd Amerikában kerülnek a müvek bemutatásra. Ezeken a helyeken ugyancsak egyhangu dicsérettel emlékezik meg a sajtó.

Az 1927-ben rendezett firenzei "Nemzetközi grafikai kiállitás" igazgatója, Vittorio Pica szerkesztésében megjelent mü Szőnyi egyéni és egyszerü előadásmódját dicséri.

A grafika magyar mesterei. Bp. Conrad Gyula: Magyar rézkarcolómüvészek sikere a külföldön c. közl.

MDK

Szőnyi [Istrán festő]

(Iralay Ferenc mestere volt a főiskolán.)

Szabó Endre: Műterem (Iralay Ferenc).

Tiszatáj, Szeged, 1961. február. 2. l.

MDK

Szönyi István, festőművész

a szabad grafikát pompás lapjaival képviseli.

K.A.: Az Iparművészeti Társulat Györgyi Kálmán emlék-kiállítása.
Pesti Nap 1ó.1934 máj.19. 8.1.

Szőnyi István

K.

A KÉPZŐMŰVÉSZET ISKOLÁJA.

„A képzőművészet iskolája" cimen érdekes könyv jelent meg. A művészeti technikákat ismerteti és éppen ez az újszerű benne. A képzőművészettel foglalkozók számára megkönnyíti céljuk elérését szaktanácsaival. Hét ismert művész: Szőnyi István, Elekfy Jenő, Szobotka Imre, Molnár C. Pál, Varga Nándor Lajos, Kákay Szabó György és Ferenczy Béni adja közre e könyvben tapasztalatait, hogy bevezessen a rajzolás, festészet minden ágának, a grafikának s a szobrászművészetnek műhelytitkaiba. Megtanuljuk a szineknek egymásra való hatását, megismerjük a festőszerek minden válfaját, a festékek tulajdonságait és készitési módjukat, a freskófestészet, a mozaik és üvegfestészet technikai eljárását, a rézkarc, a rézmetszet és kőrajz manuális fogásait, szerszámait s azoknak használatát s végül a szobrok mintázását, öntésének módjait s a kőszobrászatot. A könyv egyik legérdekesebb fejezete a képrestaurálás munkálataiba vezet be. A könyv szép kiállitású, színes és egyszinű mümellékletekkel és szövegábrákkal.

Magyarság

1941. máj. 25.

Szőnyi István

MDK

1917-ben Nagybányán volt /katonáéktól/

"Akkor már egy teljesen kész embernek ~~érzettem~~
láttam magamat..."
1917 óta érzem hogy valami mozog bennem"

irja 1926 febr 14.én.

VÁMOS FERENC: Levelek Szőnyi Istvántól.
Müv. Ért. 1960. IX. évf. 3. sz. 244-247.

Szőnyi István MDK

„1954-ben a rádió „Műteremben" c. sorozatában Szőnyi István elmondta visszaemlékezésszerűen az életét. Ez a maga-gépelte lírai önéletrajz megmaradt, halálának egyéves évfordulóján közli ezt a Kortárs. Ebben az írásban Szőnyi I. elmondja a maga életét, és összegzi az poeticáját.

Szőnyi István önvallomása

Kortárs. 1961. 8. n. aug. 279.-284. l.

Szőnyi István

Szépmüvészet
1944. 142. l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp., V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Budapest

Szőnyi István

Kertben c. Lépe
repr.

Nemzujskorf

16. I utan

Fata h. n. VII. 202.

mokat és könyvtárakat), a második csoport a *közkönyvtárakat*, (a nép- és vándorkönyvtárakat, a közművelődési egyesületek, kaszinók és olvasókörök könyvtárait, a katonai könyvtárakat s a tudományos ismeretek népszerűsítését czélzó egyéb könyvtárakat és gyüjteményeket) foglalja magában.

12. §.

A Tanács a második csoportba tartozó gyüjtemények ügyeinek előkészítésére az állandóan Budapesten lakó tagjai sorából, megbizatásának időtartamára, egy hét tagból álló *szakbizottságot* küld ki, melyet a szükséghez képest kiegészithet.

13. §.

E szakbizottságnak az előadó és a Főfelügyelőség népkönyvtári szakmegbizottja hivatalból tagjai. A szakbizottság többi tagját a Tanács saját kebeléből egyszerű szótöbbséggel választja.

14. §.

A szakbizottság tagjai megbizatásuk

Szőnyi István

több képe szerepel Lucs Ferenc ny. szegedi főmérnök gyüjteményében.

Szelesi Zoltán: Völgyessy Ferenc képei és a szegedi mügyüjtés útja. - Müvtört.Ért. 1971.1.sz.23-3o. l.
3o. l.

Szőnyi István

(sónakok a képre fenn)

Szerepel a szapadi Mugyujtók

Klubja II. Táslatán

Táslatról Táslatra

TV

1971 VIII. 24

Könyi István

Szerepel Benkő Ferenc
magángyűjtő tárlatán

N.N.: Képzőművészeti kiállítás a
Déri Múzeumban

Hajdu Bihari Napló 1971 VII.16

Szőnyi István
festő.

Tarjáni Sinkovics Jenővel egykori
művészismeretségben tartozik.

B.Supka Magdolna: Tarjáni Sinkovics Jenő
Művészet, 1971. junius - 14.oldal

Szőnyi István

Bibliográfia: Forkas Zoltán: A Mű-csarnok kibővítése. Nyugat, 1930. 1 köt. 246 l.

Fiola Pál: Vasary János bibliográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

65 l

Szőnyi István, festő

Emlékmúzeum-ná berendezett
házában (Zebegény) júliusban
nyitják meg a képzőművészeti szabadiskolát.

—: Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 12.

Szőnyi István
festő

Somogyi Antal győri nagyprépost érdeme
hogy Szőnyi István egyházi megbízás-
ban részesült.

Dévényi Iván: Somogyi Antal...
Müvészet: 1971.április - 18.lap

Szolnyi István
festő

Sz. Egyed Emma készített a
művészről szépeimpostást.

Heitler László: Sz.Egyed Emma munkáiról.
Müvészet, 1971.április - 28.oldal

Szőnyi István

képei az orepelnek Talpai Emil szege di ügyvéd gyűjteményében.

Szelesi
Zoltán Zoltán: Vulgyessy Ferenc képei és a szegedi műgyűjtés útja. - Művtört.Írt. 1971.1.sz.23-30. l.

29. h.

Szőnyi István

az „Este Zebegényben" című festménye (30-as évek közepe) szubjektív hangulatokra koncentrált passzivitás kifejezője.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970. 1851

Szőnyi István

fiatalabb korában egy ideig Ulitz Béla monumentálitásából merített.

Aradi Nóra: A szocialista képzőmű-vészet története, Budapest, 1970.

1701

Szönyi István

neve emlétve

Pestmegyei Hírlap 1971 április 8
4. old.

Szőnyi István

tanítványa volt. Simon

Béla pécsi festőművész

Pestmegyei Hírlap 1970 szeptember 16
4. old.

Szörnyi István

neve emlétve

Pestmegyei Hírlap 1.970 július 26
8. old.

Fábry István

augusztusban lesz halálának

tizedik évfordulója.

Pestmegyei Hírlap 1970 május 30
4. old.

Szőnyi István
festő

Reggel, 1955

Repr.

Magyar műv. Tört. 10. 7. k.
Képiőműv. Kiad. 1971.

Szőnyi István
festő

/ 1894 - 1960 /

A Gresham - kör mestere.
Zebegényben élt, festett.

Magyar műv. tört. 9. 21.
Képrőműv. kiad. 1971.

Szőnyi István
festő

~ ről: Végvári Lajos: Sz. I.
Bp. 1963.

Magyar műv. tört. 19. Irod.
Képrőműv. kiad. 1941

Szőnyi István
festő

1894–1960.

Vivata után /1955/

Reggel /1955/

Magyar művészet. 10. 13.
Képzőműv. Kiad. 1971.

Szőnyi István

festő

1934-ben vért vett a Nemzeti szalon-
ban a „18 magyar művész kiállítá-
sa"-n.

Patalig D: Farkas István B
Corvina 1970.

Szőnyi István
festő

1934-ben szerepelt a Velencei
Biennálén

Pataky: Farkas István 13.
Corvina 1970.

Szőnyi István
festő

~ ról: Végvári Lajos: Sz. I.
Bp. 1963.

Magyar műv. tört. 10. Irod
Képzőműv. Kiad. 1971.

Szőnyi István

festő

Áthelés a Dunán, 1929

Repr.

Magyar múv. tört. 9. 18. k.
Képőmúv. Kicsd. 1971.

Szőnyi István

néhány különböző jellegű

képe szerepel Völgyessy Ferenc gyűjteményében.
(Arcok a vízparton, Borjú)

Szelesi Zoltán: Völgyessy Ferenc képei és a szegedi
műgyűjtés útja. - Művtört.írt.1971.1.sz.23-30.l.
25. l.

Szőnyi István

nevét emliti az 193o-as évek képzőmüvészeti képének felvázolásakor

Haulisch Lenke: Paizs Goebel Jenő müvészi kibontakozásának évei. - Müvtört.Ért. 1971.1.sz. 11-22. l.
11. l.

Szönyi István

Papp Zoltán mestere volt
a Főiskolán

Magyar Nemzet 1971 május 15
4. old.

Szónyi István

nove emlitve

„Pairs Goebel Jenö"

Magyar Nemzet 1971 junius 4

Mold.

Szőnyi István, festő

-képei Ybl Ervin hagyatékából
a székesfehérvári István király mú-
zeumban

Nádor Tamás: Ybl Ervin vésetkarata
Magyar Ifjúság, 1970. III. 6. 13. l.

Szőnyi István, festő

- megemlítve Lipovniczky László-
val kapcsolatban

D. I.: Képrőművészet
Vigília, 1971. szept. 640. l.

Szőnyi István, festő

- magániskolájában ingyen tanította pl. Szántó Piroskát is.

Szántó Piroska: Életemből
Vigília, 1971. máj. 325. l.

Szőnyi István

Beszélgetők. Rézkarc

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Szönyi István

Gyermekmosolytás. Rézkarc

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst M 19

Szőnyi István

Asszonyok a kópárton, olajfest.

Nemz. Parasztpárt (DÓZS)
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Könyi István

Irok, Tempera

Nemz Paraszt párt DÓZS/
Kiáll Katalógus 1945 jún.

Kónyi István

Delelő, tempera

Nemz. Parasztpárt DÓZSA
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Szőnyi István, festő

Szilágyi Jolán Szőnyivel indult a művészi pályán.

– : Elhúnyt Szamuely Tiborné Szilágyi Jolán

7.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 8.

Szőnyi István, festő

A Kiscelli Múzeum gyűjteményében

Szőnyi-művek is vannak.

(Korsag): Tekintse meg itt, a város ládáját

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. aug. 23.

Rómpi István, festő

Rómpi István egykori házában
- Zebegényben — megnyílt a nyári
képzőművészeti szabadiskola.

— : Zebegényi hír 2

ESTI HIRLAP Bp. 1971. május 11.

Szőnyi István

Fürdőzők, olajfestm.

Nemz. Sportbiz, M Képző
Kiáll Katalógus 1945 au

Szőnyi István

említve

a Munkácsy-Céh 1932 VI. 18 i
közgyűlése jelentései

Szőnyi István, festő

- ről ír Elekfy Jenőné a Tizennégy nyár Zebegényben c. könyvben.

D.I.: Új művészeti könyvek
Vigília, 1971. febr. 138. l.

Szőnyi István, festő

– ről ír Kabinovszky Tráziusz a Nyugat 1929. febr. 1-i számában.

P.I.: Új művészeti könyvek
Vigília, 1971. febr. 138–139. l.

Szőnyi István, festő

:- Itt Rubenssől

D. I.: Képzőművészet
Vigília, 1970. dec. 848. l.

Szőnyi István

emlékére

Beszélgetés Munkácsy Mihállyal

Haladás 1950 VI. 1.

Stöhr István

emlékére a XX. Velencei Biennálén

Az új európai művészet
Magyar Szemle 1936 IX.

Szőnyi István

említve

Ünneplésben részesítették a művészet
a 70-éves Bíró Henriket
Újság 1936 1. 28.

Szőnyi István

művei említve

Magyar kiállítás Londonban
Magyar Nemzet 1948 1. 4.

Szönyi István

Szabadban

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst. MI 93

Könyi István

Könyöklő nő

A Sz'nyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst. M 1931

Szőnyi István

Tájkép

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Szönyi István

Kislóny. Vízfestmény

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 19

Könyi István

Domblolal. Vízfestmény

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1924

Szőnyi István

Falusi jelenet. Színezett tollrajz

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Szőnyi István

Falu. Vízfestmény

A Szinyei Merse Tár. s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Szönyi István

Kutnál. Tolbájz

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst M 193

Szőnyi István

„Fehér" akt. Részkarc

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst M 19

Szönyi István

Anya gyermekkel. Tollrajz

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Szőnyi Istvánné

Reggel, tempera

Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 jún.

Szőnyi István

Anya lányával (tempera)

Nemz Parasztpárt DÓZS/
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Szőnyi István

Delelő, tempera

Nemz Parasztpárt DÓZS
Kiáll. Katalógus 1945 jún

Szönyi István

Vázlat, tempera

Nemz. Paraszt. p. ért. DÓZSA
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Szőnyi István festő

Megemlítve: — a Szőnyi - tanítványokkal kapcsolatban.

Miklós P.M.: Magyar művészet — ma

14 - 21.

KRITIKA, Bp. 1970. szeptember

VIII/9.

Könyi István

Domboldal, tempera

Nemz. Sportbiz, MKépzőm
Kiáll. Katalógus 1945 aug

Kőnyi István

Piheno tehenek, olajfestm-

Nemz.Sportbiz.MKépz.
Kiáll.Katalógusi 1945a

MDK

Szőnyi István

Dunakanyar, tus

Kéztanulmány, szén

Férfiportré, "

Miskolci O.Képzőm. kiáll. Herman Ottó Muz.
1955. 21 l.

Szőnyi István, festő MDk.

F. Jakoby tárlatának megnyitásán mondotta Pogány G. Gábor, hogy erősen gazdagodik a csehszlovák-magyar művészbarát szó: Bpesten cseh és szlovák, Prágában, Pozsonyban magyar művészek alkotásait mutatják be. Névszerint megemlítve Szőnyi István is.

—: Megnyílt Julius Jakoby csehszlovák festőművész kiállítása a Kult. Kapcs. Intézetében

Népszabadság, bp. 1959. ápr. 18. 8. l

Szönyi István
festő

M.D.K.

A Buenos-Aires-i „Propostos" galériában rendezett kiállításom 20 metszetét, valamint 13 olajfestményéről készült színes feinyképet mutattak be.

Napló
Magyar Nemzet, 1959. május 27.

7 p.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Szőnyi István tanítványa volt Szlávik Lajos

a.m.: Két kiállítás.
Magyar Nemzet, 1959. május 27

4l.

MDK

Szőnyi István:

Uszályok.

Kassa, V. Nemz. Képzőm.-Kiáll. a Bpest. Sekfv. által megvás. képek.

Képzőm. Közl. 1939, 3-4 sz.

Szőnyi István, festő MDh.

„Kifogyhatatlan zebegényi tájainak új arculatát mutatja ráznán."

Herczegh János: A VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás

Népszabadság, bp. 1959. ápr. 19. 7. l

Szőnyi István, festő MDk.

A bajai Türr I. Múzeum képzőművészeti gyűjteményének egyik legszebb darabja Szőnyi I. egyik fiatalkori műve: a fekvő Vénusz.

Megnyílt a bajai állandó képtár.

Bp. Népszabadság, 1959. ápr. 24. 9. l.

Szőnyi István, [festő] MDK

dr. Lothar Bolz, NDK belügyminiszter a mult évben több képet vásárolt Szőnyitől, s ezeket Berlinben kiállitották.

Ø: Lothar Bolz látogatása Szőnyi Istvánnál.

Esti Hirlap, II.évf.156.sz. 1957.jul.6.szo. 2.oldal

Szőnyi István [Jelző]

MDK

A Hegedüs Gyula-utcai ált.iskolásleányok dolgozata többségében a festészetünk gerincét alkotó irányzatok alkotásait méltatta, igy

Bernáth Aurél: Szőlőkötöző

Szőnyi István: Holdvilágnál

Bencze László: Önarckép

c. képét: a TAVASZI TÁRLAT müveiből

Bernáth László: Mit mondanak az általános ikolások?

Esti Hirlap, II.évf.138.sz. 1957. jun. 15.szo.
2.oldal

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Szénarakodás, rézk. repr.

Rabinovszky M: Kiállitások. Szab. Müvészet,
1947. 9-10.sz. 175 l.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi utcarészlet, of.

Tájkép, rézk.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

38 l.

Szőnyi István, [festő] MDK

dr. Lothar Bolz, az NDK belügyminisztere meglátogatta zebegényi otthonában a művészt. Bolz meghivta Szőnyit Berlinbe.

: Lothar Bolz látogatása Szőnyi Istvánnál.

Esti Hirlap, II.évf.156.sz. 1957.jul.6.szo. 2.oldal

Szőnyi István

cvód
2

Tóth Eszmegy
18, 19. l.

II. tábla — *U. a.:* Die deutsche Kunst in Siebenbürgen. id. m. 43. l. — BRAUN, id. m. 76. l.

Szőnyi István

wód

z

Birókesik

294. l.

Keresztkut, modern VII. 232

Szőnyi István festőművész
Krumpliszedők, tempera
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

...outak Tekintetes Házkezelősége

Budapest.

Andrássy-út 73. fszt. 34.

---

vj.

..., iparmův. iskolai igazgató úrnak

Budapest

IX. Kinizsi-utca 31.

...ornak, m. kir. kormányfőtanácsos

Budapest

VI. Nefelejts-u. 26.

...lékek Orsz. Bizottága 404/1926. szám

...l felkérem, hogy az államvasutak

88. sz. háza sgrafittói helyreálli

...szini szemlén folyó évi január

...kor a helyszínén megjelenni

Szőnyi István

Szinyei Társaság III. kiállítása
Ernst Múzeum, 1931 jan., 10 l.

Folyó szám

Kelet

hó

nap

Tárgy

	Bevétel		Kiadás		
	korona	fill.	korona	fill.	

Szőnyi István festőművész
A fuvaros
Németh: ~~Kiállitás a Mücsarnokban~~ Lajos: Tavaszi tárlat
Szabad Nép, 1952 május 25. 8. l.

A moszkvai mezőgazdasági Kiállítás
falképeinek vázlatai.

iszter f.é. jan. hó 30-án,
IX. ker.m.kir.állampénz-
a.

nztárt, hogy a kraszkói ág.ev.
nek lemásolása ért Huszka Jó-
apitott tiszteletdij fejében
evezettnekmbélyegelt és a
ke részéről lattamozott nyug-
s avall. ésközokt. min.
oljon el.

Szönyi István, festö
szül 1894

181.sz.	Olvasó férfi	Karc.
182."	Önarckép	"
183."		"
184."		Tus

Stockholmi Grafikai Kiáll. 1940.April.
Nemzeti Museum/Stockholm/ Kat.sz. 27.i.

MDK

Szönyi István, festö.
szül 1894

Nöi akt. Jel.:Szönyi István 1915. Vászon.

Nöi arckép. Jelezve: 1922 Szönyi I. Tussr.

gr. Almásy-Teleky Éva müv.int. /v.Ernst-Muz./
IX.Müvészetnaukció. 1942. májóle.-t51 kiáll. 18.-án
Kat. 38.1. sukció

Szőnyi István MDK

A győr-gyárvárosi plébániatemplom és a szegedi Hági-söröző számára készitett nagyszabásu müveinek emlitése.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.1959.54.l.

Szőnyi István MDK

A Ferenczy és Réti szemléletét követő poszt-nagybányai iskola művészeinek munkássága. Szőnyai művészetének jellemzése, összehasonlitása Koszta, Tornyai festészetével.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.54.l.

Szőnyi István MDK

12. 1894

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállitáson /A Szinyei Társaság tagjai között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.1959.67.l.

Szőnyi István MDK

Ugyanakkor, amikor Derkovitsnak 550 pengőt fizettek, Szőnyinek 900-ért került közgyüjteménybe egyik müve.

Székely Zoltán: Derkovits Gyula a Magyar Nemzeti Galériában. A Magyar Nemzeti Galéria közleményei 1.sz.Bp.1959.139.l.

Szőnyi István MDK

Azok között a művészek között emlitve, akik csatlakoztak a Nyolcak kezdeményezéseihez.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.52.l.

MDK

Szönyi István
festő

munkásságáról készült filmet a munkás és művész találkozón levetítik.

Munkások és művészek találkozója a Fészek Klubban 3l
Magyar Nemzet, 1960. febr. 24.

N.T.A.

MDK

Rónyi István festő

széles látású természetstudiumai
hívják a versenyt a nagy mesterekkel.
(1931 - es tárlat).

(egy.) Magyar Akvarell- és Pasztellfestők
Egyesülete. Képzőművészet. 1931.
43-44 n. 186-l.

MDK

Lőrinyi István, festő MTI

Részt vett a kecskeméti kiállításon.

–: Képzőművészeti hónapot tartanak Kecskeméten

Népszabadság, Bp. 1959. nov. 25. 9. l
[Vidéki]

MDK

Szőnyi István, festőm.

Festői Vrája erullal is megejtően
érvényesült.

Képzőmův. 1934. 87, 88. l. - Ezerkilencszáz harmincnégy.
18 magy. művén kiáll. -a.

Szőnyi István MDK

s z.1894.

Müvészetének méltatása.Hivatkozás alább emlitett képére.

"Este".Tempera v. repr.18s sz.kép.

Farkas Zoltán:Képzőművészetünk és Európa. A Magyar Nemzeti Galéria közleményei.1.sz. Bp.1959.125.l.

Szőnyi István MDK

Farkas Zoltán megemliti,hogy Szőnyiről,mint sok más magyar müvészről,nincsen könyvárusi forgalomban lévő könyvünk.

Farkas Zoltán:Képzőművészetünk és Európa. A Magyar Nemzeti Galéria közleményei.1.sz. -p.1959.129.l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Bemutatják idén selkotásait.

Jelentős képzőművészeti kiállítások nyílnak az idén
Magyar Nemzet, 1960 jan. 16. 7 l

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Szőnyi Isto án növendéke volt Kunszt D. Istvá

d.m.: Három művész két kiállításon. 81.
Magyar Nemzet, 1959. dec. 2.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Kastélybejárat az Ostia felé
vezető úton.
(repro)

Magyar Nemzet, 1959. dec. 25. 8l.

Könyi István, festő MDK

Szerepel az aug. 20-án nyíló tárlaton.

– Rajz – és ércemkiállítás a Nemzeti Galériában

Népszabadság, bp. 1959. aug. 18. 10. l

Könyi István
festő

H.D.K.

Méltatás.

Dutka Mária: Fiatal művészek kiállítása 8 l.
Magyar Nemzet, 1960 jan. 24.

M.A.H.

Szőnyi István festő MTA

A közgyűlés a választmányba választotta.

– Megalakult a Magyar Képzőművészek Szövetsége

Népszabadság, Bp. 1959. jún. 23. 8. l

MDK

Szőnyi István

Falusi táj, vf.

Római részlet, tusr.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

38 l.

Szőnyi István, festő

MOK

Az Ipolynál
Domásdi gulya
Erdő mélyén
Kunkásoh vir mellett
Konyha

Szinyei Merse P. Társ. Kiáll. - 1937 okt. - Ernst Muz.
25 évford. alk. - ból. Jegyz. S. l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

" Favágók" c. rajza

Magyar Nemzet, 1959. aug. 29.
Dutkamária: Munkásélet a képzőművészet tükrében

MDK

Szőnyi István, festő

8. Női akt 3.l

16. Női fej 3.l.

44. Aktok 4.l.

82-89. Rézkarcai. 5.l.

Alk. Műv. Lap. – III Modern Grafika, Bp. 1923. 3.

MDK

Szőnyi István, festő

Szekfűk,	of
Zebegényi táj,	"
Eső,	temp.
Hazafelé,	"
Este,	"

Nauz Szal. - Szinyei Társ. VII. Kiáll. - 1940. jan.febr. - Jegyz. 20. l.

MDK

Szőmyi István, festő.

A tuvaros. Tempera.

A moszkvai mezőgazdasági pavillon faliképeinek vázlatai 7 darab. "

Mücs. - Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.
1952. máj. 10 - jun. 4. Jegyz. 10. l

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Vázl. a Tavasz c.képhez, 3sz.kréta
Falusi udvar, vf.
Esernyők, vf.

Magy. rajz. 500 éve. Szépm. Muz. 1940. jan.
22 l.

MDK

Szőnyi István

Anya gyermekével, kr.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 3o l.

MDK

Szőnyi István

Tanulmány, szén

Boci, szén és akv.

Miskolci O.Képzőm. kiáll. Herman Ottó Muz.
1955. 21 l.

MDK

Szőnyi István

Dunakanyar, temp.

Pihenő tehenek, "

Miskolci O.Képzőm.kiáll. Herman Ottó Muz. 1955.
19 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Önarckép, rézk.

Fürdő a szabadban, "

Gyárváros, "

Képzőmüv. Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943, jun. 13-14 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Római fürdő, rézk.

Panoráma, "

Kutgém,

Képzőmüv. Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll.
1943, jun. 13-14 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Önarckép, rézk.

Elhagyott malom, "

Faluvége, "

Képszőmüv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943. jun. 13-14 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Munkások a gyárak közelében, rézk.

Felhők közül kitörő napsugár, "

Képzőműv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943. jun. 13-14 l.

MDK

Szőnyi István

Képzőműv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943.
jun. 7 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Képzőműv. Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll.
1943. jun. 6 l.

MDK

· Szőnyi István, festő.
Triptichon a masztvai
magy. pavillon diszítésére.
(Korunk magas igényű műrészileg
meg fogalmazott dokumentuma.)

Mics. – III. Képzőműv. kiáll. – M.N. 1952 XII. 27.–5. l. Dutka M.

MDK

Szónyi István, festő.

a moszkvai mez. gazd. kiáll. vészére
készülő nagyméretű faliképeinek
vázlatai.

Fuvaros, festm.
(mélységes emberség, festői nagyság).

Szüs. - Tavaszi tárlat. - 1952 máj. 18 - M.N. - 5. l. - Dutka M.

MDK

Szőnyi István,

a Szöv. Elnöks.-nek tagja.

Magy. Képzőmův. és Iparmův. Szöv. közgyül.-nek 2. napja

MN 1952 V. 27. 5. l.

MDK

Szőnyi István, festő

grafikával is szerepel.

Nemz. Szal. - Szimpsi Társ. IV. gyűjt. kiáll. - NU. 1933 XI. 21.

Régi és. uj impressz. - Marjas V. - 2. l.

MDK

Szőnyi István, festő

a modern impresszionizmus leg kiválóbb képviselője Bernáth. A. mellett.

Nemz. Szal. - Szinyei Társ IV. Gyűjt. kiáll. - NU. 1933. XI. 21.
1. l. - Régi és uj. impr. - Márjás F.

MDK

Szőnyi István, festő (római csop.)

(monumentálisan szilárd kompozíció mellett gyöngéd szinek, lírai lendület, finom érzés tartalom.)

Mücs. - Nemz. képző mův. kiáll. - Magy. Szemle, 1933. XVIII. 2.
165. l. - Gerevich.

MDK

Szónyi István, festő

80. Domboldal. tempera
91. Pihenő fehenek. of
93. Fürdőrök of.

Műv. és Keresk. Int. (v. Ernst Aug.) - Neuz. Sportbiz. és a M. Képzőm. Szabadkeresztkiáll. - 1945 III. 11-26. -
Kat.

MDK

Szőnyi István

Fák Zebegénynél
Szegény asszonyok

Magyar akvarellek. Tamás Gal. 135 kiáll. 1942. okt.

MDK

Szőnyi István

Anya, rézk.

Kisfiu, "

Kukoricaszárak, rézk.

M. Rézkarcolók Egy. Szépműv. Muz. 1946, jul.
7 l.

2t

MDK

Szőnyi István

Dunarészlet, gouache

Csónak a Dunán, vf.

Tájkép, vf.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz. 17 l.

MDK

Szőnyi István

Öregasszony, rézk.

Önarckép, "

Holdas táj, "

M.Rézkarcolók Egy. Szépmüv.Mus. 1946, jul.

7 l.

MDK

Szőnyi István

Napnyugta, rézk.

Kettősvilágitásu női fej, rézk.

M.Rézkarcolók Egy. Szépmüv.Mus. 1946, jul.
7 l.

MDK

Szőnyi István

Vásár, rézk.

Hajóhid, "

M. Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946, jul.
7 l.

Szőnyi István festőművész
Urnapja
Fürdözők
A Szinyei Társaság brüsszeli kiállitása
Magyar Müvészet, 1926, 5.sz. 297, 298, 299, 300, 301, 30

Mese Pál

Augusztus
részvevők
Fürdőzők (részvevők)

Oeva, 1922 junius 15 én

Nagrand Ad[illegible]

le fond

Szőnyi István festőművész
Társaság, tusfestm.
Interieur, aquarell
Tájkép, aquarell
Anya gyermekével, rézkarc
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945.

Alapítási év — *Gegründet:* 1577.
Telefon: 189-5-40.
Postafiók — *Postfach:* 242.
Postatakp. csekkszám — *Postscheck:*
Budapest: 37.473, 57.124,
Leipzig: 29.165, Paris: 160.010.

K.M
KÖ

BUCHHANDLUNG DER KÖNIGL.
LIBRAIRIE DE LA PRESSE DE L'U
BOOK-SHOP OF THE ROYAL HU

SZÁMLA

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos Mlle

Budapest, 19.....
IV, Kossuth Lajos-u. 18.

1. Inventário degli Oggetti d'

Szőnyi István festőművész
Mosónők, olajf.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

anélkül,hogy azok külső hatásá

A "Fluralsil" 20

4 kg hideg vizzel felhigitva,a
lására vagy permetezésére elege
mennyiséggel,kétszer végzendő e

A "Fluralsil" ára
ben,3,5,10,30 vagy 60 kg csoma

Tisztelettel kérji
tésére próbarendelést eszközöl
az évtizedes külföldi tapasztal
teljes tudatában ajánlatunkat t
vényesülni fognak.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Szomjuság, rézk.

Domboldal, "

Csipkegallér, "

Képzőműv. Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll.
1943, jun. 13-14 l.

Szőnyi István festő M.D.K.

Bp. IV. Muzeum krt. 1. 1928-tól
a Fészek club tagja.

A „Fészek" .... tagnévjegyzéke. Bp. 1929
58

Szőnyi István M.D.

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya...Bp.1954.333.1.

M.D.K.

Szónyi István

1917-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 332.l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.

Feltámadás, rézk.

Röghöz kötöttek,"

Zebegény a Dunával,"

Képzőműv. Főisk. grafikai gyűjt. 2.kiáll.
1943, jun. 13-14 l.

Szőnyi István festőművész
Anya gyermekkel.Tollrajz
Beszélgetők.Rézkarc
Gyermekmosdatás.Rézkarc.
Fekvő akt.Rézkarc.
Kutnál.Tollrajz.
Szinyei Társaság első nyári kiállitása.
Ernst Muzeum, 1931. május

:em, hogy a m. kir. Központi Statiszti-
sürgős munkálatok elvégzése sikerült
amely egyelőre fölöslegessé teszi a
mazott állástalan diplomásoknak a Sta-
átrendelését.
t, 1935. évi szeptember hó 18-án.

Szőnyi István festőművész
Domboldal.Vizf.
Kislány.Vizf.
Falusi jelenet.Szinezett tollrajz
Falu.Vizf.
Szinyei Társaság első nyári kiállitása.
Ernst Muzeum, 1931,május

A

A Müemlékek Orsz.Bizottság

Szőnyi István festőművész
Domboldal
Kocsi lovakkal
Táj tehenekkel
Dunai táj
Beszélgetők
Pirosszinü táj
Kútnál
Debreceni reprezentativ képzőművészeti kiállitás katalógusa.
Debrecen 1937.

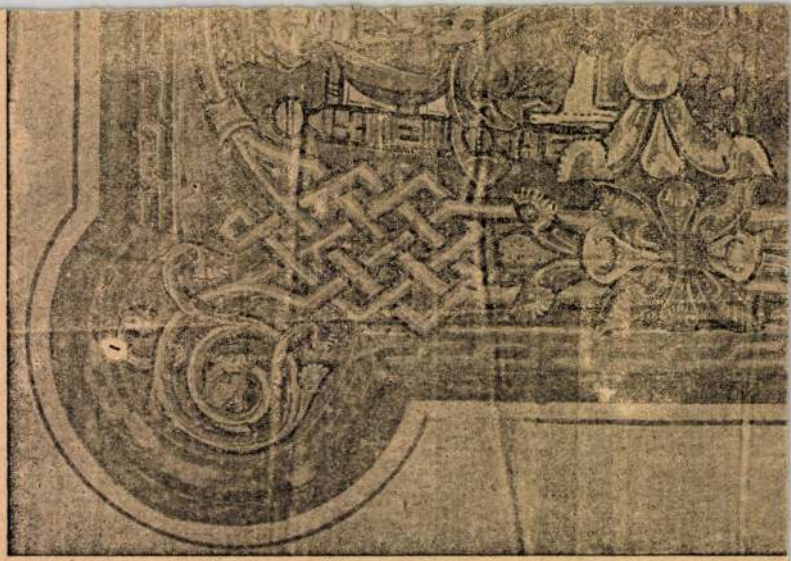

Szőnyi István ~~festőművész~~
Barátom arcképe rézmetszet
Hármas akt "
Varrónő "
Krisztus sirbatétele "
Panoráma "
Önarckép "
Kompozició "
Kettős akt "
(~~Magyar Rézkarcolók Egyesületének kiállitása~~)
Ernst Muzeum, 1923.
XXIV. csoportkiállitás

film"

dern. Modern fényképészeti müterem.

Cluj, 1935 Szeptember 27

Str. Regina Maria 6—8. (volt Deák Ferenc-utca)
Telefon 826.

r. Szépmüvészeti Muzeum
Müemlék Bizottságának

B u d a p e s t

Arena ut 41 sz.

l bátorkodunk a Nagys. Bizottság n.b.
i az erdélyi Magyar Fenes község templo-
vett 13 és 14-i szátadokból való fres-
ostanában fedeztek fel a mütörténészek.
jól sikerültek ugy, hogy a freskok leg-
s világosan és tisztán kivehető.-

e felvételünk van, melyek közzül egy
átképét, három pedig a belsejét, illet-

Szőnyi István

Falurészlet, of.

Falu vége, "

Épitès, "

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
29-3o l.

Szőnyi István

Testvérek, of.

Tájkép, of.

Legelésző lovak, temp.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
29-3o l.

Szőnyi István

Alvó nő, temp.

Szénahordás, of.

Nyár, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz. 29-3o l.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi táj, temp.

Anya gyermekével, rézk.

Zebegény, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
29-3o l.

M.D.K

Szőnyi István
festő

Tájképeit állitott a ki.

Dutka Mária: Uj horszerű törekvések a VII. Magyar...
Magyar Nemzet, 1959. márc. 29.

8 l

N.C.M

Szőnyi István festőművész
Könyöklő nő
Szinyei Társaság első nyári kiállitása
Ernst Muzeum, 1931, május

[illegible] julius 1[illegible]

Nagrand Milosz

Szőnyi István festőművész
Tájkép
Szabadban
Szinyei Társaság első nyári kiállitása
Ernst Muzeum, 1931, május

étel

ival: Ätszár koronáról
et – a visegrádi Salamon –
helyreállításánál pósta
s banktól mai napon

M.D.K.

Szőnyi István festő

1914.-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott

Kötti: Nagybánya... Bp., 1954. 331.l.

MDK

Szőnyi István [festőművész]

Falusiak című festménye szerepel a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon. (repr.)

A VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.
(reprodukciók.)
Nők Lapja, Bp. 1956. január 5. [10-11.l.]

Szőnyi István [festő]

MDK

A VI. VIT tiszteletére rendezett kiállitáson - Nemzeti Szalon - a fiatalok müveiből elsősorban

Szőnyi István és Bernáth Aurél teremtő ereje tárul elénk.

Medgyessy Ferenc ugyan nem tanitott a főiskolán, de tömbszerü formavilága hódit a fiatalok között.

Kerényi Jenő közvetve, müveinek varázsával hat.

Artner Tivadar: Az ifjuságí kiállitásró.

Esti Hirlap,II.évf.135.sz. 1957.jun.12.sze.
2.oldal

MDK

Szőnyi István festőm.

K.M: Az I. Ferenc József koronázási dij pályamüveinek kiáll. Nemz. Ujs. 1927. jun. lo. 11 l.

ragott kőből, tizennégyszögü. Alul
t-ívü díszítéssel. Fent sztalaktitos
rerkélyt, ahová 4o lépcső vezet. Török
.

set-torony. VU 1859, 85-87 l, képpel -
ső épitő ipariskola...szünidei felvé-
31-32 tábla - Az egri minaré. História,
mlékek, 12 l - Az egri minaré. Technika,
r V és MV. Bp. 1951, lo l/

MDK

Szőnyi István

Tájkép, of.

Balaton, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
29-30 l.

MDK

Szőnyi István

Tájkép, of.

Dunamenti táj, of.

Szénahordás, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
29-3o l.

MDK

Szőnyi István

Haza a legelőről, of.

Pihenő fiuk, of.

Tájkép, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.
29-3o l.

MDK

Szőnyi István

Zebegény, vizf.

Csónak a Dunán, of.

Tájkép, vizf.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

xxxxx 34 l.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894.
~~Szlányi Lajos, sz. 1869.~~

Folyópart, festm.

A parton, vizf.

Ruhamosás, "

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.

35 1.

MDK

Szőnyi István „festő" – graf.

139.

A „Helikon" kiáll.-i – III. Kiáll. 1922. Április

Jegyz. 25. l.

MOK

Szőnyi István, festő.

Álló akt.

1. „Helikon" kiáll.-i. III. Kiáll. 1922 Április

Jegyz. 17. l.

MDK

Szőnyi István

Tájkép, of.

Csónak a Dunán, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz.

32 l.

MDK

Szőnyi István

az Egyesület tagja

Magy.Rézkarcoló Művészek Egy. 25.kiáll. Szalmássy Gal. 1948. febr.

MDK

Szőnyi István

Zebegény, vizf.

Nő gyümölccsel, tusf.

Dunaparton, rézk.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz.
32 l.

KDK

Szőnyi István

Aktok, of.

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1933. 6.rk.sz.

32 l.

MDK

Szőnyi István

Udvarlás, of.

Tájkép, vizf.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz.
32 l.

Szőnyi István

l

Szépmüvészet
1943 146. l.

MDK

Szőnyi István

Estefelé a Duna mellett, olaj

Duna télen, olaj

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 9 l.

Berekböszörmény (Hajdú)

Csáky-kúria, földszintes, 11

Épült a XVIII. század végén.

(Bihar vármegye és Nagyvárad. Béla, 1956)

MDK

Szőnyi István

Tavasz a Dunán, temp.

Rálátás a Dunára, olaj

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 9 l.

Berekböszörmény (Hajdu)

Ref. templom, homlokzat előt

Félköríves szentély, egybolt

zad. Épült 1678-ban, 1781-ban

(Kováts J. István: Magyar refe
gyarós Béla, 1956)

Szőnyi István

Evezősök, vázlat, olaj.
Evezősök, M.O.T.T.
tulajd
9 olaj.

Nemzeti Szalon
Sport-mű v. kiáll. 1934 máj

Szőnyi István

Római fürdőrészlet, rézk. ~~xxxxx~~
Nagybányai táj, rajz "
Utcarészlet, tuss "
Krisztust a sirhoz visznek, rézk. "
Kompozició-vázlat, tuss. "
Szerelem, rézk. "
Tájrészlet, tuss "

Ernst-Muzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept.
14-20 19 1.

Szőnyi István

Nagybánya, tusz
E.L. arcképe
Tanulmányfej

Ernst-Múzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept.

14-20 1921.

MDK

Szőnyi István

Harc, rézk.	~~[illegible]~~
Akt-tanulmányok,	toll.
Törülköző nő,	hideg tüvel-készült ~~[illegible]~~ karc
Munkások,	rézkarc
Zsuzsanna,	tuss
Lovak,	"
Tájkép,	tuss

Ernst-Muzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept. 14-20 l.

19

MDK

Szőnyi István

Budakalászi részlet,	rézk.	xxxxx.
Ülő akt,		tuss
Kompozició-vázlat,	"	/
Álóó/ akt, xxxxxx		"
Tanulmányfej,		toll
Férfifej,		"
Önarckép,		rajz

Ernst-Muzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept. 14-20 19 1.

MDK

Szőnyi István

Kata	rézk.	xxxxx
Tanulmányfej,	"	"
Varrónő,	"	"
Arckép,	"	"
Tavasz,	"	"
Fürdő nő,	tusz	"
Szendergés, hideg tü karc		"

Ernst-Muzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept. 14-20 19 1.

MDK

Szónyi István

Női fej,	tuss
Naplemente,	xxxx rézk.
Kettős akt,	"
Ülő akt,	hideg tü
Önarckép,	x
Külteleki részlet,	hideg tü
Öreg ember,	tuss

Ernst-Muzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept. 14-~~20~~ 19 1.

MDK

Szónyi István

Tájrészlet,	tuss
Hármas akt,	rézk.
Terefere,	tuss
Néger nő,	szépia
Illusztráció,	rézk.
Női fej,	"
Férfi képmás,	"

19

Ernst-Muzeum XVII.csop.kiáll. 1921. szept. 14-2e 1.

Szőnyi István

Alvó nő, rajz.
Illusztráció, rézk.
Kalapos férfi, "
Kompozició vázlat, hideg tü
Férfi arckép
Akt kompozició, tusz
Vén tölgy, "

Ernst-Múzeum XVII.csop.kisll. 1921. szept.
14-2019 l.

Szőnyi István

Domboldal, temp.

KUT kiáll. B. Szal. 1943. okt. 31.

MDK

Szőnyi István

Mese,	festm.
Anyaság,	"
Zsuzsánna és a két öreg,	"
Fekvő akt,	"
Fésülködő nő,	"
Tájkép,	"
Fürdés után,	"

Ernst-Múzeum XVII. csop.kiáll. 1921. szept.

14-20 l. 19

MDK

Szőnyi István

Lóversenytár,	festm.
Nővérem,	"
Női arckép,	"
Barátom arcképe,	grafika
Kompozició-vázlat,	rajz
Tanulmányfejek,	x
Aktok,	toll

Ernst-Museum XVII. csop.kiáll. 1921. szept.

14-20 19 1.

MDK

Szőnyi István festő

Mezőgazdasági panneau

Bernáth Aurél: Képzőművészetünk időszerü kérdéseiről. Csillag VIII.évf.1954.julius.1321.l.

M. D. K.

SZÖNYI István testő

A Munkácsy-hamulmány elrévülése során hanácsokat és felvilágosítás adott

Légvári 1988. 311. l.

MDK

Szőnyi [István]

Nagy István végzős festőművész növendék művét bírálja. (fénykép repr.)

Csendes óra a jövő művészeinél.

Érdekes Ujság, Bp. 1957. október 26. 18. l.

MDK

Szőnyi István

Mezőgazdasági penneau

Bencze László: Válasz Bernáth Aurélnak, Csillag, 1954. VIII.évf. augusztus 1567.1569.l.

NDK

Szőnyi István

Végvéri Lajos: Megjegyzések Fülep Lajos nyilatkozatához Csillag, 1956.X.évf.julius 177. 179.l.

Szőnyi István

MDK

Csepeli posta freskójának kartonja
Vetkőző nő

Bencze László: A magyar képzőművészet mai eredményei /Gondolatok a VI. Magyar Képzőművészeti Kiállításról/ Csillag, 1956. X. évf. február
344-345-346-350-355.l.

MDK

Szőnyi István Kossuth-díjas festőművész

az elmebetegek festményeiről beszél a lap munkatársának. (semmi lényeges nincs.)

Balla Ernő: Dr. Nyírő Gyula idegklinikai professzor és Szőnyi István Kossuth-díjas festőművész az elmebetegek festményeiről.
Ország-Világ, Bp. 1957. szeptember 12. 6. l.

M. D. K.

SZŐNYI István festő
(1894 –
Este a falun (1934)
Fotó

Bortnyik – Ilevesy – Rabinovszky: 2000 év
festészete Bp. 1943. XI. t –, 459. l.

K. D. V.

SZŐNYI István festő
(1894 –

Kaszás (Részlet egy falikép ból; Párisi Világkiállítás) 1937. festő

Bortnyik – Illyés – Rabinovszky: 2000 év festészete Bp. 1943. 349., 459. l.

M. D. K.

SZŐNYI István festő
,(1894–
A Dana Lebegénynél (1931)
Fotó

Bortnyik – Slevesy – Rabinovszky: 2000 év festészete Bp. 1943. 400., 401–, 459.

M.D.K.

Kónyi István festő"

1941-ben részt vett a szocialista művészek kiállításán a Vasasok székházában mint vendégkiállító

Borros Bierman. Bp. é.n. 15,

MDK

Szőnyi István

három képe

Radnai magángyüjteményéből került a brüsszeli világkiállitásra.

"Három alak" repr. 22.o.
"Szekerek" repr. 23.o.
"Tavasz" repr. 23.o.

Lengyel István: Radnai Bélánál
Müterem 1958 I. évf. 11. sz. 18~~00~~-22.o.

Szőnyi István

festő MDK

"Zebegényi temetés" /fiatalkori müve/
Monumentális Munkácsy-rézkarcát átdolgozta.
Reproductiok: "Koszorüs" 32.o.
"Zebegényi kanyar" 33.o.
"Mosónők" 33.o.

Genthon István: Látogatás Szőnyi Istvánnál.
Müterem 1958 I.évf. 12. sz. 32.o.

Szőnyi István MDK

festő

"Hegytetőn" repr.

Müterem 1958 I. évf. 12. sz. a boritón.

Szőnyi István

MDK

Végvári Lajos:Bernáth Aurél Csillag,X.évf. 1956. október 767.l.

Szőnyi István /1895.Ujpest/ MDK

Végvári Lajos:Szőnyi István Csillag,X.évf.1956. szeptember 571-579.l.

MDK

Szőnyi István
Dunaparton, festm. repr.

Biennale. Tükör, 1940. 7.sz. 346 l.

MDK

Szőnyi István festő

A Műbarát, 1922. II. 2o5 l.

MDK

Szőnyi István

Gerevich Tibor: L'Ungheria alla XXII. Biennale di Venezia. Corvina, 194o, 6.sz.

MDK

Szőnyi István

Biennale. Tükör, 1940. 7.sz. 345 l.

MDK

Szőnyi István

részt vesz az I. magyar képzőművészeti kiállításon.

-ly-: I. magyar képzőművészeti kiállítás.

Nők Lapja, Bp. 1950. augusztus 31. [3.l.]

Szőnyi István festőművész
Rakodás
XI.ker.képzőművészek kiállitása, 1951. február

Szőnyi István festőművész
Sz.T.II.K.Budapest, Bradfort, Sz.T.K.Bruxelles, Kut, Drezda, Magy.Kézkarcolk kiállitása Baltimore, New-Jork, Chicago, Ackron, Sz.T.K.Békéscsaba.
A Szinyei Társaság rendes tagjainak 1926. évi müvészi és irodalmi müködése.

Jeszenszky: Szinyei Társ.Ért.1927.II.

330. kép. *21. Horae Beatae M*

Szőnyi István festőművész
Kaszát fenő paraszt
Terv egy sgrafittohoz
Terv egy freskóhoz
Aratók
Mübarát kiállitása, 194o

161. kép. *Zick, Johann: Jézus és a szamariai asszony.*

1923—1924., 242. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 244—245. l. (Képe 248. l.) — Lepold—Lippay 56. l.

SEITZ, HANS (prágai festő, † 1809)

Bogáncskóró madarakkal és lepkékkel

Virágos bokor madarakkal és lepkékkel

Bádog, olaj, egyenként 67×50 cm.

Jelezve lent jobbra: Johann Sitz F.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II. évf., 1875., 43. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 33. l. — —ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Z.: Az eszterrgomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 845. l. — Maszlaghy II., 135—136. szám. — Gerevich PA, 248. l.

Szőnyi István festőművész
Az ipolynál
Domásdi gulya
Erdő mélyén
Munkások viz mellett
Konyha.
Szinyei társaság kiállitása
Ernst muzeum, 1937 október

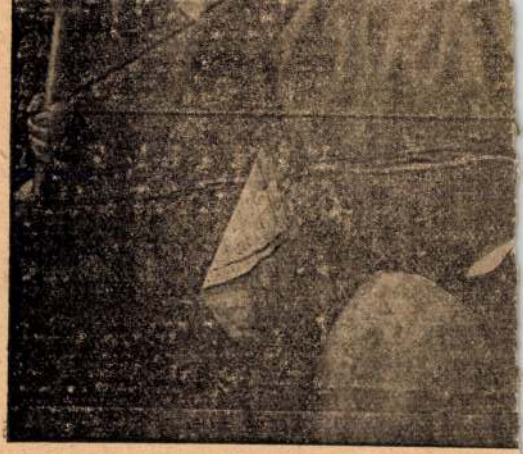

130. kép. *Hemessen:*

MOEYAERT, NICOLAUS (holland festő, 1592—1655)

Fülöp diakonus Kandaces főtisztjét megkereszteli

Fa, olaj, 76×106 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 33—34. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 766. l. (Bramer Lipót.) — Maszlaghy II., 134. szám. (Bramer Lipót.) — Gerevich: A prímási

Szőnyi István festőművész
Az Ipoly mellett
Duna-kanyar
Kint a mezőn repr. is.
Szinyei Társaság kiállitása
Ernst Muzeum, 1937 október
Zebegényi táj

51. kép. *Garamszentbenedeki festő, 1510: Vir dolorum és donátor.*

2. *A tizennégy segítőszent* (52. kép)
(Belső kép.)
3. *Krisztus az Olajfák hegyén*
(Külső kép.)

4. *Ostorozás*
(Külső kép.)

5. *Keresztvitel* (53. kép)
(Külső kép.)

6. *Kálvária*
(Külső kép.)
Fa, tempera, egyenkint 95×61 cm.
A garamszentbenedeki apátsági templomból, hol
a szentvérkápolna oltárának szárnyai voltak.

Szőnyi István festőművész.
~~Muskátli~~ Kertben olaj
~~Francia kislány~~ Táj fával olaj
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947, január 11.

Veronika kendőjével
eruza.
rösy László: Esztergom. Esztergom, 1887.,
. l. — Gerevich PA, 256. l.

WIESER, LEOPOLD (osztrák festő,
862)
mennybevitele
vízfestmény, 1844.
az esztergomi főszékesegyház tervbevett
épéhez, kivitelre került mint a kalocsai
gyház főoltárképe.
erevich PA, 256. l.

ER, FRIEDRICH (német festő,
1859)
érsek arcképe (179. kép)
ceruza.
erevich PA, 250. l.

sy József primás arcképe
vízfestmény.
erevich PA, 250. l.

ET FESTŐ, XVI. század
ztvitel
men, vízfestmény.
erevich PA, 254. l.

ET FESTŐ, 1850 körül

Szőnyi István festőművész
Köszörüsök
Este van
Kikötő részlet
Udvaron
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
negyedik kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1933. november

Szent János
Márvány, egyenkint 10×13 cm.

NÉMET SZOBRÁSZ, 1650 körül
Szent György és a sárkány
Fadombormű, 21·5×27·5 cm.

Φ(175. kép) MAGYAR SZOBRÁSZ, 1650 körül
Krisztus-szobor Φ
Fa, mag. 84 cm.
A garamszentbenedeki apátsági templomból.
A szokatlan mozdulatú, ágyékkendős Krisztus-szobor valószínűen feltámadási szertartásokhoz készült.

Divald Kornél: Csúcsíveskori szárnyasoltárok Bars és Túróc vármegyében. A M. Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, XLIV., 1911., 539., 547. és 548. l. (Képe 547. l.) — Divald: Magyarország csúcsíveskori szárnyasoltárai. II. füzet. Bp. 1911., 46—47. l. (Képe 46. l.) — Haiczl Kálmán: A garamszentbenedeki apátsági templom. Bp. 1911., 144. l. (Képe hátul.) — Divald Kornél: Husvét a régi magyar művészetben. Vas. Ujs. 1912. 275 l. — Gerevich PA, 218. l. — Kampis: A középkori magyar faszobrászat történetének vázlata 1450-ig. Bp. 1932., 21—22. l.

OLASZ SZOBRÁSZ, 1680 körül
XI. Ince pápa
Márvány, mag. 36 cm.

Szőnyi István festőművész
Fürdözők
Falusi parasztudvar
Kislány
Veranda
Törzstagok második kiállitása
Nemzeti Szalon, 1944. február 2o.

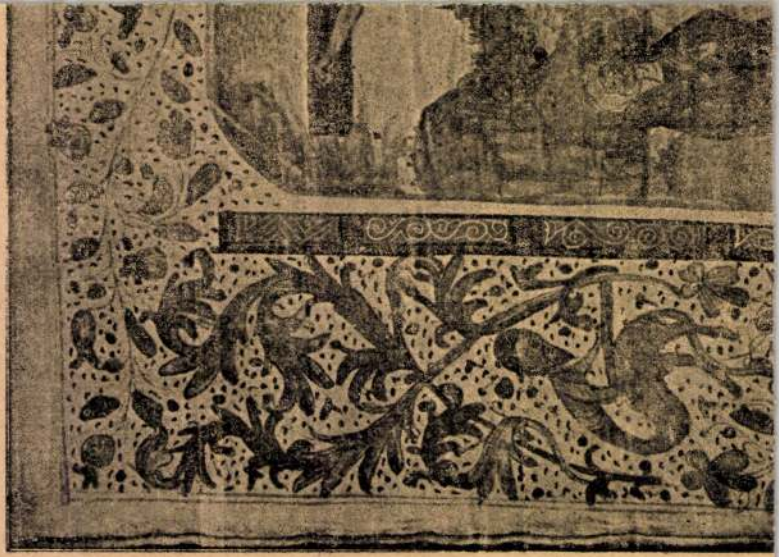

Szőnyi István festőművész
Táj szekérrel
Duna csónakkal
Táj tehenekkel
Szombathelyi képzőművészeti kiállitás, 1937.junius

— Benesch Belved. 69. l, — Gerevich IPGY, 87. l. (1. és 6. : 92. l.) — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 33—36. és 41. szám. — Genthon RMF, 86—87. l. (12. kép, 67. kép, 7. kép, 68. kép.) — Gerevich: A lengyel és magyar művészet kapcsolatai. Huszár Károly: Magyarország és Lengyelország. Bp. 1936., 121. l. — Csánky Dénes: Az O. M. Szépművészeti Múzeum Évkönyvei, VIII., 1937., 172—173. l. (Tévesen azonosítja a sorozatot a Háromkirályok imádása és vonulása (l. fentebb, Magyar festő 1480 körül) képekkel. — Tervarent, Guy de: Les énigmes de l'art du moyen âge. I. Paris, 1938., 15—16. l. (1., 4. és 7. képe IV—VI. táblán.)

MAGYAR FESTŐ, 1490 körül

Krisztus keresztelése (37. kép)

Fa, tempera, 132·5×68 cm.

Az Ipolyi-gyűjteményből.

Ipolyi Arnold képgyűjteménye. Új Magyar Sion, II., 1871., 373. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 48. szám.

SÁROSI FESTŐ, 1490 körül

1. *Alexandriai Szent Katalin disputája*
(Belső kép.)

2. *Alexandriai Szent Katalin és a tűzpróba*
(Belső kép.)

Szőnyi István festőművész
Zebegénzi táj
Duna Zebegénynél
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947. január 11.

184. kép. *Körmeneti kereszt, XII. szá*

Szőnyi István festőművész
Falusi parasztudvar
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947. január 11.

STMÉNYEK

MÁRIA KORONÁZÁSA.
Szoldatits Ferenc műve.
69×46 cm.

H rajza után.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY MELLKÉPE.
Magyar munka, XIX. század.
Fondó, átm. 42·5 cm.

H Kerek,

SZENT IMRE.

L.

SZENT ERZSÉBET.

F.

Magyar munkák, XIX. század. Félkörű felső záródással.
Egyenkint 37×26 cm.

FŐPAPI CÍMER.

FŐPAPI CÍMER.
Magyar (?) munkák, XIX. század.
Egyenkint 51×44 cm.

CÍMER.
Magyar munka, XIX. század.
Fondó, átm. 15·5 cm.

H Kerek,

Szőnyi István festőművész
Szinyei jutalom 1920
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

Szőnyi István festőművész
Szinyei Társaság rendes tagja, 1922
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 194o. jan.febr.

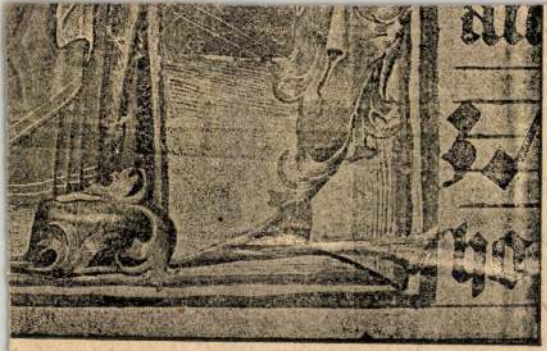

I. Ulászló-kódex). XVI. sz. 189b lap.

187a lap: (K XII): (Dilexisti iusticiam, et odisti iniquitatem) *D* iniciálé (118×126 mm) zöld keretben, aranyalapon kék betű. Belül karminpiros alapon megfeketedett arany díszítés. A lap alsó szélét stilizált levél ornamentika díszíti.

189b lap (K XIV'): (Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus) *M* iniciálé (172×168 mm) karminpiros keretben zöld betű. A betű belsejében a *Diadalmas Krisztus* ábrázolása látható. Aranyalapon a betű középső szára előtt áll Krisztus mezítláb, zöldbélésű vörös palástban, sékesszürke ruhában. Jobb kezét áldóan tartja, balkezében arany világalma. Fejét arany glória övezi. Haja és kis szakálla szőkésbarna. (358. kép.)

A lap külső szélén díszítés gazdag csipkézetű nyugtalanabb levelek között halvány kék-rózsa-

Szőnyi István festőművész
Szekfük of.
Zebegényi táj, of.
Eső temp.
Hazafelé temp.
Este temp
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása
Nemzeti Szalon, 194o. jan.

Szőnyi István festőművész
Kopaszodó fák of.
Esti Melhő of.
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
negyedik kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1933. november

Maszlaghy II., 254. szám.

SIPGIRIKOW (orosz festő, XX. sz. eleje.)
A cárevics arcképe
Vászon, olaj, 42×27 cm.

TÁR

ota egyes lakosztályaiban és a folyosókon függenek.

R KÉPEK

Jelezve jobbra lent, vászon, olaj, 26×16 cm. (42. szoba.)
Maszlaghy II., 384. szám. — Gerevich PA, 254. l.

MAGYAR FESTŐ, XV. század
Mária

Szent János ev.
Nagyobb Kálvária töredékei, fa, tempera, egyenként 57×39 cm. (39. szoba.)
Császka György szepesi püspöktől.
Maszlaghy II., 336—337. szám.

Szőnyi István festőművész
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
negyedik kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1933. november

Krisztus születése
Vászon, olaj, 175×92 cm. (Első emeleti fogadó.)
Maszlaghy II., 556. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Az alvó Szent család Ker. Szent Jánoskával
Vászon, olaj, 180×147 cm. (44. szoba.)
Maszlaghy II., 472. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
A gyermek Jézus
Madonna
Körirattal, ovális. Réz, olaj, egyenkint 25×19 cm. (39. szoba.)
Az alábbi párja.
Maszlaghy II., 563. és 562. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Krisztus és a házasságtörő nő
Krisztus és a vérfolyásos asszony
Vászon, olaj, egyenkint 89×100 cm. (39. szoba.)
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 847. l. — Maszlaghy II., 446. és 445. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Jézus a poroszlók közt
Vászon, olaj, 65×85 cm. (Hivatal.)
Maszlaghy II., 123. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Kálvária Magdolnával
Fa, tempera, 22×14 cm. (26. szoba.)
Maszlaghy II., 530. szám.

Szőnyi István festőművész
Nyár
Szinyei Merse Pál Társaság müvésztagjainak
negyedik kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1933. november

Maszlaghy II., 455. szám.

VELENCEI FESTŐ, XVII. század

Utolsó vacsora

Vászon, olaj, 76×109 cm. (Első emeleti fogadó.)
Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 33. l. (Palma Vecchio.) — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 235. l. — Maszlaghy II., 81. szám.

VELENCEI FESTŐ, XVIII. század

Királyok imádása

Vászon, olaj, 64×80 cm. (39. szoba.)
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 764. l. (Tiepolo.) — Maszlaghy II., 348. szám. (Tiepolo.)

FRANCIA KÉPEK

FRANCIA FESTŐ, XVII. század

Ninon de L'Enclos arcképe

Fa, olaj, 28×21 cm. (39. szoba.)
Maszlaghy II., 257. szám.

Szőnyi István festőművész
Szobában, olaj - tempera
Enteriör " "
Tájkép " "
Epitkezés, " "
Varrónő " "
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
X.-ik kiállitása, 1948.
Interiör olaj - temp.

aranyozott ezüstrészekkel.
XVIII. század.
Elefántcsont, mag. 18 cm.

NŐ.

KANÁL,
XVIII. század.
Elefántcsont, hossza 6 cm.

OLLÓ ÉS FOGPISZKÁLÓ,
XVIII. század.
Elefántcsont tokban.
Hossza 12 cm.

KRISZTUS-TEST,
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 5 cm.

MENEKÜLÉS EGYIPTOMBA.
Dombormű.
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 10·5 cm.

MADONNA,
fején korona.
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 13 cm.

MÁRIA MENNYBEVITELE.
Dombormű.
Német munka, XIX. század.
Elefántcsont, mag. 21 cm.

MADONNA.
Szobrocska.
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 11·5 cm.

V.

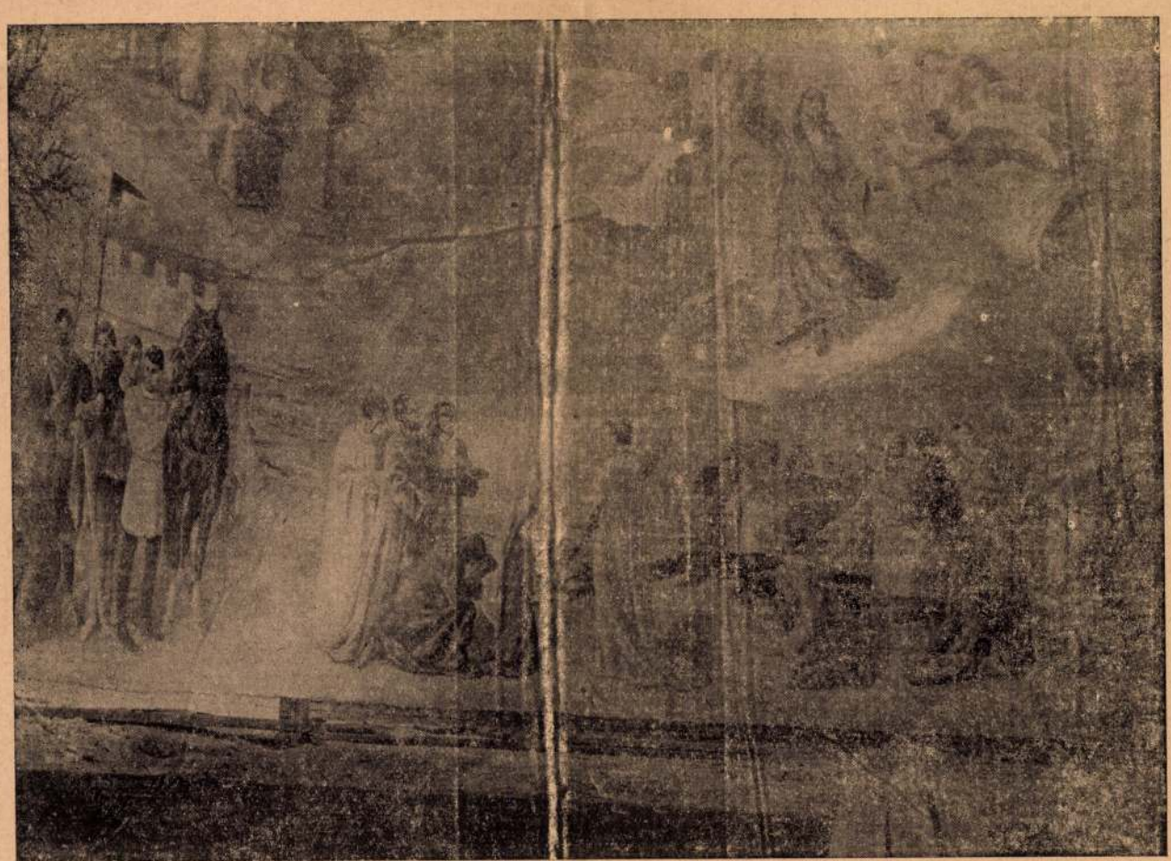

SZŐNYI ISTVÁN: A „KRISZTUS DIADALA" FALFESTMÉNY-CIKLUS RÉSZLETEI A GYŐR-NÁDORVÁROSI TEMPLOMBAN.

Stefan Szőnyi: Teile aus dem Wandgemälde Zyklus: „Der Sieg Christi" in der Kirche Győr-Palatinstadt. — Stefano Szőnyi:

Szépművészet
1943. 8. sz.

Szőnyi István

Szőnyi István műveinek kiállítása Berlinben

(Berlini tudósítónktól.)

A berlini Nemzeti Galériában nagy érdeklődés mellett nyitották meg szombaton Szőnyi István válogatott alkotásainak kiállítását. A több hétig tartó kiállításon Szőnyi István mintegy kétszáz képét — olajfestményt és akvarellt — mutatják be Berlinben. Hat hónapig gyűjtötték és válogatták össze a képeket, részben a magyar állami múzeumokból, részben magyar magángyűjtőktől, s érdekes, hogy *dr. Lothar Bolz*, az NDK külügyminisztere hét, birtokában levő Szőnyi-akvarellt bocsátott a kiállítás rendelkezésére.

A kiállítás ünnepélyes megnyitóján megjelent *Erich Wendt*, az NDK kultuszminiszter-helyettese, *dr. Paul Wandel* külügyminiszter-helyettes, *Kárpáti József* nagykövet, a politikai, művészeti és társadalmi élet sok vezető tagja, a nagyszámú érdeklődő élén.

Erich Wendt megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a Szőnyi-kiállítás megrendezése újabb lépés az NDK és Magyarország közötti kulturális kapcsolatok terén, amelyek a legutóbbi időben örvendetesen szaporodnak.

Liselotte Zinserling művészettörténész Szőnyi István munkásságát ismertette a megjelentek előtt, majd *Perczel László* sajtóattasé köszöntöte a magyar nagykövetség nevében a megnyitó közönségét. Az ünnepélyes megnyitó után a megjelentek *Patakí-Molnár Zsuzsa* művészettörténész vezetése mellett megtekintették a kiállított képeket, amelyek osztatlan elismerést arattak.

és a nők lába helyén is verslábakat lát. Az új városrészekben zavartan vonogatja a vállát [illegible] rájuk idézet! — Él[illegible] gabb napjai ezek. Ré[illegible] örül, hogy Párizsban [illegible] leg annak, hogy enn[illegible]

AKI JÓL AKAR[illegible] Képtárba, színházba [illegible] megy, mert drága, [illegible] sem megy, mert „[illegible] megfizetni?", egy e[illegible] délyház mellékhelyiségében [illegible] az éjszakát, és hazulról hozott szalámihajat rágcsál, szederjes ajakkal, a szomjúságtól szédülten kóválygog az utcán, de nem vesz ásványvizet, mert „nem lopom a pénzt", inkább a szökőkútból kortyolgat suttyomban, ha nem látják. Sokan őrültnek nézik, pedig csak „jól akar kijönni". Azt hallotta ugyanis, hogy a Lafayette Áruházban olcsón lehet nylonharisnyát kapni, mások szerint viszont még olcsóbb a Dreyfusnál. Tébolyultan rohan üzletből üzletbe, áruházból áruházba, a keres-

grammatikailag [illegible] járókelőknek [illegible]

hösen legyintett, [illegible] hagyta. De a konyhaajtóból visszaszólt megenyhülten: „Most nem érek rá, de szerdán kimenöm van, találkozhatnánk esetleg, akkor mesélje el!"

A TÖBBIEK. Lehetne még tovább sorolni a típusokat, AZ APOLITIKUST például, akit itthon közönyösnek, sőt reakciósnak ismernek, de odakint úgy begerjed a rémhírektől, amelyek rólunk terjengenek, hogy szünet nélkül érvel, agitál, és még a valóságos hibáinkat sem ismeri el;

MDK

Szőnyi István

Fürdés előtt, sz.rézk.

Törülköző nő, " "

Magy. Rézkarcoló Művészek Egy. 25. kiáll.

Szalmássy Gal. 1948. febr.

Szőnyi István

festő

Svájci magy. kiáll.

kat. 1944.

35. l.

ozv Hollosi Sándorne
Sinérváralja

Szőnyi István

Koll. kiall. Hódmezővásárhelyen 1929 októberében

Meghívó

Szőnyi István

cród

Az Ujság. 1921.
szept. 11.
(e.a.: Fiatalok az
Ernst-muzeumban.)

– ILLUSTRATIONEN.

MDK

Szőnyi István

Szénahordás, of.

Gyárváros, rézk.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

38 l.

Szőnyi István

Ballo-díj nyertes Akt-ja

repr-

Magyarország (Hongrie, Hungary) II-III.17.

Szőnyi István

Csod

Szantner Lajos:
Kare- és metszet-mű-
vészetünk fejlődése.
Képzőművészet
1934. 197–199. l.

Dr. Martos József úr tulajdona

MŰVÉSZETI ÉLET ÉS IRODALOM

KÉT ÚJ „ARS HUNGARICA"-KÖTET FENYŐ IVÁN: SZŐNYI ISTVÁN (33 KÉPPEL) — TOLNAI KÁROLY: FERENCZY NOÉMI (33 KÉPPEL. Bisztrai Farkas Ferenc kiadása, Budapest, 1934.

Mikor a Magyar Művészet 1933. 3. számában beszámoltunk az Ars Hungarica című képzőművészeti monografiasorozatról (Bernáth Aurél és Egry József), őszintén szólva nem igen reménykedtünk abban, hogy ez a minden jót megérdemlő szép vállalkozás meg tud birkózni az ádáz gazdasági viszonyokkal. Egy ideig valóban úgy is látszott, mintha ez a sorozat is arra a sorsra jutott volna, amely már annyi szép magyar tervnek ásta meg korai sírját. Annál nagyobb öröm, hogy most egyszerre két kötetet is üdvözölhetünk, két új kötetet, amely a kiadó és a szerkesztő töretlen optimizmusát hirdeti.

Fenyő Iván Szőnyi Istvánnal foglalkozik, szeretettel, mély beleérzéssel és őszinte tisztelettel a kitűnő mester művészete iránt. Szőnyiben, igen logikusan, azt a festőt látja, aki a nagybányai hagyományt és a természettel való vérségi kapcsolatot legmeggyőzőbben tudta kortársai közül átplántálni a mai, korszerű életérzésbe. Különösen érdekes, amit Fenyő Szőnyi rajzolásának a festményhez való viszonyáról mond. „A quattrocento festményeinek szinte tudományos alapossági rajzbeli előkészítése hasonlítható csak ahho a lelkiismeretességhez és a feladatban elm lyülő gondhoz, mely Szőnyinél a festést me előzi." Annál csodálatosabb, mennyire fel t oldódni egy-egy Szőnyi-kép a tónus egysé zománcában, elfelejtetve a valóságot, am ből kiindult. Új valóságot ád: az egészs festőiség egészséges hangulatát. Fenyő jól látja és ami az olvasó szempontjá legfontosabb: jól láttatja meg Szőnyit, t lagosan rokonszenves képet nyujtva r képanyag megválasztása jó érzékkel és

Magyar Művészet
1934.

tekintéssel t
vességéből mai számunkba

Szőnyi István

Délben c. Kepének repr.

Képzőművészet

1934. 89. l.

-8

1

F

Hátán perfért utánzó
korong. ~~1930 őszi kiáli 84~~
Kék cerusa: 195 ~~28~~
Rest: Váli

~~30~~

~~31~~

~~71~~

Szőnyi István

Kecskepásztorok c.
vázlata rajz.

Kut 1926.
május 28.

Szőnyi István

erőd
1

Forum (magyar rész)
1936. 32. l. (Magyar
kiszkiállítás Bécs-
ben)

ra tekint, sapkát, térdig érő kön-
, füleit kendővel kötötték be és ke-
pzaton oldalt jobbra: Telcs.

kelt 34044 számú miniszteri leirat-
moltatott 19o1: VII. 19-én (247/901.)
1901: IX. 23-i 64907 sz. rendelet.

Szőnyi István

l.

Forum

1933. 33. l.

BUDAPEST
11 XII. 11. 13
Te 62 Ta

Szőnyi István

wód
z

Pogány Ö. Gábor

Képzőművészetünk
ujitói Nagybányá-
tól napjainkig.
Fényszóró 1945.
I. ert. 9. z.

P.

„Europa" Film-, könyv-
lapterjesztő és könyvkiadó r. t.

Budapest,

V., Rothermere-u. 12

Telefon 127-037

Szönyi István

ród

Kállai, Ernst

Zur Malerei in Ungarn. Forum 1936. 37-l - képpel

4.) Az évi gyógyszerköltségelőirányzatnak egy hó
átlaga P.

5.) A gyógyszerekért a hó folyamán a nyilvános gyó
nak összesen kifizetett összeg P. fillér.

6.) Egy vény átlagára P. fillér.

7.) A gyógyszerészek számlái és azok beküldése k
szabálytalanságok és az ezekkel kapcsolatos intézkedések:

Szönyi István

Lad
42

Kállai, Ernst

Zur Malerei in Ungarn. Forum
1936. 37. l.
kepjel

Das erste den ganzen Bestand ausschöpfende Werk über dieses für die kulturelle und religiöse Geschichte des Judentums außerordentlich bedeutsame Gebiet. Die Gesellschaft zur Erforschung jüdischer Kunstdenkmäler unterstützte die Arbeit mit ihrem reichen Archiv- und Bildermaterial.

FRANKFURTER VERLAGS-ANSTALT
BERLIN W 15

Szőnyi István

l.

Forum - 1934. 108. l.

NSTER

DAS STRASSB
MÜNSTER UND
BILDWER

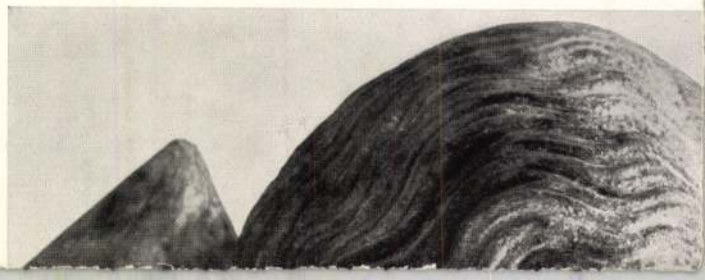

Szőnyi István

l.

Forum

1934. 370. l.

~~Fibula bronzová~~ VII. 247

Szőnyi István

lásd

Forum

1935. 7 z. l.

(Szőnyi István

kiállítása)

EUROPA
FILM-, KÖNYV-, LAPTERJESZTŐ
ÉS KÖNYVKIADÓ R. T.

Rothermere utca 12 sz

Szönyi István

Szöd
z
Szinhaz
1945. 8. 11.
(okt 3-9-ig.)
(Kérdezzük...
Feleljen! Ké-
perrel és arcrepe-
rel.)

Francia mineralógia törvény
VII. 207

s emez ügydarabokat a többi ügyirattól elkülönítve őrzi.

p) Szerkeszti a Tanács és a Főfelügyelőség hivatalos folyóiratát, a «Múzeumi és Könyvtári Értesítő»-t, mely munkájáért az orsz. főfelügyelő és a Tanács elnöke által megállapított külön díjazásban részesül.

6. §.

Az előadót akadályoztatása vagy távolléte esetén a Tanács és a Főfelügyelőség irodájában az 5. §. *a)—d), f)—h)* és *j)—o)* pontjaiban felsorolt teendőkre nézve a titkár helyettesíti.

b) **A titkár.**

7. §.

A titkár hivatali működésében közvetlenül az előadónak van alárendelve. Teendőit a Főfelügyelőség keretében a Főfelügyelőség Szabályzatának 16. §-a határozza meg, a mihez képest a titkár:

a) ellátja az iroda ügyeit;

Szőnyi István

Arabás után c.
kepi repr.

Uj Idők, 1945.
10 sz. 257. l

Fibula bronzból, római VII. 196.

Szőnyi István

wód

Lang, Dr Susi:
Die 19. Biennale
in Venedig.
Forum
1934. 240. l.

d festő.

iadból.

i adala.

haladó tigris fogaton ~~egy~~ hordó tetején
bal kezére támaszkodva, kinyujtott jobb-
et tart. Fején szőlőlevél fürt ~~van~~ ezüst s lepeljét
eli. ~~A fogat mellett~~ Mellette kis fiú áll ~~s~~
~~odik~~. A fogatot ~~oldalt~~ három satyr és
. ~~A [illegible]~~ satyrok egyik háromszöget ver mig a
~~[illegible]~~, a ~~[illegible]~~ pedig tálat tart kezében kü-
[illegible]kel és két fél görögdinyével. A fogat ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Bacchust
~~[illegible]~~ hőzet hordozva. ~~[illegible]~~ karón ~~[illegible]~~. A
~~[illegible]~~
elnek; ~~[illegible]~~ jobbról ~~[illegible]~~ pedig a mindkáb ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ön ~~[illegible]~~ tul, a
felesti terasseon, egy úr és egy hölgy beszélgetnek.
dés (folyóval vatossal és) melynek partjait
~~[illegible]~~ s nyájat önő pásztorok).

méretei 109:150 cm.
eti Museumból.

Al. Képt. 280

Kannaraeln. 1848

Szőnyi István

Uszályok c.
gouache

repr.

Szőnyi István:

A képzőművészet
iskolája. Bp. 1941.

128. l. mellett

884. Hollandi

A XVIII. századból.

Tájkép.

A hegyes vidéket
tén vatostés egyes
zépüt aszony
pedett, ki hátra
nagyobb fiú all
melyet meg
ról a révép tartja
A partnál csolnak
ban hárman
körül lapos tete
őrzi nyájat. A
A m
ZIA.

Vász
Pyrke

Szőnyi István

Lód
2

Fenyő, Iván:

Der Maler István
Szőnyi. Forum

1934. 198, 199. l.
Önarcképpel és
képekkel.

< Szőnyi István >

Könyve

< > A képzőművészet iskolája. A festőművészeti grafika és szobrászat technikai eljárásai. Szerkesztette —. Bp 1941.

E műben a rajzról és a festőtechnikákról szóló részt fenti írta.

L a Nilusnak egyik ága

en három pyramis látszik, melyek mö-
ragyog. Az előtért [redacted] foglalja
visszatükröződik. Az égbolt derült.
olt betükkel: Kacziány.
8 cm.
12-én kelt 37661 sz. leirattal a
K. (361/901.)

IX. 14-én (483/901.)

elterjesztésre (607/901) az 1902: I. 10-én
attal (33/902) kiadatott a békés-csabai
)

Vid. Muz.

Szőnyi István

irod

Forum
1935. 338. l.
(Budapesti kiállítások.)

F. Z.:

1073. *I. Géza.*

Mellig, kissé balraford
egyoldalú érmen van ábráz
hosszú. Öltözete : prémkucs
köntös nagy gombokkal. F
mentén : »GEISA. I. DUX. (

Rézszínű ólom, átmérője
téke 20 K. — Havas (Hirsch)
(787–907). — Átvétetett az 19
909), az 1910 február 25-iki 65
leiratok, illetőleg az 1910 janu
márczius 23-iki (519–910) sz.
tett 1908 január 31-én (41–9

Szőnyi István

rőd

Fakas Zoltán

Budapesti levél.

Forum - 1933. 163. l.

Szőnyi István

l.

Forum - 1932. 321. l.

Szőnyi István

Lóitatás c.
kepe repr.

Uj Idők
1945. dec. 1.

Vállalat
Cégtulajdonos: ifj. GREIF BÉLA KALOCSA.

F.

Európai Lapterjesztő
Vállalat

Budapest
V. Kossuth Lajos u. 12.
III. 2.

Zebegényi temetés. Szőnyi István festménye az Ernst-múzeumban

akár magyar, nem kis része van A bölcs Náthán szerzőjének. Középfajú vígjátékai ma már tisztes, irodalomtörténeti ereklyék. De nem lehet, nem szabad elfelejtenünk, hogy ő az új dráma szabadságharcosa s A hamburgi dramaturgia újra visszaadta a világnak azt a Shakespeare-t, akit a tizenhatodik század megszült s a tizenhetedik század eltemetett. *Voltaire* ezt írta még róla: „A londoni Corneillenek nincs egy szikra izlése sem s fogalma sincs a stilusról". Lessing összetörte a hármas egységet és jogaiba iktatta az egyéniséget. Shakespeare német uton jutott el hozzánk, sőt vissza a hazájába is, Angliába. Azt a csodálatos Shakespearet, akit nagy költőink szólaltattak meg, az ő közvetitésével kaptuk. Nélküle nyilván egy század késéssel érkezett volna hozzánk. Ha Shakespeare-ciklusok peregnek szinpadjainkon, gondoljunk Gotthold Ephraim Lessingre is.

Bragaglia gumi-álarca

Észrevették-e már, hogy valahányszor betoppanunk egy külföldi színház előadására, felötlik nekünk egy-egy „érdekes" színész? Lehet, hogy ez a színész nem is olyan „érdekes". Itthon talán különbek is akadnak. De ez a színész más s ez a fontos. Egy ismeretlen színész a sajátos életével már magában is vonzó s szivesebben látjuk, mint azokat, akiket éveken át estéről-estére úgy megszoktunk, akár családunk tagjait. Mi tűrés-tagadás, ebben sok igazság van. Bragaglia, az olasz rendező, azon igyekszik, hogy eltakarja színészei polgári mivoltát s újra visszahozza a szinpadra az ókori, latin álarcot. Társulatában minden színész maszkban lép a lámpák elé. Ez a maszk vékony gumiból készül, olyanforma, mint a sebészek műtő-kesztyűje, pusztán a szemet és a száját mutatja a maga mesztelenségében, egyébként az egész arcot idegen réteggel burkolja be. Igy a nézőnek az az érzése támad, hogy egy álom-figura ágál előtte, akivel semmi esetre se találkozhatott előzőleg a villamosban, vagy a kávéházban. Falstaff tarkóján, hasán arasznyi gumiháj reng, kocsonyásan. A távolság a nézőtér és szinpad között nő s ezzel a káprázat is. Nem volna érdekes itthon is megpróbálkozni ezzel az ujítással?

Kosztolányi Dezső

Ha szereti az Uj Időket, kérjük, közölje velünk azoknak az ismerőseinek a címét, akikről feltételezi, hogy előfizetnének az Uj Időkre, ha ismernék. Díjtalan mutatványszámot szeretnénk nekik küldeni.

Uj Idők, 1929. febr. 3.
6-4

A korallkirálynő

— Regény —

Jogos magyar fordítás

Irta: **B. Grimshaw**

6. folytatás

Hogg—Jamieson előkelő új, személyszállító hajója, a *Tiger*, amelyet elsősorban a szigetek forgalmának lebonyolítására építettek, kifelé igyekezett a kikötőből.

Elmaradt mögötte Rupu, el a Hotel Univers és elmaradt a Természet Gyermekeinek szigete is.

Elmaradt a gaztettek vidám országa, ahol a gaztetteket büntetlenül lehet elkövetni.

Eve Landon, amint kihajolt a hajó korlátján, nem volt benne biztos, hogy nem szalasztott-e el egy soha vissza nem térő kedvező alkalmat.

— Embert rabolni gazság ugyan, — elmélkedett, — de a cél szentesíti az eszközt. Szegény kis Gwennie vissza fogja kapni szerelmesét, előbb azonban levisszük magunkkal Sydneybe és egy kicsit fölhizlaljuk. (Remélem, nem esik semmi baja a szeneskamrában, ahonnan egyelőre nem szeretném kiengedni.) Csak egy szavamba kerül, hogy Evans valami jó állást adjon neki. Úgy megy minden, mint a karikacsapás.

De azért, tudja Isten, Eve nem volt megelégedve magával.

— Miss Landon! — hallatszott Mr. Evans vidám hangja.

A délelőtti tea ideje volt. Ruput már messze elhagyták. A *Tiger* kint járt már a nyilt óceánon. A gyöngébb szervezetű utasok eltűntek. Itt-ott egy kabin csengője prózai bajokról adott hírt.

Eve, aki sohasem kapta meg a tengeri betegséget, fel-alá sétált a himbálózó fedélzeten.

Evans szemében, ahogy Eve közeledett hozzá, meleg elismerés fénylett. Hiába! A hajósok mégis inkább azokhoz az utasokhoz szítanak, akik nem hagyják el magukat könnyen.

— Mulatságos dolog történt, Miss Landon. Szökevényt fogtunk.

— Szökevényt? — kérdezte Eve ártatlan arccal. — Hogy' lehet az? Hol fogták?

— Azt nem tudnám megmondani. Olyan részeg, hogy nem lehet beszélni vele.

— Részeg? — ismételte Eve.

A báró ugyan beszélt valami ártatlan szerről, amelyhez a tengert járó ember már úgyis hozzászokott, úgy látszik azonban, hogy még nem mult el a kábítószer hatása teljesen.

— Kellemetlen, — mondta. — Fel akarja hozni a fedélzetre?

— Még nem. Tudja, a dolog úgy áll, hogy *azok* közül az őrültek közül való. A Természet Gyermekeinek szigetéről szökhetett meg és — hogy is mondjam? — a Természet Gyermekeinek egyenruháját viseli. Majd később fel fogjuk hozni a fedélzetre és egy kicsit nyakon fogjuk önteni tengervízzel. A kapitány borzasztó dühös. Magunkkal kell vinni Sydneybe, mert előbb már nem kötünk ki.

— Hiszen én is ezt akarom, — gondolta Eve.

Hangosan pedig így szólt:

— Ha majd kijózanodott és felöltözött, látni szeretném.

— Mit akarsz? — förmedt rá Mr. Evans az egyik matrózra, aki alázatosan megállt előtte.

— A másodkapitány azt üzeni, uram, hogy a nyolcadik nyakonöntésre magához tért.

— Rögtön jövök, Miss Landon. Majd szólok, ha megnézheti.

A *Tiger* meleg hullámáradatot zudított a fedélzetre. Eve elnézte a hullámokat és várt.

Evans néhány perc mulva visszatért.

— Parancsoljon, Miss Landon.

Átmentek a másodosztályú fedélzetre, amely a Hogg—Jamieson-vonalakon egyúttal a harmadik osztály is.

Az egyik lejáratnál sápadt kis alak ült, valakinek a régi pyjamájában, ami neki túlnagy volt ugyan, de azért mégsem tudta teljesen eltakarni csunya lábát. Hegyes szakálla volt és nagy, kék szeme. Zavartnak és ijedtnek látszott.

Eve úgy állt meg, mintha földbe gyökerezett volna a lába.

— Szent Isten! — kiáltotta.

— Mi baj? — kérdezte Evans szolgálatkészen.

— Hiszen ez nem az az ember!

— Melyik ember?

Eve leült a lépcsőre és arcát zsebkendőjébe temette. A válla meg-megremegett, mintha zokogna.

— Miss Landon! Az Istenért! Mi történt? — rémüldözött Mr. Evans.

A korallkirálynő felemelte arcát. Az arca rózsás volt és a szeme nevetéstől könnyes.

— Meg kell magyaráznom . . . — kezdte.

Mindent elmondott Evansnek.

— Jerninghamre nézve ez is elég keserves, — mondta Evans.

— Nem tudom, — felelt elgondolkozva Eve. — Mindenesetre hasznos lecke lesz neki. Most legalább néhány hétre szakítania kell ezzel az ostobasággal és az is lehet, hogy ha ez a néhány hét eltelt, nem is kíván többé visszamenni.

— Jerninghamnek nem kell megtudnia, hogy mi történt. Csak annyit mondjon el neki, amennyit okvetlenül szükséges. Hadd higyje, hogy Beuzeval fejében született meg az egész. Attól úgyis mindenféle őrültség kitelik.

Eve a fogolyhoz fordult:

— Ön, úgy látszik, nem nagyon örül az utazásnak, Mr. Jerningham.

— Az ember nem igen szokott örülni annak, ha elrabolják és megmérgezik, — felelte a Természet Gyermeke. Ez az állítólagos báró, ez a nuii betörő, ez a szökött fegyenc járt ott a szigeten. Ha visszamegyek Rupuba . . .

Mintha most először jutott volna valami Jerningham eszébe. Elhallgatott és tekintete a tenger felé révedt, majd az utasokra és a hajóstisztekre nézett, akik érdeklődve álltak körül.

— Furcsán érzem magam, — vallotta be. — Mit is mondtam az előbb? Ha visszamennék Rupuba . . .

— Így már jobban hangzik, — vélte Evans.

— Nagyon furcsán érzem magam, — ismételte a kis ember.

Hangja elhalt, feje lehanyatlott. Nekitámaszkodott egy ládának. Szemében rémület tükröződött.

— Beteg, — mondta Evans.

— Nem hiszem, — szólt közbe a hajóorvos, aki nagy érdeklődéssel figyelte a jelenetet. — John!

Intett az egyik matróznak és a gongra mutatott.

A gong vidáman szólalt meg, mintha a nap legkellemesebb eseményét akarná hírül adni. A hajó már nyugodtan úszott az óceánon. Senkinek sem volt semmi baja. Minden sarokból utasok bujtak elő és az étterem felé tódultak.

— Jöjjön maga is, Mr. Jerningham, — mondta a doktor és karonfogta a kis embert. — Orvosi parancs.

Szőnyi István

Forum (neinet rén)
1936. 93. l.
(Dr F. Gr.: Wiener
Ausstellungen.)

Koll. kiáll. a Galerie
Neumann és Sal-
zer-ben.)

305. NAGY KAROS GYERTYATARTÓ, XIX. sz.

306. KÉT ZENÉSZ, fahordón álló elefán

307. UDVARI BOLOND, elefántcsont sz

308. ASZTALI HŐMÉRŐ, elefántcsont r

309. GYUFATARTÓ, kinaezüst és üveg.

310. SZIVARTARTÓ LÁDIKA, gyöngyh

311. SZELENCE, elefántcsont, oldalán p

312. OVÁLIS SZELENCE, aranyozott réz,

313. KEREK SZELENCE, porcellán, fő

314. KEREK SZELENCE, békateknő, a *Hall.* Francia.

315. KEREK SZELENCE, békateknő, f XIX. sz. e.

316. KEREK SZELENCE, elefántcsont,

Szőnyi István

l.

Szépmüvèszet

1944. 206-l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Szőnyi István

l.

Szépmüvészet

1944. 170 l.

„EUROPA"
ilka-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-237.

Szőnyi István festőművész
Falusiak
Szerelmesek
Halászok
Poros ut
Fürdőzők
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
8-ik kiállitása. 1942. január 31.

Jelezve lent balra: Carl Ludwig Reuling, 1775.

A sziléziai csata

Vászon, olaj, 72×116 cm.
Jelezve lent középen: Carl Ludwig Reuling 1775.
Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 111. l. — —ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 850. l. — Maszlaghy II., 267—268. szám. — Gerevich: Az Újság 1916., júl. 20., 4. lap. — Gerevich PA, 248. l.

RIESER, MICHAEL (osztrák festő, 1828—1905)

Madonna

Vászon, olaj, 102×66 cm.
Csúcsos felső záródással.
Jelezve lent jobbra: MR egybefonva.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom II., 1875., 45. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 36. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — Rényi 24. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 769. l. — Maszlaghy II., 249. szám. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Szőnyi István festőművész
Magyar kiállitás Belgrádban
Művészet, 1940. 33.sz. 47.l.

Corvinák díszítéseit is, mindenbizonnyal a C sianus mesterrel azonosított Felix Petanci Ragusanus, a budai miniátor műhely vezető festette.

A Pontificaleban a figurális díszítésű iniciáléka fekete vonallal szegélyezett aranyalapra festi a miniátor. A színes betűkből mindig levelek ágazódnak el a lapszélekre s a szöveghasábok közé. Az elnyujtott, csipkézett szélű levelekbe hosszúkás aranytallérokat illeszt avagy arannyal árnyékol a leveleket. Az iniciálék belső alapja fekete, kék, piros vagy zöld színű, s arany mintákkal vagy öt ponttal festett színes virágokkal díszített. Csak a templomábrázolásoknál ad tájképi hátteret. Az alakok sematikusak. Arctípusuk azonos. A gyöngyös infulás püspököket pirosbélésű fehér ruhába s lila vagy kék palástba öltözteti. Az egyszerűbb iniciálék többnyire aranyalapra festett színes betűk, néhol kis növényi díszítéssel. Belső alapjuk a figurális iniciálékhoz hasonlatosan mintázott. A címlap keretdíszítése mellett több olyan lapszéldíszítést is találunk, amelyek a lap alsó és felső szélét ékesítik, a szöveghasábok között húzódó szalaggal (10b, 13a, 14a lapon). A miniátor főleg a kék, rózsaszín, zöld, piros, lila, ritkábban a sárga színeket alkalmazza.

1a—3b lap: Benedictiok, tótnyelvű orvosi receptek XVI. századi írással.

3b lap: XVI. századi bejegyzés: „Reuerendus dominus Stephanus de podmanycz dominus et prelatus ecclesie Nitriensis est ordinatus in pres-

Szőnyi István festőművész
Márjás Viktor: Régi és uj impresszionizmus
Nemzeti Ujság, 1933. nov. 21.

címert tartó angyalaival és a főerény alakjaival, továbbá a zágrábi kódex nőalakjaival is. Művészete pedig semmi esetre sem kapcsolható a budai miniátorműhelynek a XV. századvégi stílusához.

Ezekután tehát mindkét kódex tulajdonosát Bakócz Tamás unokaöccseinek, Erdődy János zágrábi püspök, vagy Erdődy Simon zágrábi püspök személyében kell keresnünk. Erdődy János 1514-ben lett zágrábi püspök, de 1518-ban már lemondott. (Gams, Pius Bonifacius: Series Episcoporum Ecclesiae Catholicae. Leipzig, Hiersemann, 1931. 387. l.) Közvetlen utódja Erdődy Simon, aki 1519—1543-ban volt zágrábi püspök. (Gams. u. o.) — Miután mindkét kódex a mester 1519—1525. évek közötti stílusához igazodik, valószínű, hogy Erdődy Simon számára készültek. E mellett szól az esztergomi Graduale befejezetlen volta is. Ha ez Erdődy János számára készült, úgy Simon püspöksége alatt mestere még befejezhette volna. Valószínű, hogy az esztergomi díszes Gradualet Bakócz Tamás készíttette Erdődy Simon számára s az érsek halálával (1521) a mű befejezetlenül maradt, de feltételezhető az is, hogy ezt más okok (a művész halála, a mohácsi vész stb.) idézték elő. Erdődy Simon zágrábi püspök utóda 1543-ban Oláh Miklós lett. Lehet, hogy Oláh Miklós, a szenvedélyes könyvgyüjtő, még mint zágrábi püspök szerezte meg az esztergomi Gradualet, s talán már ekkor tervbevette az óriás méretű, gazdag kiállítású Graduale díszítéseinek befejeztetését, amint e tervének

Szőnyi István festőművész

Vece na bunaru
Dunavska obala
Moja mati

Kat.Beograd, 1931.

keresztszárakban angyal és Mária: Angyali üdv
let. A csonka mellrészen Szent Tamás apos

Mag. 104 cm.

A figurális rész Gerevich T. meghatározása s
rint, Pinturicchio rajza után készült, a hím
olasz munka 1500 körül.

Bakócz prímás készíttette.

Először az 1609. leltárban.

Henszlmann: A bécsi 1873. évi világtárlat
magyarországi kedvelőinek régészeti osztál
Bp. 1875—76., 190. l. — Dankó 99—100
(Képe XXXIX. táblán.) — Sz. S.: Kön
ismertetés. Századok, XIV., 1880., 838. l.
Irodalom. Egyházművészeti Lap, I., 188
371. l. — Martinov: Le trésor de Gr
Revue de l'Art Chrétien. XV., 1881., 349. l.
Lubóczi Zs.: Első Mátyás király tr
szőnyegei. AÉ., VII., 1887., 405. l.
Czobor Béla: Erdődi Bakócz Tamás kárpit
AÉ., IX., 1889., 121. és 216. l. — Lipcs
József: A zólyomi régiségkiállítás. A
IX., 1889., 340. l. — Fraknói: Bakócz Tam
Bp. 1889., 185—186. és 220. l. (Képe 187.
— Fraknói: Erdődi Bakócz Tamás prím
műtárgyai. AÉ., IX., 1889., 116. l. (Ké
115. l.) — Radisics Jenő: A női iparmű
szeti kiállítás. Művészi Ipar, VII., 189
84. l. — Az iparművészet 1896-ban. E
1897., 117. l. — Czobor: Egyházi emlék
a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 94.
(Képe 95. l.) — Forster: Magyarorsz
műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 287.
— G.: A koronázási emlékkiállítás. Vasárn
Újság, 1917., 126. l. — Gerevich: A
magyar művészet európai helyzete. Bp. 1
20. l. — Lepold—Homor 74. l. — Ger

Szőnyi István festőmüvész
Önarckép
Az Ujság 1925. okt.23.
Szinyei Társ. riálb. Londonban

306. kép. 5. *(Mss. 26.) Pontificale*

Szőnyi István festőmüvész
grafika
Az Ujság, 1925. okt. 23.
Szinyei Társ. kiáll. Londonban

86a lap (CXXXIIII): (In Ascensione Domini. Viri Galilaei.) *U* iniciálé (62×63 mm) rózsaszín, kék szakaszokra osztott keretben, aranyalapon zöld betű, árnyékolt levéldíszítéssel. Belül, aranyalapon *Krisztus mennybemenetelének* ábrázolása. Középen sárgásvörös halom, zöld tetején a két sötétebbzöld lábnyommal. Fölötte Krisztus lilaárnyékolású ruhájának alsó szegélye és sebzett lába látszik csupán, fehér-kék bodros felhők között. A halomtól jobbra térdel a fölfelé tekintő Mária, kék palástban, aranybarna ruhában. Balra pedig egy apostol, lila ruhában. Az apostolok kezüket imára kulcsolják. Mária feje fölé az égből vörös lángnyelv (?) nyúlik. Az iniciáléból lapszéldíszítés árad, amely a lap alsó és külső szélét szegélyezi, a 67a lap díszítésének modorában. (302. kép.)

90b lap (CXXXVIII'): In die Sancto. Spiritus Domini replevit orbem terrarum). *S* iniciálé kivágva. A lap külső és alsó szélén díszítés, a *67a* lap díszítésének modorában.

(A CCLXI—CCLXIII. számozású levelek hiányzanak.)

111b lap (CLXIX'): (In vigilia s. Andreae. Dominus secus mare.) A lap alsó és külső szélét díszítés szegélyezi a *67a* lap díszítésének modorában. Továbbá a két szöveghasáb között vékony sárga szár húzódik, amelyet a felső lapszélen, az iniciálé mellett stilizált virág díszít. *D* iniciálé kivágva.

159a lap (CCXXXIX): Iniciálé kivágva. A lap négy oldalát keretdíszítés szegélyezi a 67a lap díszítésének modorában, azzal a különbséggel, hogy a belső lapszélen síma, vékony, sárga szár húzódik, amelyre az iniciáléból ágazódó rózsaszín és kék levél kanyarodik.

Szőnyi István festőművész

Szinyei jutalom. 1920

A Szinyei Merse Pál Társaság Értesitője. 1927. febr.

MDK

Szőnyi István, sz. 1894 jan. 17. Ujpest

Vizparti jelenet, olaj

Szépmüv. Muz. uj szerzeményei kiáll. 1926-31.
1931. 27 l.

MDK

Szőnyi István

A földalatti vasúthoz készített freskóterve szerepel a II. magyar képzőművészeti kiállításon.

Sz. É.: Séta a II. magyar képzőművészeti kiállításon.

Nők Lapja, Bp. 1951. november 7. [10-11. l.]

MDK

Szőnyi István Kossuth-díjas

A moszkvai magyar mezőgazdasági pavilonhoz készült falképterve szerepel a Tavaszi Tárlaton. (Repr.: Vázlat a moszkvai mezőgazdasági pavilon falképéhez.)

Pogány Ö. Gábor: Tavaszi tárlat a Műcsarnokban.

Nők lapja, Bp. 1952. május 22. [10-11.l.]

MDK

Szőnyi István

Hegyvidék legelő tehenekkel, olaj
Zebegény, olaj
Szénahordás, "
Dunamenti táj, olaj
Zebegényi részlet, olaj
Udvarlás, olaj

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.

33-34 **1.**

MDK

Szőnyi István

Kompozíció tanulmány, olaj
Fürdő aktok, olaj

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.

33-34 1.

Szőnyi István

Debegényi bucsu, rézkarc

Holdvilág, rézkarc

Magyar rézkarcok, Tanács Galéria, Bp. 1940. május
kiállítás katalogusa

Szőnyi István

Malom télen c.
kepe repr.

Uj Szín
1930. 1. sz. 4. l.

Lap

A korona és a koronázási jelvények ünnepélyes elővétele (képpel) ... 475
Díszmagyar ruhás arczképeinkhez (képekkel) ... 482
Eljegyzés József főherczeg családjában ... 482
Újabb képek a junius 8-iki díszmenetből (képekkel) ... 493
A főváros díszbanderiuma (képekkel) ... 495
A munkácsi ünnep (képekkel) ... 497
A vasmegyei díszbanderiumból (képpel) ... 498
Díszhintók a hódoló menetben (képekkel) ... 515
Serly zenekara Ós-Budavárában (képekkel) ... 533
A pécsi robbanás (képekkel) ... 534
A Stambulov síremléke elleni merénylet (képpel) ... 563
Bosnyák diákok Budapesten (képpel). *Szokolay* Kornél ... 563
Pannonhalma ünnepe (képpel) ... 581
Bajza-ünnep ... 582
Pannonhalmán (képpel) ... 594
A zoborhegyi emlékoszlop fölavatása (képpel) ... 595
Az ottomán bank megostromlása (képpel) 609
A közművelődési egyesületek kongresszusa 614
Két magyar énekesnő külföldön (képekkel) 615
A vulkáni és vaskapui ezredévi emlékek fölavató ünnepélyei (képekkel). *Téglás* Gábor ... 628
Nansen találkozása Jacksonnal (képekkel) 631
Két nap a Vaskapunál. *Markó* Miklós ... 665
A kolozsvári Mátyás-szobor ünnepe ... 669
Az orosz czár Párisban (képekkel) ... 701

Lap

Ezredévi kiállítás.

A «nagy esztendő» kezdetén ... 1
A kiállítási falu temploma (képpel). *Dr. Kovács* Gyula ... 9
A kiállítási falu magyar utczája (képekkel) 17
A kiállítás hó alatt (képpel) ... 70
A kiállítás épületei (képekkel). *Gelléri* Mór 86
A kiállítás épületei (képekkel) ... 201
Az ezredévi kiállításról (képekkel) 218, 251, 290, 301, 323, 342, 360, 382, 431, 458, 473, 498, 560, 578, 582, 610, 630, 667, 681, 698, 717, 732
Az ezredévi kiállítás megnyitása (képekkel) 297
Kiállítási tájékoztató (térképpel) ... 307
Az ezredévi kiállítás érmei (képekkel). *Dr. Láng* Nándor ... 323
A sváb búcsusok az országos kiállításon (képekkel) ... 365
Az ezredévi kiállítás kapui (képekkel) ... 525
Két pavillon az ezredévi kiállításból (képekkel) ... 533
A kiállítási barakok és népkonyha (képekkel) 549
Képek a kiállításból (képekkel) ... 634, 670, 685, 693, 702, 722, 771

9. Vegyes kisebb czikkek és közlemények.

Zichy Mihály legújabb levele ... 54—101

(Szőnyi István)

könyve

( ) tizenhat képe.
Sedici quadri. Six-
teen pictures. Bp 1932
Korvin „Corona grafi-
kai intézet.

Magyar, olasz és angol
szövegű önéletrajzzal

mely okv. felhasznál
Gandó MOB kötár
870 sz.

Hadsereg.

Az előtérben egy szolgál
magyar baka képez lábhoz eres
csoportot. Felirata:

10.
K.K. UNGARISCH

a jobb sarokban: 10.
legalól középütt: Druck, Verl
Alois Leykum in Wien.

Kny., [illegible], mér
A. Pettenkoffer: Die k.k. Oe
Adjustirung in Wien.

151-92-

Szőnyi István

Szőnyi István vá-
lat könyvéből
11 rajz Arany
János Toldi-jának
illustrációihoz.

Repr-
Budapest
1946. 6-7.

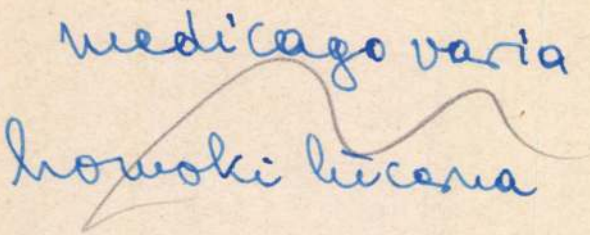

medicago varia

homoki lucerna

Szőnyi István

Kut-tag.

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb márc kiáll.

X. 23, 29, 30

1931. őszi Társ. XIII. 399, 399/a
400, 400/a, 402, 402/a, 403,
403/a

Szinyei Társ. tagja

1932. febr - márc. Kiáll. 425

1933. nemz. képzm. kiáll.
596, 597, 598.

Szőnyi István

Zebegény.

Műcsarnok. 370?

1929. őszi kiáll. 376-470.

1930. tav. kiáll. 33. Kut tagja

1930. kl. Nurekiáll 338.

BKA, KT

Szönyi István

Arany János: Toldija
Szönyi István 12
rajzával.
Bp. 1946

medicago saliva

kék lúcerna

Szőnyi István

wód
3

Elekty Jenő:
Szőnyi István 50
éves –
Tér és Forma
1944. 24. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szőnyi István

Lyka Károly:

Szőnyi István kiállítása.

Új Idők. 1924.

I. 71. l.

Szőnyi István

l.

Lyka Károly

85, 86. l.

V. László:

Csaknem térdig látha
oszlopokon nyugvó bolthajta
zében jogart, baljában kere
ronája nyilt és bő ujju kab
Felirata hét soros szöveg,
Alberti Posthumus ex Elizab
jezése: omnium fidelium sej
44.

Fénynyomat

Szn.
95(

J. Hasenburgh: Icones Reg
(Wiener Hofbibliothek No 8043

Szönyi István

cród

Lyka Károly:

Szönyi István kiállítása.

Esti Kurir

1924. jan. 13.

Szőnyi István

Baross u. 21 -

1934. téli kiáll. - V. szem.
1934. nemz. képz. kiáll.
49, 51, 235

BKA, KA

Lőcsei ág. ev. egyházi Könyvtár

TV. 125.

Szönyi István

irod.

L'Art Hongrois
Moderne. Catalogue
de l'exposition (1944.
(Svájci magy. kiáll.
kat.) 14, 15. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

M. dk

Szőnyi István

Vagybánya művészi jelentőségét
"idéző harmadik generációhoz fordozott"

(b. e) Vagybánya Festészete a Nemzeti Galeriában

Ország Világ 1963. 4. sz 15. l

SZŐNYI István festő M.N.K.

Aba Novák indulásakor festészetével rokon irányt mutat

Oelmacher Anna: Aba Novák Vilmos emlékkiállitása

Magyar Nemzet 1962. augusztus 4. 4.l.

SZŐNYI István festő M.D.K.

Szelle Kálmán épitett részére mütermlakást Zebegényben

repr.

Magyar Épitőmüvészet 1962/2. 26-27.l.

Srömyi István
festő

M.D.K.

1922-ben Srömyi műtermében
gyakori vendég volt Nemes Lampérth
József

Patakyné Kohári Ilona: Nemes Lampérth József
Művészet, 1963. február — 11 lap

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Barangó Sándor főiskolai
tanulmányait 1939 őszén
Szőnyi István osztályán kezdte el.

Ecsery Elemér: Barangó Sándorról
Művészet, 1963. február — 34 lap

Szőnyi István
grafikus

M.D.K

Illusztráció

Szentiványi Kálmán: Vőlegénypróba
Nők Lapja, 1963. február 23 – 10 leg

Szőnyi Istvánt
festő

M.D.K.

Nyergesi Jánossal együtt látogatta az Epresherti szabadiskolát.

Ortner Tivadar: Nyergesi János kiállítása
Élet és Irodalom, 1963. február 16–8 lap

mak

Stönyi István

Táj fákkal. c. műve
(A Pécsi Modern Képtár raktári anyagából)
műmelléklet

Jelenkor, 1961, 6. sz 737 l
elött.

MDK

Szőnyi István

D.Fehér Zsuzsa előszava a katalógusban.
Herman Lipót kiáll. Ernst Muz. 1954. okt.

MDK

Szőnyi István

neve előszóban említve.

Műcs. kiáll. Fényes A.terem, 1955. okt.

MDK

Szőnyi István

neve előszóban emlitve.

Berda Ernő kiáll. Műcs.kiáll. Fényes A.terem,
1955.jul.

MDK

Szőnyi István

neve emlitve az előszóban.

Mücs.kiáll. Fényes A.terem 1954. szept.

MDK

Szőnyi István

neve emlitve

Műcs. kiáll. 1954. ápr. Fényes A.terem

M.D.K.

Szőnyi István festőművész

A Stent István király személyéhez fűződő legkiválóbb festmény jutalmazására kitüzött 3000 pengős dijat kapta művéért.

Cikk: Aba-Novák Vilmos és Szőnyi Istvan kaptak a Szent István-kiállitas nagydijait.

Uj Magyarság 1938.jun.21.

M.D.K.

Szőnyi István festőművész
A vallás- és közoktatásügyi miniszter
az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat által a Műcsarnokban rendezett kiállitás alkalmával a Szent István király személyéhez fűződő legkiválóbb festmény jutalmazására kitüzött 3000 pengős dijat adományozta a művésznek.

Cikk: Vitéz Aba-Novák Vilmos és Szőnyi István a Szent István kiállitás dijnyertesei.

Magyarság 1938.jun.21.10.o.

MDK

Szőnyi István

"Zebegényi Táj", olajfestm.
"Társalgás" olajfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v. Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig. 6.o.

MDK

Szőnyi István festőm.

Aratás, festm.

Tormay G: A m.kiáll. Párisban. M.Iparművészet, 1937. 150. l.

Szőnyi István, festő MDK

A kiállítók között van egykori tanítványa: Óvári László festőművész.

Murányi – Kovács Endre: Hat fiatal festőművész kollektív kiállítása az Ernst Múzeumban 8. p

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. jan. 15.

M.D.K.

Szőnyi István

A Műcsarnok tavaszi nagy tárlatán szereplő művét különös figyelemre méltatja a kritika, amelyet 443 kép és szobormű között mutattak be a kiállitáson.

Képek,szobrok--festők, szobrászok c.
Színházi Élet. Bp. 1921. juni.26.- juli. 2.
X. évf. 26. sz. 21. lap.

SZŐNYI István festő M.D.K.

A Ferenczy -iskola utódjának tekin tette magát

Dutka Mária: Nagybányai festők kiállitása a Magyar Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1963. január 6. 7.1.

mdk

Szönyi István

Anyám c. műve (lavirozott tus)

műmelléklet

Jelenkor 1963. 3. sz 64. l utan.

Szönyi István, festom.

A Szinyei M.P.Társ.által dijazott.

Kápolna.	Rézkarc.
Röghöz kötöttek.	"
Vasuti töltés.	Tusrajz.
Mély völgy.	"
Dr.Barthóky József arcképe.	Rajz.

Nemz.Sza 1.333.kiáll.-1925.III.15.-29. Kat.

MDK

Szönyi István, festőm.

A Szinyei M.P.Társ.által dijazott.

Prometheus.	olf.
Ebéd.	"
Erdö belseje.	"
Anyai boldogság.	Rézkk.
Kukoricza koró.	"

Nemz.Sza 1.333.kiáll.-1925.III.15.-29. Kat.

MDK

Szönyi István, festőm.

A Szinyei M.T.Társ.által dijazott.

Tragikus nap.	Olf.
A baba.	Vimf.
Duczy.	"
Szalmakalapos önarckép.	Olf.
Csendélet.	"

Nemz. Szal.333.kiáll. -1925.III.15.-29. Ka t.

MDK

Szönyi István, festőm.
graf.-ip.m.

egy szükreszabott ujság-hirdetés sorozat
számára adta művészi tudását.

Rosner Károly: Reklángrafika. -MIP.1934. 94.-96.l.
Az IPM.Törs. kiáll.-a .

MDK

Szönyi István, festőm.

az UME I.bp.-i kiállitásán részt vett.

UME.- Nemz. Szal. 1928.II. I.kiáll.

MDK

Szönyi István, festőm.

versenyen kivül vesz részt a kiállitáson minthogy az éves dijak nyertese.

1920. Megnyerte a Szinyei-jutalmat.

Nemz. Szal. 333.kiáll.-1925. márc.18-29. Kat.
A Szinyei M.P.Társ. által dijazott müvész kiáll.-a.

M.D.K.

Szőnyi István festőművész

Tájképei a Műcsarnokban rend.V.magyar képző-
művészeti kiállitáson.

Dutka Mária: 1954 Képzőművészeti tükre.

Magyar Nemzet 1955.jan.9. 7.o.

SZŐNYI ISTVÁN

434. Fejkendős asszonyok. Temp.
436. Nyári est. O.f.

KMTárs. Magyar Művészetért kiáll.194o-41.
17-18.oldal

MDA

Szönyi István, festön.

Gerevich Tibor egy.t. kurátorsága alatt álló Római Magyar Akadémia ösztöndijasa gazdag és kitünö anyaggal szerepelt.

YBL Ervin: "Gróf Klebelsberg Kunó" emlékkiáll. a Mücs.-ban. 1933. MIP. 1933. 44.l.

SZŐNYI ISTVÁN

Pihenő férfi. Tusrajz. 3ox45.
Falusi utcarészlet. Temp. 5ox6o.
Nyár. Olajf. 6ox8o.
Tájkép- Temp. 6ox8o.
Naplemente. Temp. 7oxloo.

Árverési Közlöny 194o.okt.4.rendk.sz. 36.oldal
95.aukcio

SZŐNYI ISTVÁN

Zebegényi táj. Vizf. 2ox33.
Lovak. Vizf. 21x34.
Fekvő női akt. Vizf. 27x37.

Árverési Közlöny 194o.okt.4.rendk.sz. 36.oldal
95.aukcio

MDK

Szőnyi István

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8.repr.kiáll. N.Szal. 1935. márc.

4. l.

MDK

Szőnyi István festőm.

Eladják a borjut, festm.

Jajczay J: Képzőművészeti szemle. Magyar Kultura
1933. máj. 5. 419-422 l.

MDK

Szőnyi István

Duna Zebegénynél, of.

N.Szal. 1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

M.D.K.

Szőnyi István festőművész

1922 jun.18.-án megnyilt Pécs művésztelepe ez alkalomból a művész állandó nyári lakója lesz a városnak.

Cikk: A pécsi művésztelep lakói.

Dunántúl 1922 jun.10. 2.o.

MDK

Szönyi István, festőm.

két képe a szín-kompozició remeke.
A modern magyar festészet vezéralakja.

A KUT.kiáll. a Nemz. Szal.-ban.-Nemz. Ujs. 1934. dec.2.
28.1.

SZŐNYI ISTVÁN

Az Irodalmi és Művészeti Tanács kinevezett és hivatalos tagja.

Képzőművészet, 1934. 187. oldal

SZŐNYI ISTVÁN

Velencei Biennale 1930. 164.l.

SZŐNYI ISTVÁN

Ülő kisfiu. Tempera 1oox7o.
Falurészlet. " 7oxloo
Szabadban. Vizf. 4ox6o.
Kompozicio tanulmány. Olajf. 45x55.
Merengés. Tempera. 7ox9o

Árverési Közlöny 194o.okt.4.sz. 36.oldal
95.aukcio

SZŐNYI ISTVÁN

Öregasszony. Rézkarc. 25x2o.
Zebegény. Vizf. 2ox33.
Álló női akt. Tusrajz. 44x3o.
Tájkép. Vizf. 22x31.
Ülő női akt. Vizf. 3ox22.

Árverési Kzlöny 194o.okt.4.sz. 36.oldal
95.aukcio

M.D.K.

Szőnyi István

Önarcképének repr.-ját bemutatja a lap az Ernszt-muzeumban az évad első kiállitásán szereplő müveiből. A kritika igen magasra értékeli a "...huszonhat-huszonthét éves.." fiatal müvészt s igen nagy jövőt jósol neki.

Négy magyar piktor bemutatkozása. c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. szept. 18-24. X. évf.
38. sz. 34. lap.

MDK

Szönyi István, festöm.

Tájkép. Szépia. J.l.j.

Déli pihenö. Rézkarc.

Árv. Közl. 1931. 3.k.sz. 68.l.

MDK

Szönyi István, festőm.

Női képmás. Repr. 191.1.
Anyám. Budapest székesfőv. tulajdona. Repr. 191.1

Gerevich Tibor: Római magyar művészek.
Magyar Művészet. 1931. 192.1. 197.1. ?

MDK

Szönyi István, festőm.

Kukoricás. Rézkarc. Repr.

Erdélyi Helikon. 1930.jan. sz.

Szönyi István, festöm. MDK

az uj csapást török seregéből való, kik a tény formafelbontó ereje helyett a szinek plasztikai hatását keresik.

Ernst Muzeum kiállitásai.
LXXXVIII. 1927.

MDK

Szönyi István, festöm.-graf.

Lóvásár. Rézkarc.

/e.a./: Grafikai kiállitás. Magy. Rézkarcnyomó mühely.
Ujság. 1926. febr. 13. /Dorottya-u. /

MDK

Szőnyi István festő

Hevas L: Munka és munkaábrázolás a képzőművészetben
Szép Szó, 1960. febr. 21.

MDK

Szőnyi István

Magyar kiáll. Londonban. Magyar Nemzet.

1948. jan.4. ✱ 3. l.

Szőnyi István

Szépm. Műv. graf. oszt. 87. kiáll. 1954. 9. 1.

xYbIxxKx

Szőnyi István MDK

Ybl E: A m. festőművészet fiatal mesterei.

Magyar Művészet, 1935. 94-96. l.

3. sz.

MDK

Szőnyi István

Aradi N: Kertészet a képzőművészetben. MN. 1956. aug. 7. Kiáll. a Kertészeti Főiskolán.

MDK

Szőnyi István

Gellért O: Kortársaim. Bp. 1954.

Ki[illegible]-Várday Gyula
monográfiájából

Szönyi István, festőm.

	Modell.	Tusrajz.	Jelz.
	Tájkép.	Rézkarc.	
	Fekvő női akt.	Olf.	Jelz.
	Kompozició.	Vizf.	"
572.	Szénahordás.	Olf.	"
	Falusi táj.	Vizf.	"
	Római részlet.	Tusrajz.	"
575.	Szénahordás.	Olf.	"

Érv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 36.1

Szőnyi [István], festő 7 Dk

A BÁV képaukcióján több szép képe látható.

—: Megnyílt a tavaszi művészeti képaukció kiállítása 8. l.

Népszabadság, br. 1963. máj. 5.

MDK

Szőnyi István

Somogyi V.: Vita a mükereskedőkkel... Esti Kurir 1944. jun. 21.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Rómában találkozott Vilt Tibornal.

Haits Géza: Műterembátogatás Vilt Tibornal
Művészet, 1963. március – 32 kap.

M.D.K

Srönyi István
festő

Grafikai munkáiból van
a Soó Rezső gyűjteményében

Srej Rezső: Soó Rezső gyűjteményéről
Művészet, 1963. március – 22 kép.

nDK

Szönyi István, festőm.

a magyar művészet terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a magyar Corvin-koszorut kapta, me-a vall. és közokt.min. felterjesztésére a kormányzó adományozott.

Kitüntetések a Corvin-lánccal és Corvin-koszoruval.

Uj Magyarság. 1941. febr. 2o.

MDK

Szönyi István, festöm.

Két stáció. Quartiere "Nádor" di Györ.

Szépmüvészet, 1943. 8.sz.

Malk

Szönyi István

„nüvészetének biztos alapott o.dott
Nagybánya"

-ys- Nagybányai Festők
Népnüvelés 1963. 2.sz 41.l

MDK

Szőnyi István

Résztvett a Györgyi Kálmán emlékkiállitáson.

Reiter László: Könyvművészet a Györgyi Kalman emlékkiállitáson.

MI.1934. 87,88,1.

MDK

Szőnyi István

Szines karcai, a Györgyi Kálmán emlékkiállitáson.

Reiter László: Könyvművészet a Györgyi Kálmán emlékkiállitáson.

MI. 1934. 87.88.1.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Artner Tivadar: Meghisett, de nem hérő nagybányai szeregszemle
Élet és Irodalom, 1963. március 9 – 8 lap

MDK

Szőnyi István
festő

Kapicz Margit mestere volt.

M.F.: Kapicz Margit képei a könyvklubban
Élet és Irodalom, 1963. március 2 — 8 lap

MDK

Szönyi István, festőm.

Act compositio. olf.

Műcs. OMKT. 1921. Tavaszi Kiáll. Kat. 11.1.

MDK

Szönyi István, festöm.

Önarckép. olf.

Mücs.-OMKT. 1981.Tervezi kiáll. Kat. 13.1.

MD K

Szönyi István, festöm.

848.	Fiatal anya.	Olf.	43x28	J.f.b.
849.	Önarckép.	Rézkarc.	35x30	J.l.j.
850.	Tájkép.	Szépia.	23x30	J.l.j.

Árv. Csarn.1932. 1. rk.~~a.~~ 37.1.

61. sz. márc.

malk

Szönyi István

A csepeli postahivatal falfestményének
kartonja. Szénrajz 1956.

részlet, reprodukció

Bertalan V. A Kiscelli muzeum
Bp 1962

59. l

mdk

Szönyi István

csepeli freskókartonjai és vázlatai.

Bertalan V: A Kiscelli Muzeum Bp. 1962.
56. l

MDK

Szőnyi István festőművész

Horváth János kapta idén a Klebelsberg aranyérmet.
Magyarország. 1943. jun. 19.

MDK

Szőnyi István festő

Jajczay J: Képzőm. szemle. Magyar Kultura, 1933. márc. 5. 5.sz. 231. l.

mdk

Szönyi István

mûve: (a gyüjtemény kiemelkedő darabjai)
(vízfestmény és ceruzarajzok)

Bertalan V.: A Kiscelli Múzeum
Bp. 1962.

49.

Szőnyi István

MDK

Kompozició, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

Szőnyi István
festő

M.D.K

A két háború közötti időben úgy
belföldi mint külföldi ösztön-
díjat kapott

Pogány Ö. Gábor: Aba Novák Vilmos emlékkiállítás
Művészet, 1962. október – 20 lap

Szőnyi István
festő

M.D.K

Méltatás

Ortner Tivadar: Az utolsó nagybányai
Élet és Irodalom, 1962. október 20 - 6 lap

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Haits Géza: Aba Novák Vilmos emlékkiállítás.
Nők Lapja, 1962. július 28. – 4 lap

Szőnyi Sztoán
festő

M.D.K.

Gábor Marianne gimnazista
korában Szőnyi Sztoánhoz járt
rajzolni. — Később is a meskre
maradt.

Foldes: Réport à propos nélkül Gábor Marianne-nal
Nők Lapja, 1962. julius 28 – 9 lap

MDK

Szőnyi István

Fuvaros 1951 tempera OSZM tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 3.1.

MDK

Szőnyi István

Zivatar után 1954 olaj OSZM tul.

Képzőművészetünk tíz éve.Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 5.1.

MDK

Szőnyi István

Krumpliszedők 1950 olaj OSZM tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 3.1.

MDK

Szónyi Istvan

Moszkvai Mezőgazdasági Kiallitas
pannója 1952 olaj Allami megbizas.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke 7.1.

mdk

Szönyi István

„az újabb generáció nagy mestere" volt

Szerk: Demeter Imre: A Festék

Budapest 1962, 119. l

mdk

Szönyi István

Zapja volt a Feszéknek

Demeter S. A Feszék
Budapest 1962. 45. l

MDK

Szőnyi István

Művét a Szépművészeti Muzeum 1929-ben megvásárolta.

Cikk: A Szépművészeti Muzeum ujabb szerzeményeiről.

Képzőművészet, 1931. 97.1.

MDK

Szőnyi István

Müvei közül Gyereke cimü lapjaés Illés elragadtatása cimü pompás müve, a Magyar Rézkarcolók Egyesülete kiáll.-án.

Cikk: A Magyar Rézkarcolók Egyesülete Kiállitása.

Képzőmüvészet, 1931. 96.l.

Szőnyi István, festő

M Dk

Munkáiból kiállítás nyílik a nyugatberlini National Galerieben.

– : Kulturális hírek 8.

Népszabadság, bp. 1963. jún. 26.

Könyi István, festő

MDK

Nyergesi János együtt dolgozott Derkovits Gyulával és Könyi Istvánnal az Egres-kertben.

Könyi István róla készült portréját most ismét kiállították.

Muraányi-Kovács Endre: Jegyzetek kiállításokról

S. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. febr. 28.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Szönyi István

♀

Szönyi István hagyatékából 96 rézkarcot jelentet meg a Képcsarnok Vállalat ötven számozott példányban.

✉

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Cs. M.: Gábor Marianne kiállítása
Művészet, 1963. július - 37 lap

Szőnyi István MDK

Holdvilág, rézkarc

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Szőnyi István MDK

Eső tusrajz
Vásárban, rézkarc
Tisztás, rézkarc

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Szőnyi István

MDK

Kettős arckép, olf.

Műcsarnok 1919-20. Téli tárlat

Szőnyi István MDK

Arcképtanulmány

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Szőnyi István MDK

Kettős arckép

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

- 8 - M. D. K

SZŐNYI István festő

Bár sok parasztlémájú tipet festett nem tartozik a parasztfestők közé.

Művészete a humanum rölteszete

Genthon-Németh-Végvári-Zádror: Magyar müvészet 1800-194
Bp. 1962.

440. 454, 460, 462, 467 f.

SZŐNYI István festő M.D.K;

kiállitás müveiből Prágában

Oelmacher Anna: Ma ötéves a Magyar Nemzeti Galéria
Magyar Nemzet 1962. október 5. 4.l.

mdk

Szönyi István

Erzsébetlid e. vászna
a kiállításon

Szij Béla: A Magy. Nem. Galéria kiállítása
Nyírbátorban

Alföld, 1962, 1. sz. 84. l.

 M. D. K.

SZŐNYI István festő

„Ivók" (1923)

„Gyümölcs szedés" (1925)

Gyűjteményes kiállítása 1924-ben.

„Zebegényi temelés" (repr.)

„Behavazott folyó" (1928) rézkarc

Zebegényi Duna-kanyart ábrázoló tájképek.

./.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1962. 436, XII. t. 437.

- 4 - M. D. K.

SZŐNYI István festő

A 20-as évektől Lebegényben él.

A művész és felesége, Kettős arckép (1924)

Anyja arckép (1930)

„Zsuzsa" (1926)

„Zsuzsa a tolóval" (1927)

./.

Genthon-Németh-Végvári-Zádror: Magyar művészet 1800-1[illegible]
-p. 1962.

437, l.

le-D. V

Szőnyi István festő

„Zebegényi este" (1928)

„Zebegényi temetés" (1928)

„bisparti jelenet" (1928)

„Eső" (rézk.)

„Szürke a Duna" (rézk.)

1.

Genthon-Németh-Végvári-Zádror: Magyar művészet 1800-19
p. 1962.
437, 438. l.

- 6 -

M. D. K.

SZŐNYI István festő

Paraszti életet jelenítő kompozíciók (eladják a borjút, átkelés a Dunán, zebegényi estén gyermekkel játszó parasztok, a testet örlő hajsza után álomba boruló erdőtéz gyermekét szoptató parasztasszony /.

Genthon-Németh-Végvári-Zádror: Magyar müvészet 1800-194
p. 1962.

438. e.

 M.D.K

Szőnyi István festő

„Szarafelé" (1938)

„Este" (1934) repr.

„Mszályok" (1937)

„Anya Mislányával" (repr.)

./.

Genthon-Németh-Végvári-Zádror: Magyar müvészet 1800-194
Bp. 1962.

438, 439.

Szőnyi István MDK

Fürdő után, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Szőnyi István
festő

M.D.K.

1945. óta művei részt vettek
a velencei biennalen.

Vayer Lajos Biennale – problémák
(Művészet, 1962. november – 24 lap

M. D. K.

SZŐNYI István festő

(1894-1960)

Ferenczy-tanítvány

A Szinyei Társaság tagja

A Gresham-asztal tagja

Egy egyháni jellegű megbízást

kapott

/.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Mag ar művészet 1800-1945

Bp, 1962. 287, 359, 367, 368, 406, 408, 410, 427,

428,

J

-2- M.D.K.

SZŐNYI István festő

Fiatal korában Nagybányán dolgozott.

„Hegyfelőn" (rezv.)

„Fürdés után" (1921)

„Bethsabe" (1923)

./.

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar müvészet 1800-1945 Bp, 1962. 434-436.

Könyi István, festő MDG

Szerepel a Nemzeti Galéria

tárlatán

Rókás Sándor: Új szerzemények 1960-61

7. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. ápr. 8.

MDK

Szőnyi István festőm.

MNT 1927. II. 2.sz. 3. 1. képek

MDK

Szőnyi István

a Magyar Népköztárs. érdemes művésze c. kapta.

Magyar Nemzet, 1952. aug. 20.

Szőnyi István MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Szőnyi István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-297

ESTI HÍRLAP

1962 APR 28

□ A NEMZETI GALÉRIA Szőnyi István műveiből gyűjteményes kiállítást kíván rendezni. Felkérik mindazokat, akiknek tulajdonában Szőnyi-festmény vagy rajz van, közöljék Pataki Dénessel a Nemzeti Galériában.

MDk

Könyi István, festő

Az album alakú sorozatban megjelentetik Végvári Lajos Könyi István c. művét. A kötetet 24 meggyalakú színes reprodukció egészíti ki.

—: A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának Könyvújdonságai 8.l.

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. ápr. 28.

MŰEMLÉKvédelem

Krónyi István, festő MDK

A Nemzeti Galéria Krónyi műveiből kiállítást kíván rendezni. Kéri a Krónyi festmények, rajzok tulajdonosait, hogy közöljék a rendezőséggel.

—: Kulturális hírek 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. aug. 29.

Szőnyi István MDK

Reggeli fürdőzés repr.

Ernst Muzeum kiállitása LXXXI. 1926.Szinyei Társ II. kiáll.

MDK

Csóbi István festő

Est a faluban - című műve szerepel a kiállításon.

Horváth Béla: Basilides Sándor, Csébi Pogány István stb gyüjteményes kiállitása.
Bp. 1933. 14. l.

MDK

Szőnyi István festő

vázlatat Deák-Ebner képének festői folytatása.

Horváth Béla: Basilides Sándor, Csébi Pogány stb. gyüjteményes kiállitása. Bp. 1933. 13. l

Szőnyi István
festő

M.D.Y.

Fiatalkori barátja volt Aba
Novák Vilmosnak.

Háits Géza: Aba Novák Vilmos emlékkiállítás
Nők Lapja, 1962. július 28 – 4 lap

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Szőnyiher járt rajkolni tanulni
gimnazista korában Gábor
Marianne.

földes: Riport à propos nélkül Gábor Marianne-nel
Wök Lapja, 1962. július 28 – 9 lap.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Portréját Petri Lajos
készítette.

Kampis Antal: Petri Lajos
Művészet, 1962 július – 18 kép.

SZŐNYI István festő M.D.K.

müveiből a Szépmüvészeti Muzeum örökletéteként több Györbe került, onnét 1945. januárjában Nyugatra szállították, kiderült ,hogy az ausztriai Alt Aussee sóbányájában vannak.

Gábor István: Ezer magyar festmény egy osztrák sóbányában

Magyar Nemzet 1962. julius 11. 7.l.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

A képzőművészeti kör tagjai
felhereszlik Szőnyi István ze-
begényi sírját.

Artur Tivadar: Egy szép kiállítás és tanulságai.
Élet és Irodalom, 1962. julius 7 – 8 lap.

M. D. K

SZŐNYI István festő

Városképe a Budapest Történeti Muzeum metszetgyüjteményében

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 394.1.

SZŐNYI István festő

de. D. K.

müvei a kiállitáson

Pénteken nyilik moszkvában a magyar képzőmüveszeti kiállitás

Magyar Nemzet 1962. junius 13. 4.1.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Méltatás

— : Temeberiatok Zebegénybe
Nők Lapja, 1962. julius 7 — 14 lap

MDK

Szőnyi István, festő

az oslói Kunstnernes Hus kiáki-
tásán vett vért.

Hubay Andor gyűjt. kiákítása.
Bp. 1936. 12. l.

Frau Dr. K.

Liebe Frau Doktor!

Es tut mir sehr leid, daß ich Ihnen
heute nicht

Ihr
Dr. [illegible] 12 X

MDK

Szönyi István, festö

Telihold.
Müterem.
Koratavasz.
Szobában.
Késö ösz.
Köszörüs.
Háztetök.

Mücsarnok.-Öszi ~~XXXX~~.tárlat. 1939.okt.8.-nov.19. Kat. 14.1.

/ Ennek keretében a MAPE 24.kiáll.-a/.

MDK

S Szönyi István, festö

Krumpliszedök. Olf.

Üdülöben. Tempera.

Műcsarnok.-I.N. Képzőm.Kiáll. 1950. Kat. 6.1.

mdk

Szönyi István festőm

alkotásai az V. képzőművészeti kiállításon

Tájképei „szelid és megható lirájuk-kal, mélységesen igazak és megragadók."

Gogolák Lajos: Képzőművészeti események.

Népművelés 1955, 2. évf. 1. sz

K.P.K.

SZŐNYI István festő
(1894–1960)

A KÚT tagja

1928. viztorti jelenet

1930-tól zebegényi tájkérei (rezr. 83.l.

1956. csepeli portaépület, secco-falfestmény

Müvészettörténeti Á B C Bp. 1961. 242, 262, ~~367~~,
529, 531, 535, 562. l.

M.D.Cs

Szőnyi István festő

Müvei a gyüjteményben

Dutka Mária: A Magyar Nemzeti Galéria uj szerzeménye:
nek ~~kiiiátisa~~ kiállitása
Magyar Nemzet 1962. április 8. 7.1.

MDK

Szőnyi István, festőművész

Domonkos L.: 6. M.Képzm. Kiáll. Szab.Nép, 1954. jan. 15.

Szőnyi István MDK

festő

A Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének Közgyűlése. Esti Kurir 1940. jun. 11.

MTK

Szönyi István, festö

több kisebb képpel szerepel.
Dunai táj /nem olyan mint a feledhetetlen zebegényi tájak./

Rényi Péter: Az V. Magyar Képzőművészeti Kiállitás.
Sz.N. 1955.jan.9. 6.l. festményeiről.

Szönyi István, festö

MDK

1. Megérkezik az elsö Sztálinyec.
2. Megbeszélik a földosztást és az Alkotmányt.
3. Aztszcs elsö megbeszélése.

/A Moszkvai Magyar Mezögazdasági Pavillon pannói/.

/Műcsarnok?/. - III.Képzőmüv.kiáll.1952.dec.-1953.márc.
Kat.9.1.

MDK

Szönyi István, festö

Asszonyok. Vizfestmény.

Nemzeti Szalon.--YZ-Magyar akvarell-és pasztell festök egyesületének kiállitása. -SzM 1940. 88.l.

Szőnyi István MDK

Szerepelt az 1956.máj.13-27-ig tartó kiállitáson

"Szerelmesek"

--: "Uj Magyar Képzőművészet".Kiállitás a Déri Muzeumban.

HAJDU-BIHARMEGYEI NÉPLAP, Debrecen. 1956.máj.13.

Szőnyi István

MDK

Szerepelt az Állami Grafikai Kiállitás-on, mely "nemrég" bezárult.

Jonel Jianu: Mai grafikánk egy kiállitás tükrében.
UTUNK, Kolozsvár. 1956. aug. 24.

Szőnyi [István], festő 7 D 4

Az Új-Delhiben rendezett IV. Nemzetközi Modern Kiállításon szerepel egy műve.

–: Magyar festmények az indiai nemzetközi Kiállításon 2. l.

Esti Hírlap, Bp. 1960. okt. 4.

M.D.K.

Szőnyi István

A Dalszinház u. 8. sz. alatt az Operaház klubhelyiségében kiállitás nyilt meg 1954. nov. 13.-án, ahol több nagynevü müvész alkotását mutatták be, közöttük Szőnyi István alkotását is.

A hiradás a müvet nem nevezi meg.

K é p e k - H i r e k c. rovat hiradása.
Szinház és Mozi. Bp. 1954. nov. 12. VII. évf.
46. sz. 28. l.

Mdk.

Szönyi István és Domanovszky Endre

Vázlatok a mezőgazdasági kiállítás
pannóihoz

T. E. Képzőművészeink a Felszabadulás után.
Kiállítás a M. N. Galériában.

Népművelés, 1960. 5. sz. 27. l.

Szőnyi István, festő MDK

Szerepel a Kiállításon.

–: Megnyilt a Moszkvai Magyar Képzőművészeti Kiállítás 8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. jún. 16.

Szőnyi István

MDK

Szerepelt a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal jun. 15-szept. 21-ig a genfi Musée d'Art et d' Historie közreműködésével "Művészet és Munka" cimmel rendezett kiállitáson.

"Krumpliszedők"

--:Művészet és munka cimű nemzetközi kiállitás.

SOMOGYORSZÁG" 1957. Jun 12.

MDK

Szőnyi István

Szinyei Merse Társ. kiáll. Szépművészet, 1942.
3.sz. 62 l.

MDK

Szőnyi István

Kutnál, of.

Szinyei Merse Fal Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Szőnyi István

Társaság, tusfestmény

Anya gyermekével, rézk.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Szőnyi István

Interieur, vf.

Tájkép, vf.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Szőnyi István

Krumpli szedők, temp.

Mesónők, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub.kiáll. 1945. nov.

MDK

Szörényi István

Tokajról és a Tokaji emlékkönyvbe.

Tokaji emlékkönyv. Szerk.: Tóbiás Áron
Bp. 1962. 318. o.

Szönyi István, festö MDK

Aratás után. Olf.v. Jelz.l.j.s."Szönyi I.1936."

Virágzás. Vizf.p. Jelz."Szönyi I."

Nemz.Szal.Müv.Egy.-Székfv.Kpt. és Tört.Muz. uj szerzeményei 1937/38. 1939 máj.-jun. Kat.

Könyi István, festő MDk

Szilvássy Pál festőművéznek volt mestere.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról T.l

NEPSZABADSÁG Bp. 1962. febr. 28.

MDK

Szőnyi István

"Reggel"
"Három parasztasszony"

Hajdu Béla: A II. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc. 1956. szept. 9 .

MDK

Szőnyi István
festő

Szilvássy Pál, Szőnyi tanítványa volt

Lauer Sándor: Szilvássy Pál kiállítása
Élet és Irodalom, 1962. március 10 – 10.

M. D. K

SZŐNYI István festő

A beszélgetés során említve

(Veczési Sándor)

Kristóf Attila: „Szeretnék örömet és szépsé-
get adni
Beszélgetés egy fiatal festőművésszel

Magyar Nemzet 1962. február 9. 4. l.

Szőnyi István festő

Film alkotómódszeréről.

Tisztelt Szerkesztőség/!

M.S.-né: Képzőművészeti dokumentumfilmek a dobozokban

Magyar Nemzet 1962. február 4. 10 .l.

M. D. K.

Szőnyi István festő

A Történelmi Emlékbizottság tagja

Pamlényi Ervin : Petőfi nevével

Magyar Nemzet 1962. február 25. 3.1.

MDK

Szőnyi István

Szt. István, temp.

Lyka K: Szt. István király festői. Pesti Hirlap, 1938. máj. 24. 5.l.

Szönyi István, festö

a kiál. festöi,franciás anyagát ö rendezte.
" minden képén érvényesül lefojtott ereje,elfinomult szinbeli tartózkodása - öregasszonyai mégis ujszerüen hatnak az ö müvei közt is."

R.Szörédi Ilona:"A magyar müvészetért" Kiáll. Mücsarn. Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

Szönyi István, festö

MDK

dijnyertes freskóterve a gyorsvasut/földalatti / Népstadion állomása részére.

Végvári Lajos: A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás szobrai és grafikái. Sz.N. 1901 nov. 6. 6.l.

MDK

Szönyi István, festö

a "B" birálo bizottság tagja.

Holdvilágnál. Tempera-olaj

Mücsarnok. -Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 12.1.

MDK

Szönyi István, festö

Öregasszonyok.	Tempera.
Hegyoldal.	"
Barátnök.	Olajf.
Őszi nap.	Tempera.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért". 1943. máj.16-30. Kat. 8.l.

MDK

Szőnyi István

Könyvcímlapjait szines reprodukcióban közli

Art & Industry /London/ 1947. jun. szám.

MDK

Szőnyi István

Falusi utca, festm.

Magy. Kulturszövetség kiáll. katalógusa.

Bp. 1932.

MDK

Szönyi István, festö

Szobában. Tempera.

XXXXXX Nemzeti Szalon. Kut. 1941 nov.-dec. Kat.

MDK

Szőnyi István

Lovaskép, o.temp.

Kutnál, temp.

Fókusz Galéria 2. kiáll. 1947. márc.

MDK

Szőnyi István

Fosca, François: L'art hongroise moderne au musée Rath. La Tribune de Geneve. 1944. máj.23.

MDK

Szőnyi István

rézkarcokért ezüstérmet kapott

Milánóban kitüntetett iparművészek. Magyar Iparművészet, 1936. 181. l.

MDK

Fővárosi Közművelődési Központ. Munkaterv.
1946. szept.

Szőnyi István MDK

Poglayen-Neuwall, Dr. Stefan: Ungarische Kunst. Die Weltkunst 1937. márc. 21.

MDK

Szőnyi István

Teljes autonómiát kap a M.Müvészeti Tanács.
Szabadság, 1945. ápr. 2o. 2.o.

MDK

Szőnyi István

Ma délben nyílik képzm. 10 éve. Kiáll. Magy. Nemz. 1955. ápr. 2. 5. l.

MDK

Szőnyi István

Olvasó leány, festm.

Spectator: Képzőművészet. Epesti Szemle, 1940, ápr.szám 74-80 l.

MDK

Szőnyi István festő

Spectator: Képzőművészet. Pesti Szemle, 1940, ápr.sz. 74-80 l.

Szőnyi István MDK

Népakarat 1957.dec.25.
Müvészeink a nagyvilágban.

Szőnyi István MDK

Szent József.A csornai plébánia templom freskóterve.

Magyar Egyházművészeti Kiállitás
Nemzeti Szalon 1941. febr-márc.

Szőnyi István MDK

Képei a debreceni Medgyessy-szalonban.

--: Megnyilt a Medgyessy-képszalon.
HAJDU - BIHARMEGYEI NAPLO, 1958 okt. 11.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

1948-tól vett részt a
Biennalen.

L.S: A XXXVI. Velencei Biennálé előtt
Élet és Irodalom, 1962. május 5 – 6 lap

MDK

Szőnyi István

Szobában, olaj-temp.

Enteriőr, olaj-temp.

Tájkép, olaj-temp.

Szinyei Merse Pál Társ. művésztagjainak X. kiáll.
Nemz.Szal. 1948. febr.

MDK

Szönyi István, festö

Nyár.	Olaj tempera.
Gözös.	" "
Zivatar után.	" "

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Ka t.16.l.

MDK

Szőnyi István

Panoráma

Önarckép

Kompozició

Kettős akt

Ernst Muz. 24.csop.kiáll. M.Rézk.Egy. 1923. ápr.

9 l.

MDK

Szőnyi István

Barátom arcképe

Hármas akt

Varró nő

Krisztus sirbatétele

Ernst Muz. 24.csop.kiáll. M.Rézk.Egy. 1923. ápr.

9 l.

MDK

Szőnyi István

Dutka M: Graf.művészeink a Békéért. Magy.Nemz.
1952. okt.3. 5.l.

MDK

Szőnyi István

Ernst Muz. kiáll.

Képzőművészet, 1932. VI. 48.sz. 68. l.

MDK

Szőnyi István

I-s A-l: A KUT kiáll. Nemzeti Ujság, 1943. nov. 7.

Rónyi István, festő MDk

A Rónyi-hatás sok fiatal művésznél felismerhető.

Rónyi Péter: A IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás festményei 8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. máj. 12.

05

MDK

Szőnyi István

1941-ben jelenik meg „A szépműnészet iskolája", melyet Szőnyi István szerkeszt.

Ferenczy Béni: Irás és kép. Bp. 1961. 251. o.
/Genthon István: Utószó/

M.D.Y.

Szőnyi István
festő

„Bodroghöz" c. képe.

Bacs Sári: Képet vásárolnak
Nők lapja, 1961. nov. 25 - 5 lap

Rónyi István
festő

M.D.K.

Az elmult években volt önálló kiállítása.

Bényi László: A Földi festészetünk prágai bemutatója
Művészet, 1962. június — 14 kép.

MDK

Szőnyi István

Épitkezés, olaj-temp.

Enteriőr, olaj-temp.

Varrónő, olaj-temp.

Szinyei Merse Pál Társ. művésztagjainak X. kiáll. Nemz.Szal. 1948. febr.

MDK

Szönyi István, festö

A földalatti stadionállomás freskój ának karto
njáról fotó.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kjáll.1954.jan.-febr. Kat.22.l.

Szőnyi István

Az ő tanítványaként kezdte pályáját Benkő Erzsébet

Benkő Erzsébet gobelin művész, kendé Judit kerámikus művész kiállítása. Fejes Adolf terem 1970 ápr. 17-május 10. K. alt. kat. Bev.: Frank János ill. Kovács Margit. H. n. [Budapest] 1970.

Szőnyi István
(1894 - 1960)

48. Nagybányai táj 1918.
tus, papír 292 x 462 mm. ltsz. 1919-524

49. Tájzép 1918
tus, papír 270 x 376 mm. ltsz. 1919-523

A Tanácszőrkárosság képzőművészeti vásárlásai
Szézestehérnár, István Király Múzeum 1969 dec.
Kiáll. Zat./ Szabó Júlia
Bev.:

Szőnyi István

A Képzőm. Főiskolán tanítványa volt Somogyi János

Somogyi János festőművész kiállítása 1970. ápr. 11–máj. 3. Műcsarnok, Bp. Bev. Berecsky Lóránt. 3. l.

SZŐNYI ISTVÁN

1932 ŐSZÉN MŰTERMÉBEN DERKOVITS GYULA ÜLT MODELLT A FESTŐ NÖVENDÉKEKNEK.

SZALATNYAI JÓZSEF: ~~BTHALÁLKOZÁSAIM~~ DERKOVITS GYULÁVAL.

NÉPSZAVA, 1990. OKT. 31.

Szőnyi István

Mint Varga Nándor Lajosnál, nálam is Rembrandt példája nyomán bibliai és mitológiai témákat találunk, fiatalkori művein.

Varga Nándor Lajos festőművész Ziállítása. 1970 Műcsarnok. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna.

Szőnyi István
festő

Benkő Erzsébet Szőnyi István
növendéke volt

Baghó Ferencné: Benkő Erzsébet gobelinjei és .....
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 43.lap

Szőnyi István

Lépe szerepel a Nemzeti Galéria új szerzeményeinek kiállításán

Magyar Nemzet 1970 június 24
4. old.

Szőnyi István
festő

A kiállításon bemutatják
néhány művét.

Borbély László: A Petró-gyüjtemény kiállitása.
Müvészet, 1971. január - 30. lap

Szőnyi István
festő

Magániskolájában tanult Derkovits Gyula és Szalatnyai József is.

Soós Klára: Szalatnyai József portréfestészete.
Művészet, 1971.február - 47.lap

Szőnyi István

a Dunakanyar kávéházban találkozott a volt KÚT csoport „meglevő" tagjaival.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970. 463 l

90 l

Szőnyi István

a Képzőművészeti Főiskola legjelesebb tanárainak egyike.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1281

Szőnyi István

az 1938-ban kp.-i tárgyú vedulák ábrázolására hiirt pályázat resztvevője.

Tóth Endréné: Budapest Encikloppédia, Budapest, 1970.

382 l

Szőnyi István

neve emlétve

„40 ember életét mentette meg Szőnyi István festőművész fia"

Magyar Nemzet 1970 március 26.
6. old.

Szőnyi István

Elek Artúr írt róla kritikát

– neve emlétve –

Magyar Nemzet 1970 március 22
13. old.

Szörnyi István

Kollányi Ágoston filmet
Törvényt róla

—Napló—

Magyar Nemzet 1970 május 30
4. old.

Szőnyi István

Ybrát-Kunvári Lilla alkotá-
sát vasárnap avatták fel Zebegényben.

Pestmegyei Hírlap 1969 május 27
4. old.

Szőnyi István
festő

Domanovszkyval közös pannó-
jaiak méltatása

Telepy Katalin: Mezőgazdaság a képzőmüvészetben.
Müvészet, 1971.január - 26.lap

Szőnyi István
festő

Móré Mihály mestere volt a Főiskolán.

Kovács Gyula: Móré Mihály művészete.
Művészet, 1971.február - 21.lap

Szőnyi István

Szerepe: „A XX. sz. magyar festészete" c. táslatban

A Nemzeti galériában

Petőfi Rádió

1971 III. 14

Szőnyi István

festő

Szőnyi István mester tanácsára
Iván Szilárd 1932-ből reihanccal
és fametszettel is foglalkott.

Ujvári Béla: Iván Szilárd
Művészet, 1971. január - 11.lap

Szőnyi István
festő-

Iván Szilárdnak Szőnyi István
művészete nagy hatással
volt.

Ujvári Béla: Iván Szilárd
Művészet, 1971.január - 11.lap

Gönyi István

Neve emlékre

Pestmegyei Hírlap 1969 február 14
4. old.

Szőnyi István

Az 1966-os képzőművészeti per kapcsán kerül a neve említésre.

Kurucz Gy.: Századok kincse...; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 17. l.

Szőnyi István

A két világháború közötti másokkal együtt a magyar grafika új reneszánszát teremtette meg.

P. Szűcs J.: Értelmes gyűjtemény; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 8. l.

Szőnyi István

Többek közt a Szilágyi Sándornál látott Szőnyi-képek tették a szerzőt a XX. szd-i magyar művészek csodálójává.

Dercsényi J.: Gyűjteményem; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 10. l.

Szőnyi István

zebegényi műtevenhárát Szelle Kálmán terverte.

Polónyi Károly: Nyaraló, Balatonakarattya.

Magyar Épitőművészet, 1969.2.sz. 30-31. l.

SZŐNYI ISTVÁN, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyűjteménynek 1960-ban megnyílt, bővitett kiállitásán szereplő müvek jegyzéke:
SZŐNYI ISTVÁN: "Anyám". Papir, tus lavirozva. 31.5+20.5 cm. Jelzés, jobbról lent: Sz.I. Ltsz: 59.41. 187.old

SARKADINÉ, HARS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgacs Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

SZÖNYI ISTVÁN, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjteménynek 1960-ban megnyilt, bővitett kiállitásán szerplő művek egyike.
VI. kép. Szönyi istván: Anyám. - Ma mere. VI. tábla. Fekete repr.

SARKADINÉ, HÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Szőnyi István festőmüv.

Müv. élet. Magyar Művészet, 1936. 159 l.
Bécs, Galerie Neumann und Salzer.

Szőnyi István

Gazetta Ticinese. Lugano. 1944. szept.27. Rapido sguardo alla mostra d'arte ungherese a Locarno.

MDK

Szőnyi István, festőművész

O. I: Tizenkét fiatal festő művésztelepe Tápiószelén.
Kossuth Népe, 1945. jul. 11. 6 l.

M D K

Szőnyi István grafikus

Magyar Művészet 1926. 539. l.

M D K

Szőnyi István,

uk nemlek

Cifka Péter: A Szépművészeti Muzeum grafikai osztályának uj szerzeményei. Magyar Nemzet 1955. okt. 12.

5 C.

Szőnyi István

Comisetti, Charles: L'exposition d'art hongroise moderne. Marchal Magazine. Lausanne, 1944. jul.

Szőnyi István

Courrier de Geneve. 1944. máj.31. J.de F: L'art moder
ne hongroise au Musée Rath.

Szőnyi István

Fürdő nő, repr.
Falusi utca
Tavaszi táj

Fränkel kiáll. 1936. jul. 1.

Szőnyi István, ifjusági dij

Hegytetőn, festm.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 129 l.

MDK

Szőnyi István

Asszonyok a vizparton, festm.

XX. század magy. festészetének kialakulása. Tamás Galéria XXXVI. kiáll. 1931 okt.

Károlyi-palotában rendezett képzőművészeti kiáll.
1927 febr. 1.

MDK

Szőnyi István festőm. tanár

Aborgyi Arany:.A M.Képzm.Főisk. hallgatóinak dipl.munkái. SzM. 1951. 7.sz. 506-507 l.

MDK

Szőnyi István

Önarckép,	festm.
Három Grácia,	"
Domboldal,	"
Festő,	"
Vázlat,	"
Leány almákkal,	"
Pan iskolája,	"

Ernst-Múzeum XVII. csop.kiáll. 1921. szept.

14-20 á.

MDK

Szőnyi István

Kettős akt,	festm.
Krisztus sirbatétele,	"
Apám, anyám,	"
Phaeton lovai,	"
Kutnál,	"
Nő napsütésben,	"
Női arckép,	"

Ernst-Múzeum XVII. csop.kiáll. 1921. szept.

19

14-20 l.

MIK

Szőnyi István

Y. E: A Műterem kiállitása. Pesti Hirlap 1938. szept. 13.

MDK

Szőnyi István

Ferenczy Károly növendéke

Képzőműv. Főisk. ifjusági kiáll. 1913-14.

MDK

Szőnyi István

KUT II. kiáll. N.Szal. 1925. márc. 3 l.

MDK

Szőnyi István

Hegyi levegő, olaj
Viadukt, olaj
Alkony a Dunán, vizf.

KUT III. kiáll. N. Szal. 1925. márc.

13 l.

MDK

Csoportkiállitás a N.Szalonban. Művész-élet 1933. ápr. 15. 6 l.

MDK

Szőnyi István

Füleky József: Tamás Galéria kiállítása. Művészet 1933. ápr. 15. 6 l.

MDK

Szőnyi István

Megérkeiik az első "Sztalinyec", repr.

III.M.Képzőmüv. Kiáll. 1952. dec.

MDK

Szőnyi István, Képzőmüv. Főisk. tanára

Istenes András: Pápa képzőművészeti élete. Pápai Hirlap, 1943. márc. 20.

MDK

Sőnyi István

Sőnyi P: A VI.M.képzm.Kiáll. festményeiről. MN.
1956. jan. 28.

MDK

Szőnyi István

Dutka M: A IV. M. Képzm. Kiáll. festményei. MN. 1954. jan. lo. 5 l.

Szőnyi István

Kovács László: A Harmadik M. Képzőműv. Kiáll. SzN
SzN. 1955. jan. 9.

KMP

Szőnyi István festészeti ifjusági dij
Hegytetőn, festm.

Kézdi Kovács László: A Műcsarnok kiállitásai.
Évk. KMP. 1928, 60 l.

Szőnyi István

ivód

Genius (Arad)

1924. febr. 43–44. l.

-8.Egyetemi Nyomda / cimre kül-

peket kivánva kezeidet csokolja

Szőnyi István

a

Franklin-Társulat

a

könyvnapra

Kölcsey Ferenc összes művei

A Hymnus költőjének teljes munkássága: versei, tanulmányai, beszédei, országgyűlési naplója egy kötetben, bibliapapiron, 1600 oldal művészi kötésben.

Könyvnapi ára kötve: P 24·50

Könyvnap után: P 30·—

A magyarság őstörténete.

Szerkeszti: Ligeti Lajos

A mai magyar történelemtudomány és etnográfia legkiválóbb képviselőinek tanulmányait gyűjti egybe ez a kötet, történelmi multunk legérdekesebb kérdéseiről, amelyek ma inkább foglalkoztatják a közvéleményt, mint valaha. A kötet magába foglalja mindazt, amit a honfoglaló magyarságról tudnunk kell. Képekkel, térképekkel.

Könyvnapi ára: P 10·—

Könyvnap után P 12·60

Török Pál

Magyarország története

A közönség régi kívánsága: szépen megírt, könnyen áttekinthető, modern szempontú magyar történelem. A művelt olvasó, a tanár s a tanuló ifjúság nélkülözhetetlen könyve.

Könyvnapi ára: kötve P 9·80

Könyvnap után P 12·50

Minden könyvkereskedőnél előjegyezhető.

natait, tényeit, feladatait vizsgálta meg ennek az egyéni szemléleti rendszernek elvei szerint, legújabb műve pedig a vallás és a vallásos fogalmát és vonatkozásait vizsgálja. Előadásmódját az eddig is tapasztalt szubjektív modor jellemzi, stílusa pedig a tudatosan beolvasztott népi nyelv és egyéni tudósnyelv ízes keveréke.

A magyarság őstörténete. Szerkeszti: *Ligeti Lajos.* Franklin. (Fűzve 10.—, könyvnap után 12.50.)

A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Magyarságtudományi Intézetének nemrég lefolyt előadássorozatát tartalmazza ez a nagyjelentőségű mű. A köztudatban, újságokban, cikkekben sok téves megállapítás, adat él a magyar őstörténetre vonatkozólag, éppen időszerű így ennek a minden megnyilatkozásában szakszerű, komoly tudományos eredményekre támaszkodó műnek megjelenése. A benne megszólaló magyar tudósok — szaktudományuk nemegyszer európai hírű művelői — a legújabb kutatások alapján, rideg tárgyilagossággal és minden délibábos tudományoskodás nélkül világítják meg a honfoglaló magyarságra vonatkozó egész problémakört az eredet, népi összetétel, származás, alkotmány, műveltség, harcászat és nyelv kérdéseit. A történeti önismeret egyik nélkülözhetetlen forrása.

Dr. Pintér Jenő: Századunk magyar irodalma. Dr. Pintér Jenőné kiadása. (Fűzve 32.—, könyvnap után fűzve 48.—.)

Pintér Jenő a magyar irodalom egyik legnagyobb szorgalmú búvára volt. Hatalmas arányú rendszerezése, melyben irodalmunk történetét a kezdetektől napjainkig feldolgozta, nélkülözhetetlen forrás minden szakember számára. Ebben a hatalmas munkában a huszadik század magyar irodalmát foglalta össze. A kor történeti mozzanatainak, általános kultúrális viszonyainak, irodalmi törekvéseinek megrajzolása után a korszak kiemelkedő lírikus, elbeszélő és drámaíró egyéniségeit veszi sorra és kimerítően ismerteti tartalmi és formai értékeiket. A nagyok mellett a kisebb, sőt alig ismert írók is szóba kerülnek. Értékelő munkáját konstruktív nemzeti szempontok irányítják. A könyvet, különösen jelentőssé teszi a bő könyvészet, melynek főként a kutatók látják hasznát.

Ráth-Végh István: A könyv komédiája. Cserépfalvi. (Fűzve 8.—, kötve 11.—, könyvnap után fűzve 10.—, kötve 14.—.)

*Ráth-Végh István*nak ez a műve, mely most új kiadásban könyvnapi könyvként jelent meg, első darabja volt annak a sajátosan egyéni hangu, rendkívül érdekes és szórakoztató kultúrtörténeti sorozatnak, amely az író nevét ma már a közönség legszélesebb rétegeiben is ismertté tette. Ebben a kötetben a könyv kultúrtörténetét írta meg, csodálnivaló munkával és rengeteg kutatással összegyüjtött, a könyvre vonatkozó adatok, apró történetek és esetek, adomák mozaikszerű összerakásával. Mind az elbeszélés fölényes humora, mind az adatok érdekessége egyaránt kiemeli ezt a művet, melynek középpontjában a kultúra egyik legbecsesebb alkotása, a könyv áll.

Schütz Antal: Isten a történelemben. Szent István Társulat. (Fűzve 2.—, kötve 4.—.)

Közhely: történelmi időket élünk. A bizonytalanság ködében, világformáló események nehéz árnyékában élünk s akinek nincs elég bátorsága, nincsenek irányfényei, könnyen elpusztul e ködben. Önértékén kívül ez a történelmi helyzet ad küldetésszerű jelentőséget *Schütz Antal* egyik legmélyebb, legnagyobb elmeéllel és tudással megírt könyve új kiadásának. „A honnan, hová, miért, hogyan történelmi kérdéseit" szembesíti „az örök Bölcseséggel" és eligazodást keres. „A kinyilatkoztatásnak szempontjait és a keresztény történetalakításnak anyagát végiggondolni a történelem mai problematikájának színe előtt és így elvben teljes és egyúttal éltető feleletet adni azokra a kérdésekre, melyeket az elme szüntelenül fölvet, de a maga síkján megoldani nem tud", erre vállalkozik és ezt teszi a szerző tömör, fegyelmezett művészettel.

Szekfű Gyula a történetíró és nemzetnevelő. Magyar Szemle Társaság kiadása. (Fűzve 2.80, könyvnap után fűzve 3.60, kötve 6.—.)

Ez a tanulmánysorozat a neves tudós 60. születésnapjára készült ünnepi ajándékként. Tanítványai és régi munkatársai mondják el benne, „mit jelent az ő tudományos és nemzetnevelői munkássága a magyarságnak". *Eckhardt Sándor*, a Magyar Szemle szerkesztésében utódja plasztikus miniatürképbe sűríti Szekfű egyéniségének és munkásságának lényeges vonásait, korszakos jelentőségét. *Kosáry Domokos* a történetíróról rajzol szakszerű képet, *Csapodi Csaba* munkásságának katolikus árnyaltságát, *Gogolák Lajos* nemzetpolitikai tevékenységét, *Kovács Imre* népfelfogását ismerteti, *Zolnai Béla* az írót mutatja be, végül *Bisztray Gyula* a „szerkesztő"-ről, a Magyar Szemle körül kifejtett fölbecsülhetetlen munkásságáról szól lelkesült szavakkal, élményi közvetlenséggel.

Szepsi Csombor Márton: Europica Varietas. Lepage Lajos kiadása. 244 lap. (Fűzve 6.—, amatőrkötésben 14.—, könyvnap után fűzve 8.—, amatőrkötésben 16.—.)

Ez a könyv és szerzője Európát járó íróinknak őse és mintaképe. Szepsi Csombor Márton 1618-ban, a harminc éves háború hajnalán „egy inggel és egy imádságos könyvvel", ifjúi bátorsággal és lázas tudásszomjjal nekiindult Európát-látni. Földrészünket vallási és politikai harcok dulták föl s ő rendületlen szorgalommal jegyezte élményeit: várak, városok, a különféle szokások és viseletek, ipar, kereskedelem, történelmi események, nyelvi jellegzetességek, etnikai mozzanatok mind szóba kerülnek a 17. század utolérhetetlenül ízes, tömör, humorral színezett nyelvén megírt könyvben. A régi magyar irodalom egyik értékes művét ismeri meg benne az olvasó.

Szőnyi István: Kép. Dr. Vajna és Társa. (Kötve 5.80, könyvnap után kötve 7.—.)

„A modern magyar festészet irányt jelölő egyénisége", írja *Szőnyi István*ról *Pipics Zoltán*. „Csak festő, az önmagukért való színek festője... Elvont szellemű művész, aki a festőiség végső következtetéseit vonja le, amikor a színek öncélúságát hirdeti és a természeti formák valóságától a művészet „ábrázoló" jellegének tagadásáig függetleníti magát, a témát csupán eszközül fogva fel hangulatainak lerögzítésére". Ez a könyv a neves festőművész őszinte vallomása mesterségéről, a tehetség, alkotás, művészet különféle kérdéseiről, az alkotás bonyolult folyamatáról. Ki tudna minderről többet és élményszerűbbet mondani, mint az, aki maga is elismert művésze a képírásnak. A szöveget 16 művészi képmelléklet egészíti ki.

Török Pál: Magyarország története. Franklin. (Kötve 9.80, könyvnap után 12.50.)

A szerző eredményes és tudományos körökben igen megbecsült kutatója a magyar történelemnek. E tudományos mult már eleve jó ajánlólevél könyve számára, melyben röviden, tömören s mégis minden lényeges mozzanatot felölelve beszéli el hazánk történetét. Könyve jóval több az események, csaták, királyváltozások regisztrálásánál. A kor nagy eseményeit magasabb szemszögből, a fejlődés összefüggéseiből nézi, a politikai történelem mellett a magyarság társadalmi szerkezetét, annak változásait, műveltségünk alakulását is nyomon követi. Szempontjai újszerűek és segítségükkel új meglátásokra és eredményekre jut. A multat élvezetes előadásmódja révén a jelen aktualitásával jeleníti meg.

Tyukoss Ev. János: Vasárnapi kenyér. Sajóvidék kiadása. 320 lap. (Amatőrkötésben 6.80, könyvnap után 8.—.)

Ez a könyv a léleképítés, a vallásos érzés szolgálatában áll. Hasonló cím alatt még a megszállás éveiben három kötet már megjelent, a mostani a sorozat negyedik kötete. Az év minden vasárnapjára közöl benne a szerző gondolatokat, tanulságos megállapításokat, lelki és szellemi táplálékot. A vasárnap a test pihenő napja s a lélek ünnepe; a léleknek nyujt ünnepi, ízes eledelt a szerző, hogy necsak kenyérrel, hanem szellemi, lelki táplálékkal is éljünk. Segítő gondoskodás, az élet józan szemlélete és nagy emberszeretet hatja át ezeket az írásokat.

Veres Péter: Számadás. Magyar Élet. (Fűzve 8.50, kötve 11.—, könyvnap után fűzve 11.—, kötve 14.—.)

Veres Péter hatalmas önéletrajzi művének új kiadása. A könyv egy meglepően érdekes, egyedüliségében sajátos írói életforma kialakulásának és tartalmának őszinte, férfiasan tárgyilagos, a meggyőződés erejével áthatott története. A cél, amely felé törekszik, „ahova minden kollektív lélek vágyik". — a saját szavait használva — a tisztaság, a világnézeti határozottság, a szellemi fegyelem, az önuralom, az érzelem és az értelem szintézise. Leplezetlenül mutatja meg önuralmát, elveit, gondolatait, alakulását s a társadalmat, amelyben él. „Önmagamról csak az igazat írhatom, s ehhez hozzátartoznak a véleményeim is. Ezek lehetnek tévedések, lehetnek túlzások, de kifejeznek engem, mert megmutatják a sorsot, a társadalmi valóságot, amelyben szükségképen ilyen vélemények alakulnak ki".

— Könyvárjegyzék —

Felelős kiadó: dr. Bak János.

Kapisztrán nyomda, Vác.
Felelős üzemvezető: Farkass Károly.

Magyar Kulturszemle
1943. 5. füz.

MDK

Szönyi István, festö

Kép.

Fév.Kpt.-MMSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat.19.1.

Könyi István, festő MDh.

1960. aug. 30-án, 66 éves korában, elhúnyt.

—: Könyi István meghalt 2.C.

ESTI HIRLAP, Sp. 1960. szept. 1.

Szőnyi István MDK

Aratás

Bergeron, Régis: Magyar festők képei Párizsban.
Szabad Nép 1954. jul. 13.

MDK

Szőnyi István

Falusi részlet, vf.

Könyves Kálmán lo5. kiáll. M.posztimpresszionisták.
1927. körül

MDK

Szőnyi István

Bucsu, rézk.

Kaszálók, "

Kutnál, tusr.

Zsuzsa, rézk.

Könyves Kálmán 105. kiáll. A posztimpresszionisták.
1927. körül.

Szőnyi István

MDK

Lépcsőház, olf.

Nemzeti Szalon 1936. febr._márc.8.
KUT kiállitás

M DK

Szönyi István, festö

Földalatti szinvázlat.	Tempera.
Faluvégen.	"
Aratás.	Olf.
Malomudvar.	Tempera.

Mücs.-IV.M.Képz.Kiáll 1954.jan.-febr. Kat. lo.l.

Szőnyi István, festő

a Képművészeti kiállítás tervez

réztvenni.

Hubay Andor Gyűjt. kiállítása

Bp. 1936. 12. l.

Lisez Tolstoï, Mado,

et Shakespeare. Lisez-les tous deux

ensemble.

Mardi soir Mardi, Lundi-Soir

Le 1935 12 [illegible]

MDK.

Szőnyi István
festő

Az ipari munkásság és a sport
c. táblaképe.

Bertalan Vilmos: A Magyar Nemzeti Galéria új szerzeményei
Művészet, 1962. augusztus — 44 lap

MDK

Szőnyi István

O: Látogatás az Orsz. képkultura müv.telepén.
Müvész-Élet 1933. 12-13.sz. 2. l.

MDK

Szőnyi István festőm.

Magyarország a képzőművészetben, N.Szal.kiáll.

Spectator: Képzőművészet. Bpesti Szemle, 1940. ápr.sz. 74-80 l.

Szőnyi István

festő

eredetileg Schmidt

István nak hív-

ták -

Genthon István

közlése

1943. aug. 8

Kehely a XVI. sz-ból, nyitrai Székesegyház

Aulajd. VII. 127.

SZŐNYI ISTVÁN

110. Csendes Duna, olajf.
111. Dunakanyar, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar tájak
1939. dec.

SZŐNYI ISTVÁN

127/a. Ködös reggel, olajf.

127/b. Vén diófa, olajf.

Nemzeti Szalon

Őszi Tárl. 1940. okt.

SZŐNYI ISTVÁN

94. Kapálók, temp.

95. Hajósok, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar arcképek

1940 febr.-márc.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK:

PRESZLY ELEMÉR

SZŐNYI ISTVÁN
13. Erdő mélye, olajf.

1500.—

SZŐNYI ISTVÁN
22. Dabasdi gulya, olajf.

1000.—

Nemzeti Szalon
téli tárl. 1938. jan.-febr.

Szőnyi István

mellszobra, gipsz
Hüvös László tól
kiállítva:

Nemzeti Szalon

téli tárl. 1938 jan. febr.

Szőnyi István
215. Assisi Szt. Ferenc. Olajf.

Nemzeti Szalon
Egyházm. kiáll.
1926.

nyomással, díszes keretben. Hajá rövid, bajusza
tvált. Ingének gallérjá lehajtott, nyakkendőjében
gott s atillája zsinóros. Felirata a kép alatt

GRAF PONGRACZ
WR.
T & COMP.

néretei a vonalkeretnek 16·1 : 11·4 cm.

912.

473/98
8– 746.

MDK

Szőnyi J.

1929. a genovai kiáll. emlékérmet kapott.

UME 3. kiáll. N.Szal. 1931. febr.

Szónyi István

MDK

részt vesz az 1958 évi lugánói nemzetközi grafikai kiállitáson.

Müterem 1958 I. évf. 3. sz. 43 o.

MDK

Szőnyi István [festőművész]

A II. Országos miskolci Képzőművészeti Kiállításon szereplő, Három parasztasszony című műve repr.

Hírben-képben jelentjük.

Nők Lapja, Bp. 1956. szeptember 13. [2. l.]

MDK

Szőnyi István

Forduló

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.
1933. márc. 14 l.

MDK

Szőnyi István
Krisztus, rézk.
Szakállas önarckép, rézk.

Magy. művészek rézk. kiáll. katal. Aurora. 1922.

MDK

Szőnyi István

Elhagyott malom, rézk.
Szerelem, "
Illés próféta, "
Fürdő nők, "
Gémeskut Kecskeméten, rézk.
Olvasó öregember, "
Kecskeméti öregasszony, "

Magy. művészek rézk. kiáll. katalogus. Aurora.
1922.

MDK

Szőnyi István

Napnyugta, rézk.
Portré, "
Akt, "
Kopasz önarckép, "
Vihar előtt, "
Hazatérő munkások, "
Három aktos kompozició, rézk.

Nagy. művészek rézk. kiáll. katalogus. Aurora.
1922.

MDK

Szőnyi István

Kis Kompozició, rézk.
Kecskeméti öregek, "
Aratás után, "
Külváros, "
Levétel a keresztről,"
Tavasz, "

Magy. müvészek rézk. kiáll. katalógus. Aurora.
1922.

MDK

Szőnyi István

Vigil: Müvészeti krónika. Magyarság, 1939. jan.lo.
13 l.

MDK

Szőnyi I.

Versenyek kivül vett részt a kiáll.on

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 9 l.

MDK

Szőnyi István

Szinyei-jutalom

N.Szal. 333.kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 1.

7

MDK

Szőnyi István

Elek Artur: Magy. rézkarcok. Nyugat, 1922, dec. 1.
1412-1413 l.

MDK

Szőnyi István
Forduló

Ernst Múz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 14 l.

Szörnyi István
festő

Mértatás

M.D.K.

Bironakció 1958. Budapest

8 l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Népszónok

Naplemente

Zebegényi táj

Bizankció 1958. Budapest.

201.

M.D.K.

Szőnyi István

festő

Zebegényi táj

Bizankció 1957. Budapest

24 l.

Könyi István festő, grafikus M. D. K.

322 – 342 Gyárváros; Elhagyott malom; Kom-
szédnő; Önarckép; Fürdőző; (rajz)
hennybemenetel; Tanulmány (rajz);
halom (rajz); Fürdőző; Kompo-
sitio; Panorama; kökökut;
Komjuság; Parantudvar; Kecske-
méti öregasszony; Mindkettő; Öreg-
asszony; Gereblyézők; Sirbatétel;
Falurészlet; Aktok.

Ungarische Graphik. Bev: J. Conrad.
Zürich 1924, 17,

Könyi István festő M.D.U

A magybányai iskolában tanult. A képző művészeti főiskola tanára.
1937 ben számos egyházi tárgyu képet festett, melyekért állami díjat kapott.
No. 60. „Aratás" (reprodukálva)

Contemporary art of 79 countries. San Francisco
1939 számozatlan oldalak

Szőnyi István MDK

"Dunakanyar" Repr.

Műterem 1958 I. évi. 2. sz. 39. o.

Szőnyi István

Tájkép

Tanár-Galéria CXVIII.kiállításán. 1941. febr.

2 l.

MDK

Szőnyi István

Kaszálók
Illés elragadtatása
Földmunkás
Beszélgetők, rézk.
Köszörüs, "
Fekvő akt

M.Rézkarcolóművészek Egy. kiáll. M.Szal. 1931. márc. 12 l.

MDK

Szőnyi István

e.a: A modern grafika képes atlasza. Magyar Müvészet
1928. 4o4 l.

5.52.

MDK

Szőnyi István

Gyerekmosdatás, rézk.
Hegyimtájrész
Lovas jelenet, rézk.
Lenyáfej
Gyerekek, rézk.

M.Rézkarcolómüvészek Egy. kiáll. N.Szal. 1931. márc.
12 l.

MDK

Szőnyi István festő

művei az Art et Travail kiállitáson 1957.

Oelmacher Anna: Genfi mozaik Nagyvilág 1957. II.évf.5.sz. 760.o.

MDK

Szőnyi István

(Zebegényi műtermében beszélget a lap munkatársával. Konkrét adat nem igen akad. Két festmény: Tél a zebegényi utcán, Randevú a kerítésnél – valamint a művészről két fényképp reprodukálva.)

Balla Ernő: Meglátogattuk Vergiliust Zebegényben.
Ország-Világ, Bp. 1958. március 12. 13. l.

MDK

Szőnyi István

Rézkarcait az első tűkarcolástól a maratásig teljesen önállóan készíti.

Balla Ernő: Meglátogattuk Vergiliust szobegényben.
Ország - Világ, Bp. 1958. március 12. 13. l.

MDK

Szőnyi István

Vasuti töltés, tussr.
Mély völgy, tusr.
Dr.Barthóky József arcképe, rajz

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 2o-21 1.

MDK

Szőnyi István

Ebéd, olaj
Erdő belseje, olaj
Anyai boldogság, rézk.
Kukorica kóró, "
Kápolna, "
Röghöz kötöttek, "

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott müvészek. 1925. márc. 2o-21 1.

MDK

Szőyi István

Tragikus nap, olaj
A baba, vizf.
Duczy, "
Szalmakalapos önarckép, olaj
Csendélet, olaj
Prometheus, olaj

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott müvészek. 1925. márc. 20-11 l.

Szőnyi Jenő
festő

M.D.K

Kiállítást rendezett a Május 1
mozi csarnokában Gréglen Rudolf-
fal.

Kocsogh Ákos: Téli krónika
Művészet, 1967. április – 36 kap

Ugyancsak 1920-ban volt az Ernszt-Muzeumban I. kollektiv kiállitása, mely alkalommal 60 munkával jelent meg, ebből 25 olajfestmény volt, a többi akvareil és grafikai munka. Közben Németországban volt hosszabb ideig tanulmányuton, mely alkalommal Berlint, Braunschweiget, Lipcsét, Drezdát, Nürnberget és Rothenburgot megjárta és mind e helyeken leginkább a képtárakat tanulmányozta. Majd az Ernszt-Muzeumban ujabb nagy kollektiv kiállitást rendezett, melynek már igen nagy sajtósikere volt. Ez alkalommal olajfestményeken kivül akvarellokkal és grafikai munkákkel szerepelt. Ezidőtájt megházasodott és nőül vette néhai Bartóky József volt földmüvelésügyi államtitkár leányát. Ugyanebben az időben Zebegényben mütermet épitett, oda kivonult, hol öt évig egyfolytában dolgozott és készült harmadik nagy kiállitására, amely 1929 január havában volt, amely alkalommal 152 képe volt kiállitva. Igen nagy erkölcsi és anyagi sikerrel zárult e kiállitás, amelyen olajfestmények, rézkarcok és akvarellok voltak kiállitva. Utána Rómába ment a Collegium Hungaricumba hosszabb tartózkodásra. Több külföldi kiállitáson is résztvett, igy a velencei, barcelonai, stockholmi, genfi kiállitásokon. Génuában bronzérmet, Barcelonában ezüstérmet kapott. Ezenkivül rézkarcaival Amerikában: Newyork, Filadelfia, Cleveland, stb. vett részt kiállitásokon és Japánban, Tokióban is. A varsói Müvészi Társaság tisztletbeli tagjául választotta. Több müvét az állam, részben a Szépmüvészeti Muzeum részére, részben más rendeltetéssel megvásárolta. Az aktkiállitáson egy képpel vett részt, amelyért az ifjusági nagydijat kapta és amelyet a Szépmüvészeti Muzeum részére megvettek. (Az Andrássy-uti uj szerzemények kiállitásában van elhelyezve.) A legutóbbi kollektiv kiállitása alkalmából pedig a Szépmüvészeti Muzeum részére a következő két képet vásárolták meg: Este Zebegényben, Vizparti jelenet. (Uj szerzemények kiállitásán elhelyezve.) Müvel közül még felemlithetjük: Kettős arckép, Fürdőző nő, Kettős férfiakt, Gyümölcsszedők, Evezősök (Testnevelési Tanács vette meg), Pihenő munkások, Épitkezés c. festményeket. Festészetét általában jellemzi, hogy Nagybányáról kiindulva, a klaszszikusokat tanulmányozta és az összes uj irányokat közös nyugvópontra szeretné hozni. Munkáját tömörség jellemzi, a szép megoldásokat keresi, tárgyai főként figurális kompoziciók, amellett fest portrait-t és tájképet is. Igen erősen foglalkozik ezenkivül grafikával és az akvarellfestészetet is kultiválja. Tagja a Szinyei Társaságnak, a KUT-nak, az UME tiszteletbeli tagja, továbbá tagja a Magyar Rézkarcolók Egyesületének és a Munkácsy céhnek. Már hat év óta vezet egy Képzőmüvészeti Szabadiskolát (Baross-u. 21), amely, mint akadémiai előkészitő tanfolyam müködik, a vezetése alatt álló iskolában tanitványai a festészet minden ágában kiképzést nyernek teljes rendszerességgel, munkraprogramjában szerepel az esti aktrajzolás is.

Szőnyi István, festőművész. Született Ujpesten, 1894 január 17-én. Középiskoláit a budapesti V. ker. főreáliskolában végezte, majd tanulmányait az Orsz. Magyar Képzőművészeti Főiskolán folytatta, hol Ferenczy Károly tanitványa volt. Közben a világháboru kitörése folytán katonai szolgálatra bevonult és az összeomlásig részben harctéri, részben pedig mint hadifestő a kolozsvári hadtörténelmi csoportnál teljesitett szolgálatot. 1919-ben leszerelt, folytatta tanulmányait, Ferenczy Károly halála után Réti István akadémiai tanár mellett két évig dolgozott. Közben még főiskolai hallgató korában, mint elsőéves, 1913-ban szerepelt először iskolai kiállitáson s ettől az időtől fogva folytatólagosan több ilyen kiállitáson vett részt. Tanulmányai befejeztével Bécsbe ment, hol egy ideig tartózkodott és rövid ideig tartó nyilvános müködése után már a Szinyei-Társaság nagydiját kapta meg, majd a társaság elsőnek tagjául választotta. 1920-ban állitott ki először a Mücsarnokban két olajfestményt: Kettős arckép és Danae c. képeket. A kiállitott képek nagy feltünést keltettek és arról a sajtó nagy elismeréssel nyilatkozott.

Tanári és közéleti érdemeinek elismeréséül 1924-ben, kormányzói magas elhatározással, az V. fizetési osztályba neveztetett ki.

Szörtsey József *(szörcsei)*, a TESz elnöke. m. kir. kormányfőtanácsos. 1888 julius 1-én született, Szörcsén. 1918-ban a román megszállás előtt jött fel Kolozsvárról. A forradalom és a kommunizmus alatt élénk részt vett az ellenforradalmi szervezkedésekben. A kommunisták elfogták, halálra itélték, mely itéletet Romanelli ezredes és az idegen követségek intervenciójára a kommunisták vésztörvényszéke életfogytiglani fegyházra változtatott át. A kommunizmus bukása után élénk részt vett minden nemzeti és gazdasági szervezkedésben. Ügyvezető elnöke a Társadalmi Egyesületek Szövetségének, a Magyar Nemzeti Szövetség alelnöke, a Magyar Jövő Szövetség orsz. elnö-

ke, a MOVE főosztályának társelnöke, a Szilágyi Erzsébet Erdélyi Nőegylet ügyvezető elnöke, az Attila Szövetség elnöke, a Juniusi Bajtársak Szövetségének ügyvezető elnöke, a Magyar Reviziós Liga társelnöke. A Nemzeti Figyelő politikai hetilap főszerkesztője.

Sztankovich Pál, v. kir. járásbirósági főtiszt. Született Siklóson, 1842-ben. Középiskoláit Pécsen végezte. Hivatali működését a siklósi kir. járásbiróságnál kezdte meg, ahol 1875-től kezdve 39 évig teljesitett érdemes szolgálatot. Siklós társadalmi életében tevékenyen részt vett, a görögkeleti egyházközség fejlesztése érdekében közreműködött és ennek világi elnöke volt. A siklósi kaszinónak és több kulturális egyesület tagjainak sorában helyet foglalt.

Sztankovits Mihály, ny. primási főintéző. Született Dunamocson, 1843 szeptember 20-án. Középiskolai tanulmányait a kassai, majd a felsőausztriai Enz katonai főreáliskoláiban elvégezve, 1861-ben Magyarország hercegprimási uradalmi gazdaságaiban nyert elhelyezkedést, mint a bálványszakálliasi 10.000 holdas gazdaság főintézője. Ezen munkakörében, 32 éves szolgálat után, 1895-ben vonult nyugalomba, mely után saját birtokán folytatott intenziv gazdálkodást. Ezen időközben mint gazdasági szakértő, magángazdaságoknál is működött, az országos kiállitás primási uradalmi anyagának méhészeti részét nagy szakértelemmel szervezte meg. Több gazdasági szakegyesület vezetőtagjai sorában helyet foglalt. Társadalmi téren, egyesületekben, élénk tevékenységet fejtett ki.

Sztáray Lajos, nyug. ezredes. Született 1848-ban, Makón. Középiskoláit Szolnokon elvégezve, a debreceni gazdasági iskolán nyert képesitést. 1875-ben besoroztatott a IV. korosztállyal s mint ujoncot a Ludovika Akadémia tisztkiképző-tanfolyamára küldték, honnan kikerülve, mint legelső, azonnal hadnagy lett 1877 augusztus 1-én és a nagybecskereki régi 14. honvédzászlóaljhoz lett beosztva és ott teljesitett szolgálatot, 1878-ban a lugosi 46. honvédgyalogdandárnál, 1880-ban ugyanezen minőségben a felsőbb tisztitanfolyam hallgatója, melynek elvégzése után rövid ideig Tatán, a 64. honvédzászlóaljnál, majd a pozsonyi kerületi parancsnokságnál teljesitett szolgálatot. A pozsonyi kerületből 1895-ben a 13. gyalogezredhez osztották be, majd még ez évben Nyitrán zászlóaljparancsnok, a következő évben ugyanitt kiegészitőparancsnokká nevezték ki. 1903-ban a székesfehérvári 17. gyalogezred zászlóaljparancsnoka, 1905-ben kiegészitőparancsnok s ezredesi rangban 1907-ben nyugalomba vonult. A világháboru alatt 1914-től 1917-ig teljesitett szolgálatot, mint debreceni kiegészitő- és állomásparancsnok. Számos kitüntetés és dicsérő oklevél birtokosa.

Sztehlo Zoltán dr., egyetemi m. tanár, a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület jogakadémiájának ny. r. tanára. Atyja János, az eperjesi ügyvédi kamara utolsó elnöke volt. Született Eperjesen, 1889-ben. Középiskoláit és jogi tanulmányait Eperjesen és a budapesti egyetemen végezte. Berlini és müncheni tanulmányutjai után, Budapesten egységes ügyvédi és birói vizsgát tett. A háboru alatt, mint tartalékos tüzérfőhadnagy, harctéri szolgálatot teljesitett. Vitéz magatartásának elismeréséül a III. o. Katonai Érdemkeresztet, az ezüst és bronz Signum Laudist, mindezeket a hadiékitménnyel és kardokkal, a Károly csapatkeresztet és háborus emlékérmet kapta meg. 1925-ben a szegedi egyetemen a római jog magántanárává képesitették. Tanári pályája mellett széleskörü szakirodalmi tevékenységet fejt ki. A szaklapokban közölt cikkein kivül számos önálló munkája jelent meg, igy: A telekkönyvekről a görög papyrusok alapján (1921). A teljesitésről a papyrusok alapján (1923). A teljesités fogalmának kialakulása a római jogban (1928), A teljesités jogi tulajdonságai (1929), A római jogi kutatás ujabb irányai (1929). Két dolgozat a római kötelmi jogról, A gyermekek vallására vonatkozó jogi szabályok története Magyarországon (1930), Magánjog és papyrológia, A társasháztulajdon kérdéséhez, Vezérfonal a római jog institutióihoz, A görög papyrus végrendeletek alaki sajátosságai, Eherechtliche Fragen nach dem Friedenschluss in Ungarn. A „Miskolci Jogászélet" jogi szakfolyóiratnak 1931 óta felelős szerkesztője. A miskolci ág. hitv. ev. egyházközség tanácsosa, a hegyaljai ág. hitv. ev. egyházmegye tanügyi és jogügyi bizottságának tagja. A Magyar Külügyi Társaság és a Lévay József Közmüvelődési Egyesület irodalmi szakosztályának választott rendes tagja. A borsódmegyei Népmüvelődési Bizottságnak a vk. minisztérium által kinevezett, az Északmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség muzeumi bizottságának választott, a Miskolci Takarékpénztár Rt. felügyelőbizottsági, a miskolci Jogász Turista Egyesület választmányi tagja.

Szterényi József báró *(brassói)*, a felsőház tagja. 1861-ben született, Lengyeltótiban. Nyugalmazott kereskedelemügyi miniszter, belső titkos tanácsos, a vitézségi érem szalagján

A templom főbejáratának művészi dísze a virágos ablakok üdeségét juttatja eszünkbe, s azért nagyon jól illik a környezetbe. Három, széles pillérekkel elválasztott kétszárnyú ajtó alkotja a templom főbejáratát, melyet három, haraszti kővel borított, s a homlokzat falsíkjából előre álló keret foglal be. Az ezüstözött vékony fémkeretbe foglalt ajtószárnyak tölgyfából készültek, feketére vannak pácolva, s tompafényűre csiszolva. Mindenegyes ajtószárnyra egy-egy magyar szentnek fémből domborított mellképe került. A domborművek ezüstözve vannak, a fejeket körülfogó dicsfény tompára aranyozva. Az ajtók fölött húzódó homlokfalat és az ajtókat elválasztó pilléreket zománcdíszben pompázó Klinker-tégla borítja. Ez a zománcdísz az ajtók felett négy imádkozó angyalt s köztük a három isteni erény szimbólumát ábrázolja, mint az ajtóközöket a négy sarkalatos erény jelképe díszíti. A magyar szentek hatásosan jellemzett domborművű mellképeit gróf Teleki Mária mintázta, a zománcos klinkerburkolat a győri születésű Kovács Margit pompás műve. Az ajtók előkelő ünnepélyessége s a színekben pompázó keret együtt úgy hat, mint valami ékszer s valóban méltó bevezető azokhoz a lelki kincsekhez, melyekkel a templom várja a hívőt.

Az előcsarnok falain Szt. Antal és kis Szt. Teréz mozaikképei — Perc Ferenc művei — ennek az ősi templomdíszítési technikának szépségét hamisítatlan tisztaságában mutatják.

De már innét szemünkbe ragyog Szőnyi Istvánnak, a magyar festőművészet egyik vezéregyéniségének hatalmas freskója, mely a szentély falát egészen kitölti az alacsony lábazati csíktól fel, a falat befejező ablaksorig. A falfestmény témája meglehetős heterogén elemeket foglal magában. Krisztus diadala a mennybemenetellel, művének diadala a keresztény Európát megalapító Nagy Konstantini látomással, a nyers hatalmat vezeklésre kényszerítő Canossával, a szegénygondozással, a tudományok és művészetek felvirágoztatásával van jelképezve. A megszakítatlan egységbe festett jelenetek külön irányban kifejlesztett távlataikkal s az egyes csoportoknak a témától diktált külön színkompozíciói egyelőre nyugtalanul hatnak, s nagyon érezhetővé teszik az oltár sötét márványtömbjének hiányát. Bármennyire lehetetlen is azonban már most végleges ítéletet mondani a nagy műről, annyit már is nyugodtan meg lehet állapítani, hogy annak egyes részletei a legszebb falfelületek közé tartoznak.

A szentély padlóját Frinyi Géza rakta ki a régi római mozaikokra emlékeztető metlahimozaikkal. Világosszürke alapon fekete és vörös kövecskékkel rajzolta ki a művész az oltár előtt a Győr városát s lakosságát jelképező képeket és címereket a város hódolatának kifejezéseként, míg az oltár körül, az apszis zárófalával párhuzamosan két félkörben a zodiakus jelképei az oltár áldozati cselekményének jelentőségét példázza a világ térben és időben kifejlő életének középpontjában. Fónyi Géza művészetével e kitűnően sikerült bemutatkozó után alighanem gyakran lesz alkalmunk találkozni.

A modern építészeti díszként azóta nagy sikerrel alkalmazott új eljárás, a hímes kő, a kiváló festőművésznőnek, Hollós Mattioni Eszternek és néhai Pólya Tibornak találmánya is ebből a templomból, illetőleg annak új szószékétől indult el hódító útjára. A szószék elhelyezése előtt az egyházművészeti kiállításon keltett feltűnést az ókeresztény művészettel lelki rokonságot tartó, valóban szakrális jellegű szimbolikájával.

A szószékkel szemben emelkedik a szentély déli oldalán Ohmann Béla kőbefaragott Jézus Szíve szobra. Nagyobb dícséretet nem mondhatunk róla, mintha megállapítjuk, hogy ennek a nehéz egyházművészeti témának kiválóan sikerült megoldása: Krisztus alakján az igazi méltóság és a minden érzelgősségtől mentes szívjóság kifejezése egyesül hiánytalan összhangban.

Kovács Mária terrakottából készült stációsorozatával a nagyon kedvelt keresztúti ájtatosságnak céljait szolgálja kompozícióival, érzelmi gazdagságával s a mellett a domborművek sorozata nagyon jó dekoratív hatást is vált ki.

A templom felszentelésére elkészül Báthory Juliának, az üveg páratlan ízlésű művészének örökmécse.

Értékes művészi alkotásnak ígérkezik az az öt vörösrézből kalapált dombormű, melyeket a győri Borsos Miklós a mellékoltár számára. Győri művész, Borsa Antal készítette a most már elhelyezésre váró főoltárt is piszkei vörösmárványból.

A templom felszerelése még meglehetősen távol van a teljességtől, s mint az említett művészek névsora mutatja, máris jelentős nemcsak tehetsége, hanem száma is azoknak a művészeknek, akik az új győri templom számára dolgoztak — és dolgoztak egyúttal a magyar egyházművészet megújulásán is.

És ismét abban a városban, ahol ez az újjászületés kezdődött. Ha még megemlítem, hogy a győrújvárosi temetőben vannak síremlékek, melyeket Borsos Miklós díszített domborművekkel, s hogy a győrszigeti temető bejáratánál oly síremlék fogadja a látogatót, melynek domborműve Moiret Ödönnek a feltámadt Krisztust ábrázoló kiváló alkotása, akkor arra is utaltam, hogy az új templomok művészetének kisugárzása szellemébresztő hatással van ma is környezetére, akárcsak a multban, a történelmi stílusok idejében.

Dr. SOMOGYI ANTAL

Modern egyházművészet Győrött.
Szépművészet
1943. 155. l.

Szőnyi István

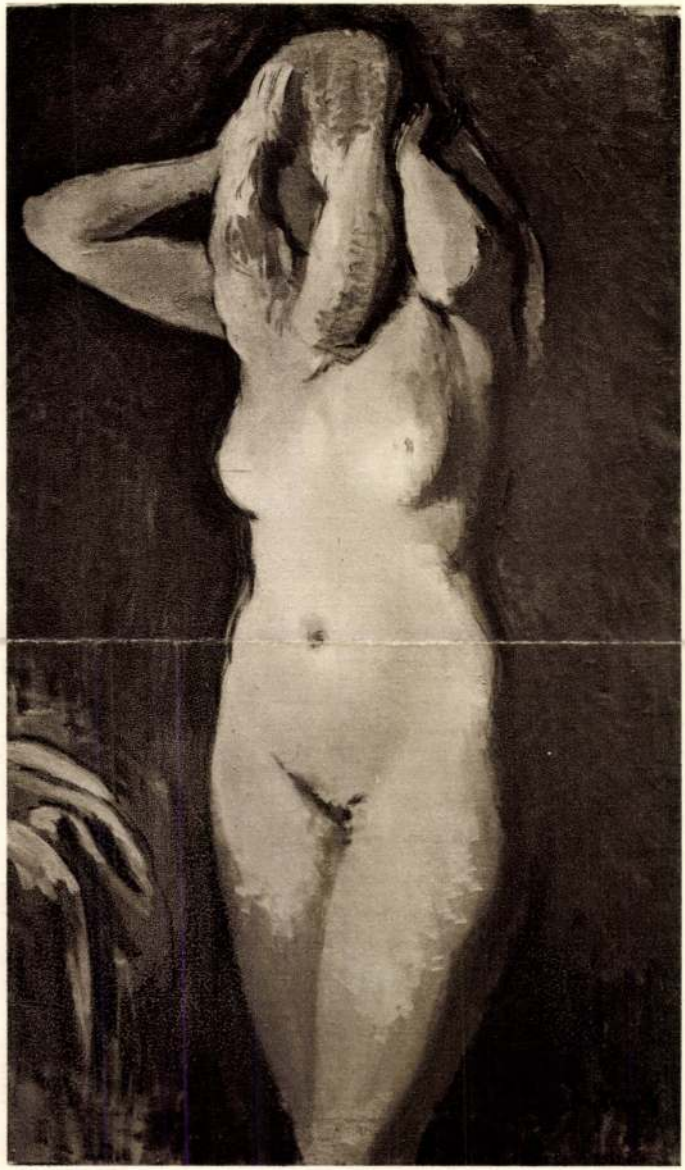

ZSOLNAY-MATTYASOVSZKY LÁSZLÓ: NŐI AKT

Szönyi Zoltán

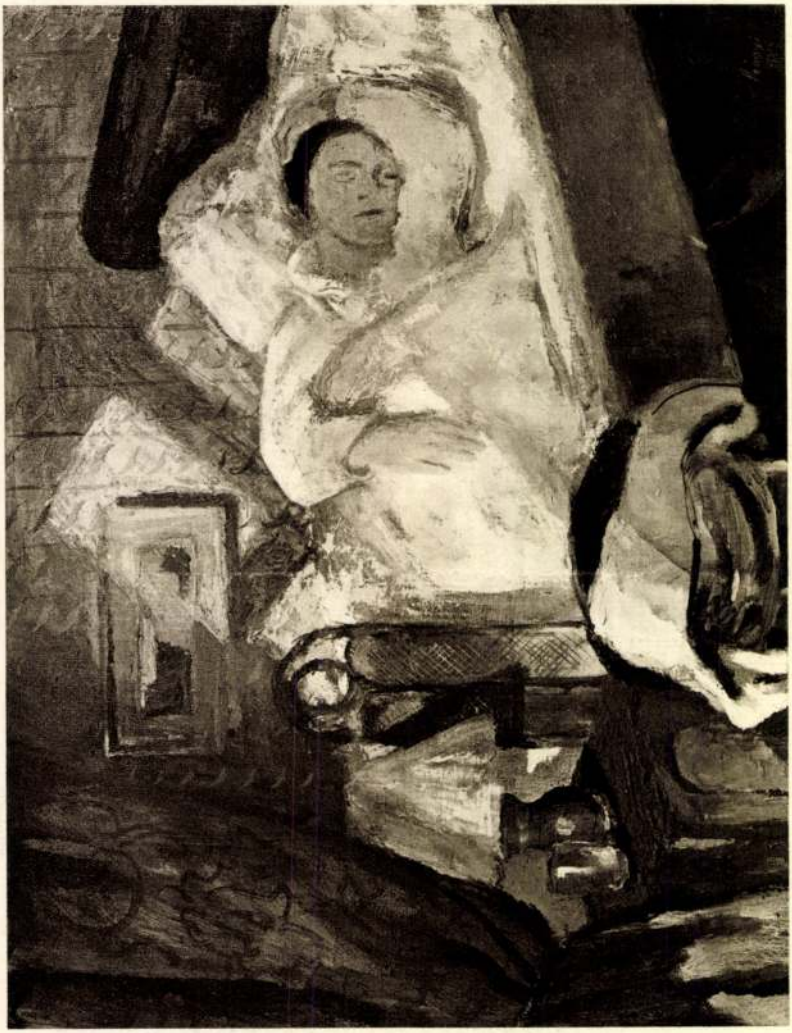

SZŐNYI ISTVÁN: ÁLOM

Nemzeti képtár. Kiáll. 1934

EMŐD AURÉL: HALÁSZLEÁNY

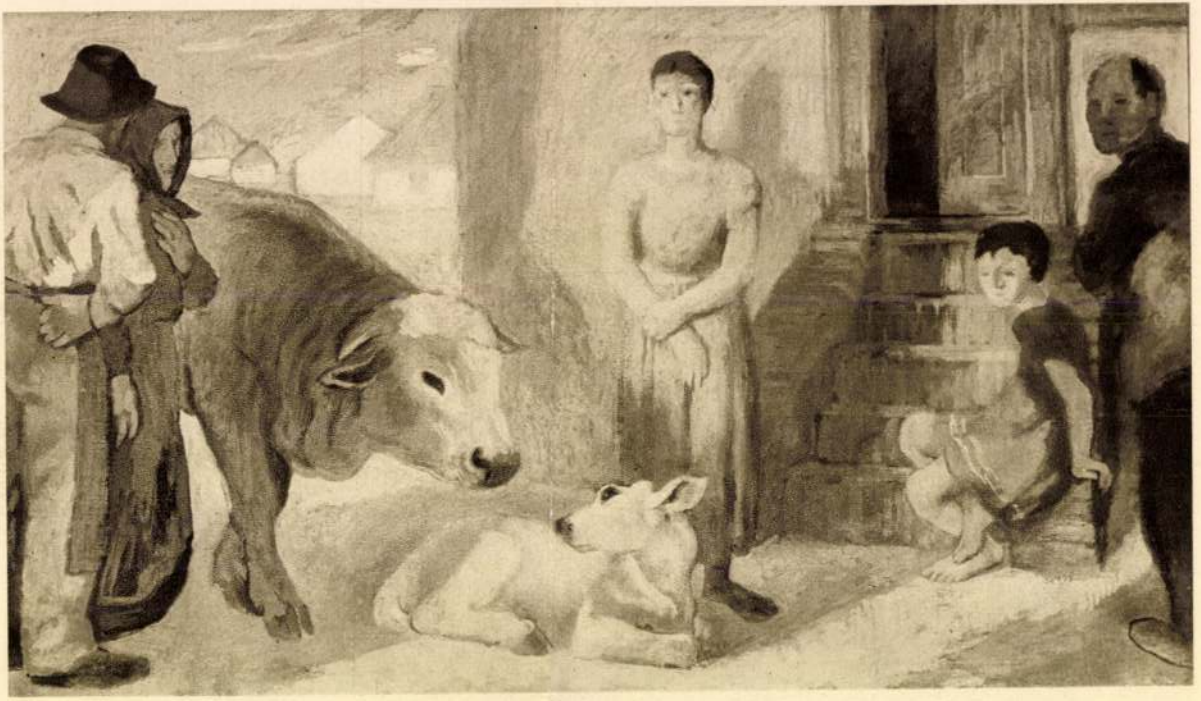

SZŐNYI ISTVÁN: ELADÓ A BORJÚ

ISTOKOVITS KÁLMÁN: FEHÉRRUHÁS NŐ

SZŐNYI ISTVÁN: UDVARON

Kónyi István

Említve

Fábián Gyula: Ujvári Lajos műhelyében
Korunk, 1970/1. 151. l.

Szőnyi István

művelt a harmincas években hanyatlás figyelhető meg

Képzőmův. Almanach Bp. 1969. Pesmezky: Greshara
21.0-

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi István

Újpesten lakott...

dr Berti Béla: Újpesti hírességek.
Budapest VIII. cof. 1. sz. 1969. jan., 12. l.

Szönyi J

Professor Fertő.

Magyar Képzőművészeti Főiskola. Bp. VI.
Népköztársaság u. 69-71.

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966. I. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., ill.,

822.1.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Bohrus László volt a
mestere.

L. M.: Bohrus László kiállítása
Élet és Irodalom, 1963. november 8 – 8 lap

Szőnyi István festő, M.D.K.

/ 1894-1960/

Kossuth-dijas, Kiváló művész.

Nagybányám dolgozott.

Római ösztöndijas volt.

Hegytetőn.

Táblaképek, freskók, rajzok, , grafikák.

Mária és Erzsébet.

Győr-nádorvárosi templom freskója

Czeizing Lajos-D. Fehér Zsuzsa:Művészek Bp. 1963.

181-189.l.

MDK

Szőnyi István

Artner T.: Műgyüjtők kincsei a Galériában. Népszabadság 1963. jul. 31.

Szőnyi 1.

életművének valóságos tartalma és értékoiléga is elhalványult egy időre 1947 után

Képzőművi. Almanach Bp. 1969. Pernesztky = Gresham 20.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi István

a vitakérdésektől 1947-ben vesszahúzódott

Képzőmův. Almanach Bp. 1969. Perneczky: Gresham 20.o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi István
festő

Partizántemetés

Petru Comarnescu: A szoc. oral. mai népőmúv. kovunk, Kolozsvár 1959 XVIII. VII – VIII. sz. 1041–1041

1) Szőnyi István
testő

„Illegális nyomda" c. műve az igazmat és az örömöt közvetíti, amit egy-egy új röpfat kinyomtatásakor éreztek a pártmunkások. Elszántságot s a tudatosan vállalt veszély hangulatát ábrázolja a kép.
„Breiner Béla" arcképe a munkásosztály egy hő.

Ditrói Ervin: Párton képzőművészetünk
Korunk, Kolozsvár XX. 1961. V. 629.

2) Szőnyi István

sét ábrázolja testő. /archép/. Műve résztvett az első állami kiállításon.

„Partizántemető" c. munkája: bánsági parasztok hozzák le a hegyről egy elesett partizántársuk holttestét. Mélységes fájdalom, harcos elszántság jellemzi.

Ditrói Ervin: Párton képzőmű résztvevők Kovnak, kolozsvár XX. 1961. V.

Szőnyi István
festő

Már a felszab. előtt parasztfelhelések monumentális ábrázolása foglalkoztatta. Később, alkalma volt ezeket nagy méretben meg is valósítani. Ma a monumentális festészet jelentős képviselője Romániában. Freskómenyes nevelőmunkát végzett a fiatalabb művészek – mint Glauber György, Krausz Tibor – között.

Borghida István: Harcos műv. ek a két V. H. között
Korunk, Kolozsvár XX. 1961. V. 605.

Szönyi István

tanítványa a Budapesti Képző-
művészeti Főiskolán Bakky Sándor.

Fekete Márton: Prominent Hunga-
rians Home and Abroad, München,
1966. 334 l. 19 l.

B. Szőnyi István
festő

A bukaresti Petőfi Sándor művelődési házban 1959-ben fejezte be freskóját, melynek témája: a bábolhai felkelés.

Dimény István: Monumentális művészetünk újalkotásai
Korunk, Kolozsvár XIX. 1960. VII, 868.

B. Szőnyi István

„1917. Október"
Üreg mozaik.

Korunk, Kolozsvár, XIX 1960. VII. 868-869.

B. Szőnyi István

festő

1917. Október. c. üvegmozaik-
ját 1960 júniusában a Scînteia
tlázában állította ki.
A hatalmas üvegablak kiépső vészét
Lenin foglalja el egy zászlótartó munkás-
sal, a két szárny az Októberi Forr.-at i-
dézi.
Dimény István: Monum. műv.-ünk új alkotásai
Korunk, Kolozsvár XIX 1960. VII. 868

Szőnyi István
festő

„Nem felejtünk" Repő.

Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 1. sz. 21. old.

1) Szőnyi István
festő

Az 1962-es Bukaresti Tartományi Tárlaton „tlegesztő" c. művé~~vel~~ szerepelt.
1913-ban született Bánlakon. Alig volt 19 éves, amikor Temesvárt egyéni kiállítást rendezett. Beirathozott a helyi Szép-

Ralucalacob: Szőnyi István művészete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 638. rlal

2) Szőnyi István
festő

művészeti Akadémiára. Tanárai itt Julius Podlipny és Romulus Ladea. Ezekben az években számos portrét és tanulmányfejet készít.

„Apokalipszis" c. művében a fenyegető II. V.-tl. vénképe kísért. Társadalmi állásfoglalása a „Festészet Don Quijote-ja".

Raluca Iacob: Szőnyi István festészete Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 638. old.

3) Szőnyi István
festő
c. művében fogalmazódik meg.

1938-ban Franciaországba utazott. Párizsban, a hivatalos École de Beaux Arts mérev programja helyett a rançoni Akadémia szabad-tanulmányait választja. Itt találkozott a szintén Temesvárról kikerült Leon Alexxel.

Rahuca Jacob: Sz. I. művészete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 639. old.

4) Szőnyi István
festő

Louvre-beli látogatásain nagy hatással vannak rá Delacroix és Géricault festményei. Elsősorban ez a két művész hat a fiatal festőre.

1939-ben tér vissza hazájába. Műveszete a fasizmus idején az emberi méltóságot hir-

Rahuca Jacob: Sz. I. műveszete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 639. old

5) Szőnyi István
festő

deti. / „A cremonai hegedű", „Leány szarkával", „A művész és édesanyja". /

1941- ciklusba foglalja / „Falusi ciklus" / képeit. Ugyanebben a korszakban festi meg első freskóját a temesvári ipari iskola nagytermében. / A falfestmény eszközeiről írott ~~[illegible]~~

Raluca Iacob: Sz. I. művészete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 639. old.

6) Szőnyi István

festő

ikke 1942-ben jelent meg egy temesvári lapban./

A felszabadulás után számos agitációs plakátot készített. ~~[illegible]~~ 45 utáni első képei közül valók az „Eskü" és a „Tutajosok."

Ratucalacob: Sz. I. művészete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 640-41 old.

7) Szőnyi István

testő

Tematikailag minoltettő a „Falusi ciklus"-hoz tartozik.

Vázlatai, krokii tanúskodnak arról, hogy milyen gondos, szorgalmas munkával készíti elő festményeit. /Pl „Illegális nyomda"./

„A partizán temetése" c. munkája az il-

Raluca Iacob: Sz. I. műrészete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 641. old.

8) Szőnyi István
festő

legális harcoktól ihletődött.

Festményein a monumentális műtej jegyei fellelhetők / „A partizán temetése", „Varga Katalin" portréja stb... /

A bukaresti Petőfi Művelődési Ház sünháztermét „Bábolna – 1437" c. freskója díszíti.

„Lenin Októberben" c. munkájához anyú

Raluca Iacob: Sz. I. művészete

Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 641. old.

9) Szőnyi István
festő

gul az üreget választotta.

A legutóbbi, a köztársaság évfordulójára rendezett kiállításon „Nem felejtünk el benneteket" c. munkájával jelentkezett.

A RNK. érdemes művésze.

Rakuca Jacob: Sz. I. művészete
Korunk, Kolozsvár XXII. 1963. 5. 642 old.

Szőnyi István
festő

„Hegeszto"" Repr.
„Partizántemetés" —"—
„Önarchép" —"—

Kornak, Kolozsvár XXII 1963. 5. 640, 643.

Szőnyi István
festő

A RNK Államtanácsa 1964 januárjában kitüntette

„Köszönet kőszi munkáért" Szerk.
Korunk, Kolozsvár XXIII. 1964. 1. 52. old.

Incze János

Markos András: Incze János műhelyében
Korunk, Kolozsvár XXIII. 1964. 1. 43. old.

Szőnyi István
festő

1916-24 közt volt a fiatal művész „Sturm und Drang" periódusa.

Hanlisch Lenke: Pairs Goebel Jenő
Bp. 1968. Corvina 9. old.

Szőnyi István
festő

Az 1920-as évek végén a lakult
római Collegium Hungarium öztöndíjasa volt

Hanlisch Lenke: Paizs Goebel Lenő
Bp. 1968. Corvina 14. old.

Szőnyi István

Gentlem István írja róla, hogy közeman a nagybányai iskolához és expressiv naturalista –

Képzőmiv. Almanach Bp. 1969. 18. o. Pemeczky, Gresham és köre

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K

Szőnyi István
festő

A háború előtti időszak egyik
legnagyobb mestere volt.

– : Kiállítás az Ernst Museumban
Petőfi nyár 1969 szept. 5

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Spönyi István

a II. vhábom után is tagja a Gresham körnek

Képpőnův. Almanach Bp. 1969. 19. o. Pemeczky Gresham és köre

Szőnyi

Képe van Dadai Kornél
(Őriszentpéter) gyűjteményében

Hétfői Hírek 1969 VIII. 25

MDK

Szőnyi István, Jestő

Furaros c. művének elhelyezésével elégedetlen a recensens.

A Krumplinedők az első terem ben látható. (Műszaruk.)

Rossa Gyula: Öt esztendő kritikáblan története 7.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 8.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi István
festő -

M.DK

A szerző azómai levél kapcsan
Szőnyi diákkori tanulmányaire
ír.

Vamos Ferenc: Szőnyi István . . .
Művészet, 1969. julius - 10 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Szőnyi István
festő

1960-ban Zóniában volt és az
Olaszországi épitheriselhel foglalkozott.
A műtész 1945-ben v. 1946-ban
Svájcban járt.

Vaníos Ferenc: Szőnyi István . . .
Művészet, 1969. julius - 10 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi István
festő

M.D.K

"Cori"
"Gallicano" } repro

Vasvári Ferenc: Szőnyi István utolsó itáliai élménye.
Művészet, 1969. július — 10 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Rónyi István, festő

Megemlítve

Rózsa Gyula: Követők és követők

7

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 29.

MDK

Szőnyi István, festő

Szerepel.

– : Megnyílt a Józsefvárosi képzőművészek
című kiállítás

8.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 17.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi István

Genthon István a Magyar Szemlében, „A harmincévesek festészete" cikemel'ist cikkében említi

Képzőművi Almanach Bp. 1969. 18. o. Pennecke
A Gresham és köre

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.4

Szőnyi István
festő

Életrajz

—: Magyar művészet 1896-1945
Kelet magyarország, 1969. okt. 5.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Műveit bemutatták a tárlaton.

Bojár Iván: Magyar művészet 1945 - 1969
Magyar Hírlap, 1969. Szept. 21.

Szőnyi István

Kassák szerint Berény Róbert felfogása közel áll Sz. I-hoz

Képzőmű v. Almanach Bp. 1969. 19.o. Pernecky Gresham

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K

Szőnyi István
festő

Brezmay József mestere volt.

Szilágyi Dezső: Tenkács Tibor
Művészet, 1969. julius - 38 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Szönyi István
fest.

Méltatás

— : Magyar művészet 1896-1945
Dolgozók Lapja, 1968 okt. 5.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Munkáiból bemutattak néhányat a tárlaton.

Horváth György: Egy elszalasztott lehetőség
Magyar Nemzet 1969 okt.21.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Gönyi István
festő

A Főiskolán Nagy József
tanársegéd.

/o/: Kövesdi Nagy József harmadik kiállitása
Kisalföld, 1969 jul.21.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Spönyi István

a Gresham-kör tagja

Képpörnův. Almanach Bp. 1969. 19. Pernecky
A Gresham és köre

Szőnyi István

szerepel Gentkon 1935-ben megjelent A7
ily magyar festészet c. könyvében

Képzőmův. Almanach Bp. 1969. 18. o. Pernecky
Gresham és köre

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi István
festő

A bukaresti Petőfi Művelődési Házban a bábolnai felkelésről festett falképet. Irányításával fiatal művész-kollektívák dolgoznak munkáik a Tudor Vladimirescu Művelődési Házban.

Virgil Salvanu: A építészet és a társművészetek korunk, kolozsvár XXI. 1962. 7-8. 824. old.

MDK.

Gönyi István
festő

Méltatás

— : Magyar művészet
Veszprém, 1969. 62 t. 5.

M.D.V.

jó sslván
festő

Kipeiből bemutattak a tárlaton.

Bertalan: Negyedszázad képekben, szobrokban.
Vasnépe, 1969. szept. 28.

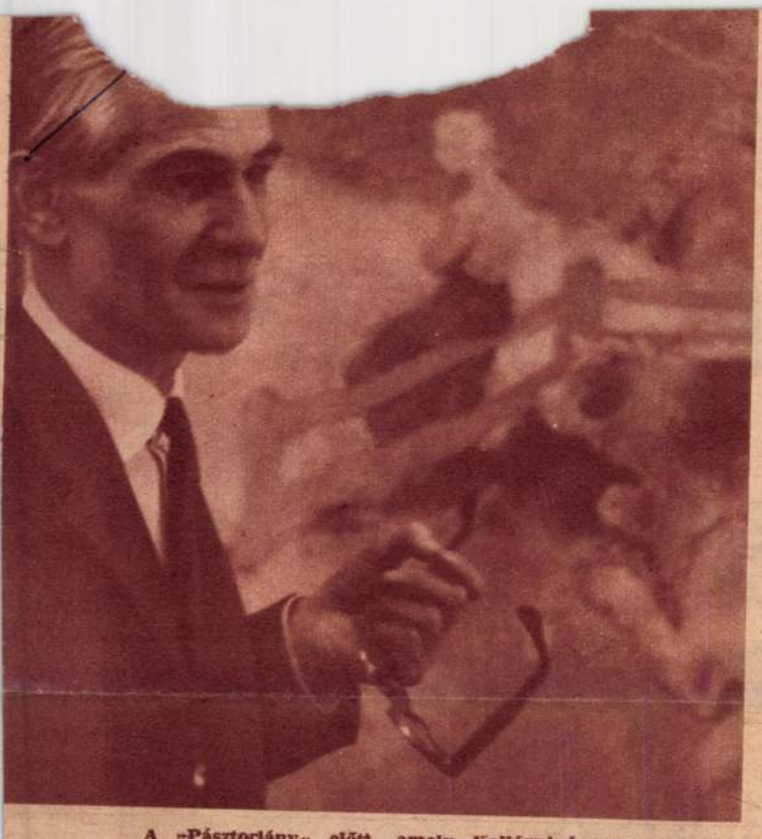

A »Pásztorlány« előtt, amely Kollányi Ágoston filmjének »láthatatlan munkatársa« volt

„Láthatatlan munkatárs”

Emlékezés egy filmre a Szőnyi-kiállításon

1021

Szőnyi István most töltötte volna be hetvenedik évét, ha élne.

Emlékkiállításán sétálunk Kollányi Ágostonnal, aki hét esztendeje, gazdagon virágzó tavasszal filmen örökítette meg a mestert a zebegényi hegyoldalban. Egy festmény, egy rajz s egy rézkarc születésének lehettünk tanúi Kollányi Ágoston filmje jóvoltából. A színeit napjában százszor is változtató Duna-kanyar ott nyílt ki előttünk. Lent a zebegényi házak, a malomudvar, az emberek: egy festő életművének anyaga.

Kisleány a kerekeskút mellett. S az első ecsetvonásoktól, amint élni kezdett előbb egy papírlapon, majd a vásznon.

— Ahhoz, hogy Szőnyi Istvánt munka közben megörökíthessük — mondja Kollányi Ágoston —, *ahhoz, hogy ne kelljen megállítanunk, ne zavarjuk, érdekes előtanulmányra volt szükség. Jóval a film forgatása előtt megkértem a mestert, engedje meg, hogy munka közben, csöndben, megfigyelhessem: milyen a munkaritmusa, módszere, mi minden jellemző apróságok történnek, miközben dolgozik. És ekkor végig nézhettem egyik legszebb képének születését. Amikor befejezte, bántam is már, hogy közben nem volt ott a felvevőgép! Ez a festmény csak egy pillanatra tűnik föl a filmben. De neki köszönhető, hogy annak a másik képnek alkotási folyamatát végigkísérhette az objektív, a lehető legnagyobb csendben, hogy minél kevésbé zavarjuk Szőnyi Istvánt.*

És íme, az utolsó kiállítási teremben, a nevezetes »Kerti pad« szomszédságában itt a film »láthatatlan munkatársa«, a »Pásztorlány« (»Holdfény«). Kollányi Ágostont csak irigyelni lehet, hogy szemmel követhette, miképpen lett a százszorkilencven centiméter méretű vászonból este és hold, és pásztorlány és heverő tehén elemezhetetlen poézise.

— A másik festmény, amely a film nézőinek szemeláttára született?

Nincs ezen az emlékkiállításon. Legutóbb az esztergomin vett részt. Odahaza függ Kollányiéknál, a beszűrődő havas fényben. A film után most látjuk először. Vázlatát is. Hegyoldal, kút, leány a kút kerekénél, előtérben nagy, fehér kutya. Szinte megújhodnak a teremtés percei, ahogyan az a film azon a tavaszon rögzítette őket. Mintha látnánk ismét a mester kezét az ecsettel. Arcát, amikor a leányra s a kútra néz. És amint fáradtan levegőt vesz.

Tegyük vissza az üveget a kép fölé. Akasszuk helyére. Az ember meghal. A színek költészete megmarad.

Dalos László

Otthon, a másik festménnyel
(Fejes László felv.)

lovákiai Shakespeare-év első bemutatója: a Rómeó és Júlia (Romeó: Jan Triska, Júlia: nzeti Színház Hamlet-előadásából. (Ophélia: Marie Tomasová, Hamlet: Rad. Zukovsky)

S TIBOR:

OTÍVUM-
KERESÉS

ttuk, hogy Balas- t alatt van egy ahol még vannak házak. Igazat végre megtalál- iny házról le kel- verni a cserép- zokat is befedtük A templomot »új- k« nyomorult, el- állapotába, az is- agyhattuk a fel- , néhány, Balas- tra vezető távíró- eltávolítottunk, s is volt a kuruc- Réthe megvolt. folyót kellett ke- Folyót, amelynek nincs gátszakasz, ültségű áramve- tonvillája, folyót, életveszély nélkül ott a kuruc csa- yest, forgó nélkü- amelynek a part- nyaraló, halász- t, partján nem dern horgász-fel- bizakodó pecá- una, a Tisza szó- hetett. Hatalmas, folyamuk se- asonlított a roha- a, szélességük, életveszélyt je- lentett kurucnak és »la- bancnak« egyaránt. S mi- után a két tábor lovasait egyképpen a debreceni hu- szárezredből szereztük, egy- formán drága volt szá- munkra az életük. Hosszas kutatás után megálltunk Borsod megyében, a Her- nád partján. Szelíd dom- bok közt folydogált, agya- gos vizéről azonnal lát- szott, hogy sekélyes vize alacsony és gázlókkal teli. A sárgás, meredélyes part és a mögötte emelkedő bokros domboldal »blikfan- gos« volt, ahogy ezt az ope- ratőrünk mondta. Két-há- rom lovasunk belegázolt a vízbe, a folyócska közepén is csak a lovak szügyéig ért. Igaz, hogy keskeny a folyó, de, ha rézsút fény- képezzük, megnyúlik a táv... Bán Frigyes és az egész »stáb« boldog volt, és én is velük.

Másnap reggel levonult a partra a két lovascsapat: Bitskey Tibor, a portyázó kurucok s a fehér egyen- ruhás labancok százada. A lovasok megtorpantak és mögöttük a stáb is. Bán Frigyessel lerohantunk a partra. A meder agyagos- sárgás rögei száradtak a napon.

— Hol a folyó? — kiál- tott fel Bán Frigyes. Le- targikusan maga elé me- redt és így szólt:

— Ellopták a Hernádot!

— Gyere, megkeressük! — vigasztaltam a rendező- met.

— Hol? Merre? — kér- dezte kétségbeesetten.

— Megyünk a partja mel- lett, a forrásvidék felé, s valahol megtaláljuk majd a duzzasztógátat.

Elindultunk északnak. Hat-hét kilométeres gya- logút után megtaláltuk a Hernádot. Szép, nagy tóvá duzzadt a gát mögött. A gátőrt kerestük. Megtalál- tuk egy kis házban. A víz két miskolci nagyüzemnek ad áramot. Megmondta, melyiknek. Autóval vissza- mentünk Miskolcra. Az igazgatóságoknál könyörög- tünk: adják vissza nekünk két órára a Hernádot, csak átgázolunk rajta, és mind- járt visszaadjuk. Hosszas utánjárásra visszakaptuk. Amikor a kuruc portyázók átgázoltak a folyón és az üldöző labancok lovasszá- zada felkapaszkodott a túl- só partra — Bán Frigyes fellélegzett.

— Te — mondta tragi- kus hangon, és megszorí- totta a vállamat.

— Itt maholnap nem le- het történelmi filmet for- gatni! — Szívből felneve- tettem, így üdvözöltem a jö- vőt.

Szőnyi István

1021

bb 18. képzőművészeti szabadiskola nyilt zebegényben

vid gö ká bh -cz 1969. julius 14.

zebegényben, a szőnyi istván emlékmuzeumban hétfőn megnyilt a nyári képzőművészeti szabadiskola. munkájában az idén az ország minden részéből érkezett képzőművészek vesznek részt. dr. csicsay ivánnak, a pest megyei tanács vb. elnökhelyettesének megnyitó beszéde után dr. végvári lajos művészettörténész, a szabadiskola igazgatója ismertette a kéthetes tanfolyam munkatervét. a tanfolyam célja, hogy mesterségbeli és esztétikai utbaigazitást adjon, elősegitse a hallgatók továbbfejlődését. a festő és a szobrász tagozatokon neves képzőművészek és művészettörténészek tartanak előadásokat./mti/

.-.

bb 10. öt éves az intermetall - hatmillió tonna vaskohászati terméket cseréltek eddig a tagállamok

1 sl/tr jebh -cz 1969. julius 14.

kedden érkezik el fennállásának ötödik évfordulójához az intermetall vaskohászati együttmüködési szervezet, amelyet a magyar, a csehszlovák és a lengyel kormány 1964 julius 15-én alapitott. még az évben csatlakozott az egyezményhez bulgária, az ndk és a szovjetunió, igy a szervezetnek jelenleg 6 ország tagja , de más államok is csatlakozhatnak. a belépési szándékról az egyezmény letéteményesét, a magyar kormányt kell értesiteni. lehetőség van arra is, hogy valamely nem tagország, vagy szervezet is közremüködjék az intermetall munkájában. 1968 novembere óta a jugoszláv vas-

Szőnyi István

tanítványa a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán Németh József.

Tahete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l 210 l.

Szőnyi István

Rippl Rónai a magyar festészet egyik legszebb képét festette meg téli kugliszókról, Szőnyi István a zebegényi téli temetésről...

Gyenestói Pál: Téli városképeink.
Budapest VII. évf. 2. sz. 1969. febr., 8. l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi István

Falusi asszonyok c. képe a szolnoki kiállításon

Szabó István Élet és munka
Népművelés, Bp. 1969. .... 9.27.l.

Lőnyi István

Szerepel az alábbi tárlaton

N.N.: grafikai kiállítás
Békéscsabán

Békéscsabai Megnyság 1970 I.25

Sirányi István

Emlitve

A Család
Nöl Lapja 1969. dec. 27.

Szántó István

„Este a falun"

A Család
Nők Lapja 1969. dec. 27.

Szőnyi István

Tanítványa a budai Képzőművészeti Főiskolán Móritz Sándor.

Fehéra Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966.
334 l 208 l

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi István

Lomitványa a b.pesti Képzőművészeti Főiskolán Nagy Gyula.

Fehete Márton: Prominent Hungarians

Home and Abroad, München, 1966. 3341

201.

Szőnyi István

festő -

M.D.K.

Tóth László mestere volt -

Bolgár kálmán 1 program és a megvalósulás
kiírvészet 1969 aug - 28 lap

Szőnyi István

ha-magyar grafikáról beszélünk, sz. t.
rajzkarcai és gouache-ai jutnak eszünkbe

Képzőművi. Almanach Bp. 1969. 24. o. Németh:
Olai magyar grafika

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi 1.

1967-ben szerepelt a Gresham-csoport kiállításon

képzőmtv. Almanach Bp. 1969. Pernecz ky: Gresham
22.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi 1

példaszerűen gazdag emlékkiállítást kapott

Képzőmű. Almanach Bp. 1969. Perneczky: Gresham
21.o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi 1.

Berény – Bernáth – Szőnyi – Pátzay kvartettben, a művészasztal megszűnése után vált közvismerté a Greshom

Képzőmův. Almanach Bp. 1969. Perneczky: Greshom 23.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi 1.

indulása kor tele van olyan kompozíciós erővel, amely az aktivisták grafikáiból származott

Képszőműv. Almanach Bp. 1969. Perneczky: Gresham 22.o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Kőnyi István, festő

Passuth Krisztina sokat
köszönhet Kőnyi Istvánnak.
A képzőművészet iskolája c.
művének.

—r— : Passuth Krisztina : A festészet műhelyében
175–176.

Könyvtáros, bp. 1965. március

XV/3

Szőnyi István
festő.

tanítványa volt Nagykányán szi-
lógyi Jolán festőművé.

Szamuely Tibornéi: Emlékeim – ről
kosnak, kolozsvár 1966. IX. 1355.

Szőnyi István

fiatal korában jó ideig Ulitz Béla hatása alatt állt.

Borbély László: Bortnyik Sándor korai művészete
/Művtört.Ért., 1969. 1. sz., p. 46-73./
p.46.

Szőnyi István

Szerepelt a XVII. Velencei Biennálén /1930/.

Major Máté: Az építészet uj világa, Magvető, 1969,

507.l.

Szőnyi

Több műve van kegedeu

Greguss Pál magángyűjteményében

Ruffy Péter: Greguss Pál csodálatos élete

Magyar Nemzet 1970 I.1

Szőnyi István

Festészete hatással volt Nagy Sándor képei, a negyvenes évekből származó pesterzsébeti falképsorozatára.

Németh Lajos:
Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 39. l.

Szőnyi István
festő.

Méltatás.

Rácz István: A badacsonyi Egyenes Karakter
eszet, 1969. november - 15 lap

M.D.K.

Szőnyi István
festő

„Ivók" cimű kipe szerepel a
„tárlaton".

Marosi Ernő: Magángyűjtők kiállítása a Magyar Nem-
zeti Galériában

Művészet, 1963. november - 39 lap.

J. Bönyi

Professzor a Magyar Képzőművészeti Főiskola festészeti osztályán.

International Directory od Arts. 8th Ed. 1965/1966, I. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., ill., √22.1.

Szőnyi István, festő MDK

Tagja volt a Történelmi Emlékbizottságnak.

(b. t.): „Sokáig bünkén emlegettük azt a napot" 3. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 15.

Szőnyi István, festő MDK

A Nemzeti Galéria gyűjteménye
Kiállításra készül Szőnyi műveiből

— : Ma hallottuk

2

Bp. Esti Hírlap, Bp. 1962. ápr. 28.

mdk

Szönyi István és Fonyi Géza

latása Moré Mihály egyes képein

Szodoray Lajos: A művészeti nevelésről Moré M. kiállítása alkalmából

Alföld, 1963. 9. sz 76. l

MDK

Szönyi Istvan

Fejkendős asszonyok, tempera

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec 15 - 1941 Jan.12. 17.1.

MDK

Szőnyi Istvan

Nyári este, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec 15 - 1941 Jan.12. 18.1.

Szőnyi István, festő

MDk

December hen emlékkiállítása nyílik meg a Nemzeti Galériában. 90 olajfestmény s' 110 grafika kerül a közönség elé.

— : Hir

10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. okt. 24.

MDK

Szónyi Istvan

Este a tarlón. Tempera.

Az Orsz.Magy.Kézóm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 9.1.

Szőnyi István MDK

Falurészlet c.k.p repr.

Arverési Közl.1936 febr.1.rendk.sz.

MDK

Szőnyi István

Paulini Béla:"Magyar Csupajáték"c.müvének diszleteit tervezte.

/sz.p./:A "Magyar Csupajáték" bemutatkozása a Müvész Szinházban.

Pesti Hirlap 1938.máj.22.

MDK

Szőnyi István

Kompoziciója, a Műcsarnokban rend.Szt.István kiállitáson.

/d.m./: Szt.István kiáll. a Műcsarnokban.

Magyarország 1938.máj.24. 8.o.

MDK

Szőnyi István

Tbl B: Iparművészet és szobrászat a Györgyi K. eml. kiáll.on. MI. 1934, 84-86. l.

Szőnyi István festő

Uszályok. repr.

Kampis Antal: A képzőművészetek története 122.t.

A Kultura Világa Bp. 1963.

MDK

Szőnyi István, festő

Debrecenben bemutatják a Közelmúltban Berlinben szerepelt alkotásait: 89 festményét, 93 rajzát és akvarelljét, 18 rézkarcát.

–: A múzeumi hónap képzőművészeti kiállításai 8.1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. aug. 31.

Szőnyi István, festő

MTI

Legújabb festményeit bemutató, 13 színes reprodukciót tartalmazó asztali naptárt adott ki 1964-re a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat.

–: Röviden

6. l

NÉPSZABADSÁG, Kp. 1963. aug. 23.

MTI

Lőrinczi István, festő

A berlini Nemzeti Galériában nagy érdeklődés mellett nyitották meg aug. 3-án Lőrinczi István albertirsai kiállítását. Mintegy 200 olaj-festménye és akvarellje van kiállítva a tárlaton.

—: Lőrinczi István műveinek kiállítása Berlinben

M.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. aug. 4.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Petri Lajos hérnitette portréjat.

– rt – : Petri Lajos
Élet és Irodalom, 1963. szept 7 – 8 lap

Szőnyi István
festő

M.D.V.

Méltatás.

Artur Tivadar: Berény Róbert emlékezete
Élet és Irodalom, 1963. szept 7 – 8 kap

MDK

Szőnyi István

Dunakanyar, temp.

Pihenő tehenek, t

Miskolci kiáll.I. Herman O.Muz. 1955.
19. 1.

MDK

Szőnyi Ist án

Tanulmány, szén

Boci, szén és akv.

Miskolci kiáll.I. Herman O.Muz. 1955.

MDK

Szőnyi István

Dunakanyar, tus

Kéztanulmány, szén

Férfiportré, "

Miskolci kiáll.I. Herman O.Muz. 1955.

21. 1.

Szőnyi István

MDK

Tamás Galéria kiáll. Művész.Élet 1933. ápr.15.

6.1.

Szőnyi István, festő MDK

A recensens megemlíti.

-o-: Pataky Dénes: A magyar rajzművészet
28-29. l.

A KÖNYV, BP. 1961, január I. évf. / 1-32.

Szőnyi István, festő

MDK

A kiállítás zárófalán látható egy ismert „pados" festménye.

Murányi = Kovács Endre: Nagybányai festők kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában 8-l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. jan. 23.

MDK.

Szőnyi István festőművész

A Szinyei Társaság Jubiláris Kiállitásán.

Képzőművészet, 1931. 37. sz. 46.l.

MDK

Szőnyi István.

Tripoliszi magyar festészeti kiállitás.

Pesti Napló 1939. juni 17.

MDK

Szőnyi István. festőművész.

Tripoliszi magyar festészeti kiállitás.

Magyarország, 1939. jun. 17. 7.l.

Szőnyi István festőművész

Anyám

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa.1934

Szőnyi István festőművész

Zebegényi utca

Bányavidéki Vándokiállitások katalógusa 1948

Szőnyi István festőművész

Dunakanyar

Dunaparton

Bányavidéki Vándokiállitások katalógusa 1948

MDK

Szőnyi István diszlettervező

Paulini Béla:"Magyar csupajáték"c.művéhez a diszletek egyik tervezője.

H.G.: Paulini Béla magyar csupajátékai.

Uj Magyarság 1938.máj.22.

MDK

Szőnyi István

Diszlettervei a Paulini Béla:"Magyar csupajáték" revüjéhez.

S.: Paulini Béla revüje a Művész Szinházban.

Magyarország 1938.máj.22. 8.l.

MDK

Szónyi István

Zebegényi temetés

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936. máj-jun. 10.1.

Szőnyi István 1894--

MDK

Ivók, rk.

Ernst Múz. M. Kisplasztt. és Graf. kiáll. 1954.szept.

31. 1.

NEGYEDIK TEREM.

Első kiállítása Ernstnél

SZŐNYI ISTVÁN

FESTMÉNYEI.

103.	ÖNARCKÉP	18000.—
104.	HÁROM GRÁCIA	30000.—
105.	DOMBOLDAL	8000.—
106.	FESTŐ	15000.—
107.	VÁZLAT	4000.—
108.	LEÁNY ALMÁKKAL	20000.—
109.	PAN ISKOLÁJA	5000.—
110.	KETTŐS AKT	35000.—
111.	KRISZTUS SIRBATÉTELE	6000.—
112.	APÁM, ANYÁM. Magántulajdon.	
113.	PHAETON LOVAI	4000.—
114.	KUTNÁL	8000.—
115.	NŐ NAPSÜTÉSBEN	5000.—
116.	NŐI ARCKÉP	10000.—
117.	MESE	
118.	ANYASÁG	6000.—
119.	ZSUZSÁNNA ÉS A KÉT ÖREG	5000.—
120.	FEKVŐ AKT	20000.—

Ernst Museum kiáll. 18. sz.
1921. szept

94. AKÁCOS . . . . . 3000.—
95. KILÁTÁS A VÁROSRA . . . . . 5000.—
96. PARTFÜRDŐ. Magántulajdon.
97. FRISS HÓ . . . . . 4500.—
98. HAJÓGYÁR . . . . . 4000.—
99. OPERA. Magántulajdon.
100. KÁLVIN-TÉR . . . . . 4000.—
101. ERZSÉBET-TÉR . . . . . 4000.—
102. KIRÁLYI BÉRPALOTA . . . . . 3500.—

121. FÉSÜLKÖDŐ NŐ. Heidelberg Viktor ur tulajdona.
122. TÁJKÉP . . . . . 12000.—
123. FÜRDÉS UTÁN . . . . . 40000.—
124. LÓVERSENYTÉR. Schnürmacher Pál ur tulajdona.
125. NŐVÉREM. Magántulajdon.
126. NŐI ARCKÉP . . . . . 12000.—

ÖTÖDIK TEREM.

SZŐNYI ISTVÁN

GRAFIKAI MŰVEI.

127. BARÁTOM ARCKÉPE. Magántulajdon.
128. KOMPOZICIÓ-VÁZLAT. Rajz . . . . 1000.—
129. TANULMÁNYFEJEK. Magántulajdon.
130. AKTOK. Tollrajz . . . . . 1000.—
131. HARC. Rézkarc . . . . . 600.—
132. AKT-TANULMÁNYOK. Tollrajz . . . 1000.—
133. TÖRÜLKÖZŐ NŐ. Hideg tüvel készült karc. 1—10. . . . . 700.—
134. ÁLLÓ AKT. Tollrajz . . . . . 1200.—
135. MUNKÁSOK. Rézkarc . . . . . 600.—
136. ZSUZSANNA. Tussrajz . . . . . 1500.—
137. LOVAK. Tussrajz . . . . . 2000.—
138. TÁJKÉP. Tussrajz . . . . . 2000.—
139. BUDAKALÁSZI RÉSZLET. Rézkarc . 500.—
140. ÜLŐ AKT. Tussrajz . . . . . 1000.—
141. KOMPOZICIÓ-VÁZLAT. Rézkarc . . 500.—
142. ÁLLÓ AKT. Tussrajz . . . . . 1000.—
143. TANULMÁNYFEJ. Tollrajz . . . . . 1000.—
144. FÉRFIFEJ. Tollrajz . . . . . 1000.—

145. ÖNARCKÉP. Rajz . . . . . 2000.—
146. KATA. Rézkarc . . . . . 400.—
147. TANULMÁNYFEJ. Rézkarc . . . . . 600.—
148. VARRÓNŐ. Rézkarc . . . . . 800.—
149. ARCKÉP. Rézkarc. Magántulajdon.
150. TAVASZ. Rézkarc . . . . . 600.—
151. FÜRDŐ NŐ. Tussrajz . . . . . 1000.—
152. SZENDERGÉS. Hideg tüvel készült karc. 1—10. . . . . 1000.—
153. NŐI FEJ. Tussrajz . . . . . 1000.—
154. NAPLEMENTE. Rézkarc . . . . . 700.—
155. KETTŐS AKT. Rézkarc . . . . . 700.—
156. ÜLŐ AKT. Hideg tüvel készült karc . . 600.—
157. ÖNARCKÉP. Magántulajdon.
158. KÜLTELKI RÉSZLET. Hideg tüvel készült karc. 1—10. . . . . 500.—
159. ÖREG EMBER. Szépia . . . . . 1000.—
160. TÁJRÉSZLET. Tussrajz . . . . . 2500.—
161. HÁRMAS AKT. Rézkarc . . . . . 800.—
162. TEREFERE Tussrajz . . . . . 800.—
163. NÉGER NŐ. Szépia . . . . . 1200.—
164. ILLUSZTRÁCIÓ. Rézkarc . . . . . 400.—
165. NŐI FEJ. Rézkarc . . . . . 500.—
166. FÉRFI KÉPMÁS. Rézkarc . . . . . 500.—
167. ALVÓ NŐ. Rajz . . . . . 1500.—
168. ILLUSZTRÁCIÓ. Rézkarc . . . . . 500.—
169. KALAPOS FÉRFI. Rézkarc . . . . . 800.—

170. KOMPOZICIÓ-VÁZLAT. Hideg tüvel készült karc. 1—10. . . . . 800.—
171. FÉRFI ARCKÉP. Magántulajdon.
172. AKT-KOMPOZICIÓ. Tussrajz . . . . 1500.—
173. VÉN TÖLGY. Tussrajz . . . . . 2000.—
174. RÓMAI FÜRDŐRÉSZLET. Rézkarc . . 800.—
175. NAGYBÁNYAI TÁJ. Rajz . . . . . 3000.—
176. UTCARÉSZLET. Tussrajz . . . . . 1200.—
177. KRISZTUST A SIRHOZ VISZIK. Rézkarc . . . . . 1000.—
178. KOMPOZICIÓ-VÁZLAT. Tussrajz . . 800.—
179. SZERELEM. Rézkarc . . . . . 800.—
180. TÁJRÉSZLET. Tussrajz . . . . . 1000.—
181. NAGYBÁNYA. Tussrajz . . . . . 2500.—

HALLBAN.

SZŐNYI ISTVÁN

182. E. L. ARCKÉPE. Magántulajdon.
183. TANULMÁNYFEJ. Magántulajdon.

VITRINÁBAN:

BORIS LÁSZLÓ

RAJZOK, RÉZKARCOK.

Rajzok ára . . . . . à 800.—
Rézkarcok ára . . . . . à 500.—

VITRINÁBAN.

Régi magyar ex libris-gyüjtemény. 88 db.
en bloc . . . . . 15000.—

MEGJELENT:

AZ ERNST-MUZEUM MŰVÉSZKÖNYVEI.

1. Csók István.
2. Iványi-Grünwald Béla.

IRTA:

DR. LÁZÁR BÉLA.

GAZDAGON ILLUSZTRÁLVA.

EGY FÜZET ÁRA 35 KOR.

KAPHATÓ A PÉNZTÁRNÁL.

M.D.K

Srönyi István
festő

Nagy Imre korai képei Srönyi István
felfogását idézik.

Pap Gábor: Erdélyi képeslap
Művészet, 1963. november - B lap

Szőnyi István festő MDh

Szőnyi is sok időt eltöltött
művészbarátai között, abban a kávézó-
ban, melynek működése érdekében most
több művész levelet írt a szerkesztőség-
hez.

—: Művészek egy kávéző védelmében 9

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. okt. 22.

Szőnyi István, festő MDh

A National-Galerie meghívására rendezik meg Nyugat-Berlinben a Szőnyi-kiállítást. Nyolcvan festményt – köztük a Zebegényi temetést, a Kertipadot, a Kútnál cimüt – és 120 rajzot, akvarellt mutatnak be.

— : Szőnyi Kiállítás Berlinben 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. jún. 22.

Szánthó István

Viadukt, 1924., repr.

100 Jahre Kunst in Ungarn
Museum am Ostwall Dortmund, 1971.

Szőnyi István

műve szerepel a szőcsfehér-
vári Ybl Múzeum gyűjteményében

Nápszava 1969 május 20
2. oldal

Szőnyi István

neve emlitve

Nápszava 1969 január 10
3. old.

Szőnyi István

Gábor Marianne mestere

volt

Népszava 1970 március 11

2. old

Szőnyi István

76 éve született

Népszava 1970 január 17
9. old.

Szönyi István

Vati József tanára
volt a Főiskolán – emlitve

Népszava 1969 november 29
10. old.

Szőnyi István

műve szerepel a „Magyar Művészet 1896 - 1945" c. kiállításon az Ernst Múzeumban

Nógrsava 1969 szeptember 30
2. old.

Szőnyi István

nevét a Képzőművészeti Főiskola nagy mesterei között említi

Ónody Éva: 100 éves a Magyar Képzőművészeti Főiskola. Budapest, 1971. 11.sz. 35-37. l.

Szőnyi István

Bozóky Mária: Emlékezés Szőnyi Istvánra. - Forrás, 1968.1.sz.160-162.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört. Írt. 1971.2.sz149-182.l.

161.l.

Szőnyi István festőművész

11 éve halt meg

Nőtincs 1971 augusztus 29

Szönyi István

neve, - mint főiskolai mester

- emlékve

Napjaink 1968 julius

8.old.

Szőnyi István

Gyümölcsszedők (vízkárc)
Alatta rövid megemlékezés Szőnyiről, születésének 75. évfordulója alkalmából.

Magyar Hírlap, 1969 január 17. 7. l.

Szőnyi István

akrotás is van a székesfehérvári Ybl-Múzeum

gyűjteményében.

Felavatták a székesfehérvári Ybl múzeumot.

Magyar Hírlap, 1969. május 19. 6. l.

Sőnyi István

nevét említi Genthon István és a nagybányaiak, valamint a Gresham-kör viszonyával kapcsolatban

Kósuth Lajos: Genthon István és a modern magyar képzőművészet. MűvtörtÉrt. 1970.4.sz.263-264. l.

Szőnyi István

művészetéről, munkásságáról szóló Genthon-cikkek, tanulmányok felsorolása:

Kovács Éva: Genthon István megjelent müveinek jegyzéke. - Művtört.Ért. 1970.4.sz.253-258. l.
253. l. 257. l.

Szőnyi István

művészetéről, munkásságáról szóló művek Genthon István által írt recenzióinak felsorolása:

Kovács Éva: Genthon István megjelent műveinek jegyzéke - Művtört.Ért. 1970.4.sz. 253-257. l.

255. l.

Szőnyi István

"Genthon ideális kritikus volt. Együtt nőtt fel egy nagy nemzedékkel, a Gresham-csoppttal, melyet szívesen nevezett Budapesti Iskolának. Accsoportosulás szinte minden tagjáról irt monográfiát vagy tanulmányt Bernáthról, Szőnyiről, Ferenczy Béniről, Egryről , Borsos Miklósról, Barcsayról."

Genthon és Szőnyi barátságát említi:

Kovács Éva: Genthon István /1903-1969/
Mivtört.Ért. 1970. 4.sz. 250-252.l.

Szőnyi István
festő

v grafikái is számottevőek.

* magyarországi művészet I. 530.
Corvina 1971.

1) Szőnyi István
festő

A főiskola tanára, Ferenczy Károly vé-
rén fiatal korában Nagybányán dol-
gozott.

1921 „Fürdés után"

1923 „Bethsabe"

A magyarországi műv. Tört. I. 518.
Corvina 1971.

2) Szőnyi István
festő

1923 - „Ivók"

1925 - „Gyümölcsszedés"

„Hegyetőn" c. műve.

1924 - ben gyűjteményes kiállítása A
Szinyei Társaság fagja.
A magyarországi művészet története.
Corvina 1971. T. 518.

3) Scőnyi István
festő

1928 „Behavazott falu" vézkarc;
A 20-as évek végén Zebegénybe költözik.
1924 „A művész és felesége".
1930 „Édesanyám"
A magyarországi műv. tört 518.
Corvina 1971.

4) Szőnyi István
festő

1926 „Zsuzsa"

1927 „Zsuzsa a falóval"

1928 „Lebegényi este"

1928 „Lebegényi temetés"

1928 „Vízparti ülemet"

A magyarországi műv. tört. I. 519.
Corvina 1971.

5) Szőnyi István.

festő

* 30-as évektől művészete fő témája a zebegényi táj.

Posaszti éktet megjelenítő képei: „Hazafelé" /1938/; „Este" /1934/ „Uszályok /1937/

* magyarországi műv. tört. I. 519.

Corvina 1971.

Szőnyi István
festő

~ a Gresham-kör művére.

* magyarországi műv. tört. I. 516.
Corvina 1971.

Szőnyi István
festő

A Szinyei Társaság tagja volt.

A magyarországi műv. tört. I, 487
Corvina 1971.

Szőnyi István
festő"

A KUT - hoz tartozott.

Magyarországi műv. tört. I. 488.
Cortina 1971.

Szőnyi István
festő -

Szőnyi harcolta ki a Kultuszminisz-
tériumba, hogy Derkovits hoporsóját
az elismerés jelőül a Munkácsy le-
pel borítsa.

Pataky Dénes: Derkovits Gyula.
Művészet, 1971.xx augusztus - 19.oldal.

Szőnyi István
festő -

Szőnyi István felvette Derkovits-ot
műtermébe. Az „Eladó a borjú"
című Szőnyi kép jobb oldalán álló
alakhoz Derkovits, állt modellt.

Pataky Dénes: Derkovits Gyula.
Müvészet, 1971.augusztus - 19.oldal.

Szőnyi István

Tanítványa volt Nicolas Schöffer.

Interju N. Schöfferrel; Valóság, 1970. 12. sz. 124. l.

Szőnyi István

Szentgyörgyi Korvéllal a lélek szabadságát is-
mertette meg.

D. Fehér Zs: Szentgyörgyi K. Szegeden; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 40. l.

Szőnyi István

Szabadiskoláját látogatta Kurucz D. István.

Pogány Ö. G.: Kurucz D. J. művészetéről; Műnyújtó, 1970-1. sz. 33. o

Szőnyi István

Klitz összőző hatása a jelzett gyűjteményben szereplő műveire mérhető le: öregasszony portré; a Breugel-témát idéző Szomjúság; Behomázott falu. (Feltehetően mindhárom rézkarc.)

A. B.: A Nyári-féle gyűjtemény; Műgyűjtő, 1975. 2. sz. 43. l.

Szőnyi István
festő

A 20-as évek végétől a 30-as évek közepéig alkotta meg főműve it.

A magyarországi műv. tört. I. 491
Corvina 1971.

Szőnyi István
festő

„Este" Repró.

A magyarországi műv. tört. I. XXVIII.
Corvina 1971.

Grőnyi István

festő

~ pól: Gombosi György: Új magyar vaj-
művészet – sz. 1. 16 kép.
/Bp. 1923/

A magyarországi műv. tört. I. 1934.
Corvina 1971.

Szőnyi István
festő

v ról: Végvári Lajos út
/Bp. 1962/

A magyarországi műv. tört. I. 534.
Corvina 1971.

Szőnyi István
festő

vról: Fenyő Iván: Sz. I.
/„Ars Hungarica" Bp. 1934/

A magyarországi műv. tört. I. 533/
Corvina 1971.

Fenyő Iván

Szőnyi István
festő"

egyetlen egyházi jellegű megbízásának tett
eleget.

A magyarországi műv. tört. I. 506.
Corvina 1971.

Szőnyi István
festő

Rómában is dolgozott, a Gresham-
-körhöz tartozott.

A magyarországi műv. tört. I. 507.
Corvina 1971.

Szőnyi István

neve emlitve

„Nyári Képzőművészeti szabadiskola"

Pestmegyei Hírlap 1970 április 21
8. old.

Szőnyi István

Szabatayay József nála tanult.

M.L.: A portré művésze; Műgyűjtő, 1971. 1. sz. 22. l.

Szőnyi István

Két temperája (Beszélgetők, Zebegényi táj) a Nagy István gyűjteményben van.

Dévényi Iván: Modern magyar festőművek; Műgyűjtő, 1971. 1. sz. 5. l.

Szőnyi István

Hatott Végvári J. István művészetére.

Olasz F.: Fegyzet Végvári J. János képeihez; Magyar Műhely, 1968. 1. 15. 48. l

Szőnyi István

Pátzayról készített képe az „ars una" bölcsét mutatja.

Kovács T.: Két magyar művészeti kiadványról; Magyar Műhely, 1968. IX. 1. 70. p.

Szőnyi István
festő

Szőnyi István magára becsülte Reuter Ágoston festményeit és „A kép" című Szőnyi könyvében, 1943-ban méltatja hogy Reuter milyen tanítja a kisdiákokat.

Dévényi Iván: Emlékezés Reuter Ágostonra.
Művészet, 1971. május - 21. oldal

Szőnyi István

művével szerepelt a
velencei biennálén

Magyar Nemzet 1971, január 31
11. old.

Szőnyi István festő

10 éve halt meg

Nőtincs 1970 augusztus 30
10. old.

Szőnyi István, festő

– egyik győri templomot díszítő
falfestményéről írt Somogyi Antal.

D. I.: Képzőművészet
Vigília, 1971. márc. 196. l.

SZŐNYI ISTVÁN, festő

Zebegényben egy kis Nagybányát alapitott, ha nem is oly népeset, mint amilyennel az erdélyi példakép dicsekedhetett. Vass Elemér is dolgozott itt. 379.old

SZIJ REZSŐ: Vass Elemér Tihanyban 373.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 6. 1967. Veszprém

SZŐNYI ISTVÁN, festő

A Gresham-körben Egry József, Szőnyi István, Bernáth Aurél játszották a főszerepet. 1937 óta Vass Elemér is elismert tagja e körnek, itt biztatják új utak keresésére, a képalkotásra, a festőiség problémái felé. 379.old

SZIJ REZSŐ: Vass Elemér Nihanyban 373.old

A Veszprémi Múzeumok Közleményei. 6. 1967.
Megyei
Veszprém

SZŐNYI ISTVÁN, festő

1967-ben a Székesfehérvári Csók István Képtár 26000 ft.értékben vásárolt müveket.Köztük Szőnyi müvet is. 153.old

KOVÁCS PÉTER: Uj szerzemények.Képzőművészeti gyüjtemény 153.old

ALBA REGIA.A Székesfehérvári István Király Múz.Évkönyve. X. 1969. Székesfehérvár,1969

Gáspár István

Neve említése

a születésnapi beszélgetés a 70 éves

Barcsay Jenőről c. cikk a 4. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1970 január 14

Szönyi István

„Zebegényi temetés" a Tépe szerepel a Nemzeti Galéria új szerzeményeinek kiállításán

Vigília 1970 szeptember
629. old

Képzőművészet

Szónyi István

10

Falfestménye az egyik győri
templomban – említve

Képzőművészet

Vigilia 1970 augusztus
561. old.

Szőnyi István

9

„Vetkőző nő"

c. tipe mulitve

Vigilia 1970 augustus

561. old.

Képrémüvészet

Szőnyi István

8

„Kerti pad"

c. Tépe emlitve

Vigilia 1970 augustus

561. old.

Képrőművészet

Szőnyi István

6

„Zsuzsa a faléval"

c. műve ~~szerpel~~
említve

Vigilia 1970 augusztus
56 l. old.

Képrőművészet

Szönyi István

7

„Eseményök"

c. műve ~~szerepel~~
emlitve

Vigilia 1970 augusztus
561. old.

Képzőművészet

Szőnyi István

5

„Anyám"

c. műve említve

Vigília 1970 augusztus

561. old.

Képrőművészet

Szönyi István

4

„Arsonyok a vízparton"

c. műve emlitve

Vigilia 1970 augusztus
561. old.

Képzőművészet

Szőnyi István

3

„Zebegényi temetés" c. műve

emlitve

Képzőművészet

Vigília 1970 augusztus

561. old.

Szőnyi István

2

„Betsabé" c. műve

emlitve

Képzőművészet

Vigília 1970 augusztus

561. old.

Szőnyi István

1

Tíz évvel ezelőtt 1960
augusztusának utolsó napjaiban halt
meg. Zebegényben.

Képtárművészet

Vigília 1970 augusztus
561. old.

Szőnyi István

Neve emlitve

Képzőművészet

Vigília 1970
május 344. old

Szőnyi István

Tanítványa volt Gábor
Marianne. – emlékére

Képzőművészet

Vajda 1969 május
345. old.

Fónyi István

neve emlékére

Képzőművészet

Vigília 1969 augusztus
562. old.

Szőnyi István

neve említve

– Németh Lajos: Oladern magyar művészet" c. könyvének ismertetése

Vigilia 1969 február
131. old

– Képzőművészet

Szőnyi István

Kállai Ernő 1942-es Magyar Csillag-beli cikkében (Őszinte Beszámoló egy beszélgetésről) a Gresham derékhadához sorolja.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 19. l.

Szöllősy István

Genthon 1935-ös kötetében (Az új magyar festészet története) a Stílustörekvések c. fejezetben szerepel.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 18. l.

Szőnyi István

Genthon István arlíti 1932-es Magyar Szemlebeli cikkében a harmincévesek között.

Derneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 18. l.

Szőnyi István

Példaszerűen gazdag emlékkiállítást kapott.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 21. l.

Szőnyi István

A szerző idézi Körner Éva vonatkozó megjegyzéseit (Magyar művészet a két világháború között, 1963).

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 21. l.

Szőnyi István

A „művészasztal" helyébe lépő dni állásfoglalás egy időre elhalványította az életmű valóságos értékeit.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 20.l.

Szőnyi István

A második világháború után a Gresham-csoport egyik tagja a négy közül. (A másik három: Berény, Bernáth, Pátzay.) A vitakérdésektől visszakúzódott.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina, 1969; 19.l.; 20.l.

Szőnyi István

Szerepelt a székesfehérvári kiállításon.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 22. l.

Szőnyi István

Egyik tagja a szűkebb Greshamnek, amely mint csoport a művészasztal megszűntével vált köriszerűté.

Pernecsky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 13. C

Szőnyi István

Lásd

Szépművészeti kiállítások magyar mesterek műveiből. I. sorozat Lyon, 1931. márc.-ápr. (Fränkel)

7 mű

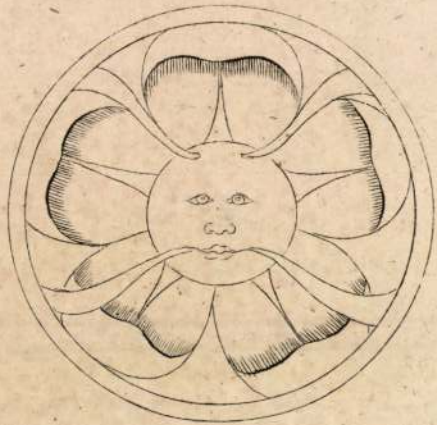

9.

5.

SZŐNYI ISTVÁN, festő

Szőnyinek, Szentiványinak sokkal liraibb a koloritja, Mint Vass Elemérnek. Vassé ezeknél sokkal határozottabb. 381.old

SZIJ REZSŐ: Vass Elemér Tihanyban 373.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 6. 1967. Veszprém

MDK

Szőnyi István, festő

A cikk után: illusztrációként:

a Zebegényi temetés c. festmény:
(1928.)

Repr

és a mű ismertetése.

↓

409. l.

Dr. Urbach Zsuzsa: Évszakok a művészetben
IV. Tél 404-405.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. II. 27. XXV/9.

MDK

Szőnyi István, festő

Megemlítve: Zebegényi temetés c. képe.
(A posztimpresszionista előadásmód
példájaként.

Dr. Urbach Zsuzsa: Évszakok a művészetben
IV. Tél 404–405.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. II. 27.

XXV./9. sz.

Szőnyi István

2

„Átkelés a Dunán"

„Este"

„Eladó a borjú"

„Esernyők"

„Fuvaros" c. képei említve

Pestmegyei Hírlap 1969 jan. 17
4. old.

Kovács István

A nagybányai művésztelepen dolgoztak

Papp Antal: Nagybányai fények

Nagyvárad Hírlap 1970 XII. 5

Szőnyi István
festő-

Művészete termékenyitőleghatott
B Mikli Ferenc festiszetére.

Aszalós Endre: B.Mikli Ferencnről.
Művészet,1970.november - 26.lap

Szőnyi István
festő

Az 1967-es székesfehérvári kiállításon
bemutatták néhány művét.

Dévényi Imre: Szobotka Imre..
Művészet, 1970.november - 15.

Szőnyi István
festő

Simon Béla is növendike
volt a művészner.

Angyal Endre: A hatvanéves Simon Béla
Müvészet 197o december - 31 lap

Gönyi István

75 éve, 1894 január 17-én

született.

Pestmegyei Hírlap 1969 január 17

4 old.

Szőnyi István

3

„Anya Zíslányával" c. művének reprodukciója a 4. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1969 január 17

Czörnyi István

Juhász Ezre mestre volt

Magyar Nemzet 1969 november 15
4. old

Gönyi István

festményei szerepelnek a

„Magyar Művészet 1945-1969" kiállításon

Magyar Nemzet 1969 október 12

17. old.

Szőnyi István
festő.

A háboru utolsó évei alatt ~~[illegible]~~ megfordult Szőnyi István is. Egy fiatalkori Önarchipe ideri fel a kiállitáson ennek az időnek emlékét.

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőmüvészetben.
Müvészet, 1971.augusztus - 30.oldal

SZŐNYI ISTVÁN, festő

A már 50 éves Vass Elemér már nagyobb erőfeszitésekre kén-szerült, ha a kor művésztársadalmában lépést akart tartani Egry Józseffel, Szönyivel, Bernáth Auréllal, Derkovits remekműveivel. 379.old

SZIJ REZSŐ: Vass Elemér Munkában 373.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 6. 1967. Veszprém

MDK

Szőnyi István, festő

Rövidesen megjelenik a Szőnyi-album.

(bé): Corvina a Külföldi piacon 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. febr. 16.

MDK

Rónyai István, festő

Németh Lajos könyvét ismertetve méltatja művészetét a cikk.

Miklós Pál: A modern magyar képzőművészet
20-25. o.

KRITIKA, BP. | 1969. március | VII/3.

MDK

Rónyi István, festő

Megemlítve.

Körner Éva: Periodizációs művészettörténet
25–29.

KRITIKA, BP.] 1969. május VII/5-

MDK

Szőnyi István, festő

Megemlítve.

Körner Éva: Periodizáció és művészettörténet
25-29. o.

KRITIKA, Bp. 1969. május VII/5.

SZŐNYI ISTVÁN, festő

1946-ban a Művészeti Tanács egyik alelnöke volt. Ekkor kapott 25 mű művész, köztül Vass Elemér is életjaradékot az államtól. 373.old

SZIJ REZSŐ: Vass Elemér Tihanyban 373.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 6. 1967. Veszprém

Szőnyi István

Szőnyi István

Foglalkozott műveszetével Mikolik Sándor.

Kiss Ákos: Mikolik Sándor Ipari Művészet, 1969. 1. 37. l.

Szőnyi István

Az Eladó borjú jobb szélső alakjának Derkovits volt a modellje, aki a kép festése során látogatott Zebegénybe.

László M.: A magyar portré-művészet tört-ből; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 44. l.

Szőnyi István 2.

Családjáról festette a Feleségem és én; Zsuzsa; Zsuzsa a falovával; Zsuzsa olvas; Zsuzsa az ajtóban c. képeit. Önarcképe kiadó.

László M.: A magyar portréművészet tört.-ből; Művészet, 1970. 4. sz. 44. l.

Szőnyi István

Életét fel lehet idézni portrékban. Szánthey Tibor feleségéről festett ifjúkori portréjával kapcsolatosan a szerző idézi a Vigília 1979. decemberi számából.

László M.: A magyar portré-művészet történetéből; Művelődés, 1970. 4. sz. 44. l.

Szőnyi István

Juán Szilárd portrét festett róla.

László M.: A magyar portré- művészet történetéből; Művelt Nép, 1970. 4. sz. 44. l.

Szőnyi István

Több műve a Tarjóm-féle gyűjteményben: Zsákhordó, Zebegényi Dunakanyar, Két beszélgető, Szalmakazal.

Dévényi J.: A szinek hatalma; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 12. l.

Szőnyi István

Tarján Jenő gyűjteményének gerincét többek közt az ő munkái képezik.

Dévényi J.: A színek hatalma; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 11. l.

Gönyi István

tanítványa volt Mosshammer

György

Magyar Nemzet

1969 augusztus 13. 4. old.

Szőnyi István, festő

– Asszonyok a vízparton c. képe a Képzőművészeti Alap harmadik festmény-bélyeg-sorozatával azonos művész-levelezőlap sorozatban.

Képeslapok
Magyar Ifjúság, 1968. III. 22. 21. l.

Szőnyi István, festő

- emlékkiállítása megnyílt szegényban.

A két
Magyar Hírlap, 1967. IX. 8. 2. l.

Szőnyi István, festő

3 és fél évtizedet élt Zebegényben. Ún. „Zebegényi korszaka". 7 évvel halála után az állam megvásárolta a Szőnyi-hagyatékot és a mester zebegényi házát, műtermét, 5 holdas gyümölcsösét.

Emlékek, hívek, események
Magyar Ifjúság, 1967. VIII. 5. 15. l.

Szőnyi István, festő

- zebegényi házában aug. 18-án nyílik meg a Szőnyi István Emlékmúzeum.

Emlékek, hírek, események
Magyar Ifjúság, 1967. VIII. 5. 15. l.

Szőnyi István
festő

Hegytetőn. 1925. o.v. 177 x 110 cm
Budapest. MNG. Repr.

Zebegényi temetés. 1928. o.v. 100 x 128 cm
Budapest MNG Repr.

Zebegényi Dunabanyar (Szürke Duna). 1935. o. temp
70 x 100 cm. Budapest Mgt. Repr.

Ez magyarországi mű lőtt. II. Képn. 817, 818, 819.
Corvina 1970

Szőnyi István
festő

~ a képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly tanítványa volt.

A magyarországi műv. tört I. 458
Corvina 1970.

Szőnyi István

A posztuagybányai iskola tagja.

Ernyey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 17.8.

Szőnyi István

Életével kapcsolatos dokumentum-anyag Biai Föglein István fényképgyűjteményében.

Kiss Áhos: Látogatás B. F. I.-nál; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 19. l.

Szőnyi István

Péter kisfiáról festett képe (1935) a szerző tulajdonában van.

Dévényi I.: Gyűjteményem; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 12. l.

Szőnyi István

Egész oeuvre van Beck Zoltán gyűjteményében.

Szabó Mihály: Házimúzeum Orosházán; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 86. l.

Szőnyi István

A róla elnevezett keretfajta (Szőnyi-keret) eredetét meséli el a szerző.

Franek F.: Jegyzetek a képkeretről; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 57. l.

SZŐNYI ISTVÁN, festő

Ferenczy Noémi müveinek a 20-as évekkuntől nem sok közük van a szecesszióhoz. Kis mikrokozmoszt teremt magának és Nagy István, Szőnyi István festészetét közelíti meg, de mindezt Nagybánya tremé zetrajongása vonja be, valami halk nosutalgiával. 186.old

KAKOVALOVSZKY MARTA: Évi jelentés, 1966-66. Kiallitások Ferenczy Noémi és Kalász Gulacsy Lajos emlékkiallitás. 185. old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Szőnyi István

ontáltársa és haláláig hű barátja volt Vámos Ferenc.

Czagány István: Búcsú Vámos Ferenctől.
Művtört.Ért. 1970.3.sz. 223-224. l.

223.l.

SZŐNYI ISTVÁN, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjteménynek 1960-ban megnyilt, bővitett kiállitásán szereplő művek jegyzéke:
SZŐNYI ISTVÁN: Anya két gyermekkel". Furnirlemez, olaj. 45 5+ 62.5 cm. Jelzés, jobbról lent: Szönyi. Ltsz: 59.127.
187. old

SARKADINÉ, HARS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgacs Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

SZŐNYI ISTVÁN, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjteménynek 1960-ban megnyilt, bővitett kiállitásán szereplő művek jegyzéke:
SZŐNYI ISTVÁN: "Gyermaekek", Vászon, olaj. 100+75 cm.
Jelzés, jobbról lent: Szönyi I.93l. Ltsz: 59.126. 187.old

SARKADINÉ, HARS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Szönyi István, festőm. MDK

A Duna partján. Repr.

11.1.

A KUT tavaszi kiállításából. 11.1.

KUT.1927. II. 2.sz.

Szőnyi István festő M.D.K.

Le begényi temetés c.

művét megvásárolta a M. Nemzeti Galéria

értékes műkincsekkel gazdagodott a Nemzeti Galéria

Magyar Nemzet 1964. január 14. 3.l.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Major Jenő szegedi festő, aki 1963 decemberében halt meg, tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Szőnyinél végezte.

Szelesi Zoltán: Su memoriam Major Jenő
Művészet, 1964. május - 43 lap.

Szőnyi István
festő

14.D.4

B. Juhán Pál Szőnyinek volt
a tanítványa

Oelmacher Anna: A szocialista képzőművészek
csoportjáról

Művészet, 1964. május – 23 lap

Szőnyi István, festő MDK

Szász Endre grafikusművésznek tanára volt a Képzőművészeti Főiskolán.

Murányi-Kovács Endre: Szász Endre 12-14.

A KÖNYV, bp. 1963. január III/1

Szőnyi István, festő MDK

Márc. 1-én, a Nemzeti Galériában, a Szőnyi István emlékkiállításon tárlatvezetés lesz. Vezető: Pataky Dénes művészettörténész.

—: Hét végi kulturális program 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 29.

Szőnyi István, festő M DK

Medveczky Jenő művészete sokon
Szőnyiével, Aba-Novákéval és erősen
Molnár C. Pálával.

At.: Medveczky Jenő kiállítása 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. nov. 23.

Szőnyi István festő M.N.K.

Születésének 70. fordulóján kiállitás müveiből a Nemzeti Galériában.

Hagyatékának, hátrahagyott müveinek, vázlatainak összegyüjtése most folyik.

A Képzőművészeti Alap albumot ad ki festményeiből, rajzaiból, rézkarcaiból.

Rjz / Tehenek, gondozójukkal / repr.

Magyar Nemzet 1964. január 17. 4.1.

Szőnyi István emlékalbum készül

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Miklósi Mária szőnyi freskó-
tanulmányáról kapta diplomamunkáját.

Bolgár Kálmán: Miklósi Mária és Kis Nagy András
kiállítása

Művészet, 1964. április – 34 kép

M.D.K.

Szőnyi István
festő

1937-ben Párizsban, Szőnyi a világkiállításra küldött anyagát Balogh András megnézte és a művész munkáit tanulmányozta.

Szíj Béla: Balogh András
Művészet, 1964. augusztus - 20 lap

MDK

Szőnyi István

Portrék.
Debreceni Ujság 1937. ápr. 24. 9.1.

MDK

Szőnyi István

Művei, a Műcsarnok akt-kiall.-an.

D.A.: A Műcsarnok akt-kiall.

Magyarság,1925.dec.6. 21.l.

Krónyi István, festő MDk

A moszkvai Puskin Múzeumban bemutatják a magyar festészet legjelentősebb alkotásait Markó Károlytól Krónyi Istvánig.

–: Magyar képzőművészeti kiállítás nyílt Moszkvában 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 3.

Szőnyi István, festő

1964

Márc. 16-án a Szőnyi István emlékkiállításon találkozhatnak. (Nemzeti Galéria)

—: A hét négy kulturális programból 10.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. márc. 14.

Kőnyi István, festő M Dk

A Nemzeti Galériában tárlatvezetés ismerteti a Kőnyi emlékkiállítást márc. 8-án.

— : A hét végi kulturális programból 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 7.

MDK

Szőnyi István

A képzőművészeti év története. P.H. 1930 évi naptára. 83.l.

MDK

Szőnyi István

A Szinyei-Társaság jub. kiáll. a N. Szalonban. Tél a müvészetben. /Bpest,194e/. 87.l.

Szőnyi István, festő MDK

1894. január 17-én született.

— : Évfordulók Hátsó-belső borító

A Könyv, bn. 1963. december III/12

'45

Szőnyi István, festő MDK

fényképe, továbbá harmincegy jellemző sor alakjáról, egyéniségéről.

D. fehér Zsuzsa: Kis képeskönyv nagy műveinkről 16-17

A KÖNYV, bp. 1963. július III/7.

Könyi István, festő MDK

Erős szálak fűzték Nagybányához.

-r-r: ... a kor lelke mozdult bennük ... 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. jan. 7.

Könyi István, festő MDh

Születésének 70. évfordulójára diafilm készült Könyi István életéről és művészetéről.

–: Nagy emberek, új létesítmények, képzőművészeti alkotások, gyermekközlekedés

NÉPSZABADSÁG, 1. sp. 1964. ápr. 1. 9.

MDK

Szőnyi István

Rozs János ki akar jutni Párizsba. Az Est 1936. máj. 20.

MDK

Szőnyi István

1920. Szinyei-jutalomban részesült

A Szinyei Merse Pál Társ. Értesitője. 1927. febr. 3. sz.

MDK

Szőnyi István

Átkelés a Dunán, repr.

KMTárs. 1932. febr.-márc. kiáll.

MDK

Szőnyi István

Gondolatok a szobjet festőművészet kiállitásán.
Magyar Nemzet 1949.okt.16.

Szőnyi István, festő MDK

Hetven éve született. Neve korszakot jelent.

Reggel c. festménye:

Repr

-: Hetven évvel ezelőtt született Szőnyi István 9

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. jan. 17.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

A Dunakanyar nagy festőjének
műveit nem állítottak ki a tárlaton.

—: Dunakanyar a képzőművészetben
Művészet, 1962. december — 45 lap

Szőnyi István
festő

M.D.Y.

Méltatás.

Ibl Ervin: Az absztrakt művészet problematikája
Művészet, 1962. december — 17 lap

Szőnyi István, Jestő MDh

Zebegényben a volt Erzsébet utcát

Tóla nevezték el.

2.

—: Ma hallottuk

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. ápr. 23

mdk

Szönyi István

Anyám e. műve

jelenkor 1960. 3. sz

64. l. után
Műmellékletet

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Szabó György: Biennale, Velence, 1962.
Élet és Irodalom, 1962. november 24 — 11 lap

Szőnyi István 1894--

Domboldal, gouache

Tanulm. a Tavasz-hoz, kr.

Fészer, ~~18~~ gouache

Ernst Mus. M. Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954.
szept. 25. 1.

Szőnyi István

Átkelés a Dunán.	(festmény, reprodukció)
Zebegényi temetés	" "
Fürdő után	" "
Pásztorlány / holdfény /	" "
Esernyők	" "
Este	" "
Furcsa Vízparti jelenet	" "
Uszályok	" "

Népművelés, 1964 2. szám, 36, 37. kép.

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Méltatás.

Gesztí László: tr 1962. év monumentális falkiszei
Nő vészet, 1964. február – 20 lap.

M.D.K.

Szőnyi István

festő

Szőnyi lakó szobáját egyetlen képe a „Zebegényi temetés" díszíti. A zebegényi falu fölötti lejtőn fekszik a zebegényi temetőben a halott művész.

Denés Zsófia: Szőnyi István mál Zebegényben

Művészet, 1964. február – 16 kep.

Szőnyi István
festő

M.D.K

Akt. 1936. (repro)

Dénes Zsófia: Szőnyi István mál Lebegényben
Művészet, 1964. február – 16 kap

M.D.K.

Szőnyi Istvánné
festő

1952-ben készült pannója.

Geszti László: Az 1962. év monumentális falképe
Művészet, 1964. február - 20 kap

MDK

Szőnyi István, festő

Színes diafilmre veszik fel a Szőnyi-kiállítás anyagát.

— : Hír 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. jan. 9.

MDK

Szonyi István, festöm.

Arckép. kepr.

KUT .1927. II.évf. 4-5.sz. 21,22.l.

MDK

Szönyi István, festöm.

Anyám. Repr.

[redacted]

Képzőművészet. 1936. 35.sz. 233-242.l.

MDK

Szőnyi István festőm.

Miklóssy Z: Művészprogram Zebegényben. Figyelő, 1946. I.26. II.én.

MDK

Szőnyi István festőm.

Szomoru menet Zebegényben, repr.

Miklóssy Z: Müvészprogram Zebegényben.
Figyelő, 1946. I.26. II.é.

MDK

Szőnyi István festőm.

Kováts B.cikke, magyar képzőművészek nyilatkozata.
Esti Kurir, 1939. nov. 9. 5.l.

MDK

Szőnyi István

Hétfői Hirek,

1957.jun.3.

MDK

Szőnyi István

Szinyei Társ. nyári kiáll. Képaláírvázat 1931.

41.sz. 148. l.

MDK

Szőnyi István

Szinyei Társ. nyári kiáll. Képzőművészet

1931. 41.sz. 147 l.

MDK

Szőnyi István

Falusi patasztudvar, of.

A törzstagok 3.kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Szőnyi István

Kertben, o.g.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Szőnyi István

Duna Zebegénynél, of.

A törzstagok 3. kiáll. H.Szal. 1947. jan.

MDK

Szőnyi István

Malomudvar 1953 olaj M.Tud.Akad.tul.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 13.1.

MDK

Szőnyi István

"Zebegényi temetés". c.festm.repr.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun.

MDK

Szőnyi István

Képei, az Akvarell- és Pasztelfestők Egyesületének a Nemzeti Szalonban rend.kiáll.-

Magyarság 1925.febr.8. 21.l.

Szőnyi [István], festő

M Dk

Már életében sok bosszúsága volt a hamisítások miatt.

Hajdu Endre: Vigyázat, hamisítvány! L. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. máj. 21

MDK

Szőnyi István

Fuvaros, 1951. c.kép repr.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok. Kat.

Szőnyi István MDK

Akt, olf.

Mücsarnok 1920-21. Téli kiállitás.

Szőnyi István

MDK

Mese, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállítás

MDK

Szőnyi István

Táj fákkal, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Szőnyi István

Zebegényi táj, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

Szőnyi István, festő M Dk

A róla készült kisfilm alkotás közben ábrázolja a művészt.

M. G. P.: Szobrokról, Képekről 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. dec. 14.

MDK

Szőnyi Istvan

Reggel, tempera

I.Művészeti Kiall.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28.-ig.
8.lap

MD K.

Szönyi István, festőm.

az 1938 évben visszatért Felvidék egyéves ünnepi évfordulóján mutatják be a felvidéki művészek 20 év után művészetük eredményeit.

Sz.I. kilenc festményét egy külön kis teremben helyezték el. Igaz emberi lélekből fakadó maradéktalan művészi beteljesülés az ő pikturája.

/-t-/: Nemzeti képzőművészeti kiállítás Kassán.
Pesti Napló 1939. okt. 29 6.l.
Kassai MÁV palotában.

MDK

Szőnyi István

Magyar Művészet 1926. 48.l.

MDK

Szőnyi István

Hegytetőn

Magyar Müvészet 1926. 47.l.

MDK

Szőnyi István

Fiatal anya, of.

Önarckép, rézk.

Tájkép, szépia

Árverési Közlöny 1932. 1. rk. sz. 37.l.

MDK

Szőnyi István

Udvaron. Tempera.
Aratás. "
Kint a mezőn. "

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24-Máj.15.Műcsarnok.Kat. 6.l.

Szőnyi István MDK

szerepelt a Képcsarnok Vállalat által rendezett réskarcháton.

--: Réskarc hetet rendeznek Nagykanizsán. Zalai Hírlap, 1963 szept. 7.

Szőnyi István

MDK

szerepelt a soproni városi tanács és a Műcsarnok közös rendezésében megnyilt kiállitáson.

gyermekfej

(radó): Portré- és fejtanulmányok. Kiállitás Sopronban.
Kisalfold. 1963. jun. 1.

Szőnyi István festő

M.D.K

Emlékkiállítását januárban rendezték a Nemzeti Galériában.

f.a.: Egy kiállítás születése
Vörös Lapja, 1964. jan. 4 - 8 lap

1970 SEP 6.

1021

Nagy festőművészünk hagyatéka:

a zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum

Hazánkban az egyik legkedveltebb turista és idegenforgalmi övezet az úgynevezett Duna-kanyar, az Esztergomtól Budapestig tartó Duna-szakasz. Kora tavasztól késő őszig naponta ezrek keresik fel, köztük igen sok külföldi, hogy gyönyörködjenek a Duna-völgy természeti szépségeiben és megismerkedjenek e táj gazdag történelmi múltjával.

Ezen a különös szépségű vidéken fél évszázaddal ezelőtt még ismeretlen kis falu volt Zebegény, a Duna bal partján meghúzódó szerény település. Valamikor a török uralom után Mainzből érkező német telepesek lakták, hiszen amikor Visegrád még *Mátyás* király kedvelt tartózkodási helye volt, virágzó községek voltak a Duna-kanyarban. A legenda szerint a falu a Zebegény nevet akkor kapta, amikor a német földről érkezett telepesek ezt mondották: „*...hier See beginnt...*" (itt tenger kezdődik), mivel úgy látták, hogy a hegy annyira elzárta a kanyargó folyam útját, mintha a folyamnak vége lenne.

Ez a dombokba, erdőkbe megbújó kis falu néhány év óta országos érdeklődésű idegenforgalmi nevezetesség lett, mióta a táj lelkiségét, természeti szépségeit és népe egyszerű életét kifejező nagy festőjének, *Szőnyi* Istvánnak, az 1960-ban elhunyt kétszeres Kossuth-díjas, „kiváló művész"-nek, a Képzőművészeti Főiskola volt tanárának otthonában három évvel ezelőtt emlékmúzeumot rendeztek be. *Zebegény fogalom lett a magyar művészettörténetben,* akárcsak Nagybánya, amelynek művésziskolájához tartozott egy ideig annyi képzőművészünkkel együtt Szőnyi István is. Ezt a kivételes tehetségű nagy művészt a zebegényi táj, a Pilis és a Börzsöny hegyvonulatának tövében méltóságosan hömpölygő folyam, a Duna és ennek a vidéknek egyszerű falusi népe, amelyet annyira megszeretett, érlelte igazán nagy művésszé.

Szőnyi István 1923-ban fedezte fel a festőművész szemével Zebegény szépségeit. Apósának, *Bartóky* Józsefnek, a kitűnő gyermekmesék írójának, a tekintélyes állású állami tisztviselőnek Zebegényben volt nyaralója. Ebben a házban telepedett le 1924-ben Szőnyi István feleségével, Bartóky Melindával, aki maga is festőművésznek készült. Ekkor lett Szőnyi István a Duna-kanyar festője, *többé elszakíthatatlanul ettől a tájtól,* amelyet haláláig oly hűséggel örökített meg száz meg száz festményében, ezer meg ezer vázlatában, rézkarcában. Az otthonához tartozó ötholdas kertes, amelynek tetejéről a hegyoldalon annyiszor gyönyörködött a Pilis és a Börzsöny hegyeiben, és ahonnan oly gyakran nézte a Dunán úszó hajókat, meg az alkonyat színeit, s a völgybe tekintve a kis falut látta maga előtt az egyszerű emberekkel, meg a tehenekkel, innen, kertjének legmagasabb pontjáról hányszor látta a temetőt is, amely azután egyik leghíresebb festményének, a *Zebegényi temetés* című képének megfestésére ihlette őt, erre a *Brueghel*-re emlékeztető gazdag képalakítású festményre.

Ötholdas kertje valóságos műhelye lett ennek a fáradhatatlan nagy művésznek, aki a Szépség világának olthatatlan szomjúságú megszállottja volt. Zebegényi témáival való foglalkozása művészetének nem hogy leszűkítését, hanem csodálatos gazdagodását jelentette. *Ember és természet együtt jelent meg művészetében.* Előadásmódja egyre halkabbá, kifinomodottabbá vált, kolorizmusa csodálatos szépségekig fejlődött, festészete szinte álmodozó lírává vált. Kis birodalmában, amelyben művészlelkű felesége és Zsuzsa kisleánya — Péter fia 1945-ben halt meg tizennyolc éves korában —, és a falu népe volt legtöbbször a modell emberábrázolásához, minden együtt volt, amire szüksége lehetett ahhoz, hogy mint emberben és mint művészben felépítse azt a magatartást, amely őt annyira jellemezte. Együtt élt a falu népével. Amikor a *Zebegényi Daykör* az 1920-as

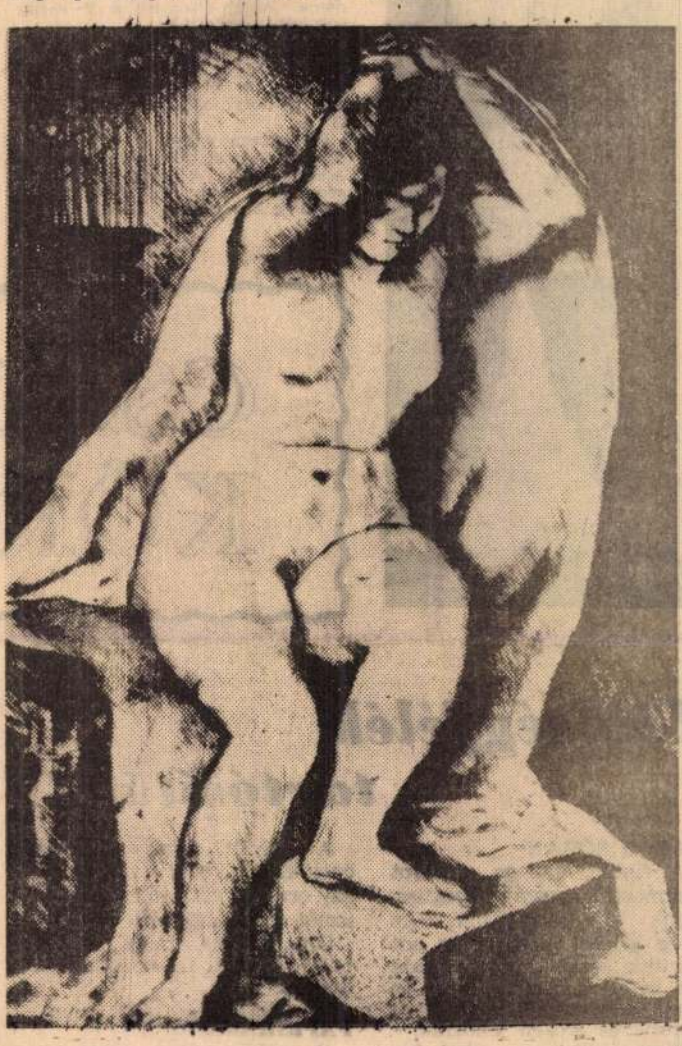

Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca.

években előadta *Molière* Botcsinálta doktor-át, a díszleteket Szőnyi István készítette. Körülötte egész kis művészkolónia alakult ki a baráti kapcsolatok alapján. Nyaranta rendszeresen nála időztek hűséges művész-barátai — többek között *Berény* Róbert, *Vass* Elemér, *Bernáth* Aurél, *Czigány* Dezső, *Aba-Novák* Vilmos, *Elekffy* Jenő és még mások —, közülük többen télre is kint maradtak Zebegényben.

Erről a gazdag életműről vall ma a Zebegénybe látogatóknak a Szőnyi István Emlékmúzeum, amelyet a *Pest megyei Múzeumok* igazgatósága hívott életre 1967-ben, a *Művelődésügyi Minisztérium* és a *Magyar Nemzeti Galéria* segítségével. Az emlékmúzeumhoz vezető két utcát ma Bartóky József, illetve Szőnyi István utcának nevezik a faluban.

De nemcsak Szőnyi István életpályáját, töretlen emberi hitét, a legnagyobb akadályokat is legyűrő elhivatottságát ismerik meg az emlékmúzeum látogatói a művész egykori otthonában, hanem megismerkednek Szőnyi István alkotó módszerével is. A látogatók előtt leforgatják azt a színes dokumentumfilmet, amely Szőnyi Istvánról készült munkája közben.

Egy idő óta ismét gyakran keresik fel művészbarátai a mester árván maradt zebegényi műhelyét. Úgyszólván életének utolsó évében épült meg a művész régi otthona mellett az új műteremház, amely ma gyakran szolgál a Zebegényt felkereső művészek vendéghelyéül. Tavaly óta azonban új értelmet is kapott a Szőnyi István Emlékmúzeum, mert most már minden év nyarán megrendezik itt a képzőművészeti szabadiskolát. Képzőművészeti szakközépiskolások, főiskolások, pedagógusok, leendő rajztanárok, de idősebbek is, vesznek részt ezeken a tanfolyamokon, amelyeknek hallgatóit egész sor Kossuth-díjas képzőművész igazítja el a művészi foglalkozásban.

Megemlékező cikkünk nem lenne teljes, ha elfelednők, hogy ez a nagy művész a második világháború éveiben nemcsak művészetében tiltakozott a kor szörnyűségei ellen, hanem mint ember is tőle telhetőleg kivette részét a német nácizmus elleni küzdelemből. Rézkarc-nyomó gépén hamis papirokat gyártott az ellenállási front számára, az összekötő Szőnyi István és az ellenállási front között *Dési-Huber* Istvánné volt. Számos embert mentett meg ezekkel az igazolványokkal. Sokan köszönhetik neki életüket, akiket a német megszállás idejében rejtegetett.

Szőnyi István földi maradványait az egykori otthonától alig néhány százméterre lévő zebegényi temető zárta magába. Az idén éppen tíz esztendeje, hogy 1960. augusztus 30-án örökre lehunyta szemét a Duna-kanyar nagy festőművésze. Művészete változatlan szépséggel él alkotásaiban. A zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum is arról vall, hogy immáron generációkban továbbélő hagyatékot őriz.

Környei Elek

Horgolt leányka ruha

A kis ruhácskát bébi-fonalból vagy vékony szintétikus fonalból 2-es tűvel, hárommal osztható (a szabásmintának megfelelő) szerszámmal horgoljuk. Az elejét díszítő betétminta menet közben készül.

1. sor: A láncszemsort végig (a betétrész alatt is) rövidpálcával behorgoljuk. Munkánk szélén, mindkét oldalt 2—2 pálcát horgolunk egymás mellett az összevarráshoz.

2. sor: 4 láncszem, egyráhajtásos pálca a 2. rövidpálcára. 1 láncszem, egyráhajtásos pálca az előbbivel azonos pálcára, egyráhajtásos pálca a 3. pálcára, egy láncszem, egyráhajtásos pálca az előbbivel azonos pálcára, ismétlés.

3. sor: 4 láncszem, egyráhajtásos pálca az egy láncszemes ívbe, egy láncszem, egyráhajtásos pálca az előbbivel azonos ívbe, egyráhajtásos pálca a következő ívbe, egy láncszem, egyráhajtásos pálca az előző mellé, ismétlés. E sor ismétlésével dolgozunk végig.

Betét: ezt a második soron kezdjük.

2. sor: Egyráhajtásos pálca, egy láncszem, a második rövidpálcától 6 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, egy rövidpálca kimarad, 6 egyráhajtásos pálca, egy láncszem, egy rövidpálca kimarad, egy egyráhajtásos pálca.

3. sor: Egyráhajtásos pálca, egy láncszem, 5 egyráhajtásos pálca, az utolsó kimarad, egy láncszem, egyráhajtásos pálca az ívbe, egy láncszem, 5 egyráhajtásos pálca az első kimarad, egy láncszem, egy egyráhajtásos pálca, a kezdésnél és a végén az egyráhajtásos pálca, és egy láncszemet tovább nem jelezzük, ez változatlanul ismétlődik.

4. sor: 4 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 3 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 4 egyráhajtásos pálca.

5. sor: 3 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 5 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 3 egyráhajtásos pálca.

6. sor: 2 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 7 egyráhajtásos pálca, egy láncszem, 2 egyráhajtásos pálca.

7. sor: 3 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 5 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 3 egyráhajtásos pálca.

8. sor: 4 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 3 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 4 egyráhajtásos pálca.

9. sor: 5 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 1 egyráhajtásos pálca, 1 láncszem, 5 egyráhajtásos pálca.

10. sor: 6 egyráhajtásos pálca, egy láncszem, 6 egyráhajtásos pálca. A betétrészen a 2—10-ig sorokat ismételjük.

A hátrészt kb. a hónalj magasságától két részben horgoljuk, és a nyílásrészt 2—3 soron szoros szemmel behorgoljuk, s gombokat, gomblyukakat készítünk bele.

Ha készen vagyunk a két darabbal, kifeszítjük, átgőzöljük, összevarrjuk. A karöltőt és a szoknya alját rövidpálcával, majd pikós sorral körülhorgoljuk.

Sz. B.

Szok

Úgy tűnik, évek óta nem volt divatos viselet a szoknyablúz, de legalábbis nem kapott főszerepet ruhatárunkban. Holott igen sokan szeretik és hordták is. Ez a felismerés késztette arra a Divattervező Vállalat tervező művészeit, hogy ez a téma az őszi—téli divatbemutatón jelentős szerepet kapjon.

A mai divatnak megfelelően a szoknyák is mini, midi hosszúságú variációkban készülnek, ami azt jelenti, hogy a combközépig

CSALÁDI KÖRBEN

Zöldségfélék tartósítása

KAPOR SÓBAN

A finom, gyenge kaprot megmossuk, szárától megtisztítjuk és leszárítjuk. Az üveg aljára egy réteg sót teszünk, erre kaprot, majd sót és újra kaprot, míg az üveg megtelik. Tetejére sót rakunk és erősen lekötjük.

Használatkor a sóból kimossuk.

SÓSKA ELTEVÉSE

A sóskát tisztára mossuk, szárát letépjük. Húsdarálón ledaráljuk, üvegekbe tesszük. Tetejére szalicilt rakunk, majd kigőzöljük.

ZÖLDBAB ECETBEN

A zöldbabot megmossuk, felszeleteljük. Minden kilogramm babhoz 4 dkg cukrot adunk, összekeverjük a babbal és egy éjjelen át állni hagyjuk.

Felforralunk 3 liter vizet fél liter gyenge ecettel. Ez a lé kb. 7—8 egyliteres üveghez elegendő.

A kihűlt levet a babra öntjük, az üveget lezárjuk és egy órán át gőzöljük. Másnap ismét fél óráig gőzüljük.

Olyan lesz, mint a friss bab. Sót csak felhasználáskor tesszük bele.

PAPRIKASALÁTA

A zöldpaprikát megmossuk, csutkájától, ereitől, magházától megtisztítjuk és vékony karikára szeljük. Sós vízzel leforrázzuk (egy liter vízhez 2 dkg sót oldunk fel —, 10 percig benne hagyjuk, néhányszor megkeverjük, majd hideg vízben lehűtjük, leszűrjük és lazán üvegekbe rakjuk. Ecetes, sós vízzel leöntjük, tetejére késhegynyi szalicilt teszünk és szorosan lekötjük.

Felöntőlé: egy liter vízhez 2,5 dl ecetet, 4 dkg cukrot és 2 dkg sót teszünk, felforraljuk és lehűtve öntjük a paprikára.

Fogyaszt

Talán még soha nem volt olya mint manapság. Ezt példázza Petőfi Sándor utcai Kozmetikai ja", a két év óta üzemelő gépi te

A mai nő szépségápolásának elmaradhatatlan részévé vált a rozása. Elsősorban fizikai munk kát végző asszonyok részére aj pihentetés, frissítés, a vérkering a bőr rugalmasságának fokozás pet alkalmaznak ebben az üzlet a gépi (hevederes) megoldás, a tes rázással lazítja a zsírszöve fogyasztást igénylő testrészeket, radt izmokat. Természetesen úgy érhető el, ha a kalóriaszeg vonatkozó előírásokat is szigorú Hét-nyolc napon át húsz-huszon masszázs szükséges ahhoz, ho gyasztás eredményes legyen.

A másik masszázs kézi vill tenik, s az egész testet „kondic a megoldással is „lefaragható" leges kiló, amennyiben a diétá

Tegyünk el szilvát is

RUMOS SZILVA

A kimagozott vagy magozatlan szilvára ráhintünk kilogramonként 30 dekagramm cukrot, ½ dekagramm szalicilt, átkeverjük és fél napig állni hagyjuk, hogy levet eresszen. Kétliteres üvegekbe rakjuk, minden üveg tetejére 1 deci rumot öntünk. Celofánnal lekötjük. A tél folyamán bármikor kivehetünk belőle, nem romlik el.

ECETES SZILVA

A szilvát megválogatjuk és tűvel megszúrkáljuk, hogy fel ne repedjen. 5 kilogramm szilvához 1 kg cukorral, 3 dl ecettel, 4 dl vízzel szirupot készítünk, fahéjjal, szegfűszeggel és citromhéjjal ízesítjük. Beleöntjük a szilvát és 10 percig csendesen főzzük, majd levesszük a tűzről és hűvös helyen állni hagyjuk. Két napon át csak a levét főzzük fel, ha kihűlt akkor rakjuk bele a gyümölcsöt. Az utolsó felmelegítésnél gyümölccsel együtt főzzük fel. Forrón üvegekbe rakjuk, ráöntjük az ecetes szirupot és melegítőkosárba tesszük.

SZILVA SZALICILBAN

A megmosott, megválogatott, tisztított szilvát összekeverjük azonos mennyiségű cukorral és ½ dkg szalicillal. 1—2 napig tálban tartjuk, hogy levet engedjen, többször átkeverjük. Üvegekbe rakjuk, lekötjük és forrástól számított 10—15 percig gőzöljük.

Ezt a befőttet télen gombóchoz, pitéhez használhatjuk, de levest is készíthetünk belőle.

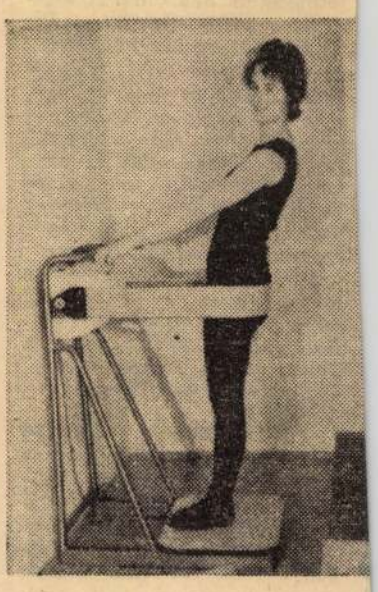

A hevederes

Szőnyi István
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

1970 SEP 6 -

1021

1970. szeptember 6.

Szőnyi István: NŐI AKT (rézkarc)

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész-pedagógus volt, a Képzőművészeti Főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján. Utolsó éveit a Dunakanyar festői táján, Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahová nemcsak tisztelői zarándokolnak; a zebegényi Szőnyi-házban nyaranta művésztelep működik. Képünkön Szőnyi István egyik művészi rézkarca.

Megér egy mosolyt

— Otthon undorodsz a csirkecombtól... Különös, hogy ma este milyen étvággyal falod...

— Nem fejezné be végre a szélvédő törölgetését?

1964 JAN 17.

1021

Szőnyi István otthonában

Helyen évvel ezelőtt, 1894. január 17-én született Szőnyi István, az új magyar festészet kimagasló alakja. Ebből az alkalomból áldoz emlékének nemcsak képzőművész társadalmunk, hanem a szép képeket szerető nagyközönség is. A Nemzeti Galériában most megrendezett Szőnyi-emlékkiállítás maradandó élményt nyújt a tárlatlátogatók ezreinek, akik őszinte csodálatukat fejezik ki a mester gazdag életműve előtt. Ismeretes, hogy Szőnyi munkássága Zebegényhez, ehhez a Duna melletti falucskához kötődött. Ezért, ha őt kívánjuk felidézni, akkor a művész egykori otthonába kell ellátogatnunk...

Pár évvel ezelőtt — nem sokkal Szőnyi halála után — emlékezetes napom volt. Egy verőfényes nyári reggel vidám gyermeksereggel felkerekedtünk és átvonatoztunk a nagymarosi művészüdülőből, az onnan félórányira levő hangulatos Zebegénybe. Kirándulásunkra a természet szeretetének ösztönzésén kívül, az a gondolat is hajtott, hogy elzarándokoljunk Szőnyi István tuszkulánumába, melyről oly sokat hallottam.

A falucska engem is mélyen megragadott. Talán a méretek gyermekien leredukált volta az, aminek az ember nem tud ellentállni. Az utunkba eső templomocska megtekintése után, rövid kérdezősködéssel elindultunk abba az utcába, mely a nagy festő volt otthonához vezetett. Lelkesen haladtam kis társaságom élén és lépésről-lépésre, jobbra-balra tekintgetve gyönyörködtem a költői szépségű környezetben. Úgy éreztem, mintha egy meg nem festett Szőnyi-képben lépegetnénk csöndesen és óvatosan, nehogy megszakadjon az álomkép, melynek boldog részesei voltunk.

Végül elérkeztünk a keresett házhoz. Bátortalan csengetésünkre egy asszony jelent meg, aki kérésünkre előhívta a ház akkori megbízottját, Jets György festőművészt, Szőnyi egykori hűséges tanítványát. A rokonszenves, halk szavú művészben örömmel ismertem fel régi munkatársamat, akivel több mint egy évtizede az Iparművészeti Főiskolán együtt dolgoztam.

A fiatal festő ezután baráti szívélyességgel kalauzolt bennünket. Elvezetett Szőnyi nemrég épült műtermébe, ahol a mester felszerelései, könyvei és félben maradt vásznai sorakoztak. Példás rend és tisztaság uralkodott mindenütt. Világosság és nyugalom honolt a nagy üvegablakok mögött, éreztetve egy kivételes szellemű ember egykori méltó műhelyét. Az új műteremből a régibe mentünk át, oda, ahol a sokaktól megcsodált Szőnyi-képek legtöbbje született. Gerendás mennyezetű szobácska volt ez, alig pár lépésnyi, Néhány falhoz támasztott festményt tekintettünk meg ezután, a mester legutolsó műveit. Ezek is mint ismert alkotásai, Zebegény varázslatos hangulatú életéből adtak egy-egy megörökített szép jelenetet. Meghatottan gyönyörködtünk abban a bámulatos színköltészetben és lelki harmóniában, mely e pompás képeket jellemezte.

Ezután buzgón kapaszkodtunk fel az új műteremépület mögötti kertbe, mely a Szent Mihály-hegy szélesen domborodó hátán nyugodott. Útközben elénk került a Szőnyi-képeken oly sokszor szerepelt farácsos kerekeskút. Fenn a tetőn kis kerti asztal és pad fogadott bennünket, A kilátás innen a kanyargó Dunára nyílt. Panorámája valamennyiőnket elbűvölt. E helyről festette szépséges Duna-tájait Szőnyi. Jóleső érzéssel gondoltam arra, hogy a szegedi múzeum is őriz egy megragadó képet e változatos sorozatból. De itt a magasban, a napi zajtól tisztult környezetben visszaemlékeztem arra a sikeres Szőnyi-kiállításra is, amelyet 1954 karácsonyán, a hatvanéves jubileumát ünneplő mester alkotásaiból — Budapest után — a Műcsarnok által a mi szegedi képtárunkban rendeztünk meg.

Ismét látni véltem Szőnyi első alkotásait, melyeken a sötétbarnás, zöldes háttérből élénk, világító tónusokkal mintázta meg az erős férfi és női testek szépséges formáit. Amint képei mutatták, fejlődésének ezt követő és egyúttal végleges állomása Zebegény lett. A Duna-kanyar ihlette tájképein lírai gyengédség zendül meg, s rajtuk a lélek áhítata és a természet nyugalma ömlik el. A fény és levegő mindent feloldó festői hatásának kutatása közben fejlesztette, alakította ki sajátos színkultúráját. Zebegényi festményein az alakok, a falucska lakói, az ott élő parasztok gyakran megjelennek. Dolgoznak vagy éppen megpihenve álmélkodnak. Képeinek minden eleme a művész békés világszemléletében és költőiségében válik alkotási egységgé.

Barátommal meghitt csöndességgel emlékeztünk Szőnyi Istvánra. Alkalmasabb hely, hogy róla ejtsünk szót, ezenkívül sehol másutt nincs. A mester tanítványa szelíd tisztelettel mesélt Szőnyiről. Elmondotta, hogy a nagy művész 1924-től, házasságának idejétől élt Zebegényben, s évtizedeken át fáradhatatlanul ábrázolta e falucska népének egyszerű életét. Megmutatta azt a helyet, a kicsi temetőt és a föléje hajló dombhátat, mely a mester egyik legismertebb képének, a Zebegényi temetésnek színtere volt. Miközben az alattunk elterülő kéklő folyóban gyönyörködtünk, megtudtam, hogy Szőnyi a harmincas években, a győri templom freskóinak festésekor súlyosan meghűlt, mely végül is a fél tüdejébe került. A tehetségtől hajtott munkatempó napról napra igénybe vette az egyre gyengülő szervezetet, s ez nem vezetett jóra. Szíve felmondta a szolgálatot és 1960. augusztus 30-án — hatvanhat éves korában — fájdalom nélkül örökre elaludt.

Életművéről szép albumot adtak ki. s hozzá méltó emlékkiállítása sem váratott sokáig magára. A neki kijáró jogos megbecsülés, melyet már életében is megkapott, halála után, művészi örökségének mind teljesebb birtokbavételével egyre nő, terebélyesedik, csakúgy mint azok a tömegek, akik egyre sokasodva gyönyörködnek Szőnyi István nagyszerű festészetében.

Szelesi Zoltán

Szerződési ívből, kötbérpapírból nem lesz exportcipő

Négy évvel ezelőtt, amikor a párt megjelölte az ipar műszaki fejlődésének irányát, legfontosabb feladatait, nemcsak a minisztériumi üzemek mérnökei, technikusai, munkásai válaszoltak gyorsan és tevékenyen a felhívásra, hanem több szegedi kisipari szövetkezet is. A Cipő-, Csizma- és Papucskészítő Ktsz-ben előbb csak a vezetők s a párttagok munkája volt a műszaki fejlesztés hajtóereje, de később, amikor a tagok is felismerték, hogy ez a közösség, a népgazdaság és saját maguk közvetlen érdeke, a többség ügye lett az üzemház építése, a korszerű technika és technológia megteremtése. És a kisebbség?

Nincs miből

— Ráérünk arra még, hiszen úgy sem tudnak bennünket ellátni elegendő és megfelelő nyersanyaggal, felesleges a gépesítés — mondták a szövetkezeti patópálok. Ebben az időben épült Szombathelyen egy új cipógyár és bővítettek több más szakmabeli üzemet. Ezért nem volt nehéz leszerelni a „ráérünk arra még" nézet hangoztatóit. Lapunk hasábjain is vitába szálltunk álláspontjukkal. Ezért most nemcsak a szövetkezet vezetőihez címezték megjegyzésüket, a maguk vélt igazáról a maradi nézet hangoztatói, hanem a Dél-Magyarország szerkesztőségéhez is.

— Ugye megmondtuk, nem tudnak bennünket ellátni megfelelő anyaggal — hangoztatják. Hiába vannak gépeink és tudunk naponta 320—350 pár cipőt készíteni, — nincs miből.

A jóhírű szegedi cipészmesterek szövetkezetében az egykori kézművesek ma már mesterként kezelik a gépeket. A többség akaratával úrrá lettek az átszervezés nehézségein és a fejlett technikával, technológiával képesek valóban 350 pár cipőt is készíteni naponta, és nem is akármilyen minőségben. Tehát nemcsak megbarátkoztak az újjal, hanem el is sajátították. Most mégis végighullámzott az elégedetlenség a munkatermeken és eljutott a szerkesztőségig is. Az első negyedévre szerződést kötöttek ötezer pár szovjet és ötezer pár nyugati exportcipő gyártására. Egyikhez sem kaptak még anyagot. A nyugati exportcipők első szállítmányát a szerződéstervezet szerint már január 24-én el kellene indítani. Anyag nélkül azonban — régi igazság — hogy nem lehet cipőt gyártani.

Szerződés, véleményeltéréssel

Az elmúlt napokban a szövetkezet vezetői a központi döntő bizottság előtt jártak, mert a külkereskedelmi vállalat invitálta őket. A „felperes" a külkereskedelmi vállalat volt. Sérelmezte, hogy a szövetkezet elnöke, Krajkó András, csak véleményeltéréssel írta alá az ötezer pár nyugati export szállítási szerződését. Ez a véleményeltérés a fentebb említett régi igazságot tartalmazta: ha kapunk hozzá megfelelő anyagot, csak akkor vállalunk kötelezettséget a gyártásra, szállításra.

A megfelelő anyag analinos kikészítésű sötétbarna színű felsőbőr lenne. Ebből kellene fűzött fejű férfi cipőket gyártani. Az úgynevezett keményanyaggal talpbőrféleséggel viszonylag el vannak látva, de felsőbőr nincs, azért már egy hét óta nem dolgoznak a felsőrészkészítők. Az itteni leállást később követi majd a többi üzemrész is.

Még ígéretet sem kaptak az anyagra, amikor Budapesten a döntőbizottság előtt vitatkoztak a külkereskedelmi vállalat képviselőivel. A vita és a döntés nem hozott meglepetést. Nem a szövetkezetet, a külkereskedelmi vállalatot marasztalták el. Ezzel azonban nincs vége az ügynek, hiszen a szövetkezetnek csak február végére igérnek anyagot, s szállítani már január végére kellene. A gépek állnak, s lehet, hogy valahol már szövegezik a kötbérigényt. Ezért aztán nemcsak Szegeden lesz drága ez az analinos bőrből, fűzött fejjel készülő ötezer pár férficipő.

Dollár helyett kötbér?

A szövetkezetiek úgy tudják, hogy egy pár cipőért kilenc dollárt kapnánk, ha szállítanánk időben. Így aztán könnyen megtörténhet, hogy nem mi kapunk, hanem mi fizetünk.

— A jó cipőre idehaza is szükség van, csoportosítsuk át a termelést és gyártsunk a belkereskedelemnek — javasolták többen. Könnyű ezt mondani, akadály itt is van. Talán nincs felsőbőr? De igen, egészen pontosan 44 ezer deciméter, 5200 pár cipőnek elegendő. Ez a tavalyi késedelmes szállítás egy része. Ezen túl már 18 ezer decimétert még december 12-én visszaküldtek a bőrgyárnak, mert a minősítés nem felelt meg, s a gyár minőségi ellenőrei elismerték az észlelt hibát, helyette azonban nem küldtek semmit. A raktárban levő 44

ÚJ FILMEK

Az NDK nagykövetségének szakmai filmbemutatója

A Német Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetsége és a Gépipari Tudományos Egyesület szegedi csoportja tegnap a Vörös Csillag Filmszínházban filmvetítést rendezett. Bevezető előadást Elfriede Wagner Handelsrat, az NDK nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa mondott.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után több kitűnő kisfilmet vetítettek. Bemutatták a tavalyi lipcsei vásárt, a jénai Zeiss Művek munkáját és gyártmányait, valamint a keletnémet ipar több jelentős termékét, töb-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szőnyi István

DÉLMAGYARORSZÁG

1964 MÁR 8.

1021

SZŐNYI ISTVÁN — ZEBEGÉNYI TEMETÉS

A technika h

Alig egy hete kezdődött el a technika hónapja Szegeden, de sikere máris lemérhető. Már több kiállítás nyílt, jó néhány előadást is tartottak. A falemezgyár fűrészüzemében Lakó Ferenc részlegvezető, az Ingatlankezelő Vállalatnál Balogh Péter, a városi tanács vb építési és közlekedési osztályvezetőjének, a kábelgyárban Kakuszi Géza műszaki vezető előadására zsúfolásig megteltek a művelődési termek. Nyilván nemcsak irodaiakkal, hanem munkásokkal is. Így érték el céljukat ezek az előadások: azokhoz szóltak, azok számára tárták fel a műszaki színvonal, a gazdaságos termelés fejlesztésének lehetőségeit és feladatait, akiken a megvalósítás leginkább múlik.

A helyszínen tartott, üzemi rendezvények fontosságának hangsúlyozása egyáltalában hogy központi előadásokra, olyan megmozdulásokra nincs szükség, melyek elsősorban a magasabb szakképzettségű, műszaki beosztású dolgozókat érdekli. A Faipari Tudományos Egyesület filmvetítéssel egybekötött klubdélutánja, amit az MTESZ-ben tartottak meg, szintúgy siker volt.

Egyenlőre több példát még nem lehet felhozni, hiszen a technika hónapjának legelején tartunk. A három nagyszabású központi előadás még hátra van, a textilesek két kiemelkedő rendezvényére és az élelmezésiek országos húsipari ankétjára csak a hónap második felében kerül sor. Az üzemi előadások zöme szintén csak ezután hangzik majd el. A kezdet azonban bíztató, szép eredményeket ígér.

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium útügyi osztályának szombat délelőtti tájékoztatása szerint Vas és Zala megyében valamennyi út járhatatlan. Hóakadályok keletkeztek Szigliget környékén, a Tihanyi-félszigeten, Balatonboglár—Kaposvár, Balatonföldvár—Kaposvár, Pécs—Vajszló között, s a Dunántúlon sok összekötőút járhatatlan. Számolni kell azzal, hogy újabb akadályok keletkeznek.

Szombaton hajnalban Pécs és Bátaszék között hóakadály miatt megakadt egy vonatszerelvény, szombat reggelre azonban megtisztították ezt a vasútvonalat. Szombaton délelőtt nem volt fennakadás a vasúti közlekedésben. A vasút azonban készenlétet rendelt el, hogy szükség esetén azonnal a veszélyeztetett területekre irányíthassa a hótakarításban jártas pályafenntartási munkásokat. (MTI)

Miért

1964 JAN 17
1021

A SZÍNEK KÖLTŐJE

Hetven éve született Szőnyi István

Az ősztendő búcsúztatásaként fejedelmi ajándékot nyújtott át a Magyar Nemzeti Galéria a képzőművészet barátainak: megnyílt Szőnyi István emlékkiállítása. Még élénken él emlékezetünkben a hatvanadik születésnapja tiszteletére 1954-ben rendezett gyűjteményes kiállítása: a tévedések és félremagyarázások közepébe vágott bele, s a tematikus naturalizmus festőietlenségének uralma után a festőiségnek „kért eget" a piktúrában. Akkor becsmérlés számba ment őt Munkácsyval egy sorban emlegetni — ma már nyugodtan beszélhetünk arról, hogy Szőnyi István piktúrája a magyar festészet legszebb, legszínesebb fejezetei közé tartozik, s neve méltón sorakozik a két világháború közti időszak nagy művészegyéniségei: Derkovits Gyula, Egry József, Berény Róbert, Medgyessy Ferenc, Bernáth Aurél és a többiek mellé.

1894. január 17-én született Ujpesten; középiskolái elvégzése után a Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly növendéke lesz; a nyarakat ösztöndíjasként Nagybányán tölti. Tanulmányait a háború szakítja ketté, s csak 1919-ben Réti István tanítványaként tudja folytatni azokat. Erősen hat rá ez időben Uitz Béla monumentális piktúrája: ennek láthatjuk nyomait többek közt a Hegyletőn c. alkotásában is, mely e korszakának kiemelkedő alkotása. Ekkor készülnek monumentális aktképei is — ezekben plaszticitásra törekszik, a napfény ragyogását a levegő és az emberi test felfokozott értékeivel adja vissza.

1924-ben megházasodik és kiköltözik Zebegénybe. Ez döntő fordulatot hoz festészetében. Először csak a téma megváltozásában látjuk ennek nyomát, majd festésmódja is változik. A nagy kifejező formák helyét a dekoratív szépségű körvonal, majd a színek gazdag, változatos skálája veszi át; később a foltfestés, a színnel mintázás lesz uralkodó stílusában. Ekkor születnek a Zsuzsa-képek, az Anyám, az Átkelés a Dunán, az Eladó borjú s a híres Zebegényi temetés. Mind jobban beletemetkezik a falu hangulatába; de ebből nem az ellentéteket érzékeli, hanem a csendet, a nyugalmat. A természet rendjének lassú, egyenletes fordulásait vetíti ki a falu embereinek életére, a parasztság életének nyugodt, egyenletes ritmusát emeli jelképpé s ezt közvetítik a harmincas években született, csodás színekben pompázó temperaképei: az Este Zebegényben, az Este, a Szürke a Duna, az Uszályok. A feltartóztathatatlanul háborúba rohanó ország viharai közepette magányába, a szépség birodalmába zárkózik. De a magány, a szépség már nem elegendő védelem: ez magyarázza festészetének pangását. Súlyos csapások is érik: elesik hőn szeretett fia, ő maga súlyos műtéten esik át. A bombázások megsemmisítik egy sor képét, másokat pedig csak nehéz munkával lehet restaurálni. A felszabadulás egy új, termékeny korszak kezdetét jelzi művészetében; monumentális elgondolásai kifejezési lehetőséghez jutnak: freskómegbízásokat kap, hétrészes pannót fest a parasztság új életéről, melyet 1957-ben fejez be; ugyanekkor adja át a csepeli posta részére készített freskóját is. Egyre nehezebben viseli súlyos betegségének terhét; 1960 augusztusában végleg eltávozott az élők sorából. A magyar nép a színek költőjét vesztette el benne; festészetünknek azt a vonalat vitte tovább, melynek kezdetén Ferenczy Károly neve áll; ez a piktúra a világ szépségeinek észrevéttetésére törekszik: a nap csodás ragyogását, a vízparti bokrok csábító nyugalmát, a test szépségét énekli — s ezek a csendes örömek éltetik, ezek táplálják. A Pataky Dénes és P. Molnár Zsuzsa rendezte emlékkiállítás most, születésének 70. évfordulóján teljes pompájában és gazdagságában idézi elénk életművét.

Láncz Sándor

Eladó a borjú.

Szőnyi István temperafestménye

legkedvesebb verseim. 16.00 Az emberiségért — kantáta. 16.11 Közép-Ázsia útjain... VIII. 16.26 Körhinta. Részletek Rodgers zenés színjátékából. 16.50 Iskolarádió. Orosz társalgás VII—VIII. osztályosoknak. 17.05 Rádióegyetem. Zenei tagozat. 17.50 Gazdaság és nagyvilág. 18.00 Fúvószene a Csehszlovák Rádió műsorából. 18.15 Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságáról. 18.30 Berg: Hegedűverseny. 19.00 Mi történt a nagy-

SZÍNHÁZ

műsora:

Január 17-én, este 7 órakor: **OLYMPIA**

Jókai-bérlet.

Mozi

JANUÁR 17.

Békési Bástya: Udvari bolond. **Békéscsabai Brigád:** A bűnös visszatér. **Békéscsabai Szabadság:** Boccacció 70 I. **Békéscsabai Terv:** A harmadik csengetés. **Gyomai Szabadság:** Négy szerzetes. **Gyulai Erkel:** Gyilkosság Szicíliában. **Gyulai Petőfi:** A szélhámosnő. **Mezőkovácsházi Vörös Október:** 80 nap alatt a föld körül. **Orosházi Béke:** Hintónjáró szerelem. **Orosházi Partizán:** Boccacció 70 II. **Sarkadi Petőfi:** A rendőrfelügyelő. **Szarvasi Táncsics:** A lány és az államügyész. **Szeghalmi Ady:** Párizsi kaland.

A tv műsora

január 17-én, pénteken

10.00 Tv-híradó (ism.). 10.15 Telesport (ism.). 10.30 Az úrhatnám szolgáló. Vígopera. 11.30 Kisfilm. 11.40 A jövő hét műsora.

A román televízió mai műsorából

17.30 A televízió műszaki egyeteme. 18.00 A televízió híradója. 18.10 Pionírok és iskolások műsora. Próbáljátok megfejteni. 18.30 Diogene — bábfilm. 18.40 Képzőművészeti adás: Tonitza grafikája. 19.00 A hét. 19.10 Jeges tavak — tudományos film. 20.00 Ifjú tehetségek. A Ciprian Porumbescu Zenei Főiskola IV. éves növendékei operaáriákat adnak elő. Befejezésül hírek, időjárásjelentés.

lok, népi táncok. 21.05 Látatlan fényképezés. Dr. Gre Pál előadása. 21.25 Asco fesztivál, 1963. A szüneth 22.17 Arany János két vers

Kedd

JANUÁR 21.

Kossuth rádió: 8.10 A Gyermekrádió műsora. 8.50 Operarészletek. 9.10 A főutcán (ismétlés). 9.30 Verbunkosok, népdalok. 10.10 Családi körben (ismétlés). 11.45 Schaefer: Capriccio. 11.52 Sokszemközt... Az Ifjúsági Rádió műsora. 12.15 Tánczenei koktél. 13.00 Szövetkezeti gazdatanfolyam. 13.20 Zenekari muzsika. 14.10 Kórusok és népi zenekarok műsorából. 14.45 Törvénykönyv. A Rádió jogi műsora. 15.00 Részletek a Parasztbecsület című operából. 15.34 Rózsa Sándor. III. rész. 16.10 Zenekari muzsika. 16.32 Vlagyimir Iljics Lenin. Részletek Majakovszkij poémájából. 16.52 Klasszikus operettrészletek. 17.23 Rádióiskola. 18.15 A Magyar Rádió és Televízió népi zenekara játszik. 18.35 KGST-évforduló. 18.55 Gordonka- és zongorahangverseny. 19.25 A Szabó család. 20.25 Könnyűzenei híradó. 21.15 Versek. 21.20 Operarészletek. 22.15 Mai szemmel... 22.25 Zenei panoráma. I. 23.00 Tánc éjfélig. 0.10 Éji zene.

Petőfi rádió: 14.00 Zenekari hangverseny. 14.25 Zongoraművek. 15.05 Aktuális műsor. 15.15 Könnyűzene. 16.10 A sebesség világrekordere. Üveges József előadása. 16.25 Operettkettősök. 16.50 Iskolarádió. 17.05 Nizzai fesztivál, 1963. 18.15 Regényismertetés. 18.35 Tánczene. 19.00 Mi történt a nagyvilágban? 19.15 Magyar nóták. 19.30 Beethoven-művek. 20.17 A hattyú. Vígjáték. Közvetítés Pécsről. 21.05 Magyarországi útiképek. 22.53 Csermák-verbunkosok.

Szerda

JANUÁR 22.

Kossuth rádió: 8.10 Napirenden. 8.15 Szimfonikus zene. 9.00 A novella mesterei. 9.20 Zongoraművek. 10.10 Az Ifjúsági Rádió műsora. 10.20 A Gyermekrádió műsora. 10.30 Mezei csokor. 10.50 Időszerű nemzetközi kérdések. 11.00 Lajtha László: IV. „Tavasz" szimfónia. 11.25 A Szabó család. 12.15 Tánczenei koktél. 13.00 Válaszolunk hallgatóinknak. 13.15 Részletek Puccini: A nyugat lánya c. operájából. 14.10 A Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusa énekel. 14.30 Lányok, asszonyok... 15.00 Fényes Szabolcs operettjeiből. 15.35 Rózsa Sándor. IV. rész. 16.10 Tánczene. 16.47 A tűzpiros üveggömb. Rádiójáték. II. rész. 18.15 Vers.

vosi tanácsok. A hideg időjárás ártalmairól. 17.45 Hirdetőoszlop. 18.00 Lully-kórusok. 18.20 Rádió-szabadegyetem. 18.45 Fúvósátiratok. 19.00 Mi történt a nagyvilágban? 19.15 Verbunkos muzsika. 19.30 Epigrammák. 19.35 A Magyar Rádió és Televízió nyilvános dalestje. A szünetben: kb. 20.35 Riport. 21.35 Tánczene. 21.57 Ügetőversenyeredmények. 22.00 Zenekari muzsika.

Csütörtök

JANUÁR 23.

Kossuth rádió: 8.10 Orosz operákból. 8.55 Édes anyanyelvünk. 9.00 Mukica az iskolában. Rádiójáték gyermekeknek. 9.40 Táncdalok. 10.10 Zenekari muzsika. 11.00 Napirenden. 11.05 Mese zenével. 11.52 Rádió-szabadegyetem. 12.15 Tánczenei koktél. 13.00 Szövetkezeti gazdatanfolyam. 13.20 Kamarazene. 14.10 Hétfőtől szombatig. 14.45 Közgazdasági előadás. 14.55 Népi muzsika. 15.35 Rózsa Sándor. V. rész. 16.10 Délutáni frissítő. 17.00 A művelődéstörténet nagy korszakai. 18.15 Régi híres énekesek műsorából. 18.40 Ifjú Figyelő. 19.00 Tánczene. 20.30 A Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának hangversenye. A szünetben, kb. 21.15 Karsai Elek dr. írása. 22.15 Gyermeknevelés. 22.30 Doris Day és Mario Lanza énekel. 23.16 Elbeszélés. 23.30 Népi muzsika. 0.10 Éjszakai kórusmuzsika.

Petőfi rádió: 14.00 Magyar fúvószene. 14.25 Részletek A gyöngyhalászok című operából. 15.05 A Gyermekrádió műsora. 15.25 Részletek a Mágnás Miska című operettből. 16.00 Barokk muzsika. 16.50 Aktuális műsor. 17.05 Könnyűzenei híradó. 17.55 Zenés ajándékműsor a villamosenergia-ipar dolgozóinak. 19.00 Mi történt a nagyvilágban? 19.15 Hangverseny. 19.40 Beszélgetés dr. Szendei Ádám adjunktussal az inzulinról. 19.50 Operetthangverseny. 20.35 Regényrészlet. 21.05 Könnyű dallamok. 22.10 Chopin keringői.

Péntek

JANUÁR 24.

Kossuth rádió: 8.10 Tánczene. 9.00 Riport. 9.15 Rádióegyetem. 10.10 Az óvodások műsora. 10.30 Vajda Márton jegyzete. 10.35 Népi muzsika. 11.00 A varázslástól a művészetig. VII. rész. 11.30 Kórusok — hangszerszólók. 12.15 Mindenki kedvére!

10.36 Radiojáték. 1 koktél. 13.00 Ope Ifjúsági Magazin. énekkari híradója vassunk? 15.00 Ré Heléna című oper Ádám Jenő írása. a külpolitikában. ge... 18.10 Gondola lághírű zenekarok. rékeverék. 22.15 T

Petőfi rádió: 14.0 Sába királynője cí 14.25 Tudósítás a 14.35 Bélyeggyűjtő 14.40 Énekkari 15.05 Válaszolunk nak. 15.20 Mahler: szimfónia. 16.10 Rád Schubert: Moments 17.30 Rádiójáték. 1 ne. 18.10 Orvosi ta zajártalomról. 18.15 19.05 Mi ez? 19.20 19.50 Bartók művés 20.20 Gondolatok fil Új Szókratész. K vígopera.

Vasárna

JANUÁR

Kossuth rádió: 7.1 képek. 8.10 Dal ól Édes anyanyelvünk júsági Rádió vid 10.00 Szívárvány! 12 hez szól a nóta... 12 nap alatt. 13.15 Mű 14.15 Legkedvesebb saim. 15.00 Tánczes Zenei Újság. 16.45 jelentkezik Sípos Strauss-hangversen dalcsokor. 18.35 Ut tések. 18.45 Rivalda Rádiójáték. 20.55 Frankfurtból. 22.48 Operettrészletek. 0.1 áriák.

Petőfi rádió: 7.30 tolikus egyház fél Operakalauz. 9.00 M jövő héten? 9.30 Ga a nagyvilág mezőga 9.45 Fúvószene. 10.00 csi lemezesládája. and Bess. Háromfelv ra. Közben: 11.19 A színjátszásról. 13.13 pujában. 13.43 Népi 14.25 Zenekari ha 15.40 Mikrofonnal a f 16.00 Könnyűzene. összeállítás. 17.50 Iro — irodalmi közvélem Rádiókomédia. 19.20 fesztivál, 1963. 20.24 A nyű- és tánczenei 22.15 Bogdán István vadászatról. 22.35 Né ka.

(A Magyar Rádió a toztatás jogát fenntart

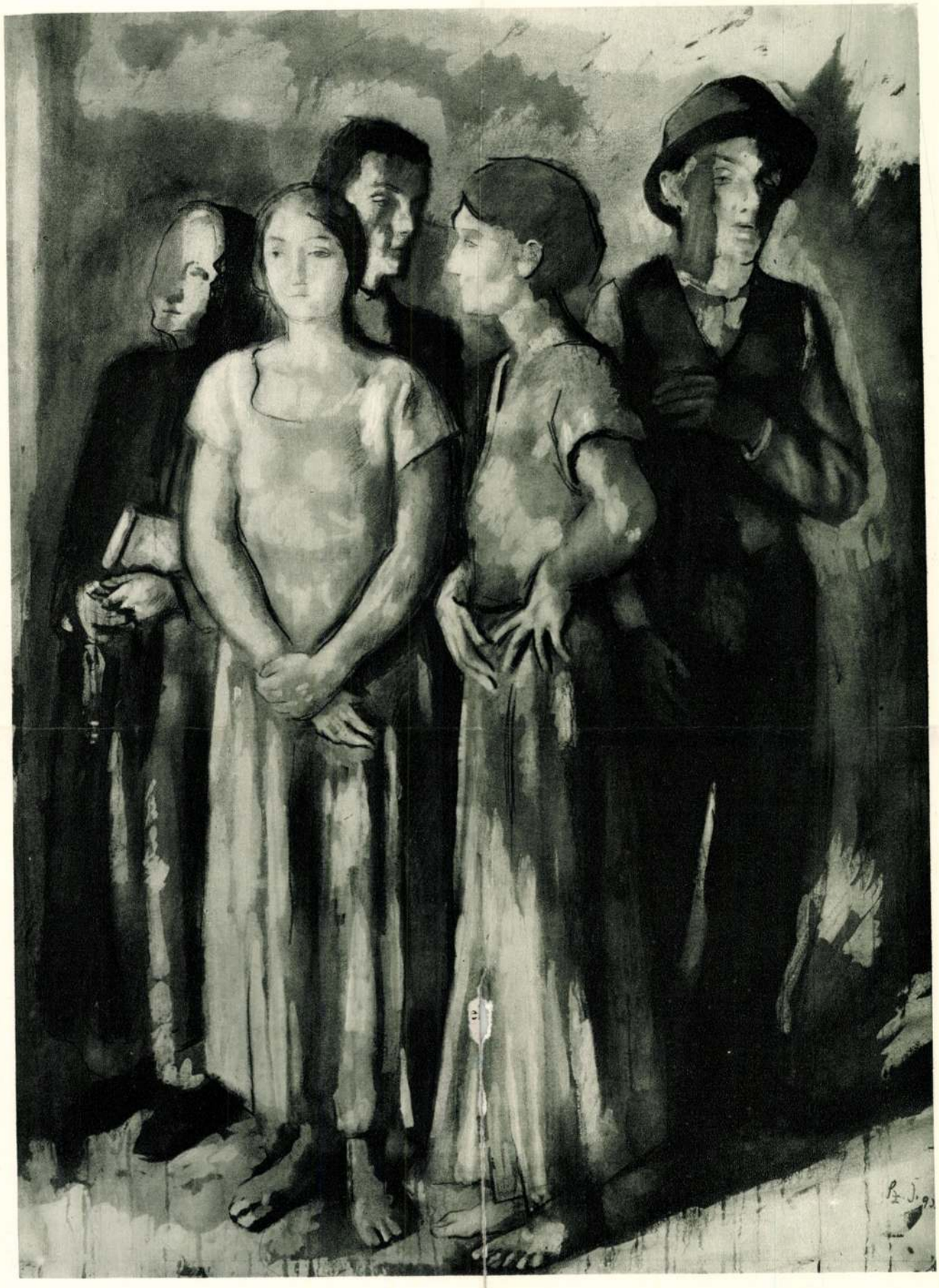

Szőnyi István rajza. Az Orsz. Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona

Genthon István: Új magyar rajzok.
Magyar Művészet. 1934, 19, 20, l.

minden idők egyik legragyogóbb magyar rajzolóját, aki ötletben és szellemben szinte francia kortársaival felveszi a versenyt s kétségtelenül hosszan elidőzhetnénk Csók István, Fényes Adolf, Iványi-Grünwald Béla, Réti István és Glatz Oszkár grafikai munkásságánál. Az idő múlik s ők, az egykori forradalmárok, elérték végzetüket, ma már a klasszikus mesterek közé tartoznak s más alkalommal, a magyar rajz nagymesterei kapcsán találhatnak méltatóra.

A mai rajzok sorát is egy elhúnyt festő lapjaival kezdjük, *Nemes Lampérth József* műveivel. Lampérth a háború alatt ért el legérettebb korszakához, talán a legkiválóbb képviselője volt annak a rövid életű iránynak, amely aktivizmus cím alatt állott össze kis csoportba. Ezt a csoportot, mely egy folyóiratot vett körül, annakidején az absztrakció túlságosan erős és korai propagálása miatt sokan megmosolyogták, ma már, történelmi távlatból nézve, tisztán látható, hogy különös sallangjai mögött korszerű misszió rejlett s olyan értékeket állított szolgálatába, mint Lampérth, Uitz Béla, Berény Róbert, Kmetty János, Kassák Lajos vagy Bartók Béla. A festők között Lampérth találta meg legelőbb egyéni hangját, mellyel nagy hatással volt úgy Uitzra, mint a fiatal Kmetty Jánosra. Rendkívüli temperamentuma, korlátokat nem tűrő zabolátlansága főképp tussrajzokban találta meg igazi elemét. Szenvedélyes odaadással, lihegő lendülettel rajzolt s csak később, elméjének elborultával, itt-ott felfénylő lucidum intervallumaiban iparkodott a nyugalmas, szintetikus előadási módhoz közeledni. Sajnos, sem műveltsége, sem felkészültsége e lázas léleknek nem volt akkora, hogy egy magyar Van Gogh válhassék belőle, kivel különben tragikus sorsában osztozott, de hatása elvitázhatatlan, Uitz Bélán keresztül elér *Szőnyi István* mvészetének első korszakáig.

Újabb festőink között Szőnyi István talán a leguniverzálisabb képességű. Sokoldalú fejlődésében, tárgyválasztásában és sokoldalú végül a kifejeződésre választott műfajokban. Nem kell utalnom arra, hogy feltűnésének első napjától kezdve mily nagy szerepe volt új piktúránk kialakításában, — Ferenczy Károly óta az egyetlen művészünk, ki hatalmas gárda élén halad, — arra sem, hogy a rézkarcolás hazai történetében úgy munkáival, mint impulzusaival új fejezetet jelent. Szőnyi, a rajzoló, egymagában hosszú studiumokra érdemes, az expresszív lendületű korai munkáitól mai hatalmas és nyugalmas alkotásaiig férfihoz méltó nagy utat tett meg. Hatása sokakon meglátszik, így a korán elhúnyt *Korb Erzsébet* itt közölt szénrajza sem képzelhető el Szőnyi grafikájának tanulmányozása nélkül. *Aba-Novák Vilmos*, ki annakidején Szőnyivel együtt indult, ma már kevesebbet foglalkozik grafikával, monumentális feladatok láncolták le, a rajz terén egyelőre keveset termel, de művészetén ma is jól látszik, hogy szuverén ura az intím műfajoknak is.

A hajdani aktivisták közül *Kmetty János* is nyugodtabb vizekre hajózott. Grafikai munkásságának nagyrészét táj-akvarellek teszik, melyek rendületlen pontossággal ábrázolják a tér viszonylatait. Nem bőbeszédű, de rendkívül gondos alkotó, ki egy pillanatig sem veszti el célját szeme elől s félig kész dolgot sohasem ad ki kezei közül: ezt mutatja grafikája. Az igénytelennek látszó lapok megérdemlik a szeretetteljes elmélyülést, mindegyik egy-egy absztrakt térproblémát old meg, mindegyik hibátlanul megfelel egy-egy feladott kérdésre. Berényt vele szemben az artisztikum varázsa ejtette meg. Mint par excellence festő, grafikája nem nagy, de ötletben és invencióban rendkívül sokat nyujt. Érzéki erővel játszik az ideges vonalakkal és a pasztózus tömegekkel.

A festészet és grafika közötti borotvaélen halad végig *Egry József* művészi pályája. A két műfaj alkotásaiban teljesen összemosódik, hiszen legnagyobb igényű alkotásai is rendszerint papírra festett pasztellek. Épp ezért Egryről, a grafikusról nem lehet beszélni anélkül, hogy az egész Egryt, valamennyi alkotásával együtt ne értenők alatta. Azt lehet mondani, ennél a művésznél, az olajkép az, ami igazi ritkaság. Itt is, ott is a magyar földből nőtt egyetlen igazi expresszionistának mutatkozik, gyönyörű látomásaival, melyek utánozhatatlanok s melyek már-már a festői előadási mód határait érintik.

Sok rokonságot tart az expresszionizmussal Derkovits Gyula is, aki azonban megmaradt annak hazánkban gyakoribb mixtum compositumа mellett, amelyet általában expresszív naturalizmusnak neveznek. Energiáktól feszülő, robbanékony levegőjű, itt-ott extatikus kifejezési mód az övé, mely a rajzban is hiány nélkül érvényesül. Vele szemben Czóbel Béla a tisztaságnak és az ijesztő torznak egymással végletes ellentéteit furcsa, de megragadó módon ötvözi össze.

Ennek a generációnak nagy lírikusa, *Bernáth Aurél* is szívesen rajzol. Alkotásainak hangsúlya természetszerűen a képekre esik, de a rajzok között is sok olyan akad, mely bevilágít a művész boszorkánykonyhájába. Bernáthot a jelenség grafikájában sem érdekli, csak annak hangulati értéke és ereje. Rendkívüli gyengédséggel és intenzitással rajzol, de csak addig, míg az elmondandók lírai értékét meg nem fogta; ott abbahagyja s nem törődik azzal, hogy tárgyi szempontból komplett-e a rajza, avagy sem. Ennek az, ismétlem, rendkívül gyengéd és érzékeny művészetnek, főkép a legújabb külföldi áramlatok hatása alatt logikus ellenlábasai akadnak, típusa ez utóbbinak *Medveczky Jenő*, úgy festészetében, mint grafikájában. Medveczky

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS TUDOMÁNY

1963 JUL 28

1021

Győri István

Nyissuk ki az esernyőt!

Tavaszi vagy őszies napokon egyszerre fontos kellékünkké válik az esernyő. Napfényes déli országokból származik, ősi formájában nem az eső, hanem *a Nap heve ellen* védett, s a napernyő nevet viselte. Már i. e. kétezer évvel találkozunk vele a brahman és a buddhista ikonográfiában, amely az egyes istenségeket valamilyen jelképpel együtt ábrázolja. A „*szerencsés*" *jelképek* között a második helyen a főrangúakat illető *ernyő* — a méltóság jelvénye — áll. A hindú mitológiában szerepel *Indra*, az istenek királya, aki legyőzte az esőfelhőket, foglyul ejtette Ahi sárkánykígyót, s ezzel elűzte a szárazságot. Rendszerint lovon vagy elefántháton ábrázolják, fején uralkodói diadém, kezében fegyvere — villám vagy szigony — kísérői pedig napernyőt tartanak kezükben, és a mámorító szóma itallal telt korsót hordozzák. Napernyőt látunk *II. Szalmanasszár asszír király* fekete márvány obeliszkjén is, amely a londoni British Museum legszebb műkincsei közé tartozik.

A párizsi Louvre-ban is láthatunk egy domborművet, amely *Asszurbanipal királyt* ábrázolja hadiszekerén. Asszurbanipal i. e. a hetedik században uralkodott, elpuhult uralkodó volt, s míg ő háremében ült Ninivében, hadvezérei egyre-másra aratták a diadalokat. E hőstetteket azonban magának tulajdonította. Domborművén is hátul nyitott hadiszekerén áll teljes dicsőségében, feje fölött olyan ernyő, hogy már szinte baldachinnak is beillene.

Ráth-Végh István Az emberi butaság története című könyvében a címkórságról megjegyzi, hogy amikor Birmában még bennszülött királyok uralkodtak, címükbe is belefoglalták az ernyőt: „Királyok királya, az évszakok szabályozója, dagály és apály teljes hatalmú irányítója, a Nap öccse, *24 esernyő tulajdonosa* . . ."

Némelyik *vallásos* ünnepükön a görögök egy-egy isten szobra fölött is kifeszítették az ernyőt. A katolikus egyházi liturgiában ezt a szerepet körmenetekben a „baldachin" tölti be. A XIV. században az ernyő még mindig a méltóság jelvényeként szerepelt.

Az ernyőt *eső ellen* alkalmazni nyilván nem napfényes országokban kezdték. Alighanem Indiából hazatérő portugáloknak köszönhetjük az esernyő első európai felbukkanását, a XVI. századból. Az akkor még kezdetleges esernyők sokba kerültek, s olyan nehezek voltak, hogy súlyuk a két kilót is elérte. Éppen ezért az udvarhölgyek erős karú inasokkal cipeltették maguk után esernyőjüket. E csodás alkotmány alól kilátni is alig lehetett! Nyele 1,20 méter hosszú volt, s bőrözetét tíz darab 80 cm-es halcsont feszítette ki. Az ilyen ernyő családi vagyonnak számított, s nemzedékről nemzedékre öröklődött.

Az esős, párás levegőjű Angliában az első ernyőt 1780-ban Sir Jonas *Hanvay* készítette el, de terjedését megakadályozta — a bérkocsisok féltékenysége. Busás jövedelmüket féltve, utcagyerekeket béreltek föl, hogy az esernyővel sétáló feltalálót kavicsokkal dobálják és csúfolják. Elkedvetlenedett, nem törődött többé találmányával s csak a hálás utókor jegyezte fel nevét, hiszen az esernyő később szinte „nemzeti" felszerelési tárgy lett Angliában.

Az angol példán felbuzdulva óvatosabban és eredményesebben járt el az esernyő elterjesztése érdekében a francia Rouenben élő M. *Homais*. Amikor az ötletet meghallotta, sokáig érlelte a gondolatot,

Asszurbanipál asszír uralkodó, hadiszekerén. (A párizsi Louvre-ban őrzött egykorú dombormű nyomán)

Az esernyők a képzőművészetben
(Renoir: Esernyők)

aztán nekikezdett és száz esernyőt gyártott. Már egész Rouent befutotta a hír a különös készítményről, amely a megázás ellen biztosítja az embert, és sokan kérdésekkel ostromolták Homaist felőle. Ő azonban sokáig megőrizte titkát. Végül is nyilvánosságra hozta, hogy az első olyan napon, amikor nagyobb eső lesz, végig fog sétálni a rakpartokon, s akkor majd mindenki ítélkezhet találmányáról. Három nap múlva valóban zuhogni kezdett az eső. Homais ajtajához tódult a tömeg. Nemsokára ki is nyílt a ház kapuja, két dobon, s négy egyéb hangszeren játszó zenekar, majd a Homais család: feleség, gyermekek, s féltucat barát kíséretében megjelent Homais úr is: *mindannyian esernyővel felszerelve.* A különös menet végigsétált a városon, a tömeg kísérte és bámulta őket. Mindenütt felharsant a brávó és a lelkesedés — és másnap egész Rouen Homais boltjába tódult . . .

Az esernyő formáját a kézművesek egyre tökéletesítették, s az újabb meg újabb változtatások mindig kényelmesebbé tették viselését. A történelem nem de a lyoni Pierre *Duchampról* tudjuk, hogy 1846-ban ő készített először az esernyőhöz *acélvázat.*

Lajos Fülöp francia polgárkirály idejében az esernyő már legendás hírre tett szert, a királyt ugyanis sohasem lehetett látni e nélkül. Persze, a jó honpolgárok utánozták királyukat, s az esernyő elérte virágkorát. *Lamésangére*-ról, a párizsi divatlap szerkesztőjéről feljegyezték, hogy ha utcára ment, sohasem vitt magával esernyőt, de ha az eső eleredt, vett egyet a legelső boltban. Lapja nyilván aranybánya volt. A Pont-Neuf közelében élelmes bazárárusok *esernyőkölcsönző* boltokat nyitottak, hogy a hölgyek különböző színű ernyőket választhassanak. Az ernyőket Ausztria, Németország és Franciaország ipartelepein készítették. Hazánkban inkább behozatali cikk volt.

A régi esernyők olyan alkotmányok voltak, amelyek kocsiernyőnek is beillettek volna, s nyelükben elfért egy egész örökség, akárcsak a Mikszáth-írásban megörökített híres *„Szent Péter esernyőjé"*-ben.

Híres festményeken is szerepel az esernyő s hol a szomorú magányt jelenti, hol a vidámságot. Magyar festőink közül *Szinyei* István szerette ábrázolni a felülről látott esernyők érdekes ritmusát.

A két világháború között az esernyőt egyelőre háttérbe szorította az esőköpeny. Ma már könnyű nylon és „orkán" köpenyeket viselnek ugyan nők is, férfiak is — mégis *újra divatos* az összehajtható, női táskában is elférő elegáns esernyő. Kertekben, üdülők, iskolák udvarán újra megjelent a sok színes kerti ernyő is. Csak éppen — a napozás és a bronzbarna testszín divatja idején — *a napernyőnek nincs helye a Nap alatt . . .*

Várhidi Gyuláné

Öngombostű

Biológiai csoda vagy a „szedőgép ördöge"?

Lapunk 28. számában, „Távoli öröklődés" című cikkünkben egy „r" betű kihagyásával biológiai csodáról adtunk hírt: a kost bikával párosztattuk. Közöljük Olvasóinkkal, hogy nem természettudományos „újításról" van szó, hanem a szerkesztőség hiányos ellenőrzése folytán, egy sajtóhiba „elnézéséről", — a kos ezután is a birkával párosodik.

Szőnyi István
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

LOBOGÓ
1964 JAN. 8.

1021

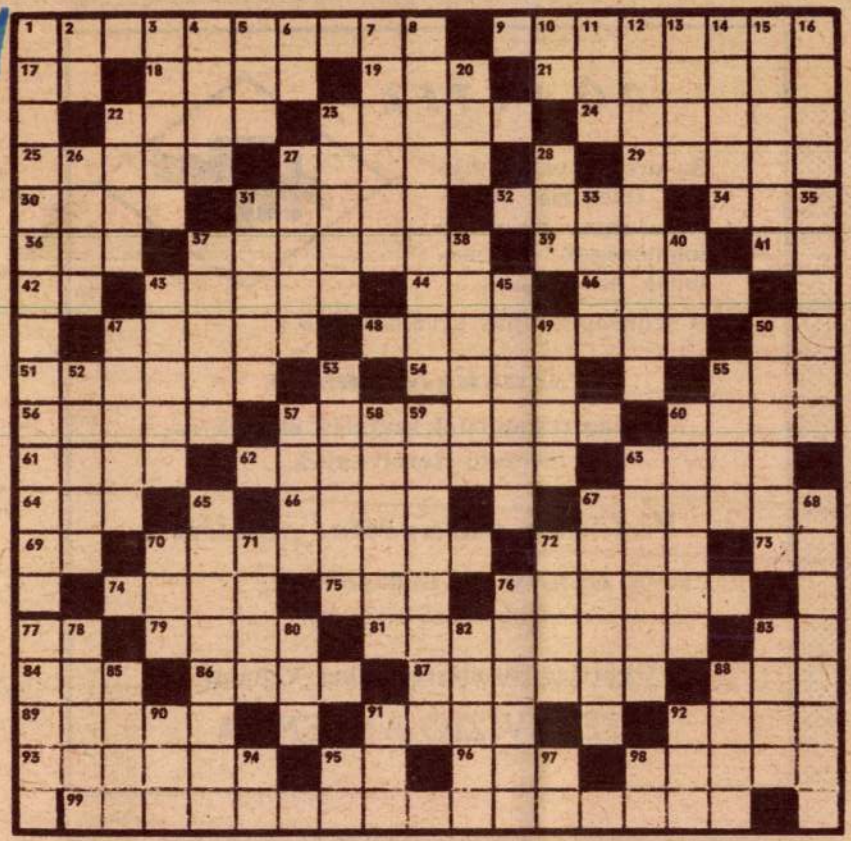

Szőnyi István

(1894—1960)

Hetven éve született Szőnyi István, Kossuth-díjas festőművész.

VÍZSZINTES: 1. Szőnyi korai képe, amelyen — miként a vízszintes 9. sz. sorban levő művén is — az expresszionizmus formajegyei figyelhetők meg. 9. Szőnyi egyik korai műve. 17. Mutató névmás. 18. Tanít. 19. Lengyel folyó. 21. „. . . kandúr" — Mesealak. 22. Mókus. 23. Hangfelvevő és lejátszó készülék — röviden. 24. Amerikai születésű Nobel -díjas költő és író (személynevének első betűjével). 25. Gyümölcs. 27. A börtön tréfás neve. 29. Vári — németül (v=w). 30. Szerencséje van. 31. Község a pásztói járásban. 32. Sivatagi teherhordó. 34. Szakácsnő igéje. 36. Massenet operája. 37. A TV egyik ismert riportere (Mihály). 39. Gyümölcs. 41. Rózsa Sándor. 42. Z. K. 43. Zenekar tagja. 44. Az ilyen „szeszély" finom tészta. 45. Kötőszó. 47. Hebeg. 48. Titokzatosság — eredeti helyesírással. 50. Kárpáthy Zoltán. 51. Bőséges. 54. Vagyis. 55. A honfoglaló vezérek egyike. 56. Inkognitó. 57. Azt ugyan . . . — Arra ugyan várhatsz. 60. Jugoszláv folyó. 61. Az USA külügyminisztere. 62. Molière darab főhőse (Fösvény). 63. Ázsiai állam. 64. Orvostudományi Kutató Intézet. 66. Lop. 67. Papagáj-féle. 69. Skálahang. 70. Valakinek elvesztésén kesereg. 72. OTP. 73. Római aprópénz. 74. Hegedű tartozéka. 75. Vissza: község a váci járásban. 76. Francia város. 77. Koszorús költőnk névbetűi. 79. Homokbucka. 81. Pénzzel kapcsolatos bírósági végzés. 83. Bácsi. 84. Övé. 86. Finom borfajta jelzője. 87. Francia mechanikus, az első üzemképes gázmotor készítője (1860). 88. Nyakbavaló. 89. Csokoládéféleség. 91. Gondolja. 92. Község a csornai járásban. 93. Derül rajta. 95. Nátrium. 96. Kocsma része. 98. Szláv férfinév. **99. Szőnyi dekoratív képe.**

FÜGGŐLEGES: 1. Nagy magyar festőművész, aki tanára volt Szőnyinek a Képzőművészeti Főiskolán. 2. Kerget. 3. Angol kikötőváros. 4. Díszes. 5. Börtön — jassz nyelven. 6. Közterület. 7. Régészeti munka. **8. Híres művésztelep volt. Pálvafutásához itt kapott művészi indítást Szőnyi István.** 10. E. C. 11. Fordított napszak. 12. Holland város. 13. Sok fiatal köszön így egymásnak. 14. Formátlan. 15. Gépi berendezés a len tilolására (+'). **16. Szőnyi műve.** 20. Vissza: Duna mellékfolyója. 22 Származik. 23. Mókás, tréfás. 26. Hüllőféle. 27. Hibásan beszél. 28. Sérülés. 31. Liszt-díjas zongoraművész. 33. Élc. **35. Szőnyi kép.** 37. A drótnélküli hírközlés orosz úttörője. 38. Város. 40. Idegen Sámuel. 43. Cigányok — cigányul. 45. Iskolai füzet tartozéka. 47. Német Jancsi. 49. Hírt ad. 50. Amerikai állam. 52. Ilona egyik fajta becézése. 53. Az acél és az öntöttvas alkotórésze. 55. Afrikai tó. 57. Ázsiai állam. 58. Takarékoskodik. **59. Szőnyi egyik mesteri alkotása.** 60. Ízléses, tetszetős. 63. Lószerszám. 65. Régi francia tánc. 67. Büfé a laktanyában. **68. Szőnyi festménye.** 70. A magyar külügyminiszter első helyettese (Péter). 71. Ütőhangszer. 72. Színész, érdemes művész (Elemér). 76. Ősi mezopotámiai - város. 77. **Falborító tábla festmény. Szőnyi a mezőgazdasági pavilon részére készített ilyet.** 78. Kikötőváros az EAK-ban. 80. Fizimiska. 82. Megtölt. 83. Erkel opera címszereplője. 85. Lángolva. 88. Végzet. 90. Vissza: női becenév. 91. Rákóczi udvari főmarsallja volt (Ádám). 92. Kinek a tulajdona. 94. Határrag. 95. Ismeretlen adakozó. 97. Régi autómárka. 98. Major Tamás.

Beküldendő a vízszintes 1, 9, 99, továbbá a függőleges 1, 8, 16, 35, 59, 68 és 77. sz. sorok megfejtése.

Beküldési határidő: 1964 január 13.

V. Gy.

Az 1963. évi 53. szám keresztrejtvényének megfejtése:
„Ma hull a hó és álom hull a hóban,
Befüggönyözve a világ valóban
S a függönyön túl zene szűri hangját
Egy operában ma Puccinit adják"

Könyvjutalomban részesültek: Veszprém Ferenc Eger, Ötvös Ferenc Kőrösladány, Király Albert Pásztó, Gönczi László, Elek János, Józsa Imréné és Rákos Sándorné Budapest.

— És a jövő?

— *A magyar labdarúgásnak nem Budapesten van a határa: sokkal több gondot kell fordítani a vidékre. Legalább ötven kivételes labdarúgó-tehetség tűnik el évente az alsóbb osztályokban, mert nincs aki felfedezze őket. Ha lesz, jönnek a világklasszisok. Budapesten már nincsenek grundok, vidéken vannak. Nézzünk hát körül szerte az országban.*

— Marci bácsi már közel jár a hatvanhoz, (igaz ötvennek se nézné az ember), ha végigtekint pályafutásán, elégedett?

— A labdarugásban mindent elértem, ennek szenteltem életemet, s azt hiszem boldog vagyok. A labdarúgást a labdarúgásért szerettem. Igaz, ebből éltem, de soha nem a pénzért dolgoztam, hanem mindig a labdarugásért.

— És a pálya legszebb állomásai?

— *FIATAL gyerek koromban az Alba Róma (a mai AS Róma) csapatában játszottam. A Juventus ellen vívtuk volna a bajnoki döntőt (ott játszott akkor Hirzer), de a döntő előtt hazahívtak. A Ferencvárosba... Közel egy évtizedig a magyar bajnokcsapat tagja voltam. Megnyertük a KK-t... Montevideóban legyőztük a kétszeres olimpiai bajnok Uruguay csa-*

CSILLAGOK A MAGYAR SPORT EGÉN · CSILLAGOK A MAGYAR S

Közöljük még két ezermester bolt címét is: 1. sz. Bp. VIII., József körút 30—32. Tel.: 343—987; 10. sz. Bp. V., József Attila utca 16. Tel.: 181—022.

akik az ünnepek és az új esztendő alkalmából jókívánságaikkal a szerkesztőséget megtisztelték.

UGRÓ MÓKA

Fázékony ugró

Éjtőernyős divathölgy

JÓ VÉTE

Az ország valamennyi televízió adóállomásához jó vételi lehetőséget biztosítanak antennáink.

A szükséges típus kiválasztható a

szaküzletekben

Ugyanitt kaphatók szerelési elemek és levezető szerelvények.

Vidékre utánvéttel szállít:

65-ös KERAVILL, Budapest, VI., Nagymező utca 27.

Gyártja: Híradástechnikai Vállalat

TELEVÍZIÓ ANTENNA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

RUHÁZATI MUNKÁS
Budapest
1969 JÚL

1021

NYUGDÍJASOK A DUNAKANYARBAN

BORONGÓS VOLT AZ IDŐ, amikor a pontosan 30 éves Kőrös gőzhajó elindult velünk, nyugdíjasokkal a zebegényi kirándulásra. Mindannyian kényelmesen elhelyezkedhettünk, volt hely bőven, s hamarosan fölvettük az ilyen esetekben a „szerzett jog" alapján járó uzsonnacsomagot, melyben ezúttal a sör vitte a főszerepet. Átúsztunk a hidak alatt, megcsodáltuk a Római-part edzett fiataljait, akik már „hajnali 8 órakor bemerészkedtek a Duna túlságosan is hűs vizébe. Még a Május 1. Ruhagyár üdülője előtt is láttunk ilyen bátrakat, viszont a háttérben magasodó hegyeket nem láttuk, elfedte őket a komor, szürke, ködszerű levegő.

Talán két óra hosszat tartott ez az álmosító szürkeség, a nap legyőzte a felhőket, s mire Leányfaluhoz értünk, már láttuk a szentendrei Dunaágat körülölelő hegyeket. Közben a hosszú hajóúton mindenki megtalálta a megfelelő elfoglaltságot: egyesek napoztak, mások lent a termeskabinban ultiztak, vagy az ördög bibliájának más fejezeteit forgatták, a nagy többség pedig táplálkozott, beszélgetett, és megcsodálta a napfényben ragyogó pilisi tájat.

SALAMON TORNYÁHOZ érve, sokan felelevenítették a néhány évvel ezelőtti visegrádi hajókirándulás emlékét, s olyanok is akadtak, akik férfiasan bevallották — még ha a másik nemhez is tartoznak —, hogy szép volt Visegrád környéke, gyönyörű a kilátás a várból, de a húsz évet „nehánnyal" túlhaladó korban mintha fáradékonyabb lenne a láb, s a sokévi átlagnál erősebben zihálna a tüdő. Mire gondolatban mindezekkel végeztünk, már benne is voltunk a Dunakanyar legcsodálatosabb panorámájának a középpontjában. A szinte égigérőnek látszó hegyek gyűrűjében úgy éreztük, mintha be lennénk szorítva egy tóba, ahonnan semerre sincs kiút. Jobbról a Börzsöny, balról a Pilis hegység nézett ránk fenyegetve, mintha föl akarna falni, s közben cinkosan ránk kacsintott: semmi zűr, úgyis tudjátok, csak tréfa az egész.

Ezalatt lassan megelőztük a Budapestről valamivel előttünk indult menetrendszerű hajót, a Hunyadit. S ez részben baj is volt, mert Zebegényhez érve nem köthettünk ki, kénytelenek voltunk még följebb haladni, majd egy nagy kört leírva, visszatérni, hogy ezalatt a Hunyadi partra tehesse utasaiból azokat, akik szintén Zebegényt választották úticéljukul.

VÉGÜL MÉGIS MEGÉRKEZTÜNK, s mire az utolsók is lekecmeregtek a kikötő pallójáról, a déli harangszó arra figyelmeztette a nyugdíjas szabókat és hozzátartozóikat, hogy aki megéhezett, nyugodtan megebédelhet, ha tart még a hazaiból. Ha pedig már elfogyott, vagy feleslegesnek tartották hozni, beülhetnek a vendéglőbe. Így is tettek jónéhányan, mások pedig megfogadták egy sűrűn elhelyezett ismeretterjesztő tábla lényegbevágóan fontos tudósítását, hogy a Kulacs borozóban kitűnő fajborokkal ismerkedhet meg mindenki, aki ilyen ismeretségre vágyik. A másfajta étel- és italkülönlegességek kedvelői sem panaszkodhattak, az étterem melletti presszóban a gyerekek és a nők fagylaltozhattak, mi férfiak pedig feketét ihattunk.

Még kulturális igényeiket is kielégíthették nyugdíjasaink. A résztvevőknek több mint a fele megtekintette a 9 évvel ezelőtt elhunyt Szőnyi István Kossuth-díjas festőművész egykori házában berendezett emlékmúzeumot, benne a nagy művész sok szép festményével, grafikájával, rézkarcával, s megnézhettük a mester egykori régi és új műtermét. Azok a szerencsések, akik jó időben jártak ott, vagyis olyankor, amikor legalább húsz látogatója volt a múzeumnak, egy szép, érdekes filmet láthattak Szőnyi Istvánról, műveiről, munkamódszeréről, s a szemük előtt született meg a nagy művész több alkotása.

Akinek még ezek után is volt lelki — és testi — ereje, felsétált a Kerek-hegy enyhe szerpentin útján a Kálváriára. Ott nemcsak a szokásos kápolna várt bennünket, hanem a kilátó is, ahonnan újból megcsodálhattuk ezt a gyönyörű vidéket. Szemben az Árpádvár és a Prédikálószék, mögöttük a Dobogókő, míg az innenső oldalon a Hegyestető és a Szent Mihály hegy harsogó zöldje köszöntött bennünket. Egyik idősebb szaki költői túlzással így kiáltott fel: „Ilyen szép hely sehol sincs a világon!"

AZTÁN KÉSŐ DÉLUTÁN eljött a búcsúzás ideje. Jóleső fáradtsággal foglaltuk el helyünket a hajón, még egyszer szemügyre vettük, most már visszafelé, a minden látogatásunk alkalmából új arcát mutató Dunakanyart. S amikor este pontosan fél 9 órakor a Bem téri kikötőben megkezdődött a hajó elhagyása, mindannyian egyetértettünk abban, hogy az utóbbi években a nyugdíjasoknak rendezett hajókirándulások között a mai volt a legjobb. De lehetséges, hogy olyan is akadt, aki ezzel nem teljes mértékben értett egyet. Legalábbis arra enged következtetni az a megjegyzés, melyet egyik nyugdíjas férfiúnk egy másik nyugdíjas férfiúra tett, idézve egy nagyon régi slágert: „Minek iszik az olyan, aki sose bírja."

LUKÁCS IMRE

G PROLE

zati

UNKÁS

1969. JÚLIUS

VEDELMÉNEK
ÁRÓL
I VEZETŐSÉGÜNK

nem megfelelő fel-
át azzal indokolja,
ok kis tétel gyártása
sszaesett a teljesít-
zel párhuzamosan a
bér összege is. Ez az
na — a termelési za-
olgozók keresetére
sának megoldása —
megszüntetésében
nk előre. A központi
hangsúlyozta, hogy a
során jelentkező, a
ól független proble-
idézhetik elő a dol-
resetének csökkenté-
n a kérdésben a szak-
i bizottságoknak a jö-
kal határozottabban
pniök, és sürgetni en-
oldását.

BÉRFORMÁK
ABBFEJLESZTÉSE

vben a vállalatok egy
a termelés növelésé-
nzésére — a minőség
laságosság javítására
dig alkalmazott bér-
továbbfejlesztették.
a Május 1. Ruhagyár-
özvetlen dolgozóknál
endszert vezettek be,
vállalatoknál tértek
lyi béren alapuló cso-
rrendszerre. A vál-
öbbségénél nőtt a moz-
z aránya, és ebből a
es munkakörökben a
követelmények fo-
betartására ösztö-
A bérrendszerben és
i ösztönzőkben bekö-
változás részben eny-
kis tételek és egyéb
során felmerült za-
ros hatását a dolgozók
e, de azt maga a bér-
nem szüntette meg.
a vállalatoknál, ahol
lésben bekövetkezett
k hatását, a normák
sánál nem vették
ően figyelembe, ott a
teljesítményében, és
en visszaesés követ-
.
k vállalatok, például
1 Ruhagyár, a Sze-
hagyár, a Debreceni
r, ahol a kollektív
sben vállalták, hogy ha
és nem a dolgozók hi-
esik vissza, a százszá-
keresetet, a Férfi Fe-
gyárban pedig sza-
n a 95 százalékos ke-
biztosították. A Sop-
hagyárban kidolgozták
nagyságnak megfelelő
mely biztosítja a dol-
megfelelő keresetét. A
állalatnál is el kell
tételnagyságnak meg-
normák kialakításával
ított bér alkalmazásá-
y más módszerekkel,
dolgozók keresete a ter-
n jelentkező proble-
ellenére folyamatosan
a legyen.
nti Vezetőségünk vé-
határozatba hozta,
zakszervezeti bizottsá-
ék napirendre a kol-
szerződésben vállalt
ztés megvalósításának,
ti arányok helyzetének
át. A tapasztalatok
a gazdasági vezetéssel
tegyenek intézkedése-
inyosságok felszámo-
A szakszervezeti bi-
segítsék elő a ter-
melés folyamatosságát gátló okok felszámolását, a munkaerőgazdálkodás tervszerűbbé tételét, a termelékenységet növelő intézkedések kidolgozását és megvalósítását.

A napirendhez többen hozzászóltak. Felszólalt Wiedner Károly nyugdíjas, Tóth Vincéné, a Férfi Fehérneműgyár vszt-titkára, Mika Józsefné, a Vörös Október Férfiruhagyár dunaújvárosi üzemének szb.-titkára, Sugár Józsefné, a Soproni Ruhagyár szb.-titkára, Nagy Gyula, a Debreceni Ruhagyár szakszervezeti bizottságának elnöke, Nyerges László, a Vörös Október Férfiruhagyár vszt-titkára, Szabó János, a Kaposvári Ruhagyár osztályvezetője, elnökségünk tagja, Kelemen Endréné, a Debreceni Ruhagyár vszt-titkára és Mári Sándorné, a Szegedi Ruhagyár vszt-titkára.

SZERVEZETI KÉRDÉSEK

A központi vezetőség a napirendek után szervezeti kérdéseket tárgyalt.

Székely Józsefnét, eddig végzett munkája elismerése, és elnökségi tagságának meghagyása mellett felmentette a szakszervezet elnöki tisztsége alól.

Varga Józsefet, nyugállományba vonulása alkalmából, munkájának, érdemeinek elismerése és méltatása mellett, felmentette a szakszervezet főtitkári tisztsége alól, és egyben megválasztotta a szakszervezet elnökének.

Tóth Tibornét megválasztotta a szakszervezet főtitkárának.

Az ülésen *Varga Józsefnek*, munkája elismeréséül a Szakszervezeti Munkáért arany fokozat kitüntetést adományozta a SZOT Elnöksége.

Névadó ünnepség

Június 19-én Bagi Imréné, született Szarka Katalin gyermekének névadó ünnepségét tartottuk. Bagi Imréné 1955. óta dolgozik vállalatunknál, mint varrónő, 1966-ban adminisztrátori munkakörbe került. Az idén fejezte be a gimnázium levelező tagozatának harmadik osztályát. A névadó ünnepséget Bagi Imréné kérésére a szakszervezeti bizottság, a Balzac utcai anyakönyvvezetőségen tartotta meg, mert e célra üzemünkben megfelelő helyiség nem áll rendelkezésre. A vállalat részéről a gyermek nevére 500 Ft-ról szóló takarékbetétkönyvet adtunk át, majd az ünnepség után a szakszervezeti bizottság a szülőket és a vendégeket, egy közeli cukrászdában megvendégelte. A névadó ünnepséget üzemünkben a kismamák igénylik. Ehhez hozzájárult a szakszervezeti bizottság agitációs és felvilágosító munkája. Évenként mindössze egy-két alkalommal — bár a szülések számához viszonyítva még elég kevés az igény — tartunk névadó ünnepséget.

Saáry Istvánné
szb-titkár

Szőnyi István
1021

Pest megyei felderítőúton

Az uborkaszezon — kényelmes babona

Nyáron bezárnak a színházak, üresebbek a mozik — *uborkaszezon* van. Az emberek nem szívesen ülnek be zárt ajtók mögé, amikor magasra szalad a hőmérő higanyszála. De vajon a népművelés ágazataiban is uborkaszezont hoznak a meleg hónapok? Ezzel a kérdéssel indultam el Pest megye néhány helységébe, erre kerestem választ.

Megtartani a közönséget

Vác. A művelődési központ előtt kisebb csoportok beszélgetnek. Bentről zeneszó hallatszik. A tánciskola tart foglalkozást. Erre mindig akad közönség, még kánikulában is. De más egyébre?

A klubteremben néhány fiatal fiú és lány dugja össze a fejét. Az ifjúsági klub vezetőségének tagjai. A holnapi foglalkozás programját beszélik meg. Tánc, irodalmi vita, játék lesz a műsoron.

— Igen — mondják —, rendszeresen, minden héten találkozunk. Ezt *nem szabad abbahagyni, mert akkor ősszel elölről kezdhetjük a szervezést.*

Az igazgató, a fiatal, robbanó energiájú *Pelczéder Tibor* elmondja, hogy a szakkörök törzsgárdája is rendszeresen megjelenik. Nem hűtlenkednek nyáron sem.

— Mindamellett gondoskodnunk kellett *sajátosan nyári programokról* is, hogy megtarthassuk közönségünket. Most festenek például a legtöbb lakásban. *Festési, lakberendezési előadásokat* szerveztünk, szép sikerrel. Autóbuszokkal szállítottunk közönséget a *Szentendrei Teátrum* műsoraira, s *Szegedre* is viszünk közönséget. Itt helyben pedig *kiállításokkal, hangversenyekkel* igyekezünk gazdagítani a lakosság kulturális programját.

— Igény van erre?

— *Ha érdekes műsort kínálunk, eljönnek.* Úgy tervezzük például, *hangversenyt szervezünk a híres vácrátóti arborétumban.* Érdekes hely, fákkal, virágokkal. Szívesen jön ide a közönség. Pihen, gyönyörködik, zenét hallgat egyszerre.

Néptelen klubkönyvtár

A festői Zebegény utcái évente sok ezer vendéget vonzanak. A lakosság száma úgy ezerötszáz körül lehet, de nyáron *több mint ötezren* élnek a községben. A nemrég alakult klubkönyvtárat keresem. Nem könnyű feladat. Végül egy magas kerítésen belül fedezem fel a *Népkönyvtár* feliratot. Vidám ritmusú zene csalogat az emeletre. Magnetofon szól, s lelki szemeimmel már látom is az olvasgató, beszélgető fiatalokat. *Csak a könyvtárost találom a helyiségben.* Elújságolja, a nyár elején volt itt egy író-olvasó találkozó, de most már nem szerveznek semmit. Illetve a szomszédos múzeum programjaihoz toboroznak közönséget.

Szétnézek a helyiségben. Otthonos, vonzó környezet. Kényelmes fotelok, hangulatosan megvilágított falak. Minden megtalálható itt, napilapok, képes újságok, beat- és komolyzene-lemezek, magnetofontekercsek. *Csak a közönség nem.* Igaz, járnak kölcsönözni. De azért ez a klubkönyvtár ilyen adottságokkal — többre is képes lenne.

Múzeum — felsőfokon

Még mindig Zebegény. Odaát, a *Szőnyi István Múzeumban* kedvezőbb kép fogad, olyannyira, hogy érdemes bővebben szólni róla. A falakon plakátok hirdetik a *Vox Humana* énekkar várható előadását.

— Lesz-e ehhez közönség? — kérdezem *Dániel Kornél* igazgatót.

— Közönségről mi már korábban gondoskodtunk. Sok nyári és SZOT-üdülő üzemel a községben és a környéken. Felvettük velük a kapcsolatot, s *a nyaraló munkások számára tárlatvezetéseket szervezünk.* Hamar megkedvelték a múzeumot, s most már többet akartunk adni. *Filmvetítéseket* tartottunk, *művészettörténeti előadásokat* biztosítottunk az érdeklődők számára. Ez így ment az elmúlt években is, egyre növekvő sikerrel. Tavaly aztán megpróbálkoztunk *hangversennyel.* Két-három alkalommal elmaradt a közönségsiker. De lejött a rádió meg a tv, és úgy látszik, ez varázsszer volt. Azóta *telt ház van minden hangversenyünkön.* Az előbb a közönségről kérdezett. *Szőnyi István* hagyatéka sok vendéget vonz ide; ha jó programot tudunk számukra biztosítani, mind gyakrabban felkeresnek bennünket.

Fent a parkban, ahol egykor Szőnyi alkotott, jól működő *képzőművészeti szabadiskola dolgozik.* Diákok, munkásfiatalok vesznek részt a gyakorlati és elméleti foglalkozásokon, melyeket olyan neves művészek vezetnek, mint *Hincz Gyula* vagy *Somogyi József.* Jövőre szeretnénk szárnyaira bocsátani egy *keramikusszakkört* is.

Öröm leírni. Egy múzeum túllépett azon, hogy *bemutat* valamit. Szinte *művelődési központtá* lépett elő. Kis múzeum — de felsőfokú. *Nyáron,* amikor másutt uborkaszezon van.

Jó ötletek kerestetnek

Szobon ismét könyvtárba nyitok be. És ismét üresség fogad. A simogató hűvösben egyetlen fiatal fiú hajlik meg egy székben. Olvas. A többiekről hiába faggatom a könyvtár vezetőjét, nyár van, meg aztán ez *nyaralóhely,* ki jön ide ilyenkor?

Ki? Akit nemcsak *várnak,* hanem ide is *hoznak.* Jó ötletekkel, nagyobb szervezőerővel.

Pár száz méterre innen nyílt meg a *Börzsöny Múzeum.* Élő példája annak hogyan lehet leleményességgel és viszonylag olcsón ügyes kis intézményt szervezni a népművelés szolgálatára. Egy öreg házat kitataroztak, néhány lelkes szakember sorba járta a falvakat, egybegyűjtötte a népművészet emlékeit, s máris megszületett egy érdekes múzeum. Most már csak az kell, hogy felhívja magára a figyelmet. Nyáron? Kérdezhetné valaki. Igen, *éppen nyáron. Hiszen ilyenkor jár itt a legtöbb turista,* aki látni akar valamit.

Lehet, érdemes dolgozni ebben az évszakban is. Az uborkaszezon nem elemi c[illegible]ás — *csak kényelmes babona.* „Ha [illegible] műsort kínálunk, eljönnek az

Esztergomi László

MAGYAR HÍRLAP

Kállai Gyula fe
Legfelső Taná

(Folytatás az 1. oldalról)

Kállai Gyula, a Magyar Szoci Munkáspárt Politikai Bizottságának ja, az országgyűlés elnöke hétfőn a lamentben fogadta a Szovjetunió Legfel ső Tanácsának küldöttségét, amely *Pjotr Mironovics Maserovnak*, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége tagjának, az SZKP KB Politikai Bizottsága póttagjának, a Belorusz Kommunista Párt Közszaggyűlés alelnökei, *Pap János*, az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke, s ott volt *F. J. Tyitov*, a Szovjetunió budapesti nagykövete. A látogatás végeztével a szovjet vendégek megtekintették a Parlament épületét.

Az országgyűlés elnökének vacsorája a küldöttség tiszteletére

Kállai Gyula, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, hétfőn az Országház Vadász-termében vacsorát adott a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Budapesten tartózkodó küldöttsége tiszteletére. Ott volt *dr. Kisházi Ödön*, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának helyettes elnöke, *Vass Istvánné* és *dr. Beresztóczy Miklós*, az országgyűlés alelnökei, *Pap János*, az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke, *dr. Szekér Gyula*, a nehézipari miniszter első helyettese, *dr. Sághy Vilmos*, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, valamint *Bojti János* külügyminiszter-helyettes. Részt vett a vacsorán a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának több tagja, az országgyűlés tisztikara és számos képviselője. Jelen volt *F. J. Tyitov*, a Szovjetunió budapesti nagykövete is.

A szívélyes, meleg, baráti légkörben lefolyt vacsorán Kállai Gyula pohárköszöntőt mondott.

Kállai Gyula pohárköszöntője

Kállai Gyula elöljáróban a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának és a Magyar Népköztársaság kormányának meleg, baráti üdvözletét tolmácsolta, majd kiemelte:

— A Magyar Népköztársaság országgyűlésének tagjai, tisztségviselői és a magam nevében meleg szeretettel üdvözlöm önöket körünkben. Jóleső érzés, ha együtt lehetünk régi barátokkal, harcostársakkal, s baráti eszmecserét folytathatunk közös célú munkánk egymást kölcsönösen érdeklő kérdéseiről. Az önök küldöttségének magyarországi látogatását az egyre erősödő, s népeink javát szolgáló *magyar—szovjet barátság és együttműködés fejlődésének újabb nagyszerű, kiemelkedő eseményének tartjuk.* Ez a látogatás ismételten tanúsítja, hogy pártjaink és kormányaink, legfelsőbb államhatalmi és népképviseleti szerveink, parlamentjeink között az együttműködés és az összhang töretlen. Ez az együttműködés azért felhőtlen, azért erősödik, mert *alapja népeink évtizedes harcokban kipróbált barátsága*, a nagy tömegek mindennapos közös küzdelme a szocializmus, a *kommunizmus céljainak megvalósításáért, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításáért*, az emberiség társadalmi előrehaladásáért.

— Megítélésem szerint a népek közötti barátság akkor erősödik és fejlődik, *ha a közös érdekeknek, elveknek és céloknak szilárd alapjára épül.* Emellett természetesen a személyes kapcsolatoknak is nagy szerepük van. Éppen ezért különös öröm számomra, hogy a küldöttség vezetőjét, Pjotr Mironovics Maserovot, régi ismerősként, barátként, elvtársként is üdvözölhetem. Örülök, hogy újra találkoztunk, s meg vagyok győződve róla, hogy ez a találkozás tovább erősíti a személyes ismeretség és a testvéri barátság szálait küldöttségük valamennyi tagjával. Ennek annál is inkább nagy jelentőséget tulajdonítok, mert az önök küldöttségében — mint cseppben a tenger — *tükröződik a soknemzetiségű Szovjetunió egész dolgozó népe.* Megítélésünk szerint abban a tényben, hogy most e küldöttség tagjaiként körünkben üdvözölhetjük az orosz, az ukrán, a belorusz, az észt, az azerbajdzsán, a türkmén és a tatár nép képviselőit, az is benne foglaltatik, hogy csakis a szocialista társadalmi rend biztosítja az egyes nemzetek felvirágzását.

— Kedves elvtársak! Élve az alkalommal, arra törekszünk, hogy e látogatás során gyümölcsöző eszmecserét

resszió megszüntetésével lehet. *Sokat foglalkoztat bennünket a közel-keleti térség problémája is.* Az izraeli agressziót s annak következményeit meg kell szüntetni, ez az útja a béke és a rend helyreállításának. Nemcsak arra törekszünk, *hogy eloltsuk a meglevő tűzfészkeket*, hanem arra is, hogy olyan nemzetközi légkört teremtsünk, *amelyben lehetetlen az újabb feszültségi gócok kialakulása.* Ezért tevékenykedünk az európai béke és biztonság megerősítésén. Ez nemcsak Európa, hanem más földrészek, az egész világ békéjét, biztonságát is szolgálja. Ugyancsak a béke és biztonság megerősítése, *a társadalmi haladás előmozdítása vezetett és vezet bennünket*, amikor a nemzetközi kommunista mozgalom egységéért és ezen az alapon valamennyi antiimperialista erő egységéért küzdünk.

— Kedves barátaink! A véleménycsere mellett arra törekszünk, hogy önök betekintést nyerhessenek népünk életébe, mindennapi munkájába, érzés- és gondolatvilágába. Népünk, a magyar dolgozók őszinte szeretettel és megbecsüléssel fogadják önöket, a testvéri szovjet nép képviselőit. Meggyőződésünk, hogy megbeszéléseink hasznosak lesznek, s az önök magyarországi látogatása *az internacionalizmus, a magyar—szovjet barátság további erősödését eredményezi.* Engedjék meg, hogy még egyszer kifejezzem őszin-

Pjotr Mironovics Mase

— Kedves Kállai elvtárs! Kedves magyar elvtársak! Barátaim! Engedjék meg,

MAGYAR HÍRLAP
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-048, 337-746, 340-726
1969 JUL 21

Sajtófigyelő
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

1970 SEP 6

1021

Szőnyi István emlékére

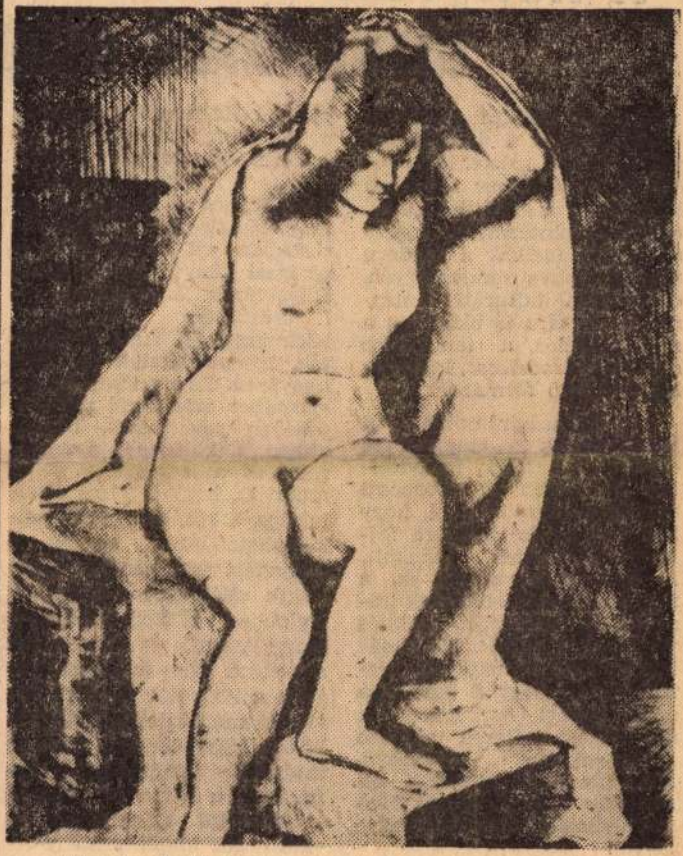

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész és pedagógus volt. (A Képzőművészei Főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján). Utolsó éveit a Duna-kanyar festői táján, Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahová nemcsak tisztelői zarándokolnak, a zebegényi Szőnyi-házban nyaranta művésztelep működik.

Képünkön Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca.

Zelk Zoltán:

A könyvtár — társadalmi alapi

Lenin a kulturális színvonalat a könyvtárak fejlettségével mérte. Mint tudós és forradalmár világosan látta, hogy a könyvtár társadalmi alapintézmény, amely az iskola mellett a modern társadalomban minden egyén, de minden kulturális intézmény számára is biztosítja a művelődéshez, a tanuláshoz szükséges irodalmat, könnyen hozzáférhető formában.

A gazdaságirányítás új rendszerének megjelenése előtt a kulturális irányításban is többnyire központi utasítások döntötték el, hogy hol, milyen és mekkora fejlesztés-beruházás indokolt. A megyék, a városok és a falvak művelődésügyének irányítói a magasabb döntés végrehajtói voltak. Ma azonban az övék a döntés és a felelősség is, hogy a kultúrára szánt anyagi eszközöket, a művelődést szélesen alapozó intézményekre, iskolákra, könyvtárakra fordítják-e elsősorban vagy látványos népszórakoztató vállalkozásokra költik.

A könyvtárhasználatnak nálunk több mint kétmilliós tömegbázisa van. Tavaly a 9190 tanácsi és szakszervezeti könyvtárból (állományuk 23 574 940 kötet) több mint 50 millió könyvet kölcsönöztek. A Szovjetuniót, Angliát, Dániát — és talán Svédországot — kivéve egyetlen európai országban sem olyan magas a könyvtárból kivitt, egy lakos-

például Kaposváron, Tatabányán, Veszprémben, Kiskunhalason —, amelyekre méltán büszke a megye, a város lakossága, sőt az ország is. De megjelentek már kisebb városokban, sőt községekben is az igazi könyvtárak: Pakson, Szigetváron, Marcaliban, Pilisvörösváron, Mélykúton, Kiskunmajsán. Ahol létrejöttek, igénybevételük is igen nagyfokú. Ez nemcsak az olvasótábor számszerű növekedésében jelentkezik, hanem abban is (különösen a veszprémi és a kaposvári példa mutatja), hogy a város értelmisége, a közélet vezetői nélkülözhetetlennek tartják a könyvtárt mindennapi munkájuk ellátásában. Éppen a legjobban ellátott helyeken szorgalmazzák és támogatják a városok párt- és tanácsi vezetői a könyvtár további bővítését, mert kiteljesedett működése rádöbbentette őket az intézmény jelentőségére. Arra, hogy a könyvtár valóban — a lenini értelemben — »kulturális alapintézmény«.

Gazdasági erőforrásaink nem teszik lehetővé, hogy most egyszerre, pénzt nem kímélve, az ország minden városában új könyvtárat építhessünk. De vajon felmérték-e mindenütt a vezetők, hogy nem költenek-e milliókat olyan intézményekre, melyek csak akkor jogosultak, [illegible] iskola és a könyvtár

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szőnyi István

KELETMAGYARORSZÁG

1021

1970 SEP 6

KELET-MAGYARORSZÁG

Szőnyi István emlékezete

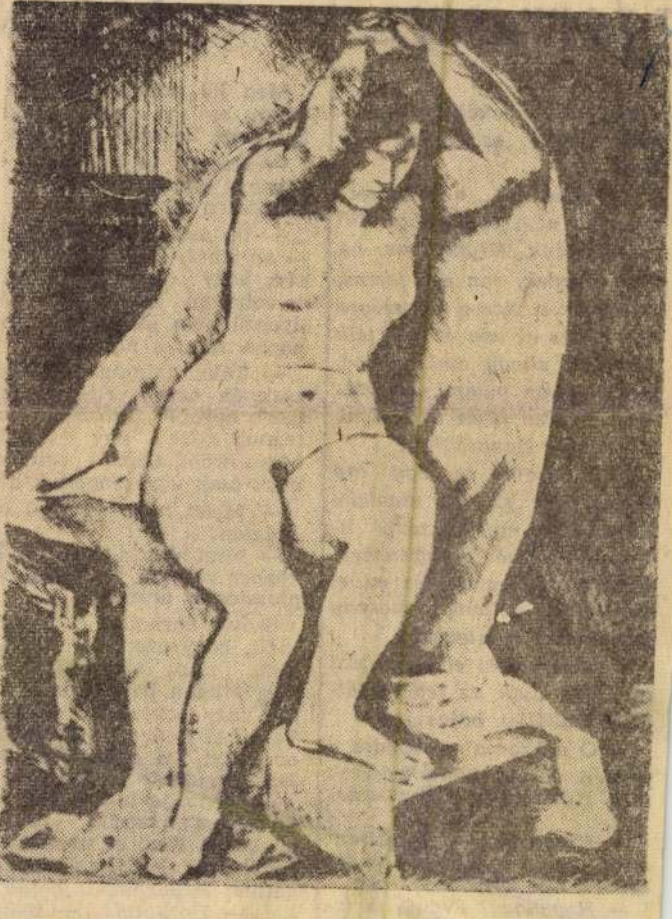

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész-pedagógus volt, a képzőművészeti főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján. Utolsó éveit a Dunakanyar festői táján, Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahová nemcsak tisztelői zarándokolnak; a zebegényi Szőnyi-házban nyaranta művésztelep működik. Képünkön Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca.

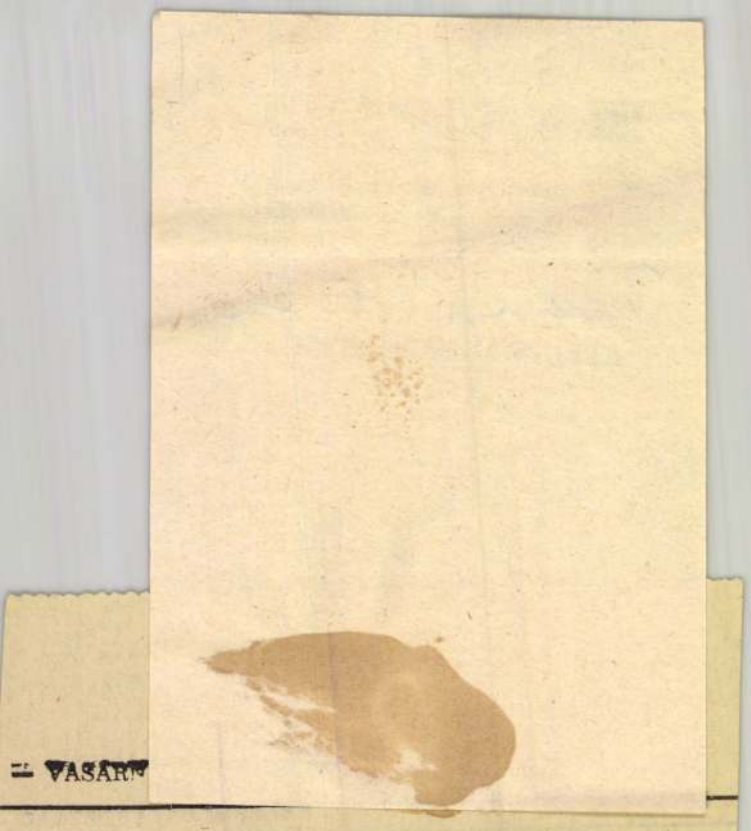

VASÁRN

ewski:

g forrásvize

Amikor a szakállas befészkelte magát az ágyba, így szólt:

— Tudod mit... nem szeretném, ha nem egymáshoz illő pár lennénk. Krynicában, ha nem tévedek, van egy forrás, amelynek a vize a nőiességre hat. Utazz el oda és idd tele magadat, ahogy csak bírod, talán akkor valami változás áll be nálad is és kedvesebb leszel a te Danusádhoz.

Felugrottam és egy óra múlva már el is utaztam. Krynicában egy huszonöt literes demizsont megtöltöttem azzal a forrásvízzel és mivel nyugtalan voltam, másnap már vissza is utaztam.

A feleségemet egy pasassal találtam, csak az leborotváltatta szakállát, bajuszát.

— Ő a Franio — mondta a feleségem. — Ismerkedjetek meg. Köszönd meg Franio úrnak.

— Köszönöm — mondtam udvariasan —, de még nem tudom, mit köszöntem meg.

— Hogyhogy? Franio úr ismét asszonyt csinált belőlem. Hozott nekem abból a forrásvízből. Megittam és látod, hogy milyen lettem.

— Nagyszerű — mondtam — de Franio úr nagyon sápadt.

— Mert nagyon sokat fáradozott! Köszönd meg Franio úrnak.

— Thank you — mondtam.

— Akkor már én megyek is — mondta Franio úr és sietett az ajtó felé.

Sokáig integettem neki az ablakból a hydroterápiai csodáért. Megmentette a házasságunkat.

Helmut Hochrain:

Horko

Még jól emlékszem arra a napra, amikor reggeli után így szólt hozzám az „Édes":

— Dagadt, te horkolsz! — Ugyanis dagadtnak becéz.

Egészen megrendültem.

— De szívem, — mondtam — az lehetetlen. Már jó pár éve, hogy összeházasodtunk, és sohasem horkoltam. Az ilyesmi nem jön máról holnapra, mint a nátha.

— Talán mindig horkoltál, csak én nem vettem észre, mert aprófát fűrészeltél. De tegnap éjjel, úgy látszik, egész erdőt akartál kiirtani, mert csak úgy rengett a ház.

— Miért nem keltettél fel, drágám?

— Nem akartalak munka közben zavarni. — Ilyen tapintatos az aranyos.

Szóval horkolok, és ez arra indít, hogy azon gondolkodjam, mint szabadulhatnék meg ettől a bajtól, betegségtől, vagy nevezzük bűnnek? Talán el kellene menni az orvoshoz. De hát nevetséges. Mit mondhatnék neki?

— Képzelje tanársegéd úr, feleségem szerint nagyon horkolok. Nem ez nem megy. Inkább az irodában beszélgettem kollégákkal, barátokkal. — Horkolni? — mondták csodálkozva. — Rendes ember nem tesz ilyesmit!

Kisebbségi érzésem támadt. Nyilván én vagyok az egyetlen horkoló a világon. Sürgősen megvettem a „Csöndes éj" nevű, elismerten hatásos horkolás elleni szert. Méregdrága volt, förtelmes ízű, és gyomorégést okozott. De a hatás elmaradt.

— Megint vastag rönköt fűrészeltél az éjjel — szólt reggel az édes. Képzeletben már láttam, amint kiköltöztet a hálószobából, és a nappali kerevetre száműz. Elgondolni is borzalmas számomra, aki

Szőnyi István

1021

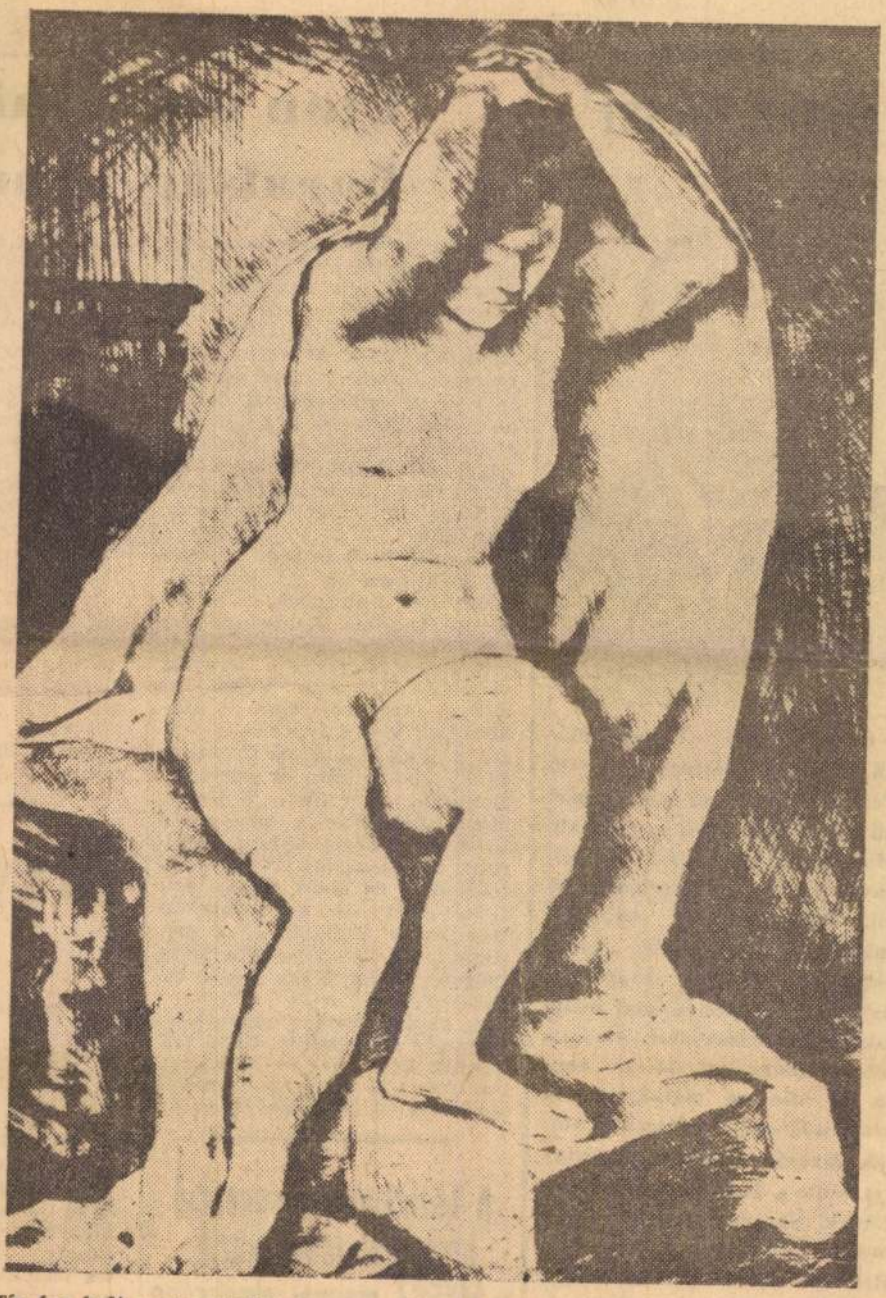

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész-pedagógus volt, a Képzőművészeti Főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján. Utolsó éveit a Duna-kanyar festői táján, Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahová nemcsak tisztelői zarándokolnak; a zebegényi Szőnyi-házban nyaranta művésztelep működik. Képünkön Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca.

Pelner Zoltán: Megnyílt a Szegedi Galéria.

Csongrád Megyei Hírlap. 1970. okt. 20.

Elhunyt Dinka József

Értesítést kaptunk, hogy Dinka József, a battonyai Petőfi Termelőszövetkezet tagja, a párt hű fia 77 éves korában meghalt. Mint annyi más sorstársa a felszabadulásig, ő is cselédsorban élt. Munkahelyéről baloldali magatartásáért többször elbocsátották. Purgly „kegyelmes úr", mert emberhez nem méltó lakására panaszkodott, az élel-

barátság-vona

A testvéri barátság szoros szálai fűzik Penza megye dolgozóit Magyarországhoz, különösen Békéscsaba és Békés megye lakosságához. Magyar barátaink jól ismerik a penzai gépeket és műszereket, a könnyűipar munkásait és az erdőgazdaság dolgozóit. Ám nemcsak a különböző áruk alapján, hanem közvetlenül is, hiszen Békéscsaba és Magyarország több területének küldöttsége járt már néhányszor Penzában.

Az idén Békéscsabán látták vendégül azt a küldöttséget, amely Lev Jerminnek, az SZKP Penza Területi Bizottsága első titkárának vezetésével látogatott ide. Most pedig a barátság vonattal háromszáz penzai indult el Magyarországra. A küldöttséget Vladimir Reva, a penzai területi vasúti pártbizottságának első titkára és Sztyepan Gorodnov, a területi erdészeti hivatal főerdésze, a Szovjetunió Érdemes erdésze vezeti. A terület vasutasai, munkásai és értelmiségei az elsők között építették ki baráti kapcsolataikat Békéscsaba dolgozóival, a mezőgazdaság és az erdőgazdaság dolgozói pedig Békés megye lakosaival.

A barátság-vonat utasai ellá-

kielégítése m
találkozókon
szeretnének
gyar barátai
kább fontos
emberek jel
XXIV., a ma
dig az MSZM
ra készülnek.

— Reméljü
sunk igen ha
dotta Sztyepa
rátság-vonat
az APN tud
zájárul majd
közelebbről
véreink élet
juk majd a
módszereket,
iparban és a
elértek. Egy
séget nyújt a
szorosabb k
sünk ki Bék
megye dolgoz

Jól gyi
s

A kutatási
évek óta tu

Szőnyi István

Művei szerepelnek a Szegedi Galéria gyűjteményében

Dél-Magyarország, 1970, okt. 20.

Szőnyi István

Emlitve

(farkas): Öt iparművész az
egri Képcsarnokban
Népújság, Eger 1970. sep. 18.

Szőnyi István

~ Emlékmúzeum nyilik Zebegényben. - Népszabadság, 1967 márc. 2. - Pest Megyei Hirlap, 1967.aug.18. - Pátzay Pál megnyitója, Népszabadság, 1967.aug.22. - d.: Pest Megyei Hirlap, ~~aug~~ 1967.aug.19. - Genthon István, Élet és Irodalom, 1967.aug.19. - H.L. Népmüvelés, ~~1967~~ 1967. 14.évf. 1o.sz. - p.p., Pest Megyei Hirlap, 1967. aug.5. - Szántó Gábor, Közmevelés, 1967. 23.évf. 17. sz. 678. l. - Tibély Gábor, Müvészet, 1967. 8.évf. 11.sz. 4o-41. l. - Sz.E. Pest Megyei Hirlap, 1967. febr.25.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

87. l.

Szőnyi István

A Kép c. könyvében megfogalmazta a két világháború közötti magyar művészet napjainkban lévő problémáját, amelyet a hivatalosan tervezett történelmi festészet vetett fel.

Kossuth Kiadó, Budapest, 1968 168 l.

Szőnyi István

A 20-as évek második felében feltámasztott, állami és egyházi igény szülte történelmi téma őt is, Aba Novákot is zátonyra futtatta, pszeudo-művészetet eredményezett.

Kőmes Éva: Darkovits gyula, Csinna
1968

168. l.

Szőnyi István

Neve Aba Novákéval és Derkovitsával szerepel együtt említve, annak példájaként, hogy a hazai avantgarde 1919-es törését egy megmerevedő, de egyelőre hervikus új klasszicizmus váltotta fel.

Körner Éva - Derkovits Gyula, Corvina, 1968, 110. l.

Szőnyi István

185. Áthelés a Dunán. 1929/repró/.

Kőnerdő. Dedrovits gyula, Lomina 1968

127.l.

Szönyi István

A KÚT első, 1924-es kiállításán klasszicista-naturalista művekkel szerepelt /A kisded imádása, Danaé/.

Kozmos Éva. Oedrovits gyula, Kossuth, 1968, 82. l.

Szőnyi István

A szerző idési sorait, ahol a „képfestést az alkotó ösztön örömének" nevezi.

Körner Éva: Derkovits Gyula, Corvina, 1968, 289.l.

Szőnyi István

A korabeli kritika az ő, Bernáth, Egry, Berény és Márffy nevét összekötötte Derkovitséval, az utolsó periódusára nonfigurativitása, a közös vonásaikat emelte ki.

Körner Éva: Derkovits Gyula, Corvina, 1968, 289. l.

Szőnyi István

Egryvel és Ferenczy Noémivel együtt a munka kapitalizmus előtti formáját idealizálták.

Kónyi Zs.: Dedikáció gyűlő jegyzet
1961

259.l.

Szőnyi István

Néha festette a paraszti munkát, amelyben típikusan városi művész létére a természetes életet csodálta. Egy ízben festett egy építhezés képet, de ez inkább csak heroikus impresszió volt.

Könyv Éva. Deskovits Gyula, Corvino 1964

259.l.

Kőnyi István
festő
Nálu is tanult Virányi Endre

Dermitúli Napló, 1967. jun. 11.
U.E.: Virányi Endre

Szörnyi István
ktő

tanítványa volt a főiskolán. Vati
lőrset ktő.

Párkány bízló: Esti műterem – vendéggel
Énekmagyarország 1967 aug. 24-3. old.

Szőnyi

Említve

Kóslár Máriza: Elvarázsolt bienniále
Népújság, Eger 1970. nov. 22.

Szőnyi István

különösen aktív 1918-19-ben a Képzőműv. Főiskola fiatalja[illegible] körött.

Rónay György: Intézkedések és tervek a művésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Ért. 1970. 2.sz. 141-147.

142 l.

Grönyi Istvánné
festő -

Gyűjteményes kiállítása a
Magyar Nemzeti Galériában
volt.

Horváth Béla: Schaár Erzsébet kiállitása a Mücsarnokban.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 27.lap

Szőnyi István, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekű gyüjteményét. A 19.-20.sz. magy. képzőművészetének keresztmetszete. 388 mü, 180 művés: Szőnyi öt művel szerepel. 25.sz.kép. 228.old

ROMVÁRY FERENC: A MODERN Magyr Képtár története
Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

BENKŐ ERZSÉBET

Jegyzetek a Szőnyi-festőiskoláról

Különlenyomat a Művészettörténeti Értesítő 1975. évi 4. számából

Diódon, 1907. L. a Nemzeti Szalon kiállítási katalógusai.)

Edvi Illés a táj színeit szerette meg, és habár Kriesch Aladár filológiai és művészi felfogásától valószínűleg távolt állott, de a Tolsztoj munkái reá is hatottak. Az orosz klasszikusok kedvéért érdemesnek tartotta megtanulni oroszul, sőt még fordításokkal is megpróbálkozott.

Egypár évvel később Undi Karla, Boér Lenke, továbbá Frey Vilma gödöllői szőnyegtervezők is nyaraltak Diódon, és élénkítették a kis társaság életét. Lényegesebb szerep jutott a Ruskint követő, és a szecessziós stílustörekvéseket képviselő Tudor Hartnak és a svéd eredetű Leo Belmontenak, aki a falu határában már telket is vásárolt, és 1906-ban hozzáfogott házának az építéséhez. Ekkor azonban Gödöllőre költöztek, mert Belmonte Kriesch Aladár kérésére Párizsban megtanulta a szőnyegszövés technikáját, hogy azt azután a gödöllői műhelyben megtaníthassa a fiatal tanulóknak. Ha a fentiekhez hozzátesszük, hogy Tudor Hart szecessziós stílusú szőnyegeket tervezett, és a népi művészet meleg színeivel és hajlékony, növényi vonalaival akarta felfrissíteni az egész emberi környezetet (l. Macgregor, Alasdair Alpin: Percyval Tudor Hart. 1873—1954. London—Geneva.), akkor könnyű felismernünk azt, hogy a szecessziós stílustörekvések a múlt század végén már a Diódon nyaraló művészek körében is jelentkeztek és hogy Kriesch Aladár ezekben az években céltudatosan készült a gödöllői művésztelep kialakítására, főként a szőnyegszövő műhely felállítására, és azt rendkívül fontosnak tartotta, mert a művészetet így vihette be a mindennapi életbe. Stílustörekvéseiben a következő években megerősítették kalotaszegi tanulmányai, amikor a kalotaszegi nép páratlanul gazdag művészetét boldogan fedezte fel és a művészeti életben az elsők között ismertette (K. A.: Mit jelent hát a kalotaszegi művészet? Magyar Iparművészet, 1903. 259.).

A diódi festőtelep életének első szakasza 1900-ban lezárult, Kriesch Aladár helyett ezután Tom v. Dreger bécsi festő lett a telep központi alakja.

Dreger Velencében Kriesch Aladárral együtt tette le a felvételi vizsgát az Accademia di Belle Artin, és ott azután jó barátok lettek. Két ifjú filozofáló festő került ott össze, és későbbi barátságuknak is elsősorban a közösen vallott tolsztoji eszmék képezhették az alapját. Dreger Münchenben, majd a párizsi Julian-akadémián folytatta a tanulmányait, és ott Kriesch Aladárral ismét össze kellett találkoznia. Az ő többszöri hívására jött le 1899 nyarán feleségével és gyermekeivel kerékpáron. A patak bal partján, a gyümölcsösök között vett egy szép telket, és 1900-ban felépített egy kis villát műteremmel. A szomszédjában a bátyja, aki tűzérkapitány volt, ugyancsak elkezdett építkezni, és így a következő években lehetőség nyílt arra, hogy itt rövidebb ideig művészek is otthont találjanak. Tudjuk például, hogy Edvi Illés Aladáron kívül 1912-ben Ernst Gorsemann német impresszionista szobrász és egy Hackenmüller nevű német festő is dolgozott Diódon fiatalabb társaikkal együtt. Kriesch Aladár példája ugyanis biztatólag hatott minden fiatal festőtehetségre, és így több műkedvelőn kívül bizonyára Gruzda János, a későbbi neves erdélyi festő pályafutása is innen indult ki.

Maga Dreger önéletrajzában így írta le elhatározását és diódi életét: „Hét évi párizsi tanulmányaim alatt világossá lett számomra, hogy változtatnom kell a életemen. Ebben részben Nagy Sándor befolyásolt, ő ugyanis Tolsztoj műveit nagy figyelemmel tanulmányozta. Ezeket én is olvastam, de döntő elhatározásomat egy vízió hozta meg, amelyet fényes nappal láttam Párizsban a Pigalle téren. . . Ekkor egy csapásra egészen megváltoztattam az életemet, családommal együtt a diódi szép falusi magányban telepedtem le, és hét éven át éltem filozofálva, festve, szigorúan vegetáriánus módon élve. Mindenféle gazdasági munkát végeztem, szántottam, kaszáltam, festettem és betegeket kezeltem. A négy elem felhasználásával természeti gyógymóddal, hiszen én már, amikor a müncheni akadémián tanultam, továbbá Worishofenben Kneipp lelkésznél, főként pedig a feleségemtől indítva, a természet hűséges híve voltam.

Az állati táplálkozást a növényire kell átállítani, és így aztán a hét éves időszak végefelé hosszabb időn át csak gyümölcsöt ettünk, de az életmódunknak ez az átalakulása etikai szempontok miatt történt." Ugyancsak erre tanította Dregert az indiai filozófia is.

Dreger a természethez való visszatérés gondolatát hirdette és tanította egész környezetének, és arra ez nem is maradhatott hatástalan. Hívei tolsztojánusok vagy a természet barátai lettek.

Vita Zsigmond

JEGYZETEK A SZŐNYI-FESTŐISKOLÁRÓL

A harmincas évek elején festeni tanultam. A Petőfi Sándor u. elején volt festőiskolája Marsovszky Miklósnénak, itt Aba Novák, majd Szőnyi, időnként Iványi Grünwald korrigált. Később Szőnyi a lakásán, a Baross utcában indított iskolát. Ide jártam tanulni. A nagy gazdasági válság évei voltak ezek. Képeket senki sem vásárolt. Teljesen irreálisnak tűnt, hogy a válság valaha is véget érjen és hogy képekből meg lehessen élni. A tanárok is nyomorogtak.

Az iskola gazdasági alapja az volt, hogy jómódú családok gyerekei, arisztokrata lányok és asszonyok télen Pesten éltek és szerettek festőiskolába járni. Jártak még az iskolába ágrólszakadt munkanélküliek. Addig is amíg munka akad, . . . talán. Persze fizetni nem tudtak. Berda Ernő, tizennyolcéves, hosszú, sovány, a fiatal Gorkijhoz hasonló arc, Újpestről gyalog járt a Baross utcába. Nem volt villamosra pénze.

A művészetnek tehát nem volt gyakorlati célja, mégis eleven, nagyon is eleven, emberformáló művészeti élet volt. Volt bőven idő elmélyedésre, a magatartás, tudás, képességek csiszolására. Ezt tették a tanárok — talán mégis egy jobb jövő reményével (Szőnyi nővére, sógora kommunisták voltak), és ezzel próbálkoztak a növendékek. Szőnyi, Aba Novák — akkoriban negyvenévesek — úgy tudtak rajzolni, úgy értettek a technikához, mint talán a régi mesterek. Van egy remek kis festményem, amit Aba Novák 3—4 perc alatt csinált, úgy, hogy korrigálás közben elvette Törzs Éva ecseteit és palettáját, hogy megmutassa neki, hogyan kell a színekkel formát érzékeltetni. Mindnyájan el voltunk bűvölve.

Ebben a légkörben tartós barátságok születtek. Berda Ernővel, Törzs Évával, Berger Pállal évekig együtt festettünk, kirándultunk. Szlovák György és László is velünk járták a hegyeket. Berger volt a legfiatalabb közöttünk, szemüveges, sovány, hosszú orrú, gyönyörűen rajzoló gyermek. A nagyszerű, angyali Szőllősi Endrével évtizedekig meg tudtam őrizni a barátságot. A tanároktól és egymástól tanultunk. Így Fridrich Klári, Hevő Iván, Munkay Petrovszki Iván, Kurucz Dezső, Iván Szilárd. A két utóbbi falusi fiú volt.

Volt egy arisztokrata, valamivel idősebb volt nálunk, Révay József. A többi arisztokrata kicsit hóbortosnak tartotta. Amikor nem volt ott, előszedték a képeit és nevetgéltek rajta. Előzőleg Vaszary- növendék és csak a modell miatt járt az iskolába. Nálunk érettebben, egyéni elgondolással festett. Leegyszerűsítette a látványt, a konstrukciót kereste és a tónusok mélységére építette a színek viszonyát. Braque volt a kedvence, az ideálja, de leginkább Czóbel Bélához lehet hasonlítani fegyelmezett, szuggesztív festésmódját. Bár Czóbel, úgy emlékszem, kicsit líraibb.

Fejet, aktot festettünk. Akkoriban a felöltözött modell egy pengőt kapott egy órára. Ez elég magas órabér volt a segédmunkások 30 fillér körüli órabéréhez viszonyítva, de nehéz, fárasztó dolog volt 8-tól vagy 9-től 1-ig egy pozícióban ülni vagy állni, rövid szünetekkel. Gyakran volt modellünk Viki, Derkovits Gyula felesége. Több rajzom van róla. Egy alkalommal maga Derkovits volt a modell. 1933-ban lehetett, nem sokkal a halála előtt. Mindnyájan tudtuk, hogy ő az, és hogy a kor talán legkiválóbb művésze. Az egyik szünetben nézte a képemet, elég figyelmesen. Nagyon izgalmas volt. Ez a temperakép azóta, vagy negyven éve, nálam van, tárgyi emlék Derkovits sorsáról, életéről.

Derkovitsné a „Mi ketten" c. könyvében írja, (132 134 o.) hogy férjét Vaszary is, Aba Novák is elutasították, amikor 1933-ban modellnek jelentkezett a főiskolán, illetve Aba Novák magániskoláján. És, hogy Vaszary ezt azzal indokolta, hogy ez demoralizálná a növendékeket. Nekem úgy tűnik, hogy ez a kép így nem teljes. Derkovitsné elkeseredése nagyon is indokolt, hisz a beteg Derkovits nem bírta az éhezést, a helyzete tragikus volt, de miért nem tesz említést arról, hogy az általa említett időben, férje a neves festő, Szőnyi növendékeinek ült modellt? Nem hiszem, hogy bántani akarták a nyomorgó Derkovitsot. Tudom, hogy Vaszarynak sok baja volt a rendőrséggel kommunista növendékei miatt. Aba Novák pedig a negyvenes években vidéki templomok freskóit készítette, javította a forradalmi nézetű Rozs Jánossal, aki nem rejtette véka alá nézeteit.

Minket nem demoralizált, hogy a neves festő a modellünk, hisz állandóan ilyen jelenségekkel találkoztunk. Nem is csodálkoztunk, ez volt az élet.

Egyszer szólt Szőnyi, hogy vigyünk be képeket a Szinyei Társaság Tavaszi Szalonjára. Itt mutatkoztak be a fiatalok. Szőnyi segített válogatni a képeink közül. Hevő mesélte, hogy Berdának nemcsak a kereteket, hanem a szögeket is a keretezéshez, Szőnyi adta. A kiállítás előtt, korrigálás közben azt mondta nekem, hogy a zsűrinek nagyon tetszettek a képeim. Elszédültem a boldogságtól. Hisz a zsűri, a Szinyei Társaság tagjai, olyan nagyszerű, jelentős művészek voltak, hogy még most is, annyi év után azt gondolhatom, hogy ez volt művészi próbálkozásom legnagyobb sikere. A legnagyobb díjat a Szalon kiállításán Ámos Imre kapta. Ő is valamivel idősebb volt, mint mi. Talán 23 vagy 24 éves lehetett, és már kialakította festői világát. Valami misztikus, álomszerű világ volt ez, nagyon őszinte érzelmi világ. Ámosnak csodálatosan szelíd, tiszta tekintete volt.

Szőnyi egy alkalommal kifogásolta a sok kalapácsot, gyárkéményt a fiatalok seregszemléjén, máskor a „valóságtól elrugaszkodott" képek nem tetszettek neki.

Egyszer Aba Novák meghívott engem és Révayt a műtermébe, a Margit körútra (Mártírok útja). Megmutatta a képeit és rábeszélt minket, hogy fessünk mi is tojástemperával, mint ő. Mozgalmasak voltak a képei, sok alakkal és tüzességre törekvő kemény színekkel. Szőnyi líraibb volt, néha fehérre sápasztotta a színeit, hogy lágyabban közeledjenek egymáshoz. Valahogy,mégis énrám Szőnyinél és Aba Nováknál is jobban hatott a Révay és Törzs Éva festészete. Tőlük tanultam a feleslegestől megszabadulni, szigorúan fogalmazni. Mikor Marsovszkyné meghallotta, hogy Aba Novák Révayt és engem meghívott, elkezdett nevetni és így szólt: „Révay és a tanítványa".

Berda és Berger hívtak minket később, hogy járjunk a Szocialista Képzőművész Csoport krokigyakorlataira, meg hogy vegyünk részt a Csoport hűvösvölgyi kiállításán az építők napja tiszteletére. Ezen a kiállításon még részt vettem, de ebben az időben már abbahagytam

a festést. Úgy tűnt, túl nagy megterhelés volt a fizikumomnak és az idegeimnek az a koncentráció, amelyet felfogásom szerint a festészet megkívánt. Azután úgy alkudtam meg, hogy 1938 körül az Iparrajziskolán, esti tanfolyamon szőni tanultam. A szövött kép lassan készül, nem olyan kimerítő.

Fiatal koromban a művészetnek nemigen lehetett az a célja, hogy megéljünk belőle, mégis úgy alakult, főleg tanáraink szemlélete, magatartása miatt, úgy tűnt, hogy a művészet nagyon fontos dolog, életfontosságú dolog, mint a levegő.

Négy évtized telt el azóta. A barátok nagyrésze meghalt. Sokan lettek közülük a kegyetlen erőszak áldozatai. Fájó szívvel emlékezem és tisztelettel. Jó akaratú emberek voltak, meg tudták őrizni emberi méltóságukat. Szőllősi Endre műtermében volt sokáig otthona a Csoport összejöveteleinek. A Csoport egyik legfőbb feladatának tekintette a haladó szellemű művészek antifasiszta összefogását, a háborúellenes propagandát. Berger, Berda háború ellenes rajzokat készített, sokszorosított. Szőnyi és családja 44-ben hamis papírokat készített, hogy üldözött embereket mentsen. És segített ahogy tudott.

Ilyen emlékeim vannak a Szőnyi iskoláról. Sokat lehetett ott tanulni.

Benkő Erzsébet

MAGYAR MŰVÉSZEK A NAGYVILÁGBAN

BIRÓ JÓZSEF
1887—1975

1975. január 13-án *Castagnolában*, Svájcban elhunyt Bíró József magyar festőművész. Itthon már csak az idősebb nemzedék nála fiatalabb tagjai emlékeznek rokonszenves alakjára, mert 1946 óta családjával együtt Svájcban élt. Lánya révén jutottunk visszaemlékezéseihez, amelyeket azonban már nem volt ereje — a stílust tekintve — végleges formába önteni, de adatbeli gazdagsága révén így is segítség századunk magyar képzőművészeti életének teljesebb megismeréséhez. 1887-ben született Pókakeresztúron, ebben a négyszáz lelket sem számláló Maros-Torda vármegyei kisközségben. Apja paptanítója (lévitája) a falunak. Miután háromszázhatvan hold földjét természeti csapások és a másokért való jótállások elvitték, beköltözött Marosvásárhelyre, majd onnan Budapestre vitte családját. Bíró József kb. ötéves lehetett, amikor anyja, Székely Zsófia gyermekszülésben meghalt, s tizenhárméves, amikor apját is elvesztette. Hatan maradtak árván, jótékony társadalmi szerveknek köszönhették, hogy nem vesztek el. Bíró József Pesten a Lónyay utcai gimnáziumban kezdte középiskolai tanulmányait, majd — már árván — a debreceni kollégiumban és a máramarossziget gimnáziumban folytatta.

Budapesten jelentkezett a Képzőművészeti Főiskolán. 1911-ben egy derűs napon izgatottan sietett az Epreskert felé, vajon nevét ott találja-e kifüggesztve a fölvettek között. Teljesült a vágya, hisz már korábban is művésznek szánták azok a fővárosi ismerősei, akikkel a vicclapokban együtt dolgozott. Mert fölvétele előtt már gyakran szerepelt rajzaival azokban az élclapokban, amikbe Garay Ákos, Homicskó Atanász, Bér Dezső és Mühlbeck Károly dolgozott. A Borsszem Jankó és a Kakas Márton a belső oldalakon, az Üstökös pedig a homlokzaton közölte rajzait. Párizsi lapokban gyakran látta viszont itthon megjelent rajzait, de azért e siker nem kapatta el.

A Főiskolán ezekben az években a festőknél Balló Ede, Ferenczy Károly és Zemplényi Tivadar korrigált. 1910-től itt tanít Bosznay István is. A főigazgató Szinyei Merse Pál. — A Benczur-iskolában Benczur főigazgató és Stetka Gyula ,,professzor" vitték az ügyeket, a szobrászoknál pedig Liptóújvári Stróbl Alajos és Horvay János. Bíró egyik festőművész tanárnak sem került a befolyása alá.

Visszaemlékezéseiben jellemzi társait, akik közül azonban csak kevesen foglalnak helyet művészettörténetünk fontosabb lapjain. Közülük jó szemmel vette észre Uitz Bélát, akire igen szépen emlékezik: ,,A ferenczysták között Uitz Béla, erősen szocialista természetű és nyers modorú növendék fejlődött pompásan. Mindjárt egy első ifjúsági kiállításon feltűnt és sikeresen működött mindig. . . Később, a világháború után Moszkvában telepedett le, s tovább nem hallottunk róla. Rendkívül szépen tudott hegedülni." (6. l.)

Amikor pályája indult, megítélése szerint a képzőművészetben két szélsőséges irányzat állott szemben egymással. Egyik a hagyományos akadémikus műtermi festészet, a másik pedig az angol Turner és Constable nyomában a francia impresszionista festészet. A kettő közé ékelődött be a barbizoni erdők művészete, a barbizoni naturalizmus, ennek legfőbb képviselője a magyar Paál László, Bíró József bámulatának tárgya.

Tanúja a művészeti izmusok vitustáncának és látva mindezt, mégis megőrzi józanságát. Igazolását hallja ki a tájképfestő Bosznay István szavaiból, aki a Főiskolán ki merí jelenteni: ,,a művészi szédelgések korát éljük". A képzőművészeti szédelgéseknek micsoda újabb korszakát kellett azóta megérnie az emberiségnek, ki merte volna akkor azt előre megjósolni? Bíró József szemlélője a ,,szédelgéseknek", anélkül, hogy egy pillanatra is megtántorodna világzsivajuktól.

Mint főiskolás, a nyári szüneteket külföldi utazásokra használta fel. Bejárta Itáliát, Franciaországot, Angliát. Tanuló éveiben különösen az angliai út jelentett neki kivételes élményt.

Mint mindenütt, ott is pontos terv szerint tanulmányozta a múzeumokat, a városok nevezetességeit. A képtárakban a régi korok alkotásai közül főleg Turner tengeri képei ragadták meg. Ezek ,,szépségének varázsa egész életemen elkísért" — olvassuk visszaemlékezéseiben. Az állandóan ködös London után egész más világ tárult elibe, a napsütötte Párizsban. Beiratkozott a Julian Akadémiára, és szorgalmasan dolgozott. Jean Paul Laurens és Bachet professzorok tolmács segítségével korrigáltak. Eljárt a Colarossi Akadémiára is, ott az aktok begyakorolt mozdulatai után gyors vázlatokat kellett készíteni. Az akadémián daloltak, s hogy magyar voltát hangsúlyozza, a Rákóczi induló dallamát a kollégáknak megtanította, s ha énekelni nem is, de fütyülni valamennyien tudták, egy némely dalnak néhány sorát pedig magyarul énekeltette.

A harmadik tanulmányi év végén újra nyugati utazásra szánta el magát. Körutazási jegyet váltott Itália, Franciaország, Svájc és Ausztria felé. Ilyenkor mindig nagy örömmel töltötte el a már egyszer látott tájak, városok viszontlátása. Figyelte az embereket, látta mindenütt, hogy mekkora a nyomor és módja nyílt összehasonlítani a hazai és külföldi állapotokat. Tárgyilagosságára vall, hogy az összehasonlítás lehetőségeit nem a saját hazája mocskolására aknázta ki. Párizsban érte az első világháború kitörése, a mozgósítás híre. Már nem tudott hazautazni, s végig kellett élnie azt az embertelen sorsot, amit a magyar irodalomban *Kuncz* Aladár *Fekete kolostor*a (Följegyzések a francia internáltságból) örökített meg. Mint tudjuk, azóta újabb ,,kolostorok" szaporították a magyar hadifoglyokkal való francia bánásmód rémségeit. Neki szerencséje volt, mert a háború kitörésének hírére szállodásuk a lelkükre kötötte, hogy ki ne menjenek az utcára, amíg valamicskét a kedélyek le nem csillapodnak. Bíró is azok közé tartozott, akik a magyar követség segítségével sem tudtak már hazajönni Párizsból. Látnia kellett a franciák elbizakodottságát, akik két hét alatt akarták elérni Berlint, ,,Ebben mindenki hitt annak ellenére, hogy teltek a hetek, a hónapok" — olvassuk Bírónál. Azt is följegyezte, hogy az egyik francia munkást, ki azt találta mondani: nem hisz a győzelemben, három évi börtönre ítélték. Elképzelhető ezek után, milyen lehetett francia földön az internált

76.2843 Akadémiai Nyomda, Budapest

Szőnyi István

László Miklós: Múzeum lesz Szőnyi István zebegényi hara. – Magyar Hírek, 1967. ápr. 22.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./

86. 1.

Szőnyi István

M. J.: Levelek egy művészbarátságról (Szőnyi István levelei Eugen Pascuhoz) – Művészet, 1967, 8. évf. 9. sz. 12-14. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

81. l.

Szőnyi István
festő

Simon Béla mesterse volt a főiskolán

Demmintúli Napló: 1967. aug. 27.
U.E. Simon Béla

Szőnyi István
festő

mestere volt a főiskolán Lenkey Zoltánnak

Benedek Miklós: „A kort rakéták nélkül is..."
Északmagyarország 1968 jan. 14. 6.

Szőnyi István

Nagy Ildikó: Rippl-Rónai, Vaszary, Szőnyi. - Bp,1967.
/Az én múzeumom, 19./

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

81. l.

Szántó István

"Női akt" rézk.

Két évforduló
Hajdú-Bihari Napló, Debrecen
1970. szep. 16.

MDK

Szőnyi István, festő

Passuth Krisztina könyve „sokat köszön Szőnyi István: A képzőművészet iskolája c. művének."

— o — : Passuth Krisztina: A festészet műhelyében 175–176.

A Könyvtáros, Bp. 1965. március

XV/3

Szőnyi István

Emlétbe

Tamás Ervin kiállításáról

Ország Világ Bp 1970. jun. 10.

Szőnyi István

Tuvaros i mitve (eml.) és
Krumpliszedők (1950 ")
szerepel az alábbi tárlatok

Rózsa Gyula: A magyar mitvészet
1945-1969 kiállításról

Nyíregyháza 1969 X. 8.

Szőnyi István

R. Gy.: Kesti pad Zebegényben. (Szőnyi István)
– Népmadarás, 1967. aug. 18.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

81. l.

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

LXV.

SZŐNYI ISTVÁN GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

RENDEZTÉK:

ERNST LAJOS ÉS LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1924. JANUÁR HÓ.

MOST JELENT MEG:

ERNST-MUZEUM.

I. füzet. ERNST LAJOS: Jacopo Tintoretto: Szent István Mária oltalmába ajánlja Magyarországot. MAYER L. AUGUST: Tintoretto egy ösmeretlen magyar vonatkozásu képe.

II. füzet. Dr. LÁZÁR BÉLA: Bernhard-Strigel: II. Ulászló és családjának arcképe.

III. füzet. Külföldi mesterek magyar vonatkozásu művei.

IV. füzet. DR. FERENCZY ZOLTÁN: A Petőfi-terem.

V. füzet. ERNST LAJOS: Petőfi arcképei.

Az Ernst-Muzeum kiadása.

—◈—

AZ ERNST-MUZEUM MŰVÉSZ-KÖNYVEIBŐL ujabban megjelent a VI. Rippl-Rónai József és a VII. Vaszary János.

Előbbi füzetek:

I. Csók István. II. Iványi-Grünwald Béla. III. Perlmutter Izsák. IV. Gyárfás Jenő. V. Rudnay Gyula.

Egy-egy füzet ára 3000 korona.

—◈—

Dr. LÁZÁR BÉLA:

FADRUSZ JÁNOS ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE.

A több száz illusztrációval, kiadatlan levelekkel, ismeretlen művekkel diszitett kötet kétféle kiadásban jelent meg.

Ára a r. kiadásnak 93,600.—

KAPHATÓ A PÉNZTÁRNÁL.

Bethsabe.

Az uj magyar művésznemzedék élén — célkitüzéseinek biztonságával — egyenes léptekkel halad Szőnyi István. Művészetének gyökérszálai visszanyulnak a nagybányai mesterekhez, kiktől a természet ájtatos szivvel való megfigyelését örökölte. De aztán uj utakra tört. Nem maradt az *ember és a környező természet* egységének naiv kutatója, hanem figyelmét a tárgyakra, azok volumenjére, sulyára, plasztikai erejére, kifejező hatalmára forditotta. Ezzel a világlátással uj csapást nyitott magának a világ interpretálásához s az impresszionizmus festői felfogásával szemben uj állásfoglalást képvisel.

E törekvésében belekapcsolódik ő is egy uj európai áramlatba, melynek kiindulópontja Cézanne volt, de mig a legtöbben e francia mester egyoldalusságainál, egyéni különösségeinél megrekedtek, Szőnyi István világos éleslátással nem vett át tőle egyebet az elvi állásfoglalásnál, egyébként ment a maga utján és igyekezett a maga szemével látni.

Az ő szeme pedig nem a szinek hajszálfinom árnyalata iránt érzékeny szem, nem a szinek értékeinek leheletgyöngédségü átmeneteit figyeli, — a formák plasztikai erejét, a formák anyagiasságát, viszonylatait, kifejezőképességüket kutatja és azokkal fejezi ki férfias, erőtől duzzadó érzéseit. Művészetének stiljét tehetségének ez az uralkodó eleme determinálja. Nem a lázas mozgalmasságot, hanem az erőt, a nyugodt, öntudatos, zárt formákat kell keresnie, olyan témákat, melyek az ilyen formák előtérbe állitását lehetővé teszik. Nagy kompoziciójától elkezdve, át legkisebb vázlatáig, a mi formaalakitó képzeletét foglalkoztatja, nem egyéb, mint a sulyos volumenü, telt idomu, fojtott erejü alakok összejátszása, harmonikus egységekké alakitása, hogy a nyugodt szemmel látás gyönyöreiben részeltesse nézőt. Igy, formáról-formára vezeti tekintetünket, mely foly-

tonos, meg nem szakitott egységeken belül a plasztikai értékek kifejező erejében gyönyörködhetik. Ami e hatást elősegiti, a környezet egyszerüsége, a világitás drámai ellentéteinek kikerülése, a felfokozott szinhatások helyett kevés szinre redukált harmoniák: Szőnyi művészetében mind megfelelő hangsulyt kap. Csak vizfestményeiben, hol a tájképi elem uralkodik, jut szóhoz a szin, erősebben kiélezve ugyan, de ott sem a gazdagon orchestrált muzsika uralkodik, hanem a kevés, de élénk szinek erős, férfias összecsengése.

Nagyon természetes, hogy e művészi állásfoglalásnak, mely annyira a formát s igy a rajzot hangsulyozza, egyenes következménye a grafikai elem. Szőnyi puritán művészetének ilykép a grafikája szerves és lényeges kiegészitője. Mintegy körülöleli festészete célkitüzéseit, sőt az sem lehetetlen, hogy megforditva, belőle fejlődött ki festészetének nem egy jellemvonása. Mindenkép a kettő egy. Ugyanazon erős formai kiképzés, a testek anyagszerüségének éreztetése, sőt felfokozása, a drámai akcentusok leegyszerüsitése, az egyszerü motivumoknak a formaalakitás erejével való kiemelése: jellemzik grafikáját is. Ilykép Szőnyi mélyen átérzett *formakultusza* festészetét és grafikáját elválaszthatlanul egybekapcsolja és egyuttal a festészet legnemesebb tradicióira mutat vissza. Igy válik az uj művészet becses hagyományok uj erőre kapott őrizőjévé és ha igaz, hogy semmi sem uj a nap alatt, éppoly igaz az is, hogy minden, a még oly réginek látszó probléma is korról-korra szinét változtatja és igy a *festői* és *plasztikus látás* régi ellentéte — az uj művészet terén — csak lényegében régi, de megjelenésében uj szint ölt. Ami a XVII. század művészetében is harci jelszó volt, ma, Cézanne utódai körében is az maradt, — de Szőnyi István plasztikus látása egy őserejü művészi egyéniség ez első harmonikus megnyilatkozásában máris uj és eredeti eredményeket mutat fel.

Dr. Lázár Béla.

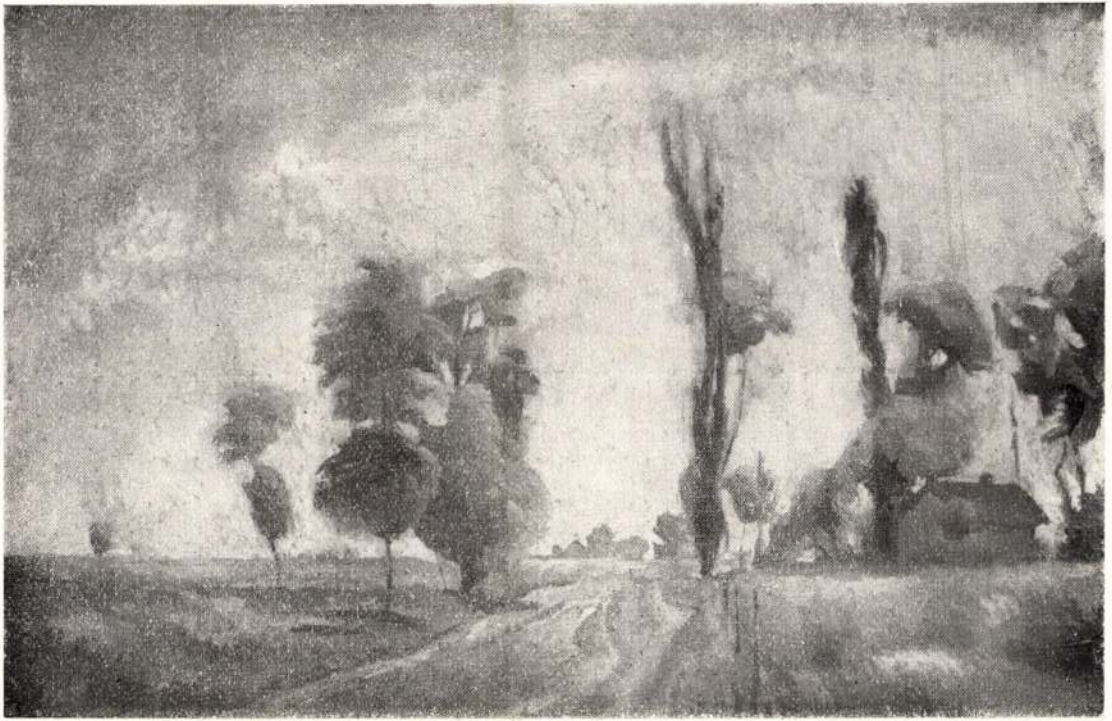

Alföldi táj.

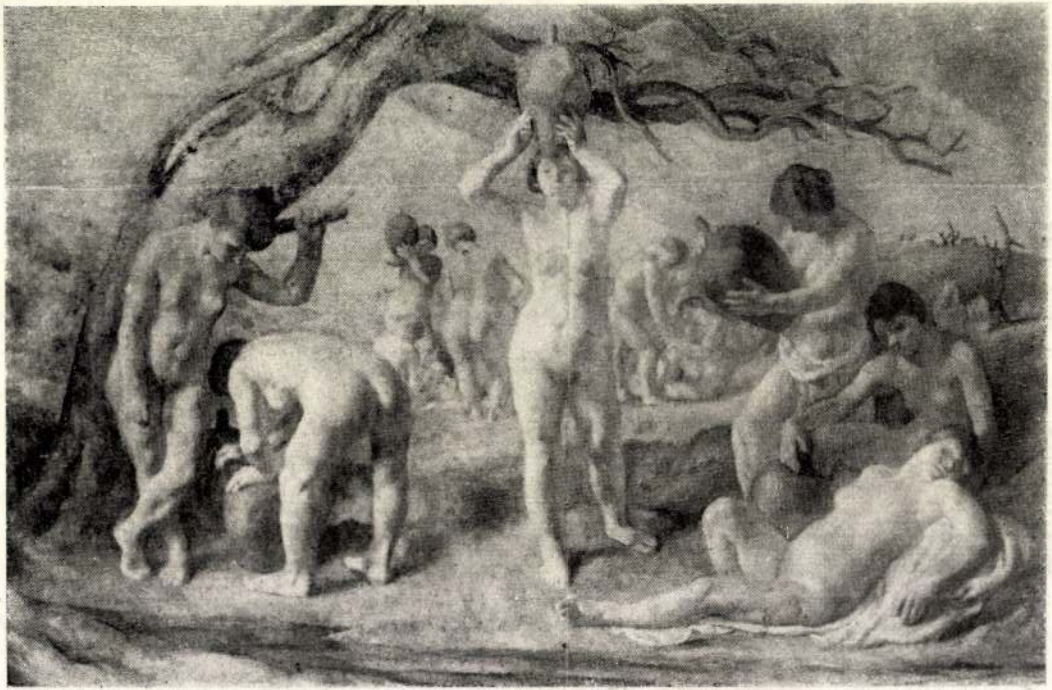

Danaidák.

ELSŐ TEREM.

TUSRAJZOK.

1. Lányfej 300.000
2. Heverészők 450.000
3. Profil 250.000
4. Alföldi ut 350.000
5. Ruth és Boas 400.000
6. Dombok 400.000
7. Akttanulmányok 300.000
8. Ülő akt 300.000
9. Tanulmányfej 250.000
10. Hegyoldalban 350.000
11. Erdőrészlet 350.000
12. Tanulmány egy képhez 400.000
13. Mosakodás 200.000
14. Vázlat 150.000
15. Önarckép 200.000
16. Kompozicióvázlat 100.000
17. Szénosztás 200.000
18. Tájkép 100.000
19. Jákob az angyallal birkózik 150.000
20. Édesapám 150.000
21. Felhőtanulmány 150.000
22. Fahordás 150.000
23. Mária és Mártha 200.000
24. Fürdőzők. Magántulajdon.
25. Kültelki házak 250.000
26. Kukoricafosztás 150.000
27. Alvó nő 150.000
28. Erdő széle 150.000
29. Takaritás 200.000
30. Templom 250.000
31. Fák a hegyen 250.000
32. Akttanulmány 150.000
33. Kis ház 150.000
34. Zebegény. Magántulajdon.

35. Fatanulmány 200.000
36. Arcképtanulmány 200.000
37. Kompozicióvázlat 150.000
38. Merengés 200.000
39. Vázlat egy kompozicióhoz 250.000
40. Könyöklő 200.000
41. Család 150.000
42. Dombvidék 250.000
43. Krisztus sirbatétele 250.000
44. Figyelő nő 250.000
45. Pagony 150.000
46. Külváros 250.000
47. Agitátor 200.000
48. Gyümölcskosár 400.000
49. Kertajtó 200.000
50. Utolsó sugarak 350.000
51. Akt 200.000
52. Gőzmalom 400.000
53. Major 400.000
54. Önarckép 450.000
55. Kazlak 350.000
56. Dió-verők 400.000
57. Vázlat egy szentképhez 350.000
58. Gyárváros 400.000
59. Gyümölcsfák 300.000

MÁSODIK TEREM.

FESTMÉNYEK.

60. Viztorony 3,000.000
61. Bethsabe 12,000.000
62. Alföldi táj. Magántulajdon.
63. Laci. Magántulajdon.
64. Duna 8,000.000
65. Lányfej 1,000.000
66. Arckép. Magántulajdon.

67. Naplemente 1,500.000
68. Hegyi ut 3,500.000
69. Szomjuság. Magántulajdon.
70. Utca 3,500.000
71. Kapálók 1,000.000
72. Veresfedelü ház 2,500.000
73. Tanulmány a Danaidákhoz 3,500.000
74. Artisták 2,000.000
75. Tékozló fiu 2,000.000
76. Olvasó leány 5,000.000
77. Harc 2,500.000
78. Vörös waggonok 5,000.000
79. Erdőszélen 3,000.000
80. Keleti pályaudvar 4,000.000
80a. Venus 12,000.000
81. Reggeli napsütés 3,500.000
82. Árnyékban 2,500.000

HARMADIK TEREM.

VIZFESTMÉNYEK.

83. Fahordás 600.000
84. Mosolygó lány 800.000
85. Kilátás a Fehér-hegyről 1,500.000
86. Falu 600.000
87. Ősz. Magántulajdon.
88. Vénasszonyok nyara 1,000.000
89. Halászok 1,500.000
90. Gyümölcsös 1,000.000
91. Furulyaszó. Magántulajdon.
92. Vörösfalu házak 800.000
93. Akt 800.000
94. Ádám és Éva 1,500.000
95. Domboldal 1,000.000
96. Fekvő akt 600.000

97. Falu fölött 1,200.000
98. Csendélet 1,000.000
99. Őszi nap 1,000.000
100. Duna Dömös fölött 1,500.000
101. Tanulmányfej. Magántulajdon.
102. Gyümölcsszüret 2,000.000
103. Női fej. Magántulajdon.
104. Csönd 800.000
105. Alföld 1,000.000
106. Csónak 600.000
107. Erdő mélye 800.000
108. Tanya 800.000
109. Kompozicióvázlat 600.000

NEGYEDIK TEREM.

FESTMÉNYEK.

110. Pihenő modellek 2,500.000
111. Kis önarckép 1,000.000
112. Olvasó férfi 8,000.000
113. Lányok. Magántulajdon.
114. Önarckép 2,500.000
115. Nyár 7,000.000
116. Anyám és én 6,000.000
117. Ebéd 8,000.000
118. Gyermekfej. Magántulajdon.
119. Vázlat a Venushoz 2,500.000
120. Reggel 2,000.000
121. Vihar előtt 2,000.000
122. Vázlat a Bethsabehoz 2,500.000
123. Tükör előtt 8,000.000
124. Kaszáló 3,000.000
125. Danaidák 25,000.000
126. Nógrádi táj 3,500.000
127. Öreg ember 2,000.000

ÖTÖDIK TEREM.

RÉZKARCOK.

128. Ülő akt 50.000
129. Anyaság 50.000
130. Tanulmány. Tusrajz 200.000
131. Anyám 50.000
132. Vázlat egy képhez. Tusrajz 100.000
133. Föltámadás 100.000
134. Vázlat a Venushoz. Tusrajz 80.000
135. Öregek 50.000
136. Terefere 60.000
137. Térdeplő akt. Tusrajz 150.000
138. Erdő széle 70.000
139. Fekvő akt 50.000
140. Varró nő 80.000
141. Domboldal 80.000
142. Öreg asszony 60.000
143. Kompozicióvázlat. Tusrajz 80.000
144. Gyárváros 80.000
145. Fürdő után 60.000
146. Szomjuság 100.000
147. Hegyi ut 60.000
148. Mosolygás 60.000
149. Tanulmányfej 50.000
150. Naplemente 50.000
151. Arckép. Magántulajdon.
152. Álló akt 80.000
153. Révház 80.000
154. Arckép. Magántulajdon.
155. Dunaparti táj 50.000
156. Törülköző akt 50.000

E kiállításunk 1924 január 27-én, vasárnap zárul.

Légrády nyomda és könyvkiadó r.-t., Budapest.

MONUMENTÁLIS FESTÉSZETÜNK PROBLÉMÁIRÓL

Végvári Lajos

Napjaink képzőművészetének legnagyobb feladata és legsúlyosabb problémája az új monumentális művészet kialakítása. Ez nem más, mint a képzőművészetek egységének — szintézisének — helyreállítása. Művészettörténeti példák igazolják, hogy minden olyan társadalom művészete, mely a tömegekhez kívánt szólni, a monumentalitás formáját és eszközeit választotta. Csak a képzőművészetek — építészet, szobrászat, festészet, ornamentika — szintézisének útján lehet nagy eszmékhez méltó reprezentatív jelleget elérni: az egymást támogató, serkentő, hangsúlyozó, arányosító művészeti ágak együttműködése bámulatos alkotásokat hozhat létre. Az ilyen monumentumok koruk szimbólumaivá magasztosultak, gondoljunk az egyiptomi piramistemplomokra, a görög templomokra, a gótikus kathedrálisokra, vagy a renaissance nagy szintéziseire és a barokk térművészetre. Csak a XIX. század nem tudta folytatni ezt a nagy örökséget, sőt egyenesen ellenére volt a képzőművészetek oszthatatlanságáról szóló régebbi tanítás. A kapitalista specializálódás a szellemi élet minden területén éreztette a hatását, így a képzőművészetek birodalmában is: a század első felének historizáló, purista törekvései után megszületett a „tiszta művészetért" mozgalom, mely nemcsak a nagy társadalmi feladatoktól szakította el a művészeteket, de egymástól is. Így jött létre a „tiszta" architektúra, a „tiszta" plasztika és a „tiszta" piktúra jelszava, ami sok szempontból a művészet belső szellemi tehetetlenségét, a társadalomban korábban betöltött „humánus pedagógia" szerepéről való lemondást leplezte. Ezt az örökséget hagyta reánk az előző század.

Legelőször a Szovjetunióban került napirendre a képzőművészet egységének helyreállítása (1920 körül). A szovjetunióbeli szintézist megnehezítette az a körülmény, hogy a forradalom előtti művészetből fennmaradt emlékek nem voltak a legalkalmasabb hagyományok a szocialista eszmeiségű monumentumok kialakítására. A szovjet építészek ezért elsősorban az olasz renaissance emlékeit tanulmányozták, s ezeknek eredményeit felhasználva kísérelték meg a szovjet társadalom igényeinek megfelelő szintézis kialakítását. Az így létrejött monumentumok (a moszkvai Gorkij utca, a Metró egyes állomásai, a frunzei létesítmények stb.) nem új eklektikát eredményeztek, mint a XIX. század hasonló tendenciái, hanem minőségében új monumentális stílus első zsengéit eredményezték. Újabban azonban néhány szovjet építész — a művészetek szintézise helyett csak architektonikus jellegű dekorációt alkalmazott — vagyis túldíszítette épületeit anélkül, hogy a monumentumok ezáltal eszmei tartalmukban gazdagodtak volna. Ennek az általánossá vált hibának a kiküszöbölése és az új, korszerű építési módok bevezetése a szovjet építészek legfontosabb problémája.

Nyugaton csak az újabb időkben tettek kísérleteket a művészetek egységének helyreállítására, de még igen kis eredménnyel, mert az építőművészeket és az alakos ábrázolással foglalkozó képzőművész munkatársaikat nem hatotta át az épület humanisztikus, antropomorf felfogása. A technikai bravúr, a különcködés és a bizarrság kedvelése uralja az épületet, a társadalmilag jelentős tartalom helyett. Legújabban nálunk is nagy visszhangot keltett a mexikói építészek munkássága, akik „prekolumbián" idők motívumait használták fel ötletes épületeikhez. Az új mexikói épületeket díszítő ábrázoló jellegű alkotások nagy fogyatékossága, hogy nem szervülnek az architektúrával — mivel léptékük nem kapcsolódik az épület léptékrendszeréhez, — tehát nem fokozzák a monumentális hatást, sőt sok esetben csökkentik. Legalábbis fényképről az a benyomásunk, hogy a mexikói épületornamentika falra alkalmazott óriási festmény, mondanivalója pedig a színbeli és motívumbeli gyönyörködtetésen túl nincsen, legfeljebb arra voltak tekintettel a tervezők, hogy mindez megfeleljen az épület rendeltetésének.

Megállapíthatjuk tehát, hogy újabban világszerte kísérletek történtek a monumentális szintézis kialakítására. Ha ezek a kísérletek eredményre vezetnek, akkor elmondhatjuk: korunk megtalálta a stílusát, az új stílust. Nyilvánvaló, hogy ez az új stílus csakis a képzőművészetek egységének helyreállítása útján jöhet létre — de ez nem csupán stiláris, hanem elsődlegesen tartalmi probléma. A mai művésznek, ha a XX. század nagy létesítményeit korszerűen, az épület rendeltetésének megfelelően akarja megalkotni, felékesíteni, — akkor a létesítmények valódi tulajdonosainak a népnek, milliónak és százmilliónak az érzelmeit kell kifejeznie, s ezzel a tettével a művész milliók szívéhez fokozik közel, milliókra lesz hatással, s milliókkal kapcsolatba kerülvén, maga is alakul. Ez az alkotó kapcsolat csakis a monumentális alkotás keretein belül — melyet mindennap nagy tömegek látnak — valósulhat meg. Ezért gondoljuk a művészet újjászületése fő birodalmának a monumentalitást.

Mindezek előrebocsátásával vizsgáljuk meg röviden mi történt hazánkban ezen a téren, az utolsó tíz év alatt. A művészeti élet forrongó káoszából, az új felé az első határozott lépést éppen monumentális ábrázolóművészek tették meg 1948-ban, a „Közösségi művészet felé" c. kiállítás megrendezésével. Itt világosan megmutatkozott, hogy művészeink egy része érzi az új feladatok jellegét, ha azokat tudatosan még nem is volt képes megfogalmazni. A kitűnő kezdeményezést szinte csökönyös értetlenség fogadta: sokan a bírálók közül nem az újat, a nemes szándékot vizsgálták, hanem a még jócskán jelentkező formalista „torzításokat". Elterjedt az a vélemény, hogy a monumentális művészet — azzal, hogy jobban általánosít, hogy nagyvonalúbban ábrázol, — a „formalizmus melegágya" maradhat. Ezért azután az egész kérdés lekerült a napirendről. Bár készültek jó emlékművek, panneauk — ezek azonban nem pótolták a nagy szintézis hiányát.

A szobrászatban újabban egymásután és egyre nagyobb számban adtak ki olyan megbízásokat, melyek az architektúrával való együttműködést kívánták meg, ezek között kiemelkedik a Népstadion környékének díszítése, a nagy épülethez méltó rávezető út kiképzése. A festők azonban — a Földalatti vasút freskó- és mozaik pályázatainak lebonyolítása után — hiába kezdtek érdeklődni az ilyen irányú feladatok iránt, nem kaptak megbízást, nem volt alkalom az ő architektónikus vonatkozású képességeik megmutatására. Ebben részben a képzőművészeti élet

ANDREA MANTEGNA: Lodovico Gonzaga családja körében

szervezői a hibásak, akik a mondott okoknál fogva, előnyben részesítették a panneaut a freskónál és a mozaiknál, másrészt a tervező építészek, akik a reliefet, intarziát és a sgrafittot tudták csak elképzelni épületeiken. Most azonban, midőn Domanovszky Endre sztálinvárosi freskója elkészült, bebizonyosodott a tartózkodók és bizonytalanok előtt is, hogy a falfestészet be tud illeszkedni az építészeti együttesbe, s abban akár vezérszerepre is képes.

Az újabbkori magyar falfestés hagyományai nem nagyon gazdagok, de minden reményünk meg van arra, — mint a hatodik kiállításon szereplő kartonok bizonyítják —, hogy hamarosan lehet mivel büszkélkednünk. Úgy gondolom tehát, alkalmas ez a mostani időpont arra, hogy felvessük a modern freskófestészet néhány problémáját, s már elkészült és készülőben lévő freskók kartonjai alapján megállapítsuk az elért — kétségtelenül imponáló — eredményeket.

*

A mai freskófestés problémáit két csoportra oszthatjuk. Az első csoportba tartoznak az architektonikus vonatkozásúak, a másikba a tisztán műfajiak.

Az architektúrával való kapcsolat problémái a következők:

1. A mai építészet nem találta még meg azokat a helyeket, falfelületeket, melyek kizárólag falkép befogadására alkalmasak; illetve sok építész nem is számol a falkép lehetőségével, s épületében nem szakít ki ennek elhelyezésére alkalmas helyet. Ha mégis falkép kerül egyik-másik épületre, annak elhelyezése nem hatásos; pl. ablakmellvéden mozaik (sztálinvárosi üzletház) sötét, gyengén megvilágított előtér (Domanovszky freskója). Sok építész nem érzi át, hogy a társművészetek szerepeltetése segít az épület eszmei tartalmát kifejezni. Ha átéreznék a társművészetek fontosságát, akkor azok alkalmazása, szerepeltetése meghatározott rendben történnék: Pl. egészalakos szobrok a pillérekre; reliefek a kapu bélletre; ornamentika a mellvédre; mozaik, frizként alkalmazva, az emeletek, vagy az ablakok közt; freskó védett helyen, — mint az épületbe való beérkezés utáni egyik legnagyszerűbb effektus. Megemlítjük még, hogy Domanovszky freskóját a mennyezeten át történő megvilágítással jobban ki lehetett volna emelni; a freskót előnytelenül felszabdaló kettős oszlopok helyett egyes oszlopokat is elegendő lett volna alkalmazni.

2. Az architektúra és a kép összekapcsolása; az épület tömegének, léptékrendszerének arányosítása a kép léptékrendszerével. — Jellegzetes negatív példák: a sztálinvárosi üzletház tagolatlan homlokzatán mély perspektívájú mozaikok láthatók; ezek megbontják az épület síkszerű hatását, dekomponálják az amúgy is gyenge építészeti szerkezetet. A figurák nincsenek bevonva az épület léptékrendszerébe. Hiányoznak azok az apró architektonikus elemek is az épületről, melyek keretelnék a mozaikokat s egyben átvezetnének a nagy faltömegből a képi ábrázolás léptékrendszerébe. — Domanovszky freskójának eleven ritmusába zavarólag kopog bele a mennyezet kazettás díszítésének merev metrikája. Ez fékezi a festmény lendületét. Ugyanakkor a falkép megjelenését nem készítették elő architektonikus eszközökkel, még egy halvány profil

sem választja el, ill. kapcsolja össze a kép világát az architektúra világával.

Mindezeken a hibákon az együtt-tervezés módszereinek kialakításával lehetne segíteni. Ha elhatározták, hogy egy épület a társművészetek közreműködésével épül, úgy a tervezéstől kezdve bele kellene vonni a képalakító művészeket a munkába. Ilyen módon megszüntethetők az architektónikus — és a képalkotó elemek különállása az épületen belül. Ehhez azonban az kell, hogy az illetékes két miniszterium között jobb legyen az együttműködés, hogy a Képzőművészeti Alap az ilyenfajta munkára legalkalmasabb művészeket jelölje, hogy az építőművész műtörténeti, és a képalakító művész architektonikus ismeretei gyarapodjanak, végül, hogy az ilyen problémákkal foglalkozó építő- és képzőművészeket a monumentális szintézisek klasszikus hazájába — Itáliába — együttes tanulmányútra küldjék; azzal a szigorúan meghatározott feladattal, hogy elsősorban ezt a problémát tanulmányozzák. S még egy, hogy a két művészeti főiskola és az Építéstudományi egyetem megfelelő tanszékei között ne csak szoros legyen a kapcsolat, de biztosítsák a felsőéves növendékek koedukációját is.

3. Az építész és a képzőművész stiláris elképzelései között ma még sok esetben nagy a különbség. — Sok építész hajlik arra, hogy kizárólag ornamentális jellegű ábrázolással ékesítse épületét: vagyis igen szűkkeblűek a képzőművészet, főleg a festészet iránt, midőn idegenkednek annak legnagyszerűbb kifejezési eszközétől, az emberi alaktól. Egyes építészek az alakos ábrázolást csak akkor fogadják el, ha az „nem vetekszik" az épülettel, ha ornamentikává absztrahálódva „belesimul" az építész elképzeléseibe. Ha monumentális festészetünk eddig legjobb teljesítményét — Domanovszky freskóját — az épülettel való kapcsolódás viszonylatában vizsgáljuk, arra az eredményre jutunk, hogy a festőművész kivette az építész kezéből a karmesteri pálcát és ő dirigál. Azért övé a vezérlet, mert többet, mélyebbet és eredetibbet — ha úgy tetszik újszerűbbet — tudott mondani, mint az építőművész. Domanovszky robbanékony egyéniségének köszönhető, hogy az épület nem temette magába a freskót, hanem a

PIERO DELLA FRANCESCA:
Freskórészlet

freskó ad annak kifejező értelmet és rendeltetést. Domanovszky, messze építőművész társa fölé emelkedett: az ő antropomorf szemlélete arra kényszerítette az épületet, hogy hasonuljon.

Az ilyen eset azonban rendkívüli és szerencsés véletlen. Általában arra kellene törekedniök építészeinknek, hogy monumentumaik, az új technika lehetőségeinek maximális felhasználásával, éppolyan emberméretűek legyenek, mint a régi mesterek alkotásai. Eddig nehéz volt ezt a feladatot megoldani, kikerülni az antiantropomorf, „tiszta" geometrikus formákban gondolkozó spekulatív építészeti felfogást. A művészetek szintézisének nagy gondolata azonban segítségére sietett az építésznek: a társművészetekkel való együttműködés termékenyítőleg hathat az építészetre. Ebben az együttműködésben azonban az építészet csupán akkor tudja hagyományos vezető szerepét megőrizni, ha tudomásul veszi, hogy az új szobrászat és festészet szemlélete ismét humanisztikus, antropomorf.

Azok a teljesítmények, melyeket új építészetünktől eddig láttunk, még mindig nem nevezhetők antropomorf méretűnek. Meg kell jegyeznünk, hogy az építészet antropomorfizmusa nem jelent kisméretűséget, hanem egy sajátos metaforisztikus és arányító készséget, melynek mintája és léptéke az ember, annak térszükségletei, új társadalmi eszméi. Mindez azonban még nem valósult meg, bár sok figyelemreméltó kísérlet történt. Azt sem szabad elfelejteni, hogy az antropomorfizmus nem az épület konstrukciójának a hagyományos stílusmotívumokkal való felöltöztetésében nyilvánul meg. Kitűnő példa erre a renaissance építészet és a múltszázad neorenaissance — építészeti stílusának összehasonlítása. A renaissance épületben a külső és a belső azonos rendszerbe kapcsolódik egymással, s ennek a belső tartalomnak csak kivetítődése a homlokzat. A neorenaissance építészet ilyen egységes szervülést nem volt képes kialakítani.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy monumentális festészetünk fejlődése sok tekintetben függ az építészettől: vagyis milyen szerepet szán az építész a falképnek, hogyan tudja megvalósítani építőművész és képzőművész az együtt-tervezést, hogy végre kialakuljon a közös antropomorf nyelv.

*

A falképfestészet fejlődésének azonban sajátos műfaji, belső problémáival is foglalkoznunk kell, mivel ezek éppen olyan döntő mozzanatok, mint az architektonikus funkció betöltése. Annál inkább meg kell ezt tennünk, nehogy félreértés keletkezzék, s az a látszata legyen ennek az írásnak, mintha a fejlődés kerékkötőjét az építőművészet mostani helyzetében vélném felfedezni. Akad elég sok festészeti-műfaji probléma is, melynek tisztázása elsősorban ugyan a gyakorlat kérdése, de nem látszik szükségtelennek néhány elvi-, esztétikai és történeti jellegű megállapítás sem.

A következő problémákat szeretném felvetni. 1. A hagyomány. 2. A freskó tematikája, a reprezentatív jelleg vizsgálata. 3. A falfestészet sajátos típusalkotó módszere; valóságábrázolás a falfestészetben. 4. A kulmináció. 5. A kompozíció és a freskószerű térszemlélet problémája. — A felvetett kérdések bemutatására a VI. Képzőművészeti Kiállításon kiállított művekből vettem példáimat.

1. Az ábrázoló művészetek közül talán a falkép az a műfaj, mely változatos eszközeivel, nagy kifejezésbeli gazdagságával a legteljesebben képes megjeleníteni valamely korszak emberi viszonylatait, nézeteit, elképzeléseit. Éppen ezért a XIX. századig a freskó alkotása különleges megtisztelő feladatot jelentett, s ha ez a nimbusz megtépázódott, annak oka a múlt század művészetének tartalmi gyengeségében s nem utolsósorban az anyagszerűtlen kartonművészetben (Rahl, Kaulbach, Rethel) keresendő. A század utolsó harmadában néhány kitűnő művész,mint Puvis de Chavannes, Marées — a renaissance nagy példáitól megihletve — eredményes kísérletet tett a „nagy freskóstílus" feltámasztására. Kísérletük azonban nem folytatódott, elszigetelt jelenség maradt. Nemes igyekezetük eredményeit elsöpörte a szecesszió ornamentális felfogása, mellyel a század elejének legkiválóbb monumentális tehetsége, Hodler sem tudott megküzdeni. Puvis de Chavannes és Marées kísérleteit erősen kétségessé tette az „időtlen" tematika, míg Hodler nemzeti tárgyú falképein a stílus merevsége nem engedte érvényesüléshez jutni a témában rejlő tartalmi lehetőségeket.

Napjaink művészete tehát nem örökölt jelentős falfestő hagyományokat a megelőző generációktól, de téves lenne azt állítani, hogy az utolsó száz év művészetében nincsenek olyan mozzanatok, melyek ne rejtenék magukba a monumentális művészet egyik vagy másik problémáját. Nem művészettörténész, hanem festő — Bernáth Aurél — mutatott rá először a századvég művészetében jelentkező új kompozíciós törekvésekre. Az ő vizsgálódásaiból kiindulva, magam is többízben kifejtettem, hogy Courbet nagy kompozícióitól kezdve egészen Cézanneig — Hals, Velazquez és az olasz cinquecentisták befolyására — a csoportportré egy igen jellegzetes formájáról beszélhetünk. Ennek a csoportportréstílusnak jellegzetessége a történés

Az aldobrandini nász

RAFFAELLO SANTI: Az athéni iskola

hiánya ; a művészi mondanivaló súlypontja a körülményesen megfigyelt és legsajátosabb hangulati atmoszférájában ábrázolt egyéniség. A művek konfliktusa — bár minden akciót nélkülöz —, kizárólag a különböző egyéniségek egymáshoz való viszonylatából jön létre. Ez a művészi felfogás kifejlesztette a kompozíciós készséget — mely az életképfestőknél veszendőbe ment, vagy sematikussá merevedett. Ismét az egész emberi alakkal, a térhez való viszonylatával jellemeznek a művészek, mint a régebbi művészeti korszakokban. Különösen Renoir és Cézanne egyes műveiben, ez az elv a végső lehetőségekig továbbfejlesztett s nem egyszer a formai monumentalitás határát súrolja. Ha ezek a művészek komoly megbizatásokat kaptak volna társadalmuktól, igen értékes monumentális műveket hagytak volna reánk. Így is azonban Courbet, Manet, Renoir, Degas, Cézanne, Toulouse-Lautrec kompozíciós művészete olyan formai kincset jelent, melyet komoly, elfogulatlan vizsgálat és elvi bírálat után az eddiginél jobban lehetne értékesíteni az új monumentális művészet kialakításánál. Ha sok idősebb és fiatalabb művészünk — Delacroix szavaival élve — nemcsak a megcsinálás módja, az ecsetvonások rendje és a kolorit sajátosságai iránt érdeklődnék, hanem az elvi problémákat vizsgálná meg ezekben a művekben, akkor, anélkül, hogy az impreszszionizmust akarnók feltámasztani, sok meglepő tanulságot szűrhetnénk le a múlt századvég festészetéből. Kitűnő példa erre éppen Szőnyi művészete, aki a kompozíció módjában, az alak monumentális hatásának kialakításában sok tekintetben a Manet-kör útján jár, — anélkül, hogy impreszszionista lett volna belőle, vagy hogy lemondana korának, környezetének jellegzetes ábrázolási-tartalmi problémáiról.

Mindez nem azt jelenti, hogy a legfőbb hagyománynak a századvégi francia festészetet tartanám : idézhettem volna példákat a nagybányaiak munkásságából is. Hollósy Rákóczi-indulója, Ferenczy nagy József képe olyan hagyományai a monumentális törekvéseknek, hogy jelentőségükben Székely freskóihoz, vagy Munkácsy bécsi mennyezetpanneaujához foghatók. A francia példák hangsúlyozásával az volt a célom, hogy rámutassak a századvégi francia művészet kettősségére, melynek legjobb képviselőiben az impresszionista természetlátás mellett, azzal egyidőben a kompozíciós művészet problémái is felvetődnek. (Csak Monet és szűkebb köre nevezhető módszerében és művészeti nézetében impreszionistának : ez is volt az oka annak, hogy Renoir, Degas, Cézanne később kiváltak ebből a csoportból.)

A régebbi mesterek közül mai monumentális festőink szemléletéhez igen közel állnak a XIX. század Michelangelójának — ahogy Baudelaire nevezte — Daumiernek a képei, melyekben elsősorban a monumentalitás tartalmi problémái tanulmányozhatók. Újabb festészetünkben rajta kívül Goya, Francesca, Giotto, Masaccio és Raffael freskóművészetének befolyása mutatható ki.

2. Az eddig elmondottak látszólag merőben formai problémák ; felvetésük azért vált szükségessé, hogy az olvasó előtt éppen ezek előrebocsátása után álláspontom félreérthetetlen legyen. Az imént mondottakból kitünt, hogy a századvég festészetében a monumentalitás sok elemét találhatjuk meg ; Cézannenál — akit csak futólag említettem — különösen sokat, mégis nem nevezhetők ezek a művek monumentális alkotásoknak, mert a monumentális művészet alapvonásai, mint ezt már előljáróban

BERNÁTH AURÉL: Freskóterv

is jeleztem, tematikai és eszmei indítékokból rajzolódnak ki. A társadalomra jellemző, — azt reprezentáló — téma és a korra jellemző eszmék kikerülésével, elhallgatásával nem lehet monumentális művészetet létrehozni. *A monumentalitás alapkövetelménye a közérthetőség:* témában, eszmében, előadásmódban és kompozícióban egyaránt. Ha ezekből a feltételekből egy is hiányzik, nem beszélhetünk igazi monumentalitásról, vagyis olyan reprezentatív művészetről, mely a legszélesebb tömegekhez szól.

A VI. kiállításon szereplő négy falképkarton — Bernáth, Csernus, Domanovszky és Szőnyi művei — nagyjából megfelelnek a követelményeknek. Mindegyikük egy-egy társadalmi érdekű témát ábrázol. Bernáth a munkásosztály és a sport kapcsolatát fejezi ki; s mint a korábban már bemutatott kartonokból kitűnik, széles képet ad a munkások életéről: az építés, a politikai élet és a sport motívumainak szerves összekapcsolásával. Csernus a mai fiatalokat, az öntudatos öntevékeny emberré nevelődő ifjúságot ábrázolja játék közben, de ezt a játékos hangulatot az életrevaló felkészülés komolysága árnyalja. Domanovszky társadalmunk alapvető osztályainak a munkásosztálynak és a parasztságnak szövetségét reprezentálja, az ipari és a mezőgazdasági termelés jelképes ábrázolásával, s ez a kétféle termelési munka a mű gyújtópontjában kölcsönhatásba kerül egymással. Szőnyi a freskó műfajának másik témacsoportját, a történeti festészetet gazdagította újszerű elgondolású művében: a posta történetét megörökítő freskókartonja a haladás, az emberi alkotóerő dicsőítése.

Mind a négy falkép nagy erényei közé tartozik az érzékletesség, a téma jelentékenysége. A magyar monumentális festészet múlt századi hagyományaival szemben a mi új falképfestészetünk elveti az allegóriát, a szimbolikát, nem mitológiai alakokkal fejezi ki mondanivalóját, hanem az életből vett témában rejlő művészi lehetőségeket fedezte fel, s azokat fejlesztette a monumentalitás irányában.

3. Az allegóriától való elszakadás biztosítéka, s egyben a közérthető, népi jelleg kialakításának alapfeltétele a helyes típusalkotó módszer. Nemcsak a táblaképnél dől el sok minden a jól megragadott típuson, hanem még fokozottabb mértékben a freskón. Távol áll tőlem, hogy külön táblakép- és freskó-típusról beszéljek; ezt nem tehetném már csak azért sem, mivel a két festői műfaj alanya, az ember, egy adott korban nem lehet kétféle. A típusnak azonban más a funkciója a táblaképen és más a falképen. Ezt a különbséget a két festői műfaj tartalmi és stiláris sajátosságai határozzák meg.

A freskó és az életkép egyaránt az elbeszélő műfajok közé tartozik; a freskó az epósszal, az életkép a novellával mutat sok rokonságot. Ebből a meghatározásból kiindulva megállapíthatjuk, hogy a freskó, éppúgy mint az epósz, nagy jellemek, kiemelkedő személyiségek ábrázolására törekszik elsősorban, míg a novella a mindennapi történetek, szituációk megörökítését tartja feladatának, akárcsak az életkép. A freskó közösségi műfaj, a társadalom legáltalánosabb és legtipikusabb érzéseit, törekvéseit, eszményeit közli ünnepélyes, magasztos formában, s minden időkhöz akar szólni, emléket akar állítani korának. A freskó a szó eredeti értelmében véve: monumentális, emlékszerű, egy kor emlékműve önmagáról. Az életkép (németül Sittenbild, erkölcsi-kép) elsősorban a jelenhez szól, ezért is avul el az átlagtermés hamarabb, mint a freskó. Az életkép bírál, csúfol, érzelmeket ébreszt, szórakoztat: megértése általában a kor ikonográfiájához, szokásaihoz kötött. Természetesen az életkép is akar nevelni és tanítani, mint a freskó, de másképp, gyakorlatibban, példabeszédszerűen — az első életképek még erősen érzékeltetik a gyakorlati életbölcseletből, morálból, közmondásokból való eredetüket. (Pl. Feti: Példázat a szőlőmunkásokról.) Az életkép az új morál egyik előharcosa, virágzása azokra az időkre tehető, midőn az új, feltörő osztályok művészei bírálják a régit, kipellengérezik a hibát, lázadnak az igazságtalanság ellen (XVII. századi hollandok, a XIX. század kritikai realista festői). Az életkép típusai — karakterek — ennek megfelelően alakulnak. Az életkép tartalma a jó és a rossz küzdelme, a hibák és erények szembeállítása, ennek megfelelően

az életkép típusai valamely speciális erény vagy hiba megtestesítői. Az életkép áttekinthetősége, műfaji törvényszerűségei megkívánják, hogy az alakok egy-egy jellemző tulajdonsággal rendelkezzenek, a típusok tehát itt egyetlen irányban kiélezettek, a karikatúra, vagy a jótulajdonság irányába. Ez a kiélezettség megkívánja a markáns „karaktert" : a jellegzetes fiziológiai vonásokat, olyan termetet és arcot, melyet a köztudat valamely erénnyel vagy hibával azonosított : ez az életképi közérthetőség egyik leglényegesebb alapfeltétele. Csak ilyen kiélezettség és karakterisztikum segítségével jön létre az életkép műfajának másik fontos alapkövetelménye, a konfliktus. Ha nincs konfliktus, az életkép nem közérdekű, s akkor csoportportréról, idillről, vagy állapot-képről (genre) beszélünk, — s ez utóbbiaknál nem a cselekmény dominál, hanem a hangulat, a vonzó egyéniség, a festői líra. (Pl. Vermeer, Giorgione, Tizian). Az ilyen festményeknél lehetséges, sőt szükséges a szereplők bővebb, sokrétűbb jellemzése — akár a freskónál ; az életképnél azonban — anélkül, hogy a konfliktus határozottságát ne veszélyeztetné — a bővebb, szélesebbkörű jellemzéssel nem foglalkozhatik a művész ; éppen a történés ábrázolásának világossága érdekében egyszerűsítésekkel, markáns típusbeli ellentétekkel kell dolgoznia.

A freskó tartalmi problémája nem a konfliktus, hanem a kulmináció, vagyis olyan gyújtópont kialakítása, amelyben a mondanivaló és a formai ritmus sűrűsödik, tetőpontra ér — rendszerint hatalmas és emelkedett, jelképes értelmű cselekvés segítségével. Ez a kulmináció nem az ellentétek kibontakozása, hanem a hasonló értékek szintézise útján keletkezik, azon a ponton, ahol a szereplők formai viszonylatai minőségi, tartalmi változásba csapnak át. A freskó tehát az alakok kifejező ritmusával, a csoportoknak a kulminációra irányuló tömitésével fejezi ki eszméit.

Hogy a kulminációban kifejeződő minőségi változás létrejöhessen, ahhoz nem elegendő az életképfestés egy tulajdonság irányában kiélezett típusa, — a karakter — ehhez gazdagon jellemzett, példaszerű egyéniségek kellenek, hősök, a társadalom legjobbjai, akikben tömörül, összesűrűsödik mind az a szép és a jó, amit a társadalom emberi ideálnak gondol és érez, de az is, amit elmúlt korok embereiben, hőseiben nagyszerűnek tart és amit eljövendő idők számára „monumentumként" kíván hagyományozni. A freskó típusa tehát a „teljes" ember, az olyan alak, akiben sokféle tulajdonság sűrűsödik egybe. A freskó szereplőitől elvárjuk, hogy átlagon felüli személyiségek legyenek, akik puszta létükkel — s nem konfliktusaikkal, mint az életképnél — lelkesítsenek bennünket a jobb emberré való önnevelésre. Ebből a megállapításból két fontos követelmény formálódik ki : az egyik, hogy a freskóban a cselekvés nem olyan elsőrendű mint az életképnél, vagy ha cselekszik az alak, akkor annak egészen rendkívülinek, az alak nagyszerű tulajdonságaihoz méltónak, igen jelentékenynek kell lennie ; a másik, hogy *csak akkor lehet ilyen alakokat létrehozni, ha a társadalom döntő többségének az emberi ideálja megegyező.* Ilyen a mi időszakunk is, midőn a dolgos, munkás ember, a munka hőse mindannyiunk ideálja : midőn azt az embert becsüljük meg igazán, aki minél többet tett a közösségért. Nyilvánvaló, hogy még öt évvel ezelőtt is, nehezebben lehetett volna jó freskót festeni : hiszen művészeink többségében akkoriban csak általános fogalmak éltek az új társadalmi ideálról, de ez a fogalom nem változott konkréttá, nem tudott vizuális formákat ölteni. Még nem ismerték a munka hőseit, úgy mint ma, még sokan nem érezték át társadalmunk pozitívumait ; a változás, fejlődés okozta negatívumok sokszor még a legjobb szándékúak előtt is eltakarták az újat, az előremutatót.

Hasonlítsuk csak össze Domanovszky sztálinvárosi freskójának alakjait 1948-ban festett bányásztárgyú szőnyegtervének szereplőivel. A különbség nem csupán az, hogy a freskó alakjai reálisabban megrajzoltak — ez függvénye annak, hogy Domanovszkynak mennyi mondanivalója volt az emberről. És itt a lényeges pont : Domanovszky többet lát ma az új emberről, mint hét évvel ezelőtt, nemcsak regisztrál, hanem bő életmegfigyeléseiből olyan reprezentatív személyeket, hősöket, társadalmi emberideálokat tudott formálni, melyekkel már lehet freskót alkotni. De ugyanezt mondhatjuk el Bernáth vagy Szőnyi műveiről is. Hasonlítsuk csak össze Bernáth most kiállított színes kartonrészletének alakjait a sokat vitatott MÉMOSZ panneauk bármelyik alakjával. Az utóbbin még inkább a külső hasonlóságra törekedett, a freskókartonon azonban már az új emberi ideál megformálására vállalkozott. Vagy gondoljunk Szőnyi freskókartonjára és tanulmányaira, melyeket a Földalatti vasúthoz készített és hasonlítsuk össze régebbi munkáival. Határozottan megállapíthatjuk tehát, hogy monumentális művészetünk, falképfestészetünk óriási lépésekkel halad előre : elsősorban azért, mert a művészek megismerték az életet, meg tudták ragadni az új lényeges vonásait és ezekből olyan emberalakokat formáltak, melyeket az egész társadalom a maga embereszményének ismer el.

CSERNUS TIBOR: Falképkarton (Szénrajz)

SZŐNYI ISTVÁN: Falkép-vázlat

Messze vezetne, ha a négy falképkarton típusait akarnám elemezni. Csak általánosságban állapíthatom meg, hogy a művészek megfeleltek feladatuknak s a freskó műfaja megkövetelte mai típusokat, eszményi embereket tudtak formálni. Csupán érintve az elért eredményeket, elsőnek Domanovszky alakjait említem, melyek plasztikus alakítottságukkal, arányos, proporcionált termetükkel, megnyerő arcaikkal fontos állomást jelentenek a dolgozó ember eszményének, vizuális típusának kialakításában. Szőnyi új falképtervén azt, az újabbkori művészetben szinte egyedülálló teljesítményt, csodálhatjuk, ahogyan a különböző korok embereit jellemzi. Bernáth analitikus művészete ezúttal nemcsak színben és hangulatban, de az emberi alakok differenciáltabb megragadásában is megnyilatkozik : nagyot fejlődött az ő típusalkotó készsége is. Különös és új színt jelent a mai festészetben Csernus Tibor falképkartonja : kamaszgyermekeivel találóan fejezte ki az új generáció öntudatos, — minden hamis romantikától és érzelgősségtől mentes — életigenlő magatartását.

4. A freskó típusproblémájával szorosan összekapcsolódik a kulminációs pont kialakítása, ez azonban már kompozíciós kérdés. Tekintettel arra, hogy a freskónak nem elengedhetetlen követelménye a kulmináció — (vannak freskók, melyek a látvány bőségével bontakoztatják ki mondanivalójukat, ilyen pl. Bernáth Aurél műve, vagy régebbi példával élve Ambrogio Lorenzetti freskói a sienai Palazzo Publicoban) — ezért a kulminációs pont alakításának problémáit a kompozíció többi mozzanatától elválasztva tárgyaljuk.

Már fentebb említettem, hogy a kulmináció elsősorban ritmikai probléma és másodsorban cselekménybeli. A nagy művészettörténeti példák közül ezúttal Raffael Atheni iskoláját említjük," ahol a kompozíció két karja Platon és Aristoteles alakjában találkozik és úgyszólván cselekvés nélkül kulminációs pontra érkezik. Ezt a kulminációt Raffael csak részben alakította kompozicionális és térművészeti eszközökkel, a kulmináció létrejöttében a legjelentősebb szerepe — a két főalaknak a többi szereplőhöz való — viszonyításnak van. Platon és Aristoteles alakja, a többi szereplőhöz képest megjelenésben, arckifejezésben és mozdulatban új minőségi fokozatot képvisel. A gazdagon jellemzett alakok közül is kiemelkedik ez a kettő : az emberi létezés új, magasabb fokozatát jelentik, s ezáltal válnak a kulminációs pont kialakítójává. Raffael nem foglal állást, egyik vagy másik mellett vagy ellen, mindkettőnek a kiválóságát hangsúlyozza ; az idealista iskola reprezentánsainak találkozásában a filozófia két arcát mutatja meg s ezáltal nemcsak szétválaszt, hanem kiegyenlít és dialektikus szintézist hoz létre. Ezt a kulminációt, kiegyenlítődést a többi alak közvetítette fokozással, az így kibontott ellentétekkel érte el ; ezek az alakok tehát nem mellékszereplők, hanem mellérendelt szereplők, nélkülük a kulmináció nem jöhetett volna létre.

A kulminációs pont kialakulásának az egyik feltétele tehát, hogy a falkép gyújtópontjában kétféle embertípus, foglalkozás, állapot, vagy esetleg két nem képviselői találkozzanak, hogy létrejöjjön a kiegyenlítődés. (Pl. az Athéni iskolában Platon és Aristoteles, az Aldobrandini nász c. antik freskón vagy Piero della Francesca falképén a férfi és a nő, Domanovszky freskóján az ipar és a mezőgazdaság ; utóbbin a szemléletesebb kifejezés érdekében az ipart a férfiak, a mezőgazdaságot a női alakok képviselik.)

A másik feltétel a formai ritmus lökőereje. Az Aldobrandini nász c. antik freskó igen egyszerű és szemléletes módja a kulminációhoz vezető ritmizálásnak. A freskó két szélén az alakok elrendezése architektonikus jellegű. Nemcsak lezáró, keretelő motívumok ezek, de nyugodt, az oszlopsorra emlékeztető ritmust indítanak el, melyet a következő, áldozatot bemutató alakok feloldanak az architektonikus kötöttség alól, s egyben a közép felé utalnak, ahol a főalakok — a menyasszony és Hymen — tengelye a vízszintessel közel 45 fokos szöget zár be. A keretező alakok függőleges irányú egymásmellé helyezésétől a főalakoknak a tengelymetsződésbe való átvezetése az aldobrandini nász kulminációs pontjának formai eszköze. Ezt a formai keretet az antik művész az érzelmek fokozása útján töltötte ki és fejlesztette tovább.

Mai freskóművészeink közül ilyen kulminációs pontot tudott kialakítani Domanovszky a sztálinvárosi freskóban. A friz-szerű falkép két részből áll ; baloldalon férfiak, az ipari termelés reprezentálói, jobboldalon nagyrészt nők, akik a mezőgazdasági termelést képviselik. Nem elvont allegóriák ezek a figurák, hanem gazdag egyéniségük kibontakoztatása által a szocialista társadalom két alapvető osztályának, a szocialista termelés két szektorának, valamint az új férfi- és az új női típusnak a jelképezői. A kulminációs pont — a kenyér átadása — nem szimbólikus cselekedet, hanem a klasszikus freskóstílus értelmében vett kiegyenlítődés, új minőségbe való átcsapás. Domanovszky a két szélre architektónikus-konstruktív figurákat helyezett, s innen érkezik el, az Aldobrandini nász elemzésénél már ismertetett módon, a formai és tartalmi csúcsponthoz. De nemcsak a kenyér átadója és átvevője a főfigura itt, hanem mindegyik szereplő — ugyancsak a klasszikus mellérendelés értelmében. Ezek a gazdagon jellemzett egyéniségek, az új „hősök", jól készítik elő a

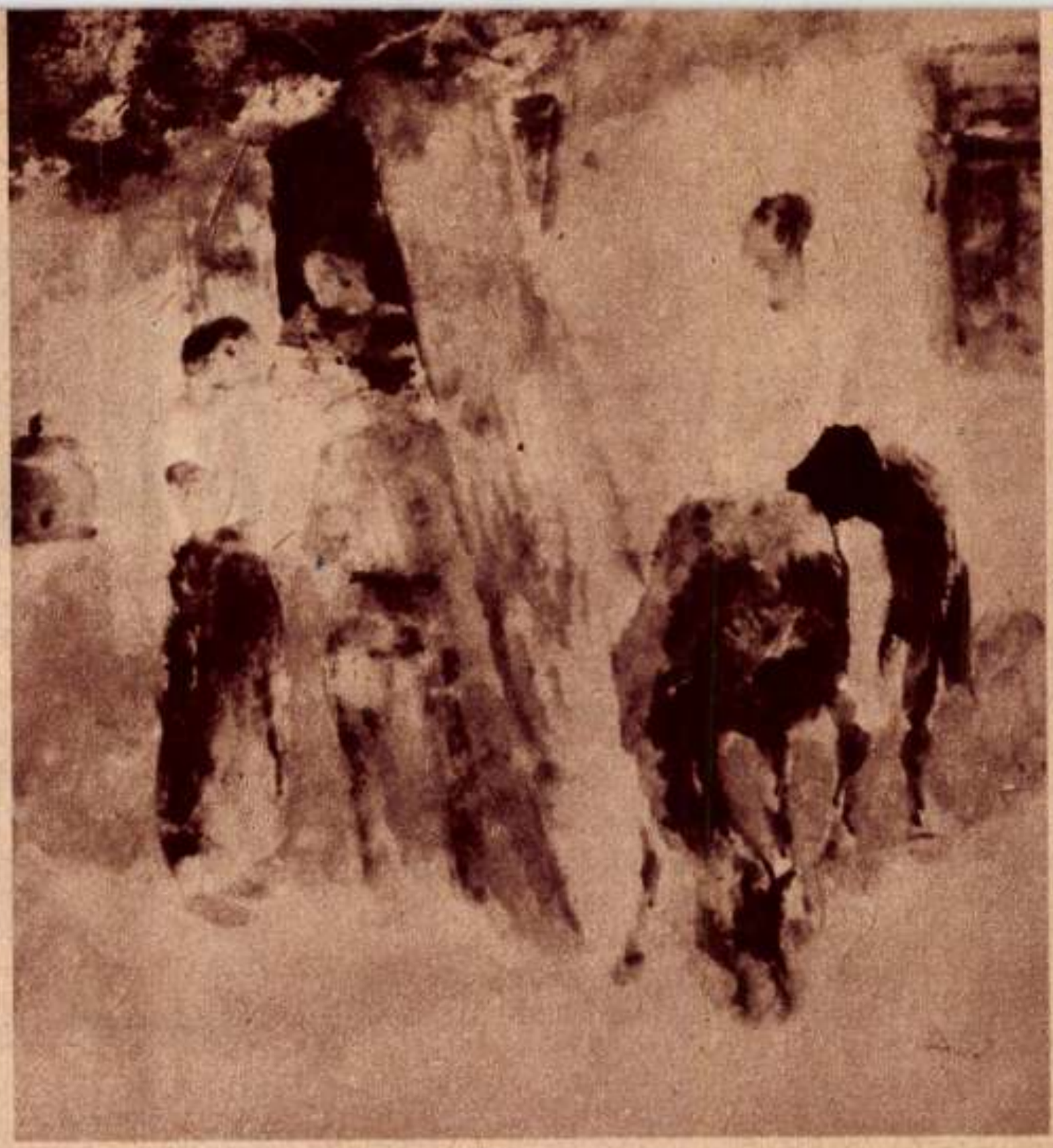

Szőnyi István: Falusiak

Szőnyi István

Nép művelő 1963. 9. 27.

séggel, az ember szinte sosem hiányzik Ferenczy Károly képeiről: pirostaréjú tyúkokat rózsaszín kötényes leányka etet zöld fény-árnyözönben, megfáradt favágók vonulnak estéli lombok alatt, fürödni készülő férfi veti le kabátját monumentális mozdulattal az őszi sajgással búcsúzó fényben, vagy a keresztény mitológia jelenetei telepednek meg a gyepes nagybányai domboldalakon, egy modern hegyi beszéd közönsége, hallgatni a szegények Jézusát: fejkendős néne, kalapos férfi, hosszúfürtű cigány, virágfüzéres lányka, borzas művészféle, ingujjban könyöklő paraszt. Legjobban mégis a természet zöldjét kedvelte Ferenczy Károly: hektárokban lehetne számolni, amennyi zöld erdőtrétet ez az ihletett művész lefestett; vásznainak zöld habzása fölfut a képsík felső széléig, többnyire még az ég kékjét is kiszorítva; bibliai három királyai zöld reflexekkel borított lovakon igyekeznek kegyes céljuk felé.

A nagybányai iskola hatása hosz-

A nép

• A

„Első és legn
nép, a sokaság
szavait lehetett
ni annak a pon
állításnak, mely
zeum rendezett
ban.

Micsoda ös

ja az embert, h
gyai célszerűs
szép formáit ke
ruháit, botját v
nak hímes r

Szőnyi István

M.D.K.

Kállay Miklós:

Magyar művészek az "Uffizi"-ben

/Illusztrációkkal./

A magyar képzőművészet legnagyobb eseménye, hogy két magyar festőt, Rippl-Rónai Józsefet és Perlmutter Izsákot meghivták a Palazzo Uffizi önarckép-galériájába. Ebben a hires galeriában, amelyben a legnagyobb mesterek önarcképei vannak kiállitva, eddig három magyar festőművész szerepelt: Benczur Gyula, Szinyei-Merse Pál és Csók István. A most meghivottakkal ötre emelkedett az önarcképgaleria magyar müvészeinek száma, ami talán megfelelő arányszám, ha a magyar festőművészet korát és a magyar faj elszigetelten álló kis szigetét tekintjük, de semmi esetre sem az, ha a magyar piktura fejlettségi fokát, művészi sulyát, tehetségeinek eredetiségét és nagy számát vesszük figyelembe.

A magyar piktura kétségkivül nemcsak európai szinvonalon áll, hanem a mai európai piktura legelső vonalában foglal helyet. Világmárkái vannak. Belekapcsolódott a nagy müvészi áramlatokba. Sőt az alatt az idő alatt, mig a világháboru elzárta müvészeinket a külföldi, főleg a párizsi tanulmányoktól, a fiatal nemzedék megszünt a nyugati irányok szócsöve lenni és egész önállóan fejlődött. Kétségtelen, hogy Szőnyi Istvánnak és a körülte csoportosuló ujabb nemzedéknek: Aba-Novák Vilmosnak, Patkó Károlynak, Jeges Ernőnek és a többieknek festészetében van valami egészen eredeti, ami lényegében egészen más, mint az összes divatos külföldi irányok.

De akármennyire külföldi hatásokon növekedett is valamelyik

piktorunk és akármennyire meg is találjuk müvészetében a külföldi hatásokat, mégis mindig markáns erővel domborodik ki képeiből a magyar jellegzetesség is. Nem is tudunk erre találóbb példát felhozni, mint éppen az Uffizi-galeriába meghivott egyik müvészt, Rippl-Rónai Józsefet. Rippl-Rónai a legfranciább magyar festő, képeiben franciás könnyedség, párizsi charme van kivétel nélkül, csupa nyugodt kifinomodottság volt minden képe és mégis mindig ott volt benne és a vidéki életnek és a népmüvészeti elemeknek hatása alatt egyre erőteljesebben és határozottabban kibontakozott benne a magyar karakter. Egyébként ő a legnagyobb magyar mestere a pasztellnek, különösen az érdekes, merész szinhatásokat kereső pasztellportrénak, amelyben müvészibb magaslatot nála egyetlen festőnk sem ért el. Ő az, aki mint a legnyugatibb kultur-magyar, müvészetének legjellegzetesebb és legtökéletesebb müfajával vonul be az Uffizigalériába.

Perlmutter Izsák talán nem olyan kiemelkedő mestere a mai magyar pikturának, mint Rippl-Rónai József, de minden esetre igen nagy tehetségü és európai mértékkel mérve is jelentékeny festő. Hogy a magyar müvészek közül éppen őt hivták meg az Uffiziba, csak annak az egyéni előszeretetnek tulajdonitható, amellyel Vittorio Pica müvészete iránt viseltetik. Pica külön tanulmányt is szentelt Perlmutternek, aki talán a tiszta impresszionizmusnak legerősebb képviselője ma a magyar pikturában. Hosszu hollandiai tartózkodása minden esetre nagy hatással volt rá s ez a hatás tette

főtémájává a figurális interieuröket, melyekhez a szines és népies modelleket lakóhelye, Rákospalota adja. Komoly, tárgyában teljes szeretettel elmerülő festő Perlmutter Izsák, akinek szines, meleg atmoszférától vibráló képei tele vannak magyar hangulattal s aki méltóképen fogja reprezentálni a világ nagyjai közt a magyar pikturát.

Sajnos ez a magyar piktura, amelynek külföldi diadalai egyremásra szaporodnak, idehaza mind válságosabb viszonyok közé kerül. Nemcsak a pénzhiány s ennek következtében a képvásárlás megcsappanása nehezedik aggasztó sullyal főleg a fiatalabb és még kevésbbé beérkezett magyar pikturára, de maholnap ott tartunk már, hogy a tehetséges fiatal generációnak alig-alig lesz kiállitási helyisége.

Ma talán csak egy kiállitási helyiség van Budapesten, ahol legtöbbször csak a kvalitás dönti el a kiállitó müvésznek szereplését s ez az Ernst Muzeum. Az Ernst Muzeum csoportkiállitásain mindig van valami érdekes, figyelemre méltó, müvészileg jelentős momentum. A mostanit megelőző csoportkiállitáson ott volt Holló László debreceni festőmüvész gazdag gyüjteménye, amely egy erőteljes, monumentális hatásokra törekvő, temperamentumos, nagy komponáló készségü és eleven szinérzékü festőmüvészt revelált. Ezen a kiállitáson szerepelt Fáy Dezső is, aki egyik legmagasabb rendü grafikusunk. De festőnek is igen tehetséges, jól tud komponálni és szinei minden finomságuk mellett is beszédesek. Különösen megkapóak voltak kis szinezett tollrajzai, amelyeken együtt csillogtak a grafikus és a

festő képességei. Egy erős tehetségü nagybányai piktor, Boldizsár István s egy gazdag képzeletü, lendületesen fejlődő grafikus, Tordai Schilling Oszkár szerepelt még ezen a kiállitáson.

Az Ernst Muzeum legujabb kiállitásán a szin a domináns. A szinek mesterei ugy a fiatal Goebel Jenő s az apró szinértékek megtalálásában elmélyedő Góth Móric, mint az uj tónusokat és szinárnyalatokat kereső Vidovszky Béla. Goebel Jenő tájképein arra törekszik, hogy egységes nagy foltokba fogja össze a részletszineket s ezeknek a szineknek mennél intenzivebb, a fényhatásokat mennél jobban érzékeltető ragyogást adjon. Különösen vizfestményein érezhető ez a törekvése. Egynéhány olajfestményén letompitotta a szineket, de annál több belső izzást adott beléjük és talán éppen ez a néhány képe legsikerültebb alkotása.

Góth Móric még derüsebb meg levegősebb, még finomabb lett. Tájképei, bretagnei tengerpartok, mozgalmas kikötőrészletek, kis francia vagy holland városok utcai élete s a hollandi interieurök tele vannak párás levegővel, a finom szinváltozatu tónusok könnyed játékával. Vidovszky finom tájliráját szokatlan gazdagsággal fokozta fel olaszországi utja. Tengerparti képein különösen a kék távlatokba vesző finom párázott tónusok, a meleg zöldek pompájából kicsillanó házak szinellentétei adnak artisztikus és megkapó hatást. Weil Erzsébet, a kiállitás egyetlen női résztvevője, monumentális kompozíciókat keres komor szinekkel, sötét tónusokkal. Álomszerü látomások ezek vászonra vetve, nehéz, nyomasztó viziók, de minden-

esetre érdekes és szárnyaló fantázia tehetséges müvei. Két grafikusa is van a kiállitásnak. Pátray István, akinek képeit valami fantasztikus romantika jellemzi, és Gy.Szabó Kálmán, aki a fametszet hivatott müvészeként jelentkezik.

A müvészeti szezón különben még az elején tart. Bizonyára lesznek még nagy eseményei is. Mert bizonyos, hogy sok eredeti, értékes és nagyrahivatott tehetségünk van. Csak egy fontos, hogy ugy a vásárló közönségnek, mint a hivatott magyar kulturintézményeknek mindent el kell követniök, hogy enyhitsék a válságot, mely a magyar képzőmüvészetre nehezedik.

Panoráma. Bécs. 1926.dec.26. 33.sz. sztl.p.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET
Budapest

Magyar Nemzet

Emlékezés Szőnyi Istvánra és Péterre

Nagy érdeklődéssel olvastam lapjuk március 26-i számában H. Barta Lajos nemes humánumtól áthatott megemlékezését Szőnyi Péterről, Szőnyi István festőművész fiatalon elhunyt nagyon kedves és nagyon okos fiáról, akit személyesen is ismertem.

Szőnyi Istvánnal 1937-ben ismerkedtem meg, a Fränkel-szaloni kiállításán, ahol egy szép akvarelljét megvásároltam. Gyűjtői minőségemet Szőnyi rövidesen reám nézve igen megtisztelő barátsággá változtatta. Többször meglátogattam Baross utcai lakásán és nyári időben a család zebegényi villájában is felkerestem. Egyszer disznótoros vacsorára hívott meg, ami kiváló alkalom volt részemre Zsuzska és Péter gyermekei megajándékozására.

Többször találkoztam Péterrel, aki évek folyamán fiatalemberré serdült. Legutoljára 1944. március elején beszélgettem vele, az OMIKE Dohány utcai kiállításán.

A másik érdekes emlékem Péterrel kapcsolatban egy, az apjához intézett levélnek az apja által történt felolvasásának meghallgatása volt, többek társaságában. A szörnyű 1944-es év nyarának egy vasárnap reggelén Hrabéczy Ernő festőművész társaságában Zebegényben meglátogattam Szőnyi Istvánt. A reggelizés idejében érkeztünk hozzá, a vendégszobából Pátzay Pál is előjött és lassan összegyülekezett a család is, felesége és az akkor már asszonylánya, Zsuzska is, férjével, Triznya műtörténésszel. Ekkor kezdett bele Péter fia levelének felolvasásába Szőnyi István. Ez nagy családi esemény volt, méltán, mert a tudósító és beszámoló levél nagyon kedves és okos volt. Jogos volt az apai büszkeség.

H. Barta Lajos szép megemlékezésében számomra két adat volt új. Az egyik a kétnapos hegyi éjjelezés, ahol szegény Péter megfázott és agyhártyagyulladást kapott, amibe belehalt. Erről a kétnapos bújkálásról eddig nem tudtam. A másik: hogy Péter holttestét az óbudai temetőből a zebegényi családi sírboltba vitték át, édesapja mellé.

Tájékozatlanságomnak az a magyarázata, hogy noha a felszabadulás után is többször meglátogattam szüleit a Baross utcai lakásban és Zebegényben is, óvakodtam felemlíteni Péter nevét, óvakodtam a nagy gyász sebeit feltépni. Tudtam, hogy ez mindkettőjük legmélyebb fájdalma lenne. Ezt ők hangtalanul viselték el.

A *jó ember* fiúnak emlékén kívül áldozni kívánok a *jó ember* apa emlékének is. A hamis anyakönyvi kivonatok gyártása nem jótétemény volt csak, hanem emberbaráti kötelesség is. Én magam is vittem Szőnyinek lestemplizett, üres anyakönyvi kivonatokat. Ez életmentés volt. Szőnyi Istvánnak volt bátorsága a Baross utcai óvóhelyen hat üldözöttet rejtegetni. Ha a nyilasok erre rájöttek volna, valamennyiüket megölik, Szőnyi Istvánnal együtt.

Befejezésül hadd mondjam el Szőnyi István jóságával kapcsolatos személyes élményemet is. 1944. karácsonyán én a régi Belváros (a volt IV. kerület) fogalmazói ügyeletese voltam. Ottragadtam. Pest januári felszabadulásáig végig hivatalban voltam. Persze az óvóhelyen. A bombázás elől levittük az iparügyi és a házasságkötési összes könyveket.

Egyszer jelentkezett nálam egy fiatal nő, aki Csekey Zoltánné néven mutatkozott be. Mondta, nem mer hazamenni, aknáznak, kérte, engedjem meg, hogy az óvóhelyünkön maradhasson. Sejtettem ugyan, hogy nem egészen Csekeyné, de hogy megnyerjem a bizalmát, akkoriban fantasztikusan ritka körtével és ementállival kínáltam meg. Mondtam, hogy a főpolgármesteri óvóhelyen van még üres ágy, ott kivárhatja az ostrom végét. Legnagyobb csodálkozásomra estére hűlt helye volt. Másnap viszszajött, Szőnyi István névjegyével, amelyben megkért, hogy Csekey Zoltánné műtörténésznőnek viseljem gondját. A gondviselés módjának azt eszeltem ki, hogy napközben stentori hangon több ízben kiáltoztam: Csekeyné! Csekeyné! — hogy ez a jó magyar név minden gyanút eloszlasson, a német csodafegyverekben még akkor is bízó őrültek agyában. Mert volt ilyen értelmes (?) lény néhány a pincében.

Csak a felszabadulás után tudtam meg, amikor férje eljött megköszönni, hogy feleségének nem történt baja, hogy Csekeyné valójában — dr. Klein Tiborné volt.

Dr. Zombori Miklós

jet Szimpózion

üttes útjáról

háncs bútorok és hímzett kendők díszítik a helyiséget.

Este van, mire befutunk Minszkbe, ahol a most épült modern hotelben kapunk szállást; az ablakkeretek még kissé ragadnak a festéktől. Szobámból a tágas főtérre látni.

Ebben a hatalmas kiterjedésű városban a háború után három épület maradt épen. Most hasonlít egy nagyra nőtt Dunaújvároshoz. Ismert stílusú házak, széles utak és terek jellemzik Belorusszia újra feltámadt egymillió lakosú fővárosát.

Március 31. A minszki filharmónia ezerszemélyes szép koncerttermében Zorin Mihnievicz és dr. Simó Jenő, a két ország művelődésügyi miniszterhelyettese nyitotta meg az esti díszelőadásunkat. Ismét a régi és újabb számokból álló *Magyar tájak* című műsort adtuk elő szép sikerrel. A különböző számokban nagy, gyakran ütemes taps köszöntötte Gajti Sándor, Varga Erzsébet, Kiss István, Czakó Anna, Berke Barnabás, Boda Katalin, Brieber János, Erdélyi Tibor, Buzsky Beáta, Asboth András, Rajkai Miklós, Erdélyi Ilona, Husz Erzsébet, Ince Péter és Sátori László táncát — Ligeti Mária, Horváth I. Kálmán, Róka István, Tóth Annamária, Selmeczi János és Bogdán Anna énekét, és az egész, Pászti Miklós és Lantos Rezső karmesterek, valamint Berki László prímás vezette ének- és zenekart, és a főszereplő tánckar igen színvonalas produkcióját. A szünetben egy helybéli színházi ember lelkesen mondotta: *„maladci"* — ami olyasféle, mint magyarban a nagyon katonás", és akkor

Alekszej T

Alekszej Nyikolajevics Tolsztojnak, a regényírónak és színpadi szerzőnek a második világháború idején írott cikkeiről, publicisztikájáról kevesen tudnak. Pedig az olyan műve, mint az Iván Szuderev elbeszélései, a Nagy Honvédő Háború feledhetetlen dokumentuma. Kevésbé ismeretes az is, milyen nagy társadalmi munkát végzett az író, milyen szerves kapcsolatot tartott fenn a harcoló hadsereggel.

A Nagy Honvédő Háborúról a moszkvai Hudozsesztvennaja Lityeratura kiadó gondozásában most készülő gyűjteményes kötetben erről a tevékenységéről ad képet avatott szerző, hiteles tanú, az író magántitkára, Jurij Kresztyinszkij. Emlékiratait kisebb rövidítésekkel közli az APN hírügynökség.

Az első vonalban

A. Tolsztoj nem volt haditudósító, nem járt egyenruhában, nem viselt fegyvert, — erre már kora miatt is „alkalmatlan" volt. Mégis rendszeresen felkereste a frontokat. 1942 nyarán Kalugánál, egy évvel később Szmolenszknél járt, a légierő egyik alakulatánál, amelynek M. M. Gromov, a Szovjetunió Hőse, az író egyik barátja volt a parancsnoka. Ugyanezen a nyáron kereste fel az észak-kaukázusi frontot.

Hálátlan feladat várt azokra, akik a fronton kísérték Tolsztojt. Teljesíteniük kellett a parancsnokság utasítását, hogy ne tegyék ki feleslegesen veszélynek az írót. Tolsztoj ugyanis az első világháborúban szerzett haditudósítói tapasztalataira hivatkozva mindig azt kérte, hogy kísérjék az első vonalba, látni akarta a senkiföldjét, az ellenség lövészárkait. Egyszer mulatságos eset történt — igaz, a fasisztak ezt korántsem tartották mulatságosnak. Alekszej Nyikolajevics arról panaszkodott, hogy még nem látta működés közben a gárda sorozatvetőket, a híres „katyusákat". Az észak-kaukázusi fronton a hadműveletekben részt vevő egyik egység parancsnoka maga kísérte el az írót a megfigyelő állásra, amikor az ellenség „nyugtalanítására" különösebb nagy feladat nélkül néhány sorozatot lőttek ki, inkább Tolsztoj tiszteletére.

Két nap múlva német hadifogolytól úgy értesültek a felderítők, hogy a „katyusák" lövedékei egy tábornokra hullottak, aki éppen az első vonalakat ellenőrizte. A hadifogoly félelemmel vegyes döbbenettel beszélt a szovjet felderítés pontosságáról. Tévedéséről természetesen nem világosították fel, de Tolsztoj javára írták a német tábornokot, aki orosz földön fejezte be karrierjét.

Tömegsírok

A harctéri utaknál azonban sokkal nehezebb — nem fizikai, de erkölcsi vonatkozásban nehéz teendők vártak az íróra azokon az utazásokon, amelyeket többekkel együtt „A német fasiszta megszállók és kiszolgálóik bűntetteinek feltárására és kivizsgálására alakult rendkívüli állami bizottság" tagjaként tett. Ezeknek a vizsgálatoknak az volt a feladatuk, hogy megállapítsák, milyen károkat okoztak a lakosságnak, a kolhozoknak, a társadalmi szervezeteknek, az állami vállalatoknak és az állami szerveknek.

Néhány sort idézek Alekszej

KONTULY BÉLA: JELENET SZT. BENEDEK ÉLETÉBŐL. FALFESTMÉNY (AL FRESCO) DEÁKI RK. PLÉBÁNIATEMPLOMÁBAN.

Béla Kontuly: Szene aus dem Leben des hl. Benedikt. Wandgemälde (Al fresco). In der röm. kath. Pfarrkirche von Deáki. — Béla Kontuly: Scena dalla vita di S. Benedetto. Affresco nella chiesa parrocchiale di Deáki.

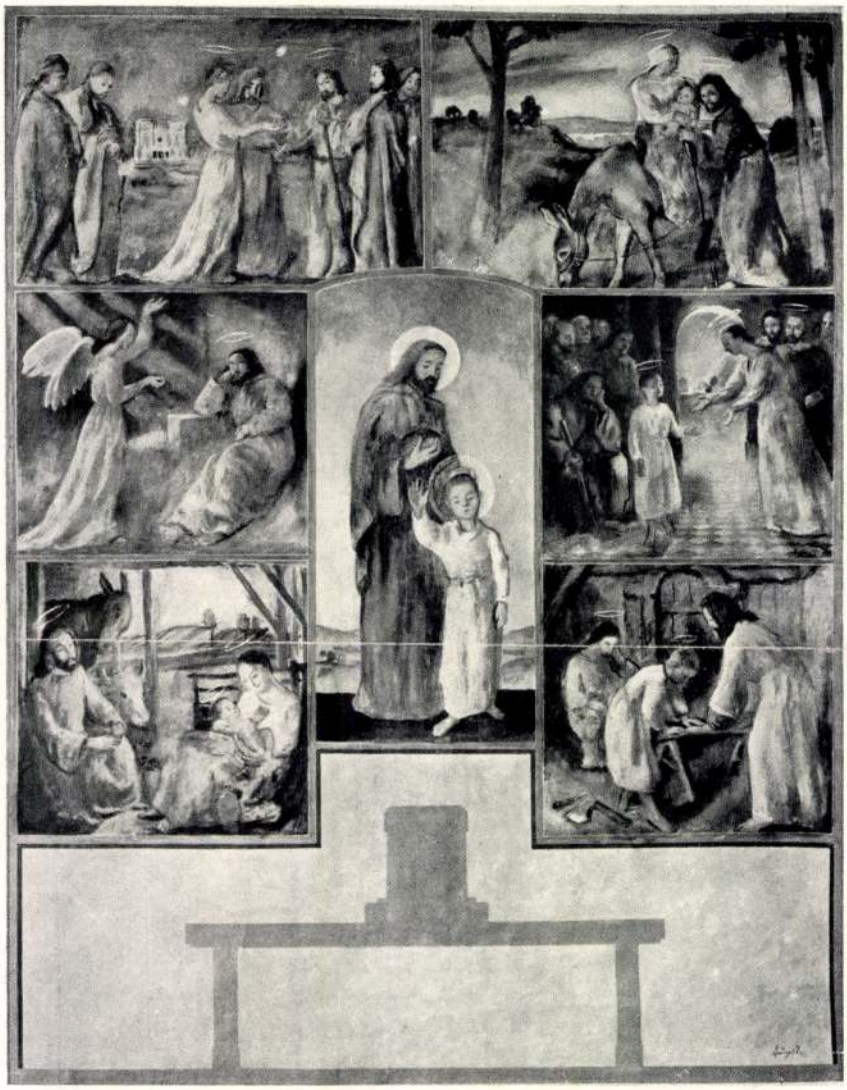

SZŐNYI ISTVÁN: SZENT JÓZSEF. A CSORNAI PLÉBÁNIATEMPLOM FRESKÓTERVE.
István Szőnyi: Hl. Josef. Freskoentwurf der Pfarrei von Csorna. — István Szőnyi: San Giuseppe. Proggetto di pittura murale per la chiesa parrocchiale di Csorna.

Szépművészet
1941. 3. 17.

Szőnyi István emlékkiállításán

„Ha a művészetben valakinek egyéni mondanivalója van, s ezt őszintén, mesterkedés nélkül próbálja kifejezni, lehetetlen, hogy munkája korszerűtlen legyen, mert korának hatása alól még erőszakkal sem tudja kivonni magát."

Mintha csak védekezésként írta volna vagy húsz évvel ezelőtt e vallomásszerű sorokat Szőnyi István, modern festészetünk nagyszerű mestere. Védekezésként mindazokkal szemben, akik idegen példák nyomán, a realizmussal szembeforduló stílusirányzatok bűvöletében kértek tőle számon egy absztrakt — a társadalmi valóságtól elvonatkoztatott — „korszerűséget", és vetették szemére, hogy a hagyományokat, amelyekre művészete épült, sohasem tagadta meg. E hagyományokat Szőnyi István számára különösképpen egyszerre jelentette Nagybánya, s az első világháború előtti évtizedben magasra lendült magyar festőművészetnek Nagybányával szembeforduló forradalmi ága.

Az emlékkiállítás most, az óév végén, az új év elején, képzőművészeti életünk nagy eseménye. Nem mintha meglepetéssel szolgálna! Ellenkezőleg. Ezen a kiállításon, azt hiszem, nem egyedül én jártam a szokásosnál otthonosabban a Nemzeti Galéria földszinti termeit. Ismerősökként, kedves, jó ismerősökként tekintettek reám a festmények a falakról, és szívdobogtatóan ismerősnek tudtam az általuk ábrázolt világot is. Igaz, még csak néhány esztendeje, a mester oldalán nézhettem a Duna-kanyarnak ezt a szépséges táját, a napfényben fürdő kerti padot, nyomában tapostam a dombra vezető ösvényt, és vele szemben ülve hatott rám a zebegényi szoba meghittsége, a híres „bruegeli" képe alatt s az ezernyi, okosan olvasott könyv hátterével.

De azt az ábrázolt világot, amelyhez nem fűződik az együttes jelenlét élménye, számomra azt is besugározza Szőnyi egyszerű s jelentős egyénisége. A falusi hétköznapok és ünnepek hangulata Szőnyi művészetében, szomorkás lírájában töretlenül tükrözte a magyar parasztságnak a két világháború közötti elnyomottságát. És bizakodásra is erőt adott a Szőnyi-festmények visszafojtott, áttetsző színeiből, formagazdagságból áramló szépség. A kifejezéseket nemcsak a forma fogta össze harmonikusan, hanem a mindig érezhető emberi szolidaritás és megértés jóindulata is. A felszabadulás után mindannyiunk örömére Szőnyi mindinkább teljesedő művészetében ott látjuk az erejére ébredő, a közös munkában tudatosodó parasztokat. Éppen ezért örök veszteség a magyar művészetnek, hogy az emlékkiállítás alkalmával is látható monumentális elképzelésű, nagy freskótervelt nem valósíthatta meg.

Ránk maradt alkotásai viszont egy szeretetre és szépségre szomjazó, de egyúttal szeretetet és szépséget adni is tudó művészember mesterségbeli elmélyülésének és virtuozitásának, álmodozó figyelmének, magával ragadó színkultúrájának és mindig a valóságot idéző formaérzékének kifejezései. Ily értékekkel bontakozott ki művészetének egész gazdagsága. És az emlékkiállítás falait borító s egyúttal azokat kitágító festményei, gouache-ai akvarelljei, tus- és krétarajzai, rézkarcai így vallanak mindig szuggesztíven és korszerűen a szépség, a hazai táj, a család, az ember: az élet szeretetéről.

Murányi-Kovács Endre

Élet és Irodalom
1964 jan 4

lenül nyers, durva, goromba, ránt, lök, önt, üt-ver, megvető végignézéssel, köszönés nél-

sömmi segíts
lásba megy.
megy. Pár p

Magyarul beszélő
lengyel bűnügyi film

Főszerepben: Ewa Krzyzewska
és Zbigniew Cybulski

10 éven aluliaknak nem ajánljuk

Bemutató: január 9.

EGY HÁZASSÁG HÉTKÖZNAPJAI

Mai történet lengyel filmen

Főszerepben:
Zbigniew Cybulski

14 éven aluliaknak nem ajánljuk

Bemutató: január 9.

HONFO

Kétrészes magyar film

Illés Béla „Hon
filmre írta: Thu
Kép: Hildebran
Zene: Patachich
Rendezte: Mihá

Szereplők:

Páger Antal, Sz
Szemere Vera,
Tordy Géza,
Vagyim Gusze
és sokan mások

BEMUTATÓ: JANUÁR 9.

MDK

Szőnyi István

Genthon I.: Tavaszi Szalon. Napkelet 1934. 297.l.

Szőnyi István festő

Kisalföld 1959 ápr. 8. Colorit.-

MDK

Szőnyi István

Képzőművészet 1932. 52. sz. 153.l.

MDK

Szőnyi István

Genthon I.: Tizennyolc magyar művész kiállitása.
Napkelet 1934. 236-237.l.

MDK

Szőnyi István

Genthon I.: A Nemzeti kiállitás. Napkelet 1934. 367-368.l.

MDK

Szőnyi István

szerepelt a Ferenczy Béninek és "körének" szentelt kiállitáson a bécsi Künstlerhausban.

tájképei

hg.: Die impressionistische Schule von Nagybánya. Arbeiter Zeitung 1963. máj. 3.

MDK

Szőnyi István

szerepelt a Ferenczy Béni és kortársai müveiből rendezett kiállitáson a bécsi Künstlerhaus-ban.

K.S.:Die Palme gebührt dem Schüler.
Beni Ferenczy und Zeitgenossen im Wiener Künstlerhaus.
Die Presse. 1963. máj. 5.

Szőnyi István, festő

Ősszel Szőnyi István életművét ismertető album jelenik meg a képzőművészeti Kiadóvállalatnál.

– : Ma hallottuk

2

ESTI HIRLAP, bp. 1962. júl. 6.

Szőnyi István, festő

MDK

Aba Novák művészetéből Szőnyi nemzedéke is merített.

éppen bordédva!

Artner Tivadar: „Életet csinálj a vásznon!...“

2-l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. júl. 21.

Szőnyi [István], festő

M Dg

A decemberi aukcióra Szőnyi-mű

is érkezett.

– : Hit

10. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 23.

Szőnyi István, Jestő

M Dk

Hagyatékából 96 rézkarcot kiad a Képszarnak Vállalat 50-50 számozott példányban.

□ Szőnyi István ... 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. júl. 27.

MDK

Szőnyi István

A szép magyar könyv. Magyar Kulturszemle. 1942. 174.l.

Rónay Mária

Szőnyi István: Uszályok, tempera

SZABAD MŰVÉSZET

1954.jul.sz. 167.l.

/Artner T.: Szőnyi I./

Rónay Mária

Szőnyi István: Esernyők, tempera

SZABAD MŰVESZET

1954.jul.sz. 166.l.

/Artner T.: Szőnyi I./

Rómay Mária

Szőnyi István: Zebegényi temetés, cf.

SZABAD MŰVÉSZET

1954.jul.sz. 165.l.

/Artner T.: Szőnyi I./

Rónay Mária

Szőnyi István: Anyaság, of.

SZABAD MŰVÉSZET
1954.jul.sz. 164.l.

/Artner T.: Szőnyi I./

Badál

Szőnyi István: Tanulmány /szénrajz/

Müvelt Nép
1954.máj.30./V.évf.12.sz./ 7.l.

/Péter Imre: Mesterek és tanitványok/

Badál

Szőnyi István /foto Gink/

Müvelt Nép
1954.máj.30./V.évf.12.sz./ 7.1.

/Péter Imre: Mesterek és tanitványok/

Rónay Mária

Szőnyi István: Malomudvar, tempera

SZABAD MŰVÉSZET

1954.márc.-ápr.sz. 89.l.

/Cseh M.: Pogány O.G.cikkéhez/

Szemátony Zsuzsa

Szőnyi István: Kapálók

Magyar Művészet

1948. március 1. 2. n. 77 lap.

Farkas Zoltán cikke.

Rómay Mária

Szőnyi István: Hazafelé, tempera

SZABAD MŰVÉSZET

1954.jul.sz. 163.l.

/Artner T.: Szőnyi I./

Rónay Mária

Szőnyi István: A Földalatti Gyorsvasut Népstadion állomásépületébe készülő fraskóterve

SZABAD MŰVÉSZET
1951. ~~szept. 9.~~ okt. 10. sz. 449.l.

/Végvári L.: A Földalatti Gyorsvasut állomásának freskótervei/

MDK

Szönyi Istvan festö

Müveivel résztvett a Szinyei Merse Pal Társaság II. kiallitásan.

Lyka Karoly: A Szinyei Merse Pal Társaság kiallitása.

Magyar Müvészet, 1926. 1,2.lap

MDK

Szőnyi István

Kapáló asszonyok, c. műve. Repr.
Öreg révész, c. műve. Repr.
Szürke Duna, c.műve. Repr.

Magyar Művészet, 1936. 99, 101.lap

MDK

Szönyi István, festőm.

A Szinyei Tár. fennállása ez a III. együttes kiállitás. / a közben hat kiállitást egyes tagok rendeztek/. A bem tatkozás nem teljes, egyesek külföldön tartózkodnak, v. más ok miatt vannak távol.

Sz. uj ideálok felé tör. A plaszticitás helyett két dimenziós térbe foglalja alkotásait, minjobban a szinfoltok uralkodnak. -Grafikával is szerepel.

DR.Lázár Béla: A Szinyei Társ. III.kiáll. -a.
Szinyei Merse Pál Társ. 10.éves jubileuma.
1931. jan.7. 11.1.

MDK

Szőnyi István

Kapálók, Hajósok c.művei a Szalonnak "Magyarország a képzőművészetben" cimmel rendezett kiallitássorozatán.

Cikk: Nemzeti Szalon

Magyar Kulturszemle,1940.3.sz. 73.l.

Szönyi István

Urod
z
Bundgra
63. l.

Sziklay Jenő bencés házfőnök

Sop

Sziveskedjék templomukban

felfüggeszteni Stop Bizottságunk

helyszini szemlére kiküldtem köz

a

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest. — 435418

Szönyi István

wod

Germagyumvszellenne

450. l – 476. l.

477. l. 484. l 486. l –

Szőnyi István

vód

Péter II

177. l. képpel

178. l.

M i n i s z t e r Ur !

Szőnyi István

önarckepe

tusrajz

Petr E M mag. művész

arckepét

6. l.

Szőnyi István.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A képzőművészeti egyesületek története,kézirat

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch. 51. 7.6

Szőnyi István.

Varga N Lajos életrajza.
feldolgozta Kopp Jenő.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.51.13.ó

Szőnyi István.

A kecskeméti művésztelepen.

Varga N.Lajos életrajza.
feldolgozta Kopp Jenő.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.138,1.ó

Szőnyi István.

Molnár C.Pál kikérdezéséből.
kikérdező:Széll Margit.1955,aug-18.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.137.3.ó

Szőnyi István.

Moldován István kikérdezéséből.
kikérdező:?

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.138.2.ó

Szőnyi István.

Molnár C.Pál kikérdezéséből.
kikérdező:Széll Margit.1955.aug-18

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.117-4.ó

Szőnyi István Nagybányán

Boldizsár István kikérdezéséből.
kikérdező:Artner Tivadar.1958 jan.

Müv.Tört.Dok.

Dudás Jenő

szövarch.115

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.122-2.ó

Szőnyi István

A földalattihoz készült panneau-ról.

Elekffy Jenő kikérdezéséből.
kikérdező: Kálmán Mária

Müv.Tört.Dok.

Bernáth Auréll

---

szövarch.119

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

Szőnyi István

Elekffy fejtegetése Sz-nek egy müvéről.

Elekffy Jenő kikérdezése
kikérdező:kálmán Mária

Müv.Tört.Dok.

Ferenczy Károly

---

szövarch.12o

M.D.K.

Szőnyi István
grafikus-festő

A Képcsarnok a Szőnyi hagyaték
92 tételéből 50-50 új nyomatot
készített.

—: Szőnyi István grafikái
Élet és Irodalom, 1963. jan 5 - 8 lap

MDK

Szönyi István, festöm.,graf.

Ady illusztrációja. mellet egészen eredeti eljárással készült szines rézkarcai.

K.M.: Györgyi Kálmán emlékkiáll. az Ip.m.Múzeumban. Nemz.Ujs. 1934.máj.19. 11.l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Bozsa György utca 41.

szövarch. 51. 2o.ó

Szőnyi István.

Főiskolai tanárjelöltsége.

Varga N.Lajos életrajza.
feldolgozta Kopp Jenő.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, X V... [illegible] u. 41

szövarch.23.3.ó

Szőnyi István.

Kapcsolata a KUT-művészeti egyesüléssel.

Márffy Ödön beszél kortársairól és a korról.
jegyezte:Somogyi Árpád.1951.

Szőnyi István

vod

Kállai painting

lvételek:	Egységár	Összeg	Összesen
éppel ar.P.	15.-	960.-	
	3.-	192.-	
		405.-	
		1557.-	
		2.-	
		ar.P.	1559.-
			33.10
		=	1525.90

ámlán, szereplő
vonásba hogatott
Marad kifizetendő
ilenc aranypengő.

1931 M.E.
ENGŐBEN

MIRODA R. T.
ZTÁLY

2.- P. számlabélyeg nagamitt
kompenzálva.

Demeter

M. T. I. rt. nyomdája 30626

Szőnyi István

cód
2

Farkaspeinthongr

41, 45, 46, 47, 48,
49, l –
és 35, 36 table

Népvándorláskori csontzabla

VI. 132.

Szőnyi István

ivod

Petr Samtida

33. l.

125, 126 l. képekkel

*

Arco, Grand Hotel des Palmes. Modern kényelemmel berendezve, villamos világítás, lift, központi fütés, pensió. Elő- és utóidényben engedmény. Nagy pálmakert.

*

Arco. Hotel Austria. Elsőrangú szálloda. Az előkelő világ kedvelt helye. A legnagyobb kényelemmel berendezett vendégszobák. Kitünő konyha és italok.

*

Arco. Hotel és Pensio Olivenheim. A szálloda szép, csendes helyen fekszik. Minden kényelemmel berendezve. Teljes pensió kapható. Mérsékelt árak. Kitünő konyha. Figyelmes kiszolgálás.

*

Arco, Szt Pankratius Szanatorium. Gyógyintézet tüdő- és gégebetegek részére. Legmodernebb berendezés. Kitünő gyógyeredmények. Idény szeptembertől májusig.

*

Baden (Bécs mellett). **K. Sukfüll. Etablissement Grand Hotel «Grüner Baum».** A gyógyparkkal szemben. Régi, hírneves elsőrangú szálloda 250 szobával. Négy dependancze, fürdők a szállodában.

*

Bad-Gastein. Hotel Garni Elisabethhof. Elsőrangú szálloda a fürdő közepén, szemben a kaszinóval. A hires gasteini fürdők a házban. Tulajdonos: id. Windischbauer Alajos.

*

Bad-Hall. Bellevue villa és kávéház. A legnagyobb kényelemmel berendezve, a gyógypark közepén. Gyönyörüen berendezett szobák. Kitünő konyha és italok.

pártfogásába ezen kitünő

Déva. Sarkadi Viktor «
szálló, kényelmes, mod
Magyar konyha. Kávéhá

Dona Döme és Társa, IV.,
és névjegyek. Papir, iroda
tára. Poprádi papirgyár r

Fasano. (Gardone Riviera.)
központi fütés, appartem
park terrasszal. Illusztrált

Gardone-Riviera, a Gard
Hotel. Idény szeptembe
világitás, központi fütés.
a házban. Illustrált prosp

Szőnyi István

l.

Herposztmpr

36, bj. l.

: a felső felület,a másik az elképzelt.
ritmikát keresi,hanem a természetes
mait,gesztusait,tartását akarja kife
őelrendezés azonban nem változatlan,
ja vissza.A valóság szépségeit bizonyos
.Igy bizonyos vonalasság van Donatello
em a ritmika,hanem a valóság értelmében.
plasztikusságot,ugyanezt a vonalassá-
ilust és Querciaba kapcsolódik.Donatello-
a páduai Il Santo főoltárán lévő relief-
k lapitva,két sik közé szíritva.De bár-
harmadik dimenzióra is sok gondot fordit.
lé allitott alakoksegotségével hozza ki.
erepeltet,ami a korareneszánsz bőbeszé-
részletesen adja elő,de ő XXXXXXXX
ok között.Világosan,érthetően adja a
is.Ez a Quattrocento álláspontja,a
és mond sokat.Az architektura nem arra
,érthetőbbé tegye,hanem arra,hogy a

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

Szőnyi István

cród

Balásung Malerei

22, 28. l. 101 – 104. t.

Szőnyi István

rród
z

Nagyszamodkönyvill

8-l-

M. J.

~~2146. Schmidt (Kremserschmidt)~~

2146. Szent Ferencz látomása.

Az előtérben ~~jobbra fordult~~ lebegő angyal figyelmeztetésére vi felhők között szeráf alakjában Kri felemelten tartja és fejét ~~[illegible]~~ há hája fekete. Előtte a földön kopon szőke angyal lepelje rozsaszinü. A sokasága zengedez.

Vászon, méretei 55.8 : 31 cm
Delhaes István hagyatékából.
Átvétetett 1902: I. 12-én

904: IV. 27.

Szőnyi István

wód
2

Hlutolsó
53.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szönyi Stefan

BERLINER ZEITUNG

1963 AUG 14.

1021

Entdeckung eines Malers

Stephan Szönyi-Ausstellung in der Nationalgalerie

Was uns die Nationalgalerie Berlin in freundschaftlicher Zusammenarbeit mit der Budapester Nationalgalerie in ihrer neuesten Ausstellung zeigt, ist nicht hoch genug einzuschätzen. Als Beginn einer Reihe von Ausstellungen, die in Zukunft ausgetauscht werden sollen, erleben wir in der DDR jetzt erstmalig eine umfassende Exposition eines einzelnen ungarischen Künstlers, Stephan Szönyi (1894 bis 1960), eines Künstlers, der in seiner Heimat als wichtiger Lehrer und Führer einer ganzen Malergeneration von großer Bedeutung für die ungarische Kunst von heute ist.

Was uns geboten wird, ist ein Kunsterlebnis von beglückender Größe. Menschen und Landschaften Ungarns treten uns in Werken Stephan Szönyis, überstrahlt vom flimmernden Licht südlicher Sonne, entgegen und offenbaren ihre ganze Schönheit. Schönheit, gesehen von einem Maler voller menschlicher Wärme und höchster künstlerischer Kultiviertheit. Seien es die kleinen Guaschen dieses Meisters oder die großen Gemälde, überall trifft man auf eine Delikatesse des malerischen Vortrages, mit der wir nicht allzuoft verwöhnt werden. Doch um Gerechtigkeit walten zu lassen, sei erwähnt, daß sich die ungarische Malerei seit etwa 150 Jahren bis auf die faschistische Okkupation fast kontinuierlich entwickeln konnte. Auch das Schaffen Szönyis ist auf dem Boden dieser Entwicklung gewachsen.

Die Malerei Ungarns kommt vom Impressionismus her zu ihrer heutigen Form. Der Einfluß des Expressionismus, auch in den frühen Werken Szönyis spürt man mitunter Anklänge an Cézanne, blieb verhältnismäßig gering und wurde rasch wieder verdrängt. Die vor allem agrarisch bestimmte ökonomische Struktur des Landes ist eine wesentliche Ursache für die der Landschaft und dem dörflichen Leben zugewandte Thematik der ungarischen Kunst. Tiefe Verbundenheit mit den immer wechselnden Reizen der Donaulandschaft, echte Kenntnis der Menschen in ihr spricht auch aus dem Werk Szönyis und bestimmt seine starke lyrische Ausstrahlung.

Ja, sie sind voller Poesie, die Häuser und Hügel, die sonnengesprenkelten Gärten, die Bauern beim Pflügen oder die Frauen bei der Obsternte. Stephan Szönyi versteht es, dem Betrachter seiner Bilder diese stille und große Schönheit zu offenbaren. Steht man etwa vor seinem Bilde „Hirtenmädchen" (1957), einer seiner Arbeiten in Tempera, die ja doch wie Ölgemälde wirken, so wird man staunend die Schönheit einer Mondnacht erleben. Das singende Mädchen am Zaun, die ruhende Kuh, der Weidenhügel sind in verzauberndes Licht getaucht, das alle Farben verwandelt. Schimmernde lichtgelbe Töne geben mit dem zarten Violett des Himmels den Grundakkord des Werkes, dessen einfacher kompositioneller Aufbau die ruhige Ausstrahlung des Bildes noch betont. Nur sparsam sind kräftigere Farbtöne eingesetzt, gerade so viel, daß man sich durch diese Schwere der Lichtwirkung voll bewußt wird. Alle die träumerischen Gedanken des Hirtenmädchens vermag man vor diesem Kunstwerk nachzuempfinden. Auch in seinen großformatigen Gemälden „Fahrt über die Donau" oder „Früchtesammler" vermag Szönyi auf meisterliche Weise menschliche Empfindungen und Naturstimmungen zu einer Einheit zu verschmelzen. So ist eine ganze Skala verschiedenster Gefühle auf dem Bilde ausgedrückt. Das alles wird zusammengehalten von den strahlenden blauen und gelben Grundtönen des Gemäldes, die eine erregende Wirkung ausüben.

Fast jedem der Werke Szönyis ist eines eigen: Man erlebt Kleines und Großes angesichts seiner Gemälde und Grafiken neu, als habe man ähnliches nie gesehen. Das ist es, was den Besuch seiner Ausstellung zu einem echten Kunsterlebnis werden läßt und uns neugierig macht auf spätere Ausstellungen ungarischer Maler in der Berliner Nationalgalerie.

Paulsson

mehr als 40 Häuser

Scotland Yard vermutet, daß die Gangster sich noch in der Nähe des verschwundenen Verbrechern, die für das Gangsterstück in Frage kommen, ein ehemaliger Eisenbahner befindet.

Alle Kraft gegen die Bombe

Moskau (ADN/BZ). Unter der Überschrift „Der thermonukleare Krieg und die Volksmassen" veröffentlicht die „Prawda" gestern einen längeren Artikel, in dem betont wird, daß die Kommunisten-Leninisten den Krieg von jeher als unannehmbares Mittel zur Regelung von internationalen Streitfragen betrachtet haben. Die Entwicklung der modernen Massenvernichtungswaffen forderte von den Marxisten-Leninisten die entschiedene Mobilisierung aller Kräfte zur Verhinderung eines Kernwaffenkrieges. Die entsprechende Kampftaktik ist in der Deklaration und im Friedensmanifest von 1957 sowie in der Erklärung von 1960 niedergelegt.

Die konsequente Verwirklichung dieser Richtlinien habe bereits mehrfach die drohende Gefahr eines thermonuklearen Krieges abgewendet. Um so größer sei das Befremden der kommunistischen Bewegung über die Haltung der KP Chinas in der Frage von Krieg und Frieden. Die Bruderparteien kritisieren den Standpunkt der chinesischen Führer, daß es falsch sei, dem Problem der Kernwaffen eine solch große Bedeutung beizumessen, da die Geschichte nicht von Waffen, sondern von den Volksmassen entschieden werde.

Die Kriegstechnik berühre aufs empfindlichste die Volksmassen, denn von ihr hänge Leben und Tod von Millionen Menschen ab, fährt die Zeitung fort. Treuen Marxisten-Leninisten werde es niemals einfallen, die Volksmassen den Waffen gegenüberzustellen. Diese Frage habe heute besondere Bedeutung, da die neuen Waffen die physische Vernichtung der Volksmassen ganzer Kontinente möglich gemacht haben. Der

„Prawda" über Atomkrieg und Volksmassen / Falsche Haltung der KP Chinas

Kampf für den Frieden hat sich in seinem Wesen dadurch in einen Kampf dafür verwandelt, daß die Massen ihre Rolle als Schöpfer der Geschichte spielen können und nicht in einem Atomkrieg umkommen.

Die Haltung der Führer der KPCh in der Frage eines thermonuklearen Krieges ist dem Wesen nach auf die Untergrabung nicht nur des Kampfes gegen den Krieg, sondern auch des Kampfes gegen den Imperialismus gerichtet, erklärt die „Prawda". Mit der Entwicklung der Atomwaffen seien auch neue Voraussetzungen für den Kampf um den Frieden entstanden. Dadurch, daß der Imperialismus nicht das Kernwaffenmonopol behalten konnte, wurde das gesamte Problem von Krieg und Frieden sogar für den Imperialismus selbst auf ein völlig neues Gebiet geführt. Mußte die herrschende bürgerliche Klasse früher bei einem Krieg allenfalls mit ihrer Niederlage rechnen, so ginge sie heute mit einem Krieg das Risiko ihres unvermeidlichen physischen Unterganges ein. 813

Man müsse auch in Betracht ziehen, daß die Existenz von Atomwaffen gewaltige Menschenmassen in bisher unbekanntem Ausmaß zum Friedenskampf veranlaßt habe. Es sei nicht richtig, wenn die Führer der KPCh erklärten, die Massen würden gelähmt, wenn sie die Wahrheit über die Atomwaffen erfahren. Lenin habe bereits gelehrt, daß die Stärke des Sozialismus im Bewußtsein der Massen und darin liegt, daß die Massen an alles bewußt herangehen.

Wenn sich die Massen der Werktätigen im Verlauf der Geschichte so oft zum Kampf gegen Not, soziale Ungerechtigkeit, nationale Unterdrückung und imperialistischen Krieg erhoben haben, so wäre es unsinnig zu denken, das Bemühen, eine bisher nie dagewesene Vernichtung von Menschen zu verhindern, würde ein weniger wirksames Motiv zur Revolution sein.

Szőnyi István

SZŐNYI ISTVÁN GRAFIKÁI

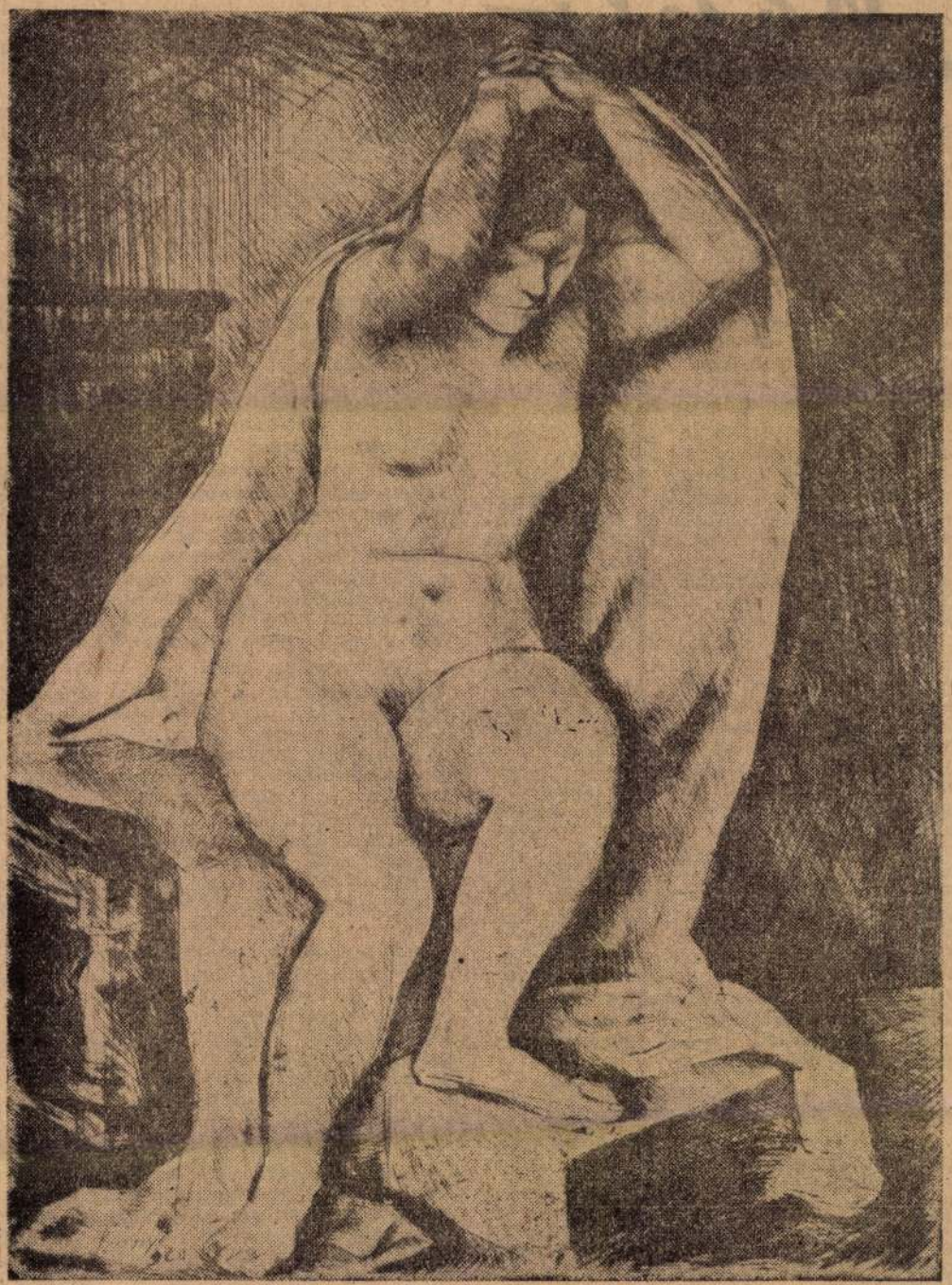

Szőnyi István: Akt

Két éve halt meg modern művészetünk kiváló mestere, Szőnyi István, aki nemcsak festészetével emelkedett a XX. századi magyar kultúra legnagyobbjainak a sorába, hanem grafikáival is igen nagy hatást gyakorolt a kortársakra. Aba Novák éppúgy, mint a mai ifjú nemzedék, tőle tanulta a vonal művészetének titkait. Meghitt parasztábrázolásai, érzékeny vonalú anya-képei, puha tónusú, költői vallomásai a zebegényi Duna-partról, valamint pompás aktjai Európa és a tengerentúl világhírű gyűjteményeiben éppúgy megtalálhatók, mint idehaza egyszerű emberek ezreinek az otthonában. Kevés művészünk volt, akinek alkotásai annyira népszerűek lettek volna, mint az ő finom fényárnyékokkal megformált, atmoszféradús ember-képei és tájábrázolásai, amelyekben csodálatos módon ugyanaz a fényittas festőiség nyilvánul meg, mint felejthetetlen vásznaiban. A Képcsarnok most a Szőnyi-hagyaték mintegy 92 rézlemezéről 50—50 új nyomatot készít; a gyűjtők és más vásárlók örömmel fogadták az újrakiadást hírét.

Napló

CSODA

z ember körülnéz ilyenkor, s maga mögé és előre. Mit végzett, hol tart, mit tervez. römmel látom, hogy elégedett vagyok, biyos vonatkozásokban úgynevezett boldog- mondható. A sors abban a szerencsében eltetett, hogy folyamatosan, az eddigi éle- során különböző csodákról számolhattam az Olvasónak. Ez eltölt szakmai jóérzéssel, atásbeli elégedettséggel. Amióta csak tol- fogtam a kezembe, hihetetlen dolgokat ndok el és elhiszik. Pedig igaz.

Férfikorom első időiben egészen kisgyereknek kötetszámra meséltem el, hogy y Kököjszi nevű, vékony hangú törpe és y Bobojsza nevű szakállas, vastag hangú s kissé morózusabb, de szintén nagyon jó indulatú másik törpe, hogyan mulattatnak egy Andris nevű kisfiút meg egy Panni nevű kisányt. Hogyan mulattatják őket, hogyan vigyáznak rájuk, és nem utolsósorban, milyen zívélyes trükkökkel avatják be védenceiket kemény, fogható, sőt megmarkolandó világunk rejtelmeibe. Senki nem talált abban semmi kivetni valót, hogy a két, kissé régimódiasan törpei öltözetű törpe, ki-bejár Andrisék lakásában, és senki sem látja őket, csak Andris meg Panni. Ők viszont beszélnek is velük, táncolnak és énekelnek velük, és így tovább. De még az is van, hogy teszem azt egy vízcsöppön keresztül az óceán közepetájáig elhajóznak és rajtakapják, meglesik magát az Időkirályt, amint a végtelen időt végessé méri ki és szétviszik azt a karórák, falióráik, toronyórák, elszállítják a perceket, hogy szolgáljanak vele az embereknek. Rengeteg ilyen dolgot műveltek ezek a törpék... elvitték késő éjszaka Andrist és Pannit az erdőkbe, a hegyekbe s az állatok, fák, virágok, sőt a kövek nyelvére oktatták, és mellettük voltak szomorúságaikban, ha mondjuk, a felnőttek megsértették őket értetlenségükben, felnőtti szokásaik szerint.

Mindebben senki semmi kivetni valót nem talált. S ha igen, mindig akadt segítség.

Egyszer egy könyvnapon a Calvin téren, egy könyvsátorban arról vitatkoztunk éppen a kiadóhivatal egyik vezetőjével, hogy voltaképpen van törpe vagy nincs törpe. Ő azt állította, hogy azért törpe éppen nincs. Én azt mondtam, hogy van, hiszen én magam mondom el, hát csak nem gondolja, hogy hazudok. Akkor arra jött egy lányiskola néhány tanulója, megálltak nézegetni a könyveket. Hozzájuk fordultam, erről és erről van szó, vitázunk itt, hát kérlek, mondjátok meg, van törpe vagy nincs törpe, igaz vagy nem igaz. Összesúgtak, aniéttá alakultak korszerűen egy pillanatra és egy lenge léptű, még éneklő hangú kislány így fogalmazta meg a választ egészen szabályosan:

— Kérem, itt a Calvin téren, a szemünk láttára nincs törpe és nem igaz. A mesében van törpe, és ott igaz.

Kissé odébb egy idősebb, paraszti formájú rendőr állott, hallotta az egészet. Felénk fordult és azt mondta:

— Úgy van, ahogyan a kislány mondja.

Múlt az idő. Az öregkorba hajlóban már kamaszodó fiúkkal és lányokkal kezdtem kötetszámra közölni, hogy hogyan lakik őbennük egy Csilicsala nevű, igen kitűnő varázsló, aki, ha bajba kerülnek és hívják, megjelenik. Segít természetesen, nem is kell mondanom. A legbonyolultabb kamasz-dolgokban, iskola, szülők, barátság, szerelem s minden rendűrangú érzelmes konfúziók végtére is némi kalandozás után rendeződnek, ha már Csilicsala bácsi egyszer megjelent. Közöltem személyleírásához, rögtön az első időkben, hogy ne akarja őt például senki lefényképezni, nem fog sikerülni, nem lesz rajta a képen sehol. De azért ott van. Ami fényképésznek a *sehol*, az a varázslónak a *mindenütt*, jegyezzük meg. Nem tartottam titokban azt sem, hogy ha ennek a varázslónak névjegye volna, vagy ilyesmi, cégtáblája, hát az ilyen lenne: Csilicsala bácsi, hites varázsló, rendel egész nap és egész éjszaka, hívásra azonnal jelentkezik, hívás nélkül egy kicsivel előbb.

Ezt is elhitte mindenki. S mivel azóta a közlési eszközök gyarapodtak és tökéletesedtek, hát a rádió is mellém állt és hitelesíti a csodát. Terjeszti. Így aztán munkahelyemen előfordul, hogy gyerekek keresnek bolyongva a folyosókon s kérdezik, kérem a varázsló melyik szobában működik? S mondja, arra jártában a főkönyvelő, a tervosztály vezetője vagy a személyzeti főnök néni: VI. emelet 45.

Hitelem van, ez remek.

Megyek egyszer egy családhoz, ahol egy tízéves kisfiú van, sosem voltam még náluk. Amint felbukkanok a lépcsőházban, látom, hogy egyik emeleti lakás előtt egy nagyon kimosdott-fésült, úttörőruhás kisfiú rétál föl-alá izgatottan, ő lesz az, Gábor. Amint fölérek s befordulok a folyosó sarkán, elkezd vigyázzba állani... felismertük egymást, mi vagyunk azok. Kezet nyújtok, megfogja óvatosan, nagyon gyöngéden... egyszerre az arcához simítja s azt mondja: hát élő tetszik lenni?...

De két perc múlva már egymásra rakott lábbal szemben ül velem, előveszi a varázskönyvet és vizsgáztat. „Itt most mi van?" „És mi következik azután?" „Mit mondott erre a fiú a lánynak?" Végül rátenyerel a könyv hátlapjára és felteszi az utolsó kérdést: „Mibe került ez a könyv?" Ezen majdnem elcsúsztam, de aztán ez is ment. Rendben van — mondta, mintegy köszönve a vizsgát, s ezzel végképp elfogadott, hát én vagyok az.

És most tovább múlik az idő és az időm. Tervem, hogy az öregségbe áthajolva ilyen természetű felvilágosító munkásságommal most már egyre inkább a felnőttek felé fordulok. Bizonyítani óhajtom, hogy nincsen csoda. A csoda természetes. Így is mondhatnám: minden csoda vagy semmi sem az. Hát akkor minden. Bennem és körülöttem s benned és körülötted. Hadd mondom el, most már bizalmam van. Ha valami itt-ott valaki számára hihetetlen volna, mindig akad pártomon egy tiszta kislány, egy józan rendőr, egy meghatott és okos úttörő, aki igazol. Így boldognak találom magam az új évbe fordulón.

Tóth László

M.D.K.

Szőnyi István

A Képzőművészeti Szabadiskola munkájára vonatkozó cikk beszél a művészről, mint aki az "Esti Akt"-nál dolgozik, illetve készit vázlatokat.

Képzőművészeti Szabadiskola c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. szept. 25.-okt. 1.
X. évf. 39. sz. 36. l.

SZŐNYI István festő M.N.K.

Rézkarcaiból kiállitás a Derkovits-teremben.

Rézkarcaiból 96 -ot kiad a Képcsarnok Vállalat.

Növekedett az érdeklődés a grafika iránt.
Szőnyi -rézkarcok jelennek meg.

Magyar Nemzet 1962. december 19. 4.l.

Szőnyi István, festő MDh

96 rézkarcát adja közre a Képcsarnok Vállalat. Egy-egy metszetből csupán 50-50 példány készül.

-: Hír 10.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. szept. 6.

SZŐNYI István festő M.D.K.

hagyatékából 96 rézkarcot jelentet meg a Képcsarnok vállalat 50 számozott példányban

Napló

Magyar Nemzet 1962. szeptember 26 4.1.

Szőnyi István, festő MDK

Tanítványa volt a Markó utcai reálban Földessy Gyulának. Szeretetét több kép és rajz őrzi a nagy irodalomtörténész lakásán.

Lengyel István: Kilencven éves az Ady-versek „poéta adminisztrátora" 10.

NÉPSZABADSÁG Dp. 1964. okt. 18.

Könyi István, festő MDG

Közel 300 hátra hagyott rézlemezeinek harmadából 50-50 levonatot kérnének. Eddig 36 darabot kérnéltek el.
A Könyi-grafikák népszerűsége itthon is, világszerte is nagy.

[Malom] Repr.

Artner Tivadar: Könyi István hagyatéka 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. dec. 19.

Szőnyi István MDK

festő

Fóthy János:
Megelevenedik a művészettörténet.
Pesti Hirlap 1940.febr. 2.

Szőnyi István MDK

festő

Havay Géza: Az élőkép-tárlat próbája az Operaházban
Uj Magyarság 1940. jan. 30.

Szőnyi István

MDK

festő

Csupajátékok.
Ujság 1938. máj. 22.

Szőnyi István

MDK

festő

Magyar Csupajáték.
Pesti Hirlap 1938. máj. 22.

SZŐNYI István

kiáll. Bp.,Vigadó Galéria, 1984

ism. VÉGVÁRI, Lajos: The commemorative exhibition of István Szőnyi. = NHQ 25, No 97, 1985 191 á 193.,ill.

Left hand
Little finger
Third finger
Middle finger

13 Index finger
14 Thumb
15 Open
16 1/3 – 1/4 open

17 Closed

he left is standard and the other(s) alternate.
double finger holes for the little and third
finger hole for little finger is of single hole).
only), are played with the holes for these

an octave higher than indicated in the chart.

SZÖNYI István

Róbert Miklós

Szőnyi István mentőakciói

Új Élet, 1985. okt. 15. XL. évf. 20. sz.

[3.]

eldanyokat és fajtákat lát, ha kezébe veszi, nem a fejlődés
sszavonhatatlan és elegáns összefüggéseiben gyönyörkö-
ik, a fajok vagy egyedek fantasztikus, néha alig észreve-
ető különbözőségét érzékeli, hanem történetet lát, a
fogás körülményeire emlékezve füvek vagy száraz avar
agát szívja be, s hol kellemes, hol kellemetlen időfáziso-
at él meg, a fakeret és üveg, az elkészítés és rendszerezés,
végül a leadás komolyságát.

Semmi sem esztétizált. Nincs artisztikum, festői érzé-
enység, túlmagyarázott mondat, nincs kiáltás, nincs
óhaj, nincsenek indulatok; csak hűvös és kedves, amilyen
ak a vékony papírlap tud lenni. Mintha távolról látnánk,
gyon messziről a kis katonákat, egy nagy távcsőbe
ézve, a lencse oly közel hozza őket, hogy még távolabbi

Szönyi István

Önarckepe repr.

Leff Ung

92. l.

Gyöngy, agyagból VIII. 193.

Szőnyi István

cvod
1

Bartók

336-l.

Neppel

Diretta da TIBERIO GEREVICH e LUIGI ZAMBRA
Direzione e amministrazione:
BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCA 4
Telefono : 185-618

Szőnyi István
festő

M.D.K.

Műveiből a Képcsarnok Vállalat új grafikai szakürletében bemutatnak.

– : Grafikai szakürlet nyílott.
– 1963. október – 46 kep

MDK

Szönyi István, festö

Falusi udvar.	Jelzett.	Tempera.
Falusi táj.	"	Gouache.
Fürdö után.	"	Olf.
Vizpartján.	"	"
Fekvö nöi akt.	"	"
Zebegényi utcarészlet.	"	"
Tanulmányfej.	"	Szénrajz.
Római részlet	"	Tusrajz

Árverési Közlöny, Festm.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz. 43.1.

MDK

Szönyi István, festö

Átkelés a folyón.	Jelzett.	Kék és vörös kréta.
Akttanulmányok.	"	Tusrajz.
Önarckép.	"	Olf.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt. 4. rk. sz. 43.1.

Szőnyi István

Erdő

Ybl Ervin -

Képzőművészeti

Budapesti Szemle

1937. jan. 108. l.

omság diadalmenete. Brüsszel, 1520 körül.

Szőnyi István

Csod

Petrovics M M

XV. l.

Szőnyi István

A Duna partján c.
képe repr.
Kut 1927. 2. sz.

Szőnyi István

Álom c. képe repr.

Képzőművészet

1934. 109 l.

Szőnyi István

Pesti Hírlap 1936. jan. 30. (Szőnyi István kiállítása.)

pásztor . . . . . 8 „
énusz . . . . . 9 „
. . . . . 10 „
. . . . . 10 „
kt . . . . . 11 „
. . . . . 11 „
Sta Maria del Mar . . . 12 „
leány . . . . . 13 „
ő . . . . . 14 „
ülést hirdető angyal . . . 15 „
ntléta . . . . . 16 „

MŰVÉSZETI

2

SZŐNYI ISTVÁN:

96. Udvaron, tempera	1.200.—
97. Vacsorázók, olajf.	1.000.—
98. Cserepezők, tempera	800.—

Szőnyi István

Nemzeti Szalon
1941. ápr.-maj.
Törzslapok kiadk.

tehetősebb tudományos testületté lett. Az Akadémia választott levelező, rendes, igazgatósági, tiszteleti és külső tagokból áll s működését osztályokban fejti ki. A nagyközönség munkásságáról nyilvános ülésein és kiadványain keresztül értesül. Legfontosabb közhasznú feladata a magyar nyelv ápolása és művelése.

A Magyar Tudományos Akadémián kívül van egy akadémiai jellegű intézménye a katolikus tudósoknak és íróknak is: a Szent István Akadémia. Szintén választás útján lesznek tagjaivá az arra érdemes kitüntetettek.

Szélesebb nyilvánosságúak és tagságuk nincs meghatározott számhoz kötve az egyes szaktudományi közösségeknek. A legnagyobb tagszáma van a Természettudományi Társulatnak. A Társulatnak ép úgy külön székháza van, mint akár az Akadémiának, vagy a Szent István Akadémiának. Folyóirata, a „Természettudományi Közlöny" a legelterjedtebb tudománynépszerűsítő magyar folyóirat.

Ugyszólván minden szaktudománynak van külön társulata, társasága. A humanista tudományok közül legtekintélyesebb munkaközösséggel rendelkeznek a történészek, régészek, nyelvészek, irodalomtörténészek és néprajzi kutatók. A Magyar Történelmi Társulat adja ki a „Századok" című folyóiratot. A Magyar Régészeti és Archeológiai Társaság jelenteti meg az „Archeológiai Értesítő"-t. A Magyar Nyelvtudományi Társulat kiadványa a népszerű „Magyar Nyelv" s annak melléklapja a „Magyarosan". Az Irodalomtörténeti Társulat az „Irodalomtörténet"-et adja ki, míg a másik ily irányú szakfolyóirat, az „Irodalomtörténeti Közlemények" az Akadémia folyóirata. A Magyar Néprajzi Társaság újabban ismét eleven munkát fejt ki. Ezek a társaságok, társulatok nyilvános felolvasó üléseiket legtöbbnyire a Magyar Tudományos Akadémia heti ülésteremében szokták havonként megtartani. Itt ülésezik a Magyar Filozófiai Társaság is, amely az „Athenaeum"-ot adja ki, nemkülönben a nemzetközi filológiával foglalkozó s az „Egyetemes Philológiai Közlöny"-t kiadó Magyar Philológiai Társaság.

Hasonlóan élénk az egyes természettudományi szakok tudományos társulatainak működése is. Nagy tudományos élet van a különböző szakközösségekben, mint az orvosok, mérnökök, jogászok stb. egyesületeiben is.

A magyar tudományos társulatok érdekeik védelmére mintegy másfél évtizeddel ezelőtt megcsinálták a Magyar Tudományos Társulatok Szövetségét, amely azóta is igen jól működik.

A magyar tudományos társulatok, közösségek a tagok és a társadalom áldozatkészségéből állanak fenn. Az állam csak bizonyos esetekben és csak szűk keretek között állhat anyagilag is a rendelkezésükre. Életképességük azonban még a legnehezebb időkben is átsegítette őket a végveszélyen, bár a legtöbbnek megsemmisült az a vagyona, amely a háborúelőtti takarékos gazdálkodásuk folytán gyűlt össze s többnyire azt célozta, hogy egykor mindenik saját székházhoz juthasson.

Alig több, mint egy évtizedes multja van a Corvin-rendnek, melynek koszorús és láncos tagjait a kultuszminszter előterjesztésére a magyar szellemi élet elitjéből a kormányzó nevezi ki.

A magyar tudományos élet igen élénk kapcsolatokat tart fenn a külföldi tudományos világgal. Ez a kapcsolat őszinte és mély megbecsülést hozott eddig is a magyar tudósoknak s nem egyszer segített minket hozzá, hogy tudományos sikereken túl, komoly politikai eredményt is tudjunk elérni igazságunk tudományos bizonyításával.

Minden tudományág időről-időre nemzetközi kongresszusokat szokott tartani, amelyen megjelent az illető tudományág minden számottevő művelője az egész világról. A magyar tudományosság az állam támogatásával ezeken a kongresszusokon mindég méltán szokott képviselve lenni s azokon nemcsak előadásokkal és vitákkal szerepel, de gyakran igen megtisztelő szerepet visz a kongresszusi elnöklésben is.

Elmondhatjuk, hogy a magyar tudomány a tudományosság élvonalában halad. Lankadatlan szorgalommal dolgozik. A társadalom szerető érdeklődése támogatja. Kulturális fölényünket a magyar tudományosság támasztja legjobban alá. Nem hiába lelt a tudomány otthonra hazánkban már sok évszázad előtt, ma is méltó otthona vagyunk minden korszerű tudományos törekvésnek.

Irodalmi életünk

A magyar nemzeti törekvések feltámadása egyidős nemzeti irodalmunk újjászületésével. A bécsi testőrírók irodalmi törekvésétől töretlen ív vezet át a ma magyar irodalmához. Bár az idők folyamán az irodalom egyre inkább telítődött kizárólagos szórakoztató célzattal, bár az irodalmi termésben egyre több az olyan írásmű, amely a pillanatnyi időtöltésen túl semmi más célt nem szolgál, mégis mindig van egy rétege az íróknak s egy része az irodalmi termésnek, akik munkájukkal a nemzet életébe kapcsolódnak be s amely művek a nemzet szellemi köztudatába olvadnak be. Az igazi író minden idegével benne él korának és nemzetének égető kérdéseiben s az igazi írói alkotás túlnő az ideig-óráig tartó szórakoztatáson. Élménye lesz az olvasónak. Élménye, amely gazdagítja s talán még írányítja is.

A magyar irodalmi életet a trianoni békekötés szintén részekre törte. A csonkaországi irodalma mellett új irodalmi gócok alakultak ki a Felvidéken, délen és Erdélyben is. Ezek közül az erdélyi magyar irodalom volt a legizmosabb, legeredetibb és legbővebben termő. A megszállott területek magyar irodalmának olyan hivatása volt, mint a 18. század más

resztül, megragadó képet nyujt Kelet-Ázsia művészetéről és életéről.

A Fővárosi Múzeum jelenleg költözködés és átrendezés alatt áll. Gyüjteménye elavult városligeti helyiségéből most költözik át az óbudai úgynevezett kiscelli kastélyból átalakított múzeumi helyiségekbe. A múzeum gyüjteménye Budapest multját szemlélteti. Budapest római korának világviszonylatban is elismerten gazdag múzeuma az Aquincumi Római Múzeum, amely a fővárosé. Az egykori római város felásott területén épült múzeum a helyiérdekű villamossal a Margithíd budai hídfőjétől könnyen elérhető. Óbudán különben most ásnak ki egy második, nagyméretű római amphiteatrumot. Az elmúlt két évtizedben Budapest területén számos ó- és középkori épületmaradvány került felszínre. Ezeket a Fővárosi Múzeum ásatja ki és kezeli.

Itt említjük meg, hogy az ország egész területén csak a Történeti Múzeum engedélye és felügyelete alatt szabad ásatni s törvényes intézkedések szabják meg, hogy mennyi illeti a megtalálót, mennyit kap a legközelebbi illetékes múzeum és mire van elsőbbségi joga a Magyar Nemzeti Múzeumnak. A leletek eltitkolása, vagy a titokban folytatott ásatás tehát nincs megengedve.

A műemlékek védelméről az állam gondoskodik. Műemléknek nevezzük azokat a történeti emlékeket, amelyek helyhez lévén kötve, múzeumba már nem helyezhetők át. Ezek történeti értékű, művészi jelentőségű épületek, romok. Ezek nyilvántartását és kezelését, gondozását és helyreállítását a Műemlékek Országos Bizottsága végzi. A műemlékeknek nyilvánított objektumokon változtatást végezni előzetes engedély nélkül még akkor sem szabad, ha az egyéni tulajdonban van. A történeti emlékű, vagy jelentőségű építmények így válnak közkinccsé s így őriztetnek meg az utókor számára. Az elmult húsz év alatt számos új műemlék került felszínre. Ezek között első helyen áll az esztergomi ásatásokkor feltárt ősi királyi palota, amelyet már helyre is állítottak. Becsesek a pécsi és szombathelyi római épületek stb., stb. Az esztergomi királyi palota világviszonylatban is nagy érték, mert ebből a korból világi célt szolgáló épületek nem maradtak fenn.

Az Országos Természettudományi Múzeum ma még kifejlődés előtt áll. Hivatali és raktári helyiségei a Baross ucca egyik épületében vannak. Őslénytári, ásványtári és állattári kiállítási helyiségei a Nemzeti Múzeum központi épületének második és újabban a padlástérből átalakított harmadik emeletén láthatók. A növénytár a Magyar Tudományos Akadémia épületében kapott helyet. A becses gyüjtemények kiállítása még így, szűk helyen való összezsúfoltságában is igen nagy látoga[illegible]ágnak örvend. Minden reményünk m[illegible] hogy az új épület kérdésének r[illegible] [illegible]ápoly nagyszabású termé[illegible]nk lesz; mint ami[illegible] [illegible]ő országok dicselekedhetnek. Ez most már kizárólag csak helyiség kérdése, a törvényes alapvetés már megtörtént.

Magyarország agrárállam s ezért igen tanulságos az a gyüjtemény, amely a pesti Városliget úgynevezett Vajdahunyad-vára épületcsoportban van elhelyezve. Ez a Mezőgazdasági Múzeum, amely világszerte ritkítja párját s amelynek megtekintése nemcsak a falusi nép, de mindenki számára roppant tanulságos. A felsorolt nagy budapesti és vidéki múzeumokon kívül még több kisebb-nagyobb érdekes szakmúzeumunk van. Ezeket azonban már csak akkor keresi fel az utazó ember, ha sok az ideje, éppen ezért eltekintünk ismertetésüktől. A parlament megtekintését azonban szeretettel ajánljuk mindenki figyelmébe.

A tudományos élet legfőbb csúcsa a Magyar Tudományos Akadémia, amelyet a magyar társadalom áldozatkészsége Széchenyi István példaadása nyomán hívott életre. A közelmultban gr. Vigyázó Ferenc az Akadémiára hagyta egész vagyonát s ezen az úton Akadémiánk világviszonylatban is egyik leg-

Szőnyi István festménye: „Zsuzsánna az ajtóban".

Szőnyi István

Szent István c. kepe repr.

Gömöry Rózsa - A Szent István

co festöi. Ünnep 1938. 12. 7.

Szőnyi István

vód

Nagy Zoltán

A modern magyar
művészetről.

Népoktatási Hemle

1935. ápr - szept.

74. l

75. l.

ŏsèg

XVI K.

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT eredetileg a Garamszentbenedeki bencés templom tulajdona volt.

te ecüst. Hat karélyi talpa kosara dús mívű filigrános.

Szőnyi István

vőd
2

Le Paris 1937

képpel

Szőnyi István

ívód

Elek Artur

Magyar vízkarcok.

Nyugat, 1922

dec. 1.

28

SZŐNYI ISTVÁN
ANYÁM

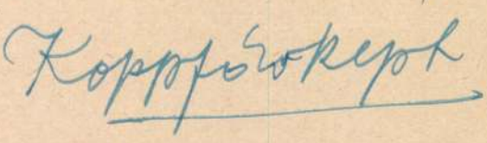

Kónyi István

MDK

Szőnyi István

Keresztek, temp.

Lovak a völgyben, "

Öregasszonyok, of.

Római Magy. Int. ösztöndijas művészeinek

1. kiáll. N.Szal. 1931, máj. 18 1.

MDK

Szőnyi István

az O.Szépmüv. Muz. megvette egy müvét.

Római Magy. Int. ösztöndijas müvészeinek

1. kiáll. N.Szal. 1931, máj. 7 l.

MDK

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Szőnyi István

Uszályok c. kepé
a Szécsfőv. Képtár
tulajd.

Repr.

Szépművészet
1941. 5. sz.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út
33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) disz-
termében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO

a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**

címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Szőnyi István

Ukmínkidll. 1943

Jalsoviczky Károly
arckeje, olajt.

Szőnyi István

l.

Kat Beograd

1931

8

9

Szőnyi István

Lőrd

Expoziția maeștrilor
maghiari. Oradea 1931.
(Frankel)

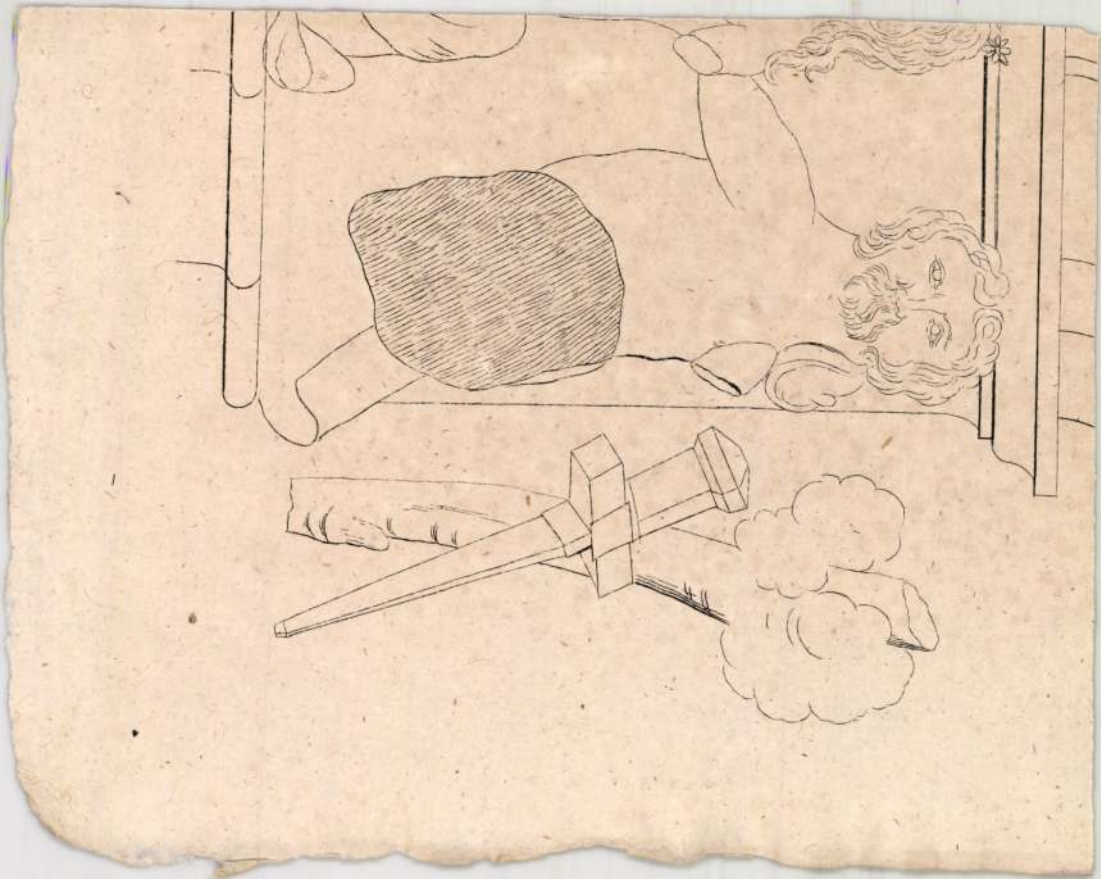

Szőnyi István

lásd

Szépművészeti kiállítások magyar mesterek műveiből V. sorozat.
Ujpest, 1931 máj.

7 mű

Szönyi István

ivod
z

Farkas Painting

467. l.

41. sroba.

Szőnyi István

Szőnyi István: Kép (Dr. Vajna György és Tsa).

megjelenik 1943
könyvnapjára.

Szőnyi István

1938 óta rendes tanára
a főiskolának.

Ferképzomfoiskevk 1937/39
100.-l.

Ős~~kori csiszolt kőeszközök VI.14~~

MDK

Szönyi István, festö

Ajtóban. Tempera.

Nyiregyházi Müv. Hetek. 1940.máj.4.-től jun.3.
Kézimüv. Kiáll. tárgymutató. 12.1.

MOL

Bényi István, festő

Művészete jelentős hatással van a mai fiatalok fejlődésére.

Péter Imre: A fiatal képzőművészek Stúdiójának kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság BP. 1960. febr. 5. 8.

MDK

Szőnyi István

Ybl, Ervin: Ungarische Maler in der Schweiz.
Das Werk. Zürich, 1944, jun.sz.

MDK

M. Nemzeti festészet kialakulása. N.Szal.kiáll.
1949. febr.

MDK

Szőnyi István

Berner Tagwacht. 1944. febr. 16.
gez: Moderne ungarische Kunst.

Sz. D. K

SZŐNYI István festő

Ivan Szilárd festő tanítványa volt

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 108. sz. - 4. e.

d. m. Két kiállítás

K-P-V.

SZŐNYI István festő
„Kiszőművészetünk a felszabadulás után" c. kiállításon (1960)
magyszabású pannokkal szerepel

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 81 sz (ápr 4) 11 l.
Duska Mária: A Magyar Nemzeti Galéria ünnepi kiállítása

Szőnyi István, festő

MDK.

Rövidesen kiállítása nyílik.

—: Jelentős képzőművészeti kiállítások 1960-ban

Népszabadság BP. 1960. jan. 15. 8. l.

MDK

Szönyi István, festö

Esös táj, tempera .

Az Alkotás Müvészház XXXII.kiállításának katalogusa
"A Müvész Két Arca." 1947.III. 9-25.

MDK

Szönyi István, festö

Kaszát fenö paraszt.	Tempera.
Terv egy sgrafittohoz	"
Terv egy freskóhoz	"
Aratók	"

A Müvarát kiállitásai.
Magyar mesterek szines vázlatai. 1940.V.8. Kat.
Az Orsz.Szépmüv.Muz. anyagából.

MDK

Szönyi István,
grafikus,

müveivel szerepelt a londoni Royal Academy nemzetközi kiállitásán.

Bradfordban is bemutatásra került a magyar kollekció.

A Szinyei M.P. Társ. londoni kiállitása. 1925.nov.
"Magyar Müvészet" . /?/: Müvészeti Élet, 433.l.

NDK

Szönyi István, festö

müveivel szerepelt a londoni Royal Academy nemzetközi kiállitásán.

Bradfordban is bemutatásra került a magyar kollekció.

A Szinyei M.P. Társ. londoni kiállitása. "Magyar Müvészet". /?/: Müvészeti Elet. 1925. 433.1

MDK

Szőnyi István

Fuvaros, festm.

Képzőművészetünk 10 éve. Műcs. 1955. Kép.

MDK

Szőnyi István

A velencei kiáll. megnyitása. Szépmüv. 1942.

183 l.

MDK

Szőnyi István

Uszály

Uj magyar művészet keresztmetszete. Tamás Gal. 45. kiáll. 1932. ápr-máj.

M.D.K.

Szőnyi István
festő

Várlat a Merogardasági Kiállítás
pavilonjához (nyomtatás)

Ország-Világ, 1960. ápr. 13 – 24 lap

MDK

Szőnyi István

Chroniqueur: Kohner A. gyűjt. Képzőművészet, 1929. 16.sz. 15-17 l.

MDK

Szőnyi István

Iván Szilárd festménye

Képzőművészetünk 10 éve. Műcs. 1955. Kép.

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 SEP 6

MAGYAR HÍREK
Budapest

Szabadiskola a Szőnyi-házban

Zebegény a Duna-kanyar egyik gyöngyszeme. Századunk nagy művésze, Szőnyi István élte itt mindennapjait. Háza és műterme ma múzeum. Az év minden szakaszában érdeklődők ezreit vonzza. Őrzi egy nagy életmű tanulságait. Dániel Kornél festőművész, a múzeum fáradhatatlan igazgatója — nagyhírű szabadiskolák mintájára — tavaly szervezte meg első ízben a Szőnyi István Nyári Képzőművészeti Szabadiskolát. 40—50 főre tervezték a létszámot, csakhamar betelt minden hely.

A múlt évi sikeren felbuzdulva nyolcvanra növelték a létszámot, és a hallgatók kívánságára a szabadiskola időtartamát négy hétre emelték.

A hallgatók foglalkozása, életkora igen különböző volt. Feltételként kikötötték a képzőművészi előképzettséget. Így aztán voltak, akik 20 éve végezték a Képzőművészeti Főiskolát s olyanok is akik szeptemberben kezdik tanulmányaikat. Jöttek Zebegénybe szakköri tagok is: bányászok, munkások, orvosok, mérnökök.

A július 14-től augusztus 10-ig tartó szabadiskola igazgatója dr. Végvári Lajos művészettörténész, tanszékvezető főiskolai tanár volt. A festőtagozatot Hincz Gyula Kossuth-díjas kiváló művész, a szobrásztagozatot Somogyi József Kossuth-díjas érdemes művész vezette.

A négyhetes komoly munkát kirándulásokkal, hangversenyekkel, kerti ünnepélyekkel szinesítették. Egykét éven belül szeretnének külföldi hallgatókat is fogadni. Távolabbi cél, hogy Zebegénynek nyaranként olyan törzsgárdája alakuljon ki, amely méltán veheti át és fejlesztheti a nagymúltú szabadiskolák örökségét.

Papp Rezső

A Szőnyi Múzeum. Jobbra: Délelőtti pillanatfelvétel **(Gyimesi felv.)**

...dénekelott hangsúlyoznunk — kor-szakalkotóan újjá teszi, hogy az ő személyében vállalkozott első ízben az *egyetemes zenetörténet* nemzetközi rangú tudósa a *magyar zenetörténet teljes* feltérképezésére. És ennél is többre: arra, hogy valaki, aki Vivaldi és Mozart, Bartók és Kodály műveiből szűrte le a nagyság és szépség fogalmát, teljes meggyőződéssel és meggyőző erővel tegyen hitet a Tinódi-dallamok szépsége vagy a magyar romantika századának nagysága mellett. Valaki, a német tudós-iskola alaposságát és hagyománytiszteletét a Romain Rollandok és Hippolyte Taine-ek

kal
dás
gos
idé
Mi
ma
ve
ny
bö
ly
sa
szabad adni. Úgy [illegible]
dósnak aligha lehet nagyobb elégtétele, mint az a felismerés, hogy témái tovább élnek, hatnak s éltetik a tudományt.

Bónis Ferenc

Szőnyi István

Zebegényi képeinek befelé élő figuráival rokon Pátzay egyik-másik 1930 körül keletkezett szobra /Szomorúság, Nővérek/.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina 1968 84.l.

Szőnyi István

Bernáthtal és Egryvel együtt vezetőszerepet játszott
a KUT-ban.

Bernáth-Egry: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 88. l.

Szőnyi István

Egry fényfestése, koloritja emlékeztet az övére, de Egry kozmikus, transzcendens szemléletű volt, Szőnyi intim és harmonikus érzelmű.

Pamuth Lajos, Modern magyar festő, Orion 1968 94.l.

Szőnyi István

Zebegényi tanatás 1928 /szénes rajzó/

párt. tk. kyos, hadban megyen múzeum, Orsz. 1969 96-97. l. k.

Szőnyi István

Bernáthtal együtt azt a szerepet játszotta a festé-
szetben, amit Ferenczy Béni a kor magyar szob-
rászatában.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, 1968 Corvina, 83. l.

Szőnyi István

Egyéni stílusát a 20-as és a 30-as évek közepe közti időszakban alakította ki, a két világháború közötti magyar képzőművészet nagy egyéniségeként.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, 1968 Corvina 103.l.

Szőnyi István

Érett formanyelvének kialakítása egybecsik Derkovits é-
letművének sommázó daraljaival.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968 97. l.

Szőnyi István

tanítványa u Csesti Képzőművészeti Főiskolán Szentgyörgyi Kornél.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon / Fonó Györgyné, Kis Tamás / Budapest, 1969.

1-617 l. 530 l.

Szörényi István

Emlétve

Egri Mária: Képzőművészeti újszerzemények
Szolnok megyei Néplap, Szolnok 1970. jún. 16.

Szőnyi István

Korai müvészete hatott Barcsay Jenőre, indulásakor.

Mennyi szép, modern magyar [illegible], Corvina 1968 100.l.

Szőnyi István

Festészetének szelleméből táplálkozik Udvardi Erzsébet.

Németh Lajos: Modern magyar mínimál

Corvina 1968

147. l.

Szőnyi István

Zebegényi mottínumai és figurális képei / Funaros, Malomudvar / életművében rangos helyet foglal el, bár új megoldásokat nem hoz nala.

Németh Lajos: Modern magyar festmi 1, Corvina 1968

119.2.

Szőnyi István

45 utáni monumentális secco és al fresco teroei / csepeli posta-freskó, Népstadion-metróállomás freskótero / táblaképek egybefűzött sorozata, a valódi monumentalitást lírai részletek addíciója helyettesíti.

Németh Lajos: Modern magyar művész / Corvina 1968 119. l.

Szőnyi István
festő

Méltatás.

László Gyula: „A fekete lang"
Művészet, 1970. február - 14 lap.

Szőnyi István

Említve

Szemvedély

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen

1970. már. 22.

Szőnyi

Szerepel a „Magyar művészet 1896-1945"
c. Sárlatonak Ernst Museumban

Péter Imre: Háromnegyed század
magyar művészete

Négyművelés 1969 11 sz. 36 old.

Szőnyi István

1941-ben készíti freskóit a Győr-Nádorvárosi templomban, 1953-ban festi a Malomudvart, 1955-ben a Reggelt, 1951-ben a Fuvarost.

Németh Lajos: Modern magyar vizsgáló
Corvina, 1968 175., 178. l.

Szönyi István

1933-ban festi az Eladó a Gorjút, 1936-ban a Szürke a Duna c. képet, 1934-ben az Estét.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina 1981

Szőnyi István

Bukolikus idilljét nosztalgia táplálja, az árkádiai derűt olyan képek szavarják meg, mint a Zebegényi temetés, a fáradtan alvó aratók vagy a rakparton fekvő vízbefúlt megjelenítése.

Németh Lajos: Modern magyar minimál

Cassina 1968 153.l.

Szőnyi István

Az 50-es években Sztálin-portrét kértek tőle, de fényképp után nem volt hajlandó dolgozni.

László M.: A magyar portré-művészet tört.-ből; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 44. l.

1021

Kőnyi István

Szőnyi István
festő.

Méltatás

D. Fehér Zsuzsa: Jubileumi beszámoló helyett

Művészet, 1970. április – 22 lap.

Szőnyi István
festő.

Művészetet bemutató gyűjte-
ményeket rendeztek.

D. Fehér Zsuzsa: Jubileumi beszámoló helyett
Művészet, 1970. ápr. tétel - 21 lap

Szőnyi István

1970 MÁJ 30

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Budapest

... SZOT fo-
titkára.

— *A PEST MEGYEI MŰVÉSZETI HETEK eseménysorozata pénteken kezdődött meg Budapesten. Az első rendezvény színhelye a Kossuth Klub volt; Szőnyi István festőművész munkásságáról hangzott el előadás.*

— **Észak-Bulgáriában,** a Duna

1021

SZABÓ GYULA
MAGYAR
ÉPÍTŐIPARI
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-044 347-174

NÉPSZABADSÁG

Budapest

Szőnyi István (1894-1960)

Művei vannak dr. Kunvári Bella gyűjteményében

Jürgen Weichardt: Eine ungarische Privatsammlung

Weltkunst (München) 1969 4. 52

Szőnyi István (1894 - 1960)

„Bend of Danube at Zebegény",
„Grey Danube" (1935) „Rain" (1939)
c. műve (eml.)
szerepel az alábbi tárlaton

- bozóky -: modern classics of hungarian
painting in the Ernst Museum

Daily News 1969 X. 15

Szőnyi István

Generációjának más tagjaival, Kmettyvel, Aba Novákkal, Derkovitsszal Ulitz grafikai művészetétől ihletetten szívesen fejezte ki magát a grafika, különösen a rézkarc nyelvén.

Kőnes Év. - Derkovits Gyula, Lossino, 1968, 81. l.

Szőnyi István

1894-ben született, Aba Novákkal és Derkovitsszal egy évben, de az ő és Aba Novák kezén elvesszett az indító aktivizmus hatása, az nitzi örökség.

Körner Éva: Derkovits Gyula, Corvina, 1968, 97. l.

Szőnyi István

Kállai Ernő egyik írásában hangsúlyozza Szőnyinek és kortársainak összefüggését Nagybányával.

Körner É.: Derkovits Gyula, Corvina, 1968, 77 l.

Szőnyi István

egy műve látható egy budapesti mű-
gyűjtőnél. (Kunváry)

-bozóky-: A private collection in Bu-
dapest. Daily News, Budapest, 1969.
jan. 14.

6 l.

Szőnyi István
festő
Mózé Mihály mestere volt.

Simon Zoltán: A látványtól a lényegig
Alföld, 1970. 5. 76-79.

Szőnyi István

Derkovitskoz hasonlóan, 1918 táján a Nyalcak és a MA művészei hatnak rá szemléletükkel: Uitz, Tihanyi, Nemes Lampérth.

Kőrös Éva: Derkovits Gyula, Corinna 1960 13.l.

MDK

Könyi István, festő

Szerepel a moszkvai magyar kiállításon.

Nemes János: Huszonöt év 14000 négyzetméteren

4.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 16.

Szőnyi István

festőiskolájába iratkozott be ~~Szőnyi~~ Lántó Piroska.

Kőrner Éva: Piroska Szántó Painter of Metamorphoses. The New Hung. Quarterly, Budapest, 1969. 35. p. 178 l.

Szőnyi István

80. Gyümölcsszüret. 1925. /repró/.

Körner Éva, Dekorat. Gyula, Cosmos, 1968 67.p.

Szőnyi István

Önarchép. 1919 k. /repró/.

Kőnes Cs. Dedikáció gyula, Como 1968 71.l.

Szőnyi István
festő

Magyar festők Italiában cimű
katalógusban szereplő művét
Petrás István fotózta.

Márffy Albin: A fenyőrejchet...
Művészet, 1970. május - 28 lap.

Szabó István

belsőkerülő

Méltatás

Márffy Albin: Feinghépchet . . .

Művészet, 1970. magus – 28 lap.

1970 MÁJ 29

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szőnyi István

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

1021

Pest megyei művészeti hetek

Első nap: emlékezés Szőnyi Istvánra

Mint már lapunkban beszámoltunk róla, ma kezdődnek a Pest megyei művészeti hetek eseményei. A sokszínű program első rendezvényét *Budapesten, a Kossuth Klubban tartják. Szőnyi Istvánra emlékeznek itt.*

D. Fehér Zsuzsa művészettörténész méltatja a neves festőművész pályafutását, akinek egyik ihletője a Dunakanyar csodálatos vidéke, *Zebegény* környéke volt. A délután 4 órakor kezdődő előadáson *levetítik Kollányi Ágoston Szőnyi István című* kisfilmjét is és bemutatják a zebegényi emlékmúzeum jelentősebb képeit.

ntosabb...

pen nincsen erre kedve. Megengedheti magának, nem? Amikor ezért a szövetkezet párttitkára szemrehányást tesz, az elnök gorombán letorkollja. A dolog a járási pártbizottsághoz kerül, ott az elnök így érvel: „az eredmények a fontosak, nem?" Mintha a szövetkezet gazdálkodásának sikerei az ő személyes tulajdonát képeznék, mintha ezek adnának *fölmentést* alapvető magatartásbeli kötelezettségek alól!

Az önmaga fontosságával tüntető, s nem ritkán visszaélő ember töredékcsoport, maréknyi kisebbség tagja, s mégis: szemet szúr, fölháborít, méltatlankodásra késztet. A vezetők nagy többsége nemcsak tisztában van azzal, hogy miféle erkölcsi s gyakorlati követelmények maradéktalan ...jesítését kívánja meg tiszt... hanem ezek szerint él,

Szőnyi István

Műveiből vásárolt a Tanácskormány 1919-ben

Aradi Nóra: A Tanácsköztársaság vásárlásai.

Fejérmegyei Hírlap 1970 I.1.

1) Szőnyi István

fes Sö

A 20-as években járt Ausztriában, Német- és Olaszországban, majd Franciaországban.

Zebegényben telepeokt le ~~vaot~~ valóoljával.

A Szocialista művészcsoport nem egy fogja

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látókatár, 1969. III-IV. 339.

Szőnyi István
festő

Zebegényben élt, dolgozott. Szoros barátságot kötött itt Vass Elemér festővel.

1967-ben a székesfehérvári Csók István Kiptár „Gresham és köse" kiáll.-on szerepelt

Dévényi Iván: Vass Elemér
Látóhatár, 1970. I–II. 157. 159.

MDK

Könyi István, festő

1921-ben az Ernst Múzeumban Boris Kákló grafikussal együtt állított ki.

(harangozó): Egy őrült naplója 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. márc. 28.

Szőnyi István

festő

Művészete Végvári S. János
festészetére hatással volt.

Deivényi Iván: Végvári S. János
Művészet, 1970. felmár – 46 kep

Szőnyi István

Az új kódmezővásárhelyi iskola sokat merít az ő lírájából, többet, mint a Munkácsy-tradícióból.

Németh Lajos. Modern magyar műveszet
Corvina 1968.

140.P.

Szőnyi István

Tanítványa volt Patay Lászlónak.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina 1968.

140. l.

Szőnyi István

Humánus művészetével hatott Szalay Ferenc festészetére.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina 1968.

141. l.

Szőnyi István

Hatott Juán Szilárd szigorúbb, pasztózusabb formaadására.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina 1964 131.l.

Szőnyi István

Bernáthtal együtt 1945 után életműve szép darabjait festette.

Nemeth Lajos: Modern magyar [illegible] 1, Corvin, 1968 119. l.

Szőnyi István

Átmenetileg igézete alá került Pauls Goebel Jenő.

Németa Kajos, Modern magyar animáció, Cosmo, 1968 115.l.

Szőnyi István

Emlitve mint a Szentendrén dolgozó új generáció közvetlen elődje.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968 MG. l.

Szőnyi István

1952-ben párnái szerepelnek a Moszkvai Mezőgazdasági Pavilonban /Domanovszkyval közösen/.

Vendel Lajos: Modern magyar művészet, Corvina 1968

172.l.

Szörnyi István

Emlitve

Nástor Tamás: Ybl Ervin végakarata
Magyar Ifjúság, 1970. márc. 6. 13. l.

i) Szőnyi István
festő.

readta Szőnyi-levelet / Műrészettörténeti Értesítő 1960/3./

Középiskolásként kerül a képzőművészeti Főiskola esti szabadiskolájába (1911-től); itt ismerkedik meg Kmetyvel és Ulitzcal.
1913 őszén, az érettségi vizsga után, Ferenczy Károly műrészképző osztályába kerül.
Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III-IV. 340.

5) Szőnyi István
festő

regényének ikusztrációit.

1894-ben, január 17.-én Újpusten született. Itt végezte elemi iskoláit, gimnáziumi tanulmányait pedig a Markó utcai főreálban. Földessy Gyula három éven át osztályfőnöke, magyar tanára, egyben első mecénása. Osztálytársa, Vámos Ferenc emlékezést írt és köz-

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III-IV. 340.

4) Szőnyi István

festő

Az Ady kötetben (többek között) a körethező verseket illusztrálta: Párizsban járt az Ősz; Felszállott a pára; Az ős Kaján; Párizs, az én Bakonyom; Júdás és Jézus; Lédával a bálban; Léda arany-szobra.

Később elhérítette Arany János és Illyés Gyula elbeszélő költeményeinek, Miksáth Bodri Ferenc: Szőnyi István

Látóhatár, 1969. III-IV. 340.

3) Szőnyi István

festő

Grafikai Osztályán található; Szőnyi István tulajdona volt. A művek 1918/19-ben készültek. Ekkor tért vissza a háborúból Sz. S., a festőnövendék s a Képzőművészeti Főiskolán Ferenczy Károly utóljánál, Réti Istvánnál fejezte be műveszetanulmányait.

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III–IV. 340.

2) Szőnyi István
festő

Szőnyi Baross utcai szabadiskolájából nőtt ki /Baross u. 21./
A II. V. H. alatt ülőlőrötteket segített.
A dy: Vér és Arany c. kötetének 1908-as kiadásában Szőnyi István 10 eredeti műve található. A könyv a Magyar Nemzeti Galéria
Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III-IV. 340.

16) Szőnyi István
festő

Későbbiek: Halászok a Dunaparton, Szántás, Beszélgetők, Olasz táj, stb.

Zebegényi tematés c. műve – 1928.

1925-től a Belvárosi Szabadiskolában tanít; 1930-tól saját iskolájában, 1937 őszén a Képzőművészeti Főiskola tanára lesz.

1933-ban Elado a borjú c. képével elnyeri az állami kis aranyérmet; alakulásától tag.

Bodri Ferenc: Sz. I.
Látóhatár, 1969. III–IV. 345.–346.

5) Szőnyi István
festő

dig rajzaiból. /Szőnyi István tizenhat képe/
Rézkarcoló művészete a 20-asévek elején
kezdődik. Legszebb lapjai: Önarchép, Asatás
után, Szomjúság, Téli falu, Szénakazlak a
Malom-völgyben, Gyümölcsszedés, Szénásszekér,
Delelés, Házak a domb alatt, Behavazott
falu, Pétert mosdatják, Két akt stb...
Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III-IV. 345.

14) Szőnyi István
festő

Gyümölcsszedők; Átkelés a Dunán; Behavarott dunai táj; Vízparti jelenet; Zebegényi temetés; Zebegényi este; Itatás alkonyatkor; Zebegényi táj; Asszonyok a vízparton; Falusiak; Elvadó a borjú stb. (1925 – 1933)

1923-ban album jelent meg vézkarcaiból /Szőnyi István tizennégy vézkarca/; 1932-ben pe-

Bodó Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III – IV. 344 – 345

13) Szőnyi István
festő

Ausztriába, Németországba, majd Itáliába utazik.

Következő kiállításai 1935, 1936, 1937 Fränkel Szalon és így tovább.

Hegyfetőn c. műve 1925. Az 1925-ös akt-kiállításon elnyeri vele a Szinyei Társaság ifjúsági díját. – Egyéb zebegényi művei:

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III–IV. 344.

12) Szőnyi István
festő

és Péter; Zuzsa az ajtóban; Veranda; Péter, Zuzsa ruhás stb... / Fenyő Iván írt ezekről a művekről./

Második kiállítása 1924-ben az Ernst Múzeumban; harmadik gyűjteményes tárlata 1929-ben ~~Szt~~ nyílott; negyedik önálló bemutatkozása 1931-ben a Tanács Galériában volt.

Bodrits Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969 III-IV. 344.

11) Szőnyi István
festő

1924-ben nősül, felesége Bartóky Lajos
vő lánya ~~[illegible]~~. Gyermekei születnek: Zsu-
zsa és Péter. A valóról termékenyíti művé-
szetét. Képei: Feleségem és én; Zsuzsa egyé-
ves korában; Zsuzsa a falovával; Anya; A-
nyaság; Feleségem és Zsuzsa; Feleségem, Zsuzsa

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969 III-IV. 344.

10) Szőnyi István
festő

Első bemutatkozásai: a Képzőművészeti Társulat 1920-as tárlatán, majd az 1920/21-es Ernst múzeumi önálló bemutatkozásán. Elnyerte a Szinyei Társaság tagságát s a nagydíjat.

Kiállításáról Szélpál Áspád írt / Népszava, 1937.

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III-IV. 341-342.

9) Szőnyi István
festő

mozgalmak egyik vezetője.
1919 őszén kimaradt a Főiskolából.
Műrei: Fürdés után; Női akt; Danaidok;
Bethsabe. Zebegényi képei: „Zebegényi dombok, Zebegényi Dunakanyar; Zebegényi téglagyár stb. 1923–1924 közt készültek.
Anyám és én /1923/.
Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III–IV. 341.

8) Szőnyi István
festő

főiskolás, Réti István tanítványa.

Művei ekkor:

Nő kertben – 1914; Kettős arckép /Szilágyi Jolán és Petrovics Román/ – 1917. Ez utóbbi első jegyzett műve. Önarckép – 1919 /krétarajz/

A forradalmak alatt a főiskolai diák –

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III–IV, 341.

7) Szőnyi István
festő

1914 nyarán önkéntesként Nagybányára megy. Megkapja katonai behívóját s 1917-ig szolgál különböző harcterekben, majd főhadnagyi rangban, megtámadott fülével szerel le. 1917/18 nyarát bábaolozó katonaként tölti Nagybányán, 1918 őszén ismét

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III-IV. 341.

Szőnyi István

Emlétve

Bernáth Aurél
Északmagyarország, Miskolc
1970. ápr. 26.

Szőnyi István

Tamás Ervin tanára volt.

Tamás E. festőművész kiállítása a Csák galériában
Magyar Nemzet, Bp. 1970. máj. 6.

Könyi

Szerepel az alábbi: távlaton

N.N.: hagyat mű vészet
Kiállítás az Ernst Múzeumban

Nyújság 1969 X. 5

Szőnyi István
festő

- től tanult alakrajzot a képzőművészeti Főiskolán Szabó Iván szobrán

Domótor János: Szabó Iván
Tiszatáj, Szeged 1970. IV. 393.

Szőnyi István
festő

tanítványai közé tartozott a fóiskolán

Veress Pál

M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, 1969 XI – XII 1122.

Szőnyi István

grafikái félig költői mi nezetűek.

Szabadi Judit: Get down in black and white. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1968. 29 sz. 1951.

Szőnyi István

növendéke a Csesti Képzőművészeti Főiskolón Ország Lili.

Németh Lajos: Lili Országs paintings.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1968. 30. sz. 177-181 l 178 l.

Szőnyi István

Rajza Repül.

-" - -".

-" - -" -

Látóhatár, 1969. III-IV. 338; 342; 345.

MDK

Szőnyi István, [festő]

Dadai Kornél (Őriszentpéter)

Szőnyi-képek birtokosa.

— o Jó szenvedély 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. máj. 25.

Szőnyi István
festő

Nemcsics Antal mestere
a Főiskolán Szőnyi István
volt, aki nagy hatással volt
a művészre.

Ecsery Elemér: Nemcsics Antal
Művészet, 1970. március - 33 kap.

Szőnyi István
festő,

Kleinó Károly tanára volt.

Losonci Miklós: Képek Kleinó Károly műhelyéből
Művészet, 1970. március - 31 lap

Szőnyi István, festő

MDK

Tanára volt Kondor Bélának.

Harangozó Márta: Nem vagyok híve a kilengésekben 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. márc. 19.

25) Szőnyi István
festő

nyi ~~tot~~ kanyar, Morónök.

24) Szőnyi István
festő

60. születésnapján – 1954-ben az Ernst Múzeumban volt kiállítása. 40 esztendő munkáját közel másfélszáz kép mutatta be.

Iván Szilárd Szőnyi portréja.

1957 ben készül a nepeli freskósorozat.

Film is készül ebben az évben a művészről.

1958 körül készült művei: Köszörűs, Zebegé-

Bodri Ferenc: Sz. S.

Látóhatár, 1969. III–IV. 348–349.

23) Szőnyi István
festő

mélődnek /„Castelgandolfo, Cori – 1959 stb./

Falképei, ill. falképterrei: a Belügyminisztérium terrpályázatára készült vázlata; a földalatti vasát végállomására terrecett pannó, a moszkvai magyar kiállítás „mezőgazolasági" falképe, az 1957-ben elkészült csepeli postatal.

Bodri Ferenc: Sz. 8.
Látóhatár, 1969. III–IV. 348.

22) Szőnyi István

festő

majd 1949 és 1957 ben Kossuth díjat. Elnyeri a Kiváló művész címet.

Az Ernst Múzeum első kiállításán /1945/ a Kútnál c. művével jelentkezik.

Közös svájci útink emlékétőszi a Pátzay Pálossé készült temperakép.

Római és itáliai útiai többszöz megis-

Bodri Ferenc: Sz. I.
Látóhatár, 1969. III-IV. 348.

21) Szőnyi István
festő

A 40-es évek művei a közelgő háborút sejtetik: Anya a lányával – 1944; Verti pad – 1943; Győri templomfreskója /1942/;
Bp.-i lakása és műterme a háborúban telitalálatot kap, Péter fia meghal.
A felszab. után vengeteget dolgozik; 1947-ben megkapja a Magyar Szabadságért érdemrendet;
Bodri Ferenc: Sz. S.
Látóhatár, 1969. III–IV. 348.

20) Szőnyi István

festő

Zsuzsa az ajtóban, Paol a dimb tetőn, Tavasz

/Kapáló asszonyok címen is - két váltona tban/

a mélyebb tónusú, a nagyobbik Bérben arany

érmet kapott/, Kló akt /1936/, szürke a Du-

na; Holvarin, kertben, Péter, Zsuzsa ohvas,

Kszályok, Este, Holvarin, kertben, Hazafelé,

Reggel stb.

Bodri Ferenc: Sz. S.

Látóhatár, 1969. III - IV. 347.

19) Szőnyi István
festő

Képes melléklete fotóripartot közöl a festőtel és valóájával.

Szőnyi szerkesztésében jelent meg A képzőmű-vészet iskolája c. mű /1941/

A kép c. könyvében /1943/ művészeti alap-elveiről szól.

A 30-as évek művei: Verandán, Anyám, Bodri Ferenc: Sz. J.
Látóhatár, 1969. III-IV. 346-347.

d) Szőnyi István
festő

festmény gyűjteménye volt / Staatliche Museen zu Berlin – National Galerie, Budapest/, melyen az ezt megelőző budapesti Emlékkiállítás teljes anyagát bemutatták, megfelelve az NDK egyik minisztere, dr. Lothar Bolz tulajdonában lévő akvarellek.

1937-es Bp.-i tárlata kapcsán a Pesti Hírlap Bodi Ferenc: Sz. I.
Művészet, 1969. 346.

A) Szőnyi István

festő

ja a Gresham-társaságnak, műveri állami és magángyűjteményekbe kerülnek, folyamatosan szerepelnek külföldön is. (Pl. 1935-ben Bernáth tavéllal közös kiállítás New Yorkban, 1936-ban Bérsben; 1937-ben Oslóban; nagyméretű falképe a párizsi világkiállításon. stb. Legteljesebb külföldi tárlata az 1963-as

Bodri Ferenc: Sz. I.
Látóhatár, 1969. III-IV. 346

Szőnyi István

Nagy B. István mestere volt.

(m.) Nagy B. István festőműnése Riállítása Egerben

Népújság, Eger 1970. ápr. 16.

Szökegi István

Emlitve

H. GY. Az [illegible] Tüzelet
új kötete

Magyar Nemzet, Bp. 1970. nár. 22.

NOV
1021 1969 NOV

Szőnyi István: Krumpliszedők

használásával megoldható, hogy rövidebb munkaidő mellett is el legyenek végezve a mezőgazdasági munkák. Az előkészületek biztatók, s a jövő év végére e területen is sor kerülhet munkaidő-csökkentésre.

A fogyasztás és a kereslet

Hazai és nemzetközi tapasztalatok szerint a munkaidő-csökkentés nem alapvetően ugyan, de bizonyos mértékig módosítja a fogyasztás és a kereslet szerkezetét. Egy francia vizsgálat eredménye szerint[1] például a kulturális kiadások (hanglemez, könyvek, újságok, folyóiratok és televízió) sokkal gyorsabban nőnek, mint a pusztán szórakozást szolgáló kiadások (műsoros előadások, látványosságok, mozi). Az emberek többet költenek a „kikapcsolódásra", a sporteszközök, a [illegible] séges építőanyag stb. megszerzésére irányul. A többlet-szabadidő bevezetése nyomán a jövedelem színvonala mellett területenként is eltérő a különböző rétegek vásárlási igénye. A városi munk[illegible] alkalmazottak közül [illegible] kívül töltik a hét [illegible] körüli tevékenysé[illegible] lódó kiadások

Ezek kezde[illegible] ben feltételezések. A családok nagy tömege még nem alakította ki a rövidebb munkaidőhöz idomuló életrendjét. Bizonyosra vehető azonban, hogy ha a munkaidő-csökkentés általánossá válik, s minden keresőre kiterjed, akkor a fogyasztásnak az eddiginél nagyobb arányú strukturális változása követi ezt.

*

A munkaidő-csökkentés pozitív társadalmi hatásának leginkább a szabad idő ésszerű felhasználásában kell megmutatkoznia.

1 Alle Katchourine : Marketing: a társadalomlélektan kulcsa. 38. old.

Szőnyi István

Két nyarat töltött Nagybányán, a Főiskolán mestere Réti István volt, annak ellenére első munkáiban az oktatóihoz, különösen Ulitzhoz áll közelebb / Kettős arckép 1917/. 1921–23 közt festett képein a plasticitást hangsúlyozza / Fürdő után 1921, Bethsabe 1923/.

Németh Lajos: Modern magyar művészet I/Corvina, 1968 77.l.

Szőnyi István 3.

1923-ban Zebegénybe költözik, itt találja meg sajátos világát, stílusát. Kezdetben még az egyensúlyt keresi a fény formaboulása és a tér szerkesztettsége közt /Zebegényi dombboldal 1923/, ekkor az expresszionizmus is hat rá. Ennek összegzése a Hegytetőn c. kettős önarchépe.

Dénes Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968 77.l.

Szőnyi István 4.

A két férfiaktban a forradalmi ker hősideálját fogalmazta meg, de egy nemes újklasszicizmus lehetőségét is felvillantotta. A ker azonban nem kedvezett az emberközpontú klasszicitásnak. Ez az út válunk nem volt járható.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968 77.l.

Szőnyi István 8.

A 2 aktivizmus helyett a magyarországi iskola tanainak folytatója lett. Művészete alapjában realista, az impresszionista fényfestés és a realizmus egyéni ötvözete.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968 78. l.

Szőnyi István 7.

A parasztí világot nem belülről nézte, mint az alföldiek, az ő szemében a parasztí élet az idilli lét, az ember és a természet ősi egységének a realizációja /Este 1934/. Az izmusok intellektuális analitikusságát tudatosan elvetette, ezért nem érdekelte sem a kompozíció, sem a modern térábrázolás modern lehetőségeinek racionális elemzése, csak a szemében bízott, a látvány szépségében, a saját eredendő humanizmusában.

Németh Lajos: Modern magyar műszerek, Corvina, 1961 78. l.

Szőnyi István 6.

Témaköre az évek során teljesen Zebegényhez kötődött. A temetőbe tartó halotti menet /Zebegényi temetés 1928/, parasztok esti beszélgetése, csónakra, kompra váró vízparti emberek, a paraszti élet és a festő családjának mindennapjai alkotják festményei témaköréť/ Uszályok 1939/.

Kemeth Lajos: Modern magyar műszerzet, Corvina, 1968 47. l.

Szőnyi István 5.

Átmeneti periódusa a 30-as évek elejéig tartott. A fény elvesztette teret szerkesztő, konstruktív szerepét, és a légkör remegését ébresztő elemmé vált, mint a plein-air festők kezében /Áthelés a Dunán 1928/

Németh Lajos: Modern magyar muvészet, Corvina, 1968 77. l.

Szőnyi István

Vele csaknem egyidőben, a 30-as évek közepén Bernáth is az impresszionizmushoz, illetve a nagybányai tradíciókhoz tért vissza.

Nemeth Lajos: Modern magyar művészet, Lorenz, 1908, 80. l.

Szőnyi István

Szőnyi, Bernáth és Bereny festészetét a „Gresham-kör" megjelölésssel szokás illetni, utalván a G.-kávéház baráti asztaltársaságára.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 81. l.

Szőnyi István

A paraszti élet idilli rajzában élt ugyan a közösségi élet harmóniája utáni nosztalgia, a főszerepet az izolált én lélekrezdülései, a látványélmény és a légköri izgalom jelenítése játszatták.

Kemény Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 82. l.

Szőkyi István

Genthon István az ő tanácsára javasolta a „Budapesti Iskola" megjelölést a „Gresham-csoport"-ra — az École de Paris megfelelőjeként.

Nemeth Lajos: Modern magyarmüsénet, Corvina, 1968, 81. l.

Szőnyi István

A 30-as évek elején Bernáth és Szőnyi hatására mind többen fordultak a nagybányai tradíciókhoz. Néhányan Szőnyihez hasonlóan egy időre Zebegényben telepedtek le, úgy látszott, hogy hiala-kul a zebegényi iskola.

Németh Lajos. Modern magyar művészet I, Bp., 1968, 81.l.

Szőnyi István

Művészetével rokon Ferenczy Noémi, színeinek nemes lírájával, a mélyről tüzelő kolorittal.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 82. l.

Kónyi István

tanítónya a budapesti Képzőművészeti Főiskolán (1950) Patay László!

Fehér Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 3341

3289

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Szőnyi István

Tanítványa a budapesti Képzőművészeti Főiskolán Z. Gács György.

Fekete Márton: Prominent Hungarians

Home and Abroad, München, 1966.

3341 3191.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Szőnyi István, festő

szerepel a Kpi Tört.-i Múzeumban
megnyílt kiállításon.

– : Kiállítások Budapesten 3.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 13.

Szőnyi István
festő

Mosshammer György mesterevolt.

Frank János: Mosshammer György
Művészet, 1970. január - 17 lap

Szőnyi István

festőművésznek a Képzőművészeti Főiskolán Szántó Piroska.

Fehér Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 273 l.

Szőnyi István (Stefan)

Két neres román Államdíjas. Politikai plakátokat tervez. Erdélyben él. Történelmi tárgyu képeket alkot /: „Dózsa", „Varga Katalin" stb. / Ismert fresco festő" /: a bukareszti Petőfi Kulturház stb. /

Fehete Máston: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l
287 l.

Szőnyi István (Stefan)

Született 1913-ban. Festő. Tanulmányai: Temesvárott, a budapesti Képzőművészeti Főiskolán és Párizsban. A Romániai Népköztársaság érdemes művésze.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l. 286 l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szőnyi István festő

MDK

Zebegényi műtermét 20000 látogató nézte meg.

Gönyei Antal: Emlékműveinek az országban 7.

Népszabadság, Bp. 1970. márc. 25.

Szőnyi István 1.

1921-ben rendezte első kiállítását az Ernst-múzeumban, el is nyerte a Szinyei Társaság nagydíját. Csakhamar iskolát teremtett, ez festői tehetségéből és emberi értékeiből adódott. Ő jutott el leghosszabban a nagybányaiak tiszta festőiségéhez.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968

77.l.

Szőnyi István

Berényhez hasonlí tettet hajtott végre, csakhogy ő az aktivizmus drámai monumentalitását szelídítette a nagybányai örökséghez.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1961 77.l.

Szőkényi István

Képei a felszabadulási dokumentációs
Miállításban.

Az élet megindulása a felszabadult Bp-en
Magyar Hírlap, Bp. 1970. feb. 13.

Szőnyi István

Szerepel az alábbi tárlaton

N.N.: Megnyílt a Forsefvárosi Képzőművészek című kiállítás

Nepnabadsag 1969 X. 17

Szőnyi István

Résztvesz a Műcsarnok Miállításán

Ridey Gábor: 25 év magyar képzőmű-
vészete a Műcsarnokban

Népszava, Bp. 1969. sep. 26.

Szőnyi István

festőiskolájában tanult Gödör

Marianne.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. Budapest, 1969. 1-617 l. 175 l.

/: Fonó Györgyné, Kis Tamás :/

Szörnyi István

Említve

Kiállítás a Tényes Adolf Terenben
Ebrett 1969. aug. 26

Szőnyi István

Fürdő asszonyokat megjelenítő kompozícióinal hatott a fiatal Aba Novákra.

Nemeth Gyor: Modern magyar mincéne, Corvina, 1968, 70. l.

Szőnyi István

Művészetével hatott Pathó Károlyra.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1966, 72. l.

Szörnyi István

Emlitve

Varga Náusha Lajos kiállítása a
Műcsarnokban
Magyar Nemzet, Bp. - 1970. máj. 4.

Szőnyi István

Képe a Dadai-gyűjteményben.

Jó nevedély

Esti Hirlap, Bp. 1970. máj. 25.

MDK

Könyi István, festő

1

Megemlékezés Könyi Istvánról, munkásságáról. Tíz éve, 1960. aug. 30-án halt meg Könyi István. A Zebegényi temetés (1928.) : Repr

R. Gy.: Könyi István emlékére M. 7

Népszabadság, Bp. 1970 aug. 30.

Szőnyi István

"...egyéni festőtechnika megteremtője volt.." -irja Németh Lajos: "Szakmai hitel és müvesség" c. tanulmányában, amely hazai és külföldi müvészet összehasonlitásával, értékelésével, s a müvészek munkájával foglalkozik.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. január 24.
XIV. évf. 4. sz. 5. lap

Szőnyi István

A német festészetben gyökerező, jelentéssel terhelt naturalizmus a 20-as években munkásságában újult erőre kap, és rambolóan dörzetör.

Kovács Cám. Dedrovits Gyula, Cam 1/1968 49.l.

Sőnyi István

művészetére is hatott Kernstok Károly 1919 c. műve.

Horváth Béla: Kernstok Károly: 1919. - Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 55-61. l.

61.l.

MDK

Szőnyi István, festő

2

„Szőnyi mesteri életműve az e szárazdi magyar értelmiség zárkózott, humanista tisztességének emlékműve is."

Visszahúzódó, de lenyűgöző is.

R. Gy.: Szőnyi István emlékére

M.7.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 30.

Szőnyi István
festő

Méltalás

Ecsery Elemér: Szalasi Horváth István
Művészet, 1970. magus - 30 cap

Szőnyi István
festő

Menőgardasági panno - sorozata
szerepel Petrás István fotosorozatán,

Márffy Albin: A fénybéjelet . . .
Művészet, 1970. május - 28 kap.

Gönyi

1948-ban működött a Velencei

biennálén közreműködött.

„Maffy Ödön születésének 90. évfordulójára"

Magyar Nemzet 1968 dec. 1.

Szőnyi István
festő

Művei szerepelnek Petrás István
fotoszorozatán.

Maiffy Albin: A feingrépchet ...
Művészet, 1970. május – 28 lap.

Szőnyi István

1. Pásztorfiú akttal, 1947. g. 21,4 × 34
2. A zebegényi Dunakanyar, 1950. Z" —
3. Őszi gyümölcs, 1952. 21,8 × 33,8

Megyer Művészet 1945–1969
Műcsarnok, 1969 sep–okt.

Szőny, István
festő-

A kiső nagybányai iskola
halk szinecse hangolt nagy
mester művészete Bakallár
József-re nagy hatással volt.

Kisdéginé Kirimi Irén: Bakallár József festészetéről.
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 35.lap

Szőnyi István

Tanítványa Faber Gabriella.

„Cozóky: „Ungarische Künstlerin stellt
in Westberlin aus." Neueste Nachrichten,
Budapest, 1970. Sept. 18.

71

Szőnyi István

A mester 1960-ban halt meg 66 éves korában. Zebegényi otthonát múzeummá alakították át. A mester Zebegényt 1923-ban fedezte fel.

Kőnyei Elek: "A poet of Danube's colours."
Daily News, Budapest, 1970. aug. 2.

61

Szőnyi István

Képeinek szüzsei a Zebegény-i táj és az ottani lakósok. Közölt reprodukció, szövegbenyomatton fehete-fehéren: „Temetés Zebegényben", olaj.

Környei Elek: „A poet of Danubés colours".
Daily News, Budapest, 1970. aug. 2.

6 l.

Szőnyi István

tanitványa a Képzőművészeti Főiskolán Veress Pál.

Kerékgyártó István: Idols. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 39 sz.

1851.

Szőnyi István, festő

Tamás Henriknek, a pécsi Tamás Galéria volt tulajdonosának 102 darabból álló gyüjteménye/36 művész/, 1959-ben került a Pécsi Modern Magyar Képtár tulajdonába. Szőnyi két művel szerepel. 223. old. 31. jegyz

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények I. 219. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

Szőnyi István

Fiedler Ferenc nála tanult Budapesten.

XX. századi magyar számadási művészek Külföldön.
Bp. Műcsarnok, 1970. Bev.: Dr. Bognár József. 21:1.

Szőnyi István

1944-49 között a Képzőművészeti Főiskolán nö-
vendéke volt Kidovics László.
1948-53 között Vati József is tanítványa.

Savaria Múz.
„9" Szombathely 69. Kiáll. kat. Bev.: Tasnádi Attila
Bp. 1969.

Szőnyi István

Tóvári Tóth mestere, kinek távoli inspirációja ma is él művészetében.

Hamar Imre: Tóvári Tóth István gyűjteményes kiállítása Győrött; „Művészet" Budapest, 1968. márc. 3. p.

46 l.

Szőnyi István

művészete közeállónak tekinthető Jakuba Jánoséhoz.

Fóthy János: Jakuba János. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3 pa

41 l.

Szőnyi István

műveit mutatták be a székesfehérvári István király múzeumban rendezett tárlaton.

Fáthy János: A „Gresham és kőre" kiállítása Székesfehérváron. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3 sz. 41 l.

Szőnyi István

a Lehel utcai Podolini Volkmann iskolájában Radnai Pannival együtt folytatta tanulmányait.

Szij Regső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóiral, Budapest, 1968. március 3 sz. 32 l.

Szőnyi István

festészete erősen hatott Gaál Imrére.

Kovács cf. Béla: Gaál Imre művészetéről. „Művészet" folyóirat, 1968. március 3. p.

45 l.

Szőnyi István

szineivel pokonságot tartanak Tóvári Tóth Istvánéi.

Homar Imre: Tóvári Tóth István gyűjteményes kiállítása Győrött. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz.

46 l.

Szőnyi István
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-746, 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
SEP 4

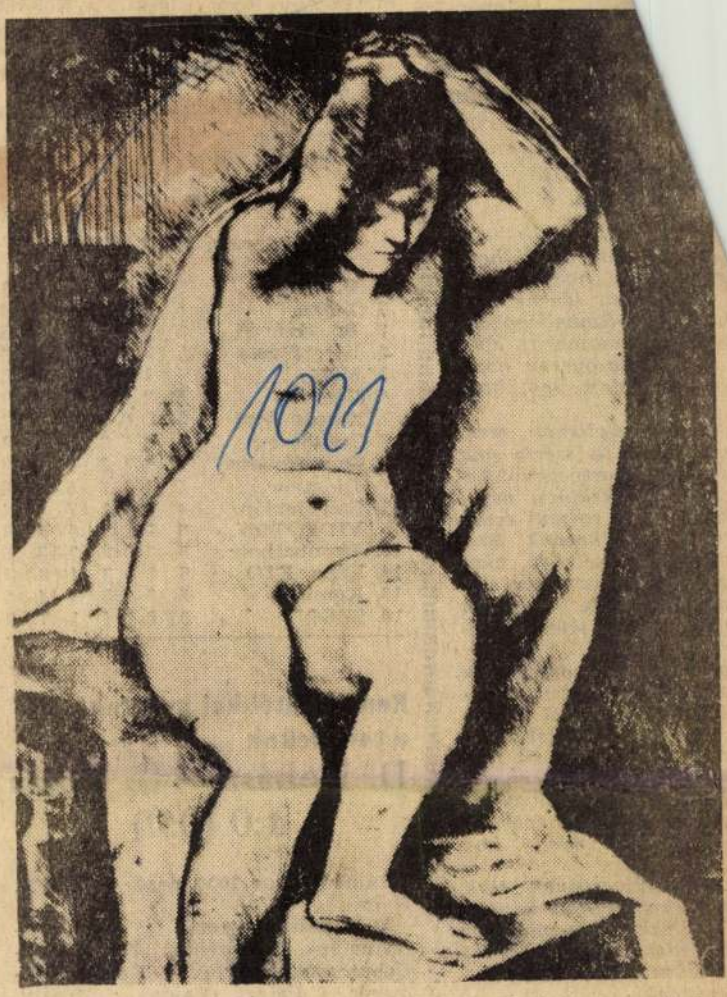

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész-pedagógus volt, a Képzőművészeti Főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján. Utolsó éveit a Dunakanyar festői táján, Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahová nemcsak tisztelői zarándokolnak; a zebegényi Szőnyi házban nyaranta művésztelep működik. Képünkön Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca.

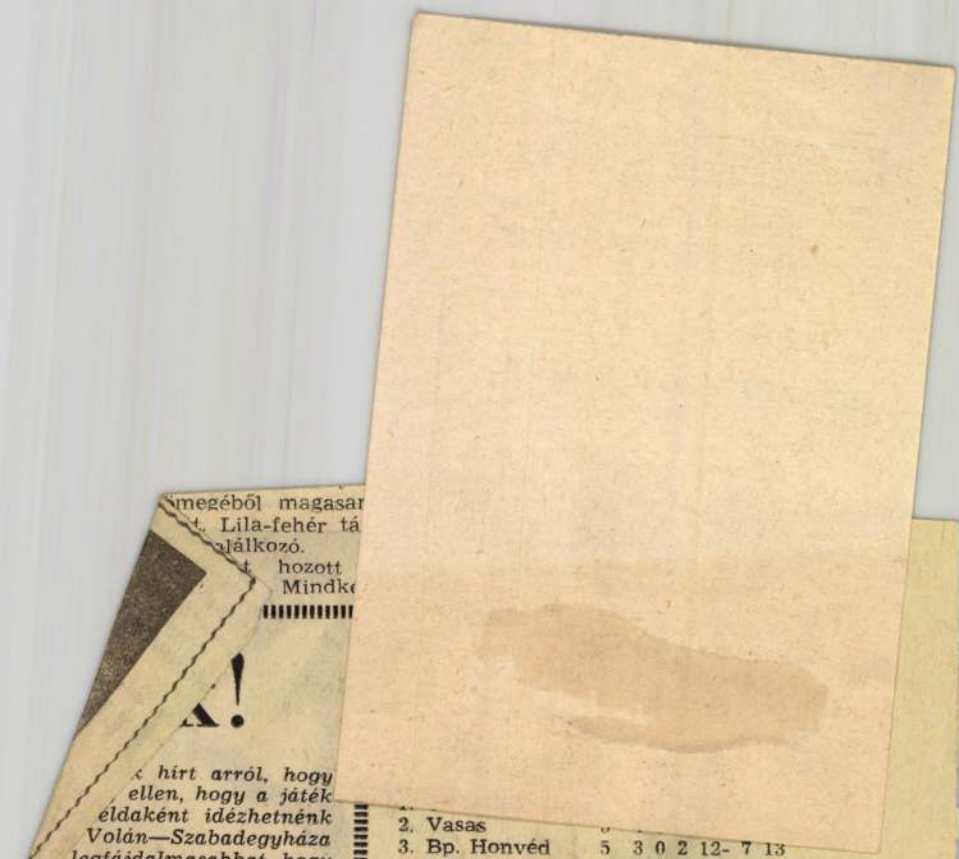

...megéből magasar
...t. Lila-fehér tá
...alálkozó.
...t hozott
Mindk...

...!

...k hírt arról, hogy
... ellen, hogy a játék
...eldaként idézhetnénk
Volán—Szabadegyháza
... legfájdalmasabbat, hogy
...z futballista-gyerek közül
...rosi viselkedett úgy, hogy

...ben vannak véletlenek, meg-
... figyelmeztető, a széria már
...dunaújvárosi sportvezetők ke-
...iatal sportolók erkölcsi neve-
...ajt azzal, hogy rosszul értel-
...latásra is vállalkoznak. Erre
...ilyú sportolók esetében, akár
...mikor a Pajtás-kupában sze-
...nformációja szerint, tizenéves
...e fogjon kezet a játékvezető-

...ra. Sportolók és sportvezetők
...mindanyiunknak azzal, hogy
...vagy küzdeni tudásból jelesre
...zonban nemcsak a játékosnak
...vének is ártanak. És itt már
...naújvárosi sportklub címerét
... produkál a pályán, hogy le-
...g gyerekkorban levő sportoló
...helyenként védi, avagy, íme

...múltja. Dunaújvárosnak csak
...között a dunaújvárosi szinek-
...k is, akiknek, ugye mondani
... illene hirdetni minden sport
...rtanak Dunaújvárosnak, min
...vagy győznek.
...sztán az eredményekért van
...ésre szolgáló társadalmi esz-
...t, gólt, győzelmet lát benne.
... sőt beizonyítani, hogy téve-
... téved.
...ot elsősorban a sportvezetők-

M.

2.	Vasas	[illegible]					
3.	Bp. Honvéd	5	3	0	2	12- 7	13
4.	Pécsi Dózsa	5	3	1	1	11- 7	12
5.	MTK	4	1	3	0	7- 4	12
6.	Csepel	5	2	2	1	6- 5	12
7.	Ferencváros	5	2	0	3	6- 7	12
8.	Tatabánya	5	2	1	2	5- 5	9
9.	**Dunaújváros**	**5**	**2**	**1**	**2**	**4- 5**	**9**
10.	Diósgyőr	5	1	1	3	6-13	8
11.	Salgótarján	4	2	1	1	7- 8	7
	VIDEOTON	5	1	2	2	4- 5	7
13.	Szombathely	5	2	0	3	9-13	7
14.	Rába ETO	5	2	0	3	4- 8	5
15.	Komló	5	0	2	3	4-14	4
16.	SZEOL	5	0	1	4	1- 7	2

Remek játékkal győztek a tartalékok

D. Kohász — Ú. Dózsa 1:0 (0:0)

Dunaújváros 1000 néző, vezette: Győre.

D. Kohász: Aczél (Mohács) — Szimacsek, Andriska, Földvári — Debreczeni, Nagy F. — Kovács, Kamarás, Paizs (Vajda), Mihály, Szabó S.

Nem csalódtak azok a nézők akik már a tartalékok mérkőzésére kijöttek.

Fejes László edző a jól játszó csapatból különösen elégedett volt Debreczeni, Mihály és Nagy F. játékával. A gólt Kamarás lőtte.

MŰVÉSZETI HIREK — KIÁLLITÁSOK

Rajztanárok foglalkoztatása a tanítási szünetben. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr elrendelte, hogy a f. évi szeptember és október hónapokban bekövetkezett tanítási szünet alatt a tanárokat megfelelő módon foglalkoztatni kell. Ennek megfelelően a budapesti tanker. kir. főigazgatóság elkészítette a gimnáziumi tanárok részére az október havi munkatervet és elrendelte, hogy a tervezetben kitűzött előadásokon a tanárok jelenjenek meg. Egyben azt a kívánságát fejezte ki, hogy az érdekelt szaktanárok „az előadások anyagát maguk is tekintsék át már előzetesen. Igy módjuk lehet az előadás után, esetleg megoldásra váró kérdéseiket a helyszínen vita tárgyává tenni, vagy azokra az elnöktől választ kapni."

Valamennyi szaktárgyra vonatkozóan: *1. A nemzeti öntudat fejlesztése* és 2. *Az önállóságra nevelés* (a tanításban) volt az előadások egységes témaköre. Bennünket, mint a szaktárgyunk szempontjából közelebbről érdeklő előadás, három volt napirenden, éspedig okt. 11-én a Polgári Iskolai Tanárok Háza tanácstermében *Paál* Ákos előadása: *„A nemzeti öntudat fejlesztése a rajzoktatásban és a műalkotások ismertetésében"*, utána ugyanott *Sebestyén* Ferenc előadása *„Önállóságra nevelés a rajzoktatásban és a művészeti alkotások ismertetésében"*; (mindkettő Barkász Lajos tanulm. felügy. elnöklete alatt) okt. 12-én pedig (utóbbival azonos cím alatt) *Tobisch* Ilona részéről a Szilágyi Erzsébet leánygimnázium épületében. Mindhárom előadás népes hallgatóság előtt, értékes hozzászólások mellett hangzott el. (Az előadások közlését jelen számunkban megkezdtük. Szerk.)

A címertani ismeretek tanítása a művészeti tanintézetekben. A Magyar Heraldikai és Geneológiai Társaság június folyamán több értekezletet tartott külső szakemberek bevonásával, amelyeken a címerek helyes ábrázolásának kérdésével foglalkozott. Megállapították ezeken az értekezleteken, hogy különösen a képző- és az iparművészetben lehet találkozni nagyon sok helytelenül rajzolt vagy alkalmazott címerrel. A Heraldikai Társaság ezért felirattal fordult Szinyei Merse Jenő közoktatásügyi miniszterhez, amelyben azt kérte, hogy képző- és iparművészeti iskolákban tanítsák meg a növendékeket a címertan elemeire, helyes alkalmazására és megfelelő művészi alkalmazására. A kultuszminiszter a felkérésnek eleget is tett s rendeletére a Képzőművészeti Főiskolán, az Iparművészeti Iskolában és a székesfővárosi Iparrajz Iskolában a most folyó tanévtől kezdve a megfelelő tantárgy keretében előadják azokat a címertani ismereteket is, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a művészek, iparművészek munkájuk közben a címereket helyesen ábrázolják és a címertani elemeket megfelelően alkalmazzák.

Képzőművészeti főiskolások kiállítása Veszprémben. A Képzőművészeti Főiskola az idén nyári telepet rendezett be hallgatói számára Veszprémben, *Vargha* Nándor főiskolai tanár irányításával. A nagy történelmi multú város festői környezetében és a város természeti szépségekben gazdag vidékén a telepen dolgozó főiskolai hallgatók kitünő eredménnyel dolgoztak és munkásságukról a városi zeneiskola termeiben rendezett kiállításon számoltak be. A kiállítás anyagából a közönségen kívül Veszprém városa és a kultuszminiszter is vásároltak. A siker hatására felmerült Veszprémben az a kívánság, hogy a főiskola rendszeresítse tanítványainak Veszprémbe való kiküldését.

A Műcsarnok kiállításai. Az október 2-án megnyilt őszi tárlaton a Magyar Arcképfestők Társasága, a Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete, a Budapest Székesfőváros szoborgyüjteménye (a fiatal magyar szobrásznemzedék munkásságából), Berán Lajos, Domján Árpád és Spányik Cornél emlékkiállításai, továbbá a Magyar Grafikus Művészek Egyesülete kollekciói láthatók. Az őszi tárlat után, amely november 1-én zárul, nyomban sor kerül az idei téli kiállítás előkészületeire. A téli kiállítás november 21-től január 2-ig lesz nyitva. A kiállításra szánt műveket a következő napokon veszik át a Műcsarnokban 9—1-ig: November 8-án hétfőn azokat a festményeket, grafikai és szobrászati alkotásokat, amelyeknek alkotói nem tagjai a megnevezett művészcsoportnak; november 9-én kedden azokat, amelyeknek alkotói a Képzőművészeti Tarsulat, a Benczur Társaság, a Céhbeliek, a Képzőművészek Egyesülete, a Kéve, a Kut, a Szinyei-Merse Társaság tag-

KÖNYVISMERTETÉS — LAPSZEMLE

Szőnyi István: Kép. Megjegyzések a művészetről.

A „Kulturánk" könyvsorozatban *Szőnyi* Istvánnak a képzőművészetről írott kis könyve jelent meg. A könyv jelentőségben messze felülmúlja terjedelmét.

A könyvecske olyan időben került ki a sajtó alól, amikor a képzőművészet problémái nagymértékben foglalkoztatják úgy az érdekelt művészköröket, mint a hivatalos tényezőket. A könyv azonban ennek ellenére nem alkalmi mű és nem az aktuális kérdésekre való válaszadás a célja. Értéke épen abban van, hogy az alkalmi dolgokon túlmenően, az örök problémákkal foglalkozik. Az örökérvényű, általános igazságokban azonban mindig benne van az útmutatás az alkalmi, időszerű kérdések meglátására és így megoldására is. — Ma, amikor a képzőművészet irányításáról és kamara felállításáról vitatkoznak, különösen hasznos olvasmány ez a mű.

Hasznos annyiban is, hogy nemcsak a szakembereknek, hanem a közönségnek is szól. Különös értéke az a megkapó egyszerűség és közvetlenség, amivel a legmélyebb problémákat is meg tudja világítani. Nem lép fel irodalmi igénnyel és nem akar tudományoskodni sem; úgy szól, ahogy csak egy alkotóművész beszélhet a művészetről, amiben benne él.

Ir a művészet lényegéről, a természet és művészet viszonyáról, a minőség megállapításáról, a művészről és dilettánsról, a giccsről. Foglalkozik a műélvezet, a müértés kérdésével és belenyúl abba a sokat vitatott témakörbe, ahová a népművészet és az ösztehetség fogalma tartozik. Sajnáljuk, hogy nem fejti ki gondolatait részletesebben a művészetben megnyilatkozó faji sajátságokról és ezzel kapcsolatban a magyarság, a magyar szellemiség jelentkezéséről képzőművészetünkben. — Gondolatai közben önkénytelenül felmerül az irányítottság kérdése is és több a képalkotásra, vagy képszerkezetre vonatkozó tényező is.

Csupa olyan probléma, amely minden művészt foglalkoztat és amivel mindenkinek foglalkozni kell, aki a képzőművészet iránt érdeklődik. Sőt, többet mondok, mindenkinek foglalkoznia kellene, aki általában tanult és intelligens embernek számit. A mult nagyon elhanyagolta a képzőművészeti nevelést és emiatt talán természetes is a képzőművészeti téren való tájékozatlanság. Sajnos, középosztályunk nagyobb része csak a sablon és a giccs nivóján lévő tömegtermelés iránt érdeklődik. Hogy ennek a jelenségnek mi az oka és hogyan lehetne rajta segíteni, arról ma már sok vita folyik és a közelmultnak is fontos pedagógiai kérdése. Ma már müalkotás-ismertetés is van a középiskolákban a rajz tanításával kapcsolatban; sajnos, nagyon kevés számú órán. Szőnyi István kis könyvét olvasva, önkénytelenül felvetődik az emberben az a gondolat, nem lehetne-e ezeket a képzőművészet lényegére vonatkozó megállapításokat ilyen egyszerű megfogalmazásban, a középiskola felső osztályaiban tanítani?! Ez a kis könyv alapja lehetne az ilyen irányú felvilágosító munkának. Alkalmassá teszi erre a szerzőnek a szakkérdésekben való mély tudása, kifejezéseinek és gondolatközlésének egyszerüsége és az a mélységes meggyőződés, őszinteség és felelősségtudat, ami minden véleményében megnyilvánul.

Az a generáció, amelyik ilyen ismereteknek a birtokában nőne fel, talán közelebb jutna a képzőművészethez.

A könyvben minden értéke mellett is természetesen lehetnek és vannak is vitatható vélemények, ezeknek kifejtésére azonban ez a hely nem nyujt módot.

Meg kell még említenünk, hogy a könyv 16 egyszínű, mélynyomású mümellékletet is tartalmaz. Ezeknek a képeknek az összeválogatása is nagyon szerencsés. A legkülönbözőbb korokból, — barlangrajztól modern képig — mutat be olyan darabokat, amelyeken talán még a laikus is megérzi a művészi magasrendüséget és reméljük, megsejt valamit abból, hogy mi a művészet...

A könyvet, mely dr. Vajna és Bokor könyvkiadóknál jelent meg, ízléses külsővel, regénynagyságban (ára 7.— P) kartársainknak melegen ajánljuk.

Miháltz Pál.

Lapzárta minden hó elsején

79

Rajzoktatás 1943. 10.

Szönyi István, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtárban Szönyi festménye, a "Dunapart szekérrel" 25. sz. kép. már a 30-as évek második felében kialakult érett stílusát mutatja. Lágy pasztellszinek harmonikus egységben. Előbbiek szárazabbak, keményebbek. 227. old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények I. 219. old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967, Pécs, 1968

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

1970 AUG 30

VÍZ

A Tisza vízállása Szegednél sz

TÍZ ÉVE

halt meg Szőnyi István (1894—1960) Kossuth-díjas festőművész és grafikus, kiváló művész, a modern magyar képzőművészet kiemelkedő alakja.

Szőnyi István

Említve

Kiadó Mónta, Aukció: ...
Vas Néze, Szombathely 1970. jul 16

Szörnyi István

Emlétve

Kádár Márta: Aukció...
Zalai Hírlap, Zalaegerszeg
1970. júl. 16.

Szőnyi István

Említve

Kádár Márta: Aukció...
Népújság, Eger 1970. júl. 16.

Szőnyi István

A magyar festészet klasszikusaként emlékezve.

Szabadi Judit: Dr. Rácz István gyűjteménye. — Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 21. l.

Könyi István, festő

MDK

szerepel egy festménye a BÁV-aukción.

– : Kié lesz a Rösehordók

3.

ESTI HIRLAP, Bu. 1970. dec. 5.

Szőnyi István, festő

Tamás Henrik, a "Tamás Galéria" tulajdonosa a két világháború között egymásután mutatta be a fiatal haladó művészek alkotásait. Így Szőnyiét is. 183.old

SARKADINÉ, HÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Szőnyi István, festő

Tamás Henriknek, a "Tamás Galéria" tulajdonosának gyűjteményében a két háború közötti időszak művészetét Szönyi, Gulácsy Lajos, Szobotka Imre, Perlrott Csaba Vilmos, Kernstok Károly, stb. képviselik. 183. old

SARKADINÉ, HÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyűjteménye 1961. évi

A Janus Pannonius Múzeum évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Szőnyi István

Várlat a herőpardasági kiállítás falképéhez. 1952. rgv.

E. Thiel: Kis Sipos művészettörténet 1966. 184. l.

Szőnyi István

ki tő

Magániskolája volt

Megnyílt Szalatnyai József kiállítása

Dunántúli Napló 1968 VI. 22. 5.

Szőnyi István

1, Krumpliszedők, 1950.
2, Reggel, 1955.
3, Zivatar után, 1955.

Magyar Művészet 1945–1969
Műcsarnok, 1969. Sept.-okt.

Szönyi István

4, Tuvaros, 1951.
5. Malomudvar, 1953.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969. sep-okt.

Szőnyi István

Zinatar után vegy.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969. sep-okt

MDK

Rónyai István, festő

Az antológia egyik illusztrátora.

Pomogáts Béla: Mérföldkő

231-232

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. április

XV/4

Szőnyi István

Tehetséget Elek Zorán felfedeni

Marianna D. Birnbaum: Elek Artúr pályája
Bp. Akadémiai Kiadó 1969. 135. old.

Szőnyi István

Női akt. 1920 /repró/

Kőnes Éva: Dedrovits Gyula, Corvina, 1968, 33. l.

Szőnyi István, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár új szrezeményei: Képek jegyzéke:
25.sz.kép: "Dunapart szekérrel", olajpasztell.
60+80 cm. Lt sz.: 68.193. Fekete repr. 228.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum évkönyve, 1967. Pécs, 1968

Szőllősi István

Schulz Erich tanára volt a Főiskolán.

Balsai Miklós: Sch. Erich. — Művelődés, 1969. 1. sz. 36. l.

Szőnyi István

1934-ben a Epesti Nemzeti Szalonban mutatta be műveit.

Pataky D.: István Farkas. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 p.

1391.

Szőnyi István

Emlétve (Szentes László mestere volt)

Lőcsei Gabriella: Képek, szabrok
Cisalföld, Győr

Szőnyi István

műveivel résztvett az 1934-es Velence-i Biennalék.

Pataky D.: István Forkas. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

1391.

Szőnyi István, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtárnak Dr. Gegesi Kiss Pál gyüjteményéből sok művet ajándékozott./Forgács Hann Erzsébet emlékgyüjt./Szőnyi két művel szerepel, Forgács Hann baráti köréhez tartozott. 222.old

ROMVÁRY FERNC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967, pécs, 1968

Szőnyi István

Tóbiás Áron: A parasztházból az első zebegényi „képgyárig" (Szőnyi István) - Szabad Föld, 1967. okt. 8.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört. Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./

82. 1.

MDK

Könyi István, festő

A Művész c. új időszaki művészeti kiadványban Zebegényi látomás című írás a 10 éve elhunyt művésszel foglalkozik. Bőséges illusztrációs anyagot közöl.

(-s): Új Művész

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. okt. 29.

MDK

Könyi István, festő

Zebegény neve elválaszthatatlan
Könyi művészetétől

Új Rend: Könyvek a Dunakanyarról
418-421. l.

A KÖNYVTÁROS, BP. 1963. július

XIII/7

Szőnyi István

„Zebegényi Duna kanyor" cimű mű-
ve, valamint „Eső" (1939) az Ernst Mu-
zeum tárlatán szerepelnek.

-Cozóky-: Modern classics of Hunga-
rian Painting in the Ernst Museum. Daily
News, Budapest, 1969. okt. 15 21.

Szőnyi István, Jestő

MDK

Megemlítve Escher Károly fotojával kapcsolatban.

Rózsa Gyula: A fotoművész gazdagsága

7.

Népszabadság, Bp. 1970. okt. 7.

Szőnyi István

Friedrich Klára, Kertainé: Szőnyi István a mester és hatása, Juhász Pál, a tanitvány. - Művészet, 1967. 8.évf. 9.sz. 15-16. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

80. l.

Szőnyi István 1894 – 1960

Parantság életének megörökítője.

E. Thiel: Kis Sipos művészettörténet 1966. 185. l.

Szönyi István

„Falusi ház" c. müve (1939) Helsinki-ben van kifüggesztve; „Kék Duna" c. alkotása Vorosilov marsall, Moszkva Tulajdona.

Genthon I.: Monumenti Artistici Ungheresi All'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-252.

21 f.

Szőnyi István

tanítványa a Bpesti Képzőművészeti Főiskolán, Tamás Ervin.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. /Fond Györgyné, Kis Tamás/ Budapest, 1969

1-6171 5451

Szőnyi István

egyéni stílusa legkésőbb 1920-30 között
fejlődött.

Németh Lajos: „Hungarian Art 1945-
1969." The New Hungarian Quarterly,
Budapest, 1970. 37 sz. 196.

Szonyi Istvan

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1931.

Bélyegárjegyzéket

komoly érdeklődőknek
bérmentve küld:
ABONYI JENŐ
bélyegkereskedése
Budapest, IV., Váci-utca 45. sz.

SZÖNYI ISTVÁN

FESTŐ- ÉS
RAJZISKOLÁJA

BAROSS-UTCA 21. V. I.
SZ. ALATT VAN

Telefon: J. 378-92.

Havi tandij P 35.—
Délutáni tandij havonta P 10.—
Esti naponta 50 f.

Beiratkozás egész nap.

KÉPKERETEK

HOFFMANN FERENC

KÉPKERETGYÁR

IV., Gerlóczy-u. 5. IV.. Károly-körút 28.

ALAPITTATOTT 1880.

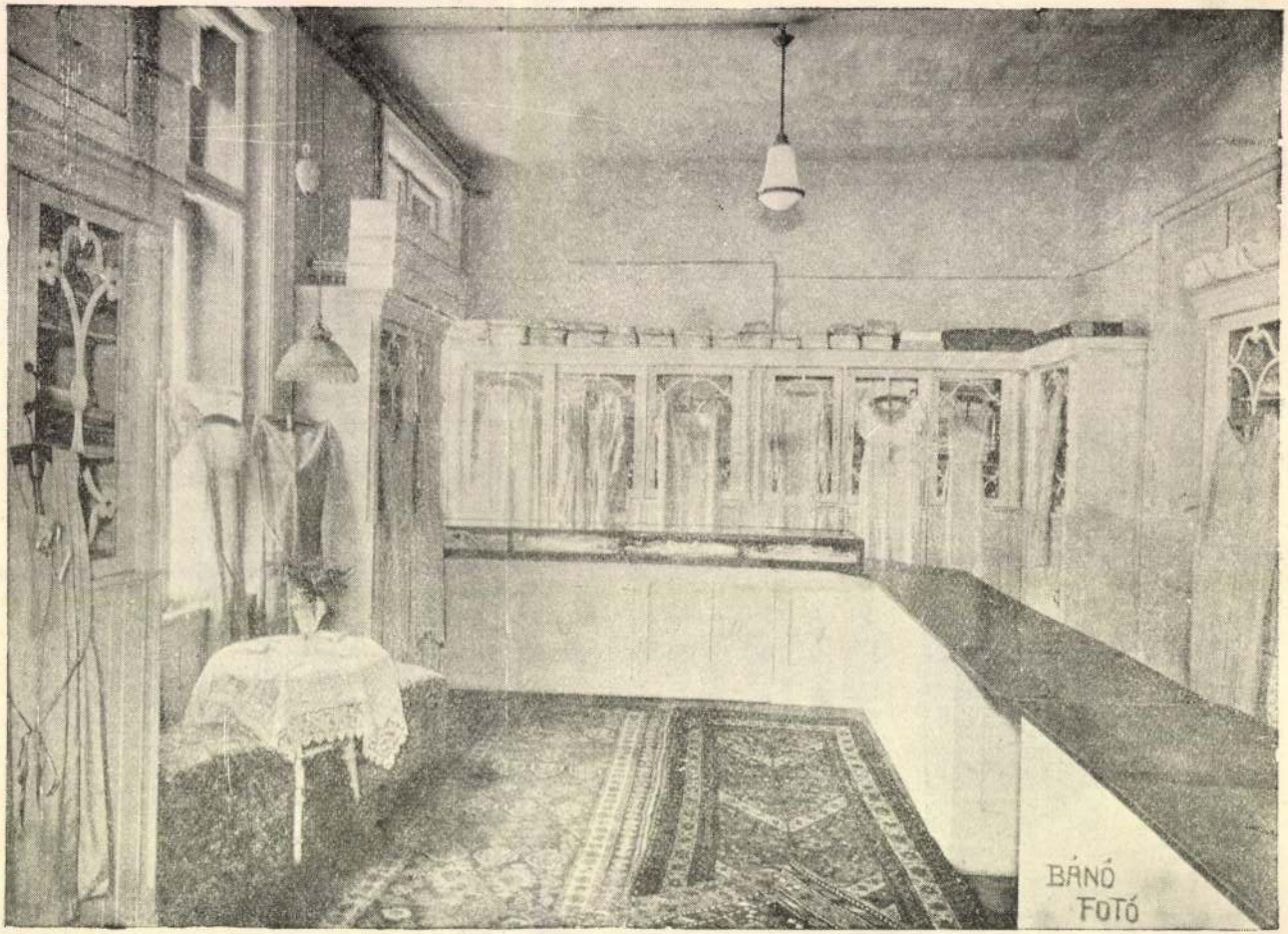

GÁLNÉ

FEHÉRNEMŰSZALONJA, ERZSÉBET-KÖRUT 48. Tel.432-64.

NŐI LUXUSFEHÉRNEMŰK, MENYASSZONYI KELENGYÉK

SZMRECSÁNYI ÖDÖN: HEGYI TÁJ.

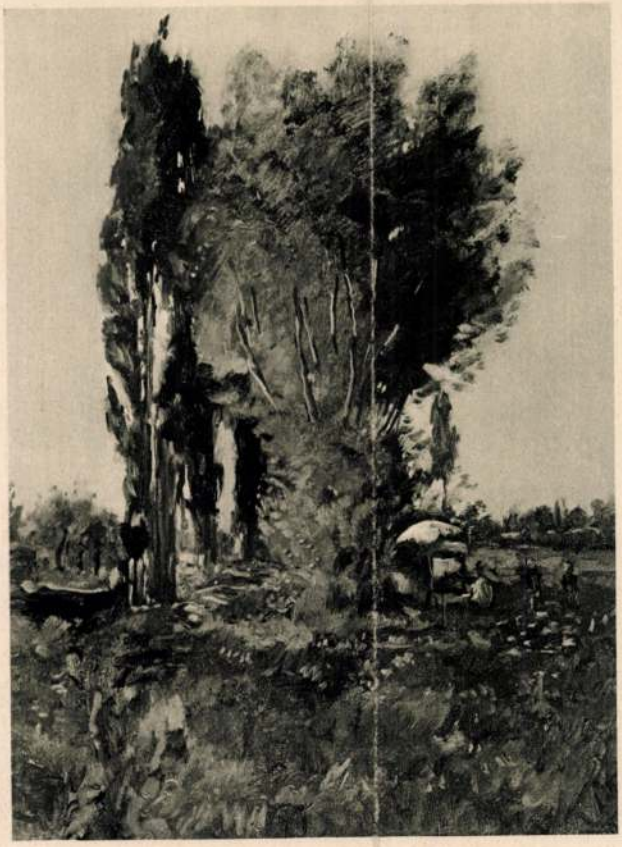

HERMAN LIPÓT: KERTEK ALJÁN.

SZŐNYI ISTVÁN: MAJOR A DUNA MENTÉN.

Magyar Művészet 1926. 22. l.

Petrovics MM

SZÖNYI ISTVÁN: ÁTKELÉS A DUNÁN

CZÓBEL BÉLA: VIRÁGOK

SZŐNYI ISTVÁN: KÚTNÁL

BERNÁTH AURÉL: ABLAKBAN

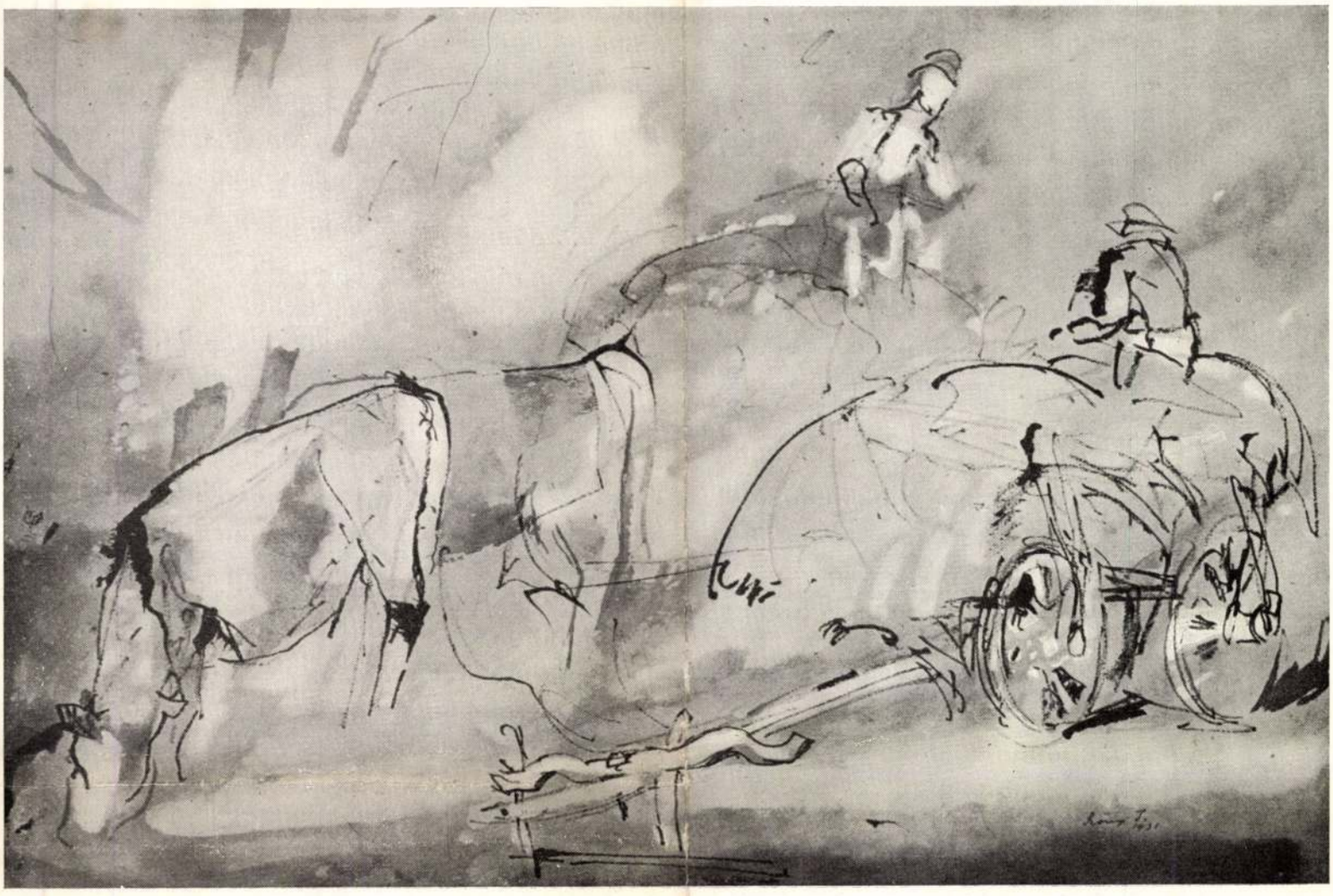

Szőnyi István: Szekerek. *Возы.* Chars

Szőnyi István: Tavasz. *Весна.* Printemps

A MILÓI VÉNUSZ

Íme a csodák csodája.
Rodin

Negyven év óta törekszem megmagyarázni magamnak a Milói Vénuszt. Valahányszor látom, megkísérlem elemezni. Nem sikerül. Annyira harmonikus, költői, hogy nem találok szavakat. Mintha évődnék velünk. Ha karja megvolna, mely talán karperecet viselt, kevésbé szép lenne. Valami rejtély ez, karja talán magyarázna, mesélne — de mai helyzetében a Vénusz maga a tiszta szépség. *Maillol*

Mintegy ezer és kilencszáz esztendővel azután, hogy egy Antiocheiából való és -andros-szal végződő (feltehetően Agesandros vagy Alexandros) nevű szobrász az Égei-tengeri Mélos sziget valamely tehetősebb embere számára, nyilván hosszas, de élvezetes munkával és búsás tiszteletdíj fejében, egy régebbi klasszikus mintát véve alapul, kifaragta a lelkében élő istennőnek, szerelmének vagy pusztán csak álmainak képét — tehát mindezeknek csaknem pontosan ezer és kilencszáz esztendővel utána ugyanezen a szigeten egy görög paraszt, nyomorult kis földjén szántva, a kiforduló kavicsos rögök közt csodálatos leletre bukkant. Éppen francia hajósok jártak arra és valósággal elrabolták a szobrot. Kalandos út után, görög hajók üldözése közben, sikerült kikötniük valamelyik francia kikötőben. A szobor azóta a Louvre külön köralakú termében talált új otthonra — a napfényben fürdő görög csarnok s később a föld mélyének vaksötétje után. S a világ minden tájáról jött emberek azóta áhítattal ülik körül minden oldalról nézve tökéletesen szép formáit.

Ne sokat képzelegjünk olyasmiről, amit úgysem tudunk pontosan magunk elé képzelni. De azért csak próbáljuk elképzelni a kőfaragót, amint Lysippos ma Capuai Vénusz néven ismert bronz mesterművéből s egy gyönyörű eleven méloszi lányból merítve kettős ihletet, nekilát vesőjével a hatalmas tömb hófehér pároszi márványnak: átveszi, de át is alakítja az eredeti tartást, elmélyült élvezettel fodrozza a hajat, s amely szinte párja, visszaütő ríme, a köntös redőzetét, melynek felfogására lágyan lefelé íveli a könyökben megtörő jobb kart, hogy a másik kart ugyanilyen lágy ívben felfelé emelje, talán, hogy egy almát tartson magasba, vagy kinyúljon egy Erósz-szobor felé, vagy netán egy oszlophoz támaszkodjék vele. Mindez lehet. De egyik sem biztos. Aztán, mikor az egész a márvány csodálatos mezítlenségében remeg, egy másik művész ecsetet vesz és tarkán befesti az egészet.

Képzeljük el, amennyire tudjuk, mert csak elképzelni lehet: a szobron, amely előttünk áll, mindez nem látható. Egy karja sincs; és márványa festék-ruhájától megszabadulva újból lemeztelenedett előttünk. A művész, aki teremtette, a tehetős úr, aki rendelte és csarnokába állíttatta, a látogatók, akik elragadtatottan szemlélték a lakomákon, soha, egy pillanatra sem ismerték azt a szobrot, amelyet mi, immár több mint egy évszázada csodálunk. Mint ahogy mi sem ismerjük azt a művet, amely az ő bámulatuk tárgya volt.

A szobornak ezt az alakját, amelyet mi ismerünk, azt lehet mondani, nem tudatos emberi szándék hozta létre. Az valami egészen mást szándékozott. A Milói Vénusz, így, ahogy most előttünk áll (mint ahogy mai elnevezése is) semmiféle gondolkodó agyban nem született meg; a történelem hozta létre; a romboló idő alkotta; természeti erők adták alakját, akárcsak valami sziklának. Hogy milyen hatást tenne ránk, ha megláthatnánk olyannak, amilyennek a művész akarta és megteremtette — nem tudjuk. De azt majdnem biztosan tudhatjuk, hogy a hatás, amit most, ilyen formában, valóban tesz ránk, teljességgel kívül állt alkotója szándékán. S az is valószínű, hogy éppoly ellentétben állna ízlésével, mint a mienkkel az, ami az ő ízlése szerint való volt.

Rodin a Victor Hugo-síremlék Benső hang-nak nevezett mellékalakját karok nélkül mintázta meg. Ki is tört a felháborodás, mint a mester annyi műve nyomán. Egy női test karok nélkül! Pedig Rodin valószínűleg csak tudatosan utána akarta csinálni azt a csodát, amit a Milói Vénuszon a természet vakon vitt végbe. Mert micsoda gyönyörűséget ad ennek az alaknak a karok hiánya! A Louvre-ban egy üvegszekrényben mutogatják a hiányzó karok apróbb-nagyobb töredékeit, ahogy összezúzva kikerültek a földből. Élettelen márványdarabok halmaza. Persze, sajnálhatjuk, sajnáljuk is, ha rágondolunk, a holt köveket, amelyek élő részei voltak a befejezett szép egésznek. A lágyívű kart s a bűvös ujjakat, melyekkel combjain összefogja a levethetetlen redőket. De ha itt lennének, hol maradna akkor annak a fenséges függőleges vonalnak a töretlensége, amely derekától akadálytalanul egyenesen a magasba szökken? Hol maradna ez a csonka váll, amely nem csonkának tűnik, hanem váratlan domborulatban így alkotott páratlan tökélynek? S hol volna ez a kimondhatatlanul édes tartás, amely épp attól ily könnyed, ily csábító s ily visszaparancsoló egyszerre, hogy nem egyensúlyozza a karok statikája? S hol maradna köntösének ez a nyugtalanító irrealitása, hogy semmi sem tartja és mégsem hull alá? Mi minden pillanatban újult izgalommal várjuk, hogy lehull és felfedi, amit takar. Pedig tudjuk, hogy nem takar semmit, csak a márvány élettelen, tömör bensejét es azt az igézetet, azt a be sem vallott vágyat, amivel várjuk, hogy lehulljon.

Legfőbb szépsége tehát illúziók sorozatában van. Hiszen soha senki sem akarta olyannak, amilyennek mi látjuk. De amiért senki sem akarta ilyennek, vajon a valóságban mégis nem ilyen-e? Ami tehát egyik oldalról illúziónak tűnik, másik oldalról éppen az a valóság. S végeredményben — ha nem is mindig ilyen nyílvánvalóan — minden szépség és minden tetszés sorsa hasonló a Milói Vénuszéhoz. Hiszen távolság, szükségszerű távolság van már a művész szándéka és a megvalósult mű között is; s meg újabb távolság a mű és mindenkori nézője között. Az, hogy egy műalkotás élvezője pontosan ugyanazt lássa és becsülje a műben, amit alkotója benne láttatni akar — merő öncsalás. Ez az igazi illúzió.

De a Milói Vénusz óriási hatása, különösen a ma már ránk tett hatása, még egy további illúzión is alapszik. A görög művészet történeti értékelése csak későn alakult ki. A reneszánszban még nem tettek különbséget görög és római szobrászat, görög eredeti és római másolat között. A Milói Vénusz volt egyik legelső, viszonylagos épségben kiásott, kiemelkedő darabja a görög szobrászatnak, amelyet már történetileg is pontosan el tudtak helyezni; ezért is vált kezdettől fogva mintegy a görög szépségideál megtestesítőjévé. A XIX. századnak kiváltképp ízlése szerint való volt a márványnak ez a sima, hatásos kezelése; s ez az önmagában tökéletes, kissé édeskésen derűs plasztika, amelyben oly szívesen képzelték el az emberiség napfényes gyermekkorának életét. Hozzánk, a XX. század emberéhez, azóta a világnak s benne az antikvitásnak is drámaibb elképzelése áll közelebb. S ezt táplálja az azóta felfedezett gazdag valóságanyag is, szóban és szoborban egyaránt: köztük az archaikus és klasszikus görög szobrászat számtalan olyan remeke, amely értékrendünkben egyre inkább elébe látszik hágni a Milói Vénusz mértékének és szabályának. Előkerültek magának e mélosz-szigeti Aphroditének hasonlóan megejtő társai, sőt sok mindenben remekebb mintái is, a Lysippos iskolájából kikerült, úgynevezett Capuai Vénusz, amelyet Nápolyban őriznek, vagy a Prakszitelész Knidoszi Aphroditéje. Mindez mégsem tudja kikezdeni a Milói Vénusz egyszer már győzelmes szépségét. Az a nimbusz, amit a történelem esetlegessége vont köréje, máig is megmaradt különleges varázsa nem kis összetevőjéül. A történelem esetlegessége... De vajon az nem a történelem esetlegessége-e, hogy a görög művészetnek talán legcsodálatosabb példái (amelyek esetleg halomra dönthetik minden eddigi elképzelésünket) még mindig nem kerültek, s talán soha nem is fognak már előkerülni a föld mélyéből?

Mindezt tudhatjuk és tudatosíthatjuk magunkban. De ahogy az eredeti görög festés mindörökre lekopott a Milói Vénusz márványtestéről, ugyanúgy rátapadt — ha nem is „örökre", mindenesetre tartósan — immár több európai nemzedék elragadtatásának ragyogása is. S ezt a ragyogást csak újabb évszázadok, új, kultúrákat temető és teremtő katasztrófák törölhetik le róla.

Somlyó György

SZŐNYI ISTVÁN : FALUSIAK

Magyar Művészet
1932. 185, 186. l.

SZŐNYI ISTVÁN: TESTVÉREK

SCHÖNBERGER ARMAND: VERA

Mindkét kép Tamás Henrik úr tulajdonában

A műélvezet problémája

A LEGTÖBB embernek, ki a művészettel foglalkozik, van a művészeti alkotások szemléletéhez egy kulcsa, mellyel megkisérli azt, hogy a művészet minden kapuját megnyissa. Miután azonban az az egy kulcs csak egyik vagy másik ajtóhoz, gyakran csak egy igen szerény ajtócskához illik, sok szép dolog marad zár alatt.

Sok „művészetismerő" vitte ugyan már annyira, hogy egy-egy korszerű kép előtt hat lépést hátrál. Legjobb esetben még azt is tudja, hogy itt nem annyira az ábrázolt tárgy, mint inkább a szin és a forma fontos. Ezek az emberek azonban alapjában csak a legcsekélyebb részét sejtik azoknak a hatásoknak, melyek egy képből kiáradhatnak. *Ha a művészeti alkotást létrehozó erőket magától értetődő értékeknek éreznék*, akkor nem állnának mindig tanácstalanul és bizonytalanul az uj problémák és alkotások előtt.

Azok az elemek, melyeket én a mű alkotásánál és szemléleténél fontosnak, sőt egyedül irányadónak tartok, legkevésbé nem technikaiak, vagy elméletiek, melyekről a laikus azt hiszi, hogy a művészt ugyan érdeklik, de az ő szempontjából nem fontosak. Azok u. i. a mi *szellemünk* kifejezői, melyeket ennélfogva, ha az érzésnek nem nyilatkoznak meg minden további nélkül, nevelés által kell hozzá közelebb juttatni.

Az az állitás, hogy a művésznek nem kell egyebet tenni, mint együgyűen a természet mellett maradni és a szemlélőnek fel kell fogni a szépséget az első pillantással — nevetséges és abszurd.

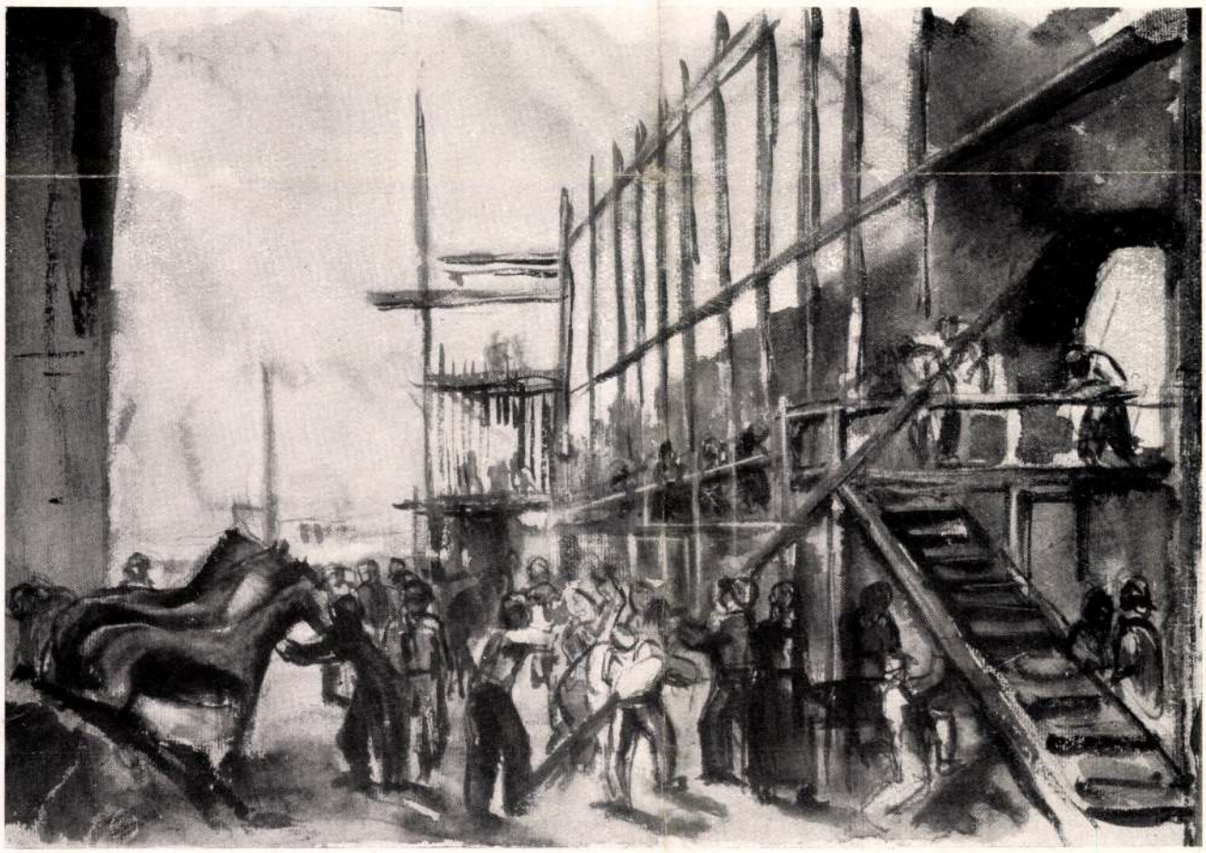

SZŐNYI ISTVÁN: FRESKÓVÁZLAT

Kut 1926. 7-8 sz.

DETRE LÓRÁNT: FÖLDEK (kőrajz)

A szigoru stilusok régi korszakainak meg voltak kétségkivül a maguk elméleti hagyományai. Világosan kitünik ez az illető korok iskola-munkáiból. *Mi azonban, akik teljesen elvesztettük a talajt a lábunk alól, csak szigoru értelmi és elméleti nevelés által találhatjuk azt meg ujra* — természetesen külön hangsulyozom: érzésünk ösztönös működésével a legszorosabb összhangban.

A szemlélő azonban az érzés és a fölényes szaktudás kapcsolata folytán nagy előnyhöz jut. Aki zenével foglalkozik, sohasem fogja megbánni, ha valamit tanult a kontrapunktról és az összhangzástanból. Mert semmi esetre sem hátrány az, ha egy magában véve érthetetlen egésznek hangözöne helyett egy tagolt szervezettel állunk szemben. És épen a legujabb alkotások területe az, melybe könnyebben juthatunk az alapvető funkciók ismerete által.

Az értelem és a kritikai szellem tehát nem árt sem az alkotásnak, sem az élvezetnek, feltéve — ismétlem — feltéve, hogy az alkotást ösztönző érzés és temperamentum s az élvezetet keltő rajongás nem hiányzik.

A művészet-személet problémáját nem lehet elintézni néhány felvilágositó szóval. Ez ugyanis közeli rokonságban van a zeneélvezet problémájával és a ritmus, az összhang, a disszonancia és feloldásai, a tömegek és sulyok érzékelésének csak lassanként elsajátitható képességén alapszik. *A kép szemléletéhez és élvezetéhez érzékeny szemre van szükség, ami természeti adomány,* mint a zene iránt érzékeny fül és amit jogtalanul méltatnak csak kevés figyelemre. *A szemet is lehet fejleszteni iskolázással, mint a fület, viszont az egészen tehetségtelen szemnek az igazi értelemben vett művészet mindig érthetetlen dolog marad.*

Másrészt igaz az is, hogy igen sokan képezik ki magukat művészekké olyanok, akiknek nincs egyebük, mint érzékeny szemük. Ez persze nagyon kevés. A jó fül által ugyanis még senki sem lett komponistává.

Az eszthetikailag ki nem művelt laikus megszokta *a tisztán tárgyi képszemléletet,* t. i. azt, hogy szemét az egyik ábrázolt tárgyról a másikra sétáltassa, a tárgyakat fokozatosan érintse a szemével. Nyilvánvaló, hogy *igy minden tiszta művészi elemet figyelmen kivül hagy. A szemlélődő szem ne kivánja a lajstromozást, hanem az összhangot;* az öntvényt és ne a nyers anyagot. A szemléletnek ez az *átszellemitett* módja a tisztán érzéki látás-észlelés utján található meg. A kép közelebbi szemléletét egy centrális vonzópont vezeti: egy uralkodó szin, forma, fénytömeg. Onnan vonzódik a szem tovább, ritmikusan, összhangzó kadenciákban az alárendelt értékekhez, mig végül át nem fogja az egész képet. Ez az *átszellemitett képszemlélet* a művészeti értékek pillanatnyiságának feloldásához, a csupán látszólag időtlenül egymásba kapcsolódó hatások egymásutániságához vezet. Ilyenformán áthidalja a szakadékot a képnek látszólag pillanatnyi jelensége és a sokoldalu zenei alakitás közt. Mig tehát a tárgyi képszemlélet (a szemnek a tárgytól tárgyhoz való sétáltatása ellenére), csak a mozdulatlanul álló jelenet, regisztrált (fényképszerű) pillanat felfogásához vezet, *szellemi értelemben* a látási képértékek összhangzóan kifejlődő egymásutániságát kapjuk.

Ez a megismerés a műélvezet problémájának kulcsa.

Spectator.

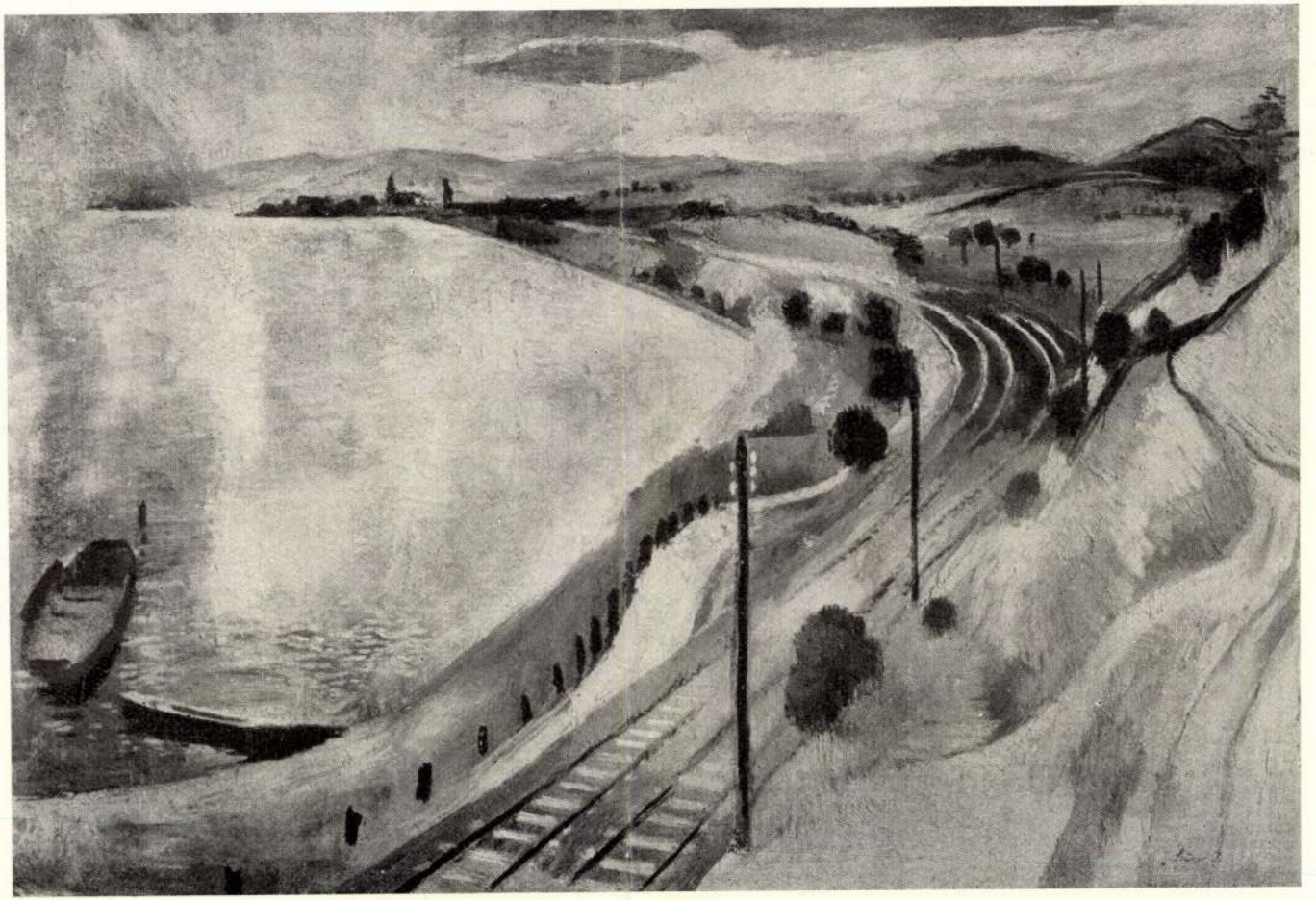

SZŐNYI ISTVÁN: DUNAKANYAR 1934

Szőnyi István

festő.

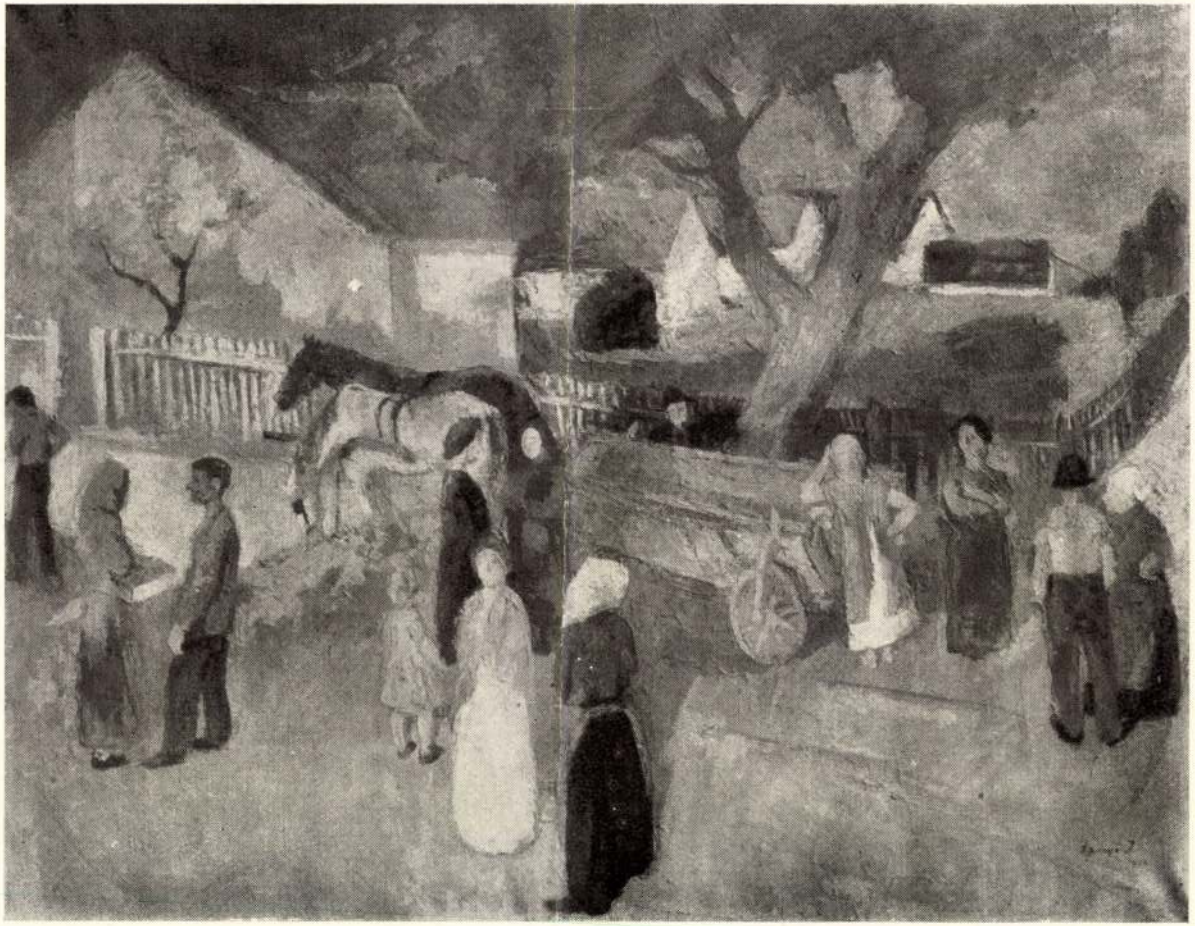

SZŐNYI ISTVÁN: VASÁRNAP DÉLUTÁN 1934

célzásokkal fokozza az alkotó kielégülést. Nem másolja a természetet, hanem szellemibb síkban helyezi el. „L'art n' est pas imitation, mais transposition." A természet-transzponálás művészi foka azonos a festő életérzésének hőfokával: azzal a képzeleti világgal, amelyet a festészet anyagi korlátai között a képeken alakít ki.

Szőnyit minden nehézkességtől és terméketlen szorongástól megmenti egyensúlyban álló lelkének egyszerűsége, alkotó erejének símulékonysága és festői szemléletének életteljessége. Mi a gondolatokból indulunk ki fogalmakra kínzott értelmünk hajszolása folytán, — ő a látványból: igaz, hogy a látványon keresztül a láthatatlant közelíti meg. Azt a valamit, ami benne lappang a közvetlen optikai valóságban, de csak akkor válik részünkre is felfoghatóvá, ha a művészet autonóm világában bontakozik ki. Szőnyi odaadó elmélyülését a jelenségbe nem fékezi értelmi beavatkozás, ezért tévedései is előnyére fordultak. Festői ösztöne igazította őket helyre, nem pedig elmélkedő mérlegelés.

Fiatal festőink közül kétségtelenül neki van a legkevesebb elemző hajlama. Mindig a kép uralkodó alkatát látja meg legelőbb, tétovázás nélkül veti magát a képgondolatra s a természet semminő látványa előtt sem fogja el a festői közölhetelenség érzése. Innen az a hihetetlen termékenység, amelyet egy-egy perióduson belül is csak abban a vonatkozásban lehet egyenetlennek tartani, hogy a festő olykor mohóbban kedveli a külső ékességet, mint a belső életet. Zavara legtöbbször a témagazdagság zavara. A rázúduló benyomások tömkelegében rendet teremteni gyakorta csupán egy egész képsorozaton belül, nem pedig egy képen tud. Így az egyik festmény utal a másikra, az ötletek számtalan vásznon jelződnek, változnak, míg végül végérvényesen kibontakoznak és szerencsés megoldásba teljesülnek. A közbenső képek azért szintén nem puszta kísérletek, mert egyformán konok akaratról s a közelgő teljesülés biztosságáról számolnak be. Mintha a képgondolat a rendszeres munka kíméletlen futóláncán sodródnék végig, minden megállónál bővülve, kiegészülve, izgalmasabban és készebben. A probléma az indulásnál még aprólékos, homályos kitéréseivel ingerel, később megveti lábát, kicsinyességtől mentes lesz s a folytonos kísérleten, gyakorlaton, az anyagokkal való küzködésen keresztül egyértelművé tisztul. Ez a szenvedélyes festői míveskedés, amelyben kevesebb a hév, mint az átható erő, amely nem hirtelen nekibuzdulás és tépelődő ellanyhulás, hanem az állandó energia-felesleg célratörő levezetése, Szőnyi kiváltságos erénye. Róla nyugodtan elmondhatjuk, hogy benne a gondolat nem betegíti halványra az elszántság természetes színét.

Kitűnő megfigyelőképessége árasztja el elsősorban zamatos képideákkal. Amikor a jelenséget teljesen magáévá tette főbb vonásaiban, akkor jut képzelete is szóhoz a kifejezésben, amely okszerűen alkalmazkodik a festő technikai készültségéhez. Szőnyi anyagi eljárásában izgalmas változásoknak lehetünk tanui. A folytonos gyakorlati művelés olyan gazdag fokozatokat épített ki benne, amelyek al-

kalmasabb a tiszta formák iránti szükségérzetének hiánytalan kielégítésére.

Ha megpróbál az ember Szőnyi képeiben kedve szerint járkálni, ha mintegy újra akarjuk őket megfesteni s az ő ecsetének élénk, szapora mozdulataival mozgunk s lendületeivel leszünk erőteljesek vagy gyengédek, ha színeivel érzünk s ha vele karoljuk fel formáinak uralkodó taglejtését, — minduntalan az lesz a benyomásunk, hogy valami határozottan alakulót segítünk kifejlésre, anélkül azonban, hogy azt a végcélt látnók, amelynek érdekében mindez történik. Ennek magyarázata részben az, hogy Szőnyi igen sok festménye csak bizonyos kezdetleges állapota egy más képében megvalósuló szándéknak s ennyiben kétségtelen fogyatékosság. Másrészt azonban hibás művészi nevelésünk és gyakorlatlanságunk torzítja el bennünk a kép valódi értelmét. Bár a képtárgynak szín- és formahatása közvetlen s ez alól alig vonhatjuk ki magunkat, legtöbbször még ezt a közvetlen hatást is megmásítjuk azzal, hogy nem a szemlélt kép közvetlenül adott élményelemeibe merülünk el, hanem, jelenvalóságuk inenzitását mintegy közömbösítve, hasonló, de természeti élmény-emlékeinket vonatkoztatjuk rájuk. Világos, hogy a nyers, kerettelen természet-látvány és a festőművészet önértelmű, tömör ábrázolásának tartalma nem fedheti egymást. A képnézőnek összehasonlító és társító lelki mechanizmusából származik Szőnyi nem egy képének gyökeres félreértése is. A gondolattársító lehetőség az ő festményeiben meglehetősen szűkre van szabva. Képzeletének fővonása ugyanis a képi elrendezés látványértékeinek felfokozásában rejlik, nem pedig abban, hogy bőséges asszociációkra nyujtson alkalmat. Nem szabad több gondolatot keresnünk benne, mint amennyi a színek és formák, valamint az emberi alakok és tárgyak *jellegzetes magatartásának* logikájából önként adódhatik.

Persze ez a megállapításunk, amely nagyjában egész újabb festészetünkre áll, nem jelenti azt, mintha Szőnyi művészete az imitatív naturalizmus béklyóiban vergődnék; mindössze arra céloz, hogy az a megjelenítési mértéktartás, amely a naturalizmusnál sokkal oldottabb és szellemibb, de mégis határozott tárgyi valóságokkal számol, szükségszerűen gátat vet a párttatlan gondolat és érzelem áradatának.

Szőnyi nem sorozható a közelmultban divatos izmusok rendszerébe, mint ahogy legjobb fiatal festőink egyikének festészete sem alkalmas a merev elskatulyázásra, — annál kevésbbé, mert művészi egyéniségük egymáshoz viszonyítva sem tüntet fel sok hasonlóságot. Mindnyájan saját utjaikat járták, noha kétségtelen, hogy közöttük valami olyan szellemi közösség alakult ki az utóbbi évek folyamán, amely a rokoneszmék erejére támaszkodva eléggé széles körben érezteti formáló befolyását. Művészi felfogásuk etikai azonossága és a termékenyítő kölcsönhatások észlelhető jegyei azonban mégsem elégségesek ahoz, hogy festészetük stiláris egységbe legyen fogható. *Kállai* Ernő kifejezése, amellyel többek között Szőnyi művészetét is *„expresszív naturalizmusnak"* nevezi, tulajdonképen fából vaskarika. Eltekintve attól, hogy e Kállai nyomán elterjedt és felkapott

műszó nem mond semmit, nem ismeri Szőnyi festészetét az, aki pusztán érzelmes természet-utánzást lát benne. Mai szintétikus művészetében semmi sincs a naturalizmus szövedékének ridegségéből, sem az expesszionizmus formalazaságából, vagy érzelmi-értelmi túltengéséből. Stílusának kiinduló pontja azonban tényleg Nagybánya volt.

Szőnyi nem pallérozott gondolkodó. Jóllehet a legnagyobbfokú öntudatosság sem zárja ki a legmagasabb ihletet, Szőnyi képalakításában a *képzelet* logikájának sokkal fontosabb a szerepe, mint az értelemnek. A formák felületes harmóniájánál mélyebbre a természetbe való spontán belemerülés útján hatol. *Réti* István szép szavai: „a természettanulmány az intuíció iskolája, gyakorlása", kitűnően találnak Szőnyi lelkületéhez. Ezt az iskolát örömmel járta végig. Nagybányán *Ferenczy* Károly szuggesztív egyénisége kitörülhetetlenül lelkébe véste a nemes motívum szeretetét, az érzékelhető formák gazdaságos elrendezésének elvét s azt a mértékérzést, amely idegenkedik a határozatlantól és a túlságosan elvonttól. Csupa egészséges ösztön, merőben elfogulatlan látás állt őrt művészi indulásánál s talán nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy későbbi mesterének, Réti Istvánnak megállapodott művészetszemlélete sokban hozzájárult ahoz, hogy Szőnyi a festői irányzatok akkori zűrzavarában is meg tudta tartani tehetségének eredeti vonásait. Egyenletes munkabírása sosem fulladt ki a vállalt feladatok súlyától, sőt folytonosan megújult attól a bensőségtől, amely művészetének hajtó mótora.

„Nur der verdient sich Freiheit wie das Leben,
Der täglich sie erobern muss."

Az *érzés* minden a művészetben, hirdette Hollósy s Szőnyinél is az érzés és az átélés terjedelmével folyton nagyobb befogadóképességűvé terebélyesedett a festészet. Vizuális benyomásait nem korlátozták tudati szkémák s az alkotás aktusának sodró ereje lehelt gondolatot a festménybe. A formákon át teremtett magának világos fogalmakat az életről s ezért képeit kiegészítő asszociációk nélkül is egészül látjuk. Valami derűs görög szellem munkál benne roppant hatékonyan s ez vezette a plasztikai értékek szeretete felé. Első korszakára a szobrászi kifejezés utáni kielégíthetetlen sóvárgás nehezedett. Úgy érezte, hogy az olajfesték nem eléggé „kemény" ahoz, hogy olyan szobrászi hatásokat hozzon létre, amelyek formaittasult kifejezési akaratának kedvére lehettek volna. Az olaj túlságosan „kenődött", — kővel szeretett volna festeni.

Földbegyökerező, nagymedencéjű, termőképes női alakjait a brutálisan hangsúlyozott konstruktív rajz, a fény-árnyék mintázó ereje s az „ellenfény" nyers torzsalkodása formálta. Uralkodó szerepe a kiemelt konstrukciónak s az éles rajznak volt, — a színek csak szerény kiséretet szolgáltattak. Bizonyos barokk izgágaság is előtérbe nyomult a sikok aprólékos megoszlása révén, ami aztán elburjánoztatta a fény-árnyék játékos kihasználását. *Cézanne* szerkesztési

problémái is felütötték fejüket, sőt *Marées* figuráinak magatartása szintén kísértett. De annak a festészeti problémának, amely a Szőnyi-képeken vetődött fel, semmiféle szellemi kapcsolata sincs Maréesvel. Mindenekfölött azonban a láthatatlan eszmény, *Rembrandt*, gyúrja, alakítja azt a lelkületet, amely az ifjúság áldott szertelenségében a görög világosság, a rembrandti kíméletlen életközelség s a barokk szenvedélyesség ellentétes pólusai közé akart romantikus hídat verni.

Hozzávetései néha találkoztak a festői igazsággal, de végleges megállapodásra kevés alapot nyujtottak. Szőnyi maga, amikor nagyszámú követőinek felhigitásában pillantotta meg eredményeit, gyorsan túlment rajtuk: feloldódtak a merev formák s a felmetélt formaszeletek eltűnésével a hangsúly a színekre tolódott át. Az a keménység, amely a régebbi képeket jellemzi, lágyabb felfogásnak ad helyet, az „ellenfényt" legtöbbször „telifény" váltja fel s ebben a lokális színek tisztábban érvényesülnek. *Velazquez* szeretett így festeni, hogy a fény ne szerepelhessen annyira színromboló elemként. A színek felé való igazodásban megszünt a kompozíció hova-tovább szkematikus merevsége is. Egy új Szőnyi bontakozott ki: meggyőzőbb erejű és kötetlenebb.

Ezt a változást zebegényi tartózkodása váltotta ki. Nagybánya után ekkor került Szőnyi másodszor a természet tartós közeleébe. Szemmel láthatóan izgalmas birkózásra kelt a természet szuggesztív közvetlenségével s megdöbbenése a látvány zsarnokhatalmán csak jó idő multán oszlott el. Az övénél lanyhább igyekezet és langyosabb érzés menthetetlenül rabjává esik azoknak az elemi erejű, változatos benyomásoknak, amelyek az új környezetben dúslakodó táj ingere folytán alélt passzivitásra, vagy heves utánzásra csábítanak. Az újból nekikezdés türelmetlen modorában készült képeken eleinte tényleg mintha csak az impresszionista meglátás gyors, felületi összefogása működnék, az intuitív képzelet alig elégül ki: heveny reakció, ösztövér alakítás. A képfelépítésből kiesik az a fölényes komponáló biztonság, amely a formát egyszerűbb elemeire tudja visszavezetni. Tónusai is kevésbbé tartalmasak, kevésbbé gazdagok s bár színskálája legnagyobb kiterjedését érte el, a színértékek túlnagy különbsége akaratlanul is jelzi, hogy a festő külső látása felülkerekedett a belső látáson.

Tömören és sok irányban jellemezni, számolni egy színnek a szomszédos színekre gyakorolt másító hatásával, lemondani a kieszelésben való gyönyörködésről és kárpótlást találni a kifejezési eszközökre irányuló találékonyságban, túllátni a látványon, mert a tárgyi világ határain kezdődik a képzeleti világ mélye, formai közösségébe hozni a természetben okszerű összefüggésben nem álló jelenségeket és „a dinamikai folyamatokat statikai jelekkel" érzékeltetni a vásznon: voltaképpen ez a lényege az újabb festőművészetnek. Ebben az értelemben a művészetben nincs fejlődés, csak másulás: időnkint egyik elemről a másikra tevődik át a hangsúly. Hol a tárgyiasabb, hol az elvontabb szemlélet sugall, hol a mindig máskép értel-

mezett forma, hol pedig a változó látás követelményeinek megfelelő szín tör hegemóniára. Szerencsés korszakok egyértelmű állásfoglalása, egységes *világnézete*, amelyet azonban sohasem a művészet alakít, teremti a stílust, — nem morfológiai, hanem szellemi értelemben. A világnézet lazulásával a stílus is *irányokra* bomlik s ezek lekicsinylése és meg nem értése a legtöbbször abból a tapasztalati tényből keletkezik, hogy „minden új művészeti iránynak meg kell küzdenie olyan értékeléssel, amely egy értékké merevült empirikus formamód nevében ítél." — Más alkalommal már kifejtettem, hogy korunk festészetétől miért nem kívánhatunk egységes stílust, — bár nem biztos, hogy korunk művészeti csúcsteljesítményei a későbbi századok szemlélői előtt nem olvadnak-e olyan közösségbe, amely azonos stílust is jelenthet.

E meggondolások alapján nehéz még Szőnyivel kapcsolatban is ilyen kiterjesztett értelmű stílusról beszélni, illetőleg megjelölni azokat a különleges jegyeket, amelyek mások részéről többször hangoztatott stílusalakító érdemét igazolnák. Mi megelégszünk annak megállapításával, hogy izmos tehetsége folyán talpa alá gyűri azokat a nehézségeket, amelyek a maga művészetén belül logikus fejlődése elé állanak s egyéni érdemét abban látjuk, hogy kifejezési eszközeit fokozatosan tisztultabbá fejleztette. A rövid zebegényi tétovázás után igazolta *Euckent*, aki szerint az embernek a természet fölé kell és lehet emelkednie, mert az ember egy szellemi világnak is részese.

Fejlődése leginkább a színkezelés terén meglepő. Ha az elmúlt években még a természetnyujtotta színek hangzatát akarta mindenáron visszaadni, mostanában — tanúja a napokban zárult gyüjteményes kiállítás — szabadabb lett, merészebb és költőibb. Eddig nem volt igazi kolorista, színadása a naturális színekhez ragaszkodott, azok enyheségéhez és kelleméhez. Az olajról is azért tért át a temperára, mert ez kevésbbé ragad fölfokozott, fölgyujtott színezésre. Most aztán, amikor teljesen kiforrott tempera-technikája nyilván bátrabb és összefoglaltabb lehetőségeket nyujt, a *palettán* rendelkezésére álló színekkel gondolkodik: szabadon költ. A természetszínek viszonya a festékszínekhez mindig illékony, irreális. A kremzi fehér csak botorkál egy fémtárgyon megcsillanó napsugár színe után. A természet színei is átköltésre, szabad éreztetésre várnak, éppúgy mint tárgyai. Szőnyi most futott be a szabadság révébe. Nem bujálkodik a színekkel: képein a leggyakoribb időszak a naplemente, amikor nyugodtak, érettek a színek s amikor nem a bontó *fény*, hanem az összefogó *világosság* árad szét. Az ég burájából alászüremlő világosság élénken láttatja a felső formákat, egyenletesebbek benne a színértékek, átköltésre engedelmesebbek. Ennek a világosságnak fedezékében bővíteni a clair-obscur problémát — Rembrandt! — kiküszöbölni a képből minden sztaffázst, új kolorizmusának értelmében a természet és ember panteisztikus egységét éreztetni, ime azok a célok, amelyek felé Szőnyi immár biztonsággal halad. Mi úgy látjuk, hogy művészete most indult útra a végső győzelemért, — különös, hogy épp ekkor éri az „ellazulás" és „elnagyolás" vádja. Pedig

milyen okszerű az, hogy a sommás fa mellett a figura is sommásan jelződik, nehogy szétbomoljon a látvány egysége. Hisz nemcsak a kompozíció egyensúlya tart össze egy képet, — a megjelenítési egyenérték legalább is olyan fontos.

A színek szabadságával együtt jár a formák felszabadultsága, sőt a kompozícióé is. Az új képeken nincs meg a régiek merev zártsága, oldottabb a szerkezet, de nem széteső s benne a vertikálisok fokozódó jelentősége a legegyszerűbb kompozíció-formákat segíti elő. Szőnyi különben is mindig idegenkedett a különcködő szerkesztéstől, művészetének mai reményteljes állapotában pedig misem természetesebb, mint az, hogy minden képalakító tényező berzenkedés nélkül idomul a festő tisztult szándékaihoz.

Oltványi-Ártinger Imre

merné őt. Harminchárom éves. Mama ötven s a bakfis tizenhat. Ötven plusz harminchárom az nyolcvanhárom, plusz tizenhat az kilencvenkilenc.

Kilencvenkilenc! De furcsa szám! Csodálatos! Hogy jött ez ki? Teljesen érthetetlen. Ötvenből indult ki, mama korából és kilencvenkilenchez jutott el. Miféle törvény alapján? Ennek majd utánanéz otthon, ceruzával a kezében.

— Kezét csókolom mama. Nem mama. Tegnap már felvettek egy levelezőt... Még kilencre van szükségük...

— Nem, nincs jókedvem, csak úgy mondtam... Tudom mama, tudom, a házbér...

Ott ült a konyhaasztal előtt, fejét tenyerébe hajtva. Kávét azt kér. Igen, fáradt. Azzal nem segít a mama, hogy sír... Vagy nem sír? Jó. Kitartás? megrántotta a vállát. Úgy látszik nincs számára hónap a naptárban... Legjobb lenne végetvetni az egésznek... Nem ő lenne az első... Hiába, mama, sok az ember, kevés a hónap...

Sápadt volt, s fejét a falnak támasztotta. Szemét behunyta, de még így is tudta, hogy anyja a sarokban hangtalanul zokog és kezeit tördeli.

Amikor ismét kinyitotta a szemét, az asztal közepén kis sárga ceruzát pillantott meg. Szórakozottan a kezébe vette, majd leírta a kilencvenkilences számot, melléje pedig az ötveneset, a harminchármast és a tizenhatost. Akkor elkezdett számolgatni, összeadni, kivonni, egyenleteket felállítani. Egy óra hosszáig dolgozott serényen és meggyőződéssel. Mikor végül eredményre jutott, arca kipirult, szeme csillogott és boldogan kinyújtózkodott.

— Megyek aludni, mama, — szólt oda anyjának s bevonult a szobába.

Négy és fél perc alatt levetkőzött és ágybabújt. Töprengett még egy ideig az eredmény felett, aztán arra gondolt, hogy másnap reggel tévedés nélkül kell megállapítania lábával a pontos időt, majd nyugodtan elaludt.

Köves Tibor

Szőnyi István

A művészetnek nincs más célja, mint az, hogy elhárítsa előlünk a gyakorlatilag hasznos jelképeket, a közös megállapodással társadalmilag elfogadott általánosságokat, szóval mindazt, ami a valóságot leplezi, mert magával a valósággal akar szemtől-szembe állítani bennünket.

Bergson

A képzelet világa tökéletesebb alakban mutatja fel a valódi világ mérhetelen összhangját.

Taine

A képírás önmagából nem teremtheti meg sorsának legmagasabb rendű intézőjét: a determináló világnézetet.

Fülep Lajos

Szőnyi művészetének egyik értéke a festő lelki szükségleteivel való teljes egybehangzásában van. Olyan harmónikus világ idéződik fel vele, melyben a jelenségek és tárgyak külső arculata belső tartalmukat is tökéletesen ki tudja fejezni. Nem mindennapi találkozás ez, minthogy a művész szeme és képzelőtehetsége egymáshoz való viszonyukban gyakorta felbillenti azt az egyensúlyt, amely nélkül nincs eredeti felfogás. A megcsontosodott látás hajlandó a dolgokat végtelenségüktől és titokzatosságuktól megfosztani, a túlcsigázott képzelődés viszont lerázza a közvetlen megfigyelés segítségét s ilyenkor a festői megjelenítést kizáró elvontságok terében csapong. A festői képzelet nem működhetik tehát termékenyen, ha eleven megfigyelő-képesség nem gyámolítja röptét.

Szőnyi jelenséghez kötött látását arányos képzelőtehetsége mélyebb összefüggések megpillantására is képesíti. Művészete azért áraszt felénk olyan üdítő levegőt, mert erőteljesen fejezi ki a valóságot. Híjján van ugyan a köznapi valószínűségnek, minthogy művészi igazság a lényege, de a tárgyias és képzeleti elemek együttese oly komoly, hogy a véletlen alkalomszerűség minden feltevése kiküszöbölődik belőle és szinte a dolgok természetes lényét véljük látni. Szőnyi festményeinek közvetlen hatása nem tárgykörük és festésmódjuk könnyenérthetőségéből ered, hanem abból, hogy a festő mindig őszinte a természet művészi átérzésében. A kellemes képelrendezésben erőlködés nélkül erő nyilvánul meg, az ábrázolás pedig olyan mély természetközösségre utal, amely a változástól független létformák felfogására és sugallására alkalmas. Művészete anyagi elemeinek átszellemítése következtében a megfigyelés és a képzelőerő alakító jelzései a képsíkon magasabb igazságban fonódnak össze.

A dolgok leronthatatlan határai Szőnyi egészséges életfelfogásában nem dermesztik meg a művészi ábrázolás szabad lendületét, nem késztetik pontos utánzásra, sőt azt mondhatnók, hogy egyenesen alapjai annak a leleménynek, amely a tárgyi ábrázoláson túl szellemi

Válasz. 1935. 2. f.
II évf.

Szőnyi István

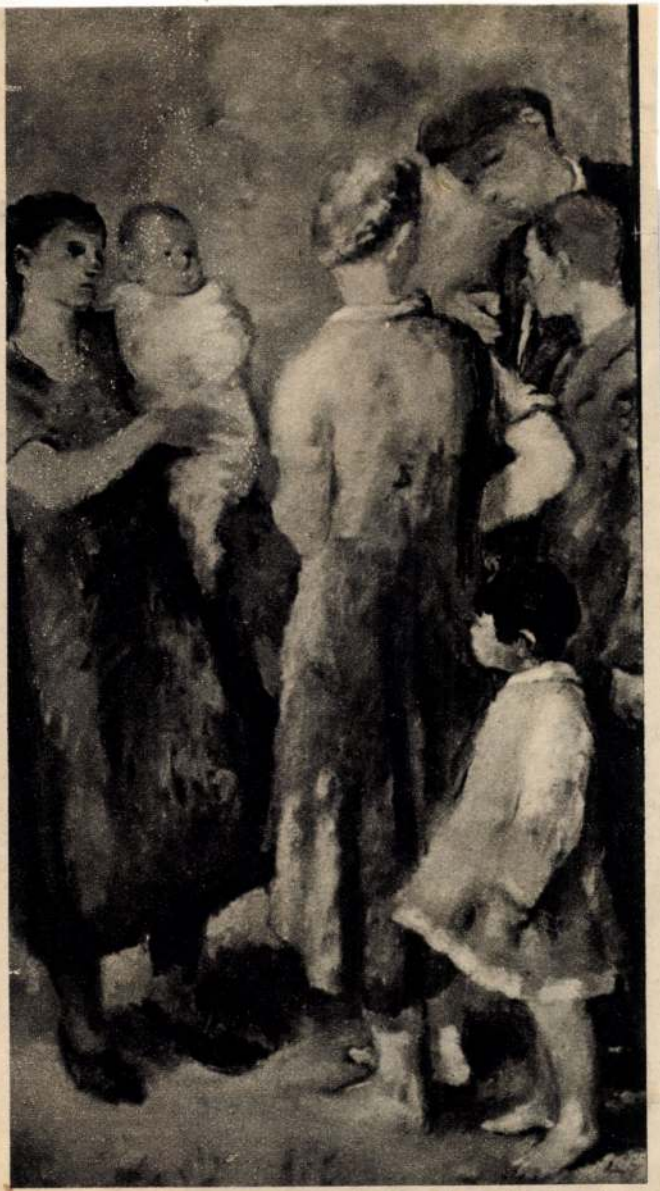

Szőnyi István: Falusiak

Élet 1942. jún. 15.

színfoltjaiból hatalmas dinamika sugárzik. Sajátos képei emlékezetünkbe vésődnek. A kiállítás egyik legérdekesebb jelensége.

*

A bécsi kiállítást, ugyanannak a festői együttesnek a műveivel, a külföldi kiállítások egész sora fogja követni. Egyelőre London és Newyork van soron.

*

Egry József utolsó gyüjteményes kiállítása ezelőtt öt esztendővel volt. Művészetéről Oltványi-Ártinger Imre írt beható méltatást. A 32 képmelléklettel ellátott könyv az „Ars Hungarica" monografiasorozat 2. kötete gyanánt jelent meg Budapesten, Bisztrai Farkas Ferenc kiadásában.

*

A Szépművészeti Kiállítások során májusban Czóbel Béla gyüjte-

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁJ 26

ESTI HIRLAP

PEST MEGYE HETEI

104

Nyilvánosság előtt a legrégebbi okmánytár

A hét végén kezdődik a fővárosban a Pest megyei művészeti hetek eseménysorozata. A program célja bemutatni az ország legnépesebb megyéjének fejlődését, kulturális életének, népművészetének gazdagságát. Az első esemény színhelye — pénteken — a Kossuth Klub lesz, ahol *Szőnyi István* festőművész munkásságáról tartanak előadást, s bemutatják kimagasló alkotásait. Megismerkedhetnek az érdeklődők a világhírű szentendrei művésztelep tagjainak tevékenységével, alkotásaival, s filmvetítéssel, fényképkiállítással egybekötött előadásokon a megye *hat városának életével.*

A művészeti hetek kiemelkedő eseménye lesz a váci *Vox Humana Kórus* szereplése a Zeneakadémián és a megyei tanács klasszicista díszudvarán. Tanulságosnak ígérkeznek a Pest megyei Tanács klasszicista stílusú épületében rendezett *műemléki séták,* amelyek során egyebek között bemutatják az ország legrégibb levéltárának értékes anyagát is.

várjuk
Vásáron,
rt,
/A számú pavilon mellett

Régi dunyhájából ragyogó papi'ant készítek. Érte megyek. Kispest, Marx 28. 472—024.

Parketta lerakást, átrakást, javítást, csiszolást, lakkozást azonnal vállalok. Demeter, 477—573.

Parkettcsiszolást, lakkozást porelszívós géppel vállalok garanciával. — Turschi, kettőhetvennyolc, ötszázhárom.

Elektromos fűtésre átszerelem meglevő cserépkályháját, családi házak elektromos szerelése Vécsei né, XIII., Hegedűs Gyula u. 29/b. 200—450.

Tranzisztoros rádiók speciális javítása, átalakítása, rövidhullámú vételre. VI., Szondy utca 42/c. Pogány, 120—845.

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Budapest

1021

Művészeti hetek Pest megyében

A Pest megyei művészeti heteket első ízben idén rendezik meg május 29-e és június 14-e között. A programból kiemelkedik az a hangverseny, amelyen egyúttal új szabadtéri hangversenypódiumot is avatnak: a Pest megyei tanács díszudvarában lép fel június 13-án a váci Vox Humana, a Musica Humana, az OKISZ Erkel Ferenc együttese és a debreceni MÁV szimfonikus zenekar Makláry József vezényletével. Május 29-én pénteken a Kossuth Klubban Szőnyi István művészetéről hangzik el előadás,

és 300 kilométer vasúti vonal, 1000 kilométer villanyáram és 55 kilométer magasfeszültségű vezeték ment tönkre. Eddig 854 ezer hektár mezőgazdasági terület került víz alá.

Súlyosbodik a helyzet Jugoszláviában

A Tisza, a Temes és a Bega vizének állandó emelkedése miatt *kedden hivatalosan is el-*

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1021

Múzeumi magazin

Megjelent a Múzeumi Magazin 3. száma gazdag illusztrációval, érdekes, olvasmányos cikkekkel.

Az első cikk, melyet a magazin szerkesztője, *Tóbiás Áron* írt — megyei vonatkozású.

A szerző, a 10 évvel ezelőtt elhunyt nagy zebegényi mester, *Szőnyi István* festőművészre emlékezik.

Az ezeréves lengyel—magyar kapcsolatok művészeti vonatkozásairól az egyházművészetről *Horn Emil*, *Dávid Katalin* írt sok-sok képpel illusztrált cikket. Bizonyára mindenki érdeklődéssel fogja elolvasni *Illyés Gyula* Tamási Áronra való visszaemlékezéseit, amelyben az író beszél az íróról, annak életéről, munkásságáról.

A könyvszemle rovat a közelmúltban megjelent művészeti könyvekkel foglalkozik és ismerteti *Kalicz Nándor*, Agyag istenek című munkáját.

A magazin legérdekesebb része a Museum, az UNESCO művészeti folyóiratának bemutatása.

— K —

„Bizony, felle[illegible] este ...

számú, a hantházi: 72 kilomé-
ter. Rossz időben nem is lehet

kilométer utat, elkészültek 830 ezer négyzetméter tereprendezéssel,

leszedtek, osztályoztak és csomagoltak 66 150 mázsa gyümölcsöt és zöldséget.

Nyolcmillió tőke szőlőt kötöztek, csonkoltak, s hozzávetőlegesen 8 ezer katasztrális holdon végeztek időszerű zöldmunkákat.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1970 OKT 4-1

Szőnyi István

1971

Szőnyi István emlékezete

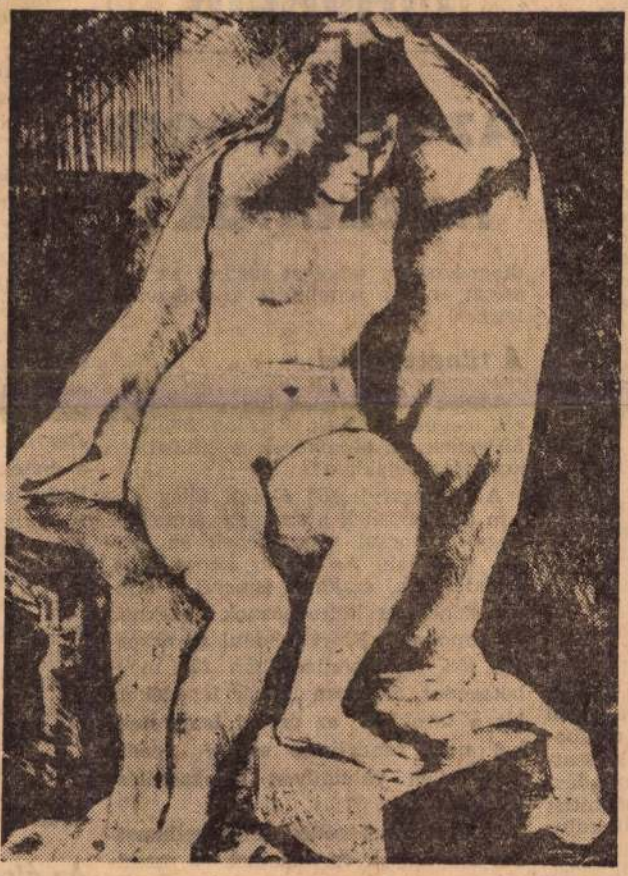

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész-pedagógus volt, a Képzőművészeti Főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján. Utolsó évét a Dunakanyar festői táján. Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahova nemcsak tisztelői zarándokolnak; a zebegényi Szőnyi-házban nyaranta művésztelep működik. Képünkön Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca

MAGAZIN

Az álmok nem hazudnak?

diagnózisban, amelyet maga az agy készít, nincs semmiféle természetfeletti.

A tünetek jelei

Miben jelentkeznek hát a különböző megbetegedések „álomtünetei"? Milyenek az álomképek a különböző konkrét esetekben?

A „betegségjelző" álmok főleg abban különböznek a szokásos álmoktól, hogy makacsul visszatérnek az azonos típusúak. Az ember képzettsége, foglalkozása, szakmai ismeretei sajátos színezetet kölcsönöznek ezeknek az álmoknak. Ezért például az orvosnő, aki torokgyulladásban fog megbetegedni, álmában „fehér lepedéket" lát a torokban, az orvosi ismeretekkel nem rendelkező ember pedig egyszerűen valamilyen toroksérülésről álmodik.

— A megbetegedést jelző kellemetlen álomképek és jelenetek — mondja Vaszilij Kaszatkin — a betegeség konkrét sajátosságaival vannak összefüggésben, s az álmokban meglehetős pontossággal tükröződik a betegségfolyamat lokalizálódása, a károsodott szervek és testrészek érzékeléseinek jellege és funkcionális sajá-

ha figyelnér
jelekre.

Az embe
lik. ki aka
zése nehéz.
legzete el-e
az ember
Kényelmetl
iszonyat...
vás közbe
tüdőgyullad
gyulladás.

A neura
sokszor oly
elősegíti
Ezért az i
elemzése
a beteg
legfontosab
rült. hogy
álmukban
dolkoznak,
rek! Gyak
ban hango
dalmat. m
Rendkívül
belső inge
szemléletes
nek a szer
féle változ
hatásai.

Az álom

De mi a
ber semmi
idegrendsz
álomképek
lapothoz
fontosabb

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
1970 SEP 13

1021

Szőnyi

Tíz éve halt meg a modern magyar képzőművészet egyik legnagyobb mestere, Szőnyi István, Kossuth-díjas festő és grafikus. Műveit Európa és Amerika számos múzeumában és magángyűjteményében őrzik. Kiváló művész-pedagógus volt, a Képzőművészeti Főiskola tanáraként tehetséges fiatalok sokaságát indította el pályáján. Utolsó éveit a Dunakanyar festői táján, Zebegényben élte le, fáradhatatlanul alkotva. Műterme ma kis múzeum, ahová nemcsak tisztelői zarándokolnak; a zebegényi Szőnyi-házban nyaranta művésztelep működik. Képünkön: Szőnyi István női aktot ábrázoló rézkarca

vegyjele. 21.
dó riporter (1
keresztneve. 2
zelője. 24. N
básan jár. 2
29. Tok betűi.

Szőnyi István
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

SZŐNYI ISTVÁN EMLÉKÉRE

1021

Szőnyi István munkásságára emlékezünk, s nem a szerkesztői lustaság emlékezik ismét — talán nem először — a Zebegényi temetéssel. Ezt a kétségkívül érett és jelentős, de kétségkívül nem érett korszakából jelentős művet kellett kiválasztanunk reprodukálásra, mert a későbbi remekek rezgő finomságára, temperás, hamvas színfoltköltészetére a mi rotációs papirunk és a mi raszterpontos kliséink érzéketlenek.

És ezzel a beismeréssel némiképp utaltunk is Szőnyi érett, nagy műveinek stilusjegyeire. Kissé merész képzettársítással pedig: tartalmi jegyeire is talán. Mert lehet erőltetett, nyers asszociáció arra gondolni, hogy a nagy humanista mester időtlen, tiszta harmóniákba párolt művészetétől éppoly idegen maradt a napi történelem vibrálása, mint foltjainak finomságától a napi sajtó reprodukciós technikája — párhuzamoktól független művészettörténeti tény, hogy Szőnyi mesteri életműve az e századi magyar értelmiség zárkózott, humanista tisztességének emlékműve is.

A vert forradalmak után indult, fasisztoid környezet ellenére kiteljesedő, végül a szocialista társadalommal intellektuális szövetséget kötő humanista tisztesség. Szőnyi pályája közvetlenül tizennyolc-tizenkilenc forradalmai után lendült hirtelen-magasba, s éppen annak az uitzi forradalmár aktivizmusnak a szellemében, amely ekkor — 1920 körül — kívülről üldözötté, belülről anakronisztikussá vált Magyarországon. Híveinek választania kellett, s Derkovits, aki ugyancsak innen indult, hamarosan egy megváltozott, de változatlanul forradalmár-szocialista képzőművészet mestere lett, míg Aba Novák hasonló ihletésből nemsokára a keresztény nemzeti kurzus hivatalos mesterévé vált. Szőnyi, a harmadik nagy tanítvány nem lett soha Aba Novák s nem lett Derkovits sem. Kezdeti útkeresések után — e kezdeti, már mesterhez méltó útkeresések remek eredménye a Zebegényi temetés 1928-ból — időtlen, de mélységes és mindig legyőzhetetlen humanista világot teremtett. Megrendítően békés, falusi estéi, csendes zebegényi életképei, gyönyörűséges, lírai tájképei fölötte lebegnek a kor durva tragikumának, de tiszta, alkuvásra képtelen erejük mindig emberséget őrzött, emberséggel tüntetett az embertelenség éveiben. És mindig a legnagyobbak, a művészettörténet óriásainak tehetségével tüntetett.

Ez a visszahúzódó, de lenyűgöző humanizmus — és ez a mesteri formátum — tette az új társadalom megbecsült szövetségesévé a felszabadulás után, erre emlékezünk most megrendült tisztelettel, mert csak klisétechnikánk, nem szemléletünk érzéketlen Szőnyi emberi és festői valőrjeire.

Ma tíz esztendeje, 1960. augusztus 30-án halt meg, hatvanhat éves korában.

R. GY.

készülő fiatalembert barátja vég
néhány pesti életképen. Vajon
olyan pillanat, esemény, szó, en
egynapos lődörgés közben, amel
letve aki tervének feladására k
távozni készülőt? Ez a kérdés.

Félix László rendező *Ráday* operatőr segítségével újító mó rülte a levelezőlapokról ismert j jak, az idegenforgalmi útvonali zását; olyan intim környezetbe téka szereplőket, amilyet csak szülött pestiek ismernek. Néhá dezésszámba menő őszintén realista környezetkép után azonban már kérkedőnek, keresettnek, mesterkéltnek éreztük ezt a bátorságot. Ahogyan modorossá, mesterkéltté vált a barátok szenvelgő lődörgése is. A film alkotói olyan egyszerűen, pátosztalanul akarták megmutatni a mai Budapestet és a mai hazafiság tartalmát, hogy a nagy lendülettől az ellenkező végletbe, a modorosság pátoszába estek.

A filmen látott elég kellemetlen nap meglehetősen kiábrándító élményei után végül is nem egészen világos, miért változtatta meg elhatározását a Nyugatra készülő fiatalember. Hol, mitől erősödött meg benne a szülőföldhöz való kötődés? Az antik görög tragédiákban a kibogozhatatlannak látszó bonyodalmat egy váratlanul megjelenő, színpadi gépekkel elővarázsolt isten oldotta meg. Csurka István van olyan jó író, hogy nehéz, bonyolult feladatba kezdjen, és van olyan korszerű, hogy ne vegye igénybe több ezer éves színpadi istenségek segítségét. Így aztán igényes is, bonyolult is, megoldatlan is lett ez a pesti történet.

JOVÁNOVICS MIKLÓS

rában elnyűtt ancúgot kapott, olyan, hogy szégyen lett volna benne megjelenni. Amikor behívták a Horthy-hadseregbe és a frontra került. Amikor deszkával tüzelt a hadifogságban, holott az tiltva volt, fogda járt érte. Amikor faszenet égetett néhány társával a Regátban, s nem tudtak vigyázni a vasúti kocsira, megindult az és ki is siklott, csoda, hogy emberéletben nem esett kár.

És említésre méltó, elbeszélnivaló Tamási Gáspár számára mindaz, ami furfangos. Minden olyan eset, amikor — más módja nem lévén — némi ravaszsággal segít magán az ember. Érdekesek az így végrehajtott „feladatok": megdézsmálni a jól bezárt atyai dohányosládát, úgy, hogy rejtély maradjon, hogyan és miként fogyhat a lakat alatt a dohány. Elhallgattatni a kutyát, amely megzavarja a titkos éjszakai randevút, és így tovább, az ilyen dolgoknak kijáró figyelemmel.

És érdekes végül mindaz, ami a közfelfogás szerint valamiképpen rejtegetnivaló. *„Ezen a nyáron történt az a dolog velem, amit eléggé szégyellek megírni,*

ROZANITS TIBOR: RIADALOM

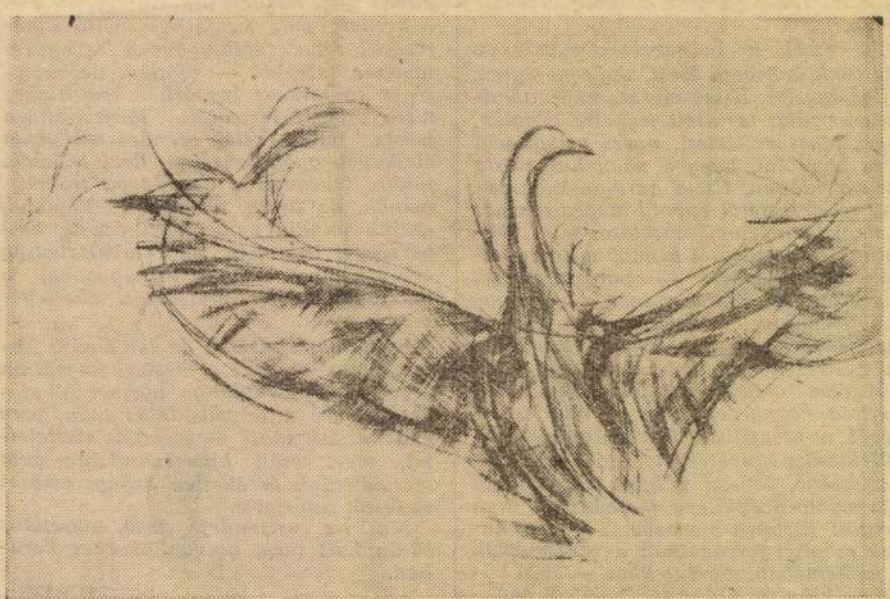

Nemzet — Kedd, 1970. június 23.

Látogatás a zebegényi Szőnyi-házban

Zebegény titkát akarjuk megfejteni. A titokzatos sugárzás eredetét, mely Szőnyi István képeit bevilágítja. Tudtuk, hogy itt élt. Télen is itt élt. És Zebegény télen is sugárzott neki.

A házban is megfordultam. Egy áhítatos csoport tagjaként, mint idegenforgalmi látogató. Persze nem egészen idegenként, hiszen közeli ismeretség fűz immár a tájhoz is, s a kalauzhoz is, a Szőnyi-szerelmes Dániel Kornél festőhöz, ki életét tette a Szőnyi-ügyre, megalkotván és igazgatván itt a múzeumot.

A sötét, hűvös szobákban, hol minden érintetlen és változatlan az utolsó lehelet óta — a vörös kordonkötélen belül állva magyaráz. Megmutat mindent rendre, mindenekelőtt a képeket a falon, melyeket a mester, mint szívének legkedvesebbeket, a maga közelében tartott. Gyerekkorunkban játszottunk olyasmit, hogy egy zsúfolt kép egyperces figyelése után elő kellett sorolnunk a rajta látottakat. Nemigen sikerült maradéktalanul. Most se hiszem, hogy sikerülne, hát nem is kísérletezem vele.

A képeket meggyönyörködtük. A padot nem felejtem el, amint egy kép közepéből fűbe süppedten, öreges otthonossággal, szerény hátrahúzódottságában is mindeneken uralkodva ránk mosolyog. Fehérbe sűrűsödött derű, bölcsesség és nyugalom. Minden fény oda záporoz arra a pontra, ami csak a dús és harmonikus természeti világból érkezik. Ettől ragyog oly fehéren, és hogy visszaverhesse, ránk sugározván, a világ minden fényét.

Csend vagy Magány volt a kép címe, vagy valami hasonló. De lehet, hogy egyszerűen: Kerti pad. Mennyire nem kellenek a címek, ha a kép beszél.

A pad élt. Deszkáján az ember melege, ki imént rajta ült.

Ezt a kis életet a teremtő ecset lehelte oda a maradandóságnak. Mintha az ecset gazdája ravaszul — bűvös hatalmát próbálván — ki akarta volna cselezni az elmúlást. A bravúr sikerült. Egy ember nélküli képbe csempészte a lelkét, hogy onnan sugározzon idők hosszáig, míg csak vászon és festék szövetsége fel nem bomlik.

A képekről felvillanó életfények, mint reflektorok csak az élettelenséget hozzák szorongató szívközelbe. Aláhúzzák a kialudt tűzhely döbbenetét.

Egy otthon vesz körül, mely már nem az, csak holt tárgyak gyűjteménye. Értelmük addig volt, míg az ember itt volt közöttük és melege átjárta őket. Az erőlködés, hogy az élet atmoszféráját őrizzék, hiábavaló.

De az ilyen emlékmúzeumok ebből élnek. A kiszámított hatásból, amely az esendő ember nosztalgiájára alapoz: borostyánba zárni az illanót. Ám az ember tudja, hogy a dolog nem megy. A hatás kétszeres erejű. Ez az „olyan-mintha-élne" szíven üt, és szomorúság-gyűrűket vet. Az ilyen emlékhelyek ismert relikviája az óra, melynek mutatója a nagy csapás pillanatában megállt, s azóta senki se húzta fel. Ketyegés nélküli csendje a szívszorító.

Itt is minden olyan, mintha csak most használták volna: pamlagok, komótok és vitrinek, asztalok és rajtuk a terítők, a kopottas, sokat tapodott szőnyegek, a könnyű függönyök az ablakon, az ékes cserépkályhák, a díszpárnák, az öreges támlás ágy... De te tudod, hogy évek óta nem ült a pamlagon, nem pihent az ágyban senki. Az utolsó lehelet óta. S a könyvekhez se nyúltak a polcokon. Minélfogva semmi sem él itt már, még az Ábelek sem, hisz nem üti fel senki.

Kinn az idő borongós, a fák se nagyon engednek be fényt. Az egykori élet rekvizitumaira a használat hamva helyett szürke szemfödél borul.

Járjuk a kegyelet zegzugait, átjárókat és lépcsőket. A régi műhely otthonos galambdúc, de az élet itt is csak emlék az elárvult tégelyekkel, rézkarcokkal és kitüntetésekkel. S míg óvatosan megfordulunk magunk körül, óhatatlan megérint az illetlen gondolat: hogyan fért itt el az a nagy ember? Le és föl járt a lépcsőn, ha egy szélesebb kompozíciót egybe akart látni.

Az új, már tágas műteremben, hová alkalmatos papucsokban jutunk, és amelyet a művész — mily kegyetlen sors! — a halál előtt néhány hónappal kezdett belakni, az állványon félbemaradt tanulmány. Pompei kovácsa jut eszedbe, kit kalapács-emeltében kap el a halál. És szomorú bólintással megbocsátod a hatásra törekvő rendezői ravaszságot, mely az elkészült kép tanulmányát lopta ide.

A garázsban, cementeszsákok fölött látjuk Szőnyi Istvánt — mindenek betetőzéséül munka közben. Filmen. Századunknak az ilyesmiért is csodája a többi között a film. Mozgásában rögzíti az életet, ráadásul megismételhetően. Persze ez a gépi megismételhetőség most — ily telítetten az elmúlás élményétől — továbbfejlesztett panoptikum borzongatásával hat.

„Fél tüdővel élt egész életet. S ez a fél tüdő végül is nem bírt a rohamozó halállal megküzdeni..."

Körülbelül ezeket teszi hozzá az alázat hangján Kornél, midőn felkattintja a villanyt. — Megfázott — mondja még —, s ez elég volt.

Kint szemerkél. Pedig még fel akartunk menni a kertbe. Ezt tartogatta kalauzunk a végére, mint csattanót; ha az élmények fokozhatóságáról egyáltalán beszélhetünk. Odafenn volt az igazi műhely, az ötholdas, dimbes-dombos-völgyes birodalom, gyümölcsfákkal, kicsi fenyvessel, réttel s a betörő erdővel; az ég tágas burájával befödve, s kitágítva a messzi szemhatárig, hogy beleférjen az ezüst-tenyerű Duna. Itt szeretett a mester eltűnni, elveszni, hogy csak kürttel tudták ebédre csalni. A film is ide kíséri. Számtalan kép tárgya is itt található meg eredetiben. Az imént látott kút, s a korábban látott pad. Gyermeki ember, ki mindig az eredetire kíváncsi! S hibátlan az illúzió. Hiszen a természet él, az örök megújuló — nem úgy, mint a használati tárgyak —, méghozzá a nyárelő duzzadásában.

Láttuk a padot. Szürke volt és öreg. A kutat, az is szürke volt és az is öreg. Az ég is szürke volt és alant a víz is.

Kornél a dombtetőn elmondta a nyári szabadiskolát. Rajzolás és festés dolgában lehet itt továbbfejlődni. Neves mesterek és tanárok ajkáról, ecsetjéről lesve az igét. Évente százak jelentkeznek, szomjasan a festőművészet magasabb titkaira. Lesátoroznak a kertben, de a faluban is kaphatnak szállást.

Bizonnyal nagy hit és reménység zakatol szívükben e zarándokhelyre tartván: Zebegény csodát tesz, elég ide jönni.

Vajon hazaviszik-e innen a tanulságot, hogy minden az ember? A belőle áradó sugárzás!

Szeberényi Lehel

Kedd, 1970. június 23.

Vallomás

A honismereti szakkörök ered

Országszerte egyre nagyobb a jelentősége a honismereti munkának, a helytörténeti kutatásoknak. Alig van olyan település, ahol ne buzgólkodnának néhányan a falu, a város múltjának felkutatásában, történelmének, szokásainak feltárásában. Ennek a hazafiságot, hazaszeretetet ápoló munkának a Hazafias Népfront-bizottságok a kezdeményezői, segítői.

A népfront fogja össze az értelmiség ilyen irányú tevékenységét. S egy *Kecskeméten* elhangzott előadás szerint csak Bács-Kiskun megyében több mint *kétszáz értelmiségi foglalkozik a helytörténeti kutatás valamelyik ágával.*

— Különösen szép eredmények születtek azokban a községekben, amelyekben a honismereti mozgalomnak múltja, tradíciója van — mondotta *Farkas József*, a népfront megyei titkára. — Ma már a megye 80—85 községében elkészült a nagy munka, megírták a település történetét, múltját. Akkor pezsdült fel ez a mozgalom, amikor a *Tanácsköztársaság* megalakulásának évfordulójára készültünk. A lakosság figyelme a múlt felé fordult. Amikor a felszabadulás 25. évfordulójára gyűjtöttük az anyagot, sok község azt jelentette: *vállalják az értelmiségiekből alakult honismereti körök a település egész történetének feltárását és megírását.*

Tanítók, gyógyszerészek, orvosok

— Kik ezek a lelkes emberek, akik falujuk múltját kutatják?

— *Nagyobbrészt pedagógusok.* Falusi tanítók, gyógyszerészek, mezőgazdászok, orvosok, papok — hangzik a válasz. — Különösen jó munkát végeztek Kecskeméten, a kecskeméti járásban, a kiskőrösi járásban, Kalocsán, ahonnan tíz esztendővel ezelőtt tulajdonképpen elindult *a honismereti mozgalom.* Aztán Kiskunhalas érdemel elismerést, majd Baja, Szalkszentmárton, ahol különösen a Petőfi hagyatékok ápolása terén végeznek *nagyon dicséretes munkát.* Meg kell említeni Dunavecsét, Hartát. A dunavecsei járásban most Vikár Béla életének, munkájának feltárásán, megírásán fáradoznak. Megemlíteném még a kiskunsági napokat, ahol a honismereti munka keretében az idén augusztusban a természetvédelemről tartanak több előadást.

Különös figyelmet érdemel a megye *természetvédelme*, hiszen Bács-Kiskun megyében olyan természetvédelmi területek is vannak, amelyek *sehol sem találhatók Európában.* Ilyen például az Ágasegyháza melletti futóhomok-hordalék. De egyedülálló a megye *madárvilága* is.

— Kiskunhalas történetének *első kötete* már megjelent — tájékoztat a megyei népfronttitkár. — A történetírói közösség most dolgozik a második köteten. *Kiskörösön is elismerésre méltó munkát végeznek.*

— mon[illegible]
üveges
közben
jegyzetelt. [illegible]
iratok, feljegyzések. — Bócsán, a tanyavilágban kezdtem tanítói működésem, 1920-ban. Később kerültem ide, Soltvadkertre. Nem gondoltam én soha arra, hogy a falu múltjával törődjen. Éltem, ahogy a többiek. Aztán egyszer, itt Soltvadkerten, azt mondta *Havasi* Gyula, az akkori vb-titkár: *„Pista bácsi, maga már nyugdíjas, ráér bogarászni, segíthetne nekünk."* Segítettem. Hiszen tanítói működésem idején nagyon sokszor kellett valamit mondanom községünk történetéről. *De én azt mindig keveselltem, amit tudtam, többet akartam tudni.* Végre, lehetőségem nyílt arra, hogy foglalkozhassam a falu múltjával.

A nyugalmazott tanító összegyűjtötte a pénzt, jegyet váltott Budapestre, felkereste az *Országos Levéltárat.* Megkérdezték, milyen iratokra van szüksége. Egyszer hallotta, hogy Soltvadkert az *Orczyak* birtoka volt. Szerencsére, abban az időben éppen elkészültek az Orczy-anyag összegyűjtésével.

— Az ideig semmit sem tudtak Soltvadkertről. Az Orczyak a levéltári anyagot, az összes iratokat elrejtették, *egy száraz kútban találták meg,* így jutott a levéltár birtokába, így tekinthettem be az iratokba — mondja a nyugalmazott tanító. — S amikor már minden adat megvolt, akkor rendszerezni kezdtem. Hogyan is írjam meg Soltvadkert történetét? — gondolkoztam, töprengtem. Végül úgy döntöttem: *szőlőből él ez a falu, érdemes lenne legelőször ennek a történetét megírni.*

Így kezdődött.

Kötelező szőlőtelepítés

S úgy folytatódott, hogy Nagy-Pál István nyugalmazott tanító a rendelkezésére álló adatok feldolgozásával megírta a soltvadkerti szőlők történetét.

— Az első szőlőt Soltvadkert határában 1755-ben telepítették. A legfontosabb szempont az volt, hogy lekössék a futóhomokot. Az akkori földbirtokos, Orczy Lőrincz jelölte ki a helyet a szőlőtelepítésre, s a ránkmaradt adatok szerint szinte rá kellett kényszeríteni a vadkertieket a szőlő telepítésére. *„Aki két év alatt nem telepít szőlőt, az két aranyat fizet!"*

Akkor még a homok *értéktelen talaj* volt, csak akkor lett nagy becsülete, amikor a filoxéra és a peronoszpóra elpusztította az ország szőlőtelepítéseit. Ez a betegség a kötött talajon pusztított, a homokon nem. Megnőtt ezáltal a homok értéke.

— Nem én vagyok itt az úttörő — folytatja a nyugalmazott tanító. — *Gergely Károly, jelenleg a sárospataki gimnázium igazgatója, feldolgozta egyszer Soltvadkert történetét. Egy másik gyűjtögető Csáki Mihály bácsi volt, egyszerű*

MAGYAR NEMZET
Budapest
SAJTÓHÍRADÓ
BUDAPEST, IX., Ülői út 81
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

A vallomás

Faggatom a múltról tanítót közben a jogtanácsos hallgat figyel bennünket. Pedig nek már érdemei vannak ezen téren, mert az országos hely történeti pályázat *második dí ját nyerte meg „A soltvadkert szőlő- és gyümölcstermel szakszövetkezetek története* című művével.

— Én két évvel ezelőtt ke rültem ide, Soltvadkertre — mondja a 43 éves jogtanácsos — Kiskőrösről jöttem, s csal annyi közöm volt a szőlőhöz hogy disszertációmban foglal koztam ezzel a kérdéssel. Itt Soltvadkerten a Kossuth és Rákóczi szakszövetkezet jogtanácsosa vagyok. Egyszer találkoztam Nagy-Pál tanító úrra az utcán. Megfogta a karoma és azt mondta: *„Maga foglalkozik szőlővel, ismeri az anyagot, meg kellene írni a szakszövetkezetek történetét."* Bólintottam. Rendben van, megírom. *S megírtam.* Be is küldtem a pályázatra és megnyertem a második díjat.

A falu a szőlőből él. Az első szőlőt 1755-ben telepítették a futóhomokra. Néhány holdat *Jelenleg 4000 hold szőlő díszlik a község határában. Ez a jólé*

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁJ 28

NÉPSZAVA
Budapest

Pest megyei művészeti hetek a fővárosban

1021

A hét végén kezdődik a fővárosban a Pest megyei művészeti hetek eseménysorozata, melynek célja: *bemutatni az ország legnépesebb megyéjének fejlődését, kulturális életének, népművészetének gazdagságát.* Erről tartott sajtótájékoztatót szerda délelőtt *dr. Mondok Pál*, a Pest megyei Tanács vb-elnöke, aki ismertette a gazdag programot.

Pénteken a Kossuth-klubban *Szőnyi István* festőművész munkásságáról tartanak előadást, és rendeznek kiállítást műveiből. Az érdeklődők megismerkedhetnek *a szentendrei művésztelep* tagjainak tevékenységével, filmeken és fényképeken láthatják Pest megye hat városának mindennapi életét, a megye népművészetének bemutatóján pedig a *Galga* és a *Tápió mente* asszonyainak hímzéseit, gobelinjeit állítják ki.

Hargitai Károly, a művelődési osztály vezetője ismertette a művészeti hetek zenei eseményeit: a váci *Vox Humana* kórus és *Lehotka Gábor* orgonaművész hangversenyt ad a Zeneakadémián. Koncerteket rendeznek a vácrátóti botanikus kertben, nemzetiségi csoportok művészeti fesztiválját *Pilisszántón*. Június 27-én kezdődnek és július 26-án fejeződnek be a *Szentendrei Teatrum* előadásai. Augusztus 22—23-a között *Visegrádon* rendezik meg az irodalmi színpadok második országos találkozóját. (*p.*)

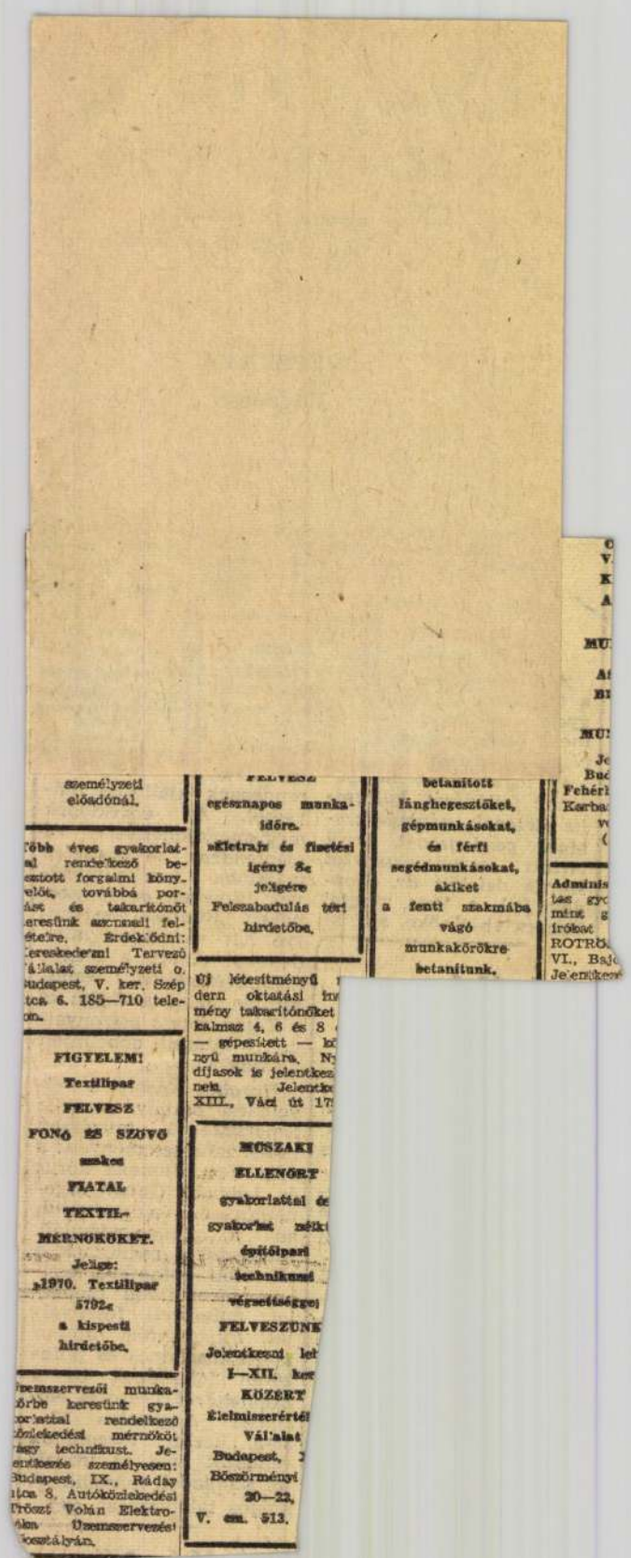

személyzeti előadónál.

Több éves gyakorlattal rendelkező bejáratott forgalmi könyvelőt, továbbá portást és takarítónőt keresünk azonnali belépésre. Érdeklődni: Kereskedelmi Tervező Vállalat személyzeti o. Budapest, V. ker. Szép u. 6. 185—710 telefon.

FIGYELEM!
Textilipar
FELVESZ
FONÓ ÉS SZÖVŐ
szakos
FIATAL
TEXTIL-
MÉRNÖKÖKET.
Jelige:
„1970. Textilipar
5702.”
a kispesti
hirdetőbe.

Üzemszervezői munkakörbe keresünk gyakorlattal rendelkező közlekedési mérnököt, vagy technikust. Jelentkezés személyesen: Budapest, IX., Ráday u. 8. Autóközlekedési Tröszt Volán Elektronikai Üzemszervezési Osztályán.

FELVESZ
egésznapos munkaidőre.
„Életrajz és fizetési igény 8.”
jeligére
Felszabadulás téri
hirdetőbe.

Új létesítményű m
dern oktatási in
mény takarítónőket
kalmaz 4, 6 és 8
— gépesített — k
nyű munkára. N
díjasok is jelentkez
nek. Jelentk
XIII., Váci út 17

MŰSZAKI
ELLENŐRT
gyakorlattal é
gyakorlat nélk
építőipari
technikusi
végzettséggel
FELVESZÜNK
Jelentkezni le
I—XII. ker
KÖZERT
Élelmiszerértéke
Vállalat
Budapest,
Böszörményi
20—22,
V. em. 513.

betanított
lánghegesztőket,
gépmunkásokat,
és férfi
segédmunkásokat,
akiket
a fenti szakmába
vágó
munkakörökre
betanítunk.

Adminis
tas gyo
mint g
írókat
ROTRÖ
VI., Baj
Jelentkez

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest
1970 MÁJ 27

PEST MEGYEI MŰVÉSZETI HETEK

1024

Pénteken nyitány a Kossuth Klubban

A hét végén kezdődik a fővárosban a Pest megyei művészeti hetek eseménysorozata. A program célja bemutatni az ország legnépesebb megyéjének fejlődését, kulturális életének, népművészetének gazdagságát.

Az első esemény színhelye — pénteken —, a Kossuth Klub lesz, ahol Szőnyi István festőművész munkásságáról tartanak előadást, s bemutatják kimagasló alkotásait.

Megismerkedhetnek az érdeklődők a világhírű szentendrei művésztelep tagjainak tevékenységével, alkotásaival, s filmvetítéssel, fényképkiállítással egybekötött előadásokon a megye hat városának életével, fejlődésével.

A megye népművészetének bemutatóján a Galga és a Tápiómente asszonyainak világhírű hímzéseit, gobelinjeit állítják ki.

A művészeti hetek kiemelkedő eseménye lesz a váci Vox Humana kórus szereplése a Zeneakadémián és a megyei tanács díszudvarán. Tanulságosnak ígérkezik a Pest megyei Tanács klasszicista stílusú épületében rendezett műemléki séták, amelyek során egyebek között bemutatják az ország legrégibb levéltárának értékes anyagát.

meg lehet
távon bi-
számolhat
lyesebb és
y ha vá-
őszintén
ja a meg-
st és tehet-
arra törek-
akájával fe-

hogy nem
t elviselni.
fékez, hogy
it, van aki

energiajuk-
nek, hogy el ne hibázzanak valamit, ahelyett, hogy arra összpontosítanák figyelmüket és tehetségüket, hogy az adott helyzetben megfelelően, a lehető legjobban, legpraktikusabban döntsenek, cselekedjenek — a fontos kérdésekben. Ha a kis, a lényegtelen hibákat olvassuk a fejükre, akkor igaz, hogy ezt igyekeznek minden erejükkel megszüntetni, de energiájukat akaratlanul is elvonjuk a fontosabb, a nagyobb tennivalóktól.

presztízset, beosztását félti és védi, van, aki kombinál, variál és személyi indulatra vagy antiszimpátiára vezeti vissza a kritikát, van, aki nem azt nézi, hogy amit mondtak, igaz-e, vagy sem, hanem azt, hogy ki mondta és vajon miért mondta — és lehetne még sorolni azokat a tényezőket, amelyek nehezítik a hibák elismerését. A legnagyobb baj az, hogy egyes emberek önmagukhoz sem elég őszinték, önmaguk ese-

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1070 VAJ 30

MAGYAR NEMZET

Budapest

A Pest megyei művészeti hetek nyitóprogramjaként péntéken a Kossuth Klubban Szőnyi István művészetéről tartott előadást D. Fehér Zsuzsa művészettörténész. Az érdeklődők megtekinthették a zebegényi Szőnyi-emlékmúzeumban őrzött legjelentősebb alkotásokat és Kollányi Ágoston Szőnyiről készített kisfilmjét.

1021

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍREK
Budapest

JÚLIUS 13-ÁN KEZDŐDIK ZEBEGÉNYBEN A KÉPZŐMŰVÉSZETI SZABADISKOLA

Elkészült a Szőnyi István nevét viselő nyári képzőművészeti szabadiskola teljes programja. Az idén már harmadszor érkeznek Zebegénybe az ország minden részéről — s néhányan szomszédos országból is — a képzőművészet mesterségét, művészettörténetet és művészetelméletet tanulni vágyó fiatalok.

Dániel Kornél, a Szőnyi István Múzeum igazgatója tájékoztatójában elmondta, hogy tavaly megkétszerezödött a jelentkezők száma. Az idén felvehető hallgatók létszámát hússzal növelik.

Július 13 és augusztus 9 között zajlik a nyári program. A szabadiskola igazgatója dr. Végvári Lajos kandidátus, a Képzőművészeti Főiskola tanszékvezető tanára lesz. Hincz Gyula (festő), Somogyi József (szobrász), valamint Pecsenke József (grafikus) tagozata mellett megindul a kerámiaszak is, Gorka Géza érdemes művész vezetésével.

Az előadók között olvashatjuk Cifka Péter, Dévényi Iván, Körner Éva, Németh Lajos, B. Supka Magdolna művészettörténészek, László Gyula professzor, Miklós Pál kandidátus, Hován László festőművész és Schwaner Endre fotóművész nevét.

Tíz nyilvános művészettörténeti és művészetelméleti előadást rendeznek. Folytatják a tavaly nagy sikert aratott művészfilm-esteket.

P. R.

Dr. Végvári Lajos művészettörténész, a szabadiskola igazgatója

A Székesfeh
új, nagy telj
tonna árut f

A gödöllői [illegible] Egyetem ifjúsági szervezete az idén is megrendezte hagyományos nemzetközi lovasversenyét. A végig izgalmas küzdelmekben a hazaiakon kívül az aschersiebeni és a BLK-lovasok, valamint a magyar öttusa válogatott keret tagjai szerepeltek jól.

A galopp-pályán az év első kétéves versenyét egy Imperiál-ivadék, Immunis (anyja: Mikroszkóp) nyerte. Az esőtől átázott mély pályán is 53,9 mp-es rekord időt ért el. A második kétéves versenyben is Imperiál-ivadék, Inda (anyja: Dunyuska) szerezte meg az elsőséget.

Az olimpiára készülő magyar military lovascsapat Kiskunhalason rendezte első nemzetközi versenyét. Az olimpiai méretű, akadályokkal nehezített pályán megerőltetés nélkül végezte el feladatát. Remény van rá, hogy a magyar csapat jól szerepel Münchenben.
A verseny végeredménye: 1. Moisanu (Bukaresti Dinamó). 2. Szabácsi (BLK). 3. Balogi (Mezőhegyesi MEDOSZ). Csapatban: 1. Bulgária csapata. 2. a Budapesti Lovas Klub. 3. a kiskunhalasi Határőr Dózsa.

Sz. L.

Military versenyző a nagy sebességű patak vizén halad át

1970 MÁJ 30

ír-lap

1021

1970. MÁJUS 30., SZOMBAT

PEST MEGYEI MŰVÉSZETI HETEK

„Zebegény adta Szőnyit a magyar festészetnek"

Tegnap Budapesten, a Kossuth Klubban került sor a Pest megyei művészeti hetek első eseményére. *D. Fehér Zsuzsa* művészettörténész *Szőnyi István* munkásságáról, életművéről tartott előadást.

— Augusztusban emlékezünk meg a világhírű festőművész halálának tizedik évfordulójáról — mondotta D. Fehér Zsuzsa. A zebegényi Szőnyi Emlékmúzeum pedig harmadik éve fogadja a látogatókat.

— A világhírű festőművész Zebegényben élt és dolgozott, hiszen itt közvetlen környezetében mindent megtalált, ami ecsetére kívánkozott. Zebegény adta Szőnyi Istvánt a magyar festészetnek és az ő munkássága emelte a Dunakanyar e páratlan szépségű táját a XX. század művészetébe. Ez a vidék nemcsak az élmények kiapadhatatlan forrását jelentette Szőnyinek, de stílusának megújulását, formai és technikai inspirációit is. A hatalmas víztükör megsokszorozza a sugárzást, a színek teliek és zengőek az erős napsütésben. Ligetes tájak, parasztudvarok, dunai uszályok és hűs verandák bensőséges, tiszta levegőjében jelennek meg a mester szívéhez nőtt falusi emberek — egy életforma poétikus összegezéseként.

— Szőnyi fáradhatatlan erővel, töretlenül alkotott egész életében: szinte úgy dolgozott, ahogy lélegzett. A legapróbb emberi mozdulatokat is megfigyelte a lehúzott falusi redőnyök mögött. Szőnyi István számára minden kitüntetésnél, díjnál többet jelentett az, ha a helybéliek egy-egy elismerő szót mondtak képeiről. Vérbeli pedagógus volt. Tanítványai rajongtak érte, s ma is áldják a nevét.

Az előadás végén bemutatták *Kollányi Ágoston* Szőnyi István című kisfilmjét, valamint a mester néhány eredeti festményét is.

— fg —

A háztájira kell most figyelnünk! (6.)

Tehén helyett autó?

A szigetcsépi Lenin Termelőszövetkezetben kedvező a tojótyúk háztáji tartása is. Az elhelyezhető tyúkok mennyisége függ az ól nagyságától. Általában négyzetméterenként 4—5 tyúkot lehet elhelyezni. A termelőszövetkezet beszerzi a tojótyúk hibrideket. Egy húszhetes jércét általában 95 jet. (Legfeljebb, ha visznek benne.) A termelőszövetkezet vezetősége harcra száll ezekkel a nézetekkel és igyekszik megszervezni a háztáji segítségét is. Szabó József szerint 100 tehenet kihelyeztek volna a háztájiba, de ez azért nem sikerült, mert — mint már az előbbiekben említettük — az

sal a tagok részére 400 négyszögöl kitűnő szőlőt telepít, ahol a korszerű művelésre is mód nyílik. Ez még csak terv, de sok más jó elképzelést szeretnének megvalósítani.

Régi hagyomány

például Pusztazámoron, hogy majdnem minden háznál hízlalnak libát. A termelőszövetkezet is jó eredményt ért el a libahízlalással, de a tagság is. Arra lenne szükség, hogy ezen a vidéken is honosodjon meg a nagyobb látszámú sertés- és szarvasmarhatartás. Ez annál is inkább fontos lenne, mert a termelőszövetkezet saját tehenészetének teljes felszámolását tervezi. 1971 végéig „elfogynak" a tehenek a „Tolbuchin" Tsz-ben.

Szűts Dénes

(Folytatjuk.)

kend
lékmű alatt

készíthetnek az ottani szőlők tulajdonosai.

A leendő „hegyivárosnak" teljes felépülése után, 5000 lakója lesz.

Az új lakónegyed tervezői gondoskodnak a hegyoldal kényelmes, gyors megközelíthetőségéről. A beépített területeken szerpentinúttal oldják meg az autóbuszközlekedést. Bár az új település szervesen a bányászvároshoz illeszkedik, ellátás szempontjából önálló egységet képez majd. A tervek szerint ugyanis a többi között szolgáltatóházat, gyógyszertárat, orvosi rendelőt, iskolát, óvodát, bölcsődét és üzletházakat is épí-

SAJTÓFIGYELŐ
HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

1021

Új magyar képzőművészet

Szőnyi István:

FUVAROS

„A képnek intuícióval kell készülnie — mondotta Szőnyi — egyszerre, átérezve, megragadva az egész problémát, az egész kompozíciót s egyszerre munkálva az egész képfelületet."

Ezt az alkotói módszert és emberi alapállást figyelhetjük meg — a színes műmellékletként közölt — 1951-ben festett „Fuvaros" c. képén is.

A minden heroizmust nélkülöző falusi téma puritán feldolgozása jó megfigyelőre, az élet és a falusi környezet ismeretére vall.

A fő alak a zsebredugott kézzel álldogáló, élteskorú parasztember, jellegzetes öltözékben, „csurgó" kalappal, kifejezéstelen arccal. Mögötte szekér elé fogott lovak; egyik iszik, a másik — gazdájához hasonlóan — pihenő állásban, és „egyforma érdeklődéssel" a végtelenbe tekint. Néznek valakit, illetve valamit.

Mesteri kompozíció! A horizont a festmény felső szélére szorult. A fő motívum háttere a — szinte az egész képfelületet betöltő — lélegző tarló. A szekér a lovakkal kissé átlósan helyezkedik el. Az előtérben ácsorgó fuvaros takarja az egyik ló mellső, a másik állat hátsó lábait. „Hiányzik" tehát két-két lábuk. Ez a bravuros kompozíció élet és környezet összetartozását, ember és állat egymásra utaltságát, fogalmazza meg festői eszközökkel.

Nyugalom és csendes szemlélődés jellemzi a képet. Mérete viszonylag nagy — 115×90 cm, — életközelsége, atmoszférája mégis intimmé teszi. A festményen használt tempera világos, derűs koloritot biztosít, a lágyan összemosódó puha, meleg színek az alkotó és alkotás líraiságának fő kifejezési eszközei.

Szőnyi ízes, gazdag színkultúrája, meghitt embersége, magányos szemlélődése a hagyományos magyar piktúra folytatását jelentette, mély festői kultúrát és humanisztikus alapállást —, s azt jelenti ma is tanításainak továbbélésében.

Bánszki Pál

KIÁLLÍTÁSOK MŰVELŐDÉSI HÁZAKBAN

A Népművelési Intézet kezdeményezése és szervezése eredményeképpen a megszokottól eltérő kiállítást láthattunk az ELTE Eötvös Klubjában (V., Károlyi Mihály u. 9.)

Három alkotó — egy szobrász és két festő — mint a népi naiv művészet ősi fájának legfrissebb hajtása nyújtja ízlelésre szokatlan zamatú gyümölcseit a főváros közönségének, a klub törzstagságának, az egyetemi ifjúságnak.

Mindhárman jóval túl vannak a hetvenedik életévükön. A művészet iránti érdeklődésük, amely visszafojtva lappangott bennük, a megszolgált pihenés éveiben tört felszínre, és vált életük alkonyának új tartalmává: „Ha sorsom megengedi — írja például önéletrajzában **Pethő** János —, szeretnék ecsetelni még az utolsó napig, az utolsó óráig." **Török** Sándor volt tisztviselő: „Amíg aktívan dolgoztam, mindig a javát adtam a munkámnak. Azt szeretném, hogy mint nyugdíjas, életem utolsó idejében még szebbet és jobbat adjak . . . lélekkel, a szív legtisztább szeretetével . . ." Mindez önmagában persze még nem indokolná a figyelmet munkásságuk iránt, ha nem ragadna meg bennük az a felszabadult, ösztönös alkotóerő, amelyhez hasonlót a harmincas évek néhány kiváló „őstehetség"-ének (**Benedek** Péternek, **Győri** Eleknek) munkásságában tapasztalhattunk.

A szakértő szemek méltán ragadták ki e három idős művészt a hozzájuk hasonló sorsú amatőrök sokaságából, és joggal rendezték meg az ő munkálkból az első, kísérletinek szánt kiállítást.

Valóban népművészek ők, noha mind származás, mind stílustörekvések tekintetében vannak eltérések közöttük. A paraszti művészet stílusjegyeit legtisztábban a 85 éves **Gyovai** Pál darabosan megformált ember- és állatszobrairól olvashatjuk le. Olyan kősztélékhez hasonlíthatók, mint a Húsvét szigeti ismeretlen korú, eredetű és rendeltetésű kőszobrok, az emberi önkifejezés ősi és időtlen megnyilvánulásai. Az útépítőktől szerzett terméskődarabok Gyovai kezében is az emberi lét mélyebb értelmét hordozó mágikus jelzésekké válnak (Ősanya, Család).

Pethő János zsellérgyerekként született Dömökegyházán, a Károlyi-uradalomban. Apja halála után menhelyre került, volt disznópásztor, és megjárta az első világháború majd minden frontját. Bányászként ment nyugdíjba, s ekkor kezdett el rajzolgatni. Egy szegedi tanár biztatására tért át az olajfestésre, ezzel idézi vissza szomorú gyermekkorának paraszti világát, a négy ökörrel szántó-vető gazdát, a pásztorélet bukolikus szépségét.

A harmadik kiállító **Török** Sándor. A valóság élménye legtöbb képén — 66 óta mintegy száz képet festett — a mesék népi pop-artjának színes kavargásával keveredve jelenik meg (Ádám és Éva, Kultúrház és a virágzó falu).

Kíváncsian várjuk, hogyan fogadja a közönség ezt a kiállítást. Véleményünk szerint jó kezdeményezés, méltó arra, hogy hasonlók kövessék.

Péter Imre

Gyovai Pál: Parasztember

Pető János: Öreg pár

Török Sándor: A szürrealizmus szülői

Hírek

15 ÉVES A MECSEK TÁNCEGYÜTTES. A „Szocialista Kultúráért" jelvénnyel, továbbá a KIVÁLÓ EGYÜTTES címmel háromszor is kitüntetett pécsi csoport március 16-án este a pécsi Nemzeti Színházban tartotta jubileumi díszelőadását. A tizenkét számból álló műsor közben és után a közönség melegen ünnepelte az együttest

NEPMOVELES
1970 APR
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

EIFERT JÁNOS kamarakiállítását mutatta be a salgótarjáni József Attila Művelődési Központ. Egy díjnyertes fotó: a „Cirkusz"

A DÉRYNÉ SZÍNHÁZ művészei felajánlották, hogy a SZAZ FALU — SZÁZ KÖNYVTÁR akció keretében létrehozott új klubkönyvtárak avatási ünnepségén díjtalanul bemutatják a VARSÓI MELÓDIA című színművet. (Lukács József és Szücs Ildikó)

(Bojár Sándor felvétele)

MÉSZÁROS MIHÁLY KIÁLLÍTÁSA a Dürer teremben: Lánchíd 1945.

(Bojár Sándor felvétele)

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 SEP 15

ÉLET ÉS TUDOMÁNY

Budapest

Szőnyi István,
festőművész

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 AUG 20

Szőnyi István

TÜKÖR

Budapest

festőművész

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1978 SEP 12

Gábor Szőnyi

Etappen unserer Freundschaft

Seit elf Jahren verbinden uns enge Bande der Freundschaft mit dem Bezirk Suhl. Wechselseitige Besuche politischer Delegationen schufen die Möglichkeiten für diese Beziehungen, die für die Einwohner beider Bezirke gleichermaßen nützlich sind. Die brüderliche Zusammenarbeit der Bezirke Suhl und Pest vervollständigte sich inzwischen durch das Zusammenwirken und den wiederholten Erfahrungsaustausch von Betriebskollektiven sowie durch den Tausch von Referenten und Künstlern.

Ein gemeinsamer Beschluß führte *im Jahre 1976* zu einem *Freundschaftsabkommen*, welches die bestehenden Freundschaftsbande weiter stärkte und ergänzte. Um die kulturellen Werte der beiden Bezirke gegenseitig zugänglich zu machen, wurden Studienreisen bildender Künstler, Gastspiele des symphonischen Orchesters des Bezirks Suhl sowie die Aufnahme der Kontakte zwischen den beiden Bezirksbibliotheken beschlossen.

In angenehmer Erinnerung behalten wird die Künstler des Bezirks Suhl, die 1976 an der Arbeit der *Freischule „István Szőnyi" für Bildende Künste in Zebegény* teilgenommen haben. Viel Applaus erntete das *Thüringische Symphonieorchester in Szentendre* vor zwei Jahren, ebenso auch das 18 Mann starke Volksensemble, welches in unserem Bezirk gastierte. Wir hoffen, auch unsere Freunde konnten günstige Eindrücke von unseren Künstlern im Schaffenslager *Römhild* gewinnen, wie auch vom *Volksensemble Tápiószecső* und von den Keramikern aus *Szentendre*, die sich an der Arbeit des vor einigen Tagen eröffneten *Internationalen Keramiker-Symposion in Römhild* beteiligen.

Das auf der Enkenntnis gemeinsamer Ziele fußende Streben nach Freundschaft und gegenseitigem Kennenlernen gelangte zur Vollentfaltung im Frühling des vergangenen Jahres im Bezirk Suhl, als unsere Freunde in der DDR eine zahlreiche *politische und kulturelle Delegation des Komitats Pest empfingen.* Wir konnten damals die gemeinsamen Gedanken nicht nur durch Worte, sondern auch in der Sprache der Musik, des Tanzes, der Volkskunst, der Fotokunst und der bildenden Künste austauschen.

Es wird nicht leicht sein, das Niveau und den hohen Organisationsstand des Programmes, den herzlichen Empfang und die vorzügliche Gastfreundschaft mit gleichem zu erwidern. Doch gerade weil wir unsere Freunde aus dem Bezirk Suhl mit so viel Freude erwartet haben, wollen wir hoffen, daß wir die Bedingungen doch schaffen werden, damit sie sich in userem Komitat ebenso wohl fühlen wie unsere Delegation auf dem Boden der DDR.

Ernő Szabó

birge —
sind, wie
felder auf
ren, neben
senden *Ap*
Beispiel in
wird auch
den Blume
rende Aufn
met. Übrig
der größte
des Landes,
ebenfalls im Komitat. Und dann haben wir noch gar nicht von solchen Unternehmungen gesprochen, die heute schon gewiß keine Spezialitäten mehr sind, wie von den Geflügelverarbeitungsbetrieb der *LPG Hernád*, den LPG-eigenen Bäckereien, und dem berühmten Gestüt des Staatsgutes Apajpuszta.

Freilich ist diese Vielfalt zielstrebig und zweckbewußt, und entspricht durchaus den Erfordernissen der intensiven Entwicklung. Eben deshalb spezialisieren sich die Agrarbetriebe auf Produktionszweige, wofür die örtlichen Beschaffenheiten und auch die Traditionen die besten Voraussetzungen schaffen. Wenn wir schon von Agrárbetrieben sprechen, wollen wir gleich festhalten, daß im Komitat Pest 11 Staatsgüter 67 000 Hektar und 81 *landwirtschaftliche Produktionsgenossenschaften* 305 000 Hektar bewirtschaften. Die gegenwärtigen Betriebsdimensionen haben sich allmählich entwikkelt, denn zu Beginn dieses Jahrzehntes gab es noch im Komitat doppelt so viele LPGs wie heute. Die vernünftige Konzentration, d.h. die von den Mitgliedern beschlossene *Vereinigung* öffnete den Weg zur Einführung der modernen technischen und technologischen Methoden im Pflanzenbau und in der Viehzucht. Ein Beispiel dafür ist die Rinderfarm von Dabas, wo 1 200 Kühe gehalten werden. Ein anderes Beispiel ist die Schweinefarm von Ecser, wo 30 000 Schweine gemästet werden. Ein drittes Beispiel ist die Geflügelfarm von Ócsa, wo 1 Million Hühner gehalten werden. Ein viertes Beispiel ist die Schafherde von Kecskemét, wo 2 000 Schafe gehalten werden. Ein fünftes Beispiel ist die Pferdezucht von Kecskemét, wo 1 000 Pferde gezüchtet werden. Ein sechstes Beispiel ist die Fischzucht von Kecskemét, wo 1 000 Tonnen Fische gezüchtet werden. Ein siebtes Beispiel ist die Bienenzucht von Kecskemét, wo 1 000 Bienenstöcke gehalten werden. Ein achtes Beispiel ist die Kaninchenzucht von Kecskemét, wo 1 000 Kaninchen gehalten werden. Ein neuntes Beispiel ist die Schildkrötenzucht von Kecskemét, wo 1 000 Schildkröten gehalten werden. Ein zehntes Beispiel ist die Schlangenzucht von Kecskemét, wo 1 000 Schlangen gehalten werden.

Aus Hoffnungen werden Pläne

Ganz selbstverständlich sind mit der intensiven Entwicklung nicht nur Erfolge, sondern auch Aufgaben und infolgedessen auch manche Schwierigkeiten verbunden. Denn es stimmt zwar, daß die Fläche der bewässerten Gebiete in den Jahren 1970—77 auf das Zweieinhalbfache gestiegen ist, aber noch immer gibt es viele ungenützte Möglichkeiten. Ausführlicher sollten wir auch von den komplizierten Aufgaben sprechen, die mit den jüngsten Mitteln der Modernisierung einhergehen, zum Beispiel von den Hoch-

...dolgozó-

...Az utfenntartási alapok nö-

Reile Géza

1970 JÁN

1021

Szőnyi István

Szőnyi István: Háború után

A gáz- és villamosenergia-szolgáltató tevékenységi területe esik legtávolabb a helyi tanácsok befolyásától, e területen nincsenek közgazdasági eszközeik a helyi érdekek érvényesítésére. Nehezíti a helyzetet az, hogy ezek az üzemek jelentős hatósági jogkört is élveznek. A településeknek — nagyságrendjüktől függően önállóan, vagy közös vállalatban — lehetőséget kellene kapniuk arra, hogy a kiépített fogadóállomások által mért mennyiségben a tanácsok vegyék át gáz- vagy villanyszolgáltatását, s maguk végeztessék a lakossági és üzemi ellátást, a hálózatfejlesztést, a felújítást és az üzemeltetést. A tanácsok ma már alkalmasak erre. Teljesen egyetértek Lakos Sándor elvtársnak e témáról szóló megállapításával. Hogy ez az út járható és a javaslatnak van reális alapja, arra a legkonkrétabb bizonyíték az, hogy a szenet, amely kb. az országos energiának a 70 százalékát szolgáltatja, a szénbányászati trösztök termelik ki és a helyi kereskedelmi hálózat értékesíti. Ide sorolhatnám az ásványolaj-termékeket is; az olajat, a petróleumot, a benzint stb. Ugyanez elképzelhető a gáz-, illetve a villamosenergiával kapcsolatban is.

A jelenlegi rendszerben a vállalati érdek a gazdaságosság és nyereség. A tanács ezeken kívül a szükségletek kielégítését is előtérbe helyezi, ez azonban a gazdasági ráhatás eszközei nélkül nehézkesen megy.

lét képezzék. Ennek a rendeletnek a továbbfejlesztésére javasolom: teremtsük meg a lehetőséget arra, hogy az állami lakóházak (bérház jellegű [illegible]bb épületek, vagy önálló lakó[illegible] épületek), illetve a lak[illegible] vetkezetet alakít[illegible] sokra vonatkozó[illegible] megvásárolhassá[illegible] saink szerint va[illegible] ten legutóbb 40 soronkívüli szövetkezeti lakás elhelyezésére kívánta adni meglevő állami lakását.

A társadalmi szervek által (KISZ, népfront) szervezett lakásépítési akciók továbbfejlesztésére építő- és fenntartó lakásszövetkezeteket kellene létrehozni. E jelentős kezdeményezés már túlnőtte a társadalmi szervek feladatkörét. Tudomásom szerint a SZÖVOSZ illetékes főosztálya már foglalkozik is ezzel, illetve a lakásépítő szövetkezetek létrehozásával. Városunkban például a harmadik ötéves terv során 500 lakás épül szövetkezetek segítségével — többszintes építési móddal.

Itt említem meg, hogy az állami tulajdonban levő házak kezelésének, karbantartásának feladata nem indokolja az ingatlankezelő vállalat jelenlegi szervezeti formáját. Célszerűbbnek tartom a „költségvetési üzem" szervezeti formát, ez jobban megfelel a munka jellegének és nagyobb lehetőséget ad a tanácsi irányí-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Szőnyi István
Egészségügyi Dolgozó
festőművész
1979 SEP 1

Augusztus 30-án volt tizenkilenc éve, hogy elhunyt Szőnyi István festőművész, a magyar művészet kiemelkedő alakja, akit 1947-ben a német megszállás alatt tanúsított magatartásáért a Magyar Szabadságért érdeméremmel tüntettek ki. Illusztrációnkkal emlékezünk rá. A kép: Szénarakodás

1021

...felszerelés és oktatás olyan színvonalas, hogy például évek óta nem fordult elő savégés.

A mintegy 2500 dolgozóra 1978-ban 5,6 százalék betegállomány jutott. A gazdasági vezetők és a szakszervezet együttműködése magas szintre emelte az üzemegészségügyet, az orvosi rendelő korszerű, speciális igényeket is szolgál. Ilyen légkörben jól érzi magát az üzemorvos, szabad teret, segítséget kap, eredményeit megbecsülik.

Több mint 20 éve dolgozik itt dr. Hámory Ferenc, s 1966 óta főállású üzemorvos. Vonzó és megtartó erőt jelentett részére, hogy nemcsak gyógyítást várnak tőle, hanem a munkahigiénés megelőzésben sok-sok kísérlettel megalapozhatta a mai módszereket. 10 évig dolgoztak, mire sikerült kialakítani a korszerű zaj- és hallásvédelmet. A hallássérültek vizsgálata külön erre a célra épített és minden műszerrel felszerelt szobában történik. Egyedülálló megoldás, hogy zajtérképpel regisztrálják a sérülések mértékét. Az öt veszélyességi fokozatba sorolt vizsgálati eredményeket a szolnoki audiológiai állomásra küldik. A károsodás megelőzésében nagy szerepe van a rendszeres fogászati szűrővizsgálatoknak. Az üzemorvos megállapította, hogy a dolgozók 60 százalékánál előrehaladott ínysorvadást eredményezett. Kutatásaik szerint a védekezés alapja a szájhigiéniai kezelés. Most rendszeres fogínyzuhanyozással védik a dolgozókat.

A megelőzést szolgáló időszakos vizsgálatokat pontosan megtartják, a gondozás folyamatos. A vállalat dolgozóinak 8 százaléka gondozott. Ők idült betegeknek számítanak. A darusok műszeres, időszakos vizsgálati eredményei alapján javaslatot tesznek az üzemvezetőnek és a biztonságtechnikai megbízottnak.

Szervezettség, rend, mindenre kiterjedő gondoskodás. Szolnokon alapellátási szinten a Tiszamenti Vegyiművek üzemorvosi rendelője a legjobban felszerelt. A vállalat 1978-ban 285 000 forintot költött az egészségvédelemre, a foglalkozási ártalmak kiküszöbölésére. A majdan megnyíló tripolifoszfát-üzemben dolgozók egészségkárosodásának megelőzésével és gyógyításával kapcsolatban itthon nem rendelkezünk kellő tapasztalatokkal, ezért a vállalat egyhetes tanulmányútra küldte üzemorvosát az NDK-ba.

Hamar Jenőné

állatorvos és ...
ügyi dolgozó ve...

A konferenci...
totta, hogy az...
mint nemzetköz...
pen úgy alkalm...
szakmai mondanivaló közvetítésére, mint az eddig használt nemzeti világnyelvek. Hódmezővásárhelyen az élénk viták során nem adódtak olyan nyelvi félreértések, amilyenek egyébként bőven tapasztalhatók a nemzetközi tudományos konferenciákon és kongresszusokon.

A sokéves tapasztalatok alapján a konferencia ajánlásokkal fordult az Egészségügyi Világszervezethez, továbbá a nemzeti és nemzetközi egészségügyi intézményekhez, egyetemekhez és akadémiákhoz:

— működjenek együtt a több mint hetvenéves Orvos-Egészségügyi Eszperantó Világszövetséggel;

— jelentessék meg eszperantó nyelven is az Egészségügyi Világszervezet tájékoztató kiadványait;

— támogassák azokat a ...

...versum ...
Asocio (Orvos-Egészségügyi Eszperantó Világszövetség) értekezletét. A szervezet ülésén dr. Ferenczy Imre, az UMEA európai titkára számolt be az elmúlt évi munkáról, közte a magyar egészségügyi eszperantisták tevékenységéről és a hódmezővásárhelyi találkozóról.

Dr. Hideo Shinoda japán orvosprofesszor alapítványát, az UMEA-díjat az idén dr. Molnár Lajos, dr. Nyerges Gábor és dr. Losonczy György, a Fővárosi László Kórház orvosai nyerték el „Az emberről emberre terjedő Salmonella-fertőzés néhány járványtani sajátossága kórházi körülmények között" című eszperantó nyelvű dolgozatukkal.

Az UMEA jövő évi értekezletét Stockholmban, 1981-ben pedig Brazíliában rendezik meg.

Dr. Ferenczy Imre

Posztumusz kitüntetés

Posztumusz *„Kiváló Munkáért"* kitüntetésben részesült *Meskó Károly*, szakszervezetünk korábbi tiszteletbeli alelnöke. A kitüntetést augusztus 21-én *dr. Füzi István*, szakszervezetünk főtitkára nyújtotta át Meskó Károly özvegyének.

Továbbképzés Hevesben

Az SZMT elnöksége megvitatta az 1978/79. évi szakszervezeti tisztségviselői és tömegpolitikai oktatás tapasztalatait. Gyöngyösön a különböző szakszervezetektől 581-en vettek részt bentlakásos, 160-an levelező tanfolyamon. Az egészségügyi tisztségviselők és aktívák közül 13 tanfolyamtípusban 36-an, 22-en pedig az egyéves leve...

A GYÓGYSZERISMERTETÉS MEGINDULÁSÁNAK TIZEDIK ÉVFORDULÓJÁN AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓBAN MEGJELENT CIKK JELEZTE, HOGY VILÁGVISZONYLATBAN ELŐSZÖR MAGYARORSZÁGON VALÓSULT MEG A GYÓGYSZERGYÁRAKTÓL FÜGGETLEN, AZ EGÉSZSÉGÜGYI FŐHATÓSÁG ÁLTAL IRÁNYÍTOTT SZAKEMBEREKBŐL ÁLLÓ ORSZÁGOS GYÓGYSZERISMERTETŐ HÁLÓZAT. A SZAKSZERVEZET WEIL-TERMEBEN MEGTARTOTT ÜNNEPSÉGRŐL IS TUDÓSÍTOTT LAPUNK.

A jó orvos—gyógyszerész kapcsolat a kölcsönös egymásrautaltságból fakad. A lelkiismeretes orvosnak egyenrangú partnere a jól tájékozott gyógyszerész. Az orvos azért igényli a szakszerű felvilágosítást, mert pontos ismeretekre van szüksége a felírható szerekről. Tudni akarja, melyek a soron kívüli

GYÓGYSZE

felterjesztése után döntjük el, h... csak 50 tiszteletdíjasunk lehet! ...tusra lenne szükség ahhoz, hog... sebb terület jusson egy-egy gyó...

Szőnyi István

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 FEB 14

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

287-ből 218-nak van ipariga-
zolványa,- hatvanan működé-
si-, hatan háziipari-, hárman
pedig vándor engedéllyel vé-
geznek szolgáltató tevékeny-
séget.

1021

— Szőnyi István murake-
resztúri pedagógus intarziái-
ból rendeznek kiállítást
Nagykanizsán a Hevesi Sán-
dor Művelődési Központban.
A kiállítás vasárnaptól feb-
ruár végéig tekinthető meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szőnyi István

Egészségügyi Dolgozó
Festőművész
1975 SEP 1

1021

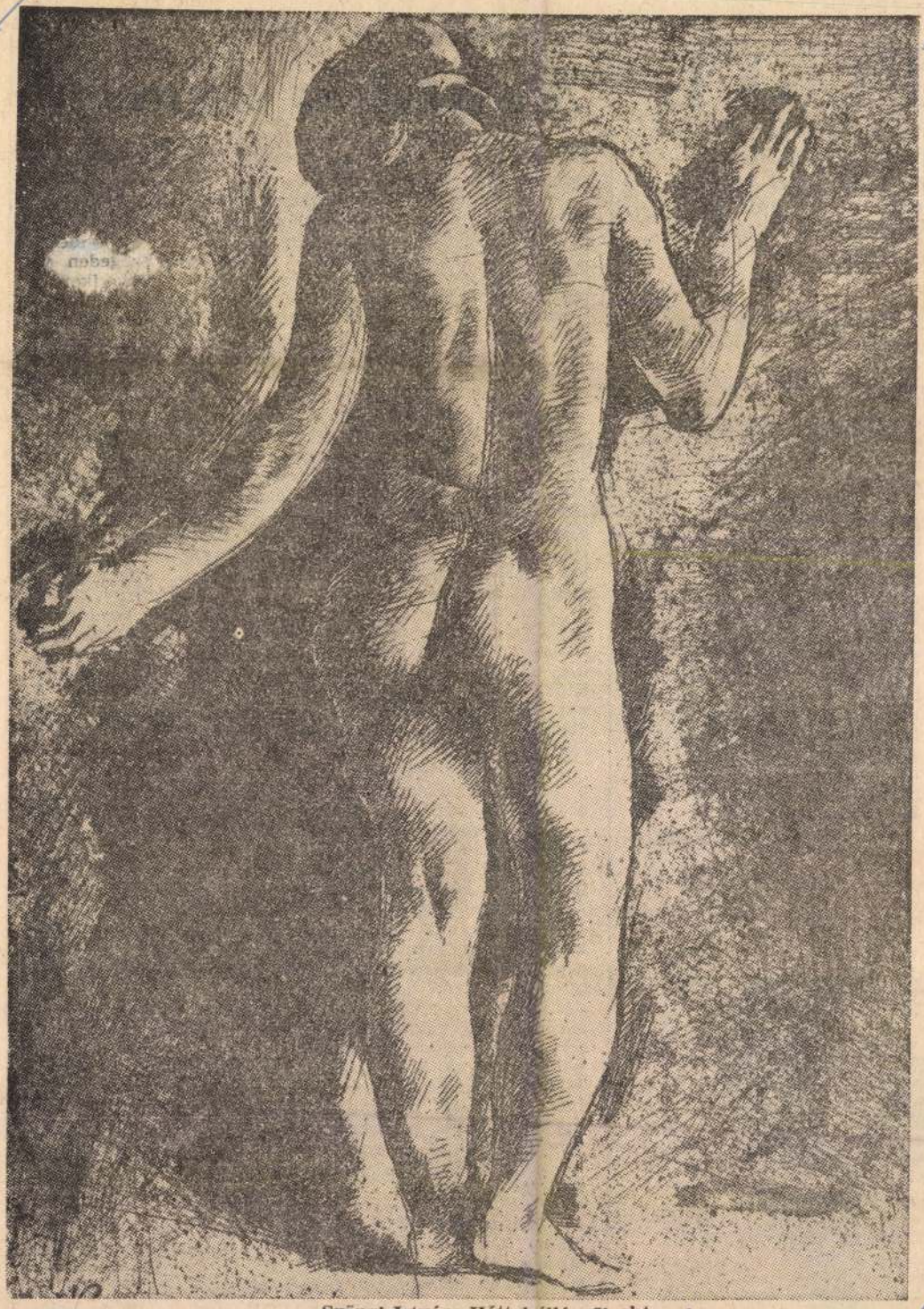

Szőnyi István: Háttal álló női akt

NÉLKÜL

***nak, hogy a főisko-
sztönzik őket erre?
mája a nappali ta-
gyógyászati Klinikák
vezetője.***

gyakorlatvezető körzeti orvosok, az oktató védőnők és a gyermekes anyák. Meggyőződésem, hogy a magyar csecsemőhalálozás csökkenését kórházaink munkája mellett a védőnőknek köszönhetjük.

— *Melyek a következő feladatok?*

— Még szorosabbá kell tenni az együttműködést az egészségügy minden szintjén. Ez legalább olyan nehéz, mint valamit elkezdeni. Védőnői szempontból pedig továbbfejleszteni a budapesti és szegedi tagozat jó munkáját, segíteni a kiegészítő képzősöket, ennek befejeztével elindítani a szervezett továbbképzést. A magam részéről igyekszem azzal foglalkozni, ami érdekel és érzékelni azt a feladatot, amelyet még megoldhatok közeli nyugdíjba vonulásomig.

Várhalmi Judit

Munkába állnak?

Az új pályázati rendszer 1977-ben lépett életbe. Az idén végzett az orvostudományi egyetemen a harmadik évfolyam, amely ennek alapján foglalja el munkahelyeit.

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Fogorvostudományi Karán 94 hallgató végzett 1979-ben. Az elfoglalható állások száma 146: 11 pesti, 135 vidéki. (Ugyanezen állásokra pályázik azonban a Szegeden és Pécsett végzett közel 50 fogorvos). A SOTE-ról kikerültek között 6 társadalmi ösztöndíjas volt, ők nem pályázhattak. 41 végzős csak pesti, 17 pesti és vidéki, 30 csak vidéki állásra jelentkezett. Budapest népszerűségére jellemző, hogy a János Kórházban meghirdetett munkahelyre 21, a Stomatológiai Intézetben, illetve a Balassa Kórházban meghirdetett 2—2 állásra 35, illetve 45 pályázat érkezett. Ezzel szemben például Baranya megyében 8, Békés megyében 8, Csongrád megyében 3 állásra nem akadt jelentkező.

A végzettek többsége tehát pesti álláshoz szeretne jutni. Vajon mi köti őket a fővároshoz? Legtöbb esetben körülményeik, vagyis a pesti lakás — akár szüleiknél laknak, akár saját lakásban. Itt vannak továbbá ismerőseik, barátaik; sokuknak házastársa, akit esetleg szintén ide köt a munkája. Jelentős vonzóerő a megszokott pesti életforma.

Van azonban szakmai vonatkozása is a kérdésnek. Budapesten (és a vidéki városokban) zömében rendelőintézeti állásokat hirdetnek meg. Ezzel szemben a falusi, községi orvosok egyedül dolgoznak, nincs megfelelő szakmai irányítás, nincs konzultációs lehetőség. A napi rendelésen általában 10—12 beteg jelenik meg, többségük olyan állapotban, hogy rajtuk már csak a foghúzás segíthet.

Az álláskeresés egy másik igen fontos kérdéséről, a pályázatok elbírálásáról *dr. Zelles Tivadarral*, a fogorvostudományi kar dékánhelyettesével beszélgettem.

— ***Az egyetem az adott állásra jelentkező hallgatókat rangsorolja, s a munkáltató a rangsor első három helyezettjéből választhat. Ha ettől eltér, azt meg kell indokolnia. Hogyan valósul meg ez a gyakorlatban?***

— Előre kell bocsátanom, hogy ismereteink erről, sajnos, hiányosak. A munkáltatók — noha a rendelet kötelezi őket erre — gyakran késve vagy egyáltalán nem közlik az egyetemmel (sőt az Egészségügyi Minisztériummal sem), hogy ki nyerte el az állást, kiket utasítottak el. Az esetek nagyobb részében valóban az első három közül választanak. Bonyolítja a helyzetet, hogy sok állást Szegeden és Pécsett végzett fogorvos is megpályáz, így az ő rangsoruk kombinálódik a mienkkel. Mindezt figyelembe véve is túl szokszor fordul elő, hogy nem érvényesül az egyetem ajánlása. Hiába állítja összesze az egyetem a rangsort a tanulmányi eredmény, a közösségi munka, a szociális helyzet figyelembevételével, ha a munkáltatók gyakran önkényesen választanak; s ezt csak kivételesen kérik tőlük számon.

— *Hogyan hat ez a hallgatókra?*

— Gyakran panaszkodnak az egyetemi évek alatt. Tőlem is megkérdezték, nem érdemesebb-e már most állás után nézni, mint szorgalmasan tanulni vagy közösségi munkát végezni, hiszen elhelyezkedésük nem az elért eredmények alapján történik. Nehéz erre válaszolni. Eddig azt látták, hogy az általá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1979 SEP 1
Egészségügyi Dolgozó
Szőnyi István
festőművész

1021

Szánalmas öregkor

Amikor özv. S.-né papírja a napi postával megérkezett, hogy orvosi ellátása a továbbiakban rám tartozik, az értesítést vegyes érzelmekkel fogadtam. Kollégáim arcáról jól leolvasható volt, hogy sajnálnak, de ebbe az érzésbe némi káröröm is elegyedett. S.-né közismert volt a környéken, notórius feljelentőnek, bajkeverőnek tartotta szinte mindenki. Egyesek féltek tőle, mások egyszerűen utálták és kikerülték. A hetvenes éveinek vége felé járt, özvegyen élt, egy távoli rokona néha meglátogatta. Szomszédai tiszteletre méltó igyekezettel próbáltak neki segíteni, néha bevásároltak számára, de az elszámolással S.-né igyekezett bebizonyítani, hogy becsapták. Hivatalos segítséget nem fogadott el, mindenkivel szemben gyanakodott. Lassan elmaradtak mellőle az emberek, csak az ment hozzá, akinek ez hivatali kötelessége volt. Kijelölt orvosai is otthagyták, amikor kiderült, hogy a hátuk mögött lelkiismeretlenséggel, anyagiassággal vádolja őket. Valószínűleg ez a sors vár rám is, érthető, hogy nem lelkesedtem túlságosan. Azonban mint minden emberi probléma, S.-né is érdekelt, kulcsot akartam keresni életének berozsdásodott zárához.

A beteg megjelent a rendelőmben kötegnyi zárójelentéssel, lelethalmazzal és elég harciasan. Később pedig — telefonnal is rendelkezvén — egyre gyakrabban hívott, így alkalmam volt lakását is megismerni. Otthona jól felszerelt, de egyszersmind elhanyagolt volt, mutatva, hogy gazdája nem tud megbirkózni a takarítás gondjával. Baj lehetett a testi tisztaságával is: S.-né ruhájából, fehérneműjéből és az egész lakásból a reménytelenség dohszaga áradt, az incontinencia is megtette a magáét. A diagnózis nem volt nehéz: többé-kevésbé kompenzált agyi érelmeszesedés, mely még nem köti ágyhoz a beteget, de szellemi beszűküléssel és mozgáskorlátozottsággal jár.

Szőnyi István: Öregasszony

Ehhez a kornak megfelelő oszteoporózis és csigolyameszesedés társul. Felvetődött a pajzsmirigy csökkent működésének lehetősége is, de végül nem kezelték vele. A keringés kompenzáltnak látszott.

Ilyenkor megkérem a pácienst, mondja el élete történetét. S.-né kopott irattárcát vett elő, fényképeket tett elém. Az első húsz év körüli, nyílt tekintetű fiatalembert ábrázolt: egyetlen fia, életének értelme. 1944 őszén pusztult el, valószínűleg abban a szerbiai munkatáborban, ahol Radnóti Miklós. Férje egy német hadiállásban gázkamrájában fejezte be az életét. Rokonai meghaltak, vagy szétszóródtak a nagyvilágban. Amikor S.-né 1945 nyarán hazaérkezett, hamarosan kiderült, hogy egyszál maga maradt. Ettől kezdve egyedül, özvegyen élt, emberi kapcsolatot nem tudott kötni, maradék energiáját megélhetésének megteremtésére fordította. Használtcikk-kereskedő lett, tűrhetően megélt, éjszakára pedig párnája alá tette a fényképeket, és visszavonult egy álomvilágba. Jeges közöny vette körül, mint Thomas Mann Faustusának ördögét, aki hideget árasztott magából, mert másként a pokolban nem lehet élni.

Eleinte némi bosszúvágy fűtötte, politikailag helyezkedni próbált, de csakhamar rájött, hogy a lerombolt országnak nem egyetlen és legfontosabb tennivalója a személyes bosszúállás. Ezért, de talán más ok miatt is sértetten visszavonult, és kifejlesztett egy gyermeteg játékot: a körülötte élőket próbálta bosszantani. Ha kézbe kaparintott egy panaszkönyvet, feltétlenül beírt valamit, gyanakvó természetével mindenütt talált hibát. Fő vadászterülete a közért és az SZTK lett. Itt némi kétes hírnévre tett szert, de beírásait nem vették komolyan. A kör véglegesen bezárult, magára maradt.

S.-né nem Chabert ezredes és nélkülözi annak emberi nagyságát, egyben azonban hasonlít Balzac hőséhez: életükön keresztülment a történelem bulldózere, és szinte elsöpörte múltjukat. További életük már csak tengődés, esetleg évtizedeken át. Nem könnyű eldönteni, mennyire felelősek ezért, mégis nehéz szánalom nélkül tekinteni rájuk. A végső következtetést vagy tanulságot Balzac a visszavonulni készülő ügyvéd szájába adja, aki ezt mondja ifjú és a praxist átvenni készülő kollégájának: „...mindaz a borzalom, amiről a regényírók azt hiszik, hogy ők találták fel, alatta marad az igazságnak."

Dr. Szebenyi Béla
körzeti orvos

Újítómozgalom az egészségügyben

ható meg egy-egy újítás, mert nincsen kivitelező gyár vagy szövetkezet. *Az egészségügyi újítás ugyanis nem a gyárnak, a szövetkezetnek hoz nyereséget, hanem az egészségügynek, az ipar tehát nem érdekelt.* Ez a 300 ezer forint arra kell, hogy ha mégis akad vállalkozó legalább a mintasorozat gyártására, akkor ebből pótolják a veszteségét. A 250 ezer forint elég kevés az újítási díjak kifizetésére, de a 300 ezer forint is kevés a gyártók veszteségének fedezésére.

Annak érzékeltetésére, hogy *milyen típusú és értékű újítási javaslatok érkeznek elbírálásra, álljon itt néhány szemelvény.*

DR. HORVÁTH ISTVÁN (SOTE): *„TPHA syphilis diagnosztikai célra".* A megfelelő minőségben készített reagens komoly előrelépést jelent *a vérbaj szerológiai diagnózisában egyszerűsége és az előszűrésre eddig használt laboratóriumi tesztekhez viszonyított nagyobb érzékenysége és specifitása következtében.*

S végezetül egy a legkorszerűbb témakörből:

KALAPIS ISTVÁN—SZERÉNYI LÁSZLÓ—JÁBERÉNYI ANTAL (SZOTE): *„Az ECC—1010 és C II—10010 számítógépek közötti kapcsolat megvalósítása".* Bevezetésének a *két számítógép lényegesen jobb kihasználásában van jelentősége, és csökkenthetők általa a periféria-meghibásodás miatti állásidők is.*

E néhány példából is látszik, hogy nem csekély szellemi, anyagi értékekről van szó...

★

Az Országos Kórház- és Orvostechnikai Intézet főDolgozó júliusi számában olvasható volt, *az idén először konkrétan is megfogalmazták az újítási pályázat témáit.* Nyilván az egészségügyben jelenleg legfontosabb kérdések ezek. Sürgető előrelépni a propagandában is. Ennek érdekében *a minisztérium szorgalmazta a Debreceni Orvostudományi Egyetem szerkesztésében készülő kézikönyvet. Jelenleg már nyomdában van, s az újítási előadók munkáját segítő hasznos kötet lesz.*

A minisztérium ellenőrzi a fővárosi és vidéki újítótevékenységet. Szívesen említik jó példaként Kecskemétet, ahol kiállítást rendeztek a

Szőnyi István: Két gyerekfej

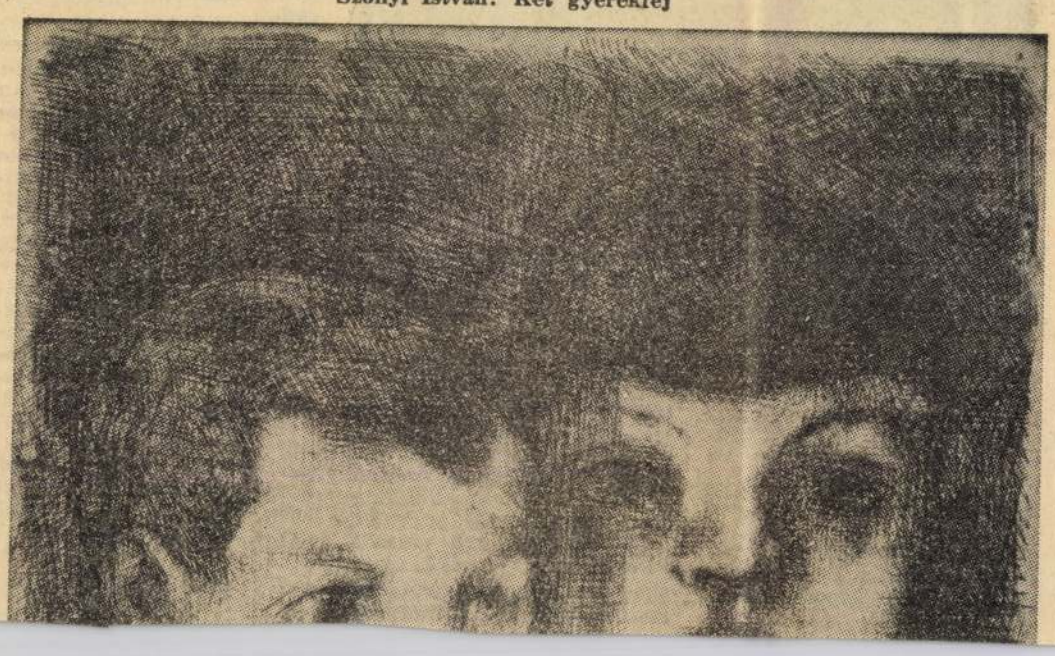

és a feltalálói tevékenység továbbfejlesztése érdekében *az 1979. évre is meghirdette a már négy éve eredményesen folyó találmányi-újítási versenyt.* Az Egészségügyi Minisztérium az előző évekhez hasonlóan ez évben is benevezett az országos versenybe. A verseny célja, hogy a találmányi-újítási mozgalom továbbfejlődjön, és minél kedvezőbb eredményeket érjen el mind a műszaki-gazdasági, mind a társadalmi-politikai tudatformálás területén... *célja, hogy kedvezően járuljon hozzá az új műszaki-szellemi alkotások létrehozásához, az egészségügyi célkitűzések realizálásához..."*

„Az elmúlt években az Országos Találmányi Hivatal és az Egészségügyi Minisztérium által szervezett újítási-találmányi verseny is lehetőséget nyújtott az alkotó kezdeményezések kibontakoztatásához... A továbbiakban *az ösztönzés olyan kialakítására van szükség, amelynek alapján az egészségügyi vállalatok, intézmények az újításokban, találmányokban és ezek adásvételében rejlő lehetőségeket fokozottabban felhasználják.* Az ösztönzési módszerek kialakításával és az intézkedésekkel biztosítani kell, hogy a nagy gazdasági befektetéssel elért kutatási-fejlesztési eredmények elsősorban szabadalmazott — *tehát védett — találmányként kerüljenek nyilvánosságra.* A jövőben is *biztosítani kell az újítómozgalom és a szocialista munkaverseny összehangolt irányítását.* Fejleszteni kell az *„Egy brigád — egy hasznosított újítás"* mozgalmat, kiterjesztve ezt komplex újí-

Szőnyi István, festő

Bereczky Loránd

Nép

AZ ELŐDÖK VONZÁSÁBAN

A VI. AKVARELLBIENNÁLÉ EGERBEN

Egerben a *Gárdonyi Géza Színház* kétszintes előcsarnoka adott otthont a több mint ötven kortárs művésztől, s a közeli múltban elhunyt nagy mestertől, *Szőnyi Istvántól* válogatott akvarellmunkáknak. A bemutató a hagyományainak megfelelően „ünnepélyessé" rendezett; az összbenyomás alapján színvonala jobb, mint a megelőző öt rendezvény közül az utolsó háromé. Nem arról van szó, hogy a mindig visszatérők, vagy a most először kiállítók valami új, a vízfestmény körében eddig még nem volt szakmai, szemléleti változással, eredménnyel lepnék meg a látogatót; hanem arról, hogy egy-két kivételtől eltekintve, a maga szintjén mindenki komolyan vette a vállalását. Így aztán láthatunk már elért eredmény alapján megismert színvonalon teljesítőket — *Loránt Jánost, Orosz Jánost, Litkei Józsefet, Kiss Györgyöt* a többi között —, vannak előképekkel színvonalasan küzdők, vagy éppen küszködők — mint *Bráda Tibor, Szentgyörgyi József* vagy *Káplár Ferenc* —, vannak bátortalan kezdeményezők — így *Bartl József, Blaskó János, Hézső Ferenc* —, s természetesen vannak „leckefelmondók" — itt a nevektől tekintsünk el. A döntő, hogy egyenletes a teljesítmények sora, nincs kiugró, de nincs nagyon alacsonyan teljesített alkotói program, illetve megoldás.

A hatodik biennálé alaphangját az a huszonegy, Szőnyi Istvántól válogatott lap határozza meg, amelyek a megbízható, egységes színvonal közepesnél valamivel magasabb szintjét képviselik. Pontosan nem dönthető el, hogy a tárlat történelmi reprezentánsainak anyaga milyen szempontok alapján választatott ki, de tény, hogy a természetesen meglevő értékek ellenére is ez a kis kollekció a tisztes teljesítés mesterségbeli fogásairól tájékoztat. Kivétel talán az a néhány, később méltán híressé vált Szőnyi-festményt megelőző akvarellvázlat, amelyet esztétikai és szemléleti értékeiken felül az akvarell egyik lehetséges funkciójáról tudósítanak. A részleteiben is precízen megoldott, önálló képigényű lapok talán szemléleti szigorúságukból eredő mozdulatlanságuk miatt vesztettek frisseségükből. Mindezek ellenére a szakmai színvonal szempontjából a Szőnyi-kollekció, mint a követelményt jelző igényesség, a rendezők szándékát dicséri, s kellemes fogadtatásban részesíti a biennáléra érkező érdeklődőket.

A földszinten bemutatkozó kortárs alkotók művei, mintha éppen a Szőnyi-anyag szemléleti, technikai és stilisztikai állításaival akarnának vitatkozni. Két kivétel van, *Iványi Ödön* és *Megyges László*. Ők mindketten feltétel nélkül fogadják, illetve közvetítik a „Szőnyi-féle" líra — világlátásról valló tényező — finomságát, s leíró jellegű, természetelvű ábrázolásmódjuk olykor motívumhoz ragadó. A többiek lényegében két nagy csoportra oszthatók. Az egyik csoport az előképekkel küzd. A festő Kondor Béla hagyatékával viaskodik Bráda Tibor és Szentgyörgyi József. Az előbbinek a példaképváltás előnyére vált, még ha olykor nagyon is nyilvánvaló a kötődése. Szentgyörgyi viszont a figurativitás erősítésével vesztett korábbi erejéből, nála a kötődés üressé teszi a szimbolikát. Persze még így is jobb a produkciója, mint az epigon szintű követőké. Az elődökkel viaskodók körébe sorolható még *B. Mikli Ferenc*, aki Bene Géza formarendjét szelídíti színben és expresszivitásban a szemléletéhez; és *Szekeres Emil*, aki a szerkezetet esztétikai rangra emelők konstruktivista tanulságait kívánja kamatoztatni. A második, nagyobb csoportba a kezdeményező, vagy éppen a már megszokott produkciók tartoznak. Lényegük, hogy az alkotók eddigi teljesítményének színvonalán jelentkeznek a művek, s az óvatos kezdeményezés nem szemléleti, csak technikai, illetve a technika „magasságában" bízva remélik munkásságuk gazdagodását. Ilyenek Bartl József nonfiguratív-konstruktív lapjai. A munkák e lassan klaszszikussá öregedő törekvés magyar változatának (a legszínvonalasabb képviselője *Gerzson Pál*) a körébe tartoznak. *Bikácsi Daniella* és *Duschanek János*, a szürrealizmus hagyományaiban keresik az eligazodásukhoz szükséges tapasztalatokat. Bikácsi az „omló" rajzosság, Duschanek a narratív ábrázolás híve. Lapjaik szépek, az viszont igaz, hogy sem Bikácsi, sem Duschanek nem épít az akvarell technikai lehetőségeire, így a munkák gondolati tartalma és a megoldás viszonyának szempontjából teljesen közömbös, hogy a művészek éppen vízfestéket használtak.

Bakallár József, Csavlek András és Kiss György viszont az itt kiállított munkáikkal vérbeli akvarellistának mutatkoznak. Úgy tűnik fel, hogy éppen ez az a műfaj, amelyben Bakallárnak — a nagyon hasznos távol-keleti tapasztalatokkal is gazdagodva — sikerült számottevő önálló hangnemet megteremtenie. Csavlek expresszív nonfigurációja brillírozó módon épít az akvarell technikai előnyeire, Kiss György pedig a lírai és drámai hangvétel egységét tudja színvonalasan megtalálni a Kőkapu című lapján.

Az emeleten már nem ilyen egységes a színvonal és az elemzést segítő kép. Igaz, hogy itt többen is szerepelnek, de nem annyira a mennyiség, mint inkább a minőség sokfélesége nehezíti a jellegzetes tendenciák kihámozását.

Az akvarell nyújtotta lehetőségeket a legszínvonalasabban Loránt János és Litkei József aknázza ki. Loránt három lapja — a *Koratavasz*, a *Puszta* és a *Viznél* — a kiállítás gyöngyszemei. Különösen a *Puszta* egyszerűségében is vibráló vizuális élménye maradandó. Litkei pedig tudja, hogy mi mindenre jó az akvarell, s különösen a *Képvázlatok* sorozatának szellemes nagyvonalúsága telitalálat. Ugyancsak a figyelmet érdemlő munkák közé tartoznak *Nagy Ernő* finom, fehér izzású, házkonstrukciót idéző lapjai, s Blaskó János Nagy Ernő finomságaival rokon, ám azoknál elvontabb, monokromitásuk ellenére is gazdag darabjai. Hagyományokat, és saját korábbi produkcióit szellemi, formai szintjét követik *Weinträger Adolf, Lelkes András, Ujházi Péter, Orvos András, Végvári János*. Vállalkozásuk tiszteletre méltó, még ha szereplésük főképp a biennálé sorsa szempontjából válik is rendkívül fontossá. Ők adják ugyanis a megbízható alapot a rendezvényhez. A legkevesebbet produkálókat említetlenül hagyva néhány szót azokról, akik „formán" alul teljesítettek, esetleg rosszul választották ki a biennáléra küldött munkáikat. Hézső Ferenc nonfiguratív lapja a dekoratív szándék és a szemlélet szempontjából is tévedés. Véleményem szerint ez műhelyvázlat, ezért így önmagában félreérthető. *Szikora Tamás* is szerepelt már színvonalasabban, lapjának kompozíciója szétesső, dekorativitása felületes. *Luzsicza Lajos* elmesélő jellegű vázlatainak problémája, hogy önálló képnek akarnak feltűnni. Jobb lett volna, ha az újabban igen figyelemreméltóan egyszerűsödő festészetéhez közelebb álló lapokat küld a biennáléra. Mindez pedig azért említésre méltó, mert van a tárlatnak olyan része is, amely már nemigen érdemli meg azt, hogy a Gárdonyi Géza Színház előcsarnokában szerepeljen, csak a válogató zsüri nagyvonalúsága segítette nyilvánosságra.

Az egy-egy műre vagy tendenciára figyelő felsorolás után néhány általánosabban érvényes tanulságot szeretnénk felsorolni a biennáléról és az itt szereplőkről, s műveikről.

1.) A mind terebélyesedő kiállítás-áradatban csak a határozott programmal bíró és megfelelő felkészülési időt nyújtó tárlatoknak van művészetet inspiráló hatása. Egerben az akvarell mint a válogatás alapja és a kétévenkénti ismétlés eleddig megteremtette, s minden bizonnyal a jövőben is megteremtheti, hogy érdekes, szakembert, nézőt vonzó kiállítás legyen a biennálé.

2.) Régi igazság, ám sajnos nem mindig kap megfelelő figyelmet, hogy a komoly program-tárlatnak a feltételei igényességet kívánnak. Egerben erre is figyelnek, a színház előcsarnoka előkelő helyet nyújt, a rendezés pedig igen színvonalasan igazodott a feltételek követelményeihez.

3.) Az akvarellben rejlő lehetőségek közt művészeink igen keveset ismernek. Vannak kitűnő akvarellistáink, vannak e technikához csak látogatóba érkezők; általánosan tapasztalható, hogy *a funkció tekintetében a táblakép vagy a sokszorosított grafika törvényei szerint gondolkodnak a művészek.*

4.) A szemlélet ilyen kötöttségei ellenére is van mozdító, felszabadító hatása az akvarellnek. A technika specialitása, és a „mást csinálás" öröme izgalmas megújhodást, vagy éppen új lehetőségek kezdetét segíthetik elő. Példák erre *Orosz János, Lux Antal, Plesznivy Károly* lapjai, amelyek új színnel gazdagították a már ismert alkotók munkásságát.

5.) Kevesen ismerik az akvarell „vázlatjellegében" rejlő lehetőségeket, a felszabadult próbálkozás, a nagyvonalú jelzés, az indulatos gesztus megörökítését segítő technika rugalmasságát. Kár.

Végezetül két megjegyzés a rendezőknek: amikor az akvarell iránt érdeklődők nevében megköszönjük a biennálé megrendezését, szeretnénk szóvá tenni, hogy a rendezvény nagyobb példányszámú katalógust érdemelt volna. A másik pedig, hogy a biennálé a vállalkozás jellege, a színvonal, s a telitalálatnak mondható embléma miatt is megérdemelte volna a nagyobb propagandát.

Bereczky Loránd

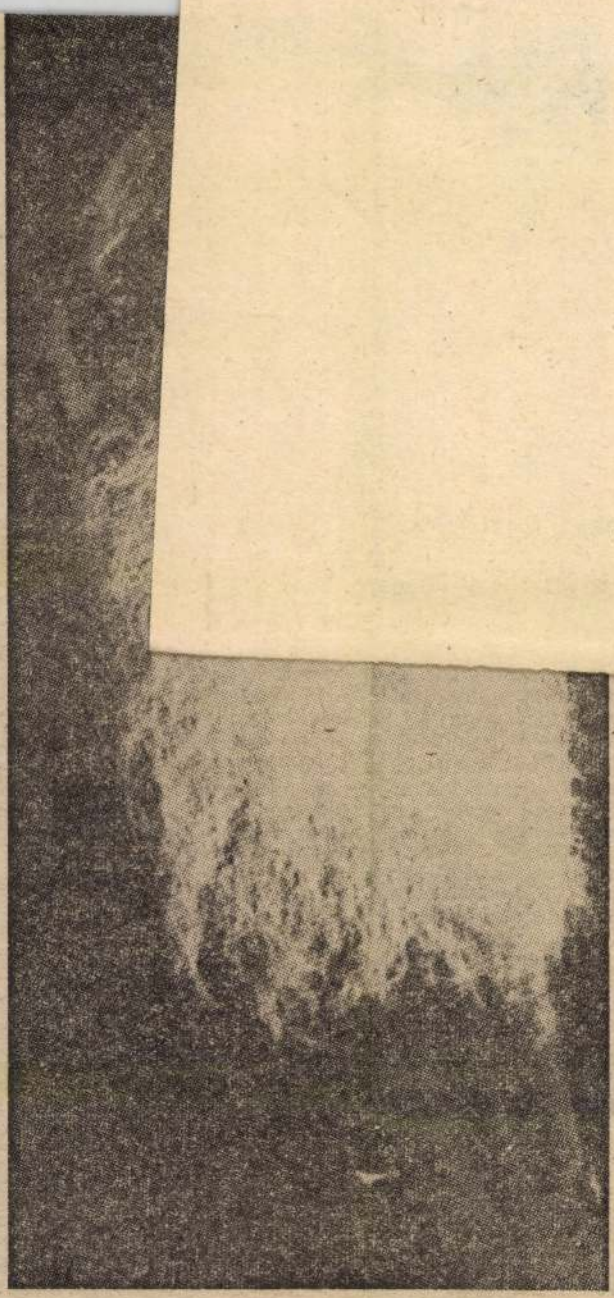

Vas István:

A Háború és béke

Tajtékzott és forrt az ifjúság még,
Bánatos és süppedő mocsár,
Egy ezüstös, messzeröptű szándék,
Vijjogó és sivó vízmadár,
Szállt velem a „Háború és béke"
Szélesen hullámzó, mély vizébe.

Föntt a Volga, a regény honában,
Hosszú útján lassan hömpölygött,
Engem is az esteli szobában,
Szerelmek és háborúk között
Három kötet hömpölygő meséje
Lámpa mellett ringatott az éjbe.

Nemsokára izgatott vidékre
Vitt a könyvtár és a bécsi tél,
Tetszett, hogy az elme büszkesége
Marx és Bakunin között ítél,
Tetszett nekem a sötét, tekergő,
Áthatolhatatlan eszmeerdő.

Könyvek nyughatatlan ifjúsága
Meddő zűrzavarba vezetett,
S mint harapva ért gyümölcs husába,
Olvastam e három kötetet,
S míg fakult az elmélet hatása,
Élt a tündér Rosztova Natása.

Változó a szerelem esélye,
Forró nyárra gúzsos őszi szál

és a napjeleink...

Nem tudom, előírja-e manapság a tanterv a *Háború és béke*, a *Karenina Anna*, az *Iván Iljics halála*, a *Polikuska* és a *Feltámadás* olvasását. Ha előírná, gondolom, az sem árthatna Tolsztojnak, akit itt nálunk százezrek olvasnak, s — a film és a televízió jóvoltából — milliók ismernek meg, olyanok is, akikhez a nyomtatott szó nehezen talál utat. Így hát az sem veszélyeztetheti népszerűségét, ha évfordulóját ünnepeljük — százötven éve született —, bár valljuk meg, az egymásba érő évfordulók, a megemlékezések túlhajtott kampányai olykor többet ártanak, mint használnak az ünnepeltnek.

Előttem statisztikák sorakoznak — minden nagykönyvtár bibliográfiai osztályán megtalálhatók —, melyek közlik Tolsztoj-kiadásaink impozáns adatait. Én azonban nem annyira a számokat tartom fontosnak, mint inkább azt, hogy a hazai Tolsztoj-kultusz, könyveinek kiadása és terjesztése — a kezdetektől mindmáig — emelkedő irányt mutat, a kezdetek pedig a múlt század utolsó harmadáig nyúlnak vissza. Ekkor, 1878-ban, jelent meg nálunk az első Tolsztoj-fordítás: a *Családi boldogság*.

Azóta Tolsztoj alighanem a legtöbbet kiadott világirodalmi klasszikusunk; hatását tekintve elmondhatjuk, hogy már-már részévé vált nemzeti irodalmunknak. *Reviczky Gyula* 1887-ben így ír róla: „Tolsztoj a világot és az embert leírja úgy, ahogy van, anélkül, hogy bizonyos tartózkodó tudatosság vezetné, mely megakadályozná egyéni nézeteinek szabad nyilvánításában. A homéri naivitás egy neme ez, s nem emlékszünk, hogy találkoztunk volna vele más elbeszélőnél is." Hasonló fogékonysággal elemzi *Péterfy Jenő*, azzal kezdve az írását a *Háború és békéről:* „Egy nagy megfigyelő és lélekrajzoló műve, s az újabb orosz irodalom egyik legértékesebb terméke." Tolsztoj hódolói között ott találjuk *Adyt, Kosztolányit, Bródy Sándort.* Ez utóbbi cikkét a *Feltámadásról* e szavakkal indítja: „Egy regénytől részeg most a világ, a mértékletes Tolsztoj írta, az erkölcsös, a keresztény, az öreg. A regény pedig isteni módra erkölcstelen, pogány, mint az antik Venus-szobrok és tüzes, mint a szamosi bor, vagy egy húszéves ifjú szerelme..."

Schöpflin Aladár 1910-ben írott Tolsztoj-nekrológja szerint: „Az egyetlen igazán monumentális alak, aki közöttünk élt, az egyetlen világszellem, akiben az egész emberi nem fájdalma, kétsége, nyughatatlansága vált testté, az egyetlen agy, amelyben a világnak milliónyi változa-
a maga örök állandóságával és
kapcsolataival tükröződött. Ez volt
, mai nemzedéknek Tolsztoj..." A
ének századik évfordulójára emlé-

Az író családja k

Szőnyi István festőművész. Kétszeres Kossuth-díjas kiváló művész. 1921 (1894–1960).

SZŐNYI ISTVÁN

HEGYTETŐN (1926)

ANYASÁG (1935)

A két világháború közötti magyar festészet iskolateremtő mestere Szőnyi István kétszeres Kossuth-díjas, kiváló művész. Stílusa a nagybányai mesterekéhez kapcsolódott. A tradíció megőrzését, továbbépítését, a természetelvű, „anyanyelvi" művészet kialakítását vállalta.

1894 januárjában született Újpesten. Rendkívüli tehetsége már gyermekkorában megmutatkozott. Középiskolai tanulmányait a Markó utcai reáliskolában végezte, ahol Földessy Gyula irodalomtörténész, Ady Endre barátja, volt pártfogója és első mecénása. 1911-től. tanulmányait a Képzőművészeti Főiskola esti szabadiskoláján folytatta. 1913-tól a Képzőművészeti Főiskolán tanult. Mestere, Ferenczy Károly szemlélete egy életre szóló hatást gyakorolt rá; egy nyarat maga is a nagybányai művésztelepen töltött. A békés munkának az első világháború vetett véget, ahonnét Szőnyi tüdőbajjal szabadult.

1917-ben újra a nagybányai hegyek között találjuk. Egész életében vonzódott a falu világához. Bár városi ember volt, csak a természet közelségében érezte jól magát. Megindult szívvel, minden apró mozzanatra fogékony szemmel nézte a tájat, mint az impresszionisták. Tanúja volt ugyan a falusi életforma felbomlásának, látta, hogy a gazdasági válság mint zilálja szét a zárt falusi mikrokozmoszt, de a művészet erejével a maradandóságba emelte a paraszti élet akkori jelenének pillanatait. A falusi embert ábrázolta, a maga kis világában, sok megértéssel, férfias lírával, a falusi emberekre kivetítve saját magányát, sorskérdéseit.

Művésszé érése idején megismerkedett a felbolydult Európa sokféle forrongó művészeti mozgalmával, az önmagáért való formaépítés *(a l'art pour l'art)* világával, a kubizmussal, a dadaizmussal, az expresszionizmussal. A Nyolcak közül Uitz Béla robusztus erejű művészete hatott rá átmenetileg főleg grafikáin, melyeken önálló, igen jellegzetes stílust kísérletezett ki. A háborúból visszatérve azonban nem a formabontó törekvések, hanem az új szépségeszmény, az időtálló monumentalitás kialakítása felé fordult, különösen 1919 után, amikor kizárták a főiskoláról. Magába húzódott, az ember belső világát kezdte tanulmányozni, és a felületek, a formák, a fényelosztás törvényszerűségeit. Már első gyűjteményes kiállítása, 1920-ban, emlékezetes sikert aratott. Nem időzött sokáig egy-egy festői megoldásnál. Életművét igen következetesen építette, egy-egy témában egész variációs sorozatot hozott létre.

1924-ben véglegesen Zebegényben telepedett le, ahol három és fél évtizeden át figyelte a Dunakanyar szépségeit és a völgykatlanban meghúzódó kis falu paraszti életét. Emellett családja volt az a kiapadhatatlan festői téma, mely újra meg újra megihlette.

1928-ban festette másik főművét, a Zebegényi temetést. A havas téli tájban éles konturokkal, feketén kirajzolódó halotti menet komor hangulatával, rajzos, a naiv művészekhez közelálló felfogásával páratlan erejű. A harmincas években festett zebegényi képek hosszú során Szőnyi magávalragadó lírával ábrázolta a mindennapi élet apró jeleneteit. Az elemi szenvedélyeket, szélsőséges gesztusokat éppúgy kerülte, mint a vad természeti jelenségeket. Világa újfajta Árkádia, a munka, a béke, a csend dicsérete, a szelíd, de az élet alapjait képező, szoros érzelmi kapcsolatoké, az anyai szereteté, a családé, a szépségé, a harmóniáé egy erőszakkal telt véres világban.

„Aki nem tudja egyszerre átfogva látni a természetet és saját munkáját — mondotta tanítványainak — sohasem lesz jó festő. A képnek intuicióval kell készülni, egyszerre átérezve, megragadva a problémát, az egész kompozíciót s egyszerre munkálva az egész képfelületet".

Bernáth Auréllal és Berényi Róberttal, Pátzay Pállal a posztnagybányai iskola vezéralakjaivá váltak. A magyar hagyományba ágyazott, természetelvű modern festőiség képviselői voltak. Szőnyi 1937-től kezdve a Képzőművészeti Főiskola tanára. Gyors egymásutánban követték egymást kevéssel sokat mondó nagy művei; a fényben oldódó laza foltok, költőiség és látomásszerűség jellemzi Eladó a borjú (1933), Udvaron (1934), Este (1934), Tavasz (1935), Anyaság (1935), Aratás után (1936), Uszályok (1939) című képeit.

Kiküzdött festői világát 1941-ben a győri Szt. Imre templom freskóin alkalmazta. A technikai eljárásoknak nagymestere volt, a tökéletes felkészültséget igen fontosnak tartotta.

A felszabadulás után művészete új ösztönzéseket kapott a parasztság megváltozott életétől. Monumentális freskóterveket és nagy pannókat alkotott.

Élete utolsó éveiben finom, gyöngéd olajképeket festett, lazuros felfogással. 1960-ban halt meg. A szeretett Zebegény kis temetőjében helyezték örök nyugalomra. Vonzó, a „béke égi csendjét" hirdető művészete éppúgy, mint nemes, az elnyomás, a fasizmus ellen bátor tettekkel tiltakozó egyénisége is túlélte halálát.

Brestyánszy Ilona

GYERMEKHOLMI

Modelljeink alapmintája jerseykötés, a színén sima, a visszáján fordított sorokkal. A 3. modell alapmintája 7 sima, 2 fordított bordás kötés. A bordás pántokat 1 sima, 1 fordított váltakozásával kötjük. A norvégminták a rajz szerint készülnek. A pihenő szálat a munka visszáján lazán vezetjük tovább. A leírásokban, ha két szám szerepel, a zárójelbe tett a nagyobb méretre vonatkozik. Ha csak egy szám van, az mindkét méretre érvényes.

1. MELLÉNY ÉS SAPKA

Mintánk 7—9 évesek részére készült. Anyaga 20 deka szürke és 5—5 deka világospiros, pipacspiros és bordó Afrodité műszálfonal, 3-as és 3 és feles tűvel kötjük. **Jelmagyarázat:** üres kocka = szürke; x = világospiros; pont = pipacspiros; jobbra dőlő egyenes = bordó. **Kötéspróba:** 24 szem és 32 sor = 10×10 cm.

MELLÉNY háta: 80 szemmel kezdjük, 6 centit bordásan kötünk, utána a rajz szerint, mintásan dolgozunk. Majd még 1—2 centit az alapmintával, szürke fonallal is kötünk, amíg elérjük a 30 cm egész hosszt. Itt a karöltőhöz minden 2. sorban 1×6, 1×3 és 3×1 szemet fogyasztunk. 45 cm magasságban a vállakhoz 1×4 és 4×3 szemet fejezünk be. A mélyítéshez 1×3 és 2×2 szemet fogyasztunk.

Eleje: a hátával azonosan készül, mélyebb nyakkivágással. 29 cm egész hossztól minden 4. sorban 8×1 és minden 6. sorban 4×1 szemet fogyasztunk.

Összeállítás: a részeket a munka visszáján átgőzöljük. A nyakkivágás pántjához 138 szemmel, a karkivágás-pánthoz 100 szemmel bordásan 9 sort kötünk. Az oldalakat és a vállat összevarrjuk, a pántokat a nyakkivágásba és a karöltőbe állítjuk be. Az eleje-kivágás csúcsában a pántot szögletesen varrjuk össze.

SAPKA: 109 szemmel kezdjük. 6 centit bordásan kötünk, majd mintásan a rajz 56 sorából 38 sort, utána az alapmintával, szürke fonallal a fejtető fogyasztott részét kötjük. Az 1. fogyasztás sorában 3 szemet simán lekötünk, a következő 2 szemet simán összekötjük. Így megyünk végig a soron. Utána 5 sort kötünk fogyasztás nélkül. A 2. fogyasztás sorában 2 összekötött szem és 2 sima váltakozik. Utána 5 sor fogyasztás nélkül. A 3. fogyasztás sorában 2 összekötött szem és 1 sima váltakozik. Ugyancsak 5 sort kötünk fogyasztás nélkül. Az utolsó sorban 2—2 szemet simán összekötünk. A megmaradt szemekbe szálat fűzünk, összehúzuk és elvarrjuk.

2. PULÓVER ÉS CSUKLYA

Mintánk 10—13 évesek részére készült. Anyaga 30 deka középkék és 3—4 deka világoskék, szürke és sötétkék Pagoda műszálfonal, 4-es tűvel kötjük a norvégmintát a rajz szerint. **Jelmagyarázat:** üres kocka = sötétkék; pont = szürke; ferde egyenes = az alapkék; x = világoskék. **Kötéspróba:** 24 szem és 32 sor = 10×10 cm.

PULÓVER háta: 84 (94) szemmel kezdjük. 7 centit bordásan kötünk, tovább az alapmintával. 29 (36) cm magasságban kezdjük a norvégmintát. A raglánvonalhoz 32 (39) cm magasságtól minden 2. sorban 4×2, és 20× (23×) 1 szemet fogyasztunk. A megmaradt 28 (32) szemet póttűre vesszük a nyakkivágáshoz.

Eleje: azonos a hátával a nyakkivágásig. 44 (53) cm hossznál a középső 12 (16) szemet póttűre vesszük. A mélyítéshez minden 2. sorban 1×3, 2×2 és 1×1 szemet veszünk a póttűre.

Ujja: 44 (48) szemmel kezdjük. 8 centit bordásan kötünk, tovább az alapmintával. Közben minden 10. sorban 8× (10×) 1 szemmel szaporítunk mindkét szélen. 36 (38) cm hossztól mintásan kötünk. 39 (41) cm magasságban kezdjük a raglánvonal elfogyasztását: minden 2. sorban 24× (27×) 1 szemet fogyasztunk mindkét szélen. A megmaradt 12 (14) szemet póttűre vesszük.

Összeállítás: a részeket a munka visszáján gyengén átgőzöljük. A részeket és a raglánvonalat összevarrjuk. A bordás nyakhoz a póttűre vett szemekkel 18 centit kötünk. A nyakat a munka színére kihajtjuk.

CSUKLYA: 116 szemmel kezdjük és 9 centit bordásan kötünk. A középső 24 szemet befejezzük és a 2 oldalrészt külön kötjük meg. 46 szemmel kötünk, az 1. sorban elosztva 3 szemet az alapból felveszünk (49 szem). Mintásan kötünk, közben minden 2. sorban 4×1 szemmel szaporítunk, a hátsó varrás vonalán (gyakran próbáljuk meg menet közben a fejkötőt és a fejforma szerint szaporítsunk, majd fogyasszunk). A minta 61. sorától az oldalszaporításokat azonos sorrendben visszafogyasztjuk. A rajzos minta befejeztével a kötést a 35—42. sor közötti mintával folytatjuk és ha szükséges még néhány sötétkék sort is köthetünk. A másik részt hasonlóan, ellenkező beosztással kötjük meg.

Összeállítás: a 2 részt összevarrjuk. Az arc körüli pánthoz 124 szemmel 8 bordás sort kötünk és a pántot a helyére varrjuk.

K. E.

Miért kíméletlenek?

SZÜLŐVÁROSOMBA LÁTOGATTAM néhány napra. Sok rokonom és barátom él a kedves Tisza-parti városban, és már előre örültem a találkozásnak. A város sokat fejlődött utolsó ottlétem óta, szinte alig találtam meg a kis utcát, ahol születtem. Örömmel indultam, hogy felkeressem rokonaimat, barátaimat, de örömöm hamar elillant, már az első látogatás után.

Unokatestvérem, akit derűs, kiegyensúlyozott teremtésnek ismertem, alig tudta visszatartani könnyeit, amikor meglátott.

— Jó, hogy jössz! — ölelt át — már régen akartam írni neked, de... nem is a mesterségem, meg szégyenlettem volna leírni mindazt, ami bánt. De így, hogy betoppantál, könnyebb lesz a beszéd.

— Tudod, hogy tavaly nősült a fiam. A menyem Békéscsabáról való. Mindannyian természetesnek találtuk, hogy János idehozza a feleségét, hiszen elég nagy a házunk, elférünk benne. Úgy terveztük: tavaszra építünk nekik külön fürdőszobát, meg konyhát, de egyelőre autóra meg bútorra kellett a pénz. A menyem tanárnő, csinos, értelmes teremtés, szereti a fiamat, s mi is boldogan fogadtuk. Nem mondhatok rá semmit, nem tiszteletlen sem velem, sem az urammal. De soha egy kedves szava nincs hozzánk. Ha együtt főzünk a konyhában, órák hosszat képes szótlanul matatni. Azelőtt még próbálkoztam, megpendítettem egy-egy témát, kurta igennel vagy nemmel válaszolt. A történeteimet pedig fagyos közönnyel hallgatta. Így hát én is elszótlanodtam. És ha véletlenül akkor megyek ki a konyhába, amikor a fiammal vacsoráznak, olyan szúrósan néz rám, hogy riadtan visszahúzódom. Mondd, miért olyan kíméletlenek a fiatalok, miért nincs egy jó szavuk az idősebbekhez?

Unokatestvérem után barátnőmhöz csengettem be. Nagy felfordulásban, csomagok között találtam. Most jöttek meg a férjével Pestről, éppen egy héttel előbb, mint tervezték. A lányukhoz mentek, már nagyon vágyódtak a fiatalok meg az unokák után. De amikor ott voltak, úgy érezték, senkinek nincs rájuk szüksége. A házaspár élte a saját életét, az unokák is már abban a korban vannak, hogy inkább a pajtásaikkal szórakoznak, a nagyszülőkre nincsen idejük. — Már tavaly is elhatároztuk: nem megyünk fel karácsonyra se, nem zavarjuk meg az életüket és nem bolydítjuk fel a sajátunkat. Ha csak egyszer leül mellém a lányom, s elbeszélget velünk, megkérdi, hogy élünk, vagy mesél a munkájáról, nem sajnáltuk volna a kényelmetlen utazást.

És barátnőm is ugyanazt kérdezte, amit unokanővérem: „Mondd, miért olyan kíméletlenek a fiatalok? Miért nincs egy jó szavuk az idősebbekhez?"

Volt osztálytársnőmnél azt reméltem, megláthatom az unokáit. Utolsó levelében azt írta, hogy meghívta a két iker kislányt, s a fia örömmel vette a meghívást. A boldog nagymama beszerzett két rácsos ágyat, rengeteg játékot vásárolt, sütött-főzött, lemondott minden meghívást, várta az unokákat. És az unokák helyett expressz csomag és levél érkezett. A levélben a fia nem is magyarázkodott, miért nem vitte a gyerekeket. Anyjának egy pulóvert, apjának papucsot küldött. Ennél sablonosabb ajándékokat elképzelni sem lehet. De a szülőket, akik valóban megkoplalták a fiuk diplomáját, ez nem érdekelte. Csak az a kérdés kínozta mindkettőjüket, miért változtatták meg a fiatalok elhatározásukat.

Ezek a szülők nem kérdezték azt, amit a másik két anya. Helyettük én kérdezem minden fiataltól, akik olyan fukaron bánnak a jó szavakkal, miért vagytok kíméletlenek? Ismeritek a vitaminokat, talán még a szülőknek is küldtök egy-egy dobozzal. De miért nem gondoltok arra, hogy néha egy jó szó többet ér minden vitaminnál? Hiszen ti is lesztek egyszer öregek, s talán akkor visszakapjátok a jó szavakat.

Köszöntsétek az öregeket ebben az évben *Jó szó*-vitaminnal.

Kertész Erzsébet

Ez nem igaz! (De igaz)

FIATAL APA ül elsős gyermeke tanítónőjének első fogadóóráján. Ahogy hallgatja a pedagógust, egyre szélesebb lesz a mosolya. Hogyne, hiszen a srác már két napja nem rúgott bele senkibe, nem tépte el a szomszédja füzetét, nem folytatta a falon megkezdett rajzát. A papa elégedetten áll fel, kiszól a folyosón várakozó gyereknek:

— Készülj, fiam! Ezért ma megtanítalak vezetni!

*

AZ ÚJ TANTERV mellett soron kívül új feladat is hárult az idén a tanítókra. Az iskolaorvos és a védőnő vállalta a pedagógusok továbbképzését, bízva szokásos tapintatukban. „Az a kis tehér a hajban, ami nem jön le és viszket..." (Magyarul: a tetű.) A tanító nénik ezután naponta félórával hamarabb érkeztek. Végignézték együtt egymás osztályát is, mert most az egyszer ők sem voltak biztosak a dolgukban. Ahol szükség volt rá, felhívták az anyukát telefonon, aki jött, elvitte a kisgyereket és másnap KÖJÁL-engedéllyel hozta vissza. Ez eltartott hetekig, és talán még most is tartana, ha egy érdekelt anya nem háborodott volna fel ezen a „tapintaton".

„Kérem! Be kell hívatni minden szülőt — mondta —, Ki kell hirdetni a járványt, be kell zárni az iskolát. Kopaszra kell lenyírni minden gyerek haját!"

Hogy ezt a tanító nem hajlandó megcsinálni?

Hát pedagógus az ilyen?!

*

A KISLÁNY a matematika óra kellős közepén fakadt sírva. Ami történt, megtörtént — a gyerek bekakilt. Segíteni már nem lehetett a dolgon. A tanítónő a zuhany alá állította őt. Mivel még két óra hátra volt, a gyerekre ráadta a tornaruháját, az ominózus ruhadarabokat pedig egy reklámszatyorba csomagolva kitette az ablakba. Arra ő sem számított, hogy egy élelmes járókelő télapó ajándékának tekinti a kívülről tetszetős csomagocskát...

Nagy hiba volt! Erre már a patyolattiszta hatéves oktatta ki őt: „Igenis, szemtelen volt a tanító néni, mert ki kellett volna a fehérneműmet is mosni és a fűtőtesten megszáradt volna".

Szedlák Éva

RÖGTÖNÖZZÜK

Attól függ, milyen farsangi mulatságba megyünk. Baráti összejövetelre az itt levő maskarákat ajánljuk.

*

A meglevő alkalmi ruhából is lehet bolondos farsangi öltözet, csak néhány meghökkentő kiegészítő kell hozzá. Ötleteink bármelyikét otthon is megvalósíthatják – méghozzá nagyon olcsón, mert krepp-papírból vannak.

1. Hosszú fekete ruhára bármilyen színű krepp-papír gallért és kézelőt tehetünk. A kézelő akkor bolondos igazán, ha ujjatlan ruhához viseljük a csuklóra kötve. Sűrűn, beráncolt vagy berakott krepp-papír csíkból készül úgy, hogy a közepére szalagot gépelünk, ezzel kötjük meg; a széleket tetszés szerint kinyújtjuk.

2. Kivágott estélyi ruha bolondos kiegészítője lehet egy farsangi estére a „katicabogár-pelerin". Anyaga piros krepp-papír, a fekete petytyeket fényes béléselyemből vágjuk ki, és cikcakk öltéssel varrjuk fel. A ruha vállára tehetünk egy óriási méretű pipacsot. Szirmait krepp-papírból vágjuk ki, belül összehúzzuk; közepébe fekete gyöngyöket varrunk.

3. A férfiak öltönyét is megbolondíthatjuk néhány aprósággal. Például a hasra köthető mellény-betéttel (fehér kartonpapírból, filctollal rárajzolt gombokkal igazi!), óriási csokornyakkendővel. Egy estére a feleség kölcsönadhatja a férjének a parókáját, ami kitűnően illik majd a készen kapható szemüveges-bajszos maszkhoz.

4. A farsangi maskara „alapöltözete" lehet fekete pulóver és harisnyanadrág, ha derekára színes krepp-papír csíkokból összeállított szoknyát gombolunk. Papírcsíkokból készül a paróka is, amit széles szalaggal rögzítünk. Elöl nagyméretű övcsat – vagy karácsonyfadísz – díszíti.

Soltész Nagy Anna

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-048, 337-748, 340-726
1979 JAN. 2 0
NŐK LAPJA
Budapest

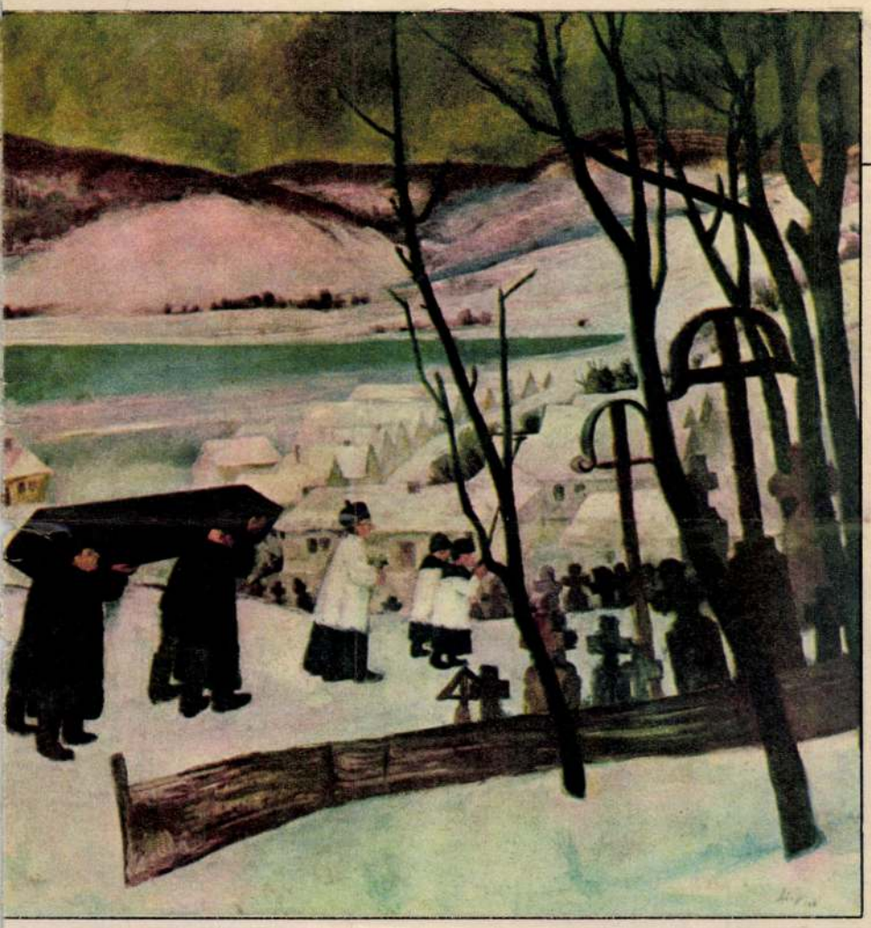

ZEBEGÉNYI TEMETÉS (1928)

ELADÓ A BORJÚ (1933)

UDVARON (1934)

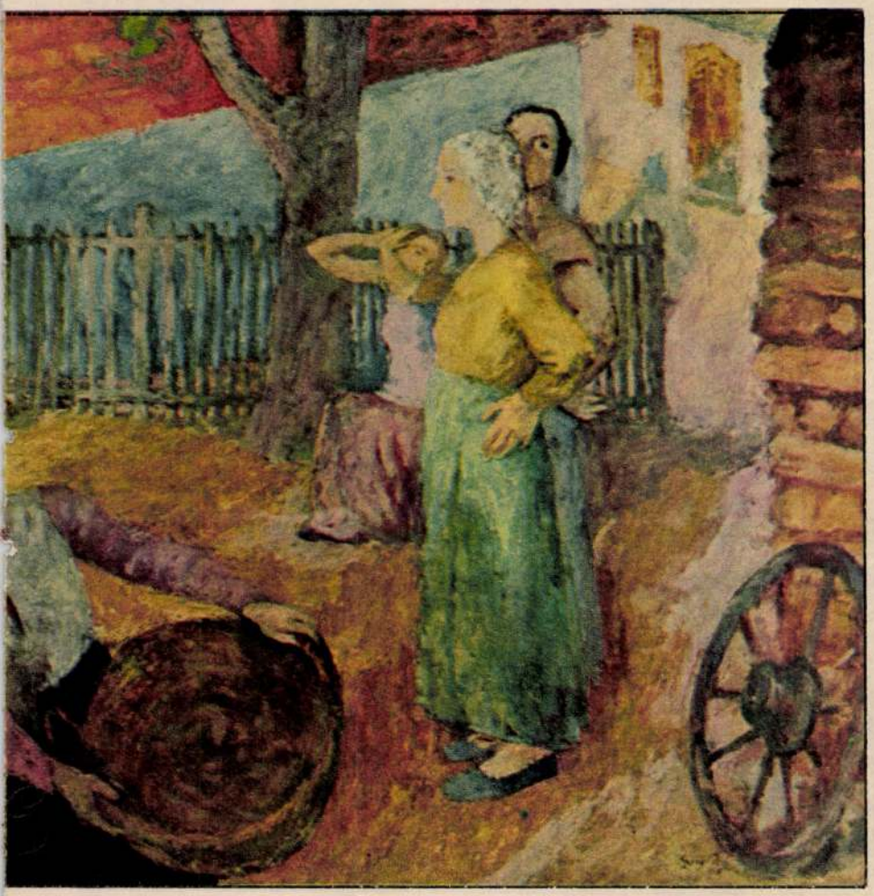

USZÁLYOK (1939)

VETKŐZŐ NŐ (1953)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1979 NOV 5

Egészségügyi Dolgozó

Szőnyi István,
festő- és grafikusművész
1021

Szőnyi István grafikája

*

A GYES-szindroma kialakulását azonban nemcsak egészségügyi, társadalmi-gazdasági, illetve szociális intézkedések előzhetik meg. Sok függ a családtól, elsőd-

ÍGY GONDOZNAK BÁCS MEGYÉBEN

Tóth Lajosné megyei titkárral indultam el Bács megyei utunkra. *Kiindulópontunk a kiskunhalasi kórház volt.* Ez a gyönyörű, új épület többek közt arról nevezetes, hogy határidő előtt és az előirányzottnál olcsóbban készült el. Gazdái vigyáznak is rá: látogatás csak védőpapucsban és köpenyben.

A kiskunhalasi rendelőintézet igazgató főorvosa és a járási főorvos nemcsak úti tájékoztatással és tanácsokkal látott el, hanem el is kísért utamra. Először *Orgoványban, Csollák doktornál* kopogtattunk. Ő már az 1969-ben megjelent miniszteri rendelet előtt foglalkozott a gondozás gondolatával, és végzett is ilyenfajta tevékenységet. Nem kötelezőnek, hanem szükségesnek érzi ezt a munkát, melyet elsősorban orvosi lelkiismerete diktál. Sodró beszéde közepette rengeteg dokumentumot hozott, mutatott, magyarázott, mely mind a meghatározottnál még jobb út keresését, akarását tükrözte. Hogy mindezek eredményes gyakorlati munkát jelentenek, arról a nem mutogatott, de mégis meglátott dicsérő oklevelek, emlékplakettek, tudományos folyóiratok, legújabb szakkönyvek is tanúskodtak.

A következő állomáson, *Borota községben Szabó doktor* és munkaközössége dolgozik. Véleményük szerint a gondozás az orvosi munka nélkülözhetetlen része. Lényege az, hogy a beteget nemcsak akkor látja az orvos, ha panasza van, hanem rendszeresen, idült betegségének tünetmentes szakaszában is. Ebből a szemléletből és gyakorlatból több előny származhat. A gondozás borotai bevezetése és gyakorlása óta jóval kevesebb lett a sürgős eset, a soron kívüli és éjszakai hívás. A folyamatosan ellenőrzött és karbantartott hipertóniás betegeknél egyre ritkábban fordul elő apoplexiás bénulás, a „gyomrosoknál" nem következik be vérzés, perforáció, a diabéteszesek nem kómáznak, az érszűkületesek elkerülik a csonkolást stb. Kezdeti tetemes emelkedés után erősen csökkent a szakvizsgálatok, kórházi beutalások száma, a táppénzes létszám alakulását is kedvezően befolyásolja a gondozás. Arányossá vált a forgalma, megszűnt a hét eleji, piacnapi, vásári zsúfoltság. A betegek nem iratgathatják fel gyógyszereiket ötlet- és alkalomszerűen, hanem csak meghatározott időközönként és a szükséges mennyiségben. *Nincsenek már nap mint nap orvost gyötrők; új betegségtől, indokolt sürgősségtől eltekintve senki sem mehet behívási idején kívül rendelésre.*

Borotán már tisztán, világosan láttam, hogy a gondozást miért csinálják, csak még azt nem tudtam, hogyan csinálják... Ez irányú kíváncsiságomat néhány kilométerrel odébb, Bémben, Riegler kollégáék elégítet-